

ЕВРОПЕЙСКА ЦЕНТРАЛНА БАНКА

ЕВРОСИСТЕМА

12 2010

МЕСЕЧЕН БЮЛЕТИН

ЕВРОПЕЙСКА ЦЕНТРАЛНА БАНКА

МЕСЕЧЕН БЮЛЕТИН
ДЕКЕМВРИ

01 | 2010

02 | 2010

03 | 2010

04 | 2010

05 | 2010

06 | 2010

07 | 2010

08 | 2010

09 | 2010

10 | 2010

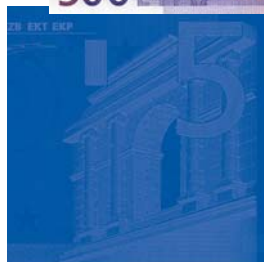
11 | 2010

12 | 2010

ЕВРОПЕЙСКА ЦЕНТРАЛНА БАНКА

ЕВРОСИСТЕМА

За художественото оформление на всички издания на ЕЦБ през 2010 г. е използван мотив от банкнотата с номинал 500 евро.

МЕСЕЧЕН БЮЛЕТИН
ДЕКЕМВРИ 2010 г.

© Европейска централна банка, 2010

Адрес

Кайзершрасе 29
60311 Франкфурт на Майн
Германия

Адрес за кореспонденция

Postfach 16 03 19
60066 Frankfurt am Main
Germany

Телефон

+49 69 1344 0

Интернет страница

<http://www.ecb.europa.eu>

Факс

+49 69 1344 6000

Изпълнителният съвет на ЕЦБ носи отговорност за публикуването на Месечния бюлетин. Преводът (без увода и глава 6) се извършва и публикува от националните централни банки. (Емисията на български език се осъществява от Българската народна банка.)

Всички права запазени. Разрешава се възпроизвеждането само с образователна и нетърговска цел, като изрично се посочва източникът.

Статистическите данни, представени в този брой, са към 1 декември 2010 г.

ISSN 1830-6063 (онлайн)

СЪДЪРЖАНИЕ

УВОД

РАЗВИТИЕ НА ИКОНОМИКАТА И ФИНАНСИТЕ

Евروزона – външна среда	9
Динамика на парите и развитие на финансовия сектор	21
Цени и разходи	56
Производство, търсене и пазар на труда	69
Публични финанси	85
Макроикономически прогнози на експерти на Евросистемата за еврозоната	93
Динамика на обменните курсове и платежния баланс	98

Карета:

1 Икономическото възстановяване в държавите-членки от Централна и Източна Европа	13
2 Отражение на кривата на доходност върху последните тенденции при паричните агрегати	22
3 Условия за ликвидност и операции по паричната политика в периода от 11 август до 9 ноември 2010 г.	37
4 Последни тенденции на жилищния пазар в еврозоната	60
5 Тенденции при автомобилната индустрия в еврозоната и в света	75
6 Последни тенденции при безработицата в еврозоната	81
7 Последни промени в механизмите на ЕС за финансова стабилност	90
8 Технически допускания за лихвените проценти, обменните курсове, цените на суровините и фискалната политика	93
9 Прогнози на други институции	97

5 СТАТИСТИКА НА ЕВРОЗОНАТА

ПРИЛОЖЕНИЯ

Мерки на Евросистемата, свързани с паричната политика – хронология	I
ТАРГЕТ (Трансевропейска автоматизирана система за брутен сетълмент на експресни преводи в реално време)	V
Материали, публикувани от Европейската централна банка от 2009 г.	VII
Речник	XVII

CI

СЪКРАШЕНИЯ

ДЪРЖАВИ

BG	България	LU	Люксембург
BE	Белгия	HU	Унгария
CZ	Чешка република	MT	Малта
DK	Дания	NL	Нидерландия
DE	Германия	AT	Австрия
EE	Естония	PL	Полша
GR	Гърция	PT	Португалия
ES	Испания	RO	Румъния
FR	Франция	SI	Словения
IE	Ирландия	SK	Словакия
IT	Италия	FI	Финландия
CY	Кипър	SE	Швеция
LV	Латвия	UK	Обединено кралство
LT	Литва	JP	Япония
		US	САЩ

ДРУГИ

БВП	брутен вътрешен продукт	МВФ	Международен валутен фонд
БМР	Банка за международни разплащания	МИП	международна инвестиционна позиция
ДФП	други финансови посредници	МОТ	Международна организация по труда
ДЦК	държавни ценни книжа	НПФИ	непарично-финансова институция
ЕО	Европейска общност	НЦБ	национална централна банка
ЕОК	ефективен обменен курс	ПФИ	парично-финансова институция
ЕПИ	Европейски паричен институт	тр.	тримесечие
ЕС	Европейски съюз	ХИПЦ	хармонизиран индекс на потребителските цени
ЕСС'95	Европейска система от сметки'95		
ЕСЦБ	Европейска система на централните банки		
ЕЦБ	Европейска централна банка	АСЕА	Европейска асоциация на автомобилостроителите
ИПС	Икономически и паричен съюз		стойност, застраховка и навло
ИПЦ	индекс на потребителските цени	CIF	Евробанкова асоциация
ИФК	Икономически и финансов комитет	EBA	Хамбургски институт по международна икономика
ИЦП	индекс на цените на производител	HWI	

В съответствие с практиката в Общността държавите – членки на ЕС, са подредени в този бюлетин според азбучния ред на техните имена на кирилица.

УВОД

Въз основа на своя редовен икономически и паричен анализ на заседанието си на 2 декември 2010 г. Управителният съвет потвърди, че сегашните основни лихвени проценти на ЕЦБ са целесъобразни. Ето защо той взе решение да ги остави непроменени. Отчитайки получената след заседанието на 4 ноември 2010 г. нова информация и резултатите от анализите, Управителният съвет продължава да очаква динамиката на цените да остане умерена в средносрочния период, за който се отнася политиката. Последните икономически данни са в съзвучие с положителната базисна инерция на възстановяването, а несигурността се е повишила. Паричният анализ потвърждава, че в средносрочен план инфлационният натиск остава овладян. Управителният съвет очаква ценовата стабилност да се запази в средносрочен план, поддържайки покупателната способност на домакинствата в еврозоната. Инфлационните очаквания остават твърдо стабилизирани в съответствие с целта за поддържане на темпа на инфлация под, но близо до 2% в средносрочен план. Особено важно остава твърдото стабилизиране на инфлационните очаквания.

На 2 декември 2010 г. Управителният съвет взе също решение да продължи да провежда както основните операции по рефинансиране, така и операциите по рефинансиране със специален срок и матуритет един период на поддържане като търгове с фиксиран лихвен процент и пълно разпределение, докогато е необходимо, и поне до края на третия период на поддържане за 2011 г., който приключва на 12 април 2011 г. Освен това Управителният съвет взе решение да проведе тримесечните операции по дългосрочно рефинансиране, разпределението по които ще се извърши на 26 януари, 23 февруари и 30 март 2011 г., като търгове с фиксиран лихвен процент и пълно разпределение. Лихвените проценти по тези тримесечни операции ще бъдат фиксирани на средното равнище на лихвения процент при основните операции

по рефинансиране за срока на съответните операции по дългосрочно рефинансиране.

Като цяло сегашната позиция по паричната политика остава нерестриктивна. Позицията по паричната политика, осигуряването на ликвидност и начините за разпределение ще бъдат коригирани по целесъобразност, като се вземе предвид фактът, че всички нестандартни мерки, предприети в период на сериозно напрежение на финансовия пазар, са разработени като мерки с временен характер. Ето защо Управителният съвет ще продължи да наблюдава много внимателно всички тенденции през предстоящия период.

Що се отнася до икономическия анализ, през третото тримесечие на 2010 г. реалният БВП на еврозоната отбелязва растеж с 0,4% на тримесечна база след изключителния растеж от 1,0% през второто тримесечие. Последните статистически данни и резултатите от конюнктурни анкети като цяло потвърждават, че в еврозоната се запазва положителната базисна инерция на икономическото възстановяване. В съответствие с предишните очаквания това предполага по-нататъшен растеж на реалния БВП през четвъртото тримесечие на тази година. Очаква се благоприятното въздействие на продължаващото възстановяване на световната икономика върху износа на еврозоната да се запази. Същевременно вътрешното търсене от страна на частния сектор би следвало все повече да стимулира растежа, подпомогнат от нерестриктивната позиция по паричната политика и от предприетите мерки за възстановяване на нормалното функциониране на финансовата система. Възстановяването на активността обаче се очаква да бъде забавено от процеса на корекция на балансите в различни сектори.

Тази оценка е отразена и в макроикономическите прогнози на експертите на Евросистемата за еврозоната от декември 2010 г., според които годишният растеж на реалния

БВП ще бъде между 1,6% и 1,8% през 2011 г., между 0,7% и 2,1% през 2011 г. и между 0,6% и 2,8% през 2012 г. В сравнение с макроикономическите прогнози на експертите на ЕЦБ от септември 2010 г. диапазонът за 2010 г. е леко стеснен и изместен към горния край на посочения през септември, а диапазонът за 2011 г. е малко по-тесен. Прогнозите на експертите на Евросистемата от декември 2010 г. като цяло са в съзвучие с прогнозите на международни организации.

Според оценката на Управителния съвет рисковете за тази икономическа прогноза клонят леко надолу, а несигурността остава повишена. От една страна, е възможно световната търговия да продължи да се разраства по-бързо от очакваното, подпомагайки износа на еврозоната. Същевременно следва да се отбележи, че равнището на доверие на бизнеса в еврозоната остава сравнително високо. От друга страна, низходящите рискове са свързани с напрежение в някои сегменти на финансовите пазари и с потенциалното му прехвърляне върху реалната икономика на еврозоната. Други низходящи рискове засягат ново поскъпване на петрола и други суровини, протекционистичен натиск и възможност за хаотични корекции на диспропорции в световен мащаб.

Що се отнася до динамиката на цените, според предварителната оценка на Евростат годишната ХИПЦ-инфлация в еврозоната през ноември е 1,9%, т.е. без промяна спрямо стойността ѝ през октомври. През следващите няколко месеца ХИПЦ-инфлацията ще се задържи близо до сегашните си равнища, а през следващата година отново ще се понижи. Като цяло през предстоящия период се очаква темпът на инфлация да остане овладян. Инфлационните очаквания в средно- и дългосрочен план остават твърдо стабилизирани в съответствие с целта на Управителния съвет да поддържа темпа на инфлация под, но близо до 2% в средносрочен план.

Тази оценка е отразена и в макроикономическите прогнози на експертите на Евросистемата за еврозоната от декември 2010 г., които предвиждат годишната ХИПЦ-инфлация да бъде в диапазона от 1,5% до 1,7% за 2010 г., от 1,3% до 2,3% за 2011 г. и от 0,7% до 2,3% през 2012 г. В сравнение с публикуваните през септември прогнози на експерти на ЕЦБ диапазонът за 2010 г. остава непроменен, а за 2011 г. е незначително изместен нагоре. Наличните прогнози на международни организации представят в общи линии сходна картина.

Рисковете, които засягат перспективите за ценовата динамика, са като цяло балансирани. Възходящите рискове са свързани по-специално с динамиката на цените на енергоносителите и неенергийните суровини. Освен това увеличението на косвените данъци и на административно определяните цени може да се окаже по-голямо от сегашните очаквания поради необходимостта от фискална консолидация през следващите години. Същевременно все още се очаква рисковете за вътрешните цени и динамиката на разходите да бъдат овладяни.

Ако обърнем поглед към паричния анализ, годишният темп на прираст на МЗ остава в общи линии непроменен на равнище от 1,0% през октомври след 1,1% през септември 2010 г. Годишният темп на прираст на кредитите за частния сектор се повишава до 1,4% през октомври в сравнение с 1,2% през предходния месец. Прирастът на широките пари и кредита съответно остава малък, а това подкрепя оценката за умерен базов темп на нарастване на паричната маса и съдържан инфлационен натиск в средносрочен план.

Продължава лекото снижаване на стръмния наклон на кривата на доходност, което загатва за постепенно отслабване на съдържащото влияние върху МЗ, свързано с преназначаването на средства от парични активи към по-дългосрочни финансови активи извън МЗ. Структурата на лихвените проценти включва по-нататъшно разширяване

на спреда между лихвените проценти по краткосрочните депозити и тези по овърнайт депозитите. В резултат на това годишният темп на прираст на M1 продължава да се забавя, като през октомври 2010 г. стойността му е 4,9% спрямо 6,2% през септември, а годишният темп на прираст на други краткосрочни депозити става все по-слабо отрицателен.

Зад годишния темп на прираст на банковите кредити за частния сектор все така се крие положителен прираст на кредитите за домакинствата – 2,9% през октомври след 2,8% през септември – и все още отрицателен прираст на кредитите за нефинансовите предприятия, който през октомври е -0,6%, без промяна спрямо септември. Коригиран с отчитане на влиянието на отписването на кредити от балансите на банките, прирастът на кредитите за нефинансовите предприятия продължава да се засилва и това е ново потвърждение, че по-рано през 2010 г. е била достигната повратната точка.

През последните няколко месеца банките като цяло са стабилизирали балансовото си число, като същевременно са разширили предоставянето на кредити за частния сектор. Остава обаче предизвикателството те да разширят достъпа до такива кредити, когато търсенето нарасне повече. За да се справят банките с това предизвикателство, особено важно е те да капитализират печалбите си и да се обърнат към пазара, за да укрепят допълнително капиталовата си база, или да се възползват в пълна степен от правителствените мерки, подпомагащи рекапитализацията.

В обобщение, настоящите лихвени проценти на ЕЦБ остават целесъобразни. Ето защо Управителният съвет взе решение да ги остави непроменени. Отчитайки получената след заседанието на 4 ноември 2010 г. нова информация и резултатите от анализите, Управителният съвет продължава да очаква динамиката на цените да остане умерена в средносрочния период, за който се отнася

политиката. Последните данни за икономиката са в съзвучие с положителната базисна инерция на възстановяването, а несигурността се е повишила. Съпоставянето на резултатите от икономическия анализ с тези от паричния анализ потвърждава, че в средносрочен план инфлационният натиск остава овладян. Управителният съвет очаква ценовата стабилност да се запази в средносрочен план, поддържайки покупателната способност на домакинствата в еврозоната. Инфлационните очаквания остават твърдо стабилизиращи в съответствие с целта за поддържане на темпа на инфлация под, но близо до 2% в средносрочен план. Особено важно остава твърдото стабилизиране на инфлационните очаквания.

Що се отнася до фискалната политика, макар че в някои държави от еврозоната бюджетните тенденции са по-благоприятни от очакваното, за други остават много силни опасенията за нестабилни фискални позиции и уязвимост от неблагоприятни реакции на пазарите. Тези опасения имаха отзвук в цялата еврозона. При тези условия несъмнено се налага отговорните органи да засилят доверието в устойчивостта на публичните финанси, за да намалят по този начин рисковата премия в лихвените проценти и да подкрепят устойчивия растеж в средносрочен план. Същевременно всички държави от еврозоната следва да прилагат амбициозни и внушаващи доверие многогодишни стратегии за консолидация и да прилагат в пълна степен запланираните коригиращи мерки, съсредоточавайки се върху разходната страна. В бюджетите си за 2011 г. държавите трябва да посочат конкретно и подробно необходимите мерки за фискална корекция, като имат готовност да коригират всякакви отклонения от обявените фискални цели.

Трябва бързо да се осъществят значителни и мащабни структурни реформи, за да се подобрят перспективите за по-висок устойчив растеж. Особено необходими са сериозни реформи в държавите, претърпели загуба на конкурентоспособност в минали

периоди, или в тези с висок бюджетен и външнотърговски дефицит. Премахването на нееластичността на пазара на труда също би подпомогнало процеса на приспособяване в тези икономики. Засилването на конкуренцията на стоковите пазари, особено в сектора на услугите, също ще улесни процеса на реструктуриране на икономиката и ще насърчи иновациите и въвеждането на нови технологии. Подобни мерки имат решаващо значение за засилване на нарастването на производителността на труда – един от основните двигатели на дългосрочния растеж. Всички тези структурни реформи следва да бъдат подкрепени с подходящо реструктуриране на банковия сектор. Здравите баланси, ефективното управление на риска и прозрачните и стабилни бизнес модели запазват своето ключово значение за укрепването на устойчивостта на банките спрямо сътресения и за гарантирането на достатъчен достъп до финансиране, като по

този начин се полагат основите за устойчив растеж и финансова стабилност.

И накрая, Управителният съвет приветства приетата от ирландското правителство програма за икономически и финансови корекции след успешното приключване на преговорите с Европейската комисия съвместно с ЕЦБ и Международния валутен фонд. Програмата съдържа необходимите предпоставки за постигане на устойчиво стабилизиране на ирландската икономика. Тя се отличава с решителен подход към икономическите и финансовите причини за сегашната загриженост на пазарите и така ще допринесе за възстановяване на доверието и за запазване на финансовата стабилност в еврозоната. Управителният съвет приветства ангажимента на ирландските власти да вземат всякакви по-нататъшни мерки, които може да се окажат подходящи за постигането на целите на програмата.

РАЗВИТИЕ НА ИКОНОМИКАТА И ФИНАНСИТЕ

I ЕВРОЗОНА – ВЪНШНА СРЕДА

Световната икономическа активност продължава да се възстановява, но темпът на възстановяването остава неравномерен. В същото време той е по-бавен, отколкото през първите шест месеца на годината, тъй като отслабва въздействието на някои подпомагащи го фактори, като цикъла на стоково-материалните запаси и фискалните стимули. В развитите икономики темпът на растеж е по-умерен, докато в икономиките с възникващи пазари той остава висок въпреки забавянето си в последно време. Инфлационният натиск продължава да е доста отслабен в развитите икономики, независимо че през последните няколко месеца той леко се засилва. Това контрастира със ситуацията в някои страни с възникващи пазари, където инфлационният натиск остава по-силен.

I.1 РАЗВИТИЕ НА СВЕТОВНАТА ИКОНОМИКА

Световната икономическа активност продължава да се възстановява, но темпът на възстановяването остава неравномерен и губи силата си в сравнение с първите шест месеца на годината, тъй като отслабва въздействието на някои подпомагащи го фактори като цикъла на стоково-материалните запаси и фискалните стимули. В развитите икономики необходимостта от корекция на балансите, неблагоприятните перспективи за пазара на труда и ниските равнища на доверие на потребителите възпрепятстват възстановяването. За разлика от тях растежът в страните с възникващи пазари остава динамичен, макар и да отслабва през последните месеци.

Последните данни от проучванията потвърждават, че възстановяването на световната икономика продължава с по-умерени темпове през втората половина на годината. Индексът на мениджърите по продажби (ИМП) за световното производство във всички отрасли непрекъснато се понижава през петте месеца до октомври, когато се вдига до 54,8. Той остава над дългосрочното си средно равнище, но под средната стойност, отчетена за първата половина на 2010 г. (виж графика 1).

В развитите икономики инфлационният натиск остава доста по-слаб, макар че нивата на инфлация се повишават леко през последните месеци. Инфлационният натиск обаче остава по-силен в някои страни с възникващи пазари. В държавите от ОИСР официалната годишна инфлация нараства с 1,9% за едногодишен период до октомври 2010 г. в сравнение с 1,7% годишно до септември (виж графика 2). За това увеличение допринасят по-високите цени на храните и енергията. Годишната инфлация (без храните и енергията) е 1,1% през октомври, което е слабо понижение спрямо 1,2% през септември. Както показва глобалният ИМП за цените на факторите на производството, през последните месеци покупните цени нарастват, но остават под равнищата отпреди кризата.

Графика 1 Глобални индекси на мениджърите по продажби (ИМП)

(месечни данни; промишленост и услуги; индекс на дифузия)

Източник: Markit.

След силното оживление, наблюдавано между третото тримесечие на 2009 г. и второто тримесечие на 2010 г., се проявяват и признаци на забавяне на растежа на световната търговия. Последните данни сочат, че на тримесечна база през третото тримесечие на 2010 г. световната търговия се увеличава с 0,9% спрямо 3,2% през второто.

САЩ

В САЩ възстановяването на икономическата активност се стабилизира отново през третото тримесечие на 2010 г., след като се забави през второто. Според втората оценка на Бюрото за икономически анализи на САЩ в реално изражение на тримесечна база растежът на БВП остава 0,6% за третото тримесечие (2,5% на годишна база). Той се подпомага от бизнес инвестициите и разходите на държавната администрация, но същевременно се възпира от големия отрицателен принос на нетния износ в резултат на това, че вносът силно изпреварва износа по темп на нарастване. Последните публикувани данни дават донякъде разнопосочни сигнали. Разходите за потребление се увеличават, но растежът на промишленото производство остава слаб през последните няколко месеца. В крайна сметка това говори за устойчив, макар и умерен растеж на БВП в реално изражение през четвъртото тримесечие на 2010 г. Що се отнася до бъдещето, показателите от проучванията разкриват постепенно засилване на икономическата активност, но като цяло се очаква възстановяването да остане умерено в средносрочен план. Ниското доверие на потребителите и необходимостта от нови корекции в балансите на домакинствата може да ограничат възстановяването през следващия период, а пазарът на труда се очаква постепенно да се подобрява. Междувременно възстановяването на жилищния пазар се спъва от прекомерното предлагане и слабото търсене.

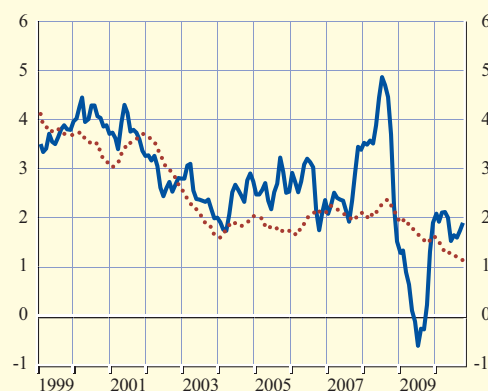
Що се отнася до динамиката на цените, годишната инфлация, измерена с ИПЦ, остава ниска през предходните няколко месеца, а базисната инфлация продължава да забавя темпа си. Официалната годишна инфлация се повишава до 1,2% през октомври 2010 г. от 1,1% за септември. Както и през изминалите няколко месеца, това повишаване се дължи най-вече на поскъпването на енергията. Междувременно годишният темп на инфлация, като изключим храните и енергията, достига рекордно ниско ниво през октомври от 0,6%, тъй като месечното увеличение на разходите за подслон и здравеопазване се компенсират от намаляването на разходите за други стоки, включително превозни средства, облекло, почивка и тютюневи изделия.

На 3 ноември Федералният комитет на САЩ по операциите на открития пазар обяви, че до края на второто тримесечие на 2011 г. възнамерява да закупи още дългосрочни американски съкровищни облигации на стойност 600 млрд. щ.д. и че ще направи необходимите корекции в програмата, за да подпомага по най-добрия начин максималната заетост и ценовата стабилност. Същевременно Комитетът реши да запази непроменен целевия лихвен процент по федералните фондове в рамките от 0% до 0,25% и все още очаква, че икономическите усло-

Графика 2 Динамика на международните цени

(месечни данни; годишно процентно изменение)

— потребителски цени в ОИСР (всички показатели)
 потребителски цени в ОИСР (всички показатели без храни и енергия)

Източник: ОИСР.

вия дават основания за поддържане на изключително ниски равнища на лихвения процент по федералните фондове за продължителен период от време.

ЯПОНИЯ

Последните данни за Япония показват ново отслабване на икономическата активност, въпреки че благодарение на временни фактори растежът на БВП се ускорява през третото тримесечие. Според първата предварителна оценка на японското правителство на тримесечна база реалният БВП нараства с 0,9% през третото тримесечие на 2010 г. спрямо 0,4% през предходното. Икономическата активност през третото тримесечие се подпомага главно от вътрешното търсене, чийто принос за растежа на БВП е 1,0 пр.п. По-конкретно, частното потребление се поддържа от временни фактори, като държавните субсидии за закупуване на някои видове превозни средства и по-голямото търсене на цигари преди повишаването на акциза върху тютюна от 1 октомври. Освен това частните жилищни инвестиции нарастват с 1,3%, подпомагани от държавните мерки, а приносът на нетния износ за БВП остава непроменен в резултат от по-бавния растеж на износа. През четвъртото тримесечие на 2010 г. и началото на 2011 г. се очаква икономическата активност да остане ниска. Частното потребление вероятно ще се свие в резултат от прекратеното действие на държавните мерки за стимулиране, а износоът се очаква да остане по-слаб поради намаляващото външно търсене и поскъпването на йената.

Що се отнася до динамиката на цените, през последните няколко тримесечия на годишна база потребителските цени спадат поради същественото отслабване на икономиката. През октомври обаче годишната ИПЦ-инфлация е 0,2% – с положителен знак за първи път от почти две години, стимулирана отчасти от по-големия акциз върху цигарите и по-високите цени на храните и енергоносителите. Годишната ИПЦ-инфлация, без пресните хранителни продукти, все още е отрицателна (-0,6%), а като изключим пресните хранителни продукти и енергоносителите, се понижава до -0,8%. Процесът на повишаване на инфлацията обаче вероятно ще спре през следващите месеци поради по-слабото вътрешно търсене и неотдавнашното поскъпване на йената.

На заседанието си на 5 ноември 2010 г. централната банка на Япония взе решение да запази непроменен целевия си лихвен процент по необезпечените овърнайт кол-опции в коридора от 0,0% до 0,1%. Централната банка на Япония публикува нови данни относно програмата за изкупуване на активи, обявена на 5 октомври, с цел допълнително смекчаване на паричната политика.

ОБЕДИНЕНОТО КРАЛСТВО

Възстановяването на икономиката в Обединеното кралство продължава и през изминалите тримесечия. Растежът на реалния БВП на тримесечна база е 0,8% през третото тримесечие на 2010 г. след увеличение с 1,2% за второто тримесечие (виж графика 3). През тримесечието като цяло прирастът на производството се базира на основните компоненти на разходите. На фона на вялата активност на пазара на жилища цените им спадат на тримесечна база през второто и третото тримесечие на 2010 г. Според прогнозите коригирането на стоковите запаси, стимулиращите мерки на паричната политика, външното търсене и последното обезценяване на британската лира трябва да насърчават икономическата активност. Прирастът на вътрешното търсене обаче се очаква да остане ограничен поради строгите условия на кредитиране, корекциите в бюджетите на домакинствата и същественото свиване на бюджетните разходи.

В началото на 2010 г. годишната инфлация, измерена чрез ИПЦ, се повишава чувствително, достигайки най-високата стойност от 3,7% през април, но през последните месеци леко намалява до 3,2% през октомври. В перспектива се очаква закъснените ефекти от обезценяването на британската лира и от увеличаването на ставката на ДДС през януари 2011 г. да окажат натиск за повишаване на потребителските цени. През последните тримесечия Комитетът по парична политика на централната банка на Обединеното кралство (*Bank of England*) поддържа основния си лихвен процент по резервите на търговските банки на ниво от 0,5%. Комитетът продължава да гласува и за запазване обема на изкупуваните активи, финансирани чрез емитиране на резерви от централната банка в размер на 200 млрд. британски лири.

ДРУГИ ЕВРОПЕЙСКИ ДЪРЖАВИ

Като цяло икономическата ситуация в другите държави – членки на ЕС извън еврозоната, продължава да се подобрява и през второто тримесечие на 2010 г. Все пак обаче през последните месеци инфлацията се повишава. През третото тримесечие в реално изражение на тримесечна база БВП нараства с 2,1% в Швеция и с 0,7% в Дания. През последните месеци инфлацията леко се повишава и в двете държави, като през октомври 2010 г. достига 2,4% в Дания и 1,6% в Швеция.

Като цяло през последните месеци най-големите държави – членки на ЕС от Централна и Източна Европа, продължават да се възстановяват. Този процес все още е подпомаган от външното търсене и от възстановяването на стоковите запаси, въпреки че между страните съществуват някои очевидни различия.

Вътрешното търсене остава твърде ограничено поради неблагоприятните условия на трудовете и кредитните пазари, недонатовареността на производствените мощности, както и от фискалните ограничения в някои държави (виж също каре 1 относно икономическото възстановяване на държавите – членки на ЕС от Централна и Източна Европа). В бъдеще краткосрочните показатели разкриват ново подобряване на състоянието на икономиката във всички държави с изключение на Румъния, където по предварителна оценка за третото тримесечие на 2010 г. се предвижда отрицателен растеж. През последните месеци в държавите

Графика 3 Основни тенденции в големите индустриализирани икономики

Източници: Национални данни, БМР, Евростат и изчисления на ЕЦБ.

1) За еврозоната и Обединеното кралство са използвани данни на Евростат, а за САЩ и Япония – национални данни. Данните за БВП са сезонно изгладени.

2) За еврозоната и Обединеното кралство – ХИПЦ, а за САЩ и Япония – ИПЦ.

– членки на ЕС от Централна и Източна Европа инфлацията се повишава. През октомври 2010 г. измерената чрез ХИПЦ инфлация е 1,8% в Чехия, 2,6% в Полша, 4,3% в Унгария и 7,9% в Румъния. В повечето държави повишаването ѝ е резултат от повишението на цените на енергията и храните, което отчасти е реакция на базовия ефект от резките им спадове през миналата година. Относително високото равнище на инфлацията в Румъния е отражение и на ефекта от повишаването на ставката на ДДС от юли 2010 г.

Икономическата ситуация се стабилизира и в по-малките държави – членки на ЕС извън еврозоната, а именно – балтийските страни и България. И в тези държави инфлацията се покачва от много ниските и за известно време отрицателни равнища, наблюдавани по време на дълбоката рецесия през 2009 г.

В Русия възстановяването на икономическата активност прекъсва през третото тримесечие на 2010 г. в резултат от неблагоприятното въздействие на необичайните горещини, обхванали страната. По предварителни оценки растежът на реалния БВП на годишна база забавя темпа си през третото тримесечие до 2,7% от 5,2% за предходното. Но поради временния характер на този шок до края на годината се очаква растежът отново да се ускори, както сочат и водещите показатели. Инфлацията тръгва нагоре и на годишна база през октомври достига 7,5%. Това увеличение се дължи предимно на скоковете в цените на храните, предизвикани от изключително силните горещини. В бъдеще темповете на възстановяването вероятно ще се определят от динамиката на цените на суровините и от прираста на вътрешното кредитиране.

Карте I

ИКОНОМИЧЕСКОТО ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ В ДЪРЖАВИТЕ-ЧЛЕНКИ ОТ ЦЕНТРАЛНА И ИЗТОЧНА ЕВРОПА

След рецесията през 2008–2009 г. икономиките на осемте държави-членки от Централна и Източна Европа (ЦИЕ) извън еврозоната постепенно се възстановяват въпреки съществения различия по страни.¹ Понастоящем засилването на икономическата активност се дължи преди всичко на износа, тъй като вътрешното търсене остава вяло. В държавите, които преди финансовата криза натрупаха сравнително по-големи вътрешни и външни дисбаланси, се наблюдава по-съществено свиване на производството по време на кризата и в повечето от тях икономическото възстановяване е по-бавно.

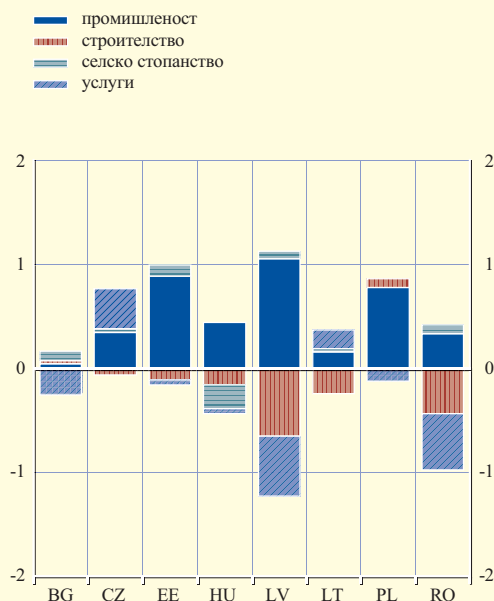
Възстановяване на икономическата активност през последните месеци

Страните от ЦИЕ сега постепенно излизат от най-дълбоката рецесия, която са преживели от началото на прехода към пазарноориентирана икономика, като от втората половина на 2009 г. насам почти всички държави отбелязват на тримесечна база средно положителен темп на растеж на БВП. Все пак по време и сила икономическото възстановяване е различно в различните държави. Възходящата тенденция в Полша, Чехия и Естония започва по-рано и е по-силна, а възстановяването в Унгария, Латвия и Литва, и особено в България и Румъния, започва едва от първото полугодие на 2010 г. и остава по-слабо.

1 За по-подробен анализ на икономическите тенденции в страните от ЦИЕ преди и по време на кризата виж статията *The impact of the financial crisis on the central and eastern European countries*, Месечен бюлетин на ЕЦБ, юли 2010 г.

Графика А Принос по сектори за растежа на добавената стойност

(процентно изменение; процентни пунктове)

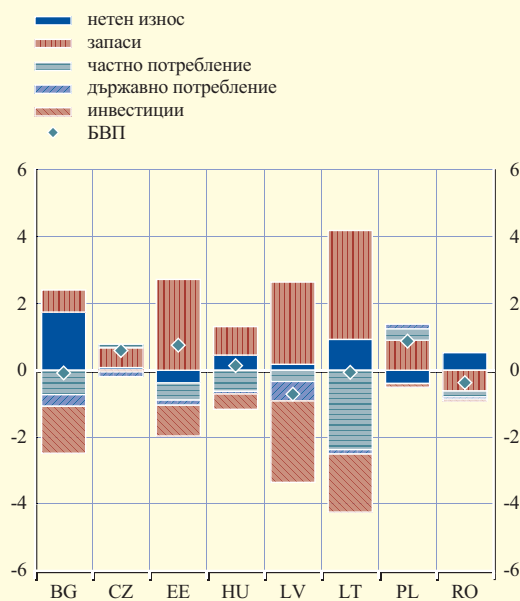

Източник: Евростат.

Забележки: Среден тримесечен темп на растеж за периода от третото тримесечие на 2009 г. до второто тримесечие на 2010 г. Календарно и сезонно изгладени данни – с изключение на данните за Румъния (само сезонно изгладени).

Графика Б Принос по разходи за растежа на реалния БВП

(процентно изменение; процентни пунктове)

Източник: Евростат.

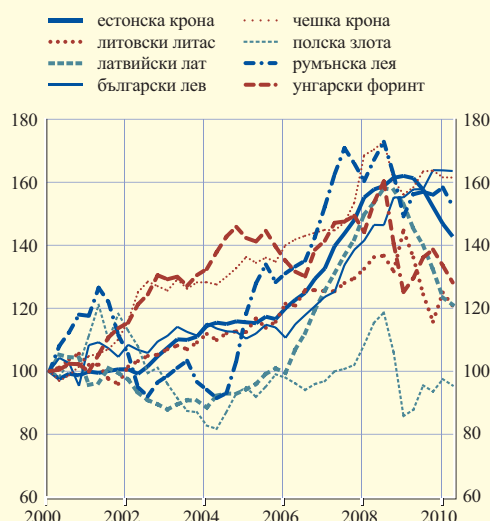
Забележки: Среден тримесечен темп на растеж за периода от третото тримесечие на 2009 г. до второто тримесечие на 2010 г. Календарно и сезонно изгладени данни – с изключение на данните за Румъния (само сезонно изгладени).

От гледна точка на приноса на отделните отрасли възстановяването в повечето държави от ЦИЕ се дължи на интензивната активност в промишлеността (виж графика А). В противовес замрялата строителна активност през изминалата година спъва възстановяването в почти всички страни от ЦИЕ. Това е особено очевидно при балтийските страни, където строителният сектор се разраства с неустойчиви темпове в периода преди кризата. Въпреки това положителният принос на строителството за растежа в редица държави през второто тримесечие на 2010 г. показва, че низходящата тенденция е достигнала дъното. По подобен начин секторът на услугите остава твърде вял в началото на икономическото възстановяване, но в много страни отново допринася за растежа през първата половина на 2010 г.

Засилването на икономическата активност в повечето държави се дължи предимно на запасите и външното търсене, тласкано от оживената световна търговия от втората половина на 2009 г. насам (виж графика Б). Обратно, вътрешното търсене остава слабо във всички държави с изключение на Полша. Частното потребление продължава да се свива в България и Унгария и най-вече в балтийските страни, където частното потребление значително нараства преди кризата, а безработицата достига най-високите си нива (около 18,5% през второто тримесечие на 2010 г.). По подобен начин инвестициите още не са започнали да се възстановяват след края на рецесията. Всъщност те продължават да намаляват във всички държави от ЦИЕ през първата половина на 2010 г. Потреблението на сектор „държавно управление“ също има отрицателен принос за икономическия растеж в региона, което представлява отражение на вече напрегнатите публични финанси и на

Графика В Реални ефективни обменни курсове
на база разходи за труд на единица продукция

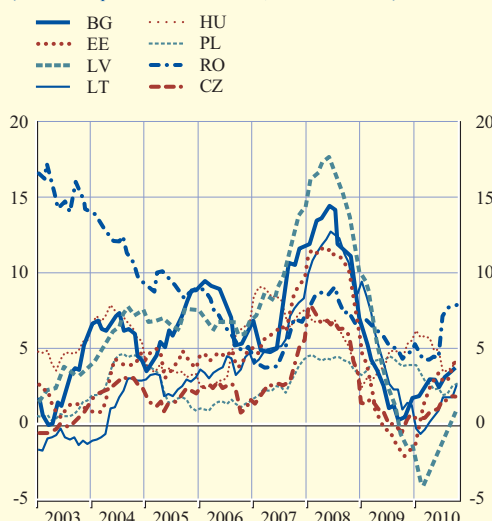
(1 тр. 2000 г. = 100)

Източник: Изчисления на ЕЦБ.

Графика Г ХИПЦ-инфлация

(годишно процентно изменение; месечни данни)

Източник: Евростат.

усилията за фискална консолидация. Среднопретегленият бюджетен дефицит е около 6,7% от БВП през 2009 г. и според прогнозите на Европейската комисия през 2010 г. ще остане като цяло непроменен.

Макроикономическите диспропорции, натрупани в някои страни от ЦИЕ преди кризата, постепенно намаляват. Този процес е необходим, но понастоящем ограничава вътрешното търсене. Растежът на кредитирането за частния сектор в региона постепенно се свива от неустойчиво високите равнища, достигнати през 2007–2008 г., спадайки до едноцифрени темпове на растеж през първата половина на 2010 г. В балтийските страни и Унгария от втората половина на 2009 г. дори се отбелязват отрицателни темпове на прираст на вземанията, което отразява по-ниското ниво на задлъжнялост на частния сектор. Макар че това подпомага възстановяването на балансите на домакинствата, в краткосрочен план то възпрепятства частното потребление. Освен това високият дял на необслужваните кредити в някои държави (през първото тримесечие на 2010 г. между 17,5% и 19,2% в Литва, Латвия и Румъния) ограничава възможностите на банките да кредитират.

Наред със забавянето на прираста на вземанията след началото на възстановяването салдото по финансовата сметка се влошава допълнително в сравнение с равнищата, наблюдавани по време на кризата, и особено много спрямо предходния период на подъем. Ако разгледаме отделните видове капиталови потоци, притокът на портфейлни инвестиции, който е сравнително най-колебливият вид входящи капиталови потоци, по време на кризата става отрицателен в няколко държави от ЦИЕ. Неотдавна обаче в отделни страни (напр. Литва и Полша) тази низходяща тенденция се пречупи. Обратно на тях по време на кризата и в протичащия понастоящем период на възстановяване повечето държави от ЦИЕ продължават да привличат преки чуждестранни инвестиции (ПЧИ) или регистрират само слаби изходящи потоци. Този приток на ПЧИ вероятно играе важна роля за подпомагане на устойчивия икономически растеж, особено ако е насочен към търгуемия сектор.

В много държави от ЦИЕ се появяват дисбаланси още преди кризата, наред с другото и в резултат от променливо увеличаващите се компенсация на наето лице, които съществено изпреварват повишаването на производителността на труда. По време на кризата обаче в някои държави се намаляват номиналните работни заплати, по-конкретно в балтийските страни, където те са спаднали средно с 26% от средата на 2008 г. насам. Макар че това намаление на разполагаемия доход представлява допълнително бреме върху възможностите на домакинствата да потребяват, корекциите представляват за тези държави от ЦИЕ частична компенсация за загубата по-рано на ценова конкурентоспособност спрямо техните основни търговски партньори (виж графика В). Държавите от ЦИЕ с режим на плаващ обменен курс (напр. Унгария, Чехия, Полша и Румъния) повишават конкурентоспособността си главно чрез значително номинално обезценяване на валутите си през 2008 г. и в началото на 2009 г., макар този процес отчасти да се компенсира с поскъпването на тези валути в края на 2009 г. и в началото на 2010 г. Като цяло, оживеното външно търсене, по-добрата конкурентоспособност и вялото вътрешно търсене водят до рязък спад на дефицита по текущата сметка в страните от ЦИЕ. В балтийските страни и Унгария през първата половина на 2010 г. той дори се превръща в излишък.

След значителна дезинфлация (и отчасти дефлация) по време на кризата от пролетта на 2010 г. (а в Латвия едва след септември 2010 г.) ХИПЦ-инфлацията в страните от ЦИЕ с режим на фиксиран обменен курс (т.е. балтийските страни и България) отново се повишава. Обратно на тях в държавите от ЦИЕ с режим на гъвкав валутен курс не се наблюдават нито такива високи нива на инфлация през предходния период на подем, нито така ясно изразена фаза на дезинфлация по време на кризата (виж графика Г). През по-голямата част от периода на възстановяване до днес темповете на инфлация в тези страни остават положителни и са под 5%. В Румъния обаче през последните месеци инфлацията продължава да расте.

Перспективи за икономическата активност

В перспектива проучванията за икономическите нагласи сочат по-нататъшно ускоряване на възстановяването във всички държави от ЦИЕ, а макар и в по-малка степен – и в България и Румъния. Очаква се вътрешното търсене да има по-голям принос за растежа през 2011 г., въпреки че износът вероятно ще остане основен двигател на икономическата активност в региона. С очакванията, че вътрешното и външното търсене отново ще набират сила през следващата година, прогнозите за 2011 г. са за растеж на реалния БВП от около 3,5% в балтийските страни и Полша, 2,3% в Чехия, Унгария и България и 1,5% в Румъния (виж таблицата). Все още обаче са налице рискове за тази прогноза. Макар че от началото на 2010 г. безработицата във всички страни от ЦИЕ (освен Литва) постепенно намалява (или поне спря да се повишава), запазващото се високо равнище на безработица вероятно през продължителен период от време ще потиска частното потребление. По подобен

Прогнози за БВП за 2011 г.

(годишно процентно изменение)

	МВФ	Европейска комисия	Consensus Economics
BG	2,0	2,6	2,4
CZ	2,2	2,3	2,2
EE	3,5	4,4	3,8
HU	2,0	2,8	2,4
LV	3,3	3,3	2,9
LT	3,1	2,8	2,9
PL	3,7	3,9	3,8
RO	1,5	1,5	1,5

Източници: IMF World Economic Outlook (октомври 2010 г.), есенни прогнози на Европейската комисия (ноември 2010 г.) и прогнози на Consensus Economics (ноември 2010 г.).

начин, в случай че дълговото финансиране за частния сектор продължи да намалява, това ще ограничи прираста на вътрешното търсене. Нещо повече, допълнителна несигурност произтича от прогнозата за външното търсене, както и за капиталовите потоци към региона.

АЗИАТСКИ СТРАНИ С ВЪЗНИКВАЩИ ПАЗАРИ

Данните от националните сметки за третото тримесечие на 2010 г. показват, че растежът на БВП е по-бавен в сравнение с предишните две тримесечия. Въпреки това той все още запазва значителната си инерция. След като стимулиращите мерки на фискалната и паричната политика постепенно са преустановени и приносът на нетния износ спада спрямо първата половина на 2010 г., вътрешното частно търсене и брутните инвестиции в основен капитал поемат ролята на двигатели на икономическия растеж. Макар че последните данни за инфлацията отчитат повишение на нивата ѝ в резултат главно на поскъпващите храни и суровини, според прогнозите те ще имат временен характер.

В Китай реалният БВП нараства с 9,6% на годишна база през третото тримесечие на 2010 г. при 10,3% за второто тримесечие. Това показва, че икономиката е станала устойчива на рестриктивната политика, възприета по-рано тази година. След като външното търсене се запазва високо и търсенето на вносни стоки отслабва, през изминалите месеци месечната стойност на положителното търговско салдо достига предкризисните равнища. Инфлационният натиск продължава да се засилва, като измерената чрез ИПЦ инфлация достига 4,4% на годишна база през октомври, главно поради по-високите цени на храните. Освен това цените на имотите съществено се покачват през последните месеци в резултат от повишеното търсене на фона на достатъчна ликвидност, по-либерални условия на кредитиране и отрицателни реални лихвени проценти по депозитите. Централната банка на Китай премести акцента на политиката си от стимулиране на растежа към противодействие на инфлационния натиск и затова повиши годишните референтни лихвени проценти по кредитите и по депозитите с 25 б.т. до съответно 2,5% и 5,56% от 20 октомври. През последните няколко месеца властите въведоха широк набор от административни мерки с цел да намалят натиска върху цените на жилищните имоти и храните. Централната банка на Китай увеличи и задължителните резерви на търговските банки, за да изтегли излишната ликвидност от вътрешния пазар.

В Корея реалният БВП нараства с 4,5% на годишна база през третото тримесечие на 2010 г. при 7,1% за второто. Това забавяне на темпа се дължи преди всичко на намалелия износ. От друга страна, частното потребление и инвестициите нарастват с ускоряващ се темп. Годишната ИПЦ-инфлация продължава да следва възходяща тенденция, като се покачва до 4,1% през октомври и така излиза извън целевите граници от 2% до 4%, а на 16 ноември централната банка на Южна Корея повиши основния си лихвен процент с 25 б.т. до 2,50%. В Индия реалният БВП по пазарни цени нараства с 10,6% на годишна база през третото тримесечие спрямо 10,3% за предходното, което говори за устойчива инерция на растежа. Мерките за фискално стимулиране постепенно биват преустановени и инвестициите се превръщат в основен двигател на растежа. Инфлацията при цените на едро продължително време се задържа висока и достига 8,6% както през септември, така и през октомври. Наред с повишените равнища на инфлацията и засилената вътрешна икономическа активност на 2 ноември централната банка на Индия повиши основните си лихвени проценти с 25 б.т. до 6,25% (по репо сделките) и 5,25% (по обратните репо сделки).

Прогнозите за азиатските страни с възникващи пазари сочат продължаващ и устойчив икономически растеж, макар и с по-умерен темп, отколкото през първата половина на 2010 г. В краткосрочен и средносрочен план основният по-съществен риск за тази прогноза е свързан със степента на възстановяване на вътрешното търсене. Основните рискове за влошаване на ситуацията произтичат от процесите в развитите икономики, които може да окажат неблагоприятно въздействие върху световната търговия и капиталовите потоци в частния сектор.

ЛАТИНСКА АМЕРИКА

В Латинска Америка са налице все по-доловими признаци, че икономическото възстановяване забавя темповете си, макар и от високи равнища. Същевременно инфлационният натиск остава висок отчасти благодарение на последните поскъпвания на храните. По-конкретно, в Мексико годишният реален БВП нараства с 5,3% през третото тримесечие на 2010 г. след увеличение със 7,3% през второто тримесечие. Годишната инфлация при потребителските цени е средно 3,7% за третото тримесечие при 4,0% за предходното. В Бразилия показателите с по-голяма периодичност сочат, че стопанската активност остава интензивна. Промисленото производство се разраства с близо 8% на годишна база през третото тримесечие на 2010 г. при 14,3% за второто. Същевременно инфлационният натиск остава висок и през третото тримесечие официалната инфлация е средно 4,5% спрямо 5,0% през предходното тримесечие. В Аржентина индустриалното производство нараства на годишна база със среден темп от 9,3% през третото тримесечие след 10% през второто. Междувременно инфлацията остава висока, като измерената чрез ИПЦ годишна инфлация е средно 11,1% през третото спрямо 10,6% през второто тримесечие.

Като цяло, макар да се забелязват признаци за отслабване на икономическото възстановяване, очаква се растежът да остане стабилен в много държави от Латинска Америка. Благоприятни фактори за това са високите цени на суровините, продължаващото действие на вътрешните мерки за стимулиране и значителният приток на капитал. Въпреки това устойчивостта на дългосрочното възстановяване продължава да зависи в голяма степен от външната среда.

1.2 ПАЗАРИ НА ОСНОВНИ СТОКИ

През изминалите три месеца цените на петрола постоянно се увеличават (виж графика 4). На 1 декември цената на суровия петрол тип „Брент“ остава 86,6 щ.д. за барел, която е почти с 11% по-висока от началото на годината. В средносрочен план пазарните участници все още очакват по-високи цени на петрола и фючърсните сделки за декември 2012 г. се сключват на нива от 92 щ.д. за барел.

Поскъпването на петрола се осъществява на фона на все по-крехкото равновесие между търсенето и предлагането. Търсенето се възстановява постепенно както във, така и извън страните от ОИСР, като Международната агенция по енергетика (МАЕ) многократно ревирира нагоре прогнозата си за търсенето на петрол през 2010 г. и 2011 г., главно поради допусканията за подобряване на икономическия растеж в световен мащаб. Увеличеното търсене води до значително съкращаване на запасите в страните от ОИСР през последните няколко месеца, което показва, че предлагането на пазара действително е недостатъчно, макар производителите извън ОПЕК да повишават добивите си, а ОПЕК да произвежда над определе-

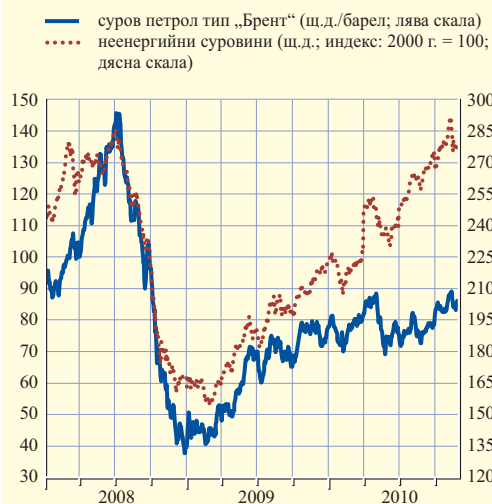
ната квота. Все пак високото равнище на свободни производствени мощности осигурява буфер срещу затруднения в предлагането.

Цените на неенергийните суровини също рязко скачат през последните три месеца, което се дължи най-вече на поскъпването на храните и металите. Цените на храните се повишават значително през септември и началото на октомври във връзка главно с динамиката при царевичата и захарта поради ревизираните надолу оценки за производството и неблагоприятните метеорологични условия. Освен това цените на металите силно скачат през септември, но след това донякъде се стабилизират в резултат от тревогите на пазара относно стабилността на възстановяването на световната икономика. Като цяло ценовият индекс на неенергийните суровини (в щатски долари) в края на ноември е почти с 24% по-висок, отколкото в началото на годината.

1.3 ПЕРСПЕКТИВИ ПРЕД ВЪНШНАТА СРЕДА

Последните данни от проучванията потвърждават, че възстановяването на световната икономика напредва по-бавно през втората половина на годината. Нещо повече, темпът на възстановяването и фазата на икономическия цикъл не съвпадат както по региони, така и в рамките на самите региони. През септември съставният изпреварващ показател (СИП) на ОИСР остава без промяна спрямо предходния месец (виж графика 5). Той показва продължаващ икономически растеж в зоната на ОИСР, но скрива различията между отделните страни от ОИСР. На възникващите пазари СИП все още се понижава и сега спада под дългосрочния си тренд. По-неблагоприятните перспективи за растежа в световен мащаб през втората половина на 2010 г. се потвърждават и от показателя *Ifo World Economic Climate*. В перспектива се очаква световният растеж да остане доста съдържан в началото на 2011 г., но след това отново да започне да набира сила до края на годината.

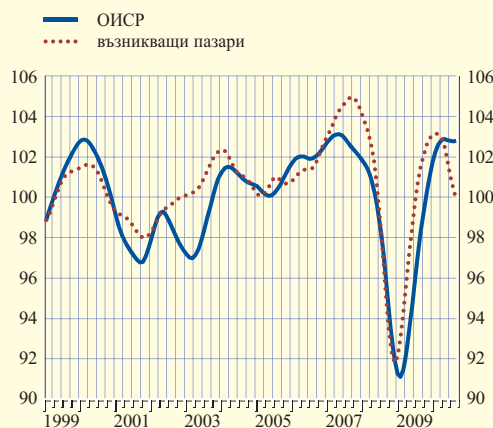
Графика 4 Основни тенденции на суровинните пазари

Източници: „Блумбърг“ и *HWI*.

Графика 5 Съставни изпреварващи показатели на ОИСР

(месечни данни; амплитудно изгладени)

Източник: ОИСР.

Забележка: Показателят за възникващите пазари е претеглена средна на съставните изпреварващи показатели за Бразилия, Русия и Китай.

Рисковете за глобалната активност клонят надолу, като несигурността остава значителна. В положителен план търговията може да продължи да нараства по-бързо от очакваното. В отрицателен план остават опасенията, свързани с появата на напрежение в някои сегменти на финансовите пазари, ново поскъпване на петрола и на други суровини, засилване на протекционистичния натиск, както и с вероятността за хаотични корекции на диспропорциите в световен мащаб.

2 ДИНАМИКА НА ПАРИТЕ И РАЗВИТИЕ НА ФИНАНСОВИЯ СЕКТОР

2.1 ПАРИ И КРЕДИТ НА ПФИ

Данните за паричната динамика до октомври 2010 г. продължават да показват възстановяване на годишния темп на прираст на МЗ и на кредитите на ПФИ за частния сектор. Засега обаче възстановяването продължава да се характеризира с ниски темпове и съвпада с оценките за умерен базов темп на растеж на паричната маса и слаб инфляционен натиск в средносрочен план. Динамиката на кредитите за частния сектор показва постепенно възстановяване на кредитирането за нефинансовите предприятия, въпреки че годишните темпове на прираст остават отрицателни. Годишният прираст на кредитите за домакинствата се стабилизира на умерено положителни равнища. Основните активи, притежавани от ПФИ в еврозоната, нарастват през третото тримесечие на 2010 г. в резултат от продължаващото увеличаване на вземанията от частния сектор в еврозоната. Последните тенденции потвърждават, че общото балансово число на банковия сектор се стабилизира. Данните за паричната динамика за октомври трябва да се анализират предпазливо, тъй като са повлияни от мащабни трансакции между балансите на ПФИ и една „лоша банка“ в отделна държава-членка (която бе класифицирана като част от сектор „държавно управление“).

ШИРОКИЯТ ПАРИЧЕН АГРЕГАТ МЗ

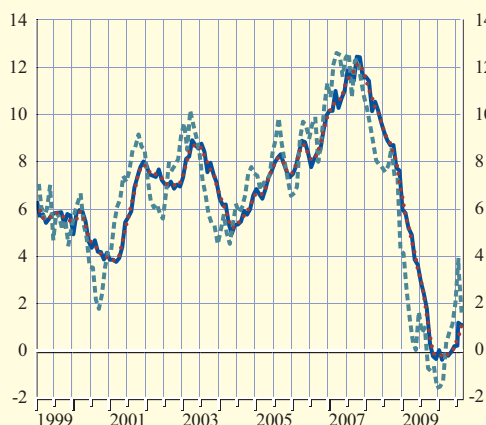
Годишният темп на прираст на широкия паричен агрегат МЗ се повиши умерено до положителен през третото тримесечие на 2010 г. и възлиза на 0,7%, докато през предходните тримесечия е слабо отрицателен (виж графика 6). През октомври той възлиза на 1,0% и отбелязва слабо забавяне спрямо септември, но това се дължи главно на прехвърлянето на активи от *Hypo Real Estate Group* към *FMS Wertmanagement* – „лоша банка“, създадена от правителството на Германия. Това оказва сериозно влияние върху редица компоненти и източници на МЗ в еврозоната. Ако се изключат тези влияния, годишният темп на прираст на МЗ през октомври би бил малко по-висок. Следователно последните данни не поставят под въпрос предходните оценки за възстановяване на паричната динамика, но то продължава да се характеризира с ниски равнища на растеж. Дори при отчитане влиянието на конкретните трансакции обаче на месечна база през септември и октомври прирастът на МЗ е леко отрицателен, а краткосрочната динамика (измерена чрез три- и шестмесечните темпове на растеж на годишна база) продължава да отслабва. Следователно несигурността относно ускоряването на възстановяването на прираста на паричната маса се запазва.

Слабият прираст на паричната маса продължава да отразява неблагоприятното влияние на кривата на доходност. Мащабното пренасочване на средства обаче от инструменти на МЗ към финансови активи извън МЗ отслабва през последните няколко месеца, тъй като кривата на доходност става по-платна от

Графика 6 Прираст на МЗ

(процентно изменение; сезонно и календарно изгладени данни)

- МЗ (годишен темп на прираст)
- МЗ (тримесечна центрирана плъзгаща се средна на годишния темп на прираст)
- МЗ (шестмесечен темп на прираст на годишна база)

Източник: ЕЦБ.

началото на годината. Каре 2 предлага по-подробна информация в това отношение. При разглеждане на компонентите се установява, че наблюдаваното от лятото умерено засилване на годишния прираст на МЗ прикрива факта, че годишният темп на прираст на М1 продължава чувствително да се забавя, но се запазва силно положителен, докато темпът на краткосрочните депозити, различни от овърнайт депозитите и търгуемите инструменти (т.е. МЗ минус М1), става видимо по-слабо отрицателен. Това свиване отразява нарастващите различия в лихвите при различните категории парични активи.

По отношение на източниците наблюдаваното умерено укрепване на годишния прираст на МЗ през третото тримесечие и през октомври (като се отчита статистическият ефект на трансакциите с „лошата банка“) продължава да отразява слабото ускоряване на годишния темп на прираст на кредитите за частния сектор. По сектори кредитите за домакинствата продължават да проявяват признаци за стабилизиране на годишния темп на прираст на умерено положителни равнища. И обратно, годишният темп на прираст на кредитите за нефинансовите предприятия се запазва отрицателен, макар че последните тенденции продължават да свидетелстват за постепенно възстановяване.

Основните активи, притежавани от ПФИ в еврозоната, нарастват през третото тримесечие на 2010 г. в резултат от допълнително увеличение на вземанията от частния сектор в еврозоната. Отчетеното през октомври чувствително намаление е свързано главно с осъществените прехвърляния на активи в „лоша банка“ и със свиването на някои междубанкови позиции и като цяло не трябва да се разглежда като сигнал за нов натиск върху банковите баланси за съкращаване на заемните средства.

Каре 2

ОТРАЖЕНИЕ НА КРИВАТА НА ДОХОДНОСТ ВЪРХУ ПОСЛЕДНИТЕ ТЕНДЕНЦИИ ПРИ ПАРИЧНИТЕ АГРЕГАТИ

От средата на 2010 г. годишният темп на прираст на МЗ донякъде се ускори. Това бе предшествано от период на стагнация в растежа на паричната маса през първата половина на 2010 г. след резкия спад в темпа ѝ, наблюдаван от края на 2008 г. и през 2009 г. За да се направи оценка на ефекта от тази последна промяна върху стабилността на цените в средносрочен план, от съществено значение е да се измери степента, в която това засилване се е отразило върху базовия темп на растеж на парите. Анализът на този темп дава съответния сигнал относно рисковете за ценовата стабилност в средносрочен хоризонт. Различните измерители на базовия темп на растеж на парите, които обичайно биват наблюдавани, показват, че натрупаната през последната година и половина разлика между тези измерители и по-ниския водещ темп на растеж на парите е намаляла (виж графика А)¹. Проведеният от ЕЦБ подробен анализ на паричната динамика сочи променящия се наклон на кривата на доходност като главен фактор, обуславящ тази разлика. Карето представя анализа, на който се основава оценката за ролята на структурата на лихвените

1 Тези измерители на базовия темп на прираст на паричната маса са получени чрез използване на някои от методите, описани в карето *Underlying monetary dynamics: concept and quantitative illustration*, *Месечен бюлетин* на ЕЦБ, май 2008 г. Използваните емпирични измерители, разбира се, са несвършени приближения на понятието „базов темп на нарастване на паричната маса“. В допълнение следва да се има предвид и фактът, че качеството на подаваните от различните емпирични измерители сигнали може да варира във времето.

проценти, на база както на качествени, така и на количествени данни. Базираният на модел анализ, използван за решаването на този въпрос, разчита на по-широк набор от инструменти, използван понастоящем за целите на паричния анализ, който бе представен в наскоро излязла публикация на ЕЦБ.²

Динамика на кривата на доходност от края на 2008 г.

Решителните мерки по паричната политика, предприети в края на 2008 г. след фалита на „Лемън Брадърс“, доведоха до рязко понижение на краткосрочните лихвени проценти, а оттук и до безпрецедентно стръмен наклон на кривата на доходност. Наблюдаваният стръмен наклон на кривата на доходност, измерен например чрез спреда между доходността на десетгодишните държавни облигации в еврозоната и тримесечния ЮРИБОР, доведе до сходни промени в диференциала между лихвените проценти по депозитите на ПФИ и доходността на държавните облигации (виж графика Б). В средата на 2009 г. повечето от тези диференциали, които са характерен измерител на алтернативните разходи за вложенията в депозити на ПФИ, се стабилизираха на високи равнища. Впрочем динамиката на диференциалите, свързана с лихвените проценти по краткосрочните депозити на ПФИ (т.е. депозити с договорен матуритет до две години), не съответства изцяло на други диференциали, тъй като банките изглежда започват да отдават по-голямо значение на по-малкия риск от недостиг на ликвидност, свързан с осигуряването на финансиране посредством такива депозити.³ От средата на 2010 г. всички лихвени диференциали постепенно намаляват, оставяйки все пак доста над нивата, преобладаващи преди срива на „Лемън Брадърс“.

Графика А МЗ и базов МЗ

(процентно изменение)

Източници: ЕЦБ и изчисления на ЕЦБ.

Графика Б Диференциал между лихвените проценти по депозити на ПФИ и доходността на 10-годишните държавни облигации

(процентни пунктове)

Източници: ЕЦБ и разчетни данни на ЕЦБ.

Забележка: Доходност на 10-годишните държавни облигации е доходността от спот-лихвите по всички държавни облигации в еврозоната.

² Виж Papademos, L.D. и Stark, J. (eds.), ЕЦБ, Франкфурт на Майн, 2010 г.

³ Освен произтичащите от матуритета характеристики на тези краткосрочни депозити, атрактивността им като източник за финансиране на ПФИ може също да произтича и от факта, че те са привлечени от нефинансовия частен сектор, за който в сравнение с финансовия сектор съществува по-слаба вероятност неочаквано да спре или смени посоката на предоставяното финансиране.

Качествени данни за отражението на лихвената динамика върху структурата на портфейлите

Наклонът на кривата на доходност влияе върху МЗ посредством общото решение да се инвестират средства в парични активи с по-къс матуритет или непарични активи с по-дълъг матуритет. Един от начините за измерване на този ефект е да се види делът на потоците от МЗ в съвкупните финансови инвестиции на домакинствата и предприятията в еврозоната (виж графика В). Данните сочат, че до началото на 2010 г. наблюдаваното при съответните рискове и възвръщаемост рязко приспособяване води до пренасочване на финансови инвестиции към непарични финансови инструменти. В частност, финансовите инвестиции в дългови ценни книжа на НПФИ, акции на инвестиционни фондове и капиталови инструменти през този период значително нарастват. Същевременно инвестициите в дългосрочни инструменти на ПФИ също се увеличават, което показва, че съображенията, свързани с доходността, са изиграли по-съществена роля за преориентирането на финансовите инвестиции, евентуалните опасения относно степента на риск в сектора на ПФИ. В периода от края на 2006 г. до края на 2008 г., предшестваш резкия спад на годишния прираст на МЗ, доходността на краткосрочните депозити е по-висока от тази на дългосрочните. В тази конфигурация на лихвените проценти настъпва рязък обрат (с около 250 б.т.) вследствие на по-стръмната крива на доходност в края на 2008 г., превръщайки инвестициите извън МЗ в доста по-атрактивни. През последните няколко тримесечия при паричните вложения отново става видимо влиянието на динамиката на лихвените проценти, като с кривата на доходност, която постепенно става по-плоска, намаляват и стимулите за пренасочване на вложения извън МЗ, което е съпроводено и с възвръщане на значителен дял парични инструменти в общия поток на финансовите инструменти.

Графика В Финансови инвестиции на сектора, притежаващ пари

(тримесечни потоци; млрд. евро; сезонно изгладени данни)

Източници: ЕЦБ и оценки на ЕЦБ. Забележки: Без финансовите инвестиции на сектор „държавно управление“. Данните от интегрираните сметки на еврозоната са налични до второто тримесечие на 2010 г., а данните за ПФИ включват третото тримесечие на 2010 г. Данните за акции/дялове на инвестиционни фондове за третото тримесечие на 2010 г. са оценки, базирани на статистиката на инвестиционните фондове. Стълбчетата в синьо и бяло в графиката за третото тримесечие на 2010 г. представят оценка на финансовите инвестиции в активи, различни от: а) инструменти на ПФИ, и б) акции/дялове на инвестиционни фондове.

Заклучения от анализи, основаващи се на модел за оценка на ролята на кривата на доходност за очертаване на монетарните тенденции

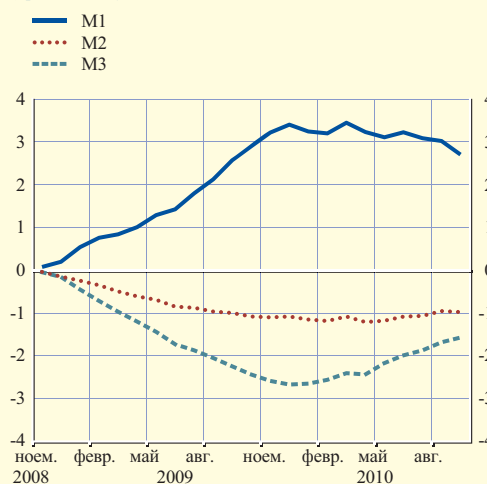
За да се потвърди важността на тези заключения относно влиянието на кривата на доходност върху паричните агрегати, е от полза този анализ да бъде допълнен с по-формализирани базирани на модел подходи. Такива подходи са необходими за правилно отчитане на факта, че обикновено съществуват множество фактори (т.е. освен лихвените проценти), които обуславят паричната динамика във всеки един момент.

Един емпирично обусловен подход, който може да се приложи в този случай, е като се използва авторегресионен векторен модел с голям обхват, определен по методите на Байес (т.е. *BVAR*-модел).⁴ Този модел улавя динамичното взаимодействие между широк диапазон от лихвени проценти и доходност, показатели за бизнес цикъла и голям брой парични променливи и от двете страни на балансите на ПФИ. По този начин той представлява инструмент за проучване на ефектите от кривата на доходност върху различни парични агрегати, като взема предвид макроикономическата среда. За да се измери мащабът на тези ефекти, се провеждат съпоставителни симулации, при които съвкупността на лихвените проценти се запазва непроменена спрямо структурата им, преобладаваща през октомври 2008 г. Тогава развитието на основните парични агрегати се сравнява с очакваното от симулационен модел, при който лихвените проценти следват фактическия си тренд.

Резултатите доказват, че по-стръмната крива на доходност е довела до значителен натиск към понижаване прираста на МЗ (виж графика Г). Нещо повече, това влияние е съществено при обичайните интервали на доверителност. Същевременно промените, наблюдавани в структурата на лихвените проценти от началото на 2009 г., също имат силен ефект върху насочването на средства към инструменти от МЗ, което говори за значително пренасочване на парични активи с предпочитание към най-високоликвидните инструменти. Това се потвърждава от модела, който показва значителен положителен ефект върху прираста на М1. Отрицателен ефект е измерен и по отношение на М2, макар и по-слаб от оценката за МЗ вследствие по-големия дял на по-ликвидни компоненти в М2. Анализът на база на *BVAR*-модела показва затихване през 2010 г. на ефекта на кривата на доходност. Макар и наблюдавано при всички агрегати, то е по-силно изразено при МЗ.

Графика Г Ефект от увеличаване наклона на кривата на доходност на база *BVAR*-модел с голям обхват

(процентни пунктове)

Източници: ЕЦБ и изчисления на ЕЦБ.

Забележка: Този ефект се базира на модела, описан в приложение 1 към глава 4 на *Papademos, L.D. и Stark, J. (eds.)*, цит. съч.

Графика Д Отражение на кривата на доходност върху годишния темп на прираст на МЗ на базата на структурен модел

(процентни пунктове)

Източници: ЕЦБ и изчисления на ЕЦБ.

Забележка: Този ефект се базира на модела, описан в приложение 1 към глава 4 на *Papademos, L.D. и Stark, J. (eds.)*, цит. съч.

⁴ Този модел е представен в приложение 1 към глава 4 на *Papademos, L.D. и Stark, J. (eds.)*, цит. съч.

Ефектите от кривата на доходност за прираста на МЗ, установени чрез използване на *BVAR*-модела, се потвърждават в голяма степен от анализ на база по-теоретичен (и в същото време емпирично издържан) подход, а именно динамичен стохастичен модел на общото равновесие (*DSGE*).⁵ Включването в този модел на финансови затруднения и банков сектор дава възможност за формулиране на структурни интерпретации на паричната динамика. По-конкретно, това позволява да се определят структурните шокове, които съгласно модела формират икономическите, паричните и финансовите тенденции във всеки един момент. Моделът показва, че през последните години наклонът на кривата на доходност се обуславя предимно от реакцията на паричната политика спрямо финансовата криза. Това на свой ред води до значително неблагоприятно въздействие върху наблюденията през 2009 г. годишен прираст на МЗ и наистина до голяма степен обяснява обрата от положителен диференциал между водещия и базовия темп на растеж на парите преди кризата до отрицателен диференциал, започнал през последното тримесечие на 2008 г. (виж графика Г). Действително, през 2009 г. резултатите от теоретично насочения *DSGE*-модел и емпирично издържания *BVAR*-модел са твърде сходни и в количествено изражение (въздействието, достигащо около 2,5 пр.п., е получено чрез *BVAR*-модел, докато полученото чрез *DSGE*-модел достига най-много близо 2 пр.п.). През 2010 г. това неблагоприятно въздействие отшумява едновременно с прираста на МЗ, превръщайки се в слабо положително.

Заклучение

Възможността за установяване на факторите, обуславящи водещия темп на прираст на МЗ, и за количествено измерване във времето на техния ефект е от основно значение при определянето на базовия темп на нарастване на паричната маса. Представеният тук анализ показва, че увеличаването в последно време на годишния прираст на МЗ се дължи до голяма степен на постепенното отслабване на неблагоприятното отражение на кривата на доходност и не следва да се очаква да доведе до засилване в същата степен на базовия темп на нарастване на паричната маса. Независимо от това умереният базов темп на нарастване на парите понастоящем все още е доста над ниския водещ темп на прираст на МЗ в резултат от ефекта на кривата на доходност, което показва, че средносрочните рискове за ценовата стабилност са овладени.

5 Този модел е представен в глава 5 на Papademos, L.D. и Stark, J. (eds.), цит. съч.

ОСНОВНИ КОМПОНЕНТИ НА МЗ

Слабата динамика на годишния темп на прираст на МЗ продължава да прикрива значителни и разнородни движения в темповете на нарастване при основните компоненти. Годишният темп на прираст на М1 продължава да се забавя, но се запазва положителен, докато прирастът на краткосрочните депозити, различни от овърнайт депозити (т.е. М2 минус М1), и търгуемите инструменти (т.е. МЗ минус М2, виж графика 7) се ускорява през третото тримесечие на 2010 г., но остава отрицателен. Тенденциите при М1 и при краткосрочните депозити, различни от овърнайт депозити, се запазват и през октомври, докато годишният темп на прираст при търгуемите инструменти става по-силно отрицателен (поради трансакциите с германската „лоша банка“).

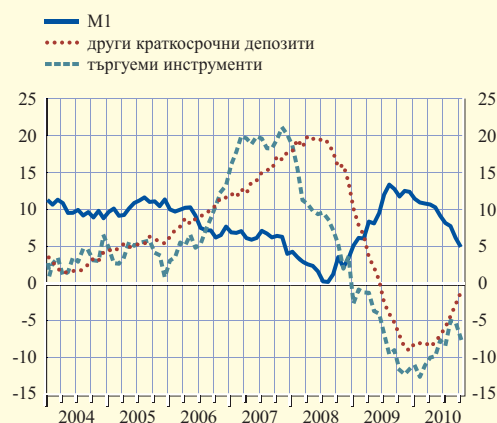
Годишният темп на нарастване на М1 намалява до 7,9% през третото тримесечие на 2010 г. спрямо 10,3% през предходното. По-нататъшно забавяне до 4,9% е отбелязано през октомври 2010 г. (виж таблица 1) въпреки умерения месечен входящ поток при овърнайт депозитите.

Годишният темп на прираст при краткосрочните депозити, различни от овърнайт депозити, се ускорява до -5,1% през третото тримесечие на 2010 г. спрямо -8,0% през предходното, като през октомври се засилва още и достига -1,2%. Този темп продължава да отразява разнопосочната динамика при отделните подкомпоненти, тъй като годишният темп на прираст при краткосрочните депозити продължава значително да се ускорява, макар и все още да е отрицателен, докато годишният темп на нарастване при краткосрочните спестовни депозити отново се забавя, въпреки че запазва силно положителните си стойности.

Постоянното свиване на разликата в темповете на прираст на M1 и краткосрочните депозити, различни от овърнайт депозити, отразява до голяма степен динамиката на лихвените проценти. Лихвените проценти

Графика 7 Основни компоненти на M3

(годишно процентно изменение; сезонно и календарно изгладени данни)

Източник: ЕЦБ.

Таблица 1 Сводна таблица на паричните променливи

(средни тримесечни данни; сезонно и календарно изгладени)

	Салда, процентен дял от M3 ¹⁾	Годишни темпове на прираст					
		2009 4 тр.	2010 1 тр.	2010 2 тр.	2010 3 тр.	2010 септ.	2010 окт.
M1	49,5	12,3	11,3	10,3	7,9	6,2	4,9
Пари в обращение	8,3	7,5	6,2	6,4	6,6	6,0	5,8
Овърнайт депозити	41,2	13,3	12,4	11,1	8,1	6,2	4,8
M2 – M1 (= други краткосрочни депозити)	39,2	-7,6	-8,2	-8,0	-5,1	-2,8	-1,2
Депозити с договорен матуритет до 2 години	19,1	-22,0	-22,7	-21,5	-16,1	-12,1	-8,9
Депозити, договорени за ползване след предизвестие, до 3 месеца	20,1	15,8	13,3	10,3	8,3	7,9	7,3
M2	88,7	2,2	1,7	1,4	1,8	2,0	2,1
M3 – M2 (= търгуеми инструменти)	11,3	-11,4	-11,7	-9,8	-6,7	-5,3	-7,4
M3	100,0	0,3	-0,2	-0,1	0,7	1,1	1,0
Вземания от резиденти на еврозоната		3,0	1,9	1,8	1,9	2,1	3,0
Вземания от сектор „държавно управление“		14,2	9,9	9,2	7,8	7,3	12,0
Кредити за сектор „държавно управление“		3,1	3,7	6,7	6,5	7,7	13,2
Вземания от частния сектор		0,9	0,3	0,2	0,6	0,9	1,0
Кредити за частния сектор		-0,6	-0,4	0,2	0,9	1,2	1,4
Кредити за частния сектор, коригирани с продажби и секюритизация		0,3	-0,2	0,2	1,0	1,3	1,6
Дългосрочни финансови пасиви (без капитал и резерви)		6,7	5,5	4,4	2,2	2,0	2,1

Източник: ЕЦБ.

1) Налични към края на последния месец. В резултат от закръгляване данните може да не се равняват.

по краткосрочните и спестовните депозити се повишават през последните месеци, докато по овърнайт депозитите остават стабилни. По-стръмният наклон в по-краткосрочния край на кривата на доходност стимулира отлива от овърнайт депозити към други, по-доходоносни депозити в рамките на МЗ.

Годишният темп на прираст при търгуемите инструменти се ускорява до -6,7% през третото тримесечие спрямо -9,8% през второто, а през октомври отново се забавя до -7,4%. Ако се изключи ефектът от трансакциите с германската „лоша банка“, които засягаха главно краткосрочните дългови книжа, годишният темп на прираст при търгуемите инструменти би продължил да се ускорява през октомври спрямо третото тримесечие. През октомври обаче отново би бил отчетен значителен месечен изходящ поток при търгуемите инструменти, тъй като потоците при споразуменията за обратно изкупуване и при акции/дялове на фондове на паричния пазар също са отрицателни.

Годишният темп на нарастване на МЗ-депозитите, включващи краткосрочните депозити и споразуменията за обратно изкупуване и представляващи най-широкия паричен агрегат, за който на отраслово ниво съществува надеждна информация, отбелязва ново повишение до 2,9% през октомври 2010 г. спрямо 2,2% през третото и 1,2% през второто тримесечие на 2010 г. Тази динамика се дължи на непаричните финансови посредници, различни от пенсионни фондове и застрахователни дружества (други финансови посредници, ДФП), и домакинствата, чийто принос за годишния темп на прираст през този период нараства значително (виж графика 8). За разлика от тях приносът на нефинансовите предприятия през третото тримесечие намалява и през октомври остава без промяна.

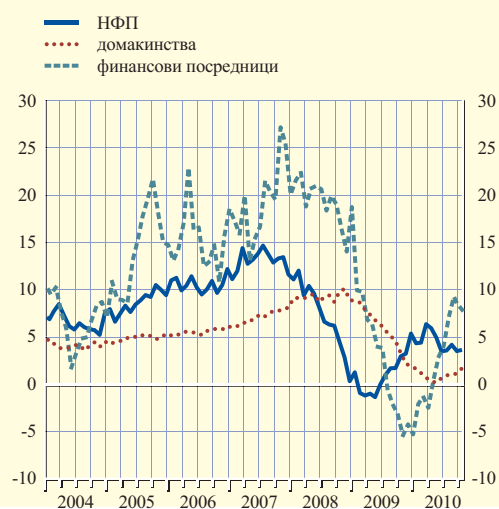
Наблюдаваното напоследък съществено нарастване на приноса на домакинствата отразява не само теглото на този сектор в общите депозити, но и позакъснялата реакция на промените в структурата на лихвените проценти. По-големият принос на домакинствата за нарастването на МЗ-депозитите показва значителното увеличение на годишните потоци, което се дължи главно на по-големите входящи потоци при краткосрочните спестовни депозити и по-слабо отрицателните потоци при краткосрочните депозити. Нарастването на входящите потоци при краткосрочните спестовни депозити отразява по-високата им доходност спрямо овърнайт депозитите. Динамиката на краткосрочните депозити се дължи на по-добрата доходност в сравнение с останалите категории депозити.

ОСНОВНИ ИЗТОЧНИЦИ НА МЗ

Анализът на източниците на МЗ показва, че годишният темп на нарастване общо на вземанията на ПФИ от резиденти на еврозоната се увеличава значително – до 3,0% през октомври 2010 г. спрямо 1,9% през третото и 1,8% през второто тримесечие на 2010 г. (виж таблица 1).

Графика 8 Краткосрочни депозити и споразумения за обратно изкупуване

(годишно процентно изменение; сезонно и календарно неизгладени данни)

Източник: ЕЦБ.
Забележка: Сектор ПФИ без Евросистемата.

Наблюдаваното през октомври увеличение се дължи изцяло на ускоряването на годишния темп на прираст на вземанията на ПФИ от сектор „държавно управление“, докато вземанията от частния сектор остават същите.

Отчетеното през октомври значително ускоряване на годишния темп на прираст на вземанията на ПФИ от сектор „държавно управление“ е главно в резултат от трансакциите с германската „лоша банка“. Следователно вероятно това е временно прекъсване на наблюдавания през последните месеци устойчив спад, който се дължи на по-бавното акумулиране на държавни ценни книжа от сектор ПФИ, тъй като кривата на доходност става по-плоска.

Годишният темп на нарастване на вземанията на ПФИ от частния сектор се запазва като цяло без промяна през септември и октомври след значителното ускоряване през август 2010 г. Годишният темп на прираст на вложенията на ПФИ в ценни книжа на частния сектор, различни от акции, продължава да отслабва, като все още отразява по-слабата активност по отложената секюритизация, наблюдавана през последните месеци. За разлика от него годишният темп на прираст на притежаваните от ПФИ акции и други капиталови инструменти се ускорява през октомври, след като отбеляза забавяне през третото тримесечие.

Годишният темп на нарастване на кредитите на ПФИ за частния сектор – най-големия компонент на вземанията от частния сектор, продължава възходящия си тренд, като се ускорява до 1,4% през октомври 2010 г. спрямо 0,9% през третото и 0,2% през второто тримесечие на 2010 г. (виж таблица 1). Това подкрепя виждането, че наблюдаваното от края на годината възстановяване на динамиката при кредитите за частния сектор, макар и постепенно, продължава. Обемът на кредитите, отписани от балансите на ПФИ, нараства през октомври, но запазва ниското си равнище. Следователно корекциите за отчитане на секюритизацията продължават да оказват само слабо влияние върху годишния темп на прираст на кредитите на ПФИ за частния сектор, подобно на това от началото на 2010 г.

Отчетеното през октомври ускоряване на годишния прираст на кредитите за частния сектор се дължи на лекото ускоряване на годишното нарастване на кредитите за домакинствата до 2,9%, докато годишният темп на прираст на кредитирането за нефинансови предприятия остава непроменен (-0,6%). Същевременно през октомври 2010 г. кредитите за ДФП продължават да нарастват с ускорен годишен темп въпреки отрицателния месечен поток.

Последните данни потвърждават, че от юни 2010 г. годишният темп на нарастване на кредитите за домакинствата се стабилизира на ниво от около 3%. Това отразява главно непроменения като цяло умерено положителен темп на прираст на кредитите за покупка на жилища, както и факта, че годишният темп на прираст на потребителските кредити остава отрицателен.

Годишният темп на прираст на кредитите за нефинансовите предприятия става все по-слабо отрицателен от второто тримесечие на 2010 г., с което се доказва, че протича процес на възстановяване, след като по-рано през годината е достигната повратната точка. През третото тримесечие за първи път от началото на 2009 г. се наблюдава положителен тримесечен поток от кредити за нефинансови предприятия при всички матуритети. Това увеличение на заемите вероятно е свързано с нарастването на нуждите на фирмите от инвестиции и разходи в условията на подобряващите се очаквания на бизнеса и засилването на икономическата активност. През октомври се наблюдават големи изходящи потоци при всички матуритети и

годишният темп на нарастване вече не се ускорява. Това обаче до голяма степен отразява отписването на кредитите, свързани със схемата за „лошите банки“.

От анализа на другите източници на МЗ се вижда, че годишният темп на прираст на дългосрочните финансови пасиви на ПФИ (без капитала и резервите) намалява до 2,2% през третото тримесечие на 2010 г. спрямо 4,4% през предходното тримесечие, но леко се ускорява през септември и октомври. Ускоряването отразява входящите потоци дългосрочни дългови ценни книжа на ПФИ, държани от сектора, притежаващ пари, след като през май и юни се наблюдават изходящи потоци поради засилено напрежение на пазарите на държавен дълг. И обратно, годишният темп на прираст на дългосрочните депозити, държани от сектора, притежаващ пари, продължава да се забавя през октомври поради по-слабия отлив от МЗ-депозити към депозити с по-дълъг матуритет, тъй като кривата на доходност става по-плоска.

И накрая, по позицията на нетните чуждестранни активи на ПФИ бе отчетен средногодишен изходящ поток от 11 млрд. евро през третото тримесечие на 2010 г. след значителния приток средно от 73 млрд. евро през второто тримесечие и 168 млрд. евро през първото тримесечие (виж графика 10). Наблюдаваният в периода между февруари и третото тримесечие спад на годишните входящи потоци нетни чуждестранни активи се дължи на значително по-слабо отрицателните потоци брутни чуждестранни пасиви, които до голяма степен компенсират същественото намаление на изходящите потоци брутни чуждестранни активи. Нетните чуждестранни активи на ПФИ силно намаляват през октомври, но това се дължи главно на трансакциите с германската „лоша банка“, които доведоха до отлив при кредитите и ценните книжа за нерезиденти на еврозоната.

Графика 9 МЗ и дългосрочни финансови пасиви на ПФИ

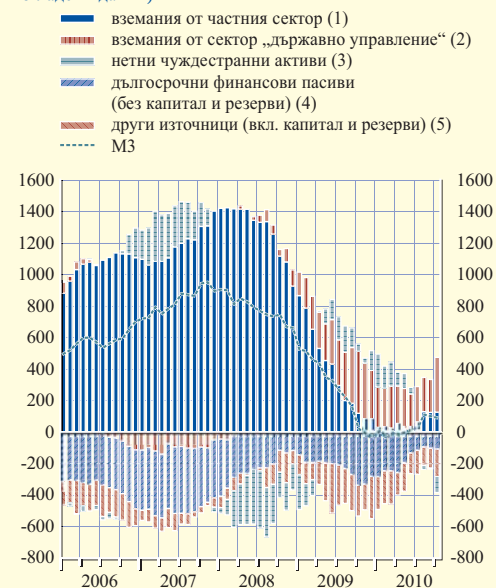
(годишно процентно изменение; сезонно и календарно изгладени данни)

Източник: ЕЦБ.

Графика 10 Източници на МЗ

(годишни потоци; млрд. евро; сезонно и календарно изгладени данни)

Източник: ЕЦБ.

Забележки: МЗ е показан само за сведение ($MZ = 1+2+3-4+5$). Дългосрочните финансови пасиви (без капитал и резерви) са показани с обратен знак, тъй като са задължения на сектор ПФИ.

ОБЩА ОЦЕНКА НА УСЛОВИЯТА ЗА ПАРИЧНА ЛИКВИДНОСТ В ЕВРОЗОНАТА

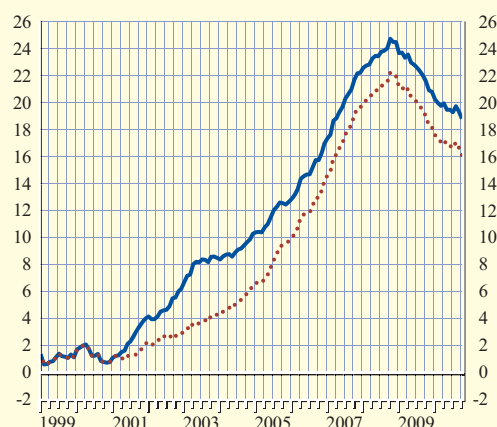
Въз основа на тенденциите при номиналния и реалния паричен недостиг/излишък се вижда, че размерът на паричната ликвидност в еврозоната през третото тримесечие и през октомври 2010 г. продължава да отбелязва слаб спад от високите си равнища (виж графики 11 и 12). Подобни измерители на ликвидността следва да бъдат тълкувани предпазливо, тъй като се базират на оценка на паричното равновесие, която по правило е несигурна, особено сега в условията на финансова криза. В действителност различията между отделните измерители на паричния недостиг/излишък могат да служат като сигнал за значителна несигурност по отношение състоянието на ликвидността в еврозоната понастоящем. Независимо от тези особености данните показват явно натрупване на парична ликвидност през последните няколко години, като е малко вероятно наблюдаваният от края на 2008 г. период на слаб прираст на МЗ да доведе до пълно изчерпване на тази натрупана по-рано ликвидност.

Годишният темп на прираст на МЗ и кредитите за частния сектор постепенно се ускорява през последните месеци, но ретроспективно остава на сравнително ниски нива. Кривата на доходност оказва по-слаб съдържащ ефект върху прираста на МЗ, като по този начин водещият темп на прираст на паричната маса в по-голяма степен съответства на базовия ѝ темп на растеж в сравнение с предходните тримесечия (макар да остава доста под него). Като цяло отново се потвърждава оценката за умерен темп на нарастване на паричната маса и в средносрочен план слаб инфлационен натиск, свързан с паричната динамика.

Графика 11 Оценки на номиналния паричен недостиг/излишък¹⁾

(процент от наличностите от МЗ; сезонно и календарно изгладени данни; декември 1998 г. = 0)

— номинален паричен недостиг/излишък на база официалния МЗ
 номинален паричен недостиг/излишък на база МЗ, коригиран за оценка на влиянието от реструктуриране на портфейлите²⁾

Източник: ЕЦБ.

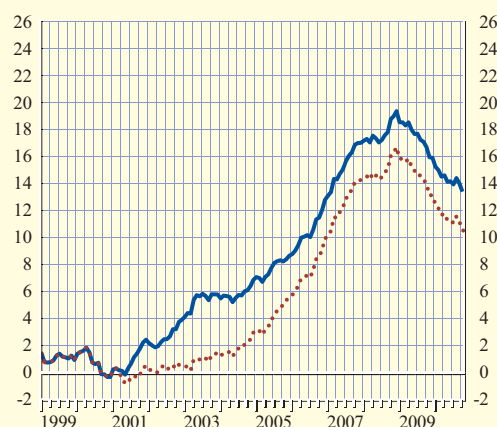
1) Номиналният паричен недостиг/излишък се определя като разлика между текущото равнище на МЗ и равнището на МЗ, което би се получило при постоянен прираст на МЗ по референтната му стойност от 4½% след декември 1998 г. (взет за базов период).

2) Оценките за диапазона на реструктуриране на портфейлите в МЗ са конструирани при използването на общия подход, разгледан в раздел 4 на статията *Monetary analysis in real time*, Месечен бюлетин на ЕЦБ, октомври 2004 г.

Графика 12 Оценки на реалния паричен недостиг/излишък¹⁾

(процент от наличностите от реалния МЗ; сезонно и календарно изгладени данни; декември 1998 г. = 0)

— реален паричен недостиг/излишък на база официалния МЗ
 реален паричен недостиг/излишък на база МЗ, коригиран за оценка на влиянието от реструктуриране на портфейлите²⁾

Източник: ЕЦБ.

1) Реалният паричен недостиг/излишък се определя като разлика между текущото равнище на МЗ, дефлиран с ХИПЦ, и дефлираното равнище на МЗ, което би се получило при постоянен прираст на МЗ по референтната му стойност от 4½% и ХИПЦ-инфлацията съгласно дефиницията на ЕЦБ за ценова стабилност при базов период декември 1998 г.

2) Оценките за диапазона на реструктуриране на портфейлите в МЗ са конструирани при използването на общия подход, разгледан в раздел 4 на статията *Monetary analysis in real time*, Месечен бюлетин на ЕЦБ, октомври 2004 г.

2.2 ФИНАНСОВИ ИНВЕСТИЦИИ НА НЕФИНАНСОВИТЕ СЕКТОРИ И ИНСТИТУЦИОНАЛНИТЕ ИНВЕСТИТОРИ

Годишният темп на нарастване на общите финансови инвестиции на нефинансовите сектори се запазва непроменен през второто тримесечие на 2010 г. Зад това се крие забавяне на годишния прираст на инвестициите от сектор „домакинства“, което като цяло се компенсира с ускоряването на годишния темп на нарастване на инвестициите от нефинансови предприятия. Годишният входящ поток в акции/дялове на инвестиционни фондове продължава да намалява през третото тримесечие – вследствие главно на базови ефекти, но и в съответствие с кривата на доходност, която става по-плоска. Годишният темп на прираст на финансовите инвестиции на застрахователни дружества и пенсионни фондове като цяло остава непроменен през второто тримесечие на 2010 г., отразявайки намалелите инвестиции в застрахователни технически резерви на секторите, притежаващи пари.

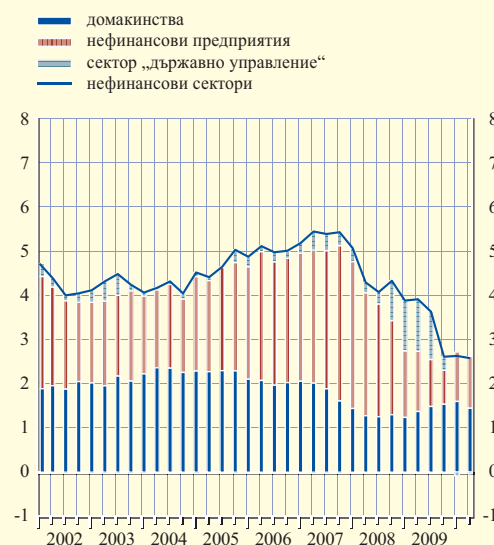
НЕФИНАНСОВИ СЕКТОРИ

През второто тримесечие на 2010 г. (последното тримесечие, за което има данни) годишният темп на нарастване на общите финансови инвестиции на нефинансовите сектори остава непроменен за трето поредно тримесечие – 2,6%, като по този начин запазва най-ниското си равнище от началото на третия етап на ИПС (виж таблица 2). Приносът на инвестициите в депозити и некотираните акции като цяло остава непроменен спрямо предходното тримесечие. Приносът на инвестициите в дългови книжа бележи нарастване от отрицателното си равнище, докато този в акции и други капиталови инструменти, акции на взаимни фондове и на инвестициите в застрахователни дружества и пенсионни фондове намалява от положителното си равнище.

Фактът, че годишният темп на прираст на общите финансови инвестиции през второто тримесечие на 2010 г. се запазва без промяна, отразява като цяло непроменения принос на отделните нефинансови сектори (виж графика 13). Приносът на сектор „домакинства“ слабо намалява след устойчивото му нарастване през предходните четири тримесечия, докато този на нефинансовите предприятия е малко по-голям, отколкото през предходното тримесечие. Приносът на сектор „държавно управление“ остава слабо отрицателен, като по-големите инвестиции на сектора в депозити и предоставените кредити до голяма степен се компенсират от забавянето в темповете на прираст на инвестициите в акции и други капиталови инструменти и в дългови ценни книжа. За по-подробна информация относно тенденциите при финансовите инвестиции на частния сектор виж раздели 2.6 и 2.7.

Графика 13 Финансови инвестиции на нефинансовите сектори

(годишно процентно изменение; принос, пр.п.)

Източник: ЕЦБ.

Таблица 2 Финансови инвестиции на нефинансовите сектори на еврозоната

	Салда в процент от финансовите активи ¹⁾	Годишни темпове на прираст									
		2008 1 тр.	2008 2 тр.	2008 3 тр.	2008 4 тр.	2009 1 тр.	2009 2 тр.	2009 3 тр.	2009 4 тр.	2010 1 тр.	2010 2 тр.
Финансови инвестиции	100	5,1	4,3	4,1	4,3	3,9	3,9	3,6	2,6	2,6	2,6
Валута и депозити	23	6,6	5,5	5,8	7,0	7,3	6,9	6,0	3,6	2,1	2,1
Дългови ценни книжа, без финансови деривати	6	4,3	3,5	3,7	5,8	5,1	2,3	-0,2	-3,8	-5,1	-2,4
в т.ч. краткосрочни	1	22,7	15,6	0,1	10,3	-12,4	-17,9	-20,1	-27,6	-22,2	-16,7
в т.ч. дългосрочни	5	1,5	1,6	4,4	5,0	8,3	5,8	3,1	0,3	-2,4	-0,4
Акции и други капиталови инструменти, без акции на взаимни фондове	28	3,8	3,3	3,1	3,9	4,3	4,7	4,6	2,9	2,5	1,8
в т.ч. котираните акции	6	4,1	4,6	4,7	3,2	4,3	4,1	5,9	6,7	7,2	3,2
в т.ч. некотираните акции и други капиталови инструменти	22	3,7	2,8	2,5	4,2	4,3	4,9	4,2	1,9	1,5	1,5
Акции на взаимни фондове	5	-4,4	-5,5	-5,4	-6,5	-5,5	-4,6	-2,3	1,0	0,7	-0,4
Застрахователни технически резерви	15	4,2	3,7	3,4	2,8	2,9	3,4	3,9	4,9	5,4	5,1
Други ²⁾	23	9,5	8,6	7,4	6,1	2,4	2,6	2,2	1,9	3,9	4,2
МЗ ³⁾		10,1	9,7	8,7	7,6	5,2	3,6	1,8	-0,3	-0,1	0,2

Източник: ЕЦБ.

1) Към края на последното тримесечие, за което има налични данни. В резултат от закръгляване числата може да не се равняват.

2) Другите финансови активи включват кредити и други изискуеми вземания, които на свой ред включват търговски кредити, предоставени от нефинансови предприятия.

3) Край на тримесечието. Паричният агрегат МЗ включва парични инструменти, притежавани от НПФИ от еврозоната (т.е. нефинансовия сектор и непаричните финансови институции) при ПФИ от еврозоната, и сектор „централно държавно управление“.

ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ИНВЕСТИТОРИ

Новата хармонизирана статистика на инвестиционните фондове от еврозоната показва, че през третото тримесечие на 2010 г. годишният приток на акции/дялове на инвестиционни фондове (без фондовете на паричния пазар) намалява до 348 млрд. евро спрямо 461 млрд. евро през предходното тримесечие, което представлява забавяне на годишния темп на прираст от 10,2% до 7,1%. Забавянето е отражение най-вече на базовия ефект вследствие значителните покупки на акции на инвестиционни фондове, извършени през третото тримесечие на 2009 г. от холандски пенсионни фондове¹, както и на изглаждане на кривата на доходност и нараналото напрежение на пазарите на държавен дълг, което ограничава стремежа към пренасочване на средства от по-сигурни и по-ликвидни парични активи към по-дългосрочни и по-рискови активи.

Графика 14 Нетни годишни потоци към фондове на паричния пазар и инвестиционни фондове

Източници: ЕЦБ и Европейска асоциация за управление на фондове и активи (EFAMA).

1) Преди първото тримесечие на 2009 г. оценките за тримесечния поток са извлечени от нехармонизираната статистика на ЕЦБ за инвестиционните фондове, изчисления на ЕЦБ на база национални данни, предоставени от EFAMA, и оценки на ЕЦБ.

2) Включва фондове за недвижими имоти, хеджингови фондове и фондове, които не попадат в друга класификационна група.

1 През юли 2009 г. холандски пенсионни фондове закупили акции на инвестиционни фондове на стойност над 97 млрд. евро.

Анализът на инвестиционната политика показва, че намаляването през третото тримесечие на 2010 г. на годишните входящи потоци от акции/дялове на инвестиционни фондове отразява най-вече по-слабия годишен приток към фондовете, инвестиращи в капиталови инструменти, и в по-малка степен към инвестиращите в дългови инструменти фондове (виж графика 14). Годишният приток към смесени и други фондове остава почти непроменен в сравнение с предходното тримесечие. След последния спад годишният приток към инвестиращите в капиталови инструменти фондове е по-слаб спрямо този към смесените и другите фондове, докато годишният приток към инвестиращите в дългови инструменти фондове остава по-голям. През третото тримесечие фондовете на паричния пазар продължават да отчитат големи годишни изходящи потоци, което отразява значителните алтернативни разходи от притежаването на такива инструменти предвид ниското равнище на краткосрочните лихвени проценти, използвани от тези фондове като референтни стойности.

На тримесечна база динамиката разкрива влиянието, което изглаждането на кривата на доходност и тенденциите на пазарите на държавен дълг оказват върху търсенето на акции/дялове на инвестиционни фондове. Тримесечният приток на акции/дялове на инвестиционни фондове (без фондовете на паричния пазар) възлиза на 70 млрд. евро през третото тримесечие на 2010 г. (на база сезонно неизгладени данни) и въпреки че това представлява възстановяване след отчетения слаб приток от 28 млрд. евро през предходното тримесечие, все пак остава много под равнищата, наблюдавани през първото тримесечие на 2010 г. и четвъртото тримесечие на 2009 г. Възстановяването е характерно за всички категории с изключение на „други фондове“. От друга страна, то се дължи главно на нарасналия приток към инвестиращите в дългови инструменти фондове вследствие на известно успокояване на пазарите на държавен дълг. През третото тримесечие притокът към фондовете, инвестиращи в капиталови инструменти, става слабо положителен след значителния отлив, наблюдаван през предходното тримесечие. Въпреки това притокът остава слаб като отражение на продължаващата несигурност на пазара относно устойчивостта на икономическото възстановяване. Смесените фондове отчитат по-големи входящи потоци в сравнение с предходното тримесечие (докато потоците към други фондове стават леко отрицателни).

Годишният темп на прираст на всички финансови инвестиции на застрахователни дружества и пенсионни фондове остава почти без промяна на равнище от 5,1% през второто тримесечие (виж графика 15). Зад това се крие силно увеличаване приноса на инвестициите в дългови ценни книжа, което се компенсира от значителен спад в приноса на инвестициите в акции на взаимни фондове. Спадът отразява най-вече гореспоменатия базов ефект и в по-малка степен – умереното инвестиране в този вид активи през второто тримесечие. Отрицателният принос на инвестициите в котираните акции остава без промяна.

Графика 15 Финансови инвестиции на застрахователни дружества и пенсионни фондове

(годишно процентно изменение; принос, пр.п.)

Източник: ЕЦБ.

1) Включва кредити, депозити, застрахователни технически резерви и други изискуеми вземания.

Почти непромененият годишен темп на прираст на всички финансови инвестиции на застрахователни дружества и пенсионни фондове отразява намаляването – както се вижда и от пасива на баланса – на инвестициите в застрахователни технически резерви на сектора, притежаващ пари. Във връзка с това следва да се отбележи, че наблюдаваният през второто тримесечие на 2010 г. тримесечен приток към застрахователни технически резерви възлиза едва на близо половината от отчетения през предходното тримесечие.

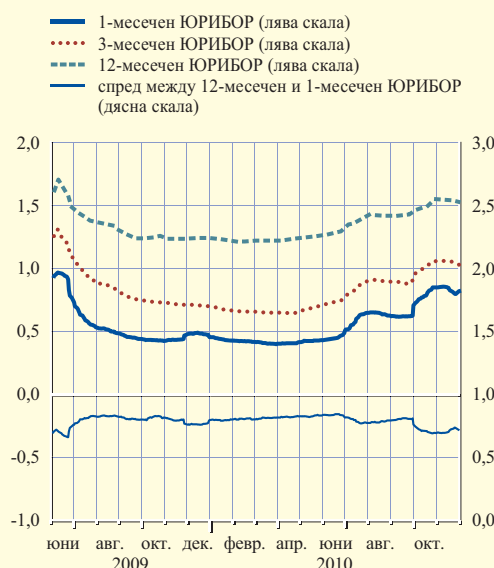
2.3 ЛИХВЕНИ ПРОЦЕНТИ НА ПАРИЧНИЯ ПАЗАР

Лихвените проценти на паричния пазар се повишават в периода от септември до декември 2010 г., въпреки че колебанията остават силни, особено в обезпечения сегмент на пазара. Спредът между лихвите по необезпечените и обезпечените инструменти също отбелязва колебания. Тези тенденции отразяват в известна степен появилото се отново напрежение на финансовите пазари, свързано с опасенията относно устойчивостта на публичните финанси в някои държави от еврозоната, независимо от запазилите се условия на обилна ликвидност.

Въпреки наблюдавания в последно време спад на лихвите по овърнайт индексираният суапове (ОИС) през изминалите три месеца лихвените проценти по необезпечените депозити се повишават във всички матуритетни сектори. На 1 декември 2010 г. 1-, 3-, 6- и 12-месечният ЮРИБОР е съответно 0,81%, 1,03%, 1,26% и 1,53%, т.е. съответно с 19, 14, 12 и 12 б.т. над равнищата, отчетени на 1 септември 2010 г. Като цяло през периода спредът между 12- и 1-месечния ЮРИБОР (показател за наклона на кривата на доходност на паричния пазар) се стеснява с 5 б.т. до 72 б.т. на 1 декември (виж графика 16).

Графика 16 Лихвени проценти на паричния пазар

(проценти годишно; спред, пр.п.; дневни данни)

Източници: ЕЦБ и „Ройтерс“.

Графика 17 Тримесечни ЮРЕПО, ЮРИБОР и овърнайт индексирания суап (ОИС)

(проценти годишно; дневни данни)

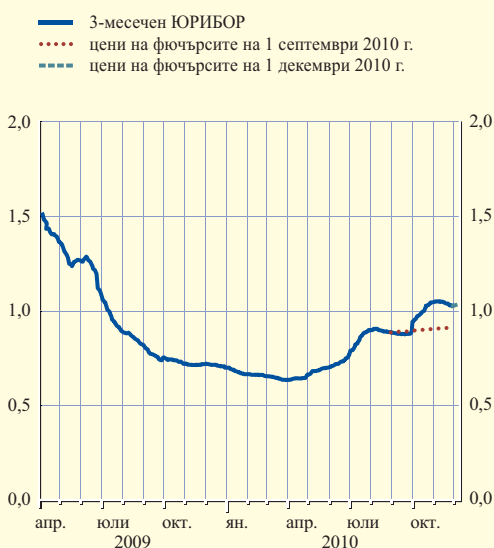
Източници: ЕЦБ, „Блумбърг“ и „Ройтерс“.

Лихвите по обезпечените инструменти, като например ЮРЕПО или на извлечените от суаповия индекс ЕОНИА (виж графика 17), отбелязват известни колебания от началото на май 2010 г. Периодът може да се раздели на три части: като цяло лихвите по овърнайт индексирани суапове се покачват до края на юли, а от юли до септември трендът се пречупва, преди лихвите да започнат да се повишават отново. Понастоящем те са на все още ниски равнища, макар и доста над преобладаващите през последното тримесечие на 2009 г. и първото тримесечие на 2010 г. Лихвеният процент по тримесечните овърнайт индексирани суапове е 0,70% на 1 декември, което е с около 21 б.т. над равнището от 1 септември. В резултат на това спредът между него и съответния ЮРИБОР по необезпечени депозити се стеснява от 39 б.т. на 1 септември до 33 б.т. на 1 декември. Като цяло, въпреки спада той остава относително широк в сравнение с равнищата, преобладаващи през първото тримесечие на 2010 г. (виж графика 17). Тенденциите, наблюдавани в края на отчетния период, отчасти отразяват напрежението напоследък поради възобновили се опасения на участниците на финансовия пазар относно устойчивостта на публичните финанси в някои държави от еврозоната, независимо че ликвидността продължава да е в излишък.

Лихвените проценти, прилагани към 3-месечните ЮРИБОР фючърсни договори с падеж декември 2010 г. и март и юни 2011 г., са съответно 1,05%, 1,15% и 1,24% на 1 декември, което представлява повишение съответно с около 13, 19 и 23 б.т. спрямо равнищата, наблюдавани на 1 септември (виж графика 18). При фиксиран матуритет от 3, 6, 9 и 12 месеца измерената чрез опциите по 3-месечни ЮРИБОР фючърсни договори очаквана колебливост се засилва през изминалите три месеца, пречупвайки започналата през октомври 2009 г.

Графика 18 Тримесечни лихвени проценти и цени на фючърсите в еврозоната

(проценти годишно; дневни данни)

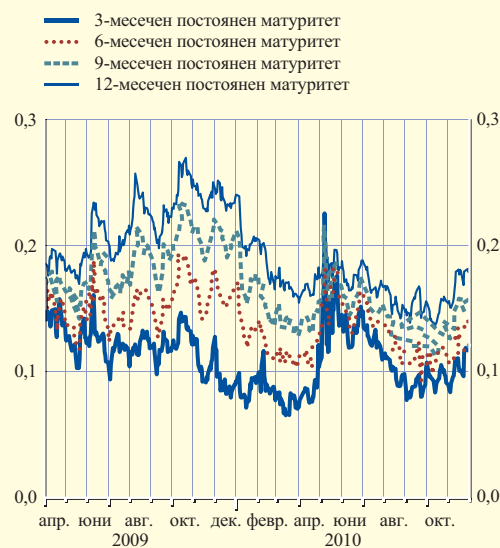

Източник: „Ройтерс“.

Забележка: Тримесечни фючърсни договори за доставка в края на текущото и следващите три тримесечия по котировки на *Liffe*.

Графика 19 Очаквана колебливост за постоянни матуритети, извлечена от опции за тримесечни ЮРИБОР фючърси

(проценти годишно; дневни данни)

Източници: „Ройтерс“ и изчисления на ЕЦБ.

Забележка: Измерителят се изчислява на две стъпки. Първо, очакваните колебливости, извлечени от опциите за тримесечни ЮРИБОР фючърси, се конвертират чрез представянето им не като отчетена доходност, а като регистрирани цени. Второ, резултативните очаквани колебливости с постоянна дата на падеж се превръщат в такива с постоянен матуритет.

низходяща тенденция (виж графика 19). Очакваната колебливост на по-дългосрочните лихвени проценти на паричния пазар се увеличава през изминалите три месеца.

Анализът на овърнайта матуритета показва, че ЕОНИА отчита повече колебания. От октомври 2010 г. ЕОНИА е на относително високо равнище в началото на периода на поддържане на резервите, преди рязко да се понижи, спадайки доста под равнището от 0,50%, а през последния ден от периода на поддържане на резервите се покачва значително, което се дължи на операциите по изтегляне на ликвидност. Тази динамика отразява настъпването на падежа на 30 септември на втората едногодишна операция по дългосрочно рефинансиране. На 1 декември ЕОНИА е 0,468% (виж графика 20).

През разглеждания период ЕЦБ продължава да подпомага паричните пазари чрез операциите по предоставяне на ликвидност с матуритети една седмица, един период на поддържане на резервите и три месеца. Операциите по предоставяне на ликвидност на Евросистемата се провеждат чрез тръжни процедури с фиксиран лихвен процент и пълно разпределение на заявките. ЕЦБ извършва всяка седмица и операции по изтегляне на ликвидност с матуритет една седмица под формата на търг с променлив лихвен процент и максимален лихвен процент по заявките 1,00%. Чрез тези операции по изтегляне на ликвидност на 1 декември ЕЦБ предостави за разпределяне 67 млрд. евро – сума, съответстваща на размера на покупките по Програмата за пазарите на ценни книжа (виж каре 3). Ликвидността в еврозоната остава в излишък и се изтегля посредством активното ежедневно използване на депозитното улеснение и едноседмичните операции по фино регулиране, компенсирани покупки по Програмата за пазарите на ценни книжа.

Графика 20 Лихвени проценти на ЕЦБ и овърнайт лихвен процент

(проценти годишно; дневни данни)

Източници: ЕЦБ и „Ройтерс“.

Каре 3

УСЛОВИЯ ЗА ЛИКВИДНОСТ И ОПЕРАЦИИ ПО ПАРИЧНАТА ПОЛИТИКА В ПЕРИОДА ОТ 11 АВГУСТ ДО 9 НОЕМВРИ 2010 Г.

В това каре се разглежда управлението на ликвидността от страна на ЕЦБ през периодите на поддържане на резервите, приключващи съответно на 7 септември, 12 октомври и 9 ноември 2010 г. През разглеждания период всички операции по рефинансиране в евро продължават да се извършват чрез тръжни процедури с фиксиран лихвен процент и пълно разпределение на заявките. Продължи постепенното нормализиране на операциите по паричната политика, като първата от двете оставащи едногодишни операции по дългосрочно рефинансиране (ОДР) е с падеж 30 септември. На 2 септември Управителният съвет на ЕЦБ реши всички основни операции по рефинансиране (ООР), операциите по

рефинансиране със специален срок и матуритет един период на поддържане на резервите, както и 3-месечните операции по дългосрочно рефинансиране да се провеждат като тръжни процедури с фиксиран лихвен процент и пълно разпределение на заявките най-малкото до края на периода, продължаващ от 8 декември 2010 г. до 18 януари 2011 г.

Програмата за пазарите на ценни книжа (ППЦК), обявена на 10 май 2010 г., остава да се прилага едновременно със седмичните операции по изтегляне на ликвидност с матуритет една седмица, имащи за цел стерилизация на допълнителната ликвидност, предоставена в резултат от Програмата за пазарите на ценни книжа.

Графика А Свръхрезерви над задължителните минимални резерви по текущите сметки на банките

(млрд. евро; средно равнище за всеки период на поддържане)

Източник: ЕЦБ.

Нужди на банковата система от ликвидност

През разглеждания период съвкупните дневни нужди от ликвидност на банковата система, определяни като сума от автономните фактори, задължителните минимални резерви и свръхрезервите (а именно наличностите по текущите сметки на кредитните институции над задължителните минимални резерви), възлизат средно на 550,2 млрд. евро. Това е с 33,8 млрд. евро по-малко от среднодневните нужди през предходните три периода на поддържане.

Намалението се дължи най-вече на спада с 34,2 млрд. евро на средната стойност на автономните фактори, които се задържат на равнище от 335,7 млрд. евро. Спадът им е донякъде компенсирал от увеличението с 0,5 млрд. евро на средното равнище на задължителните минимални резерви, което остава 213,2 млрд. евро. Дневните свръхрезерви се запазват непроменени спрямо предходните три периода на поддържане на резервите и възлизат средно на 1,3 млрд. евро (виж графика А).

Предлагане на ликвидност

През разглеждания период съвкупната ликвидност, предлагана чрез операциите на открития пазар, е средно 620,6 млрд. евро. Операциите по рефинансиране осигуряват средно 558,1 млрд. евро, докато благодарение на Програмата за изкупуване на обезпечени облигации (ПИОО), покупките по която приключват на 30 юни 2010 г., са предоставени 61,0 млрд. евро, а заедно с Програмата за пазарите на ценни книжа са предоставени средно 123,2 млрд. евро. През същия период чрез операции по фино регулиране са изтеглени средно 66,7 млрд. евро.

Средно взето, едноседмичните основни операции по рефинансиране възлизат на 166,7 млрд. евро, а операциите по рефинансиране със специален срок и матуритет един период на поддържане на резервите – на 42,7 млрд. евро. Общият обем на неприключените

3-месечни, 6-месечни и едногодишни операции по дългосрочно рефинансиране намалява до 298,1 млрд. евро на 9 ноември спрямо 392,6 млрд. евро на 11 август. Намалението се дължи на операциите по дългосрочно рефинансиране с падеж 30 септември и 28 октомври (виж графика Б).

На 30 септември настъпи падежът на една 3-месечна ОДР, една 6-месечна ОДР и една едногодишна ОДР, чиято съвкупна стойност е 224,7 млрд. евро. От тях са подновени само две нови операции по рефинансиране на стойност 133,4 млрд. евро с падеж шест дена и три месеца, като сетълментът по тях е извършен през същия ден. На 28 октомври 3-месечна ОДР с настъпващ падеж на стойност 23,2 млрд. евро е заменена с 3-месечна ОДР за 42,5 млрд. евро.

На 1 октомври стойността на разплатените покупки по Програмата за пазарите на ценни книжа възлиза на 63,3 млрд. евро, което представлява нарастване спрямо отчетените на 6 август 60,3 млрд. евро. През първите три седмици на октомври не бяха разплатени покупки, а след това на 5 ноември стойността на разплатените покупки се увеличава до 64,0 млрд. евро. Едновременно с това обемът на седмичните операции по изтегляне на ликвидност, предоставена по Програмата за пазарите на ценни книжа, също се увеличава, достигайки средно 63,8 млрд. евро.

През последния ден от всеки период на поддържане на резервите ликвидността, изтеглена чрез операции по фино регулиране с овърнайт матуритет, възлиза средно на 148,4 млрд. евро спрямо средно 255,4 млрд. евро през предходните три периода на поддържане.

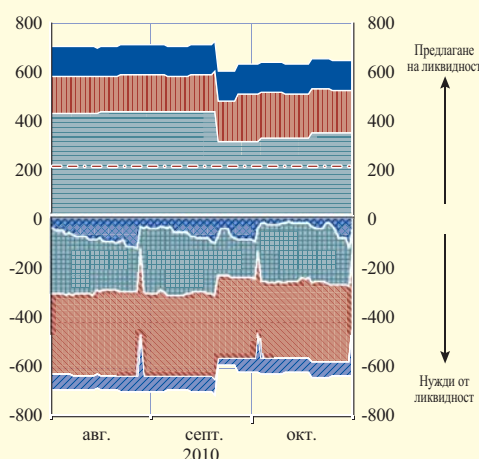
Използване на ликвидни улеснения с постоянен достъп

Продължаващият спад в предлагането на ликвидност след падежа на 30 септември на трите ОДР се проявява в по-малкия нетен размер на използваното депозитно улеснение¹. Макар че среднодневният нетен размер² на използвано депозитно улеснение достига 83,1 млрд. евро през периода на поддържане на резервите, приключващ на 7 септември,

Графика Б Нужди от и предлагане на ликвидност в банковата система

(млрд. евро; среднодневните стойности за целия период са дадени при всеки показател)

- портфейл на ППЦК и ПИОО: 123,2 млрд. евро
- основни операции по рефинансиране: 166,7 млрд. евро
- операции по дългосрочно рефинансиране: 389,5 млрд. евро
- операции по фино регулиране: 64,7 млрд. евро
- автономни фактори: 335,7 млрд. евро
- текущи сметки: 214,4 млрд. евро
- нетно използване на депозитното улеснение: 64,5 млрд. евро
- задължителни минимални резерви: 213,2 млрд. евро

Източник: ЕЦБ.

1 Нетното използване на депозитното улеснение е равно на използването на депозитното улеснение минус използването на пределното кредитно улеснение.

2 Средният нетен размер на използваното депозитно улеснение включва и почивните дни.

впоследствие той спада до 41,1 млрд. евро през периода на поддържане, приключващ на 9 ноември.

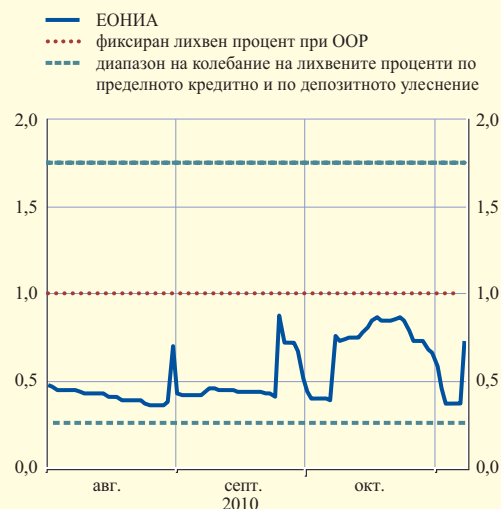
Лихвени проценти

Основните лихвени проценти на ЕЦБ се запазват непроменени от 13 май 2009 г., като лихвеният процент при основните операции по рефинансиране остава 1,00%, този по пределното кредитно улеснение – 1,75%, а по депозитното – 0,25%.

В условията на значителна неусвоена ликвидност в началото на разглеждания период ЕОНИА остава значително под лихвения процент по ООР, достигайки средно 0,43% през периода на поддържане, приключващ на 7 септември, и 0,48% през следващия период на поддържане на резервите. Вследствие на трите ОДР с падеж 30 септември и съответния спад в предлагането на ликвидност ЕОНИА започва значително да се повишава, приближавайки се към равнището на лихвения процент по ООР. През периода на поддържане, приключващ на 9 ноември, ЕОНИА възлиза средно на 0,71%.

Графика В ЕОНИА и лихвени проценти на ЕЦБ

(дневни лихвени проценти, %)

Източник: ЕЦБ.

2.4 ПАЗАРИ НА ОБЛИГАЦИИ

В сравнение с равнището от края на август 2010 г. доходността на дългосрочните държавни облигации с рейтинг AAA на еврозоната и на САЩ се увеличава съответно с около 65 и 50 б.т. през периода до 1 декември. В еврозоната реалната доходност на дългосрочните книжа нараства значително, което вероятно е отражение на положителната базова инерция на икономическото възстановяване. Измерителите на дългосрочните инфлационни очаквания на финансовия пазар отчитат умерено понижение. Същевременно нарасналото напрежение на пазарите на държавен дълг в еврозоната допринася за разширяването на спредовете на някои емитенти на държавен дълг от еврозоната до нови върхови стойности. Спредовете на облигациите, емитирани от нефинансовите и финансовите предприятия, не се променят съществено, когато се разглеждат като цяло през отчетния период, докато спредовете на корпоративния дълг, емитиран от финансовите предприятия, се разширяват осезаемо през целия ноември.

От края на август 2010 г. равнището на доходност на 10-годишните държавни облигации с рейтинг AAA на еврозоната се покачва с около 65 б.т., достигайки 3,1% на 1 декември (виж графика 21). През същия период доходността на американските дългосрочни държавни облигации отбелязва по-слабо нарастване – с около 50 б.т. до 3,0%. Съответно диференциалът между номиналната доходност на 10-годишните книжа на САЩ и еврозоната се свива от 10 б.т. до около -10 б.т. Доходността на японските 10-годишни държавни ценни книжа се увеличава с 20 б.т. до 1,2% на 1 декември.

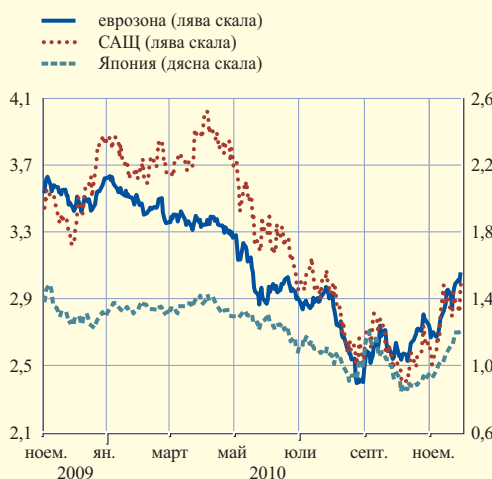
Несигурността на инвеститорите по отношение на краткосрочната бъдеща динамика на облигационния пазар, измерена чрез очакваната колебливост на опциите, се засилва в еврозоната и САЩ. От началото на ноември се наблюдава изключително голямо нарастване на този измерител на несигурността на облигационния пазар от двете страни на Атлантическия океан.

През последните три месеца динамиката на доходността на американските дългосрочни ДЦК е под влиянието на противоречиви, но като цяло положителни, новини за макроикономиката. В същото време участниците на пазара остават скептично настроени относно интензивността и устойчивостта на икономическото възстановяване в САЩ. Освен това променящите се нагласи на инвеститорите относно времетраенето, обхвата и характера на по-нататъшните мерки за отказ от количествени ограничения вероятно допринасят за нарастващата колебливост на облигационния пазар в САЩ. Федералният комитет по операциите на открития пазар реши на 3 ноември да изкупи допълнително американски дългосрочни съкровищни облигации на стойност 600 млрд. щ.д. през периода до края на второто тримесечие на 2011 г. Първоначалната реакция на пазара по повод решението е слаба, тъй като общо взето то беше очаквано. Тъй като инвеститорите и анализаторите на пазара остават все още несигурни относно ефективността на програмата за изкупуване на облигации, през ноември допълнително се увеличиха колебанията в доходността на американските дългосрочни държавни облигации.

Доходността на дългосрочните държавни облигации в еврозоната с рейтинг *AAA* е около 2,4% в края на август, което представлява много ниско равнище в ретроспективен план. През последните три месеца доходността на облигациите следва ясно изразена възходяща тенденция, като през периода колебанията са по-слаби в сравнение с отчетените при доходността на американските държавните облигации. Като цяло повишаването на доходността на дългосрочните книжа на еврозоната вероятно отразява положителната базова инерция на икономическото възстановяване в еврозоната. Тази констатация се подкрепя от факта, че реалната доходност на дългосрочните книжа на еврозоната също нараства чувствително в средно- и дългосрочен хоризонт. Подобно на номиналната, реалната доходност на дългосрочните книжа се колебае в рамките на ретроспективно най-ниските равнища в края на август, като при 5-годишните облигации се отчитат стойности около нулата. Впоследствие тя се повишава с около 40 б.т. до 0,4% в началото на декември. Реалната доходност на 10-годишните облигации в еврозоната нараства с 65 б.т., което почти съвпада с повишението на съответната номинална доходност, като в края на разглеждания период достига 1,4%. При този стръмен наклон на кривата на реалната доходност форуърдната доходност на 5-годишните инфлационно индексирани облигации за 5 години напред се увеличава от 1,4% в края на август на 2,3% в началото на декември (виж графика 22).

Графика 21 Доходност на дългосрочните държавни облигации

(проценти годишно; дневни данни)

Източници: „Блумбърг“ и „Ройтерс“.
Забележка: Доходността на дългосрочните държавни облигации се отнася за 10-годишните облигации или за облигации с най-близкия сходен матуритет.

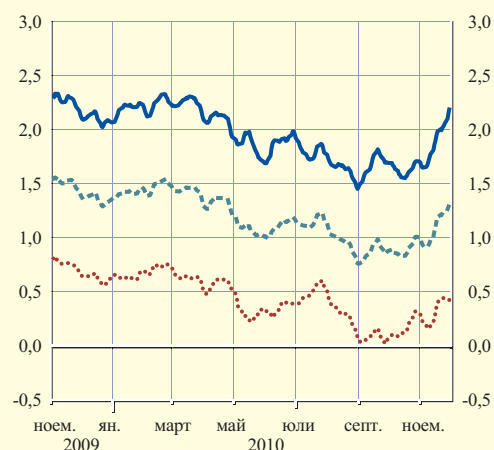
В сравнение с дългосрочния държавен дълг на еврозоната с рейтинг *AAA* доходността на държавните облигации на повечето емитенти, които са с по-нисък рейтинг, отбелязва много по-съществено нарастване и значително по-силни колебания през същия период. Доходността на 10-годишните държавни облигации на Ирландия, Португалия и Испания се повишава съответно с 305, 130 и 125 б.т. Общото увеличение за облигациите на Италия и Гърция е значително по-малко, колебаейки се съответно около 70 б.т. и 50 б.т. На 1 декември текущият спред на доходността спрямо германските облигации е 910 б.т. за Гърция, 605 б.т. за Ирландия, 400 б.т. за Португалия, 260 б.т. за Испания и 170 б.т. за Италия. През разглеждания период вниманието на анализаторите на пазара първоначално е насочено към Гърция, тъй като възникват съмнения относно изпълнението на целите за преодоляване на бюджетния дефицит. От края на октомври Ирландия попада в центъра на вниманието, тъй като инвеститорите стават все по-обезпокоени относно бремето за бюджета във връзка с подкрепата, оказвана от ирландското правителство на финансовия сектор. На 28 ноември беше оповестено споразумение за финансово подпомагане на Ирландия, но нагласите на пазара продължиха да се влошават. Спредовете на ирландските държавни облигации се разширяват отново, но впоследствие на 30 ноември и 1 декември се наблюдава забележимо стесняване. Подобна тенденция се проявява и при спредовете на облигациите на другите емитенти на държавен дълг в еврозоната.

В сравнение с равнището ѝ в края на август през разглеждания период равновесната точка на инфлацията при спот сделките с 10-годишни облигации леко се покачва, докато при съответстващите им 5-годишни облигации, отразяващи инфлационните очаквания и свързаните с тях средносрочни рискови премии, се повишава още повече – с около 20 б.т. (виж графика 23). На 1 декември равновесната точка на инфлацията при спот сделките с 5- и

Графика 22 Доходност на инфлационно индексирани облигации на еврозоната с нулев купон

(проценти годишно; 5-дневна плъзгача се средна на дневни данни; сезонно изгладени)

- форуърдна доходност на 5-годишни инфлационно индексирани облигации за 5 години напред
- спот доходност на 5-годишни инфлационно индексирани облигации
- спот доходност на 10-годишни инфлационно индексирани облигации

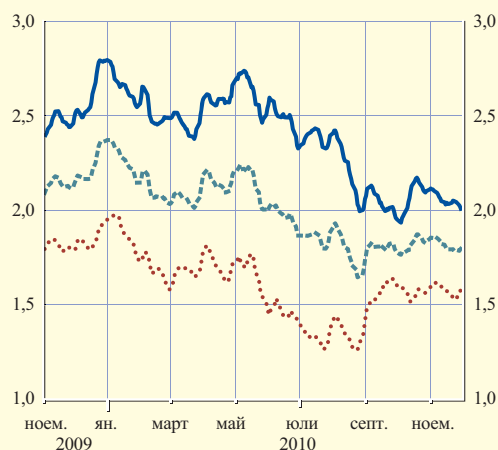

Източници: „Ройтерс“ и изчисления на ЕЦБ.

Графика 23 Равновесна точка на инфлацията за облигации от еврозоната с нулев купон

(проценти годишно; 5-дневна плъзгача се средна на дневни данни; сезонно изгладени)

- равновесна точка на инфлацията при 5-годишни форуърди за 5 години напред
- равновесна точка на инфлацията при спот сделки с 5-годишни облигации
- равновесна точка на инфлацията при спот сделки с 10-годишни облигации

Източници: „Ройтерс“ и изчисления на ЕЦБ.

10-годишни облигации е съответно 1,6% и 1,8%. Умереното сплескване на спот кривата на равновесната инфлация води до леко понижение на равновесната ѝ точка при 5-годишните форуърди за пет години напред с 10 б.т. до 2,0%. На същата дата съответният измерител, очакван на база инфлационно индексирани суапове, е малко по-висок и е 2,2%.

В сравнение с края на август очакванията на инвеститорите относно бъдещите краткосрочни лихвени проценти в еврозоната и свързаните с тях рискови премии отбелязват възходящ тренд във всички матуритетни сектори, докато повишаването на моментните лихвени проценти по форуърдите е най-силно изразено в дългосрочния сегмент от матуритетната структура (виж графика 24).

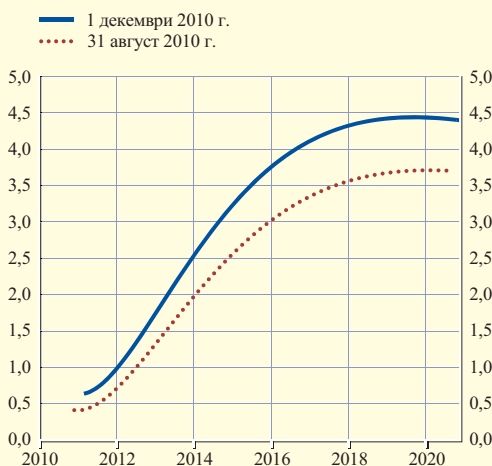
Спредовете на корпоративните облигации с инвестиционен рейтинг, емитирани от нефинансовите предприятия, остават относително стабилни през първите два месеца от разглеждания период, но от началото на ноември се наблюдава съвсем слабо увеличение. Така донякъде се ограничава потенциално неблагоприятното въздействие на неотдавнашното напрежение на пазарите на държавен дълг върху условията за пазарно финансиране на нефинансовите предприятия. Спредовете на облигациите, емитирани от финансовите предприятия, също леко се променят, когато се разглеждат за целия анализиран период. При тях обаче се отчита забележимо нарастване през ноември, което вероятно отразява опасенията на инвеститорите относно експозициите на банките в държавен дълг.

2.5 КАПИТАЛОВИ ПАЗАРИ

Като цяло, през последните три месеца универсалните индекси на борсовите цени в еврозоната и САЩ се повишават. В еврозоната тази тенденция е подкрепена от устойчив прираст на действителната и очакваната печалба на корпорациите и от благоприятните като цяло макроикономически новини. В същото време цените на акциите вероятно са повлияни неблагоприятно от подновилото се напрежение на пазарите на държавен дълг в еврозоната. Съответно през ноември забележимо намаляват цените на акциите на еврозоната. Тези неблагоприятни ефекти се проявяват в различна степен в отделните държави и отрасли в еврозоната, като най-засегнат е банковият сектор. Несигурността на фондовите пазари в еврозоната намалява през по-голямата част от отчетния период, но през последните седмици нараства чувствително.

Графика 24 Очаквани форуърдни обвърнати лихвени проценти в еврозоната

(проценти годишно; дневни данни)

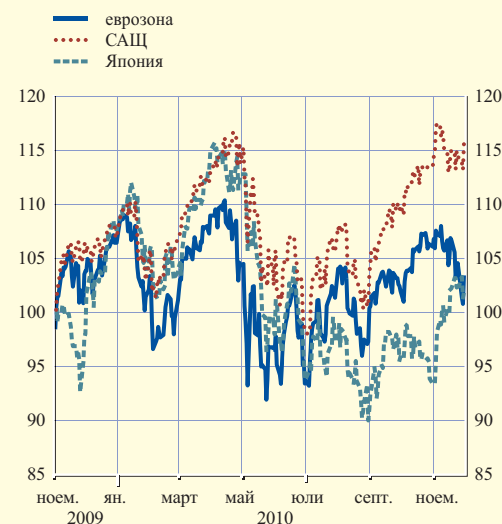

Източници: ЕЦБ, Euro MTS (базови данни) и Fitch Ratings (рейтинги).

Забележки: Кривата на очакваната форуърдна доходност, извлечена от сроковата структура на пазарните лихвени проценти, отразява пазарните очаквания за бъдещите нива на краткосрочните лихвени проценти. Методът, използван за изчисляване на тези криви на очакваната форуърдна доходност, е представен в раздел *Крива на доходността в еврозоната* на интернет страницата на ЕЦБ. Данните се използват за оценка на кривите на доходност на държавните облигации в еврозоната с рейтинг AAA.

Графика 25 Индекси на борсовите цени

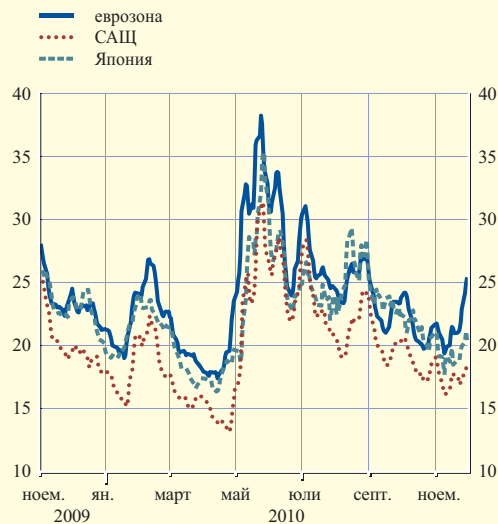
(индекс: 1 ноември 2009 г. = 100; дневни данни)

Източници: „Ройтерс“ и Thomson Financial Datastream.
Забележка: Използваните индекси са универсален Dow Jones EURO STOXX за еврозоната, Standard & Poor's 500 за САЩ и Nikkei 225 за Япония.

Графика 26 Очаквана колебливост на фондовия пазар

(проценти годишно; 5-дневна плъзгаща се средна на дневни данни)

Източник: „Блумбърг“.
Забележки: Динамичните редове на очакваната колебливост отразяват очакваното стандартно отклонение на процентните изменения на борсовите цени през период до 3 месеца, отразено в цените на опциите, включени в индексите на борсовите цени. Индексите на акциите, за които се отнася очакваната колебливост, са Dow Jones EURO STOXX 50 за еврозоната, Standard & Poor's 500 за САЩ и Nikkei 225 за Япония.

От края на август до 1 декември 2010 г. цените на акциите в еврозоната и САЩ, измерени с индексите Dow Jones EURO STOXX и Standard & Poor's 500, са по-високи съответно с 6% и 15% (виж графика 25). Макар до началото на ноември универсалните индекси на борсовите цени от двете страни на Атлантическия океан да следват възходящ тренд, след това те отбелязват значителен спад, особено в еврозоната. В противовес с пазарите на акции в еврозоната и в САЩ японският индекс Nikkei 225 се повишава силно през ноември и в края на разглеждания период отчита общо увеличение с 13%.

Несигурността на пазарите на акции в еврозоната в краткосрочен план, измерена чрез очакваната колебливост на опциите, намалява през първата част от разглеждания период, след което в края на ноември осезаемо се повишава (виж графика 26). Обратно на това колебливостта на фондовите пазари в САЩ остава слаба.

През последните месеци тенденциите на фондовите пазари в САЩ се определят от разнопосочни, но като цяло благоприятни стопански новини, особено оповестяванията за печалбата за третото тримесечие на борсово регистрираните предприятия. Същевременно е възможно оценките на фондовите пазари да са повлияни негативно от несигурността на инвеститорите относно устойчивостта на икономическото възстановяване в САЩ, както и от променящите се очаквания за степента, характера и ефикасността на мерките на Системата на Федералния резерв за отказ от количествени ограничения.

Таблица 3 Изменения на цените, изразени чрез индексите Dow Jones EURO STOXX, по икономически отрасли

(процентно изменение по цени в края на периода)

	EURO STOXX	Основни материали	Потребителски услуги	Потребителски стоки	Нефт и природен газ	Финанси	Здравеопазване	Промисленост	Технологии	Телекомуникации	Комунални услуги
Дял на отрасъла в пазарната капитализация (данни към края на периода)	100,0	10,1	7,1	15,6	7,0	22,1	4,0	14,3	4,5	7,1	8,3
Изменения на цените (данни към края на периода)											
2009 г., 3 тр.	20,7	21,8	14,9	15,8	7,3	32,4	14,2	26,4	13,6	14,7	14,9
2009 г., 4 тр.	2,1	15,3	3,3	9,0	6,8	-5,5	7,7	3,8	-3,9	2,0	0,3
2010 г., 1 тр.	0,8	1,6	6,8	3,5	-1,7	-2,6	4,0	4,1	16,0	-4,5	-3,3
2010 г., 2 тр.	-11,1	-8,3	-7,2	3,1	-13,4	-17,6	-7,5	-7,1	-17,3	-12,1	-18,3
2010 г., 3 тр.	7,3	9,0	11,1	8,0	5,3	8,2	-0,2	5,6	3,2	12,8	4,9
октомври 2010 г.	3,7	5,2	2,8	2,8	3,5	2,3	1,8	4,5	5,1	6,0	5,8
ноември 2010 г.	-5,2	3,4	-3,9	1,5	-4,0	-14,4	-4,5	0,8	-3,2	-10,8	-7,3
31 август 2010 г. – 1 декември 2010 г.	6,3	21,5	7,0	17,5	4,3	-6,4	4,7	16,2	13,1	-2,5	0,7

Източници: Thomson Financial Datastream и изчисления на ЕЦБ.

Цените на акциите в еврозоната са подкрепени от положителната инерция на процеса на икономическо възстановяване и от положителните като цяло новини относно показателите за доверието и публикуваните икономически данни. В същото време повишаващите се дългосрочни лихвени проценти вероятно са повлияли негативно върху цените на акциите. Нещо повече, от средата на октомври засилващите се ограничения на някои пазари на държавен дълг влияят негативно върху нагласите и склонността към риск на някои участници на пазара, включително върху инвеститорите на капиталовия пазар. По-конкретно опасенията относно експозициите на банките от еврозоната в държавен дълг оказват неблагоприятно въздействие върху цените на акциите на банките. След отбелязаните през втората половина на октомври върхови стойности акциите на банките от еврозоната поевтиняват, като в периода до 1 декември цените им се понижават с 15%. Освен това, ако разгледаме периода като цяло, най-големи загуби са отчетени при акциите на финансовия сектор (виж таблица 3). В ярък контраст цените на акциите на фирми в отрасли като основни материали, потребителски стоки, промишленост и технологии се повишават в диапазона 13–21%. Това показва, че макар напрежението на пазара на държавен дълг да е засегнало очакванията за печалбата на финансовия сектор и

Графика 27 Очакван прираст на корпоративния доход от акция в САЩ и в еврозоната

(годишно процентно изменение; месечни данни)

Източници: Thomson Financial Datastream и изчисления на ЕЦБ. Забележки: Очакваният прираст на корпоративния доход според индекса Dow Jones EURO STOXX за еврозоната и индекса Standard and Poor's 500 за САЩ.

1) Краткосрочен се отнася за очаквания от анализаторите доход за дванадесет месеца напред (годишен темп на прираст).

2) Дългосрочен се отнася за очаквания от анализаторите доход за три до пет години напред (годишен темп на прираст).

рисковата премия на акциите, инвеститорите на фондовите пазари продължават да оценяват прогнозата за повечето корпоративни сектори като положителна. Наред с различията по сектори има и засилващи се различия в тенденциите на пазарите на акции в отделните държави от еврозоната. Те стават съвсем очевидни от края на октомври, когато понижението на цените на акциите на банките в Гърция и Ирландия е няколко пъти по-голямо от това във Франция и Германия.

Бързият темп на нарастване на дохода от акция продължи да подкрепя цените на акциите в еврозоната. През септември, октомври и ноември действителният годишен темп на нарастване на дохода от акция възлиза средно на около 25%. От отраслова гледна точка прирастът на дохода е положителен в почти всички отрасли на промишлеността. В перспектива краткосрочните очаквания относно темпа на прираст на печалбата на борсово регистрираните предприятия от еврозоната отбелязват допълнително понижението от достигнатите в началото на 2010 г. върхови стойности (виж графика 27). През ноември обаче те все още остават високи, на равнища от около 16%. Очакванията относно прираста на дохода от акция в САЩ за краткосрочния хоризонт са малко под тези за съответните книжа в еврозоната през ноември. В по-дългосрочен план очакванията на анализаторите за прираста на дохода от акция на борсово регистрираните предприятия за период от три до пет години се стабилизират около 13% през последните три месеца, което е малко над съответните стойности в САЩ.

2.6 ФИНАНСОВИ ПОТОЦИ И ФИНАНСОВА ПОЗИЦИЯ НА НФП

Реалната цена на финансиране за НФП от еврозоната намалява през третото тримесечие на 2010 г. главно в резултат от понижаването на цената на пазарното финансиране. Въпреки това през октомври и ноември спира спадът на реалната цена на пазарно финансиране на дълга и реалната цена на акциите поради нарастването на доходността на държавните облигации и разширяването на спредовете. По отношение на финансовите потоци годишният прираст на кредитите за НФП се увеличава допълнително през третото тримесечие, макар че остава отрицателен, което е знак, че повратната точка при динамиката на кредитите е достигната по-рано през 2010 г. През разглеждания период използването на пазарно финансиране задоволява до голяма степен нуждите на фирмите от еврозоната от външно финансиране. Емитирането на дългови ценни книжа от нефинансови предприятия остава интензивно, но показва допълнителни признаци на умереност през третото тримесечие.

УСЛОВИЯ ЗА ФИНАНСИРАНЕ

Реалната цена на външното финансиране за НФП от еврозоната, изчислена чрез претегляне на цената от различни източници на финансиране на база непогасените им салда (коригирани за резултата от преоценки), се понижава с около 10 б.т. през третото тримесечие на 2010 г. и остава като цяло непроменена на равнище от 3,61% през октомври 2010 г. (виж графика 28).

Тенденциите при общата цена на финансиране се определят от понижаването на реалната цена на пазарното финансиране. През четирите месеца до октомври реалната цена на акциите и реалната цена на пазарния дълг се понижават съответно с 36 б.т. и 44 б.т. в сравнение с равнищата си от края на юни 2010 г. Понижаването на цената на емитиране на акции от

рекордно високо равнище, както и спадът на цената на пазарния дълг отразяват наблюдаваното през второто тримесечие на 2010 г. отслабване на напрежението на пазара. Динамиката на банковите лихвени проценти през разглеждания период свидетелства за затихване на процеса на постепенно прехвърляне на измененията от предишни понижения на основните лихвени проценти на ЕЦБ към потребителите на банкови услуги на дребно. Реалните краткосрочни лихвени проценти на ПФИ се повишават с 9 б.т. в периода юни – октомври 2010 г., а реалните дългосрочни лихвени проценти се покачват с 8 б.т.

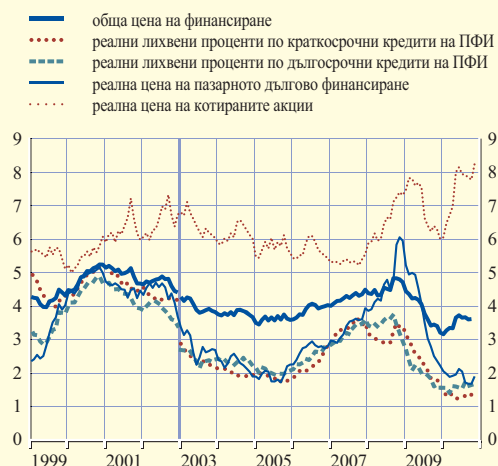
В по-дългосрочен план през четирите месеца до октомври 2010 г. реалната цена на финансирането за НФП в еврозоната остава близо до най-ниското си равнище от 1999 г. насам за всички подкатегории на финансирането с изключение на реалната цена на акциите, която за разлика от тях остава на ретроспективно високи равнища.

В периода юни – октомври 2010 г. номиналните лихвени проценти на ПФИ по нови кредити за НФП се повишават за краткосрочните кредити и в по-малка степен за кредитите с по-дългосрочен матуритет (виж таблица 4). Наблюдаваната от ноември 2010 г. насам низходяща тенденция при лихвените проценти на ПФИ, изглежда, се забавя и се очаква да приключи прехвърлянето на ефекта от предишни понижавания на основните лихвени проценти на ЕЦБ върху банковите лихвени проценти. Повишаващите се лихвени проценти по кредитите с краткосрочни матуритети може да се дължи на неотдавнашното нарастване на лихвените проценти на паричния пазар, които обикновено оказват въздействие върху цената на краткосрочното банково финансиране. Последното проучване на банковото кредитиране за еврозоната показва, че през третото тримесечие на 2010 г. се отчита известно подобрене на достъпа на банките до пазарно финансиране и на техните ликвидни позиции. Въпреки това тези фактори допринасят за затягането на условията за предоставяне на кредити за предприятия.

Стесняването на спредовете между доходността на корпоративните и държавните облигации, особено при облигациите с по-нисък рейтинг, спомага за понижаването на реалната цена на пазарното финансиране на дълга през третото тримесечие и през октомври 2010 г. (виж графика 29). За свиването на спредовете допринася и отслабването на напрежението на финансовите пазари. Този положителен тренд обаче спира през октомври и ноември, когато тенденциите при доходността на облигациите на НФП отразяват тези при доходността на държавните облигации, което води до повишаване на реалната цена на пазарния дълг и на реалната цена на акциите.

Графика 28 Реална цена на външното финансиране на НФП от еврозоната

(проценти годишно; месечни данни)

Източници: ЕЦБ, Thomson Financial Datastream, Merrill Lynch и Consensus Economics.

Забележки: Реалната цена на външното финансиране на НФП се изчислява като претеглена средна от цената на банковото кредитиране, цената на дълговите ценни книжа и цената на акциите, базирана на съответните им салда и дефлирана с инфлационните очаквания (виж каре 4 от *Месечен бюлетин* на ЕЦБ, март 2005 г.). Въвеждането на хармонизирана лихвена статистика на ПФИ в началото на 2003 г. води до прекъсване на динамичните статистически редове. Данните към юни 2010 г. може да не са напълно съпоставими с предходните поради промени в методологията, породени от прилагането на регламенти ЕЦБ/2008/32 и ЕЦБ/2009/7 (изменящ Регламент ЕЦБ/2001/18).

Таблица 4 Лихвени проценти на ПФИ по нови кредити за НФП

(проценти годишно; б.т.)							Изменение в б.т. до октомври 2010 г. ¹⁾		
	2009 3 тр.	2009 4 тр.	2010 1 тр.	2010 2 тр.	2010 септ.	2010 окт.	2009 юли	2010 юли	2010 септ.
Лихвени проценти на ПФИ по кредити									
Банкови овърдрафти за НФП	4,25	4,06	3,98	3,70	3,80	3,82	-52	13	2
Кредити за нефинансови предприятия до 1 млн. евро с плаващ лихвен процент и първоначален период на фиксиране на лихвения процент до 1 година	3,36	3,28	3,24	3,25	3,34	3,44	-12	17	10
Кредити за нефинансови предприятия над 1 млн. евро с плаващ лихвен процент и първоначален период на фиксиране на лихвения процент до 1 година	4,16	3,96	4,00	3,80	3,78	3,80	-52	-15	2
Кредити за нефинансови предприятия над 1 млн. евро с плаващ лихвен процент и първоначален период на фиксиране на лихвения процент над 5 години	2,06	2,19	1,99	2,17	2,26	2,34	-3	8	8
Кредити за нефинансови предприятия над 1 млн. евро с плаващ лихвен процент и първоначален период на фиксиране на лихвения процент над 5 години	3,64	3,58	3,44	3,37	3,51	3,45	-45	26	-6
Допълнителни показатели									
Тримесечни лихвени проценти на паричния пазар	0,77	0,71	0,64	0,73	0,88	1,00	2	15	12
Доходност на 2-годишни държавни облигации	1,28	1,39	1,40	1,84	1,85	1,62	23	-21	-23
Доходност на 7-годишни държавни облигации	3,11	2,99	2,82	2,39	2,12	2,18	-107	-18	6

Източник: ЕЦБ.

1) В резултат от закръгляване числата може да не се равняват.

ФИНАНСОВИ ПОТОШИ

Повечето показатели за рентабилността на НФП от еврозоната отчитат допълнително подобрение през второто тримесечие на 2010 г. Годишният прираст на дохода от акция на борсово регистрираните нефинансови предприятия в еврозоната запазва силно изразен положителен темп през третото тримесечие на 2010 г. и през октомври достига 31,2% (виж графика 30). В перспектива участниците на пазара очакват увеличаване на доходността през следващата година.

По отношение на външното финансиране заемите на ПФИ за НФП намаляват през третото тримесечие на 2010 г., а емитирането на дългови ценни книжа продължава да нараства, но с по-бавни темпове (виж графика 31). В противовес годишният темп на прираст на котираните акции, емитирани от НФП, продължава да намалява. Емитирането на дългови ценни книжа остава интензивно, но продължава да показва признаци на понижаване в периода юли – септември. Годишният темп на емитиране на дългосрочни дългови ценни книжа се забавя към края на тримесечието, но остава положителен. Съще-

Графика 29 Спредове на корпоративните облигации на НФП

(б.т.; средни месечни стойности)

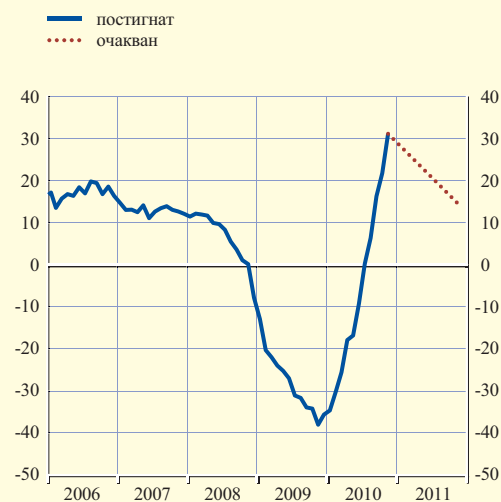

Източници: Thomson Financial Datastream и изчисления на ЕЦБ.

Забележка: Спредовете на корпоративните облигации на НФП се изчисляват спрямо доходността на държавни облигации с рейтинг AAA.

Графика 30 Доход от акция на борсово
регистрираните НФП в еврозоната

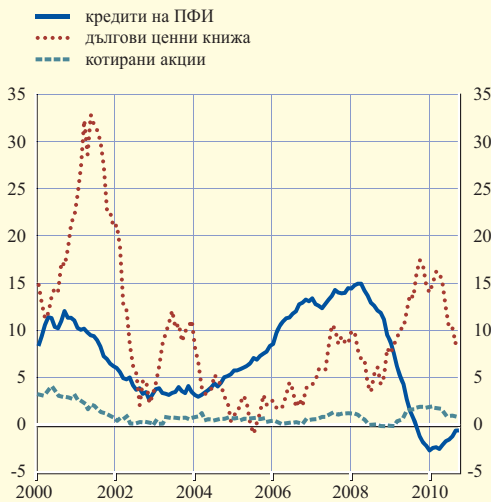
(годишно процентно изменение; месечни данни)

Източници: Thomson Financial Datastream и изчисления на ЕЦБ.

Графика 31 Разбивка по инструменти на
външното финансиране за НФП

(годишно процентно изменение)

Източник: ЕЦБ.
Забележка: Котираните акции са в евро.

временно годишният темп на прираст на емитирането на краткосрочни дългови ценни книжа остава отрицателен в края на тримесечието.

През третото тримесечие на 2010 г. отрицателният прираст на банковите кредити за НФП отслабва и достига -0,6% (виж таблица 5), а през октомври остава на същото равнище. Започналото през март 2009 г. рязко намаляване на краткосрочните кредити за НФП (с матуритет от една до пет години) отслабва за трето поредно тримесечие, а годишният прираст на кредитите с матуритет над пет години се понижава слабо до 2,7%. Емпирични данни сочат, че кредитите за НФП по принцип изостават значително спрямо бизнес цикъла. Побавното свиване на годишния темп на прираст на кредитите за НФП през последните месеци сочи, че повратната точка е достигната по-рано през 2010 г. В същото време продължаващият процес на смяна на банковото с пазарно финансиране и по-голямата достъпност на финансирането със собствени средства може да окажат съдържащо влияние върху съживяването на банковото кредитиране за НФП.

Резултатите от последното проучване на банковото кредитиране за еврозоната сочат, че факторите от страна на търсенето, като например нарастващата нужда от финансови средства за материални запаси и оборотен капитал, както и за основен капитал, оказват по-голямо влияние върху търсенето на кредити от НФП през третото тримесечие на 2010 г. (графика 32). В същото време проучването сочи отслабване на нетното затягане на кредитните стандарти за предприятия поради улеснения достъп до финансиране и по-доброто управление на ликвидността на банките, което от своя страна води до пречупване на възходящия тренд, отчетен през предходното тримесечие при засилващото се напрежение на финансовите пазари. Въпреки че в еврозоната като цяло условията за предоставяне на кредити, изглежда, продължават да се нормализират, достъпът до банково кредитиране в някои държави остава

Таблица 5 Финансиране на НФП

(процентно изменение; данни към края на тримесечието)

	Годишен темп на прираст				
	2009 3 тр.	2009 4 тр.	2010 1 тр.	2010 2 тр.	2010 3 тр.
Кредити от ПФИ	-0,2	-2,2	-2,4	-1,7	-0,6
До една година	-10,2	-13,2	-11,2	-9,9	-6,4
Над една и до пет години	2,0	-2,0	-4,2	-3,9	-2,0
Над пет години	4,6	3,7	3,0	3,3	2,7
Емитирани дългови ценни книжа	16,1	14,7	16,2	12,3	8,6
Краткосрочни	-27,3	-40,7	-24,1	-15,9	-13,6
Дългосрочни, в т.ч.: ¹⁾	24,8	26,3	22,8	16,0	11,2
с фиксиран лихвен процент	32,8	34,1	27,2	19,2	13,9
с променлив лихвен процент	-4,7	-4,0	0,0	-1,3	-1,7
Емитирани акции, търгувани на фондовата борса	1,8	1,8	1,8	1,0	0,9
Допълнителни показатели²⁾					
Общо финансиране	2,0	1,2	1,6	1,6	-
Кредити за НФП	2,1	0,5	0,8	1,0	-
Застрахователни технически резерви ³⁾	0,8	0,9	1,1	1,2	-

Източници: ЕЦБ, Евростат и изчисления на ЕЦБ.

Забележки: Данните в таблицата (с изключение на допълнителните показатели) са отчетени в паричната и банковата статистика и в статистиката на емитираните ценни книжа. Незначителните разлики спрямо данните, посочени във финансовата статистика, може да се дължат на различните методи за оценка.

1) Сумата на дълговите ценни книжа с фиксиран и променлив лихвен процент може да не се равняват на общите дългосрочни дългови ценни книжа, общо, тъй като дългосрочните дългови ценни книжа с нулев купон, които включват и резултата от преоценки, не са показани отделно в тази таблица.

2) Данните са отчетени в тримесечните европейски отраслови отчети. Общото финансиране на НФП включва кредити, емитирани дългови ценни книжа, акции, търгувани на фондовата борса, застрахователни и технически резерви, други изискуеми вземания и финансови деривати.

3) Включва резерви на пенсионни фондове.

ограничен. В някои случаи оживлението в търсенето на кредити също може да влоши потенциалното въздействие на относително строгите условия за предоставяне на кредити върху предлагането.

Финансовият недостиг/излишък на НФП, обичайно отрицателен (или нетният размер на получените от тях кредити) – т.е. разликата между капиталовите разходи за реални инвестиции и вътрешно генерираните средства (брутни спестявания) – е положителен през първата половина на 2010 г. на база плъзгаща се сума за четири тримесечия. Графика 33 показва разбивка на спестяванията, финансирането и инвестициите на фирмите от еврозоната, отчетени в сметките на еврозоната при налични данни до второто тримесечие на 2010 г. Както е показано на графиката, през второто тримесечие на 2010 г. реалните корпоративни инвестиции (брутно образуване на основен капитал) са от един порядък с увеличението на собствените средства, а растежът на външното финансиране рязко се забавя. В същото време нет-

Графика 32 Прираст на кредитите за НФП и принос по фактори за търсенето на кредити

(годишно процентно изменение; процентен дял, нето)

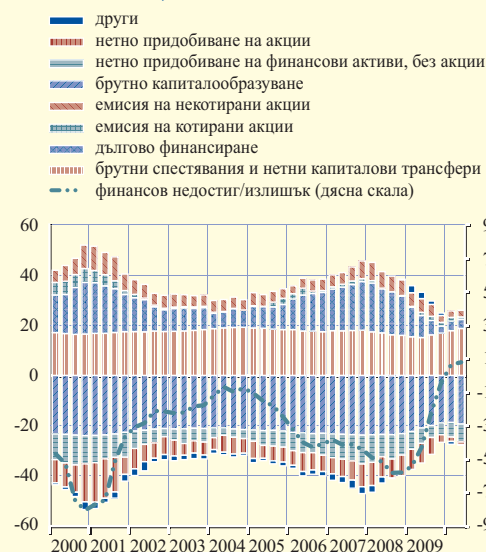

Източник: ЕЦБ.

Забележки: Процентен дял, нето, се отнася за разликата между дела на банките, отчитащи, че даден фактор има принос за нарастване на търсенето на кредити, и дела на тези, които обявяват, че факторът допринася за намаляването му.

Графика 33 Спестявания, финансиране и инвестиции на НФП

(плъзгаща се сума за 4 тримесечия; процент от брутната добавена стойност)

Източник: Сметки на еврозоната.

Забележки: Дългът включва заеми, дългови ценни книжа и резерви на пенсионни фондове. Показателят „други“ включва финансови деривати, други нетирани изискуеми задължения/вземания и корекции. Вътрешнофирмените кредити са нетирани. Финансов недостиг/излишък е съотношението между предоставените кредити, нето, и ползваните кредити, нето, което по принцип представлява разлика между брутните спестявания и брутно капиталопозуване.

ното придобиване на финансови активи, включително акции, остава като цяло стабилно.

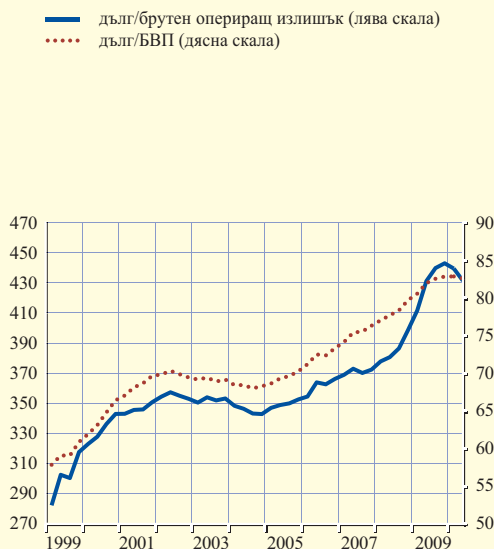
ФИНАНСОВА ПОЗИЦИЯ

През второто тримесечие на 2010 г. задлъжнялостта на НФП остава като цяло без промяна на високи равнища от 83% за съотношението „дълг/БВП“ и 430% за съотношението „дълг/брутен опериращ излишък“ (виж графика 34). След слабия си спад през 2009 г. и през първото полугодие на 2010 г. лихвеното бремe на НФП като цяло се стабилизира през третото тримесечие и през октомври 2010 г. (виж графика 35).

Като цяло от втората половина на 2009 г. послабите потоци на външно финансиране и увеличаването на източниците за финансиране със собствени средства сочат, че фирмите подобряват финансовата си позиция и

Графика 34 Коефициенти на дълга на НФП

(процент)

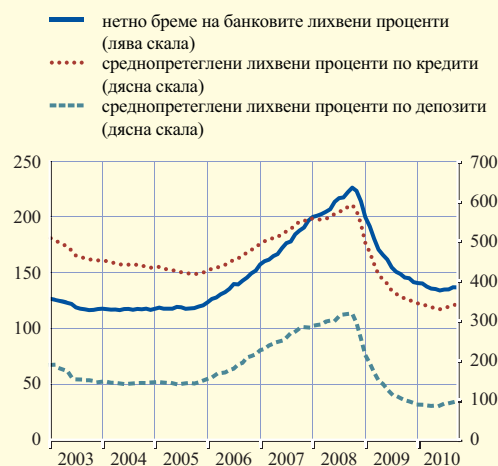

Източници: ЕЦБ, Евростат и изчисления на ЕЦБ.

Забележки: Дългът се отчита по тримесечните европейски отраслови сметки. Той включва кредити, емитирани дългови ценни книжа и резерви на пенсионни фондове.

Графика 35 Нетно бремe на банковите лихвени проценти за НФП

(б.т.)

Източник: ЕЦБ.

Забележка: Нетното бремe на банковите лихвени проценти се определя като разлика между среднопретеглените проценти по кредити и среднопретеглените лихвени проценти по депозити за сектора на НФП и се базира на непогасените им салда.

намаляват уязвимостта на счетоводните си баланси, като по този начин стават по-гъвкави от финансова гледна точка с оглед на цикличния подем на икономиката. Равнището на дълга и свързаното с него лихвено бреме остават високи, което е знак, че все още има възможност за реструктуриране на баланса във връзка с възстановяването на паричния поток.

2.7 ФИНАНСОВИ ПОТОЦИ И ФИНАНСОВА ПОЗИЦИЯ НА СЕКТОР „ДОМАКИНСТВА“

През третото тримесечие на 2010 г. условията за финансиране на домакинствата се характеризират със слабо повишение на банковите лихвени проценти. За първи път от повече от две години насам банките отчитат, че няма допълнително затягане на условията за предоставяне на кредити за домакинства. Годишният темп на прираст на кредитите на ПФИ за домакинствата се повишава слабо през октомври в сравнение с третото тримесечие, отразявайки значителното увеличаване на месечните потоци от кредити за покупка на жилища. Като цяло, от юни 2010 г. насам годишният темп на прираст на кредитите за домакинства е устойчив и на умерени равнища. Съотношението „дълг/доход на домакинствата“ леко се повишава, а бремето на лихвените плащания остава като цяло непроменено.

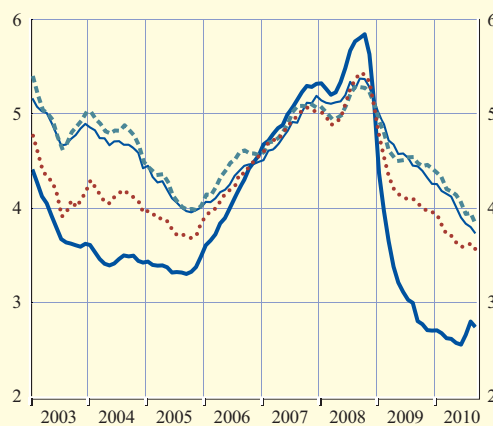
УСЛОВИЯ ЗА ФИНАНСИРАНЕ

Реалната цена на финансиране за домакинствата в еврозоната отбелязва слабо повишение през третото тримесечие на 2010 г. след наблюдаваното постъпателно забавяне от третото тримесечие на 2008 г. насам. В периода юни – септември лихвените проценти по нови кредити на ПФИ за домакинствата се повишават при всички категории, макар и в различна степен. Лихвените проценти на нови кредити на ПФИ по потребителски и други кредити бележат по-съществено увеличение, отколкото тези по нови жилищни кредити. При жилищните кредити повишението се дължи на покачването на лихвените проценти по заемите с кратък период на първоначално фиксиране на лихвата (т.е. заеми с плаващ лихвен процент и период на първоначално фиксиране на лихвата до една година), докато лихвите по кредити с подълъг период на първоначално фиксиране на лихвения процент продължават да се понижават (виж графика 36). В резултат на това значителният положителен спред между тези лихвени проценти леко се стеснява и делът на кредитите с кратък период на първоначално фиксиране на лихвите в общия обем за нов бизнес намалява (макар и да остава голям – приблизително 35% през септември). Последните тенденции при лихвените проценти по нови кредити на ПФИ за покупка на жилище отразяват динамиката

Графика 36 Лихвени проценти по жилищни кредити на ПФИ за домакинствата

(проценти годишно; без такси; лихвени проценти по нов бизнес)

- с плаваща лихва и първоначален период на фиксиране на лихвения процент до 1 година
- с първоначален период на фиксиране на лихвения процент 1–5 години
- с първоначален период на фиксиране на лихвения процент 5–10 години
- с първоначален период на фиксиране на лихвения процент над 10 години

Източник: ЕЦБ.

при съпоставими пазарни лихвени проценти, тъй като спредовете между тези лихвени проценти са устойчиви.

След отбелязаното през юни съществено понижение лихвените проценти на ПФИ по нови потребителски кредити за домакинствата в известна степен се възстановяват през юли и остават стабилни през август и септември. Това е отражение главно на динамиката на лихвените проценти по кредитите с кратък първоначален период на фиксиране на лихвата, които рязко спадат през юни и след това донякъде се възстановяват. Лихвите по кредитите с по-дълъг период на първоначално фиксиране на лихвения процент, при които през юни не се наблюдава рязко понижение, слабо се повишават през третото тримесечие на 2010 г. Спредовете между лихвените проценти с период на фиксиране на лихвата до една година и съпоставимите пазарни лихвени проценти слабо се повишават в периода юни – септември, но остават значително под равнището си от май. Разширяване е отчетено и при спреда между лихвените проценти по кредити с първоначален период на фиксиране на лихвите над пет години и съпоставимите пазарни лихвени проценти.

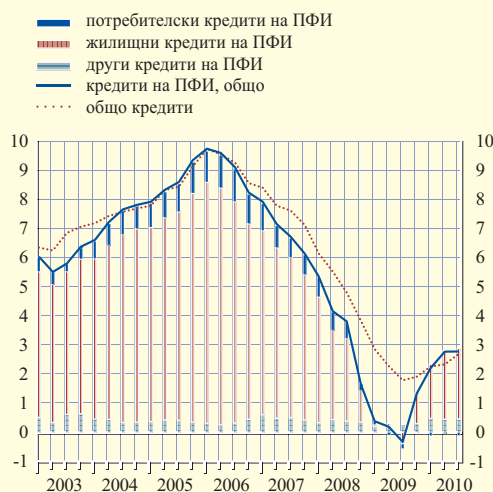
Резултатите от проведеното през октомври 2010 г. проучване на банковото кредитиране сочат, че за първи път от две години насам през третото тримесечие на 2010 г. няма нетно затягане на условията за кредитиране на домакинства. Що се отнася до условията за предоставяне на жилищни кредити, банките отчитат, че общите икономически перспективи и фактори, свързани с цената за банките на финансирането им със собствени средства, както и балансовите ограничения, имат нетно по-малък принос за тяхното затягане. В допълнение перспективите за жилищния пазар не допринасят нетно за допълнително затягане на кредитните стандарти. В същото време банките отчитат нетно положително търсене на жилищни кредити през третото тримесечие на 2010 г., но много по-слабо, отколкото през предходното тримесечие, което се обуславя от по-малкия положителен принос на перспективите пред жилищния пазар и по-големия отрицателен принос на доверието на потребителите. През третото тримесечие на годината нетно намалява търсенето на потребителски и други кредити, причината за което според банките е главно свиването на разходите на домакинствата за дълготрайни стоки.

ФИНАНСОВИ ПОТОЦИ

Годишният темп на прираст на всички кредити, предоставени на сектор „домакинства“, остава непроменен – на равнище от 2,3% през второто тримесечие на 2010 г. (последното, за което има налични данни от интегрираните финансови сметки на еврозоната) след слабото увеличение, отбелязано през предходното тримесечие. Зад това обаче се крие значително забавяне на годишния темп на прираст на кредитите на НПФИ за домакинствата – спад до 0,3% от 2,7% през предходното тримесечие. Като цяло, годиш-

Графика 37 Кредити за домакинства, общо

(годишно процентно изменение; принос, пр.п.; към края на всяко тримесечие)

Източник: ЕЦБ.

Забележки: Общо кредити включват кредити за домакинствата от всички институционални сектори, включително останалия свят. За третото тримесечие на 2010 г. общите кредити за домакинствата са оценени на база трансакциите, отчетени от паричната и банковата статистика. За информация относно различията между кредитите на ПФИ и общо кредитите при изчисляването на темповете на прираст виж съответните методологически бележки.

ният темп на прираст на кредитите на НПФИ за домакинствата се забавя с 14 пр.п. през последните три тримесечия. Спадът се дължи главно на обратното изкупуване от ПФИ на някои секюритизирани по-рано (в края на 2009 г. и в началото на 2010 г.) кредити, както и на слабата дейност по секюритизация през второто тримесечие на 2010 г. Данните за кредитите на ПФИ и дейностите по секюритизация показват, че годишният темп на съвкупното кредитиране на домакинствата се ускорява до близо 2,7% през третото тримесечие на 2010 г. (виж графика 37).

През октомври 2010 г. годишният прираст на кредитите на ПФИ за домакинствата незначително се ускорява, достигайки равнище от 2,9% спрямо 2,8% и 2,5% съответно през третото и второто тримесечие. Последните тенденции сочат стабилизиране на динамиката на заемите на домакинствата. Дейностите по секюритизация са малко по-оживени през последните месеци, но все още имат слабо влияние върху равнището на прираст на кредитите за домакинства. При кредитите на ПФИ за домакинствата в последно време не се наблюдава особена динамика поради отбелязания наскоро скок в цените на жилищата в някои държави и като цяло засилилото се доверие на потребителите. Ето защо се очаква отчетените равнища на задлъжнялост на домакинствата и строгите условия за кредитиране да ограничат кредитния растеж.

В рамките на кредитите на ПФИ за домакинствата годишният темп на прираст на жилищните кредити се повишава до 3,6% през октомври спрямо 3,4% през третото тримесечие, което се дължи на значителния положителен месечен поток. Обратно, годишният темп на прираст на потребителските кредити отслабва, намалявайки до -0,8% през октомври от -0,6% през третото тримесечие. Фактът, че продължаващото през последните месеци непрекъснато намаляване на потребителското кредитиране е съпроводено с повишаване на продажбите на дребно на нехранителни продукти, сочи, че е възможно домакинствата да използват ликвидни депозити вместо заеми, за да финансират покупките си на потребителски стоки за дълготрайна употреба. Нещо повече, намалялото търсене на потребителски кредити може да се дължи и на спада в продажбите на автомобили, отбелязан след изтичането на срока на схемите за продажба на нови срещу стари коли.

От страната на активите в баланса на сектор „домакинства“ в еврозоната годишният темп на прираст на съвкупните финансови инвестиции на домакинствата намалява до 3,0% през второто тримесечие на 2010 г. (спад от 3,3% през първото тримесечие), след като постъпателно се повишава през предходните четири тримесечия (виж графика 38). В същото време наблюдаваното през последните тримесечия забележимо пренасочване към по-дългосрочни и по-рискови активи

Графика 38 Финансови инвестиции на домакинствата

(годишно процентно изменение; принос, пр.п.)

Източници: ЕЦБ и Евростат.

1) Включва кредити и други изискуеми вземания.

леко спада. Тримесечните потоци през второто тримесечие сочат предпочитание към вложения във валута и депозити. Тази тенденция вероятно показва, че кривата на доходност става по-плоска, както и че се повишава несигурността относно силата на икономическото възстановяване предвид нарасналото през пролетта напрежение на пазарите на държавен дълг. В противовес тримесечният входящ поток в застрахователни и пенсионни продукти и в акции и други капиталови инструменти намалява значително спрямо предходното тримесечие. В резултат приносът на тези инструменти за годишния прираст на съвкупните финансови инвестиции бележи лек спад през второто тримесечие, след като от края на 2008 г. неизменно се увеличава. Независимо от тези тенденции инвестициите в застрахователни и пенсионни продукти остават с най-голям принос за общия прираст на финансовите инвестиции. През второто тримесечие на 2010 г. домакинствата също престават да съкращават преките си вложения в дългови ценни книжа. Ето защо в сравнение с предходното тримесечие отрицателният принос на инвестициите в този инструмент намалява.

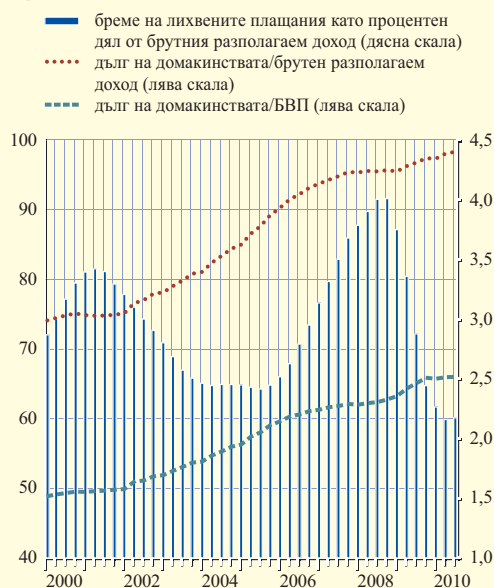
ФИНАНСОВА ПОЗИЦИЯ

Според оценките съотношението „дълг/разполагаем доход“ на домакинствата отбелязва слабо повишение и достига близо 98,5% през третото тримесечие на 2010 г., продължавайки плавното си движение нагоре, наблюдавано през предходните тримесечия (виж графика 39).

Това отразява факта, че прирастът на заемите на домакинствата се стабилизира на умерено положителни равнища и че въпреки наблюдаваното през последните тримесечия икономическо възстановяване темпът на нарастване на располагаемия доход остава слаб. През третото тримесечие съотношението „дълг/БВП“ на сектора се оценява в общи линии като непроменено, което се дължи на факта, че общата икономическата активност показва по-силно изразен цикличен подем, отколкото доходът на домакинствата. Бремето на лихвените плащания на сектор „домакинства“ през третото тримесечие на 2010 г. се оценява в общи линии като непроменено, възлизащо на 2,2% от располагаемия доход, след постъпателното му намаляване, наблюдавано от края на 2008 г. насам. Доскоро ефектът от засилването на лихвеното бреме вследствие увеличаващата се задлъжнялост на домакинствата беше свръхкомпенсиран от намалението на лихвените проценти. Наблюдаваният обаче напоследък обрат в динамиката на лихвените проценти ограничава този ефект, което води до стабилизиране бремето на лихвените плащания.

Графика 39 Дълг на домакинствата и лихвени плащания

(проценти)

Източници: ЕЦБ и Евростат.

Забележки: Дългът на домакинствата включва общите кредити от всички институционални сектори, включително останалия свят, за домакинства. Лихвените плащания не включват пълната цена на финансирането, платена от домакинствата, тъй като изключват такси за финансови услуги. Някои от данните за последното показано тримесечие са оценки.

3 ЦЕНИ И РАЗХОДИ

Според моментната оценка на Евростат през ноември 2010 г. годишната ХИПЦ-инфлация в еврозоната е 1,9%, т.е. без промяна от октомври. През следващите няколко месеца темпът на ХИПЦ-инфлацията ще се колебае около сегашните си нива, преди отново да се забави в течение на следващата година. Като цяло темповете на инфлация трябва да останат умерени през следващия период. В средно- до дългосрочен план инфлационните очаквания продължават да бъдат здраво обвързани с целта на Управителния съвет на ЕЦБ за поддържане темпа на инфлация под, но близо до 2% в средносрочен план. Тази оценка е отразена и в макроикономическите прогнози за еврозоната от декември 2010 г. на експертите на Евросистемата, които предвиждат годишна ХИПЦ-инфлация в диапазона между 1,5% и 1,7% за 2010 г., между 1,3% и 2,3% за 2011 г. и между 0,7% и 2,3% за 2012 г. Рисковете за прогнозата за динамиката на цените като цяло са балансирани.

3.1 ПОТРЕБИТЕЛСКИ ЦЕНИ

Според моментната оценка на Евростат годишният темп на ХИПЦ-инфлацията в еврозоната в съответствие с очакванията на пазара остана на нивото от 1,9% през ноември 2010 г., без промяна спрямо октомври (виж таблица 6). В по-далечна ретроспектива тя се повишаваше постъпателно от отрицателни стойности през лятото на 2009 г. до равнища малко под 2% през последните месеци. Увеличението на инфлацията е породено отчасти от увеличаващите се базови ефекти от цените на храните и енергията, но също и от засилената динамика на повечето компоненти. По-важните тенденции през последните месеци, включващи динамиката на цените на петрола, които са доста над миналогодишните си нива, и годишното процентно изменение (с над 50%) на цените на неенергийните суровини, предизвикват нарастващ натиск по веригата, който на свой ред води до значителни повишения на цените на производител в промишлеността.

По-подробен анализ на динамиката на ХИПЦ показва годишно процентно изменение на енергийните цени в ХИПЦ от 8,5% през октомври след колебания в диапазона от 6–9% от март 2010 г. насам. Този висок темп на инфлация отразява засилващи се базови ефекти, както и резки скокове в цените на петрола по-рано през 2010 г. Най-висока инфлация в енергийния компонент се наблюдава при позициите, пряко свързани с петролните цени,

Таблица 6 Динамика на цените

(годишно процентно изменение, ако не е посочено друго)

	2008	2009	2010 юни	2010 юли	2010 авг.	2010 септ.	2010 окт.	2010 ноем.
ХИПЦ и неговите компоненти								
Общ индекс ¹⁾	3,3	0,3	1,4	1,7	1,6	1,8	1,9	1,9
Енергия	10,3	-8,1	6,2	8,1	6,1	7,7	8,5	.
Непреработени храни	3,5	0,2	0,9	1,9	2,4	2,5	2,4	.
Преработени храни	6,1	1,1	0,9	0,9	1,0	1,0	1,2	.
Неенергийни промишлени стоки	0,8	0,6	0,4	0,5	0,4	0,6	0,7	.
Услуги	2,6	2,0	1,3	1,4	1,4	1,4	1,3	.
Други ценови показатели								
Цени на производител в промишлеността	6,1	-5,1	3,1	4,0	3,6	4,3	4,4	.
Цени на петрола (евро за барел)	65,9	44,6	62,2	58,9	59,9	59,8	60,2	63,1
Цени на неенергийни суровини	2,0	-18,5	51,1	56,8	51,5	58,7	50,9	51,5

Източници: Евростат, ЕЦБ и изчисления на ЕЦБ въз основа на данни на Thomson Financial Datastream.

Забележка: Индексът на цените на неенергийните суровини е претеглен според структурата на вноса на еврозоната в периода 2004–2006 г.

1) ХИПЦ-инфлацията през ноември 2010 г. е посочена според моментната оценка на Евростат.

като течни горива и личен транспорт. Цените на природния газ за бита се повишаваха устойчиво от най-ниските си стойности в края на 2009 г., тъй като обикновено следват тенденциите в цените на течните горива и личния транспорт, но с известно закъснение. Годишното процентно изменение на цените на електричеството също постоянно се увеличаваше от началото на годината. В бъдеще, като се имат предвид цените на суровия петрол през последните месеци от около 60 евро за барел, както и петролните фючърси, инфлацията при енергийните цени се очаква да остане висока в края на 2010 г. и в началото на 2011 г., преди да намалее по-нататък през следващата година главно поради преобладаващо понижаващите базови ефекти, свързани със силните увеличения на петролните цени в началото на 2010 г. – въпреки някои по-нататъшни закъснели потенциални повишаващи ефекти от вносните цени на петрола и природния газ върху потребителските цени на енергията.

По отношение на ХИПЦ-инфлацията годишният темп на прираст на цените на храните (включително алкохол и тютюневи изделия) постепенно се възстановява от ретроспективно ниските нива от -0,4% през октомври 2009 г. до 1,7% година по-късно. Колкото до подкомпонентите на храните, годишното процентно изменение в цените на непреработените храни остана около 2,4% през последните месеци, докато темпът на инфлация при преработените храни, включително по позиции като хляб и зърнени храни, млечни продукти и растителни и животински мазнини, през октомври се повиши с 0,2 пр.п. до 1,2%. Важен фактор за профила на цените на храните в ХИПЦ на еврозоната през последните тримесечия са повишаващите базови ефекти от големите понижения в цените на храните преди година. Същевременно лошите метеорологични условия засегнаха цените на непреработените храни (най-вече плодове и зеленчуци), които отбелязаха значително повишение след май тази година. Цените на земеделските суровини, като пшеница, царевица, соя, захар и кафе, скочиха рязко на международните пазари от началото на 2009 г. и през последните месеци достигнаха рекордни нива в евро. Проблеми с предлагането, отчасти вследствие на неблагоприятните метеорологични условия, както и нарасналото търсене на възникващите пазари – съпроводено с нарастване на доходите – са сред причините за рязкото им поскъпване.

Досега имаше само известни признаци за прехвърляне на тези поскъпвания на земеделските суровини върху потребителските цени в еврозоната. Годишното процентно изменение в цените на преработените храни (без тютюневите изделия), които би трябвало да са засегнати най-много от колебанията в цените на суровините, беше само 0,3% през октомври, доста под средното ниво от 1,8% от 1999 г. насам. Един от факторите, показващ ограничеността на това прехвърляне, е фактът, че цените на земеделските суровини на вътрешния пазар на ЕС не отразяват напълно международните ценови тенденции. Втори фактор е това, че цените на млякото, което заедно със сиренето и яйцата съставлява почти една пета от позициите на преработените храни, останаха ниски през 2010 г. за разлика от резкия им скок, наблюдаван в периода 2007–2008 г. Освен това въздействието на един ценови шок при земеделските суровини обикновено първо се забелязва в цените на производител, преди да бъде прехвърлен върху търговците на дребно, а след това и върху потребителите. Досега има само начални признаци, че покачването на цените на земеделските суровини е започнало да се отразява върху продоволствените цени на производител, които достигнаха годишен темп на прираст от 2,1% през септември спрямо 0,3% през юли. Въпреки това покачване натискът остава умерен, като се сравни с резкия скок, отчетен през 2007 г., което предполага, че натискът по веригата вследствие по-високите цени на земеделските суровини продължава да бъде сравнително ограничен. В бъдеще се очаква известно прехвърляне на неотдавнашните повишения в цените на земеделските суровини върху потребителските цени, но то вероятно ще бъде съвсем умерено. Що се отнася до годишното процентно изменение в

цените на непреработените храни, очаква се от следващото тримесечие то да започне постепенно да намалява поради изчерпване на ефекта от лошите метеорологични условия върху цените на плодовете и зеленчуците.

С изключение на всички позиции на храните и енергията, които представляват около 30% от ХИПЦ-кошницата, годишното процентно изменение на ХИПЦ се увеличи допълнително до 1,1% през октомври спрямо най-ниската си стойност от 0,8%, достигната през април тази година. Този измерител за базисната инфлация, която се определя преди всичко от вътрешни фактори, като заплати, норма на печалбата и косвени данъци, се състои от две основни позиции: неенергийни промишлени стоки и услуги.

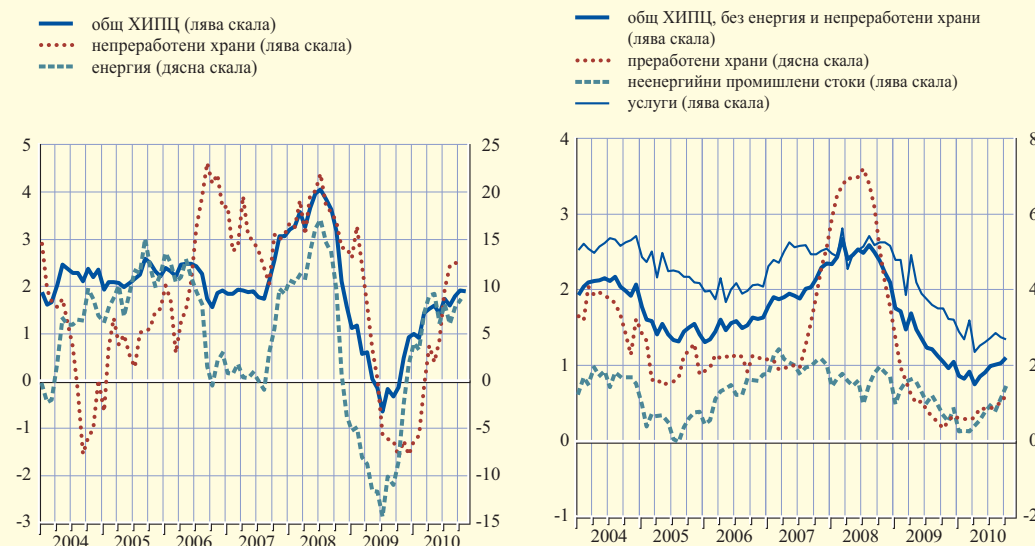
Инфлацията на неенергийните промишлени стоки се повиши през второто и третото тримесечие на 2010 г. след спад до много ниски нива в началото на годината. Годишният темп на изменение в цените на неенергийните промишлени стоки беше 0,7% през октомври 2010 г. спрямо 0,1% през първото тримесечие на тази година. Покачването на инфлацията на неенергийните промишлени стоки с 0,8% – темп, доближаващ се до средния за периода 1999–2008 г., отразява преди всичко повишения на косвените данъци, закъсняло прехвърляне на обезценяването на еврото, както и непреки ефекти от повишения в цените на суровините. Въпреки това ценовата динамика при този компонент се ограничава от слабото, макар и подобряващо се търсене и умереното нарастване на заплатите.

Увеличаването на инфлацията при неенергийните промишлени стоки отразява главно по-големия принос на дълготрайните стоки (автомобили, мебели, електроника и др.) и полудълготрайните стоки (шивашки материали, текстил, книги и др.) от началото на 2010 г. Годишното процентно изменение на цените на дълготрайните стоки се повиши от нула през юли и август 2010 г. до малко под 0,5% през септември и октомври. Тази тенденция се дължи главно на годишното процентно изменение на цените на автомобилите, което се превърна в положително през юли 2010 г. за първи път от пролетта на 2009 г. Цените на колите продължават да се увеличават на годишна база до 0,7% през октомври. Повишението на тези цени отразява най-вече нормализиране след наблюдавания през миналата година ценови срив, който имаше за цел да подпомогне продажбите на автомобили. По-високите автомобилни цени през последните месеци компенсират с излишък продължаващото понижение на цените на някои потребителски електронни стоки. Годишното процентно изменение на цените на полудълготрайните стоки се понижи през третото тримесечие поради сезонни намаления на цените на облеклото. През октомври обаче инфлацията на полудълготрайните стоки се повиши до 0,7%, отразявайки базови ефекти и увеличение на цените на някои артикули като облекло и обувки, игри и играчки и резервни части за автомобили. При недълготрайните стоки (водоснабдяване, фармацевтични продукти, вестници и пр.) инфлацията се колебае около 1% през годината в резултат от спада или стабилността на годишното процентно изменение на цените при много позиции. През октомври годишното процентно изменение на този подкомпонент се повиши до 1,3%. Неотдавнашните повишения на цените на някои неенергийни промишлени стоки може да се тълкуват като признаци за подобряване на условията на търсене.

В бъдеще водещите показатели за инфлацията при неенергийните промишлени стоки, като динамиката на цените на производител на потребителски стоки (без храни и тютюневи изделия) и цените на вноса на потребителски стоки (отново без храни и тютюневи изделия), показват, от една страна, че натискът върху вътрешните разходи остава умерен, а от друга,

Графика 40 ХИПЦ-инфлация: разбивка по основни компоненти

(годишно процентно изменение; месечни данни)

Източник: Евростат.

че натискът върху външните цени е нараснал поради поскъпналите промишлени суровини и динамиката на обменните курсове. Като цяло, тези тенденции заедно с перспективите за постепенно подобряване на вътрешното търсене показват, че през следващите месеци инфлацията при неенергийните промишлени стоки ще остане близо до сегашните си равнища.

Най-новите данни за инфлацията при услугите потвърждават, че низходящият тренд, наблюдаван през втората половина на 2008 г. и през 2009 г., е преустановен. През 2010 г. годишното процентно изменение в цените на услугите остана устойчиво, колебаейки се в диапазона 1,3–1,4% с изключение на известни краткотрайни колебания през март и април, свързани с календарния ефект от великденските празници. Досега през годината средният темп на инфлация на този компонент на ХИПЦ е 1,4%, отчетливо по-нисък от наблюдавания от 1999 г. насам в размер на 2,2%, и отразява сравнително вялото търсене и слабия прираст на заплатите. Анализът на подкомпонентите на услугите показва, че годишното процентно изменение на цените на услугите за отход и за свободното време се повишава през последните месеци от рекордно ниските си равнища през април и достига 1,3% през октомври. Сред факторите, обуславящи тази възходяща тенденция, са увеличаващите се от ниски равнища потребителско търсене и доверие. Обратно, годишното процентно изменение на цените на транспортните услуги намаля през последните месеци – от 2,7% през юли до 1,9% през октомври. В темповете на инфлация на жилищния подкомпонент и преди всичко на наемите се наблюдава по-нататъшно слабо забавяне (1,6% спрямо 1,7% през предходните три месеца), което показва продължаващи, но ограничени понижаващи ефекти от предходни спадове в цените на жилищата (за последните тенденции в цените на жилищата виж каре 4). Годишното процентно изменение в цените на комуникационните услуги беше -1,1% през октомври, малко под средната стойност от -0,8% за 2010 г., но над средното процентно изменение от -2,5% за периода след 1999 г. През следващите месеци се очаква инфлацията при

услугите постепенно да нараства с подобряването на потребителското търсене и на условията на трудовия пазар. Допълнителен натиск за повишаване може да бъде породен от увеличаване на косвените данъци и административно определяните цени в някои държави от еврозоната.

Карте 4

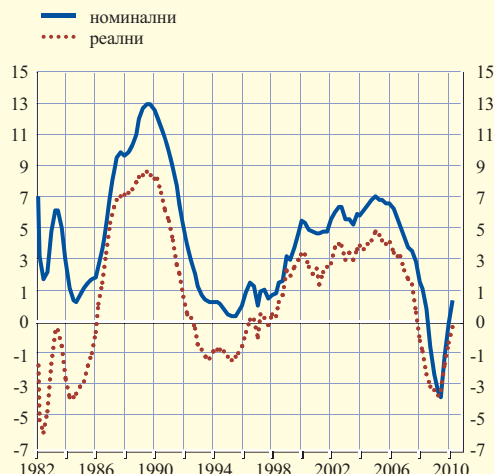
ПОСЛЕДНИ ТЕНДЕНЦИИ НА ЖИЛИЩНИЯ ПАЗАР В ЕВРОЗОНАТА

През последното десетилетие цените на жилищните имоти в еврозоната проявяват подчертано циклична динамика. Значителните повишения на цените на годишна база до 2006 г. бяха последвани от устойчиво забавяне на темпа им на прираст през последните години, чиято кулминация беше през 2009 г., когато отбелязаха спад, последван от леки повишения през първите две тримесечия на 2010 г. При публикуването на данните за 2010 г. Евросистемата започна да компилира на тримесечна база своя показател за цените на жилищните имоти в еврозоната.^{1,2} За преглед на последните ценови тенденции и изучаване на избрани фактори на търсенето и предлагането на жилища в настоящото каре е използван новият тримесечен индекс.³

Според най-новите данни през първото и второто тримесечие на 2010 г. на годишна база цените на жилищата в еврозоната се повишиха съответно с 0,3% и 1,8% (виж графика А). Това съответства на годишното свиване с близо 3%, отчетено през 2009 г. След силните им повишения в периода 1999–2006 г. цените на жилищните имоти в еврозоната започнаха чувствително да спадат между 2007 г. и 2008 г., достигайки до най-

Графика А Цени на жилищата в еврозоната

(годишно процентно изменение; тримесечни данни)

Източник: Изчисления на ЕЦБ, базирани на национални данни. Последното наблюдение е за второто тримесечие на 2010 г.

Забележки: Нарастването на реалните цени на жилищните имоти е резултат от приспадането на годишната ХИПЦ-инфлация от прираста на номиналните им цени. Виж бележка 1 относно компилирането на номиналния индекс.

1 Тримесечните данни за Германия са оценени на база коригирана предварителна информация за цените на апартаментите, събрана в седем големи града. За Италия шестмесечният показател на централната банка на Италия (*Banca d'Italia*) за цените на жилищните имоти беше трансформиран в тримесечен показател посредством съответната свързана променлива в тримесечния показател. Поради голямата статистическа несигурност на тези оценки тримесечните данни за двете горепосочени държави не се публикуват, а само се използват за принос им в агрегирания индекс на еврозоната. Тримесечният показател за еврозоната, както и националните данни за държавите от еврозоната можете да намерите в Статистическата база данни на уебсайта на ЕЦБ (<http://www.ecb.europa.eu>). В по-общ план следва да се отбележи също високата степен на несигурност, свързана с тримесечния показател на ЕЦБ за цените на жилищните имоти, по-специално по отношение на обхвата, корекциите за качество и представителността.

2 Изследователски материал, публикуван наскоро от Евростат, формира експериментален индекс на цените на жилищата в еврозоната (http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/hicp/documents/Tab/Tab/METH-HPI_Research_paper_2010-12.pdf) въз основа на данните, предоставени от сега осъществявания пилотен проект относно жилищата, обитавани от собствениците им, в допълнение към данните на Евросистемата. Макар че динамиката на индекса на жилищните цени, публикуван от Евростат, общо взето съвпада с тази на показателя на Евросистемата за цените на жилищните имоти, наблюдават се и някои разлики в краткосрочния хоризонт. Предвид високите стандарти, прилагани при съставянето и публикуването на показателя на Евросистемата за цените на жилищните имоти, ЕЦБ засега ще продължава да съставя този показател.

3 За подробен анализ на показателите за предлагането и търсенето на жилища виж статията *Assessing house price developments in the euro area*, *Месечен бюлетин* на ЕЦБ, февруари 2006 г.

Цени на жилищата (номинални) в еврозоната

(годишно процентно изменение)

	Тегло (проценти)	2008	2009	2009 ян.– юни	2009 юли– дек.	2010 ян.– юни	2009 1 тр.	2009 2 тр.	2009 3 тр.	2009 4 тр.	2010 1 тр.	2010 2 тр.	2010 3 тр.
Белгия ¹⁾	3,8	4,9	-0,4	-0,6	-0,1	4,9	0,9	-2,2	-1,4	1,2	3,8	6,0	5,6
Германия ²⁾	26,7	1,0	0,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ирландия ²⁾	1,8	-9,1	-13,7	-11,3	-16,1	-17,9	-11,0	-11,6	-13,8	-18,5	-18,9	-17,0	-14,8
Гърция ³⁾	2,6	1,7	-3,7	-2,9	-4,6	-3,3	-3,3	-2,5	-5,1	-4,0	-1,8	-4,7	-4,3
Испания ²⁾	11,7	-1,5	-6,7	-7,6	-5,7	-1,9	-7,6	-7,7	-7,0	-4,4	-2,9	-1,0	.
Франция ¹⁾	21,6	1,2	-7,1	-8,1	-6,2	3,9	-6,9	-9,3	-7,9	-4,4	1,6	6,2	8,6
Италия ²⁾	16,9	2,6	-0,4	-0,2	-0,6	-0,3	-	-	-	-	-	-	-
Кипър ^{2), 4)}	0,2	13,0	-6,0	.	.	.	-	-	-	-	-	-	-
Люксембург ²⁾	0	.	4	.	.	.	-	-	-	-	-	-	-
Малта ²⁾	0,1	-2,7	-5,0	-7,9	-2,0	2,4	-9,9	-6,0	-2,5	-1,4	4,5	0,5	.
Нидерландия ¹⁾	6,3	2,9	-3,3	-1,5	-5,1	-3,2	-0,3	-2,8	-5,1	-5,0	-4,3	-1,9	-0,6
Австрия ^{2), 5)}	3,1	1,2	3,6	4,6	2,6	5,5	4,3	4,9	3,4	1,9	5,7	5,3	5,0
Португалия ²⁾	1,8	3,9	0,4	1,5	-0,7	1,4	2,7	0,3	-0,8	-0,6	1,3	1,6	.
Словения ¹⁾	0,4	3,1	-8,2	-8,4	-8,0	2,6	-7,1	-9,8	-10,9	-5,0	1,1	4,1	.
Словакия ¹⁾	0,7	22,1	-11,1	-8,9	-13,3	-6,0	-4,3	-13,4	-14,3	-12,3	-8,3	-3,7	-1,3
Финландия ¹⁾	1,9	0,6	-0,3	-4,5	4,1	10,9	-5,5	-3,6	0,4	7,9	11,4	10,3	7,8
Естония ⁶⁾	-	-	-	-	-	-4,5	-	-	-	-	-	-8,2	-0,5
Еврозона	100,0	1,3	-2,9	-3,1	-2,7	1,0	-2,6	-3,7	-3,9	-1,5	0,3	1,8	.

Източници: Национални източници и изчисления на ЕЦБ.

Забележки: Теглата са базирани на номиналния БВП за 2009 г. Тримесечни данни за Германия и Италия не са отчетени поради значителната статистическа несигурност при конструирането на индексите – виж бележка 1.

1) Съществуващи жилища (къщи и апартаменти); за цялата страна.

2) Всички жилища (нови и съществуващи къщи и апартаменти); за цялата страна.

3) Всички апартаменти; за цялата страна.

4) Индексът на цените на недвижимите имоти представлява оценка, изготвена от централната банка на Кипър (*Central Bank of Cyprus*), като са използвани оценки на имоти, получени от няколко парично-финансови институции, и други показатели, съответстващи на пазара на жилища.

5) Данните до 2000 г. са само за Виена.

6) Съществуващи апартаменти; за цялата страна.

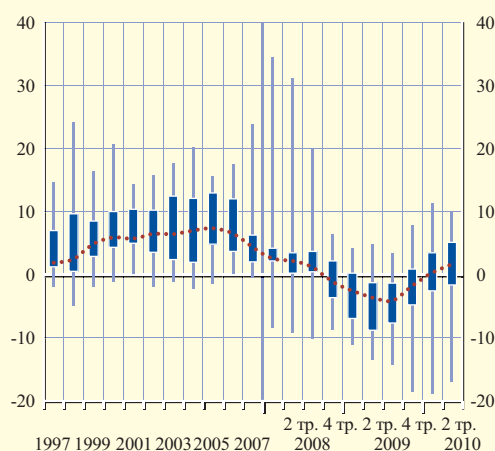
ниските си стойности през третото тримесечие на 2009 г. От началото на 2010 г. те постепенно нарастват. Този модел обаче скрива противоречивите тенденции в различните страни от еврозоната (виж таблицата). Някои държави – Ирландия, Гърция, Испания, Нидерландия, Словакия и Естония – продължават да отчитат (на годишна база) спад в цените на жилищата през второто тримесечие на 2010 г. През същия период най-голямо поскъпване на жилищата се наблюдава в Белгия, Франция и Финландия и то изглежда се обуславя от тенденциите в гъстонаселените области (включително в района на Брюксел, Париж и Хелзинки).

Горепосоченото географско разсейване се потвърждава, когато се вземе предвид измерителят за дисперсията между минималните и максималните изменения в цените на жилищата в отделните държави от еврозоната, който от 2007 г. насам остава висок (виж графика Б). Още повече, че това показва донякъде по-скоро хетерогенни тенденции в цените на жилищата във фазата на първоначалното им отслабване, характеризиращи се с умерените им спадове в едни държави и резките им понижения или повишения в други. Същевременно различията в динамиката на жилищните цени в отделните държави изглежда са устойчиви във времето, както се вижда от твърде сходния диапазон на различията в междуквартилния размах (където при разпределението са концентрирани 50% от цените на жилищата). Когато оценяваме тенденциите в жилищния сектор, подходът за оценка на активите показва, че цените на жилищата са сравнително високи спрямо наемите както в еврозоната като цяло, така и в отделни държави от нея, при това съотношението между индекса на цените на жилищата в еврозоната и доходите от наем като компонент на ХИПЦ

Графика Б Дисперсия на темповете на растеж на цените на жилищните имоти в еврозоната

(годишно процентно изменение; максимум, минимум, междуквартилен размах и претеглена средна; тримесечни данни)

..... претеглена средна

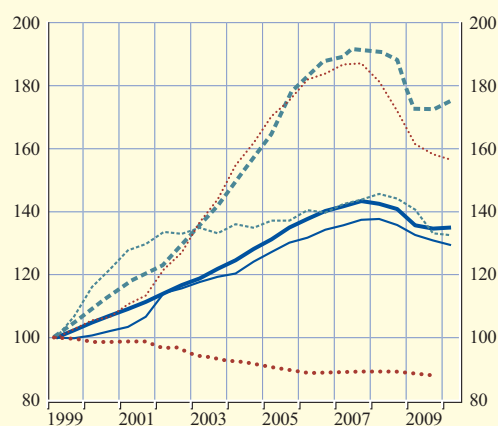
Източник: Изчисления на ЕЦБ, базирани на национални данни. Последното наблюдение е за второто тримесечие на 2010 г.

Забележка: Междуквартилният размах (показан със сините стълбчета) се намира между обозначените 25% и 75% от съвкупността за разпределение.

Графика В Съотношение цена/доход от наеми на жилища в еврозоната и избрани държави от нея

(индекс: 1999 г. = 100; проценти; полугодишни данни)

— еврозона
..... Германия
..... Франция
..... Италия
..... Испания
..... Нидерландия

Източници: Евростат и изчисления на ЕЦБ.

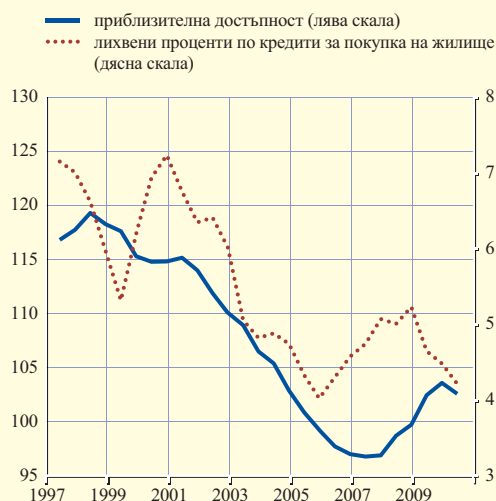
остава малко над равнището му преди десетилетие⁴ (виж графика В). При това положение през 2009 г. индексът на еврозоната донякъде спада, показвайки признаци за допълнително стабилизиране през първата половина на 2010 г.

Последните тенденции в динамиката на жилищните цени се характеризират със свиване на предлагането и отслабване на търсенето на жилища. През първата половина на 2010 г. условията на търсенето на жилища в еврозоната продължиха да се подобряват с по-малкото пречки за получаване на кредити. По-конкретно, често цитираният основен измерител за достъпността на жилищата, а именно съотношението между номиналния разполагаем доход на домакинствата и номиналния индекс на жилищните цени (приблизителната им достъпност), макар и да отбелязва леко понижение през първата половина на 2010 г. (поради положителната инфлация при цените на жилищата), като цяло се е повишил от началото на 2007 г. (виж графика Г). В по-общ план според този приблизителен измерител достъпността на жилищата все още остава с около 10% по-ниска, отколкото през 1999 г. Продължаващото подобряване на условията за кредитиране поради спада на номиналните лихвени проценти по жилищните кредити за домакинства обаче спомогна за подобряване на условията за търсенето през първата половина на 2010 г. В допълнение, последното проучване на банковото кредитиране, проведено от ЕЦБ, показва, че през третото тримесечие на 2010 г. за първи път за повече от две години не е имало допълнително нетно

⁴ Това обаче не е измерител за надценяването, за който е необходимо сравняване с дългосрочните средни стойности на съотношението между цените на жилищата и наемите.

Графика Г Приблизителна достъпност на жилища и условия за кредитиране

(индекс: 2005 г. = 100; проценти)

Източници: Евростат и изчисления на ЕЦБ.

Забележки: Лихвените проценти по кредитите за покупка на жилище в еврозоната се отнасят до матуритет от 5 до 10 години. Приблизителната достъпност на жилищата се определя като съотношение между номиналния разполагаем доход на домакинството и индекса на номиналните цени на жилищата.

Графика Д Жилищни инвестиции и предоставени разрешения за строеж в еврозоната

(годишни процентни изменения)

Източници: Евростат и изчисления на ЕЦБ.

затягане на кредитните стандарти по жилищните кредити за домакинства (0% в сравнение с 10% през първото и второто тримесечие на 2010 г.). При тези условия годишният темп на прираст на жилищните кредити за домакинства в еврозоната продължи устойчиво да се повишава от най-ниската си стойност от 0,6%, достигната през септември 2009 г., до 3,6% през октомври 2010 г. Макар този фактор да е показателен за по-добрите перспективи на жилищния пазар, годишният темп на прираст на тези заеми е доста по-умерен от наблюдавания по време на пика в последния цикъл на жилищните цени в средата на 2006 г., когато бе над 12%.

От страната на предлагането свиването на реалните жилищни инвестиции продължи да се успокоява, достигайки -4% на годишна база през второто тримесечие на 2010 г. спрямо -12% през първото тримесечие на 2009 г. (виж графика Д). Наличните показатели за бъдещето на готовото строителство в еврозоната през третото тримесечие на 2010 г. показват слаби перспективи за жилищните инвестиции и големи различия в отделните държави от еврозоната. Разрешенията за строеж обаче, които често се използват като водещ показател за жилищните инвестиции през следващите няколко месеца, показват известно подобряване на перспективите за жилищни инвестиции.

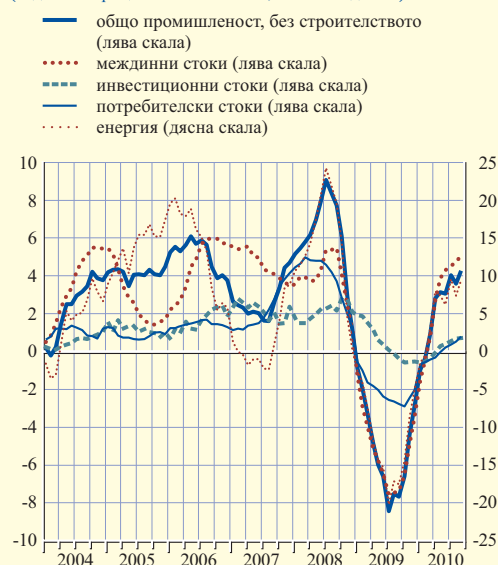
В крайна сметка тенденциите в предлагането и търсенето на жилища показват, че наблюдаваният през 2009 г. спад на номиналните цени на жилищните имоти в еврозоната отшумява през първите две тримесечия на 2010 г. Все пак се очаква, че засилващата се активност и цените на жилищата ще продължат да проявяват по-умерена динамика в сравнение с тази през 2009 г. предвид нуждата все още от приспособяване в някои държави от еврозоната с цел корекция на отминалото прегряване.

3.2 ЦЕНИ НА ПРОИЗВОДИТЕЛ В ПРОМИШЛЕННОСТТА

Натискът по веригата на предлагането се засилваше постепенно в течение на 2010 г. През третото тримесечие годишното процентно изменение на цените на производител в промишлеността (без строителството) се стабилизира около 4% след рязък скок от най-ниската си стойност, достигната през лятото на 2009 г. За октомври наличните данни по държави показват леко и всеобхватно засилване на инфлацията при цените на производител в промишлеността. Общият индекс може да се разбие на междинни стоки, инвестиционни стоки, потребителски стоки и енергия (виж графика 41). Възходящата тенденция в общия индекс от лятото на 2009 г. насам се дължеше главно на енергоносителите и междинните стоки, отразявайки съчетанието от повишаващи базови ефекти и поскъпване на петрола и на други суровини през същия период. Освен при хранителните и селскостопанските суровини значително поскъпване се наблюдаваше и при промишлените суровини и металите, което донякъде отразява възстановяването на търсенето в световен мащаб. През третото тримесечие на 2010 г. годишното процентно изменение на компонентите „енергия“ и „междинни стоки“ беше около три пъти по-високо от средното равнище от 1991 г. насам. Цените на потребителските стоки се повишаваха постепенно от есента на 2009 г., а цените на инвестиционните стоки – от началото на тази година, но през третото тримесечие на 2010 г. годишното процентно изменение и на двата компонента е под средното си ниво в ретроспективен план. Постепенното възстановяване на цените на тези два компонента отразява отчасти по-голямото търсене на потребителски и инвестиционни стоки, произведени в еврозоната. При компонентите на потребителските стоки годишното процентно изменение на цените на недълготрайните потребителски стоки достигна положителни стойности едва през юни тази година, отчасти във връзка с поскъпването на храните вследствие повишените цени на земе-

Графика 41 Разбивка на цените на производител в промишлеността

(годишно процентно изменение; месечни данни)

Източници: Евростат и изчисления на ЕЦБ.

Графика 42 Проучвания за цените на производител на производствените фактори и на произведената продукция

(индекси на дифузия; месечни данни)

Източник: Markit.

Забележка: Стойност на индекса над 50 показва увеличение на цените, а под 50 – намаление.

делските суровини. Изменението в цените на потребителските стоки, без храните и тютюневите изделия, обаче остана слабо отрицателно и през третото тримесечие на 2010 г.

Данни от проучвания на ценовия натиск по производствената верига продължават да показват наличието през първите два месеца от четвъртото тримесечие на натиск за повишаване на цените, но в по-голяма степен в преработващата промишленост, отколкото в сектора на услугите (виж графика 42). Що се отнася до индекса на мениджърите по продажби, индексът на цените за готова продукция в преработващата промишленост се повиши през ноември до най-високото си равнище от началото на стопанското възстановяване (доста над 50 – границата, показваща липса на изменение), което показва, че увеличените разходи за фактори на производството вследствие на поскъпналите суровини и основни стоки може в известна степен да бъдат прехвърлени на клиентите. За разлика от него индексът на продажните цени в сектора на услугите остана стабилен на равнище малко под ретроспективно средната му стойност и под границата от 50, което показва общо взето стабилни цени. Фактът, че нивата на ценовите индекси в преработващата промишленост и при услугите са по-високи за факторите на производството, отколкото за готовата продукция, означава, че фирмите срещат известни трудности да прехвърлят върху друг по-високите цени на факторите на производството.

3.3 ПОКАЗАТЕЛИ НА РАЗХОДИТЕ ЗА ТРУД

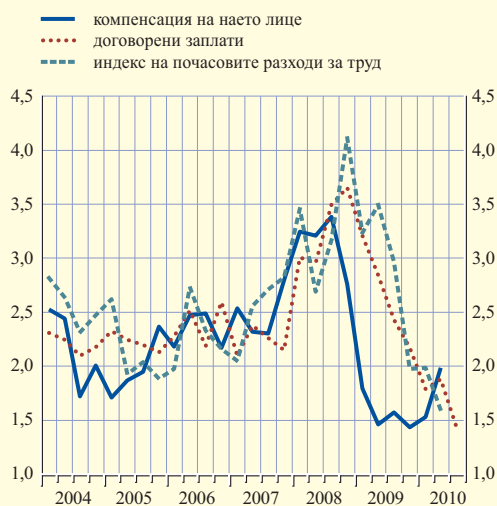
През първото полугодие на 2010 г. разходите за труд в еврозоната се отгласнаха от дъното (виж графика 43 и таблица 7), откакто условията на пазара на труда в еврозоната през последните месеци се стабилизират като цяло.

Независимо от общото увеличаване на разходите за труд договорените заплати – единственият показател за разходите за труд, наличен до октомври 2010 г. – се понижиха през третото тримесечие на 2010 г. до най-ниското си годишно процентно изменение от началото на динамичния ред през 1991 г. Показателят за договорените заплати в еврозоната спадна до 1,4%, или с 0,5 пр.п. под равнището му през второто тримесечие. Този показател обаче включва закъснение спрямо другите показатели на разходите за труд поради средната продължителност от около 1,5 години на договорените с трудови договори възнаграждения. В бъдеще е вероятно годишният темп на нарастване на договорените заплати да се повишава, но само умерено. Очакваните малко по-големи увеличения на заплатите отразяват предвиждания за продължаващо икономическо възстановяване и компенсиране за преустановеното нарастване на заплатите през предходните години.

Динамиката на разходите за труд през второто тримесечие беше значително повлияна от отработените часове – показателят отработени часове на наето лице се повиши поради zasi-

Графика 43 Избрани показатели на разходите за труд

(годишно процентно изменение; тримесечни данни)

Източници: Евростат, национални данни и изчисления на ЕЦБ.

Таблица 7 Показатели на разходите за труд

(годишно процентно изменение, ако не е посочено друго)

	2008	2009	2009 3 тр.	2009 4 тр.	2010 1 тр.	2010 2 тр.	2010 3 тр.
Договорени заплати	3,3	2,7	2,4	2,2	1,8	1,9	1,4
Индекс на почасовите разходи за труд	3,4	2,9	2,9	2,0	1,9	1,6	.
Компенсация на наето лице	3,1	1,6	1,6	1,4	1,5	2,0	.
<i>Допълнителни показатели:</i>							
Производителност на труда	-0,3	-2,3	-1,8	0,0	2,1	2,7	.
Разходи за труд на единица продукция	3,5	3,9	3,5	1,4	-0,5	-0,6	.

Източници: Евростат, национални данни и изчисления на ЕЦБ.

лилата се икономическа активност. Нарастването на отработените часове на наето лице доведе до понижение на индекса на почасовите разходи за труд (отнасящо се само за пазарна икономика), тъй като наетите лица са отработили повече часове, без това при наличието на различни схеми непременно да е повлияло върху общите компенсации, напр. за гъвкаво работно време и държавно субсидирани схеми за краткосрочна заетост, особено в промишлеността. На този фон годишното нарастване на почасовите разходи за труд в еврозоната спадна през второто тримесечие на 2010 г. до 1,6% от 1,9% през предходното – най-ниският темп, наблюдаван от началото на динамичния им ред през 2001 г. Същевременно годишният темп на прираст на компенсацията на наето лице се повиши до 2,0% през второто тримесечие спрямо 1,5% през първото. Това е следствие от увеличаването на отработените часове на наето лице и по-високото почасово заплащане.

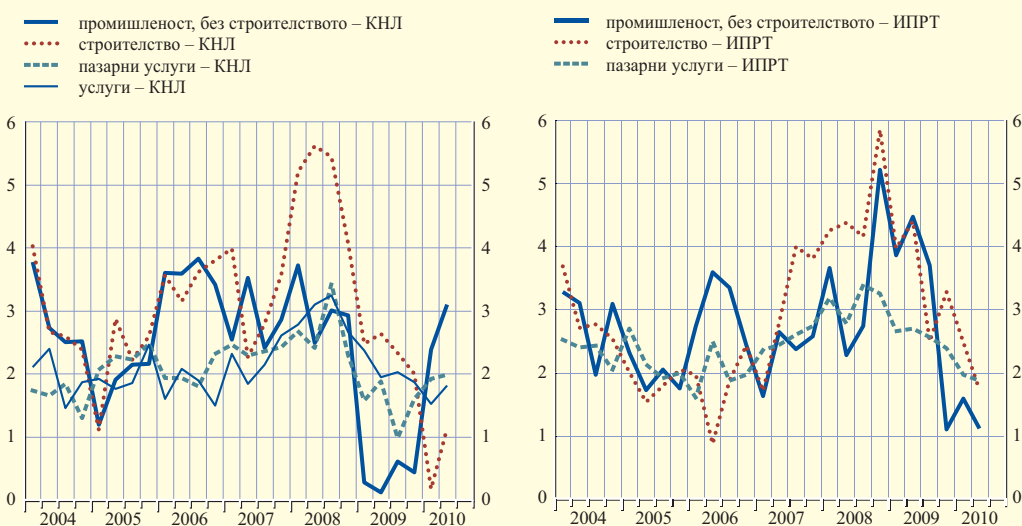
По сектори свиването на прираста на почасовите разходи за труд през второто тримесечие на 2010 г. беше по-изявено в промишлеността и строителството, отколкото при услугите, докато по-големият прираст на компенсацията на наето лице през второто тримесечие на 2010 г. в съществена степен се дължи на динамиката в промишлеността. Общ обуславящ тази динамика фактор беше сравнително силното увеличение на отработените часове в промишлеността в условията на продължаващо икономическо възстановяване.

Измерен на човек от населението, годишният темп на нарастване на производителността на труда се ускорява допълнително през второто тримесечие до 2,6%. Продължаващото повишаване на производителността на труда в еврозоната отразява по-бавното приспособяване на заетостта към растежа на производството. Темпът на повишаване на производителността надхвърля темпа на нарастване на компенсацията на наето лице за второ поредно тримесечие. Поради това годишният темп на прираст на разходите за труд на единица продукция е отрицателен през второто тримесечие (-0,6%). Сегашният спад на разходите за труд на единица продукция би трябвало да окаже благоприятно въздействие върху нормата на печалба на фирмите, които бяха сериозно засегнати от рецесията през 2009 г.

В бъдеще се очаква производителността на труда да продължи да се повишава успоредно с възстановяването на заетостта, но с по-бавен темп. Нейната динамика заедно с все още умерения, но постепенно ускоряващ се темп на нарастване на компенсацията на наето лице трябва да спомогнат за едно умерено възстановяване на прираста на разходите за труд на единица продукция във фирмите от еврозоната. Все пак натискът върху разходите за труд вероятно ще остане умерен в средносрочен план поради постепенното подобрене на пазара на труда.

Графика 44 Отраслови тенденции в разходите за труд

(годишно процентно изменение; тримесечни данни)

Източници: Евростат и изчисления на ЕЦБ.

Забележка: КНЛ е компенсация на наето лице, ИПРТ е индекс на почасовите разходи за труд.

3.4 ДИНАМИКА НА КОРПОРАТИВНАТА ПЕЧАЛБА

По време на рецесията от 2008–2009 г. корпоративните печалби се свиха рязко вследствие на устойчивите разходи за труд и спада на производителността на фирмите, свързан с по-слабо изразени корекции в заетостта в сравнение с предходни циклични спадове. След като отчитаха свиване в продължение на пет тримесечия от края на 2008 г. (виж графика 45), корпоративните печалби регистрираха на годишна база солиден прираст съответно от 4% и 5% през първото и второто тримесечие на 2010 г. и така се оттласнаха от дъното. Това увеличение беше породено както от засилването на икономическата активност (обем), така и от по-високите печалби на единица продукция (норма на печалбата на единица готова продукция), които бяха благоприятно повлияни от спада в прираста на разходите за труд на единица продукция.

След голямото ѝ понижение, отчетено през 2009 г., рентабилността в индустрията се подобри значително през първата половина на 2010 г. с прираст на печалбите на годишна база от над 25% през второто тримесечие (виж графика 46). Това отразява факта, че печалбите в този сектор следват по-силно изразен цикличен модел, отколкото икономиката като цяло. Въпреки това скорошно увеличение обаче през второто тримесечие на 2010 г. равнището на печалбите в промишлеността е все още твърде ниско и близо до това от средата на 2005 г. При пазарните услуги на годишна база печалбите също продължиха да нарастват през второто тримесечие (с 1,3%), след като през 2009 г. отчитаха свиване четири поредни тримесечия.

В бъдеще по-добрите условия на търсенето и очакваното циклично нарастване на производителността на труда следва да продължат да благоприятстват печалбата в общи линии по начин, сходен с този при предишни фази на цикличен подем. Несигурността обаче остава увеличена.

Графика 45 Разбивка на прираста на печалбата в еврозоната на произведена продукция и печалба на единица произведена продукция

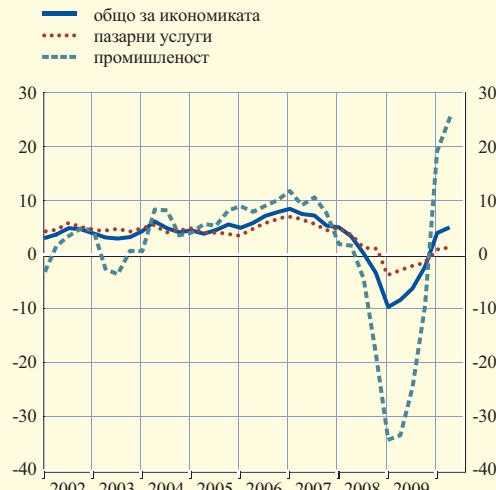
(годишно процентно изменение; тримесечни данни)

Източници: Евростат и изчисления на ЕЦБ.

Графика 46 Тенденции при печалбата в еврозоната по основни отрасли на стопанска дейност

(годишно процентно изменение; тримесечни данни)

Източници: Евростат и изчисления на ЕЦБ.

3.5 ПРОГНОЗИ ЗА ИНФЛАЦИЯТА

През следващите няколко месеца темпът на ХИПЦ-инфлацията ще се колебае около сегашните си нива, преди отново да се забави в течение на следващата година. Като цяло през следващия период темповете на инфлация следва да останат умерени. Инфлационните очаквания в средно- и дългосрочен план продължават да бъдат здраво обвързани с целта на Управителния съвет на ЕЦБ да поддържа темпа на инфлация под, но близо до 2% в средно-срочен план.

Тази оценка е отразена и в декемврийските макроикономически прогнози на експертите на Евросистемата за еврозоната, които предвиждат годишна ХИПЦ-инфлация в диапазона между 1,5% и 1,7% за 2010 г., между 1,3% и 2,3% за 2011 г. и между 0,7% и 2,3% за 2012 г. (виж раздел 6). В сравнение с макроикономическите прогнози на експертите на ЕЦБ от септември 2010 г. диапазонът за 2010 г. не е променен, а за 2011 г. граничните стойности са изместени леко нагоре. Публикуваните прогнози на международни организации като цяло чертаят сходна картина.

Рисковете за прогнозата относно динамиката на цените са като цяло балансирани. Нарастване на рисковете е свързано по-специално с динамиката на цените на енергийните и неенергийните суровини. Освен това може да има по-големи от очакваните понастоящем увеличения на косвените данъци и на административно определяните цени поради необходимостта от фискална консолидация през следващите години. Същевременно се очаква рисковете за динамиката на вътрешните цени и разходи да останат овладени.

4 ПРОИЗВОДСТВО, ТЪРСЕНЕ И ПАЗАР НА ТРУДА

От средата на 2009 г. икономическата активност в еврозоната се разраства. След изключително силния растеж през второто тримесечие на 2010 г. на тримесечна база реалният БВП на еврозоната нарасна през третото тримесечие с 0,4%. Последните данни и проучвания като цяло потвърждават мнението, че базисната положителна инерция на възстановяването се запазва и сочи продължаващ растеж на БВП през четвъртото тримесечие на годината. Протичащото в световен мащаб икономическо оживление и въздействието му върху търсенето на експортни стоки от еврозоната следва да продължат да подпомагат нейната икономика. Същевременно равнището на доверието на бизнеса остава относително високо и вътрешното търсене на частния сектор трябва все повече да спомага за растеж, подкрепен от нерестриктивната парична политика и предприетите мерки за възстановяване функционирането на финансовата система. Очаква се обаче протичащият процес на корекции на балансите в различните стопански отрасли да отслаби темпа на възстановяването.

Тази оценка съответства и на макроикономическите прогнози за еврозоната на експертите на Евросистемата от декември 2010 г., предвиждащи годишен темп на растеж на БВП в реално изражение между 1,6% и 1,8% през 2010 г., между 0,7% и 2,1% през 2011 г. и между 0,6% и 2,8% през 2012 г. При все още значителната несигурност съществуват рискове за слабо влошаване спрямо икономическата прогноза.

4.1 КОМПОНЕНТИ НА РЕАЛНИЯ БВП И НА ТЪРСЕНЕТО

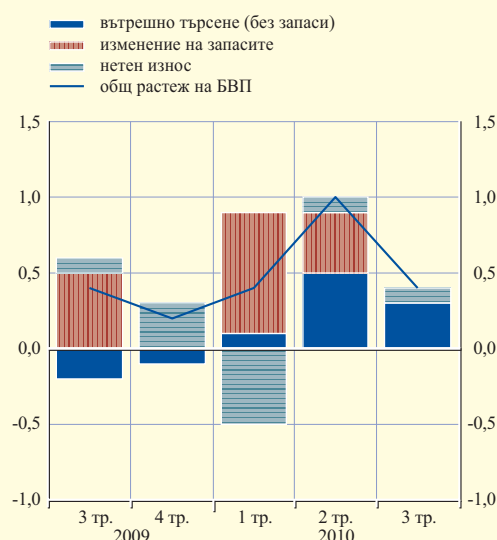
Според моментната оценка на Евростат през третото тримесечие на 2010 г. БВП на еврозоната нараства с 0,4% на тримесечна база спрямо 1,0% през второто тримесечие (виж графика 47). За този резултат най-голям принос има вътрешното търсене; нетният износ има малък положителен принос, докато запасите имаха нулев принос. Наличните показатели сочат, че базисната положителна инерция на възстановяването се запазва.

ЧАСТНО ПОТРЕБЛЕНИЕ

Независимо от започналото през втората половина на 2009 г. възстановяване на стопанската активност в еврозоната частното потребление остана вяло след сериозния спад, отчетен в най-тежкия период на последната икономическа криза в края на 2008 г. и началото на 2009 г. През третото тримесечие на 2010 г. частното потребление нарасна с 0,3% на тримесечна база след 0,2% през второто тримесечие и 0,3% през първото. В резултат на това потреблението възстанови около половината от загубите, претърпени по време на рецесията. Последните показатели сочат допълнително увеличаване на потребителските разходи в еврозоната през четвъртото тримесечие на 2010 г. През третото тримесечие

Графика 47 Растеж на реалния БВП и принос за него по компоненти

(темп на растеж на тримесечна база, принос по тримесечия, пр.п.; сезонно изгладени данни)

Източници: Евростат и изчисления на ЕЦБ.

сечие на 2010 г. растежът на потреблението варира в отделните държави, като в някои се наблюдават стабилни темпове на растеж, а в други – отрицателни темпове, свързани отчасти с повишаването на ДДС.

Динамиката на трудовия пазар е основен фактор за потиснатия растеж на потреблението от началото на възстановяването чрез нейното въздействие върху доходите на домакинствата и буферните спестявания. От началото на 2010 г. трудовите пазари се стабилизират, като номиналната компенсация на наето лице също нараства, което от своя страна има положителен ефект върху потреблението. Нарастването на номиналната компенсация на наето лице обаче се компенсира от инфлацията, измерена чрез дефлатора на частното потребление. Що се отнася до различните компоненти на доходите на домакинствата, приносът за доходите на домакинствата на брутния опериращ излишък и на смесения доход беше по-слабо отрицателен през първата половина на 2010 г. в сравнение с предходни периоди, докато въздействието на нетните социални помощи и социалноосигурителните вноски върху общите доходи е по-малко позитивно (виж карето *Integrated euro area accounts for the second quarter of 2010*, *Месечен бюлетин* на ЕЦБ, ноември 2010 г.). Като цяло след рязък спад през 2009 г. номиналните доходи започнаха да се възстановяват през първата половина на 2010 г., независимо че в реално изражение все още са с отрицателен знак.

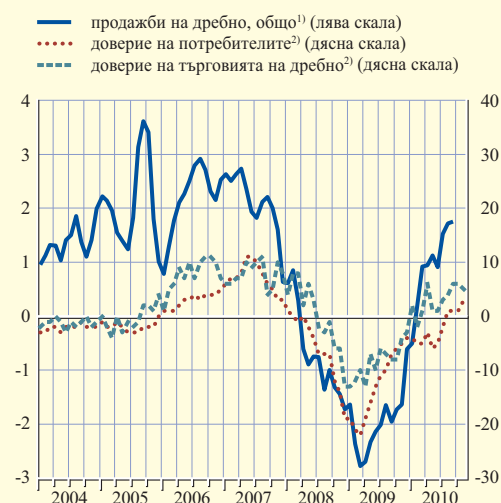
Допълнителен фактор, повлиял за потиснатия растеж на потреблението, е силният спад през 2009 г. и 2010 г. на финансовото благосъстояние, който оказваше продължително въздействие върху спестяванията и потреблението през 2010 г. Спадът на цените на жилищните имоти през 2009 г. също имаше неблагоприятно влияние върху тенденциите при потреблението чрез въздействието си върху имотното благосъстояние. Все пак изглежда, че през първата половина на 2010 г. са се повишили както финансовото, така и имотното благосъстояние на домакинствата (виж тук и каре 4).

В допълнение към тези фактори важен показател за потребителските разходи е достъпът до потребителски кредити. Последното проучване на ЕЦБ за банковото кредитиране сочи, че през третото тримесечие на 2010 г. няма допълнително нетно затягане на условията за предоставяне на потребителски кредити, а банките очакват и леко нетно облекчаване на кредитните условия през четвъртото тримесечие след над двегодишното им непрекъснато затягане (виж и карето *The results of the October 2010 bank lending survey for the euro area*, *Месечен бюлетин* на ЕЦБ, ноември 2010 г.).

И накрая, несигурността относно общата икономическа ситуация и в частност относно перспективите пред заетостта също накара потребителите да се въздържат от извърш-

Графика 48 Продажби на дребно, доверие на търговията на дребно и на сектор „домакинства“

(месечни данни)

Източници: Проучвания на Европейската комисия за бизнеса и потребителите и Евростат.

Забележка: От май 2010 г. данните от проучванията за бизнеса се отнасят за класификацията NACE, Rev.2.

1) Годишно процентно изменение; тримесечни плъзгащи се средни; календарно изгладени данни; без горивата.

2) Баланс на оценките; сезонно изгладени и осреднени.

ване на разходи през последните тримесечия. Това се вижда в показателя от проучването на Европейската комисия за потребителското доверие, който спадна силно до началото на 2009 г. (виж графика 48), спомагайки за нарастване на нормата на спестяване. Оттогава обаче доверието на потребителите се увеличава, като през третото тримесечие на 2010 г. се приближава до средното си дългосрочно равнище, и това допринесе за спадане на нормата на спестяване през първото и второто тримесечие на 2010 г. Потребителското доверие се запази непроменено през октомври, а през ноември се повиши допълнително. Макар че тази тенденция следва да подкрепя потребителските разходи, показателят за значителни покупки, който е в най-силна корелация с растежа на потреблението в еврозоната на годишна база, остава на ниски равнища въпреки увеличението му през ноември.

Според последните промени в достоверните данни през третото тримесечие на 2010 г. продажбите на дребно нарастват с 0,5% на тримесечна база след повишение от 0,1% през второто тримесечие (виж графика 48). Броят на новорегистрираните леки автомобили спада с 0,2% през третото тримесечие на годината и със 7,2% на месечна база през октомври. Двата показателя заедно сочат, че продажбите на дребно, включително на леки автомобили, нарастват с 0,4% през третото тримесечие на 2010 г. след спад от 0,7% през второто. Индексът на мениджърите по продажби (ИМП) за продажбите на дребно обаче сочи за тях малко по-нисък растеж в началото на четвъртото тримесечие.

ИНВЕСТИЦИИ

Брутното капиталообразуване се свиваше в продължение на осем поредни тримесечия – от второто тримесечие на 2008 г. до първото тримесечие на 2010 г. Оттогава насам обемът на частните инвестиции се увеличава със силен темп на растеж през второто тримесечие на 2010 г. и при нулев растеж през третото. Оказва се обаче, че в някои държави динамиката през второто тримесечие е чувствително засегната от временни фактори, особено от застой при инвестициите в строителството през първото тримесечие поради неблагоприятни метеорологични условия и от въздействието на схемите за фискално стимулиране, които бяха преустановени през третото тримесечие.

Разбивката на инвестициите за третото тримесечие на 2010 г. все още не е публикувана. Наличната информация сочи, че инвестициите в строителството остават вяли поради приспособяването на жилищния пазар в редица държави от еврозоната. След положителен растеж през второто тримесечие на 2010 г. строителното производство спадна с 3,2% на тримесечна база през третото тримесечие, отчасти във връзка със споменатото по-горе временно въздействие. Все пак броят на разрешенията за строеж вероятно сочи по-добри перспективи през следващите месеци (виж тук и каре 4). Проучването на Европейската комисия и ИМП сочат, че динамиката в строителството е все още вяла, въпреки че очакванията за следващите тримесечия са положителни.

Що се отнася до инвестициите извън строителството, които представляват главно активи, използвани при производството на стоки и услуги, слабите очаквания за търсенето, отрицателният растеж на печалбите и затегнатите условия за кредитиране, взети заедно, имаха неблагоприятен ефект върху инвестициите по време на икономическия спад, причинявайки много силен спад в края на 2008 г. и в началото на 2009 г. От средата на 2009 г. свиването на инвестициите извън строителството е много по-умерено поради укрепването на общата стопанска активност и по-облекчените условия за финансиране. Все пак обаче продължаващото реструктуриране на балансите в някои сектори и слабата натовареност на производ-

ствените мощности вероятно ще продължат да съдържат инвестициите. На тримесечна база темпът на растеж на промишленото производство на инвестиционни стоки, който е показател за бъдещи инвестиции извън строителството, се повиши стабилно през третото тримесечие, макар и по-слабо, отколкото през второто тримесечие. Доверието на преработващата промишленост през третото тримесечие на 2010 г. беше високо и продължи да подава положителни сигнали през октомври и ноември. Според проучванията на Европейската комисия натовареността на производствените мощности през октомври се е повишила допълнително спрямо юли, но все още остава на ниско равнище. Нарасна броят на респондентите, отчитащи ограничения в предлагането, които се дължат на липса на оборудване или производствени площи и недостиг на работна ръка. Същевременно по-свитото търсене продължи да бъде по-незначителен фактор за ограничаването на производството, отколкото при последното проучване, независимо от задържането му на относително високо равнище. Що се отнася до условията за кредитиране, според последното проучване на банковото кредитиране нетно процентът на банките, отчитащи затягане на условията за кредитиране и за кредитни линии за предприятия, намалява, но остава положителен през третото тримесечие на 2010 г. (виж карето *The results of the October 2010 bank lending survey for the euro area*, *Месечен бюлетин* на ЕЦБ, ноември 2010 г.). Като цяло се очаква инвестициите извън строителството през четвъртото тримесечие да останат вяли поради сравнително слабите перспективи за растежа на вътрешното търсене, както и поради ограниченията при финансирането, засилената несигурност и неизменно високите равнища на свободните производствени мощности.

Проведеното през октомври/ноември проучване относно инвестициите, което Европейската комисията извършва два пъти годишно, също сочи слаба инвестиционна активност през втората половина на 2010 г. и по-положителна перспектива за 2011 г. при позитивни очаквания на производителите на инвестиционни стоки, докато прогнозите за инвестициите на производителите на потребителски стоки се запазват най-общо стабилни, а за производителите на междинни стоки се очаква лек спад.

В обобщение се очаква съвкупният обем на инвестициите през четвъртото тримесечие да бъде нисък, а през 2011 г. да нарасне умерено. Въпреки че реалната цена на финансирането е ниска поради водената нерестриктивна парична политика, растежът на инвестициите през следващите тримесечия се очаква да бъде вял поради прекратяването на фискалните стимули, протичащия процес на корекция на балансите и засилената несигурност.

ПОТРЕБЛЕНИЕ НА СЕКТОР „ДЪРЖАВНО УПРАВЛЕНИЕ“

Потреблението на сектор „държавно управление“ подкрепяше стопанската активност при икономическия спад, тъй като някои разходни позиции на неговото потребление останаха относително незасегнати от циклични тенденции, а в по-малка степен и поради това, че правителствата на еврозоната предприеха мерки за подпомагане на търсенето. Като цяло растежът на потреблението на сектор „държавно управление“ беше по-умерен, отколкото в близкото минало, а понастоящем все още е подложен на силни колебания. Очаква се в близко бъдеще потреблението на сектор „държавно управление“ да дава по-слаб импулс за вътрешното търсене като отражение на очакваните усилия за фискална консолидация в редица държави от еврозоната.

ЗАПАСИ

Когато рецесията засегна еврозоната, фирмите реагираха с рязко свиване на запасите. Тази обичайна за икономическия цикъл тенденция се засили и поради съсредоточаване на вниманието върху управлението на паричните наличности в условията на ограничено кредитиране. С постепенното възстановяване на търсенето темпът на съкращаване на запасите се забавя, допринасяйки по този начин за положителния или нулев растеж на БВП от третото тримесечие на 2009 г. насам. Натрупаният през тези тримесечия принос, оценяван на 1,5 пр.п., най-общо съответства на натрупания отрицателен принос за първата половина на 2009 г. Тези тенденции отразяват в по-голяма или по-малка степен резкия спад в растежа на БВП, вече последван от циклично възстановяване.

В съответствие с това възстановяване и успоредно с очакванията за нарастване на търсенето промените в равнището на запасите допринесоха значително за тримесечния растеж на БВП с 0,8 пр.п. през първото тримесечие на 2010 г., но имаха по-нисък принос през второто тримесечие (0,2 пр.п.) и нулев принос през третото. В перспектива проучвания, подкрепени от отделни данни, сочат, че запасите ще бъдат поддържани на относително ниски равнища, предполагащи неутрален принос за растежа на БВП на еврозоната през следващите тримесечия. Съществува обаче известна статистическа несигурност, свързана с начина на оценка на запасите.

ТЪРГОВИЯ

След рязко свиване към края на 2008 г. и в началото на 2009 г. и допълнително, макар и по-умерено намаляване през второто тримесечие на 2009 г., както вносът, така и износът се повишават на тримесечна база от средата на 2009 г. насам. Това оживление е всеобхватно и засяга всички основни категории продукти. По-конкретно, вносът и износът на междинни стоки, които бяха основна причина за предходното намаляване на търговските потоци, отчитат видимо увеличение.

През третото тримесечие на 2010 г. външната търговия на еврозоната продължава да нараства в резултат от възстановяването на световната икономика и засилването на стопанската активност в еврозоната. Темпът на растеж обаче не е толкова силен, колкото наблюдаваният през първото полугодие, което съответстваше на отслабването на търсенето в световен мащаб. През третото тримесечие на 2010 г. на тримесечна база прирастът на износа е значително по-голям от този на вноса, вследствие на което нетната търговия има положителен принос от 0,1 пр.п. за растежа на БВП, следвайки тенденцията от второто тримесечие.

В перспектива се очаква растежът на световната икономика – и по-конкретно на възникващите пазари – да остане положителен, макар и не толкова оживен, колкото през първото полугодие. Като се има предвид очакването, че възстановяването на еврозоната ще бъде умерено и по-слабо динамично в сравнение с подема на световната стопанска активност, растежът на вноса може да се окаже малко по-бавен от този на износа. Вследствие на това има вероятност нетната търговия да има положителен принос за растежа на БВП на еврозоната през следващите тримесечия.

4.2 ДИНАМИКА НА ПРОИЗВОДСТВОТО, ПРЕДЛАГАНЕТО И ПАЗАРА НА ТРУДА

От гледна точка на добавената стойност възстановяването на еврозоната в началото беше по-силно в промишления сектор, докато растежът при услугите остана вълн. През 2010 г. обаче секторът на услугите набра скорост и на тримесечна база приносът му за растежа на добавената стойност е близък до този на промишления сектор. Добавената стойност в строителството остана потисната и регистрира известни колебания поради временни ефекти, свързани с метеорологичните условия през първото и второто тримесечие на 2010 г. През третото тримесечие на 2010 г. съвкупната добавена стойност нарасна с 0,3% спрямо темп на растеж от 0,8% през предходните три месеца. Тези увеличения обаче не могат да компенсират дори половината от загубите на добавена стойност вследствие рецесията, тъй като тя е нараснала само с 2,3% от времето на най-големия спад на стопанската активност, регистриран през второто тримесечие на 2009 г. Данните от проучванията сочат по-нататъшно увеличение на добавената стойност през четвъртото тримесечие на 2010 г.

Условията на трудовия пазар в еврозоната се стабилизираха (виж по-долу раздела за пазара на труда). След силно влошаване през 2009 г. както растежът на заетостта, така и равнището на безработица останаха доста стабилни от началото на годината.

ПРОИЗВОДСТВО ПО ОТРАСЛИ

След пет поредни тримесечия на отрицателен растеж добавената стойност в промишлеността (без строителството) започна да се увеличава през третото тримесечие на 2009 г. и година по-късно нарасна с 0,1% на тримесечна база след 2,0% през предходното тримесечие на 2010 г. Промишлената продукция нараства във всички основни сектори, като е увеличено по-специално производството на инвестиционни стоки (виж графика 49). Всички промишлени групи обаче отчетоха по-ниски темпове на растеж през третото тримесечие на 2010 г. в сравнение с второто. Въпреки постепенното си увеличаване през последните пет тримесечия добавената стойност в промишлеността (без строителството) възстанови по-малко от половината от производствените загуби, понесени по време на рецесията. Според проучването на Европейската комисия равнището на натовареност на производствените мощности през октомври се е увеличило спрямо юли. Отчитаното нарастване на ограниченията за производството, дължащи се на нарастване на предлагането, е признак за засилване на активността в промишлеността през лятото, докато недостатъчното търсене, макар и да спада от юли до октомври, все още отчита високо равнище. По-слабият темп на растеж в промишлеността през третото тримесечие на 2010 г. може отчасти да се дължи на производството на леки автомобили, което се възстановяваше бързо до средата на 2010 г., достигайки равнища, доста над съвкупните продажби на леки автомобили. Поради това се очаква производството на коли да е било по-малко през третото тримесечие на 2010 г. (виж тук и каре 5).

Карте 5

ТЕНДЕНЦИИ ПРИ АВТОМОБИЛНАТА ИНДУСТРИЯ В ЕВРОЗОНАТА И В СВЕТА

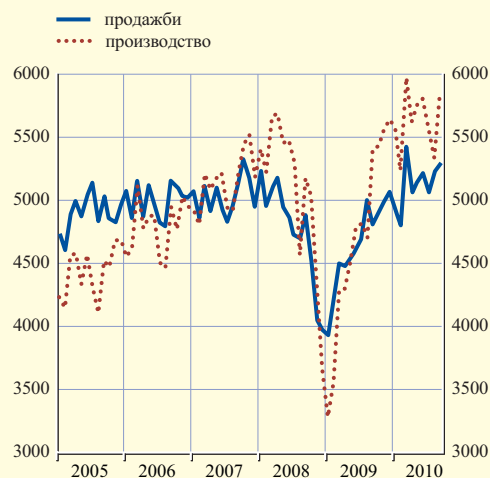
Независимо че покупките на леки автомобили съставляват само малък дял от частното потребление (около 5% в еврозоната), целият автомобилостроителен сектор, който включва отраслите доставчици, фирмите за продажба на автомобили и т.н., играе много по-голяма роля, обясняваща съвкупната добавена стойност. Така в миналото продажбите и производството на леки автомобили следват доста плътно колебанията на бизнес цикъла, измерени чрез съвкупното търсене. Напоследък обаче тази зависимост между покупките на автомобили и растежа се изкривява в резултат от различни схеми за фискално стимулиране при закупуването на леки автомобили, които действаха или все още действат в редица държави както от еврозоната, така и извън нея. В този контекст в картата се прави преглед на последните тенденции при покупките и производството на превозни средства в еврозоната и в световен мащаб.

Продажби на леки автомобили в еврозоната и в света

През 2008 г. и 2009 г. както много други сектори, и автомобилната индустрия беше силно засегната от световната финансова криза. И наистина продажбите на превозни средства спаднаха с почти 25% спрямо върховете си стойности от април 2008 г. до януари 2009 г. (виж графика А) поради глобалното затягане на условията за финансиране, спадането на нетното благосъстояние на домакинствата, нарастването на несигурността и влошаване положението на трудовите пазари. Въпреки че първоначално САЩ бяха в центъра на този колапс, други държави, включително тези от еврозоната, също попаднаха под ударите на световния икономически спад. През януари 2009 г. продажбите в еврозоната, измерени

Графика А Световно производство и продажби на леки автомобили

(хиляди броя; месечни данни)

Източници: *Haver Analytics*, *CEIC* и изчисления на ЕЦБ.
Забележка: Последното наблюдение се отнася за септември 2010 г.

Графика Б Новорегистрирани леки автомобили и производство на моторни превозни средства в еврозоната

(индекс: 2007 г. = 100; месечни данни)

Източници: *ACEA* и Евростат.
Забележка: Последното наблюдение за новорегистрираните леки коли се отнася за октомври 2010 г., а производството — за септември 2010 г.

като брой регистрации на нови леки автомобили, бяха с над 25% по-слаби от върховата си стойност през април 2008 г. (виж графика Б), т.е. в съответствие със световните тенденции.¹

Това доведе до големи промени в световното промишлено производство поради обвързаности по световната верига на доставките, тъй като производството на леки автомобили представлява важна част от промишленото производство в редица държави. В отговор автомобилната индустрия се оказа в сърцевината на широка правителствена подкрепа посредством схеми за предаване на стари коли за отпадъци и масирани правителствени мерки за оздравяване, реализирани в отделни държави. В резултат на тези мерки за подкрепа продажбите в еврозоната и в световен мащаб бързо се възстановиха. Разделението на развити и възникващи пазари показва една и съща картина (виж графика В). Все пак, докато при възникващите пазари продажбите вече надминават предкризисните равнища, в развитите те остават по-вяли.²

Производство на моторни превозни средства в еврозоната и в света

Когато се сравнява търсенето на леки автомобили с тяхното производство, може също така да бъдат установени някои интересни подробности.³ Производството реагира с известно закъснение на спада на търсенето през 2008 г. както в световен мащаб, така и в еврозоната. Световното предлагане обаче все пак бе по-малко и до началото на 2009 г. равнището на производството вече беше много по-ниско от това през предходната година. Прирастът на производството остана под този на продажбите, което говори за масирано съкращаване на запасите през периода. В еврозоната разликата между обема на производството и броя на регистрираните леки автомобили не може да се обвърже директно с динамиката на запасите, тъй като голям дял от продукцията в еврозоната е предназначен за износ. Независимо от това картината на съкращаване на запасите се потвърждава от световните тенденции и от отделни данни, както и от факта, че ограниченията за кредитиране по времето на икономическия спад принуди дружествата да намалят запасите си, за да могат да засилят ликвидността и да поддържат парични потоци.

В резултат от приложените програми за подкрепа и свързаното с това увеличение на продажбите на леки автомобили обемът на производството им скоро нарасна. Действително,

Графика В Продажби на леки автомобили в развитите държави и в страните с възникващи пазари

(хиляди броя; месечни данни)

Източници: *Haver Analytics, CEIC* и изчисления на ЕЦБ.
Забележка: Последното наблюдение се отнася за септември 2010 г.

1 Продажбите на автомобили с търговско предназначение, които не са разгледани в това каре, бяха още по-силно засегнати от световния икономически спад.
2 За повече информация виж уебсайта <http://www.acea.be/index.php> на ACEA (European Automobile Manufacturers' Association – Европейска асоциация на производителите на автомобили) и карето, озаглавено *The effects of vehicle scrapping schemes across euro area countries*, Месечен бюлетин на ЕЦБ, октомври 2009 г.
3 За еврозоната стоквата група включва моторни превозни средства, ремаркета и полуремаркета и поради това не е напълно съпоставима с броя на новорегистрираните леки автомобили.

както е илюстрирано на графика А, въпреки че в началото на 2009 г. производството рязко спадна под действителните продажби (водейки до изчерпване на запасите), оттогава насам то бързо се възстановява, като в момента е на равнища, доста над съвкупните продажби на леки автомобили. В средата на 2010 г. световният обем на производството на леки автомобили беше почти с 10% по-висок от обема на техните продажби.⁴ По подобен начин и производството в еврозоната от 2009 г. насам също бележи бързо нарастване – тенденция, дължаща се в голяма степен на световното търсене, особено от страна на възникващите пазари.

Краткосрочни перспективи

В еврозоната моделът да се увеличават продажбите на леки автомобили и да се свива БВП, който като цяло бе наблюдаван през 2009 г., вероятно претърпя обрат през 2010 г. Въпреки че се очаква БВП да продължи да се възстановява, покупките на леки автомобили спадат, което отразява преустановяване действието на схемите за фискално стимулиране. Оценките сочат, че броят на регистрациите на леки автомобили в еврозоната през 2010 г. спада с около 10% (въз основа на данни до октомври 2010 г.) след повишение с над 3% през 2009 г. От друга страна, БВП се очаква да нарасне с между 1,6% и 1,8% (според последните прогнози на експерти от Евростат) след свиване с 4,1% през 2009 г. В перспектива последните тенденции в броя на продадените леки автомобили както в еврозоната, така и в други развити икономики, са ориентирани към стабилизиране през следващите месеци, докато на възникващите пазари продажбите се очаква да останат значителни.

4 За еврозоната този анализ е невъзможен, тъй като производството се оповестява във вид на индекс.

Получените нови поръчки в промишлеността, които впоследствие ще бъдат изпълнени, продължават да се увеличават и през третото тримесечие на 2010 г., но с по-нисък темп на растеж, отколкото през второто тримесечие. Освен това проучвания на бизнеса сочат, че в началото на четвъртото тримесечие на 2010 г. растежът в промишлеността се запазва положителен (виж графика 50). ИМП за производството в преработващата промишленост на еврозоната се повиши през октомври и ноември. Той е близо до равнището, отчетено за третото тримесечие, и сочи положителен темп на растеж. Според проучването на Европейската комисия за бизнеса доверието на преработващата промишленост продължава да се увеличава през октомври и ноември.

През третото тримесечие на 2010 г. активността в строителството спадна с 0,6% и сега е с над 10% под равнището, наблюдавано преди началото на рецесията (т.е. през първото тримесечие на 2008 г.). Без оглед на колебанията през първите две тримесечия на 2010 г. активността в строителството все още като цяло е вяла поради приспособяването на жилищния пазар в редица държави от еврозоната след спада на цените на жилищните имоти. Проучването на Европейската комисия и ИПМ сочат, че строителният отрасъл може да остане слаб и след третото тримесечие, но да се засили спрямо много негативните тенденции, наблюдавани по-рано.

Активността в сектора на услугите е много по-слабо чувствителна към цикличните тенденции, отколкото в преработващата промишленост и в строителството. През третото тримесечие на 2010 г. добавената стойност в сектора на услугите отчете растеж от 0,5% – малко под

Графика 49 Прираст на промишленото производство и принос за него

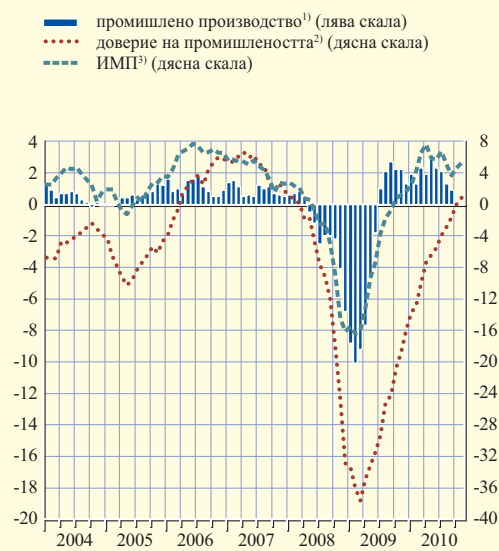
(темпове на растеж, %; принос, пр.п.; месечни данни; сезонно изгладени)

Източници: Евростат и изчисления на ЕЦБ.
Забележка: Данните са изчислени като тримесечни плъзгащи се средни спрямо съответните средни стойности за предходното тримесечие.

Графика 50 Промислено производство, доверие на промишлеността и ИМП

(месечни данни; сезонно изгладени)

Източници: Евростат, проучвания на Европейската комисия за бизнеса и потребителите, *Markit* и изчисления на ЕЦБ.
Забележки: Всички динамични редове се отнасят за преработвателната промишленост. От май 2010 г. данните от проучванията за бизнеса се отнасят за класификацията *NACE, Rev.2*.
1) Тримесечно процентно изменение.
2) Баланс на оценките.
3) ИМП; отклонения от стойност на индекса 50.

растежа от 0,6% през второто тримесечие. По този начин добавената стойност в сектора на услугите компенсира напълно спада, наблюдаван по време на рецесията. Наличната информация за сектора на услугите показва, че след резките спадове към края на 2008 г. и в началото на 2009 г. добавената стойност нараства в трите основни подотрасъла на услугите. В перспектива наскоро публикуваните данни от проучвания сочат, че през четвъртото тримесечие на 2010 г. секторът на услугите отчита по-нататъшен растеж – както ИМП, така и показателят за сектора на услугите в проучването на Европейската комисия се увеличават през ноември спрямо октомври.

ПАЗАР НА ТРУДА

Заетостта в еврозоната, която остана устойчива в хода на икономическия спад, не отбелязва нарастване при протичащото сега възстановяване, но показателите сочат очевидно стабилизиране на трудовия пазар. Тъй като в много държави голяма част от корекциите в заетостта, наблюдавани по време на икономическия спад, се осъществяваха чрез съкращаване на отработените часове на един зает, а не чрез големи съкращения на броя заети, признаците за подобряване на условията на трудовия пазар са също по-ясни именно при показателя за отработените часове и той показва известно увеличение от началото на годината. Отработените часове и броят на заетите обаче остават доста под равнищата, регистрирани в началото на икономическия спад. Като цяло спадът в заетостта беше най-голям и рязък в промишлеността (без строителството) и в строителството, докато намаляването на заетостта в услугите бе много по-слабо през същия период.

Таблица 8 Прираст на заетостта

(процентно изменение спрямо предходния период; сезонно изгладени данни)

	Годишни темпове		Тримесечни темпове				
	2008	2009	2009 2 тр.	2009 3 тр.	2009 4 тр.	2010 1 тр.	2010 2 тр.
Общо за икономиката	0,8	-1,9	-0,6	-0,5	-0,2	0,0	0,0
в т.ч.:							
Селско стопанство и риболов	-1,8	-2,5	-1,1	-1,0	0,5	0,2	-0,9
Промисленост	-0,7	-5,7	-1,8	-1,6	-1,0	-0,9	-0,4
Без строителството	0,0	-5,3	-1,9	-1,7	-1,1	-0,8	-0,5
Строителство	-2,1	-6,5	-1,6	-1,4	-0,5	-1,2	-0,4
Услуги	1,4	-0,5	-0,1	-0,1	0,0	0,3	0,2
Търговия и транспорт	1,2	-1,7	-0,5	-0,4	-0,4	0,0	-0,2
Финанси и бизнес	2,1	-2,1	-0,6	-0,4	0,2	0,5	0,7
Публична администрация ¹⁾	1,2	1,4	0,4	0,2	0,3	0,5	0,2

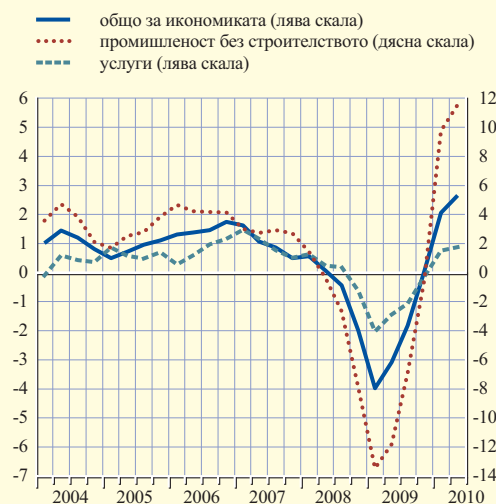
Източници: Евростат и изчисления на ЕЦБ.

1) Включва още образование, здравеопазване и други услуги.

През последните месеци условията на пазара на труда продължиха да се стабилизират. Няма нови данни за заетостта, постъпили след излизането на ноемврийския брой на *Месечен бюлетин*, но последните публикувани данни показват, че през първото и второто тримесечие на 2010 г. на тримесечна база заетостта се запазва непроменена. Намалването на заетостта в промишлеността и в строителството, макар и по-слабо, се компенсира от леко нарастване на заетостта в услугите и тази динамика сочи значително подобрене спрямо резките спадове, наблюдавани през предходните тримесечия (виж таблица 8). На секторно равнище на тримесечна база заетостта в преработващата промишленост (промишленост без строителството) спада вече за осмо поредно тримесечие. Темпът на намаляване на заетостта обаче прогресивно се забавя спрямо върховото си равнище от почти -2,0% на тримесечна база през

Графика 51 Производителност на труда

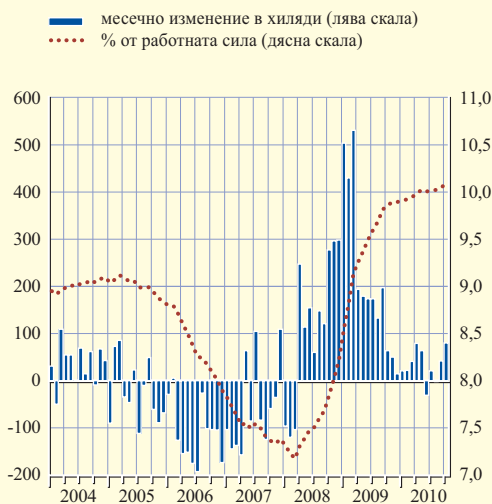
(годишно процентно изменение)

Източници: Евростат и изчисления на ЕЦБ.

Графика 52 Безработица

(месечни данни; сезонно изгладени)

Източник: Евростат.

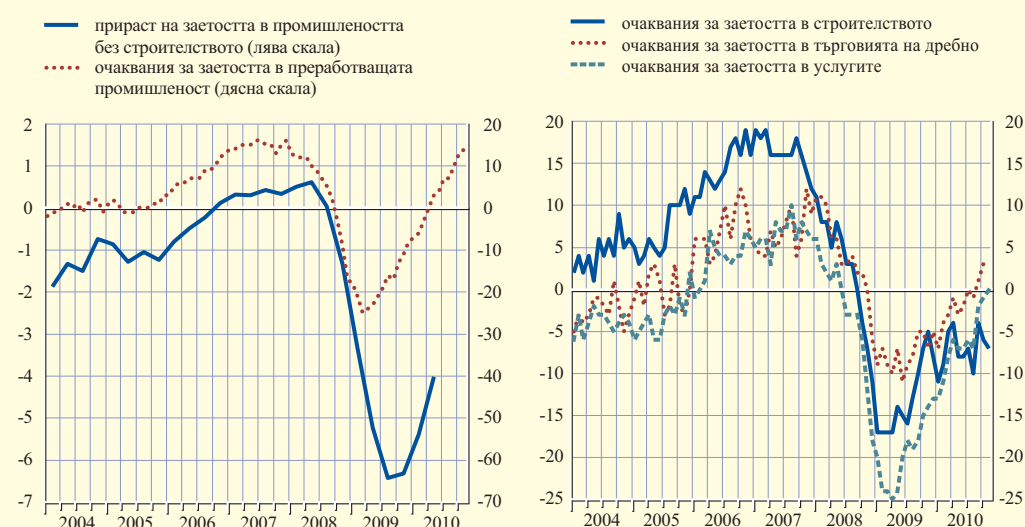
второто тримесечие на 2009 г. Заетостта в строителството също намаля през второто тримесечие на 2010 г., но много по-слабо, отколкото през първото тримесечие, когато отрасълът беше засегнат от необичайно суровите метеорологични условия. Без оглед на тези краткосрочни колебания темпът на намаляване на заетостта в строителния сектор също прогресивно намаля спрямо върха, достигнат през първото тримесечие на 2009 г. В противовес при заетостта в сектора на услугите няма промяна, след като през четвъртото тримесечие на 2009 г. тя намаля, а през първото и второто тримесечие на 2010 г. се увеличаваше. Подновилото се свиване на заетостта в подотраслите търговия и транспорт беше свръхкомпенсирано от нейното продължаващо увеличаване в други подотрасли, като заетостта във финансовите и бизнес услуги отчете по-нататъшен прираст през второто тримесечие.

Общо отработените часове отбелязаха по-силно намаление през 2009 г. и достигнаха минималните си стойности във всички сектори през първото тримесечие на 2009 г. На тримесечна база те намаляваха пет поредни тримесечия, преди да се стабилизират през четвъртото тримесечие на 2009 г. и леко да се увеличат през първите две тримесечия на 2010 г. Тенденциите по сектори показват по-продължително намаляване на отработените часове в промишлеността, отколкото в сектора на услугите. През второто тримесечие на 2010 г. всички подотрасли, с изключение на селското стопанство и риболова, допринесоха за увеличаването на отработените часове при най-силни темпове на нарастване в промишлеността (без строителството) и във финансовите и бизнес услуги.

Възстановяването на растежа на производството в еврозоната, съчетан с намаляването на заетостта, доведе до повишаване на производителността на труда от второто тримесечие на 2009 г. насам. Силният растеж на БВП през второто тримесечие на 2010 г. едновременно с устойчивата заетост предизвика повишаване на производителността с 2,6% на годишна база, което представлява увеличение спрямо ниското ѝ равнище през второто тримесечие на

Графика 53 Прираст и очаквания за заетостта

(годишно процентно изменение; баланс на оценките; сезонно изгладени данни)

Източници: Евростат и проучвания на Европейската комисия за бизнеса и потребителите.
Забележки: Балансът на оценките е осреднен. От май 2010 г. данните от проучванията за бизнеса се отнасят за класификацията NACE, Rev. 2.

2009 г. (виж графика 51). Тенденциите в почасовата производителност на труда следваха сходен модел. По-конкретно, почасовата производителност на труда регистрира нарастване с 1,8% на годишна база през второто тримесечие на 2010 г. По-ниският темп на повишаване на почасовата производителност в сравнение с производителността на един нает отразява увеличаването на отработените часове на един зает в годишно изражение.

След силно нарастване от 7,2% през март 2008 г. до 9,9% през ноември 2009 г. равнището на безработица в еврозоната показва признаци на стабилизиране, като остава на ниво от около 10,0% (10,1% през октомври). Последните данни за трудовия пазар също сочат общото му стабилизиране в еврозоната като цяло, независимо че равнището на безработица остава високо (виж графика 52) и тенденциите са различни в отделните държави (виж каре 6). Очакванията за заетостта се подобриха след ниските им равнища в почти всички сектори, което предполага в бъдеще по-нататъшното ѝ стабилизиране (виж графика 53).

Каре 6

ПОСЛЕДНИ ТЕНДЕНЦИИ ПРИ БЕЗРАБОТИЦАТА В ЕВРОЗОНАТА

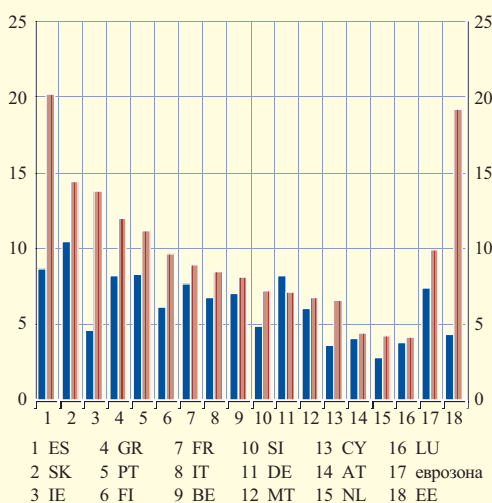
В карето се разглеждат тенденциите при безработицата в еврозоната и в избрани държави от нея от 2008 г. насам въз основа на информация от Проучването на работната сила (ПРС) на Европейския съюз. Графика А показва моментното състояние на равнището на безработица в държавите от еврозоната през второто тримесечие на 2010 г. (най-новите налични в момента данни от ПРС) и непосредствено преди началото на последната рецесия. От 7,6% през последното тримесечие на 2007 г. равнището на безработица в еврозоната през второто тримесечие на 2010 г. нарасна на 10,0%, което е най-високото регистрирано равнище от третото тримесечие на 1998 г. насам.

По държави Испания и Ирландия отбелязаха най-голямо нарастване на равнището на безработица, свързано главно с приспособяването на сектор „строителство“. Тези две държави се подреждат сред държавите от еврозоната с най-високи равнища на безработица (съответно 20% и 14% през второто тримесечие на 2010 г.) заедно със Словакия (14,4%), Гърция (12%) и Португалия (11%). В тази група малко по-високата степен на участие на работната сила бе причина за увеличението на безработицата в Испания,

Графика А Равнище на безработица в еврозоната и в държавите от еврозоната

(процент от работната сила)

— 4 тр. на 2007 г.
— 2 тр. на 2010 г.

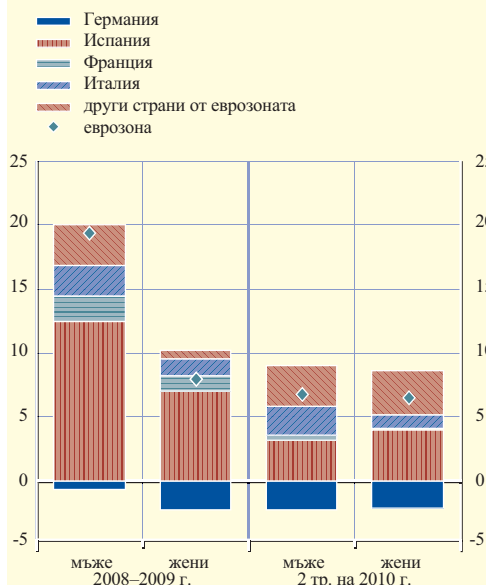

Източник: Проучване на Европейския съюз за работната сила.

Забележка: Страните са подредени според равнището на безработица в тях през второто тримесечие на 2010 г. (Естония е посочена отделно).

Графика Б Прираст на безработицата в еврозоната по пол

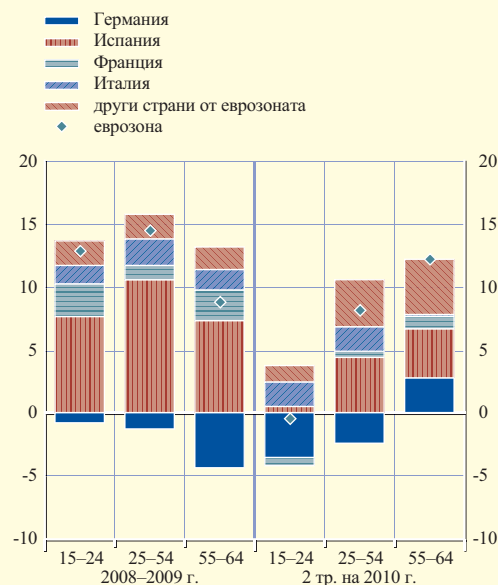
(годишно процентно изменение; процентни пунктове)

Източници: Евростат и изчисления на ЕЦБ.
Забележки: Столбчетата показват приноса на всяка страна (в процентни пунктове). Данните за 2008–2009 г. се отнасят за средногодишното процентно изменение през двегодишния период.

Графика В Прираст на безработицата в еврозоната по възрастови интервали

(годишно процентно изменение; процентни пунктове)

Източници: Евростат и изчисления на ЕЦБ.
Забележки: Столбчетата показват приноса на всяка страна (в процентни пунктове). Данните за 2008–2009 г. се отнасят за средногодишното процентно изменение през двегодишния период.

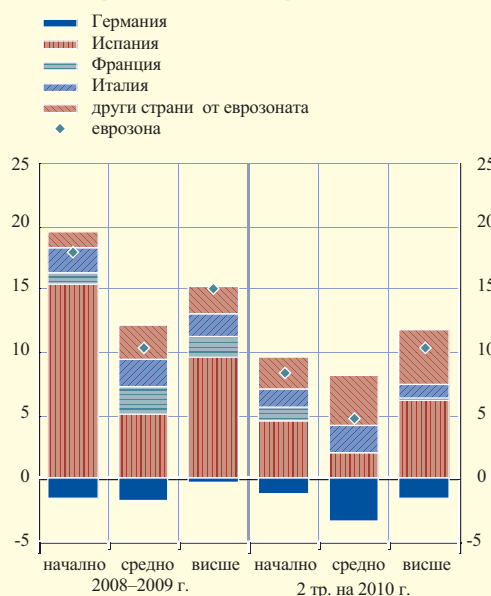
Гърция и Словакия, докато предлагането на работна ръка рязко спадна в Ирландия (отразявайки сериозността в спада на производството) и, в по-малка степен, в Португалия.

Същевременно в много държави от еврозоната равнището на безработица нарасна само умерено. По-конкретно, в Италия от последното тримесечие на 2007 г. до второто тримесечие на 2010 г. равнището на безработица нарасна с 2 пр.п. (достигайки 8,5%), а във Франция и Белгия с 1 пр.п. (повишавайки се съответно до 8,9% и 8,2%). Няколко фактора могат да обяснят донякъде по-слабото въздействие на кризата върху безработицата в тези държави, включително спада в предлагането на работна ръка, което частично отразява по-големия брой на обезкуражените безработни и чувствителното повишение на частичната заетост.

От друга страна, Германия се оказва изключение, тъй като през разглеждания период равнището на безработица там фактически спада. По-благоприятното развитие на равнището на безработица в Германия не само в сравнение с други държави от еврозоната, но също и с предишни периоди на рецесия, се дължеше главно на намаляването на броя на отработените часове на наето лице като реакция на резкия спад в стопанската активност вместо на понижаване на заетостта, което се случваше при предишни спадове в икономиката. Това от своя страна бе свързано както със субсидирани от правителството мерки за краткосрочна заетост (*Kurzarbeit*) и по-висока степен на гъвкавост при организацията на труда (като индивидуално отчитане на работното време). Освен това относително слабият прираст на възнагражденията, съчетан с по-високата рентабилност, подпомогна временното запазване на работната ръка, особено в тези сектори, които по-рано са се сблъск-

Графика Г Прираст на безработицата в еврозоната според достигнатото образователно равнище

(годишно процентно изменение; процентни пунктове)

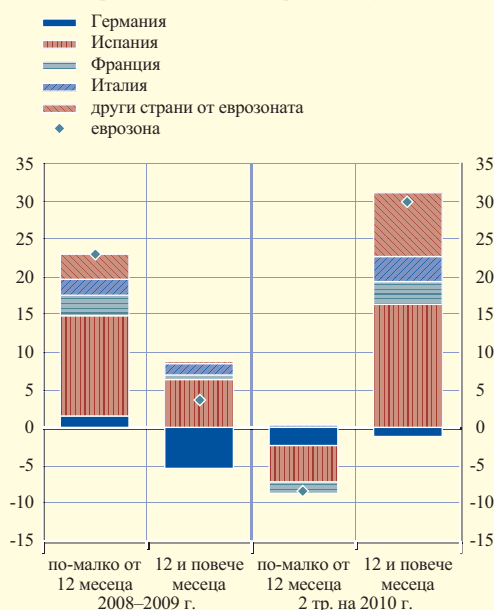

Източници: Евростат и изчисления на ЕЦБ.

Забележки: Столбчетата показват приноса на всяка страна (в процентни пунктове). Данните за 2008–2009 г. се отнасят за средногодишното процентно изменение през двегодишния период.

Графика Д Прираст на безработицата в еврозоната според нейната продължителност

(годишно процентно изменение; процентни пунктове)

Източници: Евростат и изчисления на ЕЦБ.

Забележки: Столбчетата показват приноса на всяка страна (в процентни пунктове). Данните за 2008–2009 г. се отнасят за средногодишното процентно изменение през двегодишния период.

вали с тежък недостиг на работна сила. Същевременно степента на участие в Германия нарасна главно поради навлизането на жените на пазара на труда.

Рецесията от 2008–2009 г. имаше сравнително по-голямо въздействие върху равнището на безработица при конкретни социално-икономически групи (виж графики Б, В и Г).¹ Средногодишното нарастване на общата безработица с 14% прикрива факта, че безработицата при мъжете в еврозоната се е увеличила с над 19% в сравнение с растеж от 8%, регистриран при безработицата сред жените. Освен това през същия период влошаването на пазара на труда засегна главно младите хора (безработицата при младите нарасна с 13%), както и тези между 25- и 54-годишна възраст (15%). И накрая, загубата на работни места беше най-голяма сред най-нисккоквалифицираните работници, където тя се повиши с 18%. Във всяка група значителното влошаване на трудовия пазар в еврозоната през периода 2008–2009 г. се предопределяше главно от тенденциите в Испания, въпреки че, макар и в по-малка степен, и други държави от еврозоната (без Германия) също бяха причина за повишението ѝ. Последните данни от ПРС сочат, че през годината, приключваща през второто тримесечие на 2010 г., има известно подобрение при по-слабо увеличение на безработицата във всичките гореспоменати групи.

Графика Д показва, че продължителността на безработицата в еврозоната е нараснала рязко: броят на безработните лица, които не са имали работа за една година или повече,

1 За подробен коментар на основните фактори, обясняващи тези тенденции, виж каре 7 „Структура на наблюденията в последно време спад на заетостта в еврозоната“, *Месечен бюлетин на ЕЦБ*, септември 2009 г.

се е увеличил с 30% през годината, приключваща през второто тримесечие на 2010 г., в сравнение с 4% среден растеж, регистриран през периода 2008–2009 г. Нарастването на дългосрочната безработица е причина за безпокойство и изисква ефикасни политически мерки с оглед избягването на постоянно повишаване равнището на структурната безработица. Политика, насърчаваща съдържане на заплатите и намаляваща нееластичността им, наред с активна политика на трудовия пазар, която подпомага прехода на пазара на труда чрез успешно изравняване на ефективността, както и реформи, които засилват приспособимостта към трудовия пазар на дългосрочно безработните лица, ще намалят структурната безработица и ще ограничат риска от загуба на квалификация на човешкия капитал, свързан с продължителни периоди на безработица.

4.3 ПЕРСПЕКТИВИ ЗА ИКОНОМИЧЕСКАТА АКТИВНОСТ

По отношение на перспективите последните данни и проучвания в общи линии потвърждават оценката, че положителната базисна инерция на възстановяването в еврозоната се запазва. Продължаващото икономическо оживление в световен мащаб и въздействието му върху търсенето на експортни стоки от еврозоната следва да продължат да подпомагат нейната икономика. Вътрешното търсене на частния сектор трябва все повече да спомага за растежа, подкрепян и от нерестриктивната парична политика и предприетите мерки за възстановяване функционирането на финансовата система. Протичащият процес на корекции на балансите в различни стопански отрасли обаче се очаква да отслаби темпа на възстановяване.

Тази оценка съответства и на макроикономическите прогнози за еврозоната на експертите на Евросистемата от декември 2010 г., предвиждащи годишен темп на растеж на БВП в реално изражение между 1,6% и 1,8% през 2010 г., между 0,7% и 2,1% през 2011 г. и между 0,6% и 2,8% през 2012 г. В сравнение с макроикономическите прогнози на експертите на ЕЦБ от септември 2010 г. диапазонът на растежа на реалния БВП за тази година се стеснява и се измества към горната част на диапазона, предвиждан през септември, докато този за 2011 г. е малко по-тесен. При все още силната несигурност съществуват рискове за слабо влошаване спрямо икономическата прогноза. От една страна, световната търговия може да се развива по-добре от очакванията и така да подкрепи износа на еврозоната. Освен това равнището на доверието на бизнеса в еврозоната остава относително високо. От друга страна, рисковете от влошаване са свързани с напрежение в някои сегменти на финансовите пазари и с възможното им прехвърляне върху реалната икономика на еврозоната. Допълнителни рискове от влошаване на показателите могат да произтекат от нови повишения на цените на петрола и други основни стоки, от засилване на протекционистичния натиск, както и от възможността за хаотични корекции на диспропорциите в световен мащаб.

5 ПУБЛИЧНИ ФИНАНСИ

Според икономическата прогноза на Европейската комисия от есента на 2010 г. коефициентите на бюджетния дефицит в еврозоната като цяло през настоящата година се стабилизируют и през 2011 г. и 2012 г. се очаква да спаднат, а коефициентите на държавния дълг продължават да нарастват. Макар някои държави да отчитат по-благоприятни от очакваното тенденции при изпълнението на бюджета, при други опасенията относно устойчивостта на фискалната позиция и уязвимостта ѝ при неблагоприятни реакции на пазара остават сериозни. При тези условия съществува очевидна необходимост всички държави да поддържат и засилват доверието на обществеността в ангажиментите на правителствата да възстановят стабилността на публичните финанси, като по този начин намалят премиите за риск в лихвените проценти и подкрепят устойчивия растеж в средносрочен план. Всички държави в еврозоната трябва да следват амбициозни и надеждни дългосрочни стратегии за консолидация и да изпълнят изцяло планираните корективни мерки, като поставят ударението върху разходната страна. В бюджетните си планове за 2011 г. и следващите години правителствата би трябвало да уточнят в подробности необходимите корективни фискални мерки и да бъдат готови да се справят с отклоненията от обявените фискални цели.

ПУБЛИЧНИТЕ ФИНАНСИ ПРЕЗ 2010 Г.

Перспективите за публичните финанси в еврозоната сочат стабилизиране на бюджетните салда през 2010 г., като обаче съществува известна нееднородност в отделните държави. Според есенната икономическа прогноза на Европейската комисия, публикувана на 29 ноември 2010 г., средното съотношение на дефицита на сектор „държавно управление“ в еврозоната през 2010 г. ще остане непроменено в сравнение с 2009 г. и ще възлиза на 6,3% от БВП, като това ще сложи край на значителното влошаване, наблюдавано през 2008 г. и 2009 г. (виж таблица 9). Очакваните дефицити са малко по-ниски от заложените в икономическата прогноза на Европейската комисия от пролетта на 2010 г. както в еврозоната като цяло, така и в повечето отделни държави. По-конкретно, дефицитите, очаквани в Германия, Люксембург, Кипър и Португалия, бяха ревизирани в посока надолу с над 1 пр.п. от БВП, макар и от много високи равнища за последните две държави, а в случая с Португалия – главно поради мащабна еднократна мярка. По-високи дефицити, отколкото посочените в пролетната прогноза, се очакват в Ирландия (в резултат от извънредни капиталови трансфери), Гърция (главно като последица от ревизираните нагоре статистически данни за бюджетния дефицит за 2009 г. и по-ниски от очакваните приходи) и Словакия (поради по-ниски от очакваните

Таблица 9 Фискални тенденции в еврозоната

(процент от БВП)

	2008 г.	2009 г.	2010 г.	2011 г.	2012 г.
а. Приходи, общо	44,9	44,5	44,4	44,8	44,8
б. Разходи, общо	46,9	50,8	50,8	49,4	48,7
от които:					
в. Разходи за лихви	3,0	2,8	2,9	3,0	3,2
г. Первични разходи (б-в)	43,9	47,9	47,9	46,4	45,5
Бюджетно салдо (а-б)	-2,0	-6,3	-6,3	-4,6	-3,9
Первично бюджетно салдо (а-г)	1,0	-3,4	-3,5	-1,6	-0,8
Циклично изгладено бюджетно салдо	-2,6	-4,4	-4,9	-3,5	-3,2
Брутен дълг	69,7	79,1	84,1	86,5	87,8
Допълнителен показател: реален БВП (годишно процентно изменение)	0,4	-4,1	1,7	1,5	1,8

Източник: Икономическа прогноза на Европейската комисия, есен 2010 г., и изчисления на ЕЦБ.

Забележка: В резултат от закръгляване числата може да не се равняват. За всички години данните включват и Естония.

приходи). Една държава от еврозоната – Люксембург, се очаква да отчете дефицит под 3% от БВП през тази година.

Според прогнозите на Комисията средното за еврозоната съотношение „държавен дълг/БВП“ се очаква да нарасне от 79,1% през 2009 г. на 84,1% през 2010 г. вследствие главно на високите дефицити и в по-малка степен – на подкрепата, предоставена на финансовия сектор и Гърция. В дванадесет от седемнадесетте държави от еврозоната съотношението на държавния дълг е над референтната стойност от 60% от БВП, а в Гърция и Италия – доста над 100% от БВП.

В Ирландия, въпреки мащабните усилия за бюджетна консолидация, положени от правителството с цел да противодейства на отражението от финансовата и икономическата криза върху публичните финанси на страната, тежките структурни проблеми в банковия сектор, съчетани с разклатената фискална позиция, породиха силни тревоги относно устойчивостта на дълга. Ето защо на 21 ноември 2010 г. ирландското правителство официално подаде молба за външна финансова помощ (виж каре 7). На 28 ноември министрите от Еврогрупата и Съвета Екофин постигнаха съгласие, че целта на тази финансова помощ е да гарантира запазването на финансовата стабилност в еврозоната и ЕС като цяло. „Програмата за преустройство“, изработена съвместно от ЕС и МВФ, се основава на строги мерки за цялостни промени в банковия сектор и на четиригодишния план за бюджетни корекции и структурни реформи, обнародван от ирландските власти на 24 ноември, и съдържа подробни мерки за възстановяване на доверието в устойчивостта на публичните финанси в Ирландия. Мерките за консолидация възлизат кумулативно на 15 млрд. евро за периода 2011–2014 г., ефектът от които ще бъде 6 млрд. евро през 2011 г., като две трети от мерките се отнасят за разходите и една трета за приходите. Крайният срок за понижаване на държавния дефицит под 3% от БВП беше удължен с една година до 2015 г.

По отношение на последните промени в Гърция на 23 ноември 2010 г. Комисията, ЕЦБ и МВФ излязоха с общо становище за Втората проучвателна мисия. Общата оценка бе, че програмата за преустройство в общи линии върви нормално (за представяне на програмата виж карето *The Greek economic and financial adjustment programme*, *Месечен бюлетин* на ЕЦБ, май 2010 г.). Предвид допълнителния натиск върху бюджета вследствие по-слаба от очакваната събираемост на данъците и корекциите на данните за 2009 г. бяха договорени нови мерки за разширяване на данъчната основа и за премахване на неоснователните разходи, особено в областта на здравеопазването, държавните предприятия и данъчната администрация. С това допълнително усилие правителството възнамерява да постигне целта си за дефицит от 7,5% от БВП през 2011 г. и намаляването му под 3% от БВП до 2014 г.

На 28 ноември министрите от Еврогрупата се споразумяха да проучат незабавно необходимостта от привеждане в съответствие на сроковете на финансирането на Гърция с тези на Ирландия, като удължиха сроковете на съществуващите споразумения.

ФАКТОРИ, ОПРЕДЕЛЯЩИ ПРОМЕНЕТЕ В БЮДЖЕТА ПРЕЗ 2010 Г.

Стабилизирането на средния коефициент на дефицита в еврозоната през 2010 г. съвпада с възстановяването на икономиката, както може да се види на графика 54а. По данни на Европейската комисия за първи път от 2007 г. промяната в цикличния компонент на дефицита допринася за по-ниския дефицит през 2010 г. (виж графика 54б). Това се компенсира от очакваното влошаване на циклично изгладеното бюджетно салдо, данните за което обаче се

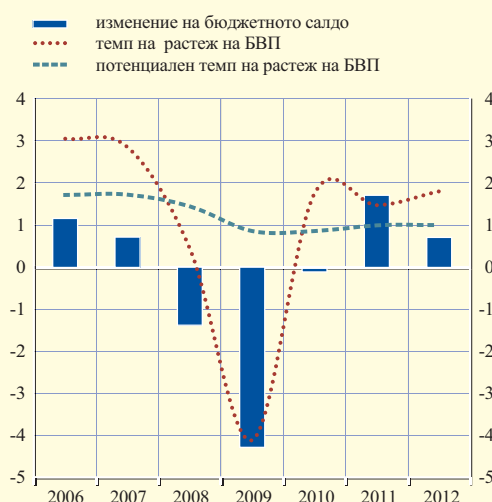
изкривяват от силното нарастване на циклично изгладения дефицит за Ирландия в резултат от мерките за банкова рекапитализация. След като е коригиран с оглед на тези извънредни мерки, спадът в структурното салдо, измерен от Комисията, е ограничен. Нещо повече, оценките на структурните бюджетни салда трябва да се интерпретират с особено внимание предвид сегашното високо ниво на несигурност, най-вече по отношение оценяването на тренда на растеж на производството.

Разликата в темповете на растеж на приходите и разходите в номинално изражение, която вече е намаляла значително през първите две тримесечия на 2010 г., се очаква да изчезне в края на 2010 г. (виж графика 55а). По отношение на приходите засилването през 2010 г. на номиналния им растеж отразява предимно извънредните приходи след силния спад през 2009 г. При разходите забавянето на номиналния им растеж се обяснява с постепенното преустановяване на мерките за фискално стимулиране, използвани от края на 2008 г., и с новите мерки за бюджетна консолидация, компенсирани все още сравнително силното структурно увеличение на социалните плащания, капиталовите трансфери и лихвените плащания. Ограничаването на разходите е особено силно при държавните инвестиции и компенсациите за държавни служители, като в отделни държави се наблюдават съкращения на персонал, както и замразяване, а дори и намаляване на заплатите в няколко държави. Изразени като дял от БВП, съвкупните държавни приходи и разходи се очаква да останат като цяло непроменени в сравнение с 2009 г. и да възлизат съответно на 44,4% и 50,8% от БВП (виж графика 55б).

Графика 54 Детерминанти на бюджетните тенденции в еврозоната

(дял от БВП, процентни пунктове; процентно изменение)

а) Растеж на БВП и годишно изменение на бюджетното салдо

б) Годишно изменение на циклично изгладеното салдо и на цикличния компонент на текущото салдо

Източници: Икономическа прогноза на Европейската комисия, есен 2010 г., и изчисления на ЕЦБ.
Забележка: За всички години данните включват и Естония.

ПЕРСПЕКТИВИ ЗА ФИСКАЛНАТА ПОЛИТИКА ПРЕЗ 2011 Г. И 2012 Г.

По данни на Европейската комисия средният дефицит в еврозоната се предвижда да спадне до 4,6% от БВП през 2011 г. и до 3,9% от БВП през 2012 г. при обичайното допускане, че няма да има промяна в политиката. Това представлява значително подобрене в сравнение с прогнозите от пролетта на 2010 г., обусловено главно от обявените или детайлно разработените мерки за консолидиране на разходите оттогава, най-вече по бюджетите за 2011 г.

Очаквайки в реално изражение растеж на БВП, близък до потенциалния през 2011 г., се стига до оценката, че икономическият цикъл ще окаже благоприятно, но слабо въздействие, и в този смисъл в основната си част спадът в коефициента на дефицита през 2011 г. в еврозоната се разглежда като структурен (виж графика 54). През 2012 г. икономическият цикъл и циклично изгладеното бюджетно салдо се очаква да допринесат почти поравно за намаляването на дефицита.

Съотношението „бюджетни приходи/БВП“ в еврозоната се предвижда слабо да нарасне до 44,8% през 2011 г. и да остане без промяна през 2012 г., докато съотношението „бюджетни разходи/БВП“ в еврозоната се предвижда постепенно да намалее до 48,7% през 2012 г. (виж графика 55б). Това отчасти отразява по-нататъшния отказ от мерките за фискално стимулиране, засягащи най-вече държавните инвестиции, и в още по-голяма степен мерките за консолидация – предимно ограничения за заплатите в държавния сектор и за наемането на работа. В съответствие с това през 2011 г. и 2012 г. се очаква бюджетните приходи да нарастват по-бързо от бюджетните разходи в еврозоната (виж графика 55а).

Пет държави от еврозоната, а именно Германия, Естония, Люксембург, Малта и Финландия, се очаква през 2011 г. да отчетат бюджетен дефицит, равен или по-нисък от референтната стойност от 3% от БВП.

През 2012 г. същото се очаква и за Нидерландия, която ще се присъедини към тези държави, но не и за Малта, където дефицитът ще нарасне над 3% от БВП. Според Европейската комисия коефициентите на държавния дълг вероятно ще продължат да нарастват във всички държави от еврозоната през 2011 г. и в почти всички от тях с изключение на Германия и Италия – и през 2012 г. Очаква се средният коефициент на дълга в еврозоната да възлиза на 87,8% от БВП през 2012 г., като се предвижда четири държави от еврозоната – Белгия, Ирландия, Гърция и Италия, да отчетат коефициенти на дълга над 100% от БВП.

Като цяло рисковете, на които са изложени прогнозите на Комисията, са балансирани. Рисковете с очакван благоприятен изход предполагат евентуалното прилагане на допълнителни мерки за консолидация в отделни държави да доведе до намаляване на високите дефицити, по-специално през 2012 г., както и вероятен обрат в значителното неизпълнение на приходите, което през 2008 г. и 2009 г. надвишаваше 1% от БВП. Неблагоприятните очаквания са свързани с три основни риска. Първо, успешното изпълнение на вече оповестените мерки за консолидация не може да се приеме за даденост, тъй като е възможно да срещне сериозна съпротива. Второ, съществува опасност по-високи от очакваните финансови разходи да окажат допълнителен тласък за увеличаване на лихвените плащания. И накрая, някои държави са изправени пред рискове под формата на условни задължения, произтичащи от помощта, отпусната на финансовите институции, както и пред риска от загуби от предишни спасителни финансови операции.

ПРИНЦИПИ НА ФИСКАЛНАТА ПОЛИТИКА

Предвид все още несигурното положение в областта на публичните финанси в някои от държавите темповете на фискална консолидация трябва да се запазят или в онези от тях, в които макроикономическите перспективи са се подобрили, да се ускорят. За 2010 г. резултатите за дефицита в почти всички държави, подложени на процедура при прекомерен дефицит, като цяло съответстват на или са по-добри от предвижданията, включени в препоръките на Съвета Екофин, отчасти като последица от по-благоприятните макроикономически условия. За 2011 г. и следващите години фискалната консолидация, заложена в бюджетите за

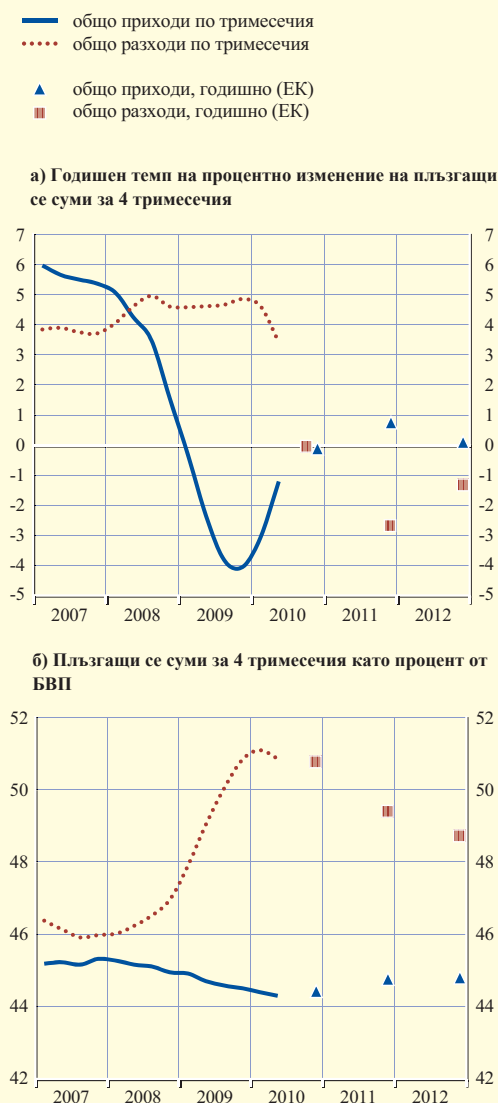
2011 г., е окуражаваща първа крачка. Машабът на сегашните предизвикателства пред бюджета обаче изисква амбициозни дългосрочни усилия за постигане на консолидация в повечето държави. И не на последно място, поради силното нарастване по време на кризата на дела на бюджетните разходи се налага много държави особено да наблегнат върху съкращаването на структурните разходи, което включва системно преразглеждане на обхвата на публичния сектор и на качеството на публичните финанси. Надеждната и цялостна стратегия за реформи също ще спомогне да се поддържа доверието на пазара, което би могло да бъде особено важно в държави, чиито финансови пазари са подложени на непрекъснат контрол.

Свързаните с фискалната политика разпоредби на Договора и Пакта за стабилност и растеж са от особено значение за органите, формиращи икономическата политика, и засилват доверието на обществеността и финансовите пазари в бюджетната политика на ИПС. Правителствата трябва да се придържат стриктно към крайните срокове и целите, изложени в препоръките на Съвета Екофин, като прилагат всички планирани мерки и имат готовност, ако е необходимо, да предложат допълнителни мерки за постигане на целите. Във връзка с това мерките, оповестени, но все още недостатъчно уточнени, трябва да бъдат представени по-подробно.

Нещо повече, държавите с по-добра макроикономическа среда би следвало да се възползват от възможността да коригират прекомерния си дефицит преди крайния срок, залегнал в процедурата при прекомерен дефицит. Погледнато в перспектива, държавите следва да се стремят да ускорят постигането на средносрочните си бюджетни цели, за да бъдат в добра позиция за справяне с влошаването на бюджетните показатели в неблагоприятни периоди.

Освен възстановяването на стабилните фискални позиции е необходимо да се укрепи рамката за наблюдение на бюджета на ЕС, за да се гарантира фискалната стабилност. В последния си доклад пред Европейския съвет работната група, председателствана от Херман ван

Графика 55 Тримесечна статистика на правителствените финанси и прогнози за еврозоната

Източници: Изчисления на ЕЦБ, основани на данни на Евростат и национални данни, икономическа прогноза на Европейската комисия, есен 2010 г.
Забележка: Графиката показва динамиката на общите приходи и разходи във вид на плъзгащи се суми за 4 тримесечия за периода от 1 тр. на 2007 г. до 2 тр. на 2010 г., плюс годишните прогнози за 2010 г. и 2011 г. в икономическата прогноза на Европейската комисия от есента на 2010 г.

Ромпъой, направи предложения за засилване на фискалната рамка на равнище ЕС, което представлява крачка в правилната посока. Предложенията са свързани с укрепването на бюджетната дисциплина, което предполага засилено внимание върху критерия за държавния дълг, по-строги свързани с репутацията санкции от политически и финансов характер, процедури за отхвърляне само с квалифицирано мнозинство (т.нар. обратно мнозинство), по-строги национални бюджетни рамки и подобряване качеството на статистическите данни. Те обаче не са достатъчни за това, което ЕЦБ смята за необходимо, за да се осигури възможно най-доброто функциониране на еврозоната. Препоръките на работната група трябва да бъдат включени в нови регламенти и в нов кодекс на поведение. Особено важно е тези правни актове да бъдат изготвени по начин, който предоставя ясни правила и предполага сигурност при прилагането им.

Като цяло, от съществено значение е силната политическа ангажираност с провеждането на корекции на бюджета и структурните реформи, за да се преодолеят макроикономическите диспропорции и слабостите в банковия сектор и да се засили дългосрочната устойчивост на публичните финанси, тъй като това осигурява здрава основа за очакванията. При сегашната ситуация на финансови интервенции в полза на изпитващите затруднения държави от еврозоната (виж каре 7) е особено важно всички държави да възвърнат и поддържат стабилни фискалните си позиции, за да избегнат допълнителни рискове, свързани с условията за финансиране.

Каре 7

ПОСЛЕДНИ ПРОМЕНИ В МЕХАНИЗМИТЕ НА ЕС ЗА ФИНАНСОВА СТАБИЛНОСТ

Финансовата криза доведе до постепенно укрепване на рамката за предоставяне на финансова помощ на държавите от ЕС и еврозоната, изпитващи икономически и финансови затруднения. В настоящото каре се прави преглед на механизмите за финансова стабилност в Европейския съюз и се показват последните промени в тях.

Държавите – членки на ЕС извън еврозоната, изпитващи затруднения по отношение на платежния си баланс, могат да получат помощ от ЕС по механизма за средносрочна финансова подкрепа (СФП). В условията на финансова криза бяха увеличени финансовите възможности за средносрочна финансова подкрепа от 12 млрд. евро на 25 млрд. евро през декември 2008 г. и на 50 млрд. евро през май 2009 г. От началото на кризата по линия на СФП са предоставени общо 14,6 млрд. евро на Латвия, Унгария и Румъния. Преди настъпването на кризата не съществуваше подобно улеснение за държавите от еврозоната поради факта, че принадлежността им към паричен съюз променя ограниченията за финансиране на платежния баланс.

В началото на 2010 г. същественото повишение на доходността на гръцките държавни облигации създаде затруднения на гръцкото правителство да покрива нуждите си чрез краткосрочно пазарно финансиране, което представляваше потенциална заплаха за финансовата стабилност в еврозоната. В отговор на 2 май държавите от еврозоната се споразумяха съвместно с МВФ да приведат в действие тригодишна програма за финан-

сова помощ за Гърция.¹ Програмата включваше заеми на двустранна основа от държавите в еврозоната, възлизащи на 80 млрд. евро, и стабилизационно споразумение с МВФ в размер до 30 млрд. евро. Отпускането на средствата беше поставено в зависимост от изпълнението от страна на гръцките власти на програмата за икономическо и финансово оздравяване, договорена от Европейската комисия и МВФ съгласувано с ЕЦБ.²

През първата седмица на май 2010 г. обаче напрежението на финансовите пазари в еврозоната продължи да се засилва. На 9 май държавите – членки на ЕС, решиха да пристъпят към две мерки за финансова стабилност, с които да предоставят финансова помощ на държавите от ЕС и еврозоната, изпитващи сериозни икономически или финансови проблеми.

Първо, Съветът Екофин прие Регламент (ЕС) № 407/2010 на Съвета за създаване на Европейски механизъм за финансово стабилизиране (*European Financial Stabilisation Mechanism, EFSM*), който дава възможност на Европейската комисия да набере до 60 млрд. евро от ЕС за предоставяне на заеми на държави-членки, изправени пред извънредни обстоятелства, с които не са в състояние да се справят. За тази цел не се налагаше разширяване на общата бюджетна рамка на Европейския съюз. Функционирането на Европейския механизъм за финансово стабилизиране ще бъде разглеждано на всеки шест месеца.

Второ, на междуправителствена основа държавите от еврозоната създадоха Европейски механизъм за финансова стабилност (*European Financial Stability Facility, EFSF*). Той се учредява като дружество с ограничена отговорност, оправомощено да емитира дългови ценни книжа, гарантирани общо до 440 млрд. евро на пропорционална основа от държавите от еврозоната за финансиране на заеми за държави от еврозоната, изпитващи финансови трудности. Очаква се на дълговите ценни книжа, които ще бъдат емитирани от Европейския механизъм за финансова стабилност, да бъде присъден най-високият рейтинг (AAA) от всяка от трите големи рейтингови агенции. Европейският механизъм за финансова стабилност е временен инструмент, който ще действа в периода до юни 2013 г.

Заемите от Европейския механизъм за финансово стабилизиране и Европейския механизъм за финансова стабилност са подчинени на строги условия и се отпускат по линията на съвместни програми с МВФ, който се очаква да осигури до 50% от приноса на ЕС/еврозоната при финансирането на всяка програма.

В отговор на възобновилите се сътресения на финансовите пазари, които заплашват финансовата стабилност на ЕС и еврозоната като цяло, на 28 ноември 2010 г. министрите от Еврогрупата и Екофин единодушно се споразумяха да предоставят финансова помощ на Ирландия вследствие отправената на 21 ноември молба от страна на ирландското правителство. Финансовият пакет ще покрие нуждите от бюджетно финансиране в размер до 50 млрд. евро и 35 млрд. евро за банковата система, като 22,5 млрд. евро ще бъдат предоставени от Европейския механизъм за финансово стабилизиране, 17,7 млрд. евро – от Европейския механизъм за финансова стабилност, и 22,5 млрд. евро от МВФ. Приносът на ЕС ще включва и заеми на двустранна основа от Дания, Швеция и Обединеното кралство, възлизащи на 4,8 млрд. евро, като по този начин финансирането между ЕС и МВФ ще бъде в съотношение 2:1. Половината от мерките в подкрепа на банковия сектор (17,5

1 Словакия взе решение да не участва в тази програма.

2 Виж каре 6 *The Greek economic and financial adjustment programme*, Месечен бюлетин на ЕЦБ, май 2010 г.

млрд. евро) ще бъдат финансирани от ирландските власти. Финансовата помощ се предоставя на базата на програма за оздравяване, договорена от Европейската комисия и МВФ съвместно с ЕЦБ, чиято цел е да се укрепи и преустрои ирландската банкова система, да се възстанови фискалната устойчивост и да се извършат структурни реформи за насърчаване на растежа.

На 28 ноември 2010 г. държавите от еврозоната решиха също да поставят началото на Европейски механизъм за стабилност с цел гарантиране на финансовата стабилност в еврозоната след изтичането на срока на действие на Европейския механизъм за финансова стабилност през юни 2013 г. Това е резултат от споразумението от 28–29 октомври, постигнато между държавните и правителствените ръководители на страните от ЕС за необходимостта от създаването на подобен механизъм, който ще допълни новата рамка за засилване управлението на икономиката и ще намали значително вероятността за бъдещи кризи. Европейският механизъм за стабилност ще се основава на Европейския механизъм за финансова стабилност и ще бъде в състояние да предоставя пакети от финансова помощ на държавите от еврозоната при строго определени условия и със статут на най-предпочитан кредитор, второстепенен само по отношение на МВФ. Правилата ще бъдат така адаптирани, че да предвиждат участие на кредитори от частния сектор за всеки конкретен случай, изцяло в съответствие с политиката на МВФ. Министрите от Еврогрупата единодушно ще приемат решение за предоставяне на помощ въз основа на задълбочен анализ на поносимостта на обслужването на дълга, който Европейската комисия и МВФ заедно с ЕЦБ ще извършват при искане на такава помощ. В държави, оценени като платежоспособни, частният сектор ще бъде насърчаван да поддържа експозициите си в съответствие с международните правила и в пълен синхрон с практиките на МВФ. Ако неочаквано отделна държава се окаже неплатежоспособна, тя ще трябва да договори подробен план за реструктуриране с частните си кредитори съобразно практиките на МВФ, за да се възстанови поносимостта на дълга до приемливо равнище. Процесът ще бъде улеснен с въвеждането от юни 2013 г. в общите условия на клаузи за стандартизирани и идентични съвместни действия при всички нови държавни облигации от еврозоната. Общата ефикасност на тази рамка ще бъде оценена от Комисията съвместно с ЕЦБ през 2016 г. През декември 2010 г. президентът на Европейския съвет Херман ван Ромпой ще внесе в Европейския съвет предложение за частични промени в Договора, отразяващи това решение.

6 МАКРОИКОНОМИЧЕСКИ ПРОГНОЗИ НА ЕКСПЕРТИ НА ЕВРОСИСТЕМАТА ЗА ЕВРОЗОНАТА

Въз основа на информацията, налична към 19 ноември 2010 г., експерти на Евросистемата изготвиха прогнози за макроикономическото развитие в еврозоната. Поради благотворното влияние на процеса на възстановяване на икономиката в световен мащаб и все по-голямата подкрепа от страна на вътрешното търсене се очаква средният годишен темп на нарастване на реалния БВП да бъде между 1,6% и 1,8% през 2010 г., между 0,7% и 2,1% през 2011 г. и между 0,6% и 2,8% през 2012 г. Предвижда се в краткосрочен план средно-годишният темп на ХИПЦ-инфлацията да остане близо до настоящите си равнища главно в резултат на свързания със суровините външен ценови натиск. Впоследствие, след като инфлацията при вноса стихне, се очаква вътрешният ценови натиск малко да се увеличи, отразявайки постепенното подобрене на икономическата активност. Предвижда се средният темп на общата ХИПЦ-инфлация да бъде в диапазона 1,5%–1,7% през 2010 г., 1,3%–2,3% през 2011 г. и 0,7%–2,3% през 2012 г.

Карте 8

ТЕХНИЧЕСКИ ДОПУСКАНИЯ ЗА ЛИХВЕНИТЕ ПРОЦЕНТИ, ОБМЕННИТЕ КУРСОВЕ, ЦЕНИТЕ НА СУРОВИНИТЕ И ФИСКАЛНАТА ПОЛИТИКА

Техническите допускания за лихвените проценти и за цените на суровините се базират на пазарни очаквания към 11 ноември 2010 г. (крайна дата).¹ Допускането за краткосрочните лихвени проценти е от чисто техническо естество. Краткосрочните лихвени проценти се измерват чрез тримесечния ЮРИБОР, като пазарните очаквания се извеждат от фючърсните цени. Методологията определя общо средно равнище на тези краткосрочни лихвени проценти от 0,8% за 2010 г., 1,4% за 2011 г. и 1,7% за 2012 г. Пазарните очаквания за номиналната доходност на 10-годишните държавни облигации в еврозоната са за средно равнище от 3,5% през 2010 г. и нарастване до 4,0% през 2011 г. и 4,3% през 2012 г. Базовата прогноза взема предвид допълнителното нормализиране на условията за финансиране в последно време и включва допускането, че спредът между лихвените проценти по банкови кредити и гореспоменатите лихвени проценти като цяло ще остане стабилен. Допуска се, че през прогнозния период условията за кредитиране постепенно ще бъдат облекчени. Що се отнася до суровините, трендът на фючърсните пазари през двуседмичния период, приключващ на крайната дата, дава основание да се определят очаквани средни цени на петрола от 79,5 щ.д./барел през 2010 г., 88,6 щ.д./барел през 2011 г. и 90,7 щ.д./барел през 2012 г. Очаква се през 2010 г. цените на неенергийните суровини в щатски долари да се повишат с 40,6%, а през 2011 г. и 2012 г. съответно с 19,2% и 2,3%.

Допускането е, че през прогнозния период двустранните обменни курсове ще останат непроменени на средните равнища за периода от десет работни дни, завършващ на край-

1 Допусканията за цените на петрола и храните се основават на цените на фючърсите до края на периода, за който се отнасят прогнозите. Приема се, че цените на други суровини ще следват фючърсите до четвъртото тримесечие на 2011 г., а впоследствие ще се променят в съответствие с глобалната икономическа активност.

1 Макроикономическите прогнози на експерти на Евросистемата се изготвят съвместно от експерти на ЕЦБ и на националните централни банки (НЦБ) на държавите от еврозоната. Те се съставят на шестмесечна база и се влагат в оценката на Управителния съвет за икономическата динамика и рисковете за ценовата стабилност. Повече информация за прилаганите процедури и техники е представена в „Ръководство за макроикономическите прогнози на експерти на Евросистемата“ (*A guide to Eurosystem staff macroeconomic projection exercises*), ЕЦБ, юни 2001 г., на уебсайта на ЕЦБ. За да намери отражение несигурността, свързана с тези прогнози, резултатите за всяка отделна променлива са представени в диапазон на колебание. Диапазоните се основават на разликите между реалните резултати и предишни прогнози за определен брой години. Широчината на диапазоните е двойно по-голяма от средните абсолютни стойности на тези разлики. Използваният метод, включващ корекции за извънредни събития, е описан в „Нова процедура за съставянето на прогнозните диапазони от експертите на Евросистемата и ЕЦБ“ (*New procedure for constructing Eurosystem and ECB staff projection ranges*), ЕЦБ, декември 2009 г., също на уебсайта на ЕЦБ.

ната дата. Това означава обменен курс „евро/щатски долар“ от 1,34 през 2010 г. и 1,39 през 2011 г. и 2012 г., както и ефективен обменен курс на еврото, който се понижава средно с 5,9% през 2010 г., преди да се повиши слабо с 0,8% през 2011 г.

Допусканията за фискалната политика се основават на националните бюджетни програми на отделните държави от еврозоната към 19 ноември 2010 г. Те включват всички мерки на политиката, които вече са приети от националните парламенти или са детайлно разработени, и е вероятно да преминат през законодателна процедура.

МЕЖДУНАРОДНА СРЕДА

Процесът на възстановяване на световната икономика продължава, но временно се забавя, тъй като настъпва краят на наблюдавания по-рано положителен принос на запасите и на пакетите от фискални стимули. В перспектива се очаква световният икономически растеж постепенно да се ускори през прогнозния период, подкрепен от напредъка при коригирането на балансите и подобрените условия за финансиране. Динамичните възникващи пазари остават основен двигател на световния икономически растеж през прогнозния период. Същевременно се предвижда пазарите на труда в големите развити икономики да останат слаби, което ще задържи икономическия растеж. Като цяло се предвижда световният икономически растеж да остане относително нисък в сравнение с повечето от предишните периоди на възстановяване след рецесия. В световен мащаб се очаква реалният БВП извън еврозоната да се увеличи с 5,3% през 2010 г., с 4,3% през 2011 г. и с 4,7% през 2012 г. Предвижданията за прираста на експортните пазари на еврозоната са за 11,3% през 2010 г., 7,2% през 2011 г. и 7,2% през 2012 г.

ПРОГНОЗИ ЗА РАСТЕЖА НА РЕАЛНИЯ БВП

След засиления растеж през второто тримесечие на 2010 г. БВП в реално изражение се увеличава с 0,4% през третото тримесечие. Според наличната информация нетният износ допринася за растежа, макар че вътрешното търсене също нараства, но с по-слаби темпове, отколкото през предходното тримесечие. През последното тримесечие на 2010 г. растежът се очаква да остане по-бавен, отколкото през първата половина на годината поради отслабването на благоприятното въздействие на фискалните стимули, стоково-материалния цикъл и оживлението в търговията. В перспектива се предвижда процесът на възстановяване на икономическата активност да продължи, стимулиран от износа, като вътрешното търсене постепенно ще се засили. Това уравновесяване на икономическата активност отразява ефектите от нерестриктивната парична политика и огромните усилия, които се полагат за възстановяване на функционирането на финансовата система. Очаква се обаче икономическото възстановяване да остане слабо в съответствие с наблюдаваните след предходни банкови кризи тенденции. Необходимостта от коригиране на балансите в различните сектори оказва потискащо влияние върху прогнозите за растежа в еврозоната. В годишно изражение се очаква прирастът на реалния БВП да бъде в диапазона 1,6%–1,8% през 2010 г., 0,7%–2,1% през 2011 г. и 0,6%–2,8% през 2012 г.

По-конкретно, сред вътрешните компоненти на БВП се очаква прирастът на частното потребление да се повиши умерено през 2010 г. и постепенно да се стабилизира през прогнозния хоризонт. В резултат от продължаващото подобряване на динамиката на заетостта се очаква трудовите доходи да нараснат. В допълнение се предвижда нормата на спестяване на домакинствата да намалее, тъй като доверието се възстановява в съответ-

Таблица 10 Макроикономически прогнози за еврозоната

(средногодишно процентно изменение)^{1),2)}

	2009 г.	2010 г.	2011 г.	2012 г.
ХИПЦ	0,3	1,5 – 1,7	1,3 – 2,3	0,7 – 2,3
Реален БВП	-4,1	1,6 – 1,8	0,7 – 2,1	0,6 – 2,8
Потребление на частния сектор	-1,1	0,6 – 0,8	0,4 – 1,4	0,5 – 2,3
Потребление на сектор „държавно управление“	2,4	0,5 – 1,3	-0,8 – 0,6	-0,4 – 1,0
Бруто образуване на основен капитал	-11,3	-1,4 – -0,6	-0,5 – 3,1	0,1 – 5,3
Износ (стоки и услуги)	-13,1	9,9 – 11,7	3,7 – 8,7	2,5 – 8,7
Внос (стоки и услуги)	-11,8	8,2 – 9,8	2,6 – 7,6	2,3 – 8,1

1) Прогнозите за реалния БВП и неговите компоненти се отнасят за календарно изгладени данни. Прогнозите за вноса и износа включват търговията в рамките на еврозоната.

2) Естония е включена в прогнозите за еврозоната за 2011 г. Средногодишното процентно изменение за 2011 г. е базирано на състав на еврозоната, който през 2010 г. вече включва Естония.

ствие с динамиката на пазара на труда и с отслабването на несигурността. В резултат на постепенното подобряване на икономическата активност и заетостта се очаква равнището на безработица първо да се стабилизира, след което да се понижи през 2012 г.

Прогнозата за частните нежилищни инвестиции е да продължат бавно да се възстановяват заради постепенното ограничаване на свободния капацитет, стабилизирането на изгледите за търсенето, намаляването на ограниченията за финансиране и отслабването на несигурността. Въпреки слабото увеличение прогнозата за жилищните инвестиции е да останат съдържани в резултат на продължаващите корекции на жилищния пазар в някои държави. В съответствие с пакетите от мерки за фискално консолидиране, обявени в няколко държави от еврозоната, се допуска, че през прогнозния период публичните инвестиции в реално изражение ще бъдат слаби.

След отбелязаното през първите три тримесечия на 2010 г. рязко повишение на износа се очаква през целия прогнозен период той да продължи да нараства, макар и с по-бавен темп, стимулиран главно от външното търсене и от наблюдаваната по-рано по-голяма ценова конкурентоспособност. Прирастът на вноса също се очаква малко да се забави в периода 2011–2012 г. в сравнение с високите равнища от 2010 г. Като цяло се предвижда приносът на нетната търговия към прираста на БВП да бъде положителен, но да отслабва.

Като отражение най-вече на въздействието на кризата се предвижда през прогнозния период потенциалният растеж да се възстанови в известна степен, макар и до умерени равнища. Тази съдържана прогноза се дължи на увеличението на структурната безработица, по-ниския процент на участие на работната сила и слабите инвестиции. Машабът на тези ефекти обаче е много неясен, затова прогнозите за потенциалния растеж и съответно за отклонението на БВП от потенциала са свързани с още по-висока от обичайната степен на несигурност. Освен това очакваното отклонение на БВП от потенциала вероятно ще намалее през прогнозния период.

ПРОГНОЗИ ЗА ЦЕНИТЕ И РАЗХОДИТЕ

В резултат главно на поскъпването на петрола и храните се очаква общата ХИПЦ-инфлация да остане близо до 2% до началото на 2011 г. Впоследствие, след като инфлацията при вноса достигне умерени стойности, се очаква вътрешният ценови натиск малко да се увеличи,

отразявайки постепенното подобрене на икономическата активност. Предвижда се средният темп на общата ХИПЦ-инфлация да бъде в диапазона 1,5%–1,7% през 2010 г., 1,3%–2,3% през 2011 г. и 0,7%–2,3% през 2012 г. Темпът на нарастване на ХИПЦ-инфлацията без храните и енергоносителите се очаква да се ускорява постепенно през целия прогнозен период, отразявайки бавното повишаване на разходите за труд на единица продукция на фона на подобряващите се условия на пазара на труда.

По-конкретно, през прогнозния период се очаква външният ценови натиск да отслабне след наблюдаваното през 2010 г. рязко засилване, предизвикано от поскъпването на суровините и предишното поевтиняване на еврото. Що се отнася до вътрешния ценови натиск, през 2010 г. се предвижда умерено увеличаване на почасовото заплащане в еврозоната. Впоследствие се очаква то да нараства по-устойчиво в унисон с подобряването на условията на пазара на труда. Това се отнася както за частния, така и за публичния сектор, но в по-малка степен за втория, и отразява фискалното консолидиране и факта, че заплатите в публичния сектор се приспособяват по-бавно към икономическия спад. Отчитайки значителното циклично възстановяване на производителността на труда, очакваният профил на заплатите предполага значително понижение на разходите за труд на единица продукция през 2010 г. Впоследствие, след като темпът на нарастване на производителността се стабилизира и заплатите отново се повишат, се очаква разходите за труд на единица продукция умерено да се увеличат. След отбелязвания по време на рецесията рязък спад се предвижда нормата на печалба да продължи да се увеличава през прогнозния период. Въз основа на вече оповестените мерки също така се допуска, че косвените данъци ще имат малък положителен принос към ХИПЦ-инфлацията през прогнозния период.

СЪПОСТАВКА С ПРОГНОЗИТЕ ОТ СЕПТЕМВРИ 2010 Г.

По отношение на прираста на реалния БВП прогнозният диапазон за 2010 г. е леко стеснен и изместен към горния край на публикувания в *Месечен бюлетин* от септември 2010 г. Диапазонът за 2011 г. е малко по-тесен в сравнение с публикувания през септември. Що се отнася до ХИПЦ-инфлацията, прогнозният диапазон за 2010 г. остава непроменен, а този за 2011 г. е малко по-висок, отколкото при предишните прогнози.

Таблица 11 Съпоставка с прогнозите от септември 2010 г.

(средногодишно процентно изменение)		
	2010 г.	2011 г.
Реален БВП – септември 2010 г.	1,4 – 1,8	0,5 – 2,3
Реален БВП – декември 2010 г.	1,6 – 1,8	0,7 – 2,1
ХИПЦ – септември 2010 г.	1,5 – 1,7	1,2 – 2,2
ХИПЦ – декември 2010 г.	1,5 – 1,7	1,3 – 2,3

Карте 9

ПРОГНОЗИ НА ДРУГИ ИНСТИТУЦИИ

Съществуват редица прогнози за еврозоната, направени от международни организации и институции от частния сектор. Тези прогнози обаче не са напълно съпоставими помежду си или с макроикономическите прогнози на експертите на Евросистемата, тъй като са завършени по различно време. Освен това те използват различни (и отчасти неуточнени) методи за формулиране на допускания за бюджетни, финансови и външни променливи, включително цените на петрола и на други суровини. И накрая, съществуват различия в методите за календарно изглаждане при различните прогнози (вж. таблицата по-долу).

В наличните прогнози, направени от други институции, реалният БВП на еврозоната се очаква да нарасне в интервала 1,6%–1,7% през 2010 г., 1,4%–1,7% през 2011 г. и 1,6%–2,0% през 2012 г. Всички налични прогнози попадат в диапазоните на прогнозите на експерти на Евросистемата.

По отношение на инфлацията прогнозите от други институции сочат средногодишна ХИПЦ-инфлация от 1,5%–1,6% през 2010 г., 1,3%–1,8% през 2011 г. и 1,2%–1,7% през 2012 г. Тези прогнози за инфлацията също съвпадат с диапазоните на прогнозите на експертите на Евросистемата.

Съпоставка на прогнозите за растежа на реалния БВП и ХИПЦ-инфлацията в еврозоната

(средногодишно процентно изменение)

	Дата на публикуване	Растеж на БВП			ХИПЦ-инфлация		
		2010 г.	2011 г.	2012 г.	2010 г.	2011 г.	2012 г.
МВФ	октомври 2010 г.	1,7	1,5	1,8	1,6	1,5	1,5
Преглед на професионалните прогнозици (<i>Survey of Professional Forecasters</i>)	октомври 2010 г.	1,6	1,5	1,7	1,5	1,5	1,6
Консенсусни икономически прогнози (<i>Consensus Economics Forecasts</i>)	ноември 2010 г.	1,6	1,4	1,6	1,5	1,6	1,5
ОИСР	ноември 2010 г.	1,7	1,7	2,0	1,5	1,3	1,2
Европейска комисия	ноември 2010 г.	1,7	1,5	1,8	1,5	1,8	1,7
Прогнози на експертите на Евросистемата	декември 2010 г.	1,6 – 1,8	0,7 – 2,1	0,6 – 2,8	1,5 – 1,7	1,3 – 2,3	0,7 – 2,3

Източници: Икономически прогнози на Европейската комисия, есен 2010 г.; МВФ: Перспективи за световната икономика, октомври 2010 г.; Икономически прогнози на ОИСР, ноември 2010 г.; Консенсусни икономически прогнози; и ЕЦБ – Преглед на професионалните прогнозици.

Забележки: Макроикономическите прогнози на експертите на Евросистемата, както и прогнозите на ОИСР представят календарно изгладени годишни темпове на растеж, докато Европейската комисия и МВФ представят годишни темпове на растеж, които не са изгладени спрямо броя работни дни годишно. Другите прогнози не уточняват дали включват календарно изгладени, или неизгладени данни.

7 ДИНАМИКА НА ОБМЕННИТЕ КУРСОВЕ И ПЛАТЕЖНИЯ БАЛАНС

7.1 ОБМЕННИ КУРСОВЕ

Тенденцията към спад в стойността на номиналния ЕОК на еврото през първата половина на 2010 г. се пречупи в средата на юни. Еврото допълнително засили позициите си през септември и октомври, отстъпвайки само отчасти през ноември от завоюваните нива.

ЕФЕКТИВЕН ОБМЕНЕН КУРС НА ЕВРОТО

След като през 2009 г. повиши стойността си, в средата на юни номиналният ЕОК на еврото преустанови наблюдаваната през първото полугодие на 2010 г. тенденция към понижаване. Макар че през септември и октомври еврото поскъпна, то изгуби от инерцията си през ноември (виж графика 56). На 1 декември 2010 г. номиналният ЕОК на еврото, измерен спрямо валутите на 21 от основните търговски партньори на еврозоната, бе с 1,3% над нивото си от края на август, но все още с 8,2% под средното си за 2009 г. равнище. Общото поскъпване на еврото през последното тримесечие се наблюдаваше повсеместно при всички основни валути и се обуславяше главно от динамиката на обменния курс *щатски долар/евро*. Очакваната колебливост на двустранните курсове на еврото спрямо щатския долар и японската йена през разглеждания период нарасна както в краткосрочния, така и в дългосрочния хоризонт.

Що се отнася до показателите за международната конкурентоспособност на цените и разходите в еврозоната, през октомври 2010 г. реалният ЕОК на еврото, базиран на потребителските цени, бе с около 5,7% под средното равнище за 2009 г. (виж графика 57). Тъй като динамиката на относителните цени през 2009 г. и 2010 г. бе сравнително вяла, динамиката на реалния ЕОК на еврото следваше сравнително отблизо номиналния ЕОК.

Графика 56 Ефективен обменен курс на еврото (ЕОК-21) и неговата структура¹⁾

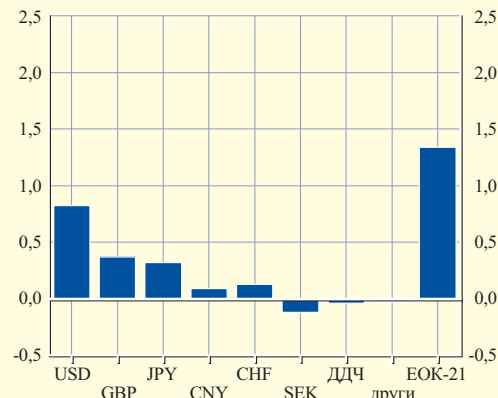
(дневни данни)

индекс: 1 тр. 1999 г. = 100

Принос за изменението на ЕОК-21²⁾

31 август 2010 г. – 1 декември 2010 г.
(пр.п.)

Източник: ЕЦБ.

1) Движението на индекса нагоре представлява поскъпване на еврото спрямо валутите на 21 основни търговски партньори на еврозоната (и всички държави – членки на ЕС извън еврозоната).

2) Приносът за изменението на ЕОК-21 е показан поотделно за валутите на шестте основни търговски партньори на еврозоната. Категорията „други държави-членки“ (ДДЧ) се отнася за агрегирания принос на валутите на държавите-членки извън еврозоната (с изключение на GBP и SEK). Категорията „други“ се отнася за агрегирания принос на другите шест търговски партньори на еврозоната в индекса ЕОК-21. Изменението се изчислява, като се използват съответните общи тегла на търговия в индекса ЕОК-21.

Графика 57 Номинален и реален ЕОК на еврото (ЕОК-21)¹⁾

(месечни/тримесечни данни; индекс 1 тр. 1999 г. = 100)

Източник: ЕЦБ.

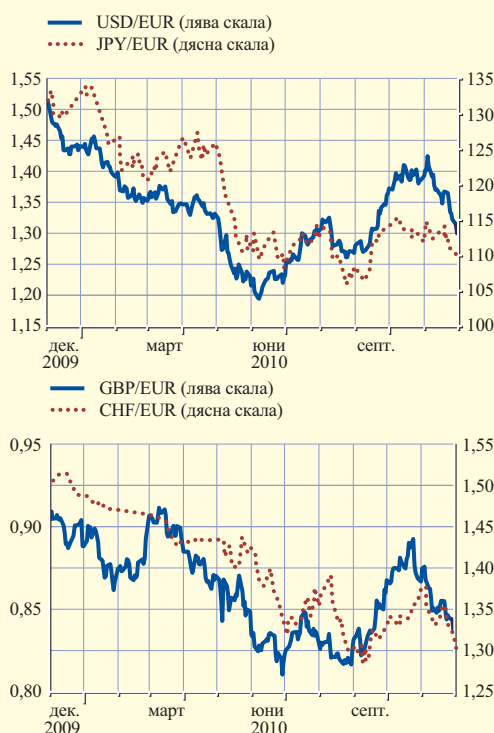
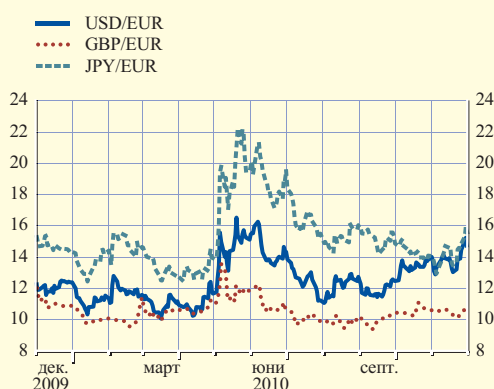
1) Движението на индекса ЕОК-21 нагоре представлява поскъпване на еврото. Последните месечни данни са за ноември 2010 г. За реалния ЕОК-21, базиран на БВП и РТЕППП, последните наблюдения са за второто тримесечие на 2010 г. и отчасти се основават на оценки.

ШАТСКИ ДОЛАР/ЕВРО

След силно обезценяване в началото на 2010 г. от средата на юни до началото на ноември обменният курс на еврото към щатския долар отчете значително повишение. Повишението на валутния курс *евро/щатски долар* се дължеше главно на променящите се пазарни очаквания до и след решението на Федералния комитет на САЩ по операциите на открития пазар относно прилагането на допълнителни мерки за количествено разхлабване. През последните седмици еврото възстанови донякъде предишните си позиции в условията на подновило се бягство от риск от страна на инвеститорите със засилване на финансовото напрежение в някои сегменти на пазара в еврозоната. Като цяло за тримесечния период до 1 декември еврото засили позициите си спрямо щатския долар с 3,4% спрямо края на август (виж графика 58), като на 1 декември се разменяше срещу 1,31 щ.д., но остана с около 5,9% под средното си за 2009 г. равнище. През последните три месеци очакваната колебливост на валутния курс *щатски долар/евро* се повиши (виж графика 58). Засилване на колебанията бе наблюдавано в целия хоризонт на наличните опционни договори (до една година), показвайки, че очакванията на пазарните участници са за засилване на несигурността на пазара в средносрочен план.

Графика 58 Динамика на обменния курс и очакваната колебливост

(дневни данни)

Обменни курсове**Очаквана колебливост на обменния курс (тримесечна)**

Източници: „Блумбърг“ и ЕЦБ.

Това засилване на очакваната колебливост най-вероятно се дължеше както на несигурността, свързана с политическите решения на САЩ, така и на опасенията на пазарните участници относно прогнозата за публичните финанси в някои страни от еврозоната.

ЯПОНСКА ЙЕНА/ЕВРО

За тримесечния период до 1 декември еврото поскъпна спрямо японската йена, пречупвайки тенденцията си към поевтиняване, която следваше от началото на 2010 г. Поскъпването на еврото през този период вероятно е предизвикано от очакванията във връзка с мерките за количествено разхлабване. Независимо от това неотдавнашното засилване на напрежението на финансовите пазари в еврозоната доведе до загуба на част от завоюваните позиции. На 1 декември еврото се разменяше за 110,4 яп. йени, т.е. с 3,1% над равнището си в края на август, но с 15,3% под средното за 2009 г. ниво. За същия период очакваната колебливост на валутния курс *японска йена/евро* леко нарасна (виж графика 58).

ВАЛУТИ НА ДЪРЖАВИТЕ – ЧЛЕНКИ НА ЕС

През последните три месеца валутите, участващи във ВМ II, останаха като цяло стабилни спрямо еврото и се търгуваха близо до или по съответните си централни курсове (виж графика 59). В същото време латвийският лат остана на долната граница на едностранния си диапазон на колебание от $\pm 1\%$.

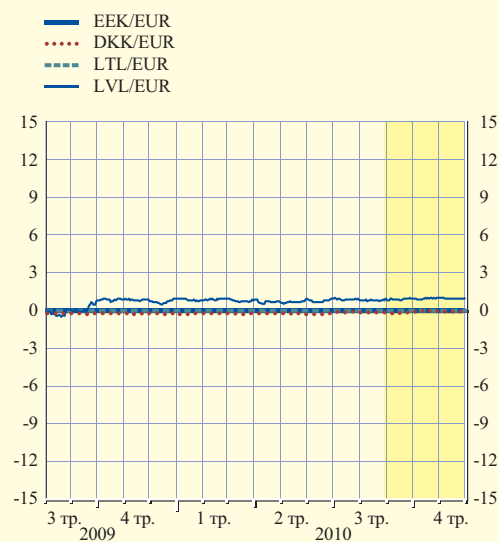
Що се отнася до валутите на държавите-членки, неучастващи във ВМ II, през последните три месеца еврото поскъпна спрямо британската лира (с 1,8%), като на 1 декември се разменяше по курс 0,84 бр. лири за евро. Същевременно очакваната колебливост на валутния курс *британска лира/евро* слабо нарасна (виж графика 58). За същия период еврото отслаби позициите си спрямо унгарския форинт (с 2,5%), а поскъпна спрямо чешката крона (с 0,5%) и полската злота (с 0,2%).

ДРУГИ ВАЛУТИ

През последните три месеца еврото засили позициите си спрямо швейцарския франк, поскъпвайки с около 1,9%, като на 1 декември се разменяше срещу 1,32 шв. фр. През същия период еврото поскъпна спрямо китайския ренминби юан и хонконгския долар, следвайки като цяло динамиката на валутния курс *щатски долар/евро*, и поевтиня спрямо основните валути, използвани в търговията със суровини – спрямо канадския долар (с около 1,0%) и по-силно спрямо австралийския долар (с 4,8%).

Графика 59 Динамика на обменните курсове във ВМ II

(дневни данни; отклонение от централния курс, пр.п.)

Източник: ЕЦБ.

Забележка: Положително (отрицателно) отклонение от централния курс спрямо еврото означава, че валутата е в долния/горния край на диапазона. За датската крона диапазонът на колебание е $\pm 2,25\%$; за всички други валути се прилага стандартният диапазон от $\pm 15\%$.

7.2 ПЛАТЕЖЕН БАЛАНС

В сравнение с първата половина на годината през третото тримесечие на 2010 г. растежът на търговията със стоки с държави извън еврозоната забави темпа си. С натрупване за 12 месеца до септември дефицитът по текущата сметка на еврозоната се сви до 46,3 млрд. евро (около 0,5% от БВП на еврозоната) спрямо дефицита от 91,0 млрд. евро година по-рано. Във финансовата сметка по-слабият нетен приток на портфейлни инвестиции обуславя по-малък нетен входящ поток общо на преки и портфейлни инвестиции, който с натрупване за година до септември възлиза на 72,7 млрд. евро.

ТЪРГОВИЯ И ТЕКУША СМЕТКА

След като набра значително ускорение през първата половина на 2010 г. през третото тримесечие търговията със стоки с държави извън еврозоната продължи да нараства, макар и с по-бавен темп. По данни от платежния баланс тримесечният прираст в стойността на стоковия износ за държави извън еврозоната през третото тримесечие възлиза на 1,4%, сравнено с 6,1% за предходното тримесечие (виж графика 60 и таблица 12). Макар че увеличението в цените на износа остана умерено в сравнение с това при вноса, което вероятно е облагодетелствало износителите от еврозоната, глобалният икономически спад и постепенното отшумяване на влиянието на временни фактори, като мерките за фискално стимулиране и цикъла на стоково-материалните запаси, допринесоха за загубата на инерция в темпа на растеж на износа.

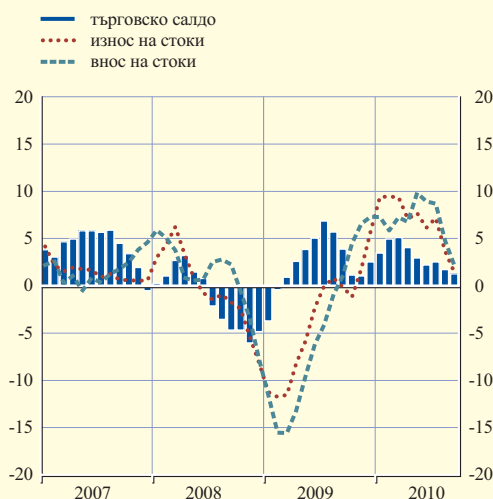
Географската разбивка на стоковия износ за държави извън еврозоната показва отслабване на тримесечния темп на растеж на износа за Азия и САЩ и нарастване на темповете му на растеж за страните от ОПЕК и Обединеното кралство, докато за други държави – членки на ЕС, той остава като цяло стабилен (виж графика 61).

Увеличаването на стойността на износа за страни извън еврозоната през третото тримесечие се дължи главно на увеличение в обема на износа, докато цените нарастват по-умерено. Разбивката на обемите на стоковия износ за държави извън еврозоната по избрани продуктови категории показва по-бавни тримесечни темпове на растеж при износа на инвестиционни и потребителски стоки спрямо темповете на растеж, наблюдавани през предходното тримесечие, докато темповете на растеж на износа на междинни стоки се стабилизират.

Прирастът в стойността на вносните стоки от страни извън еврозоната през третото тримесечие на 2010 г. също забавя темп и възлиза на 2,2% спрямо 8,9% през предходното тримесечие (виж таблица 12). Вносът от страни извън еврозоната бе донякъде подкрепен от вътрешното търсене, както и от предизвиканото с цел износ търсене на

Графика 60 Търговия със стоки извън еврозоната

(процентни изменения на тримесечна база; млрд. евро за търговското салдо, тримесечна плъзгаща се средна; месечни данни; календарно и сезонно изгладени)

Източник: ЕЦБ.

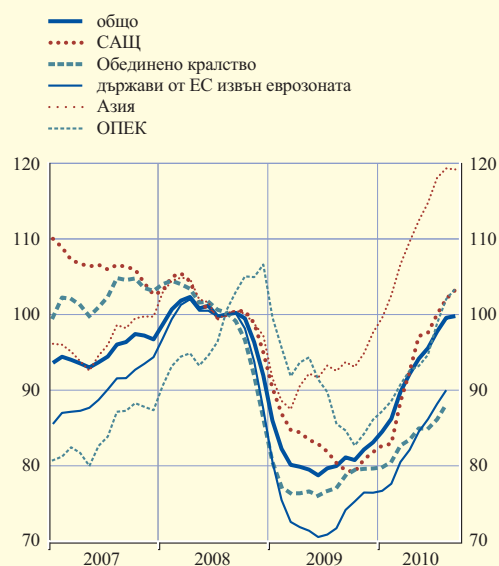
вносни суровини. Нарастването на вноса на стоки се дължи главно на цените на вноса, които продължиха да се покачват, макар и с по-бавен темп. На свой ред цените на вноса бяха отчасти повлияни от динамиката на цените на основните стоки. Забавянето в темповете на растеж на вноса от страни извън еврозоната очевидно отразява забавяне в растежа на вътрешното търсене в еврозоната. През третото тримесечие на 2010 г. се наблюдаваше забавяне на тримесечния темп на растеж на стойността на вноса от страни извън еврозоната, като ОПЕК, Азия и държавите – членки на ЕС извън еврозоната, а търсенето от еврозоната на вносни стоки от Обединеното кралство се стабилизира.

Що се отнася до търговията с услуги, през третото тримесечие на 2010 г. стойността на износа на услуги за държави извън еврозоната отбелязва отрицателен тримесечен темп на растеж, като се сви с 2,9% спрямо отчетеното през второто тримесечие увеличение от 4,5%. Стойността на вноса на услуги нарасна с 0,4% на тримесечна база, забавяйки с около 3 пр.п. темпа си на растеж спрямо предходното тримесечие (виж таблица 12).

Като цяло, в резултат от изпреварващия темп на растеж на вноса в сравнение с този на износа положителното търговско салдо на стоките и услугите през третото тримесечие на 2010 г. намалява в сравнение с предходното. С натрупване за 12 месеца обаче положителното търговско салдо на стоките и услугите нараства. Нарастването на положителното търговско салдо за последните 12 месеца се дължи на увеличаването на търсенето от страна на основните търговски партньори на еврозоната през втората половина на 2009 г. и първото шестмесечие на 2010 г. Това нарастване на натрупания излишък по търговския баланс, съчетано с по-малкия дефицит по сметка „доход“ и слабо увеличеният дефицит по текущите трансфери, доведе до по-нисък дефицит по текущата сметка в сравнение с година по-рано (виж гра-

Графика 61 Стойност на износа извън еврозоната за избрани търговски партньори

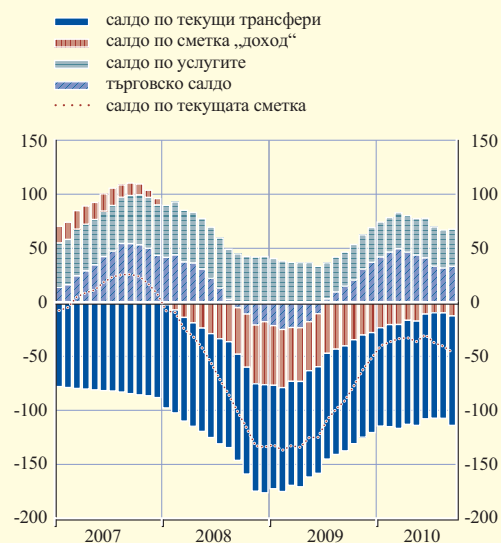
(индекси: 3 тр. на 2008 г. = 100; сезонно изгладени данни; тримесечна плъзгаща се средна)

Източници: Евростат и изчисления на ЕЦБ.
Забележки: Последните наблюдения се отнасят за септември 2010 г. с изключение на държавите-членки извън еврозоната и Обединеното кралство (август 2010 г.). Агрегатът за държавите-членки извън еврозоната не включва Дания, Швеция и Обединеното кралство.

Графика 62 Основни позиции по текущата сметка

(млрд. евро; 12-месечни кумулативни потоци; месечни данни; сезонно и календарно изгладени)

Източник: ЕЦБ.

Таблица 12 Основни показатели на платежния баланс на еврозоната

(сезонно изгладени данни, ако не е посочено друго)

			Тримесечни средни стойности				Стойности с натрупване за 12 месеца	
	2010 г.	2010 г.	2009 г.	2010 г.			2009 г.	2010 г.
	авг.	септ.	4 тр.	1 тр.	2 тр.	3 тр.	3 тр.	3 тр.
млрд. евро								
Текуща сметка	-6,9	-13,1	-3,3	-0,6	-3,3	-8,3	-91,0	-46,3
Стоки	0,2	1,8	2,5	5,1	2,2	1,3	15,0	33,4
Износ	131,0	130,2	111,2	121,7	129,2	131,0	1,320,5	1,479,1
Внос	130,8	128,4	108,7	116,6	126,9	129,7	1,305,5	1,445,7
Услуги	1,8	1,8	3,3	2,8	3,3	1,9	31,5	34,3
Износ	41,0	41,1	39,3	40,6	42,5	41,2	478,7	491,0
Внос	39,2	39,2	36,0	37,8	39,1	39,3	447,2	456,8
Доход	-1,3	-5,5	-2,1	0,8	-0,4	-2,5	-40,4	-12,6
Текущи трансфери	-7,6	-11,3	-7,0	-9,4	-8,4	-9,0	-97,1	-101,3
Финансова сметка ¹⁾	10,4	12,6	-4,0	7,4	15,5	9,3	64,6	84,5
Общо преки и портфейлни инвестиции, нето	0,5	7,0	14,1	-7,9	21,4	-3,4	207,1	72,7
Преки инвестиции, нето	-11,1	-9,6	3,9	-13,4	-12,5	-7,1	-159,5	-87,4
Портфейлни инвестиции, нето	11,5	16,5	10,2	5,5	33,9	3,7	366,6	160,2
Капитали	25,5	-10,6	-1,1	-12,0	3,9	7,2	36,7	-6,3
Дългови инструменти	-14,0	27,2	11,4	17,6	30,0	-3,5	329,9	166,4
Облигации и бонове	-22,3	33,7	-1,6	8,0	31,0	-7,7	126,3	89,1
Инструменти на паричния пазар	8,3	-6,6	13,0	9,6	-1,0	4,2	203,6	77,4
Други инвестиции, нето	7,6	7,7	-21,0	15,5	-8,4	13,3	-157,6	-1,7
процентно изменение спрямо предходния период								
Стоки и услуги								
Износ	-0,7	-0,4	4,8	7,8	5,7	0,3	-14,6	9,5
Внос	0,4	-1,4	5,6	6,7	7,6	1,8	-15,2	8,5
Стоки								
Износ	-0,5	-0,6	5,8	9,4	6,1	1,4	-17,2	12,0
Внос	0,7	-1,8	7,3	7,2	8,9	2,2	-18,4	10,7
Услуги								
Износ	-1,4	0,1	2,2	3,3	4,5	-2,9	-6,6	2,6
Внос	-0,4	-0,1	0,7	4,9	3,5	0,4	-4,4	2,1

Източник: ЕЦБ.

Забележка: В резултат на закръгляване сумите може да не се равняват.

1) Сумите се отнасят за салдата (нетните потоци). Положителният знак показва нетни входящи потоци, а отрицателният – нетни изходящи потоци. Сезонно неизгладени данни.

фика 62). През септември дефицитът по текущата сметка с натрупване за една година отчете значителен спад до 46,3 млрд. евро (около 0,5% от БВП) от 91,0 млрд. евро година по-рано (виж таблица 12).

В перспектива по данни от наличните проучвания и краткосрочни показатели се очаква стоковият износ за държави извън еврозоната в близко бъдеще да продължи да нараства. Индексът на мениджърите по продажби (ИМП) за нови поръчки за износ в преработващата промишленост на еврозоната, наличен до ноември 2010 г., отчете леко намаление спрямо октомври, но остава доста над 50 – границата между растеж и спад. Тъй като обаче глобалната стопанска активност изгуби инерцията си от първото шестмесечие, възможно е да настъпи допълнително забавяне в темповете на възстановяване на търговията.

ФИНАНСОВА СМЕТКА

Салдото по финансовата сметка остана като цяло стабилно през първите три тримесечия на 2010 г. Нетните потоци общо от преки и портфейлни инвестиции в известна степен се уравновесяваха от тези в нетни други инвестиции. Разбивката по категории инвестиции обаче показва, че през този период настъпват известни промени в поведението на инвеститорите като реакция на напрежението на финансовите пазари. Макар че нетният изходящ поток преки инвестиции постепенно намаля, промените в поведението на инвеститорите намериха отражение главно в колеблива динамика на салдата при портфейлните и други инвестиции (виж таблица 12).

Що се отнася до преките инвестиции, тенденцията към нетен изходящ поток, започнала през първото тримесечие на 2010 г., продължи и през третото тримесечие, обусловена най-вече от повечето изходящи преки инвестиции. Все пак имаше загуба на инерция, тъй като инвестициите в капиталови инструменти останаха вяли. Нещо повече, с постепенното стабилизиране на общата икономическа обстановка компаниите от еврозоната намалиха потока от кредити за чуждестранните си филиали.

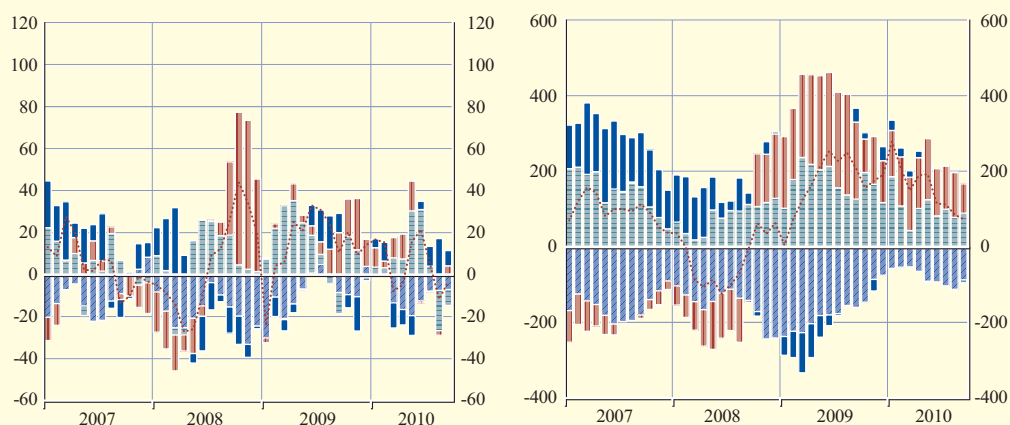
При портфейлните инвестиции през тримесечието динамиката бе по-колеблива от тази при преките инвестиции. Нетният приток на портфейлни инвестиции силно намаля през третото тримесечие на 2010 г., за разлика от значителното им увеличение през второто тримесечие. Разбивката по инструменти показва, че тези значителни промени са обусловени от дълговите инструменти, които отчитат чувствително увеличен нетен приток през второто тримесечие и последващо пренасочване към нетен изходящ поток през третото тримесечие (виж графика 63 и таблица 12). За разлика от тях портфейлните потоци от капиталови инструменти продължиха през третото тримесечие да бъдат положителни, след като през второто се превърнаха в нетен приток. И накрая, потоците в други инвестиции също се характеризираха с неустойчивост, отчитайки промяна всяко тримесечие.

По-подробното разглеждане на динамиката показва, че преминаването през второто тримесечие на 2010 г. при капиталовите инвестиции от нетен изходящ към нетен входящ поток прикрива процес на ликвидиране на позиции в чуждестранни капиталови инструменти и репатриране на средства от резиденти на еврозоната. Тези тенденции следва да се разглеждат на фона на засиленото се напрежение на финансовите пазари, както и на спад и колебание на цените на фондовите пазари през второто тримесечие, което може да бъде причина за засилване предпочитанията на инвеститорите към активи в собствената им държава. И обратно, с отслабване на финансовото напрежение през третото тримесечие нарасналият нетен приток на инвестиции в капиталови инструменти се дължи на вложения от нерезиденти, навярно обусловени от по-благоприятните очаквания за печалбите на предприятията от еврозоната. Междувременно нетният приток на инвестиции в дългови инструменти на еврозоната – най-вече нетни покупки на държавни бонове и облигации от нерезиденти на еврозоната – нарасна силно през второто тримесечие като отражение на подновилото се бягство от риск на част от инвеститорите през този период. През третото тримесечие обаче с отслабването на финансовото напрежение инвестициите в дългови инструменти на еврозоната се превърнаха в нетен изходящ поток. Тази промяна отразяваше известно нормализиране на инвестициите на нерезиденти на еврозоната в нейни държавни бонове и облигации, както и увеличилите се инвестиции в чуждестранни бонове и облигации от резиденти на еврозоната.

Графика 63 Основни позиции по финансовата сметка

(млрд. евро; нетни потоци; тримесечни плъзгащи се средни;
месечни данни)(млрд. евро; 12-месечни кумулативни нетни потоци;
месечни данни)

- капиталови инструменти
- инструменти на паричния пазар
- облигации и краткосрочни ценни книжа
- преки инвестиции
- общо преки и портфейлни инвестиции

Източник: ЕЦБ.

Що се отнася до дългосрочните тенденции, през 12-месечния период до септември 2010 г. нетният приток общо на преки и портфейлни инвестиции намаля чувствително до 72,7 млрд. евро спрямо 207,1 млрд. евро за същия период година по-рано. Основният фактор за това намаление бе свилият се нетен приток от портфейлни инвестиции (виж таблица 12). Разбивката на портфейлните инвестиции по инструменти сочи, че това намаление се дължи главно на рязък спад на нетните входящи потоци дългови инструменти, засилен от преминаването към нетни изходящи потоци капиталови инструменти (виж графика 63 и таблица 12). Като цяло, динамиката на презграничните финансови трансакции за година до септември 2010 г. продължи да се влияе силно от нормализирането на потоците от дългови инструменти от изключително високите нива, наблюдавани по време на финансовата криза, както и от силното оживление при капиталовите инвестиции от резиденти и нерезиденти на еврозоната, започнало през втората половина на 2009 г.

СТАТИСТИКА НА ЕВРОЗОНАТА

СЪДЪРЖАНИЕ¹

ОБЗОР НА ЕВРОЗОНАТА

Обобщени икономически показатели за еврозоната

C5

I СТАТИСТИКА НА ПАРИЧНАТА ПОЛИТИКА

1.1 Консолидиран финансов отчет на Евросистемата

C6

1.2 Основни лихвени проценти на ЕЦБ

C7

1.3 Операции по паричната политика на Евросистемата, които се извършват чрез тържни процедури

C8

1.4 Статистика на минималните резерви и ликвидността

C9

2 ПАРИ, БАНКИ И ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

2.1 Агрегиран баланс на парично-финансовите институции от еврозоната

C10

2.2 Консолидиран баланс на парично-финансовите институции от еврозоната

C11

2.3 Парична статистика

C12

2.4 Кредити на ПФИ: разбивка

C14

2.5 Депозити при ПФИ: разбивка

C17

2.6 Ценни книжа, притежавани от ПФИ, разбивка

C20

2.7 Преоценка на избрани показатели от баланса на ПФИ

C21

2.8 Разбивка по валути на избрани показатели от баланса на ПФИ

C22

2.9 Агрегиран баланс на инвестиционните фондове от еврозоната

C24

2.10 Ценни книжа, държани от инвестиционни фондове, с разбивка по емитент

C25

3 СМЕТКИ НА ЕВРОЗОНАТА

3.1 Обобщени икономически и финансови сметки по институционални сектори

C26

3.2 Нефинансови сметки на еврозоната

C30

3.3 Домакинства

C32

3.4 Нефинансови предприятия (НФП)

C33

3.5 Застрахователни дружества и пенсионни фондове

C34

4 ФИНАНСОВИ ПАЗАРИ

4.1 Ценни книжа, различни от акции, по първоначален матуритет, резидентност на емитента и валута

C35

4.2 Ценни книжа, различни от акции, емитирани от резиденти на еврозоната, по сектор на емитента и вид на инструмента

C36

4.3 Темпове на прираст на ценните книжа, различни от акции, емитирани от резиденти на еврозоната

C38

4.4 Котирувани акции, емитирани от резиденти на еврозоната

C40

4.5 Лихвени проценти на ПФИ по деноминирани в евро депозити и кредити на резиденти на еврозоната

C42

4.6 Лихвени проценти на паричния пазар

C44

4.7 Криви на доходност в еврозоната

C45

4.8 Индекси на фондовия пазар

C46

5 ЦЕНИ, ПРОИЗВОДСТВО, ТЪРСЕНЕ И ПАЗАР НА ТРУДА

5.1 Хармонизиран индекс на потребителските цени (ХИПЦ), други цени и разходи

C47

5.2 Производство и търсене

C50

5.3 Пазар на труда

C54

¹ Допълнителна информация можете да получите на адрес: statistics@ecb.europa.eu. Подробна информация за по-дълги периоди се съдържа на интернет страницата на ЕЦБ в Статистическа база данни на раздел Статистика (<http://sdw.ecb.europa.eu>).

6	ДЪРЖАВНИ ФИНАНСИ	
6.1	Приходи, разходи и дефицит/излишък	C56
6.2	Дълг	C57
6.3	Изменение на дълга	C58
6.4	Тримесечни приходи, разходи и дефицит/излишък	C59
6.5	Тримесечен дълг и изменение на дълга	C60
7	ВЪНШНИ ТРАНСАКЦИИ И ПОЗИЦИИ	
7.1	Обобщен платежен баланс	C61
7.2	Текуща и капиталова сметка	C62
7.3	Финансова сметка	C64
7.4	Парично представяне на платежния баланс	C70
7.5	Търговия със стоки	C71
8	ОБМЕННИ КУРСОВЕ	
8.1	Ефективни обменни курсове	C73
8.2	Двустранни обменни курсове	C74
9	ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ ИЗВЪН ЕВРОЗОНАТА	
9.1	Икономическо и финансово развитие в други държави – членки на ЕС	C75
9.2	Икономическо и финансово развитие в САЩ и Япония	C76
	СЪДЪРЖАНИЕ НА ГРАФИКИТЕ	C77
	МЕТОДОЛОГИЧЕСКИ БЕЛЕЖКИ	C79
	ОБЩИ БЕЛЕЖКИ	C85

Знаци и съкращения, използвани в таблиците

„-“	данните не съществуват/данните са неприложими
„“	данните все още не са налични
„...“	нула или пренебрежимо малка стойност
„милиард“	10 ⁹
(п)	предварителни
с.и.	сезонно изгладени
с.н.	сезонно неизгладени

ОБЗОР НА ЕВРОЗОНАТА

Обобщени икономически показатели за еврозоната
(годишно процентно изменение, ако не е посочено друго)

1. Динамика на парите и лихвените проценти¹⁾

	M1 ²⁾	M2 ²⁾	M3 ^{2), 3)}	M3 ^{2), 3)} , тримесечна плъзгаща се средна (центрирана)	Кредити на ПФИ за резиденти на еврозоната с изключение на ПФИ и сектор „държавно управление“ ⁴⁾	Ценни книжа, различни от акции, емити- рани в евро от финансови предприятия, различни от ПФИ ²⁾	Тримесечен лихвен процент (EURIBOR; годишен процент; средни стойности за периода)	Десетгодишни спот лихви (годишен процент; към края на периода) ⁵⁾
	1	2	3	4	5	6	7	8
2008	2,4	9,6	9,7	-	9,5	19,4	4,64	3,69
2009	9,5	4,8	3,3	-	1,6	23,4	1,22	3,76
2009 4 тр.	12,3	2,2	0,3	-	-0,6	18,6	0,72	3,76
2010 1 тр.	11,3	1,7	-0,2	-	-0,4	8,4	0,66	3,46
2010 2 тр.	10,3	1,4	-0,1	-	0,2	4,4	0,69	3,03
2010 3 тр.	7,9	1,8	0,7	-	0,9	2,3	0,87	2,67
2010 юни	9,2	1,4	0,2	0,1	0,4	2,3	0,73	3,03
2010 юли	8,2	1,5	0,2	0,5	0,7	1,9	0,85	3,01
2010 авг.	7,8	2,1	1,2	0,8	1,2	2,6	0,90	2,48
2010 септ.	6,2	2,0	1,1	1,1	1,2	2,3	0,88	2,67
2010 окт.	4,9	2,1	1,0	.	1,4	.	1,00	2,86
2010 ноем.	.	.	.	.	.	.	1,04	3,11

2. Цени, производство, търсене и пазар на труда

	ХИПЦ ¹⁾	Цени на производител	Почасови разходи за труд	Реален БВП (с.и.)	Промислено производство с изключение на строителството	Натоварване на мощностите в преработващата промишленост (проценти)	Заетост (с.и.)	Безработица (процент от работната сила; с.и.)
	1	2	3	4	5	6	7	8
2008	3,3	6,1	3,4	0,4	-1,8	81,8	0,8	7,5
2009	0,3	-5,1	2,9	-4,1	-14,9	71,1	-1,9	9,4
2010 1 тр.	1,1	-0,1	1,9	0,8	4,7	73,9	-1,2	9,9
2010 2 тр.	1,5	3,0	1,6	2,0	9,0	76,3	-0,7	10,0
2010 3 тр.	1,7	4,0	.	1,9	6,9	77,4	.	10,0
2010 юни	1,4	3,1	-	-	8,3	-	-	10,0
2010 юли	1,7	4,0	-	-	7,2	77,2	-	10,0
2010 авг.	1,6	3,6	-	-	8,4	-	-	10,0
2010 септ.	1,8	4,3	-	-	5,5	-	-	10,0
2010 окт.	1,9	.	-	-	.	77,6	-	10,1
2010 ноем.	1,9	.	-	-	.	-	-	.

3. Платежен баланс, резервни активи и обменни курсове

(млрд. евро, ако не е посочено друго)

	Платежен баланс (транзакции, нето)			Резервни активи (позиции в края на периода)	Нетна международна инвестиционна позиция (като % от БВП)	Брутен външен дълг (като % от БВП)	Ефективен обменен курс на еврото: ЕОК-21 ⁵⁾ (индекс, 1 тр. на 1999 г. = 100)		Обменен курс USD/EUR
	Текуща и капиталова сметка	Стоки	Преки и портфейлни инвестиции				Номинален	Реален (ИПЦ)	
2008	-124,2	-18,3	5,3	374,2	-17,7	118,2	110,5	110,1	1,4708
2009	-43,7	39,4	15,9	462,4	-16,2	116,4	111,7	110,6	1,3948
2009 4 тр.	12,7	19,9	14,1	462,4	-16,2	116,4	113,8	112,2	1,4779
2010 1 тр.	-19,3	2,7	-7,9	498,7	-14,7	120,4	108,7	106,9	1,3829
2010 2 тр.	-21,3	3,9	21,4	583,3	-12,4	123,7	103,1	101,8	1,2708
2010 3 тр.	-15,1	6,7	-3,4	552,2	.	.	102,3	100,9	1,2910
2010 юни	1,1	3,9	-18,0	583,3	.	.	100,7	99,4	1,2209
2010 юли	4,9	7,6	-17,5	535,6	.	.	102,5	101,1	1,2770
2010 авг.	-10,3	-4,3	0,5	573,2	.	.	102,1	100,7	1,2894
2010 септ.	-9,7	3,4	7,0	552,2	.	.	102,5	100,9	1,3067
2010 окт.	.	.	.	555,6	.	.	106,1	104,3	1,3898
2010 ноем.	.	.	.	.	.	.	104,8	103,0	1,3661

Източници: ЕЦБ, Европейска комисия (Евростат и главна дирекция „Икономически и финансови въпроси“) и Ройтерс.

Забележка: За по-подробни данни виж съответните таблици в този раздел.

- Данните се отнасят за променлив състав на еврозоната. За повече подробности виж общите бележки.
- Годишното процентно изменение на месечните данни се отнася за края на месеца, докато това на тримесечните и годишните данни се отнася за годишното изменение през среден за динамичните редове период. За повече подробности виж методологическите бележки.
- МЗ и неговите компоненти не включват притежаваните от нерезиденти на еврозоната акции/дялове на фондове на паричния пазар и дългови ценни книжа с матуриретен до две години.
- Основани на кривите на доходност на облигациите на сектор ЦДУ в еврозоната с рейтинг AAA. За повече информация виж раздел 4.7.
- За дефиниция на групите търговски партньори и друга информация виж общите бележки.

СТАТИСТИКА НА ПАРИЧНАТА ПОЛИТИКА

I. I Консолидиран финансов отчет на Евросистемата (млн. евро)

1. Активи

	5 ноември 2010 г.	12 ноември 2010 г.	19 ноември 2010 г.	26 ноември 2010 г.
Злато и вземания в злато	334 412	334 409	334 412	334 411
Вземания от нерезиденти на еврозоната, деноминирани в чуждестранна валута	220 253	219 603	220 299	220 004
Вземания от резиденти на еврозоната, деноминирани в чуждестранна валута	23 709	23 825	23 418	24 254
Вземания от нерезиденти на еврозоната, деноминирани в евро	19 040	19 351	19 708	19 859
Кредити за кредитни институции от еврозоната, деноминирани в евро	528 871	515 799	515 548	523 184
Основни операции по рефинансиране	178 350	175 035	186 033	177 103
Дългосрочни операции по рефинансиране	350 386	326 098	326 098	345 226
Обратни операции за фино регулиране	0	12 552	0	0
Структурни обратни операции	0	0	0	0
Пределно кредитно средство	131	2 112	3 415	852
Кредити, свързани с искания за допълнителни обезпечения	4	2	2	3
Други вземания от кредитни институции в еврозоната, деноминирани в евро	28 353	28 265	28 794	31 607
Ценни книжа на резиденти на еврозоната, деноминирани в евро	438 665	440 691	444 025	446 511
Ценни книжа, притежавани за целите на паричната политика	125 028	126 101	126 773	128 121
Други ценни книжа	313 637	314 590	317 252	318 391
Дълг на сектор „държавно управление“, деноминиран в евро	34 977	34 977	34 977	34 977
Други активи	258 073	262 059	267 207	281 153
Общо активи	1 886 353	1 878 979	1 888 388	1 915 961

2. Пасиви

	5 ноември 2010 г.	12 ноември 2010 г.	19 ноември 2010 г.	26 ноември 2010 г.
Банкноти в обращение	816 309	814 499	812 762	814 043
Задължения към кредитни институции от еврозоната, деноминирани в евро	335 262	329 321	316 159	316 710
Разплащателни сметки (покриващи системата за минимални резерви)	190 008	245 061	222 228	196 884
Депозитно улеснение	81 733	20 209	28 900	53 776
Срочни депозити	63 500	64 000	65 000	66 000
Обратни операции за фино регулиране	0	0	0	0
Депозити, свързани с искания за допълнителни обезпечения	21	50	30	51
Други задължения към кредитни институции от еврозоната, деноминирани в евро	3 001	3 911	4 023	5 020
Издадени дългови сертификати	0	0	0	0
Задължения към други резиденти на еврозоната, деноминирани в евро	87 085	84 532	107 963	118 727
Задължения към нерезиденти на еврозоната, деноминирани в евро	41 884	40 775	40 992	42 608
Задължения към резиденти на еврозоната, деноминирани в чуждестранна валута	1 354	820	859	1 008
Задължения към нерезиденти на еврозоната, деноминирани в чуждестранна валута	11 718	12 052	12 242	13 134
Специални права на тираж, предоставени от МВФ	53 665	53 665	53 665	53 665
Други задължения	161 145	164 473	164 794	176 116
Сметки за преоценка	296 740	296 740	296 740	296 740
Капитал и резерви	78 191	78 191	78 189	78 189
Общо пасиви	1 886 353	1 878 979	1 888 388	1 915 961

Източник: ЕЦБ.

1.2 Основни лихвени проценти на ЕЦБ (равнища в проценти годишно; изменение в процентни пунктове)

Действащи от ¹⁾ :	Депозитно улеснение		Основни операции по рефинансиране			Предельно кредитно улеснение	
			Търгове с фиксиран лихвен процент	Търгове с променлив лихвен процент	Изменение		
	Фиксиран лихвен процент	Минимален лихвен процент по заявки					
	Равнище 1	Изменение 2	Равнище 3	Равнище 4		Изменение 5	Равнище 6
1999 1 ян. 4 ²⁾ 22 9 апр. 5 ноем.	2,00 2,75 2,00 1,50 2,00	- 0,75 -0,75 -0,50 0,50	3,00 3,00 3,00 2,50 3,00	- - - - -	- -0,50 0,50	4,50 3,25 4,50 3,50 4,00	- -1,25 1,25 -1,00 0,50
2000 4 февр. 17 март 28 апр. 9 юни 28 ³⁾ 1 септ. 6 окт.	2,25 2,50 2,75 3,25 3,25 3,50 3,75	0,25 0,25 0,25 0,50 ... 0,25 0,25	3,25 3,50 3,75 4,25 - - -	- - - - 4,25 4,50 4,75	0,25 0,25 0,25 0,50 ... 0,25 0,25	4,25 4,50 4,75 5,25 5,25 5,50 5,75	0,25 0,25 0,25 0,50 ... 0,25 0,25
2001 11 май 31 авг. 18 септ. 9 ноем.	3,50 3,25 2,75 2,25	-0,25 -0,25 -0,50 -0,50	- - - -	4,50 4,25 3,75 3,25	-0,25 -0,25 -0,50 -0,50	5,50 5,25 4,75 4,25	-0,25 -0,25 -0,50 -0,50
2002 6 дек.	1,75	-0,50	-	2,75	-0,50	3,75	-0,50
2003 7 март 6 юни	1,50 1,00	-0,25 -0,50	- -	2,50 2,00	-0,25 -0,50	3,50 3,00	-0,25 -0,50
2005 6 дек.	1,25	0,25	-	2,25	0,25	3,25	0,25
2006 8 март 15 юни 9 авг. 11 окт. 13 дек.	1,50 1,75 2,00 2,25 2,50	0,25 0,25 0,25 0,25 0,25	- - - - -	2,50 2,75 3,00 3,25 3,50	0,25 0,25 0,25 0,25 0,25	3,50 3,75 4,00 4,25 4,50	0,25 0,25 0,25 0,25 0,25
2007 14 март 13 юни	2,75 3,00	0,25 0,25	- -	3,75 4,00	0,25 0,25	4,75 5,00	0,25 0,25
2008 9 юли 8 окт. 9 ⁴⁾ 15 ⁵⁾ 12 ноем. 10 дек.	3,25 2,75 3,25 3,25 2,75 2,00	0,25 -0,50 0,50 ... -0,50 -0,75	- - - 3,75 3,25 2,50	4,25 - - - - -	0,25 - - -0,50 -0,50 -0,75	5,25 4,75 4,25 4,25 3,75 3,00	0,25 -0,50 -0,50 ... -0,50 -0,75
2009 21 ян. 11 март 8 апр. 13 май	1,00 0,50 0,25 0,25	-1,00 -0,50 -0,25 ...	2,00 1,50 1,25 1,00	- - - -	-0,50 -0,50 -0,25 -0,25	3,00 2,50 2,25 1,75	... -0,50 -0,25 -0,50

Източник: ЕЦБ.

- От 1 януари 1999 г. до 9 март 2004 г. датата се отнася за депозитното улеснение и пределното кредитно улеснение. Що се касае до основните операции по рефинансиране, измененията в лихвения процент влизат в сила от първата операция след обозначената дата. Изменението от 18 септември 2001 г. влезе в сила същия ден. От 10 март 2004 г. нататък датата се отнася за депозитното улеснение и пределното кредитно улеснение и за основните операции по рефинансиране (измененията влизат в сила от първата основна операция по рефинансиране след заседанието на Управителния съвет), ако не е посочено друго.
- На 22 декември 1998 г. ЕЦБ оповести, че като извънредна мярка в периода 4–21 януари 1999 г. ще се прилага тесен коридор от 50 базисни точки между лихвените проценти за пределното кредитно улеснение и депозитното улеснение, което облекчава преминаването към нов паричен режим от пазарните участници.
- На 8 юни 2000 г. ЕЦБ оповести, че, започвайки с операцията на 28 юни 2000 г., основните операции по рефинансиране на Евросистемата ще се провеждат като търгове с променлив лихвен процент. Минималният лихвен процент по заявки се отнася за минималния лихвен процент, по който участниците могат да подават заявките си.
- От 9 октомври 2008 г. ЕЦБ стеснява коридора по ликвидните улеснения с постоянен достъп от 200 на 100 б.т. от лихвения процент по основните операции по рефинансиране. От 21 януари 2009 г. коридорът по ликвидните улеснения е възстановен на 200 б.т.
- На 8 октомври 2008 г. ЕЦБ обяви, че от 15 октомври 2008 г., когато ще бъде договорена нова операция, ежеседмичните основни операции по рефинансиране ще се осъществяват съгласно процедурата за търг с фиксиран лихвен процент с пълно разпределение на заявките при прилагане на лихвения процент по основните операции по рефинансиране. Тази промяна отменя предходното решение (прието на същата дата) за намаляване с 50 б.т. на минималния лихвен процент по заявки при основните операции по рефинансиране, извършвани чрез търгове с променлив лихвен процент.

1.3 Операции по паричната политика на Евросистемата, които се извършват чрез тръжни процедури ^{1), 2)} (млн. евро; годишен лихвен процент)

1. Основни операции по рефинансиране и операции по дългосрочно рефинансиране³⁾

Дата на сепълмент	Заявки (обем)	Брой на участниците	Разпределение (обем)	Тръжни процедури с фиксиран лихвен процент	Тръжни процедури с променлив лихвен процент			Продължителност (...) дни
				Фиксиран лихвен процент	Минимален лихвен процент по заявки	Пределен лихвен процент ⁴⁾	Претеглен среден процент	
1	2	3	4	5	6	7	8	
Основни операции по рефинансиране								
2010 18 авг.	155 227	109	155 227	1,00	-	-	-	7
25	150 315	112	150 315	1,00	-	-	-	7
1 септ.	153 060	111	153 060	1,00	-	-	-	7
8	153 655	111	153 655	1,00	-	-	-	7
15	151 574	105	151 574	1,00	-	-	-	7
22	153 771	109	153 771	1,00	-	-	-	7
29	166 361	129	166 361	1,00	-	-	-	7
6 окт.	197 049	148	197 049	1,00	-	-	-	7
13	185 984	145	185 984	1,00	-	-	-	7
20	184 030	151	184 030	1,00	-	-	-	7
27	183 439	190	183 439	1,00	-	-	-	7
3 ноем.	178 350	144	178 350	1,00	-	-	-	7
10	175 035	146	175 035	1,00	-	-	-	7
17	186 033	177	186 033	1,00	-	-	-	7
24	177 103	165	177 103	1,00	-	-	-	7
1 дек.	179 694	163	179 694	1,00	-	-	-	7
Операции по дългосрочно рефинансиране								
2010 16 юни	31 603	23	31 603	1,00	-	-	-	28
1 юли	131 933	171	131 933	1,00	-	-	-	91
14	49 399	34	49 399	1,00	-	-	-	28
29	23 166	70	23 166	1,00	-	-	-	91
11 авг.	39 148	36	39 148	1,00	-	-	-	28
26	19 083	49	19 083	1,00	-	-	-	91
8 септ.	37 903	27	37 903	1,00	-	-	-	35
30	104 009	182	104 009	1,00	-	-	-	84
13 окт.	52 236	34	52 236	1,00	-	-	-	28
28 ⁵⁾	42 475	132	42 475	.	-	-	-	91
10 ноем.	63 618	44	63 618	1,00	-	-	-	28
25 ⁵⁾	38 211	189	38 211	.	-	-	-	91

2. Други търгови операции

Дата на сепълмент	Вид операция	Заявки (обем)	Брой на участниците	Разпределение (обем)	Тръжни процедури с фиксиран лихвен процент	Тръжни процедури с променлив лихвен процент				Продължителност (...) дни
					Фиксиран лихвен процент	Минимален лихвен процент по заявки	Максимален лихвен процент по заявки	Пределен лихвен процент ⁵⁾	Претеглен среден процент	
1		2	3	4	5	6	7	8	9	10
2010 22 септ.	Набиране на срочни депозити	90 407	59	61 500	-	-	1,00	0,36	0,34	7
29	Набиране на срочни депозити	71 213	44	61 500	-	-	1,00	0,75	0,38	7
30	Обратна сделка	29 443	50	29 443	1,00	-	-	-	-	6
6 окт.	Набиране на срочни депозити	114 184	77	63 500	-	-	1,00	0,50	0,42	7
12	Набиране на срочни депозити	110 844	143	108 993	-	-	1,00	0,80	0,76	1
13	Набиране на срочни депозити	103 101	59	63 500	-	-	1,00	0,75	0,60	7
20	Набиране на срочни депозити	103 927	67	63 500	-	-	1,00	0,75	0,66	7
27	Набиране на срочни депозити	90 999	53	63 500	-	-	1,00	0,74	0,67	7
3 ноем.	Набиране на срочни депозити	90 877	61	63 500	-	-	1,00	0,62	0,57	7
9	Набиране на срочни депозити	148 480	147	148 378	-	-	1,00	0,80	0,78	1
10	Набиране на срочни депозити	72 702	50	64 000	-	-	1,00	0,80	0,68	7
11	Обратна сделка	12 552	23	12 552	1,00	-	-	-	-	6
17	Набиране на срочни депозити	80 760	61	65 000	-	-	1,00	0,73	0,63	7
24	Набиране на срочни депозити	91 432	60	66 000	-	-	1,00	0,51	0,45	7
1 дек.	Набиране на срочни депозити	77 700	52	67 000	-	-	1,00	0,48	0,41	7

Източник: ЕЦБ.

- Възможно е посочените обеми да се различават в малка степен от тези в раздел 1.1 поради операциите, по които е извършено разпределение, но не са извършени плащания.
- От април 2002 г. паралелните операции, т.е. операциите с едноседмичен матуритет, провеждани като стандартни тръжни процедури, паралелни на основните операции по рефинансиране, се класифицират като основни операции по рефинансиране. За паралелните операции, проведени преди този месец, виж таблица 2 в раздел 1.3.
- На 8 юни 2000 г. ЕЦБ оповести, че, започвайки с операцията на 28 юни 2000 г., основните операции по рефинансиране на Евросистемата ще се провеждат като тръжни процедури с променлив лихвен процент. Минималният лихвен процент по заявки се отнася за минималния лихвен процент, по който участниците могат да подават заявките си. На 8 октомври 2008 г. ЕЦБ обяви, че от 15 октомври 2008 г., когато ще бъде договорена нова операция, ежеседмичните основни операции по рефинансиране ще се осъществяват съгласно процедурата за търг с фиксиран лихвен процент с пълно разпределение на заявките при прилагане на лихвения процент по основните операции по рефинансиране. На 4 март 2010 г. ЕЦБ взе решение да възобнови тръжните процедури с променлив лихвен процент за редовните тримесечни операции по дългосрочно рефинансиране, като се започне от операцията с разпределение на 28 април 2010 г. и със сепълмент на 29 април 2010 г.
- При операциите по предоставяне (изтегляне) на ликвидност пределният лихвен процент се отнася за най-ниския (най-високия) процент, по който се приемат заявките.
- При последната едногодишна операция по дългосрочно рефинансиране, уредена на 17 декември 2009 г., при шестмесечните операции по дългосрочно рефинансиране, уредени на 1 април и на 13 май 2010 г., и при тримесечната операция по дългосрочно рефинансиране, уредена на 28 октомври 2010 г., лихвеният процент, по който са удовлетворени всички заявки, е индексираният със средния минимален лихвен процент по заявките при основните операции по рефинансиране за периода на тази операция.

1.4 Статистика на минималните резерви и ликвидността (млрд. евро; среднодневни позиции за периода, ако не е посочено друго; годишен лихвен процент)

1. Резервна база на кредитните институции, към които се прилагат изискванията за минимални резерви

Резервна база към ¹⁾ :	Общо	Пасиви, към които се прилага коефициент от 2%		Пасиви, към които се прилага коефициент от 0%		
		Овърнйт-депозити и депозити с договорен матуритет или с предизвестие, до 2 години	Дългови ценни книжа с матуритет до 2 години	Депозити с договорен матуритет или с период на предизвестие, над 2 години	Репо-сделки	Дългови ценни книжа с матуритет над 2 години
	1	2	3	4	5	6
2008	18 169,6	10 056,8	848,7	2 376,9	1 243,5	3 643,7
2009	18 318,2	9 808,5	760,4	2 475,7	1 170,1	4 103,5
2010 май	19 045,5	9 996,2	746,7	2 600,7	1 411,7	4 290,0
юни	19 018,2	9 998,7	721,2	2 586,9	1 314,3	4 397,2
юли	18 966,5	9 918,6	703,0	2 594,9	1 344,0	4 405,9
авг.	19 138,1	10 019,3	707,4	2 618,7	1 366,2	4 426,5
септ.	18 836,5	9 944,2	670,0	2 566,5	1 307,2	4 348,6

2. Поддържане на резервите

Период на поддържане, завършващ на:	Задължителни резерви	Разплащателни сметки на кредитните институции	Свърхрезерви	Недостиг	Лихвен процент по минималните резерви
	1	2	3	4	5
2008	217,2	218,7	1,5	0,0	3,25
2009	210,2	211,4	1,2	0,0	1,00
2010 13 юли	213,0	214,4	1,4	0,0	1,00
10 авг.	214,3	215,7	1,4	0,0	1,00
7 септ.	213,9	215,3	1,4	0,0	1,00
12 окт.	211,9	213,1	1,2	0,0	1,00
9 ноем.	214,0	215,2	1,2	0,0	1,00
7 дек.	211,8	.	.	.	.

3. Ликвидност

Период на поддържане, завършващ на:	Фактори за предоставяне на ликвидност					Фактори за изтегляне на ликвидност					Разплащателни сметки на кредитни институции	Парична база
	Операции по паричната политика на Евросистемата											
	Нетни активи на Евросистемата в злато и чуждестранна валута	Основни операции по рефинансиране	Операции по дългосрочно рефинансиране	Пределно кредитно улеснение	Други операции по предоставяне на ликвидност ²⁾	Депозитно улеснение	Други операции по изтегляне на ликвидност ³⁾	Банкноти в обращение	Депозити на централното държавно управление при Евросистемата	Други фактори (нето)		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	1	0	12
2008	580,5	337,3	457,2	2,7	0,0	200,9	4,9	731,1	107,8	114,3	218,7	1 150,7
2009	407,6	55,8	593,4	0,7	24,6	65,7	9,9	775,2	150,1	-130,2	211,4	1 052,3
2010 15 юни	462,4	110,0	706,7	0,3	86,9	288,8	34,1	806,2	123,1	-98,4	212,5	1 307,5
13 юли	500,9	167,5	573,2	0,3	140,2	230,4	54,4	813,0	126,5	-56,5	214,4	1 257,8
10 авг.	543,4	185,4	432,2	0,1	121,4	96,7	67,5	819,3	95,2	-11,8	215,7	1 131,7
7 септ.	543,2	153,1	435,0	0,6	121,8	83,7	66,9	816,0	86,8	-15,0	215,3	1 115,0
12 окт.	531,3	164,5	392,6	0,7	128,3	68,8	64,8	814,1	96,4	-39,8	213,1	1 096,1
9 ноем.	511,3	183,0	340,0	0,8	124,5	41,9	68,8	813,5	92,1	-72,0	215,2	1 070,7

Източник: ЕЦБ.

1) Към края на периода.

2) Включва ликвидността, предоставена по програмата на Евросистемата за закупуване на обезпечени облигации и по програмата на Евросистемата за пазарите на ценни книжа.

3) Включва ликвидността, изтеглена в резултат на валутните суопови операции на Евросистемата. За повече информация виж <http://www.ecb.europa.eu/mopo/liq/html/index.en.html>.

ПАРИ, БАНКИ И ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

2.1 Агрегиран баланс на парично-финансовите институции от еврозоната¹⁾ (млрд. евро; салда в края на периода)

1. Активи

	Общо	Кредити за резиденти на еврозоната				Ценни книжа, различни от акции, емитирани от резиденти на еврозоната				Акции/ дялове на фондове на паричния пазар ²⁾	Акции/ други капиталови инструменти, емитирани от резиденти на еврозоната	Чуждестранни активи	Дълготрайни активи	Други активи
		Общо	Държавно управление	Други резиденти на еврозоната	ПФИ	Общо	Държавно управление	Други резиденти на еврозоната	ПФИ					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	1	0 1	11	21	В
Евросистема														
2008	2 982,9	1 803,0	20,6	0,6	1 781,8	362,3	319,5	3,3	39,4	-	14,4	484,7	8,6	309,9
2009	2 829,9	1 475,6	19,5	0,7	1 455,4	451,7	368,3	7,5	75,9	-	16,5	556,7	8,5	321,0
2010 2 тр.	3 390,3	1 822,1	18,8	0,9	1 802,4	535,8	425,7	9,7	100,4	-	15,8	670,0	8,6	338,1
3 тр.	3 024,2	1 459,0	18,5	0,9	1 439,6	550,3	439,5	9,6	101,2	-	16,7	645,7	8,7	343,8
2010 юли	3 104,2	1 569,6	18,7	0,9	1 550,0	537,9	428,7	9,6	99,6	-	16,1	620,2	8,6	351,8
авг.	3 101,4	1 529,1	18,7	0,9	1 509,5	544,8	434,2	9,7	100,9	-	16,6	664,0	8,7	338,2
септ.	3 024,2	1 459,0	18,5	0,9	1 439,6	550,3	439,5	9,6	101,2	-	16,7	645,7	8,7	343,8
окт. ⁽³⁾	3 028,1	1 449,8	18,5	0,9	1 430,4	559,3	448,8	9,7	100,8	-	17,0	643,6	8,7	349,7
ПФИ с изключение на Евросистемата														
2008	31 830,5	18 050,8	968,3	10 774,8	6 307,7	4 628,1	1 245,4	1 406,4	1 976,3	98,7	1 196,7	4 746,6	211,7	2 897,9
2009	31 144,9	17 702,3	1 001,5	10 783,3	5 917,5	5 060,7	1 483,2	1 497,2	2 080,3	85,1	1 235,1	4 251,7	220,7	2 589,2
2010 2 тр.	32 577,9	18 266,0	1 068,0	10 989,2	6 208,8	5 105,7	1 573,8	1 506,1	2 025,8	67,3	1 228,3	4 572,9	221,4	3 116,4
3 тр.	32 075,4	17 888,1	1 068,9	10 977,8	5 841,3	5 067,5	1 566,1	1 531,9	1 969,5	62,6	1 244,1	4 385,7	220,0	3 207,3
2010 юли	32 077,3	18 051,6	1 056,8	10 973,5	6 021,3	5 090,1	1 572,4	1 526,3	1 991,3	64,7	1 229,6	4 428,6	219,6	2 993,1
авг.	32 656,6	18 011,1	1 064,4	10 971,6	5 975,1	5 102,8	1 566,7	1 528,6	2 007,4	64,8	1 241,7	4 571,5	219,4	3 445,4
септ.	32 075,4	17 888,1	1 068,9	10 977,8	5 841,3	5 067,5	1 566,1	1 531,9	1 969,5	62,6	1 244,1	4 385,7	220,0	3 207,3
окт. ⁽³⁾	31 855,5	17 814,3	1 147,2	10 951,3	5 715,8	5 093,5	1 649,1	1 505,4	1 939,0	61,4	1 251,1	4 332,7	220,5	3 081,9

2. Пасиви

	Общо	Пари в обращение	Депозити на резиденти на еврозоната				Акции/ дялове на фондове на паричния пазар ³⁾	Издадени дългови ценни книжа ⁴⁾	Капитал и резерви	Чуждестранни пасиви	Други пасиви
			Общо	Централно държавно управление	Сектор държавно управление-други/Други резиденти на еврозоната	ПФИ					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	1	0
Евросистема											
2008	2 982,9	784,7	1 247,2	68,8	16,6	1 161,7	-	0,1	273,8	378,3	298,9
2009	2 829,9	829,3	1 192,3	102,6	22,1	1 067,6	-	0,1	320,9	140,0	347,4
2010 2 тр.	3 390,3	835,4	1 631,0	137,2	21,4	1 472,4	-	0,1	413,5	142,5	367,9
3 тр.	3 024,2	837,0	1 293,8	89,2	10,6	1 194,0	-	0,0	403,6	131,3	358,5
2010 юли	3 104,2	844,1	1 370,3	102,8	11,9	1 255,5	-	0,1	396,5	137,2	356,0
авг.	3 101,4	837,5	1 344,7	97,0	8,6	1 239,1	-	0,1	424,6	135,9	358,7
септ.	3 024,2	837,0	1 293,8	89,2	10,6	1 194,0	-	0,0	403,6	131,3	358,5
окт. ⁽³⁾	3 028,1	838,7	1 294,5	100,6	12,6	1 181,3	-	0,0	406,2	130,7	357,9
ПФИ с изключение на Евросистемата											
2008	31 830,5	-	16 742,2	190,8	9 699,5	6 852,0	825,0	4 838,9	1 767,6	4 401,5	3 255,4
2009	31 144,9	-	16 470,9	144,1	10 044,8	6 282,0	732,6	4 908,5	1 921,2	4 097,3	3 014,3
2010 2 тр.	32 577,9	-	17 012,9	167,6	10 300,5	6 544,7	670,9	4 979,5	2 004,2	4 460,6	3 450,0
3 тр.	32 075,4	-	16 597,9	176,2	10 316,6	6 105,0	651,8	4 900,4	2 016,4	4 304,4	3 604,4
2010 юли	32 077,3	-	16 763,2	179,5	10 280,5	6 303,2	659,5	4 927,8	2 008,9	4 350,0	3 368,0
авг.	32 656,6	-	16 728,1	165,2	10 304,5	6 258,5	674,8	4 955,8	2 018,6	4 495,2	3 784,1
септ.	32 075,4	-	16 597,9	176,2	10 316,6	6 105,0	651,8	4 900,4	2 016,4	4 304,4	3 604,4
окт. ⁽³⁾	31 855,5	-	16 544,7	243,1	10 323,2	5 978,5	636,0	4 857,7	2 029,1	4 327,5	3 460,4

Източник: ЕЦБ.

1) Данните се отнасят за променлив състав на еврозоната. За по-подробна информация виж общите бележки.

2) Обем, емитирани от резиденти на еврозоната. Обемите, емитирани от нерезиденти на еврозоната, са включени в чуждестранните активи.

3) Обем, държани от резиденти на еврозоната.

4) Обемите, емитирани с матурирест до две години, държани от нерезиденти на еврозоната, са включени в чуждестранните пасиви.

2.2 Консолидиран баланс на парично-финансовите институции от еврозоната¹⁾

(млрд. евро; салда в края на периода; трансакции през периода)

1. Активи

	Общо	Кредити за резиденти на еврозоната			Ценни книжа, различни от акции, емитирани от резиденти на еврозоната			Акции/други капиталови инструменти, емитирани от резиденти на еврозоната	Чуждестранни активи	Дълготрайни активи	Други активи
		Общо	Държавно управление	Други резиденти на еврозоната	Общо	Държавно управление	Други резиденти на еврозоната				
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	1	0
	Салда										
2008	24 121,3	11 764,3	988,9	10 775,5	2 974,7	1 564,9	1 409,8	784,8	5 231,4	220,3	3 146,0
2009	23 861,6	11 804,9	1 020,9	10 784,0	3 356,2	1 851,5	1 504,6	812,1	4 808,4	229,2	2 850,8
2010 2 тр.	25 252,7	12 076,8	1 086,7	10 990,1	3 515,2	1 999,4	1 515,8	783,1	5 242,8	230,0	3 404,6
3 тр.	25 172,0	12 066,2	1 087,5	10 978,7	3 547,1	2 005,6	1 541,6	797,7	5 031,4	228,7	3 500,9
2010 юли	24 943,6	12 049,9	1 075,5	10 974,4	3 537,0	2 001,1	1 535,9	785,0	5 048,8	228,2	3 294,7
авг.	25 588,5	12 055,6	1 083,1	10 972,5	3 539,3	2 001,0	1 538,3	796,0	5 235,5	228,1	3 734,0
септ.	25 172,0	12 066,2	1 087,5	10 978,7	3 547,1	2 005,6	1 541,6	797,7	5 031,4	228,7	3 500,9
окт. ⁽ⁿ⁾	25 122,3	12 118,0	1 165,7	10 952,3	3 613,0	2 097,9	1 515,1	804,0	4 976,3	229,2	3 382,0
	Трансакции										
2008	1 694,1	598,2	12,8	585,4	499,5	90,0	409,5	-56,4	-73,8	-3,0	730,8
2009	-645,1	20,1	34,2	-14,1	365,1	269,8	95,3	12,6	-465,4	7,8	-586,0
2010 2 тр.	519,1	135,8	36,1	99,8	51,9	69,8	-17,9	-2,0	-55,8	2,7	386,4
3 тр.	179,1	45,1	1,3	43,8	21,6	-0,2	21,8	10,0	5,2	-1,4	98,7
2010 юли	-145,1	-3,0	-11,0	7,9	14,6	-2,6	17,1	-3,2	-40,1	-1,8	-111,5
авг.	534,9	-1,1	7,3	-8,4	-5,4	-7,6	2,1	12,7	91,9	-0,3	437,2
септ.	-210,7	49,2	5,0	44,3	12,5	9,9	2,6	0,5	-46,6	0,7	-227,0
окт. ⁽ⁿ⁾	-23,8	59,2	78,2	-18,9	68,9	95,3	-26,4	4,1	-35,4	0,5	-121,1

2. Пасиви

	Общо	Пари в обращение	Депозити на централното държавно управление	Депозити на сектор Държавно управление – други/други резиденти на еврозоната	Акции/ дялове на фондове на паричния пазар ²⁾	Издадени дългови ценни книжа ³⁾	Капитал и резерви	Чуждестранни пасиви	Други пасиви	Превишение на пасивите над активите към ПФИ
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	1
Салда										
2008	24 121,3	722,7	259,6	9 716,1	726,3	2 823,3	1 615,1	4 779,8	3 554,2	-75,8
2009	23 861,6	769,9	246,7	10 066,9	647,5	2 752,4	1 802,6	4 237,3	3 361,7	-23,3
2010 2 тр.	25 252,7	785,4	304,8	10 321,9	603,6	2 853,5	1 956,7	4 603,1	3 817,9	5,8
3 тр.	25 172,0	786,8	265,5	10 327,2	589,2	2 829,7	1 956,9	4 435,7	3 962,9	18,1
2010 юли	24 943,6	793,9	282,2	10 292,4	594,7	2 837,0	1 944,7	4 487,2	3 724,0	-12,5
авг.	25 588,5	787,9	262,1	10 313,1	610,1	2 847,6	1 980,9	4 631,1	4 142,8	13,0
септ.	25 172,0	786,8	265,5	10 327,2	589,2	2 829,7	1 956,9	4 435,7	3 962,9	18,1
окт. ⁽⁶⁾	25 122,3	789,1	343,7	10 335,8	574,6	2 817,9	1 971,1	4 458,2	3 818,4	13,6
Трансакции										
2008	1 694,1	83,3	106,0	700,9	29,8	-32,7	138,5	91,7	595,4	-18,7
2009	-645,1	45,8	-4,4	289,4	-12,5	-56,5	143,2	-591,3	-502,9	44,1
2010 2 тр.	519,1	16,9	37,3	139,7	-28,8	-33,5	45,6	-45,6	357,0	30,3
3 тр.	179,1	1,3	-39,5	40,2	-14,6	20,0	19,9	25,0	125,7	1,0
2010 юли	-145,1	8,4	-22,6	-16,2	-8,9	10,8	16,9	-9,6	-100,8	-23,0
авг.	534,9	-6,0	-20,2	18,7	15,3	-4,6	5,7	87,6	410,4	28,0
септ.	-210,7	-1,2	3,4	37,7	-20,9	13,8	-2,7	-53,0	-183,9	-4,0
окт. ⁽⁶⁾	-23,8	2,2	78,0	7,6	-14,6	-7,4	10,6	50,9	-143,6	-7,6

Източник: ЕЦБ.

1) Данните се отнасят за променлив състав на еврозоната. За по-подробна информация виж общите бележки.

2) Обеми, държани от резиденти на еврозоната.

3) Обемите, емитирани с матуритет до две години и държани от нерезиденти на еврозоната, са включени в чуждестранните пасиви.

2.3 Парична статистика¹⁾

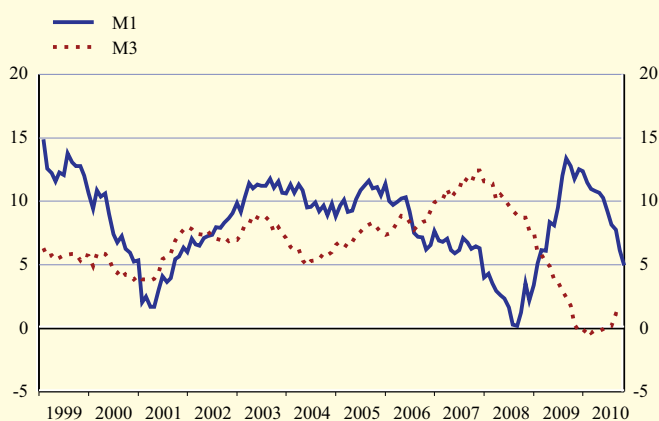
(млрд. евро и годишен темп на прираст; сезонно изгладени данни; салда и темп на прираст в края на периода; трансакции през периода)

1. Парични агрегати²⁾ и източници

	МЗ					МЗ, три-месечна плъзгаща се средна (центрирана)	Дългосрочни финансови пасиви	Вземания от сектор „държавно управление“	Вземания от други резиденти на еврозоната		Нетни чуждестранни активи ³⁾	
	М2		М3-М2		Кредити				Допълнителен показател: Кредити, коригирани за продажби и секюризация ⁴⁾			
	М1	М2-М1										
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
	Салда											
2008	3 980,6	4 040,7	8 021,4	1 371,5	9 392,9	-	6 281,8	2 575,5	12 969,6	10 779,9	-	431,9
2009	4 492,3	3 696,0	8 188,3	1 145,9	9 334,2	-	6 757,2	2 898,4	13 091,0	10 782,2	-	551,0
2010 2 тр. 3 тр.	4 659,4	3 641,9	8 301,3	1 128,6	9 429,9	-	7 142,4	3 062,4	13 250,8	10 962,7	-	645,6
	4 684,7	3 696,3	8 381,0	1 119,9	9 500,9	-	7 146,1	3 100,5	13 327,4	10 967,0	-	600,8
2010 юли авг. септ. окт. ⁽ⁿ⁾	4 689,5	3 642,2	8 331,7	1 103,5	9 435,2	-	7 113,1	3 068,3	13 280,5	10 951,6	-	564,8
	4 736,0	3 672,4	8 408,4	1 115,1	9 523,4	-	7 183,7	3 095,4	13 364,7	11 007,4	-	608,3
	4 684,7	3 696,3	8 381,0	1 119,9	9 500,9	-	7 146,1	3 100,5	13 327,4	10 967,0	-	600,8
	4 690,8	3 714,8	8 405,6	1 068,9	9 474,6	-	7 160,0	3 262,6	13 289,7	10 960,0	-	501,3
	Трансакции											
2008	130,6	484,8	615,4	47,8	663,2	-	252,4	103,0	926,9	581,1	736,9	-166,4
2009	495,6	-368,3	127,3	-157,8	-30,5	-	421,3	308,1	84,4	-20,4	19,7	125,5
2010 2 тр. 3 тр.	75,3	-25,9	49,4	21,5	70,9	-	3,7	83,0	27,2	67,4	73,3	-16,0
	35,4	66,8	102,1	-13,9	88,2	-	84,5	32,3	123,1	59,5	84,1	-20,6
2010 юли авг. септ. окт. ⁽ⁿ⁾	35,3	4,6	39,9	-27,4	12,5	-	32,6	2,0	45,2	12,6	27,5	-33,1
	44,6	31,3	75,9	11,1	87,0	-	24,2	19,3	79,0	49,3	54,2	5,0
	-44,5	30,9	-13,7	2,3	-11,3	-	27,7	11,0	-1,1	-2,3	2,4	7,6
	7,7	19,4	27,2	-55,2	-28,1	-	15,4	164,9	-32,3	0,5	8,3	-108,2
	Темп на прираст											
2008	3,4	13,7	8,3	3,6	7,6	7,1	4,2	4,2	7,7	5,7	7,1	-166,4
2009	12,4	-9,1	1,6	-11,6	-0,3	-0,2	6,7	11,9	0,6	-0,2	0,2	125,5
2010 2 тр. 3 тр.	9,2	-7,0	1,4	-7,7	0,2	0,1	3,9	8,6	0,0	0,4	0,3	39,2
	6,2	-2,8	2,0	-5,3	1,1	1,1	3,2	7,3	0,9	1,2	1,3	-4,3
2010 юли авг. септ. окт. ⁽ⁿ⁾	8,2	-5,9	1,5	-8,4	0,2	0,5	3,9	8,0	0,5	0,7	0,8	-0,3
	7,8	-4,4	2,1	-5,0	1,2	0,8	3,4	7,6	1,0	1,2	1,3	-25,5
	6,2	-2,8	2,0	-5,3	1,1	1,1	3,2	7,3	0,9	1,2	1,3	-4,3
	4,9	-1,2	2,1	-7,4	1,0	,	3,4	12,0	1,0	1,4	1,6	-100,9

Г1 Парични агрегати¹⁾

(годишен темп на прираст; сезонно изгладен)

Г2 Източници¹⁾

(годишен темп на прираст; сезонно изгладен)

Източник: ЕЦБ.

- Данните се отнасят за променлив състав на еврозоната. За по-подробна информация виж общите бележки. За месечни и други краткосрочни темпове на прираст за избрани показатели виж <http://www.ecb.europa.eu/stats/money/aggregates/aggr/html/index.en.html>.
- Паричните задължения на ПФИ и централното държавно управление (поща, хазна) срещу предприятия, различни от ПФИ (НПФИ) – резиденти на еврозоната, с изключение на централното държавно управление (за дефиниране на М1, М2, М3 виж речника).
- Стойностите в частта „темп на прираст“ са сумите от трансакциите за последните 12 месеца от обозначения период.
- Коригиране балансите на ПФИ за непризнати кредити поради тяхната продажба и секюризация.

2.3 Парична статистика¹⁾

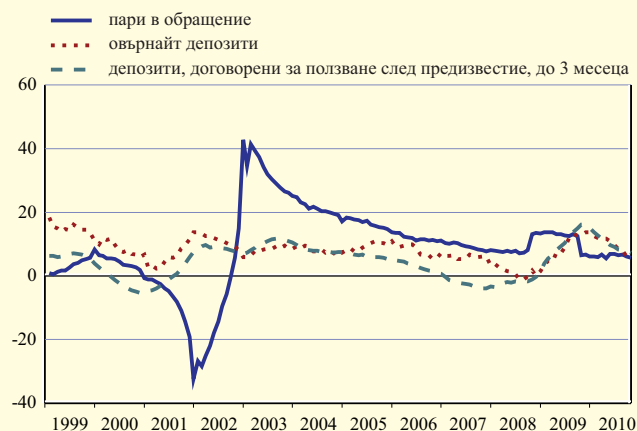
(млрд. евро и годишен темп на прираст; сезонно изгладени данни; салда и темп на прираст в края на периода; трансакции през периода)

2. Компоненти на паричните агрегати и на дългосрочните финансови пасиви

	Пари в обращение	Овърнйт депозити	Депозити с договорен матуритет до 2 години	Депозити, договорени за ползване след пред- известие, до 3 месеца	Репо сделки	Акции/ дялове на фондове на паричния пазар	Дългови ценни книжа с матуритет до 2 години	Дългови ценни книжа с матуритет над 2 години	Депозити, договорени за ползване след пред- известие, над 3 месеца	Депозити с договорен матуритет над 2 години	Капитал и резерви
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	1	0
Салда											
2008	710,4	3 270,2	2 472,2	1 568,6	350,2	755,2	266,1	2 569,3	121,6	1 987,1	1 603,8
2009	755,1	3 737,2	1 890,6	1 805,4	340,2	673,8	131,9	2 632,9	131,9	2 203,0	1 789,4
2010 2 тр.	784,9	3 874,5	1 797,1	1 844,9	401,8	604,0	122,7	2 716,5	128,1	2 340,4	1 957,4
3 тр.	791,2	3 893,5	1 804,8	1 891,5	397,6	594,3	128,0	2 700,4	122,4	2 371,5	1 951,8
2010 юли	782,2	3 907,3	1 784,5	1 857,7	390,2	585,8	127,5	2 694,1	126,1	2 347,8	1 945,0
авг.	791,7	3 944,3	1 795,5	1 876,9	387,8	600,4	126,9	2 710,5	125,2	2 364,0	1 984,0
септ.	791,2	3 893,5	1 804,8	1 891,5	397,6	594,3	128,0	2 700,4	122,4	2 371,5	1 951,8
окт. ^(a)	790,4	3 900,4	1 811,0	1 903,8	382,4	579,8	106,7	2 708,4	119,7	2 363,4	1 968,5
Трансакции											
2008	83,6	47,0	464,3	20,5	47,0	32,9	-32,2	0,7	0,7	114,7	136,2
2009	43,4	452,2	-605,7	237,4	-10,1	-13,3	-134,3	77,7	8,9	193,4	141,3
2010 2 тр.	9,6	65,6	-42,5	16,6	60,0	-25,5	-13,0	-36,5	-1,9	-5,8	47,9
3 тр.	6,3	29,1	20,0	46,8	-3,9	-9,9	0,0	33,0	-2,4	39,9	14,0
2010 юли	-2,8	38,1	-8,4	13,0	-11,5	-18,2	2,4	7,2	-0,9	9,8	16,5
авг.	9,5	35,1	12,1	19,1	-2,5	14,5	-0,8	1,5	0,3	14,2	8,3
септ.	-0,5	-44,1	16,2	14,7	10,1	-6,2	-1,6	24,4	-1,7	15,9	-10,8
окт. ^(a)	-0,9	8,6	7,1	12,4	-19,3	-14,5	-21,4	12,5	-1,5	-8,6	13,1
Темп на прираст											
2008	13,3	1,5	23,3	1,3	15,3	4,7	-10,7	0,0	0,5	6,1	9,3
2009	6,1	13,8	-24,3	15,1	-2,8	-1,9	-50,2	3,0	7,2	9,7	8,7
2010 2 тр.	6,9	9,6	-19,4	9,1	16,7	-13,6	-32,0	1,5	0,6	4,3	7,3
3 тр.	6,0	6,2	-12,1	7,9	21,3	-15,3	-16,2	1,4	-3,9	3,2	6,7
2010 юли	6,6	8,5	-17,4	8,3	17,9	-16,6	-26,0	1,2	-1,2	4,0	8,2
авг.	6,7	8,0	-15,0	8,2	24,0	-14,7	-19,5	0,4	-1,8	3,9	7,6
септ.	6,0	6,2	-12,1	7,9	21,3	-15,3	-16,2	1,4	-3,9	3,2	6,7
окт. ^(a)	5,8	4,8	-8,9	7,3	22,7	-16,9	-25,3	2,0	-5,9	2,8	7,1

Г3 Компоненти на паричните агрегати¹⁾

(годишен темп на прираст; сезонно изгладен)

Г4 Компоненти на дългосрочните финансови пасиви¹⁾

(годишен темп на прираст; сезонно изгладен)

Източник: ЕЦБ.

1) Данните се отнасят за променлив състав на еврозоната. За по-подробна информация виж общите бележки.

2.4 Кредити на ПФИ: разбивка^{1), 2)}

(млрд. евро и годишен темп на прираст; салда и темп на прираст в края на периода; трансакции през периода)

1. Кредити за финансови посредници, нефинансови предприятия и домакинства

	Застрахователни дружества и пенсионни фондове	Други финансови посредници ³⁾	Нефинансови предприятия				Домакинства ⁴⁾			
	Общо	Общо	Общо	До 1 година	От 1 до 5 години	Над 5 години	Общо	Кредити за потребление	Кредити за покупка на жилище	Други заеми
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Салда										
2008	104,9	971,7	4 821,3	1 381,1	960,9	2 479,3	4 882,0	632,4	3 483,0	766,6
2009	90,0	1 058,5	4 684,9	1 185,4	936,8	2 562,8	4 948,7	631,4	3 543,3	774,1
2010 2 тр.	86,2	1 096,5	4 691,8	1 138,7	921,7	2 631,4	5 088,2	644,4	3 631,9	811,9
3 тр.	92,5	1 065,7	4 700,2	1 136,1	924,6	2 639,5	5 108,5	639,3	3 653,2	816,0
2010 юли	91,3	1 109,9	4 662,6	1 121,9	913,9	2 626,8	5 087,9	641,1	3 637,0	809,8
авг.	96,0	1 121,1	4 683,4	1 129,1	915,9	2 638,4	5 106,8	642,7	3 650,0	814,2
септ.	92,5	1 065,7	4 700,2	1 136,1	924,6	2 639,5	5 108,5	639,3	3 653,2	816,0
окт. ⁽ⁿ⁾	93,8	1 059,2	4 681,5	1 130,0	917,5	2 634,0	5 125,5	638,1	3 671,2	816,3
Трансакции										
2008	-3,7	86,9	418,3	86,8	119,6	211,8	79,6	10,4	52,2	16,9
2009	-13,5	35,9	-107,4	-181,2	-19,0	92,8	64,7	-1,2	51,3	14,6
2010 2 тр.	-0,4	34,1	-2,6	-28,3	2,2	23,6	36,3	0,4	31,9	3,9
3 тр.	6,5	11,4	18,6	5,2	2,7	10,8	22,9	-2,6	20,9	4,6
2010 юли	5,2	18,9	-15,7	-11,7	-5,0	1,1	4,2	-2,2	7,1	-0,7
авг.	4,6	15,0	16,7	5,8	1,7	9,2	13,0	1,4	7,8	3,8
септ.	-3,3	-22,4	17,7	11,1	5,9	0,6	5,7	-1,8	6,0	1,5
окт. ⁽ⁿ⁾	1,3	-2,4	-13,0	-4,2	-5,4	-3,3	14,5	-0,7	14,6	0,6
Темп на прираст										
2008	-3,5	10,0	9,5	6,8	13,9	9,4	1,7	1,7	1,5	2,3
2009	-13,0	3,6	-2,2	-13,1	-2,0	3,7	1,3	-0,2	1,5	1,9
2010 2 тр.	-12,7	-0,3	-1,7	-9,9	-4,0	3,3	2,8	-0,3	3,3	2,8
3 тр.	0,0	2,1	-0,6	-6,4	-2,0	2,7	2,8	-0,9	3,4	2,9
2010 юли	-1,7	1,5	-1,5	-8,5	-4,0	2,8	2,8	-0,6	3,4	2,8
авг.	6,4	4,0	-1,2	-8,2	-3,3	2,9	2,9	-0,5	3,4	3,1
септ.	0,0	2,1	-0,6	-6,4	-2,0	2,7	2,8	-0,9	3,4	2,9
окт. ⁽ⁿ⁾	6,0	2,8	-0,6	-5,6	-2,0	2,3	2,9	-0,8	3,6	2,8

Г5 Кредити за финансови посредници и нефинансови предприятия²⁾ (годишен темп на прираст, сезонно неизгладен)

Г6 Кредити за домакинства²⁾ (годишен темп на прираст, сезонно неизгладен)

Източник: ЕЦБ.

1) Сектор ПФИ без Евросистемата; секторната класификация е в съответствие с ЕСС'95.

2) Данните се отнасят за променлив състав на еврозоната. За по-подробна информация виж общите бележки.

3) Включително инвестиционните фондове.

4) Включително нетърговските организации, обслужващи домакинствата.

2.4 Кредити на ПФИ: разбивка^{1), 2)}

(млрд. евро и годишен темп на прираст; салда и темп на прираст в края на периода; трансакции през периода)

2. Кредити за финансови посредници и нефинансови предприятия

	Застрахователни дружества и пенсионни фондове				Други финансови посредници ³⁾				Нефинансови предприятия			
	Общо	До 1 година	От 1 до 5 години	Над 5 години	Общо	До 1 година	От 1 до 5 години	Над 5 години	Общо	До 1 година	От 1 до 5 години	Над 5 години
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Салда												
2009	80,3	57,4	7,0	15,9	1 051,6	592,9	185,8	272,9	4 691,3	1 181,3	937,2	2 572,8
2010 2 тр.	90,4	68,9	5,7	15,8	1 107,0	590,3	216,9	299,9	4 700,1	1 150,8	921,6	2 627,7
3 тр.	93,6	73,4	5,8	14,5	1 078,8	585,7	201,2	291,9	4 690,0	1 133,4	922,4	2 634,2
2010 авг.	96,2	75,2	5,0	16,0	1 098,8	585,1	213,0	300,7	4 671,0	1 120,7	914,4	2 635,9
септ.	93,6	73,4	5,8	14,5	1 078,8	585,7	201,2	291,9	4 690,0	1 133,4	922,4	2 634,2
окт. ⁽⁴⁾	95,0	74,3	5,8	15,0	1 053,8	557,8	200,6	295,4	4 671,6	1 124,6	916,8	2 630,3
Трансакции												
2009	-11,9	-11,8	0,9	-0,9	39,3	24,5	7,5	7,4	-106,8	-181,1	-18,8	93,1
2010 2 тр.	4,3	4,6	-0,2	-0,1	37,0	25,8	7,4	3,8	9,2	-12,9	0,9	21,2
3 тр.	3,4	4,6	0,2	-1,4	14,0	5,6	2,4	6,0	0,3	-9,6	0,6	9,3
2010 авг.	1,6	1,7	-0,4	0,3	-1,0	-3,2	-1,9	4,1	-13,8	-15,6	-2,2	3,9
септ.	-2,4	-1,7	0,8	-1,6	13,0	10,3	4,9	-2,2	19,9	16,8	5,3	-2,2
окт. ⁽⁴⁾	1,4	0,9	0,0	0,6	-20,8	-24,5	0,3	3,4	-12,7	-7,1	-4,0	-1,7
Темп на прираст												
2009	-13,0	-17,1	14,2	-4,7	4,1	4,3	4,4	3,1	-2,2	-13,2	-2,0	3,7
2010 2 тр.	-12,4	-13,9	-28,4	3,9	-0,1	-1,6	-2,8	5,3	-1,7	-9,9	-3,9	3,3
3 тр.	0,3	3,9	-25,2	-3,5	2,0	1,6	-1,1	4,9	-0,6	-6,4	-2,0	2,7
2010 авг.	6,4	11,2	-35,6	6,5	4,1	5,6	-3,3	5,6	-1,2	-8,1	-3,3	2,9
септ.	0,3	3,9	-25,2	-3,5	2,0	1,6	-1,1	4,9	-0,6	-6,4	-2,0	2,7
окт. ⁽⁴⁾	6,1	12,5	-27,6	-3,7	2,7	1,9	-0,1	5,8	-0,6	-5,6	-2,1	2,3

3. Кредити за домакинства⁴⁾

	Общо	Кредити за потребление				Жилищни кредити				Други кредити			
		Общо	До 1 година	От 1 до 5 години	Над 5 години	Общо	До 1 година	От 1 до 5 години	Над 5 години	Общо	До 1 година	От 1 до 5 години	Над 5 години
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	1	0	1	12
	Салда												
2009	4 960,1	633,4	135,9	195,1	302,4	3 551,7	15,0	60,8	3 475,9	775,0	146,8	87,7	540,5
2010 2 тр.	5 091,6	647,7	146,9	192,2	308,6	3 626,8	14,1	56,4	3 556,4	817,1	151,5	86,6	578,9
3 тр.	5 115,3	641,2	142,9	188,4	310,0	3 657,4	14,7	58,8	3 583,9	816,7	146,4	87,0	583,3
2010 авг.	5 105,6	643,2	144,5	191,1	307,7	3 649,8	14,7	57,3	3 577,7	812,6	144,7	86,5	581,4
септ.	5 115,3	641,2	142,9	188,4	310,0	3 657,4	14,7	58,8	3 583,9	816,7	146,4	87,0	583,3
окт. ⁽⁴⁾	5 130,8	640,5	142,7	188,0	309,8	3 675,0	14,6	59,0	3 601,4	815,3	143,6	86,4	585,2
	Трансакции												
2009	65,2	-1,2	-1,4	-4,3	4,6	51,6	-2,6	-8,2	62,4	14,7	-7,3	-0,8	22,8
2010 2 тр.	49,1	5,9	1,7	-0,6	4,8	32,6	-0,7	-2,4	35,7	10,5	-4,3	-2,1	17,0
3 тр.	26,2	-4,0	-3,4	-3,4	2,7	30,0	0,2	2,4	27,4	0,2	-4,9	-0,4	5,5
2010 авг.	4,9	-1,7	0,4	-1,7	-0,4	4,7	0,2	0,2	4,4	1,9	-0,6	-0,3	2,9
септ.	13,7	-0,4	-1,4	-2,3	3,3	10,3	-0,1	1,5	8,9	3,8	1,7	-0,2	2,3
окт. ⁽⁴⁾	13,1	-0,2	0,1	-0,4	0,2	14,3	-0,1	0,3	14,1	-1,1	-2,6	-0,4	1,9
	Темп на прираст												
2009	1,3	-0,2	-1,0	-2,2	1,5	1,5	-14,9	-12,0	1,8	1,9	-4,7	-0,9	4,4
2010 2 тр.	2,8	-0,3	-2,2	-2,1	1,7	3,3	-11,2	-11,6	3,7	2,8	-7,5	-2,6	6,7
3 тр.	2,8	-0,9	-2,7	-3,7	1,8	3,4	-7,0	-5,1	3,6	3,0	-7,4	-2,9	6,8
2010 авг.	2,9	-0,5	-1,7	-2,2	1,2	3,4	-9,0	-10,3	3,8	3,1	-6,4	-2,6	6,6
септ.	2,8	-0,9	-2,7	-3,7	1,8	3,4	-7,0	-5,1	3,6	3,0	-7,4	-2,9	6,8
окт. ⁽⁴⁾	2,9	-0,8	-1,8	-3,8	1,7	3,6	-6,9	-4,2	3,8	2,8	-7,4	-3,3	6,7

Източник: ЕЦБ.

1) Сектор ПФИ без Евросистемата; секторната класификация е в съответствие с ЕСС'95.

2) Данните се отнасят за променлив състав на еврозоната. За по-подробна информация виж общите бележки.

3) Включително инвестиционните фондове.

4) Включително нетърговските организации, обслужващи домакинствата.

2.4 Кредити на ПФИ: разбивка^{1), 2)}

(млрд. евро и годишен темп на прираст; салда и темп на прираст в края на периода; трансакции през периода)

4. Кредити за правителството и за нерезиденти на еврозоната

	Държавно управление					Нерезиденти на еврозоната				
	Общо	Централно държавно управление	Държавно управление – други			Общо	Банки ³⁾	Небанкови институции		
			Държавно управление на федерален окръг	Местно държавно управление	Социално-осигурителни фондове			Общо	Държавно управление	Други
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Салда										
2007	954,4	213,2	217,3	494,5	29,4	3 295,5	2 341,6	953,8	59,6	894,2
2008	968,3	227,0	209,8	509,3	22,2	3 242,4	2 278,8	963,6	57,5	906,1
2009 4 тр.	1 001,5	229,1	209,8	528,8	33,8	2 821,7	1 914,9	906,8	46,1	860,7
2010 1 тр.	1 032,4	242,1	209,0	539,0	42,2	2 949,9	1 985,1	964,8	46,8	918,0
2 тр.	1 068,0	250,2	225,0	547,9	44,8	3 074,8	2 074,6	1 000,2	50,3	949,8
3 тр. ⁽ⁿ⁾	1 068,9	257,1	223,2	544,2	44,5	2 950,9	1 995,9	955,1	51,8	903,2
Трансакции										
2007	-7,9	-4,4	-13,0	5,9	3,6	540,1	381,3	158,9	0,3	158,7
2008	13,7	12,5	-8,1	16,5	-7,2	-59,8	-86,0	26,1	0,3	25,8
2009 4 тр.	10,2	-6,2	0,4	12,8	3,1	-3,8	11,4	-15,2	-1,4	-13,8
2010 1 тр.	30,4	12,6	-0,8	10,1	8,5	53,9	24,1	29,6	-0,6	30,2
2 тр.	36,9	9,4	15,9	9,0	2,6	-21,1	0,6	-22,7	-1,3	-21,4
3 тр. ⁽ⁿ⁾	1,5	7,7	-1,9	-3,8	-0,3	-10,6	-13,2	2,5	4,3	-1,8
Темп на прираст										
2007	-1,2	-4,2	-5,6	1,3	13,8	18,6	18,5	18,8	0,5	20,2
2008	1,4	5,8	-3,7	3,3	-24,4	-1,5	-3,6	2,8	0,5	3,0
2009 4 тр.	3,6	0,9	0,1	4,2	51,9	-11,7	-15,1	-4,1	-3,0	-4,2
2010 1 тр.	6,6	4,0	1,8	5,8	101,2	-3,2	-5,4	1,7	-4,7	2,1
2 тр.	7,4	1,0	9,1	7,0	56,8	-1,4	-1,7	-1,4	-5,4	-1,2
3 тр. ⁽ⁿ⁾	8,0	10,0	6,5	5,4	45,1	0,9	1,3	-0,6	1,4	-0,7

Г7 Кредити за сектор „държавно управление“²⁾

(годишен темп на прираст, сезонно неизгладен)

Г8 Кредити за нерезиденти на еврозоната²⁾

(годишен темп на прираст, сезонно неизгладен)

Източник: ЕЦБ.

1) Сектор ПФИ без Евросистемата; секторната класификация е в съответствие с ЕСС'95.

2) Данните се отнасят за променлив състав на еврозоната. За по-подробна информация виж общите бележки.

3) Терминът „банки“, който се използва в тази таблица, обозначава институции, подобни на ПФИ, които са нерезиденти на еврозоната.

2.5 Депозити при ПФИ: разбивка^{1), 2)}

(млрд. евро и годишен темп на прираст; салда и темп на прираст в края на периода; трансакции през периода)

1. Депозити на финансови посредници

	Застрахователни дружества и пенсионни фондове							Други финансови посредници ³⁾						
	Общо	Овърнайт	С договорен матуритет		Договорени за ползване след предизвестие		Репосделки	Общо	Овърнайт	С договорен матуритет		Договорени за ползване след предизвестие		Репосделки
			До 2 години	Над 2 години	До 3 месеца	Над 3 месеца				До 2 години	Над 2 години	До 3 месеца	Над 3 месеца	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Салда														
2008	761,4	84,3	114,2	537,2	1,1	1,5	23,1	1 802,4	319,9	420,4	852,9	12,3	0,1	197,0
2009	738,6	84,1	86,9	543,8	2,2	1,4	20,2	1 872,5	313,1	335,1	957,5	15,9	0,0	250,9
2010 2 тр.	740,7	95,5	84,6	536,2	2,3	0,3	21,8	2 074,1	367,8	297,7	1 059,7	9,1	0,2	339,6
3 тр.	734,3	89,4	89,3	532,7	2,6	0,3	20,1	2 076,9	373,5	300,8	1 053,3	8,6	0,7	339,9
2010 юли	739,0	94,8	87,6	535,4	2,4	0,3	18,5	2 052,9	360,8	304,3	1 058,0	9,0	0,3	320,6
авг.	737,8	90,5	92,0	533,6	2,4	0,3	19,0	2 065,6	365,0	304,9	1 064,1	8,6	0,8	322,3
септ.	734,3	89,4	89,3	532,7	2,6	0,3	20,1	2 076,9	373,5	300,8	1 053,3	8,6	0,7	339,9
окт. ⁽⁴⁾	729,2	89,8	85,4	529,7	2,6	0,3	21,4	2 060,5	367,5	319,9	1 046,0	8,9	0,7	317,5
Трансакции														
2008	69,2	12,4	42,8	12,2	-0,3	0,1	2,2	268,8	4,4	71,8	142,3	-0,3	-0,3	51,0
2009	-26,9	-1,0	-30,4	6,3	1,1	-0,1	-2,8	56,8	6,8	-93,6	85,8	3,7	0,0	54,0
2010 2 тр.	0,9	4,7	-0,2	-7,2	-0,2	2,2	1,5	72,3	33,9	-21,5	-0,7	-8,0	0,1	68,6
3 тр.	-5,6	-5,8	5,0	-6,7	0,3	3,3	-1,7	25,9	9,5	10,4	5,4	-0,5	0,5	0,6
2010 юли	-1,1	-0,4	3,2	-1,8	0,1	1,1	-3,2	-14,7	-5,4	8,2	1,6	-0,1	0,0	-18,9
авг.	-1,8	-4,5	4,1	-2,9	0,0	1,1	0,4	14,3	4,0	3,3	5,3	-0,4	0,5	1,6
септ.	-2,8	-0,8	-2,3	-2,0	0,2	1,1	1,1	26,3	11,0	-1,1	-1,5	0,1	0,0	17,9
окт. ⁽⁴⁾	-4,9	0,4	-3,7	-4,0	0,0	1,1	1,3	-19,3	-5,2	19,5	-6,9	-0,2	0,0	-26,6
Темп на прираст														
2008	10,0	17,3	59,9	2,3	-23,4	-	10,5	17,6	1,4	21,0	20,0	-2,4	-	34,6
2009	-3,5	-1,1	-26,4	1,2	96,8	-	-12,3	3,1	2,0	-22,0	10,0	30,0	-	27,4
2010 2 тр.	-1,7	7,0	-7,8	-3,2	33,3	-	14,3	1,6	6,8	-16,6	-1,5	-36,4	-	33,0
3 тр.	-1,7	2,8	2,9	-4,4	36,1	-	4,6	4,0	17,4	-13,3	-1,3	-41,2	-	34,1
2010 юли	-1,7	5,7	-4,1	-3,5	30,0	-	9,6	3,3	14,6	-15,0	-1,4	-39,4	-	37,6
авг.	-2,0	-0,6	4,2	-4,1	30,4	-	1,3	5,1	20,2	-15,2	-0,5	-41,9	-	42,8
септ.	-1,7	2,8	2,9	-4,4	36,1	-	4,6	4,0	17,4	-13,3	-1,3	-41,2	-	34,1
окт. ⁽⁴⁾	-2,7	-3,4	-1,5	-4,6	32,0	-	16,7	4,2	14,2	-8,3	-0,9	-47,8	-	33,9

Г9 Депозити по сектори²⁾

(годишен темп на прираст)

Г10 Общо депозити и включени в МЗ депозити, по сектори²⁾

(годишен темп на прираст)

Източник: ЕЦБ.

1) Сектор ПФИ без Евросистемата; секторната класификация е в съответствие с ЕСС*95.

2) Данните се отнасят за променлив състав на еврозоната. За по-подробна информация виж общите бележки.

3) Включва инвестиционните фондове.

4) Обхваща депозитите в колони 2, 3, 5 и 7.

5) Обхваща депозитите в колони 9, 10, 12 и 14.

2.5 Депозити при ПФИ: разбивка^{1), 2)}

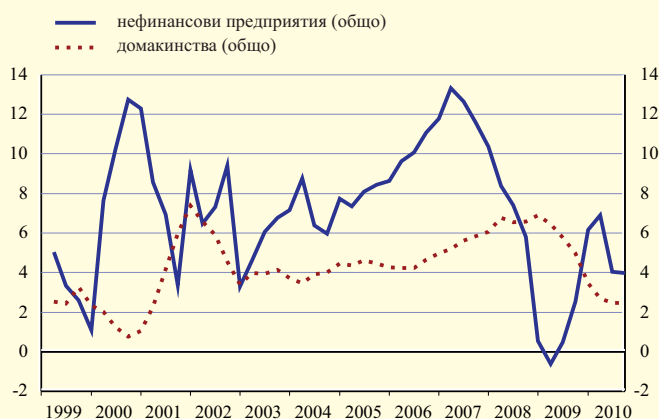
(млрд. евро и годишен темп на прираст; салда и темп на прираст в края на периода; трансакции през периода)

2. Депозити на нефинансови предприятия и домакинства

	Нефинансови предприятия							Домакинства ³⁾						
	Общо	Овърнайт	С договорен матуритет		Договорени за ползване след предизвестие		Репосделки	Общо	Овърнайт	С договорен матуритет		Договорени за ползване след предизвестие		Репосделки
	1	2	До 2 години 3	Над 2 години 4	До 3 месеца 5	Над 3 месеца 6	7	8	9	До 2 години 1	Над 2 години 2	До 3 месеца 1	Над 3 месеца 2	14
Салда														
2008	1 502,6	883,3	502,0	64,4	27,9	1,3	23,7	5 379,2	1 814,5	1 358,2	519,0	1 490,2	113,6	83,7
2009	1 603,1	1 001,1	434,5	80,7	68,7	1,7	16,3	5 601,8	2 157,0	996,5	607,1	1 680,2	123,7	37,3
2010 2 тр.	1 580,3	1 001,9	410,4	82,1	71,2	2,1	12,5	5 660,4	2 229,0	906,6	643,8	1 733,7	116,9	30,5
3 тр.	1 607,9	998,1	434,9	86,9	74,2	2,1	11,8	5 652,3	2 202,9	897,8	652,2	1 757,3	110,7	31,4
2010 юли	1 578,5	989,4	419,3	83,9	72,2	2,1	11,6	5 675,4	2 239,0	900,3	646,9	1 742,9	114,7	31,6
авг.	1 599,0	995,0	431,2	84,4	74,4	2,1	11,9	5 660,3	2 209,4	901,5	650,3	1 754,1	113,0	31,9
септ.	1 607,9	998,1	434,9	86,9	74,2	2,1	11,8	5 652,3	2 202,9	897,8	652,2	1 757,3	110,7	31,4
окт. ⁽⁴⁾	1 620,4	998,5	447,5	86,9	74,2	2,0	11,3	5 673,7	2 218,2	898,8	655,9	1 760,6	109,4	30,9
Трансакции														
2008	8,0	-5,1	13,5	3,2	-3,4	-0,3	0,0	347,5	28,7	336,2	-43,8	28,1	1,7	-3,4
2009	93,0	114,3	-70,1	15,1	40,8	0,4	-7,4	187,8	320,6	-371,5	85,9	190,5	8,6	-46,3
2010 2 тр.	3,7	19,1	-17,1	-0,5	2,0	0,3	-0,1	49,1	62,9	-30,3	11,9	16,3	-6,0	-5,6
3 тр.	34,8	0,3	27,4	5,0	2,9	0,0	-0,7	-4,9	-24,7	-7,1	8,4	23,7	-6,2	0,9
2010 юли	1,8	-10,4	10,3	1,9	1,0	0,0	-1,0	16,9	10,8	-5,3	3,1	9,3	-2,1	1,1
авг.	18,8	4,7	11,3	0,4	2,2	0,0	0,3	-16,2	-30,1	0,7	3,4	11,1	-1,7	0,4
септ.	14,2	6,0	5,8	2,7	-0,3	0,0	-0,1	-5,5	-5,5	-2,5	1,9	3,3	-2,3	-0,5
окт. ⁽⁴⁾	12,3	0,7	12,6	0,0	-0,6	0,0	-0,5	23,5	16,0	1,2	3,7	4,5	-1,3	-0,5
Темп на прираст														
2008	0,5	-0,6	2,9	5,4	-11,0	-16,2	0,0	6,9	1,6	33,0	-7,8	1,9	1,5	-3,9
2009	6,2	12,9	-13,9	23,1	146,6	28,3	-31,2	3,5	17,5	-27,1	16,5	12,8	7,5	-55,4
2010 2 тр.	4,1	9,2	-11,2	14,5	50,5	42,9	-36,2	2,5	10,4	-24,5	20,1	8,3	-2,2	-40,1
3 тр.	4,0	5,1	-2,4	12,0	33,7	38,8	-32,3	2,5	7,0	-18,2	16,3	7,6	-9,7	-27,2
2010 юли	4,1	8,4	-8,9	13,7	41,3	42,1	-37,1	2,6	10,0	-22,9	18,8	8,0	-4,9	-38,0
авг.	4,5	7,1	-5,1	11,2	39,7	43,1	-28,0	2,5	8,3	-20,6	17,7	7,7	-6,9	-33,7
септ.	4,0	5,1	-2,4	12,0	33,7	38,8	-32,3	2,5	7,0	-18,2	16,3	7,6	-9,7	-27,2
окт. ⁽⁴⁾	4,1	3,8	0,9	11,0	28,9	34,7	-25,3	2,7	6,1	-14,6	14,3	7,1	-12,6	-22,5

Г11 Депозити по сектору²⁾

(годишен темп на прираст)

Г12 Общо депозити и включени в М3 депозити, по сектору²⁾

(годишен темп на прираст)

Източник: ЕЦБ.

1) Сектор ПФИ без Евросистемата; секторната класификация е в съответствие с ЕСС'95.

2) Данните се отнасят за променлив състав на еврозоната. За по-подробна информация виж общите бележки.

3) Включително нетърговските организации, обслужващи домакинствата.

4) Обхваща депозитите в колони 2, 3, 5 и 7.

5) Обхваща депозитите в колони 9, 10, 12 и 14.

2.5 Депозити при ПФИ: разбивка^{1), 2)}

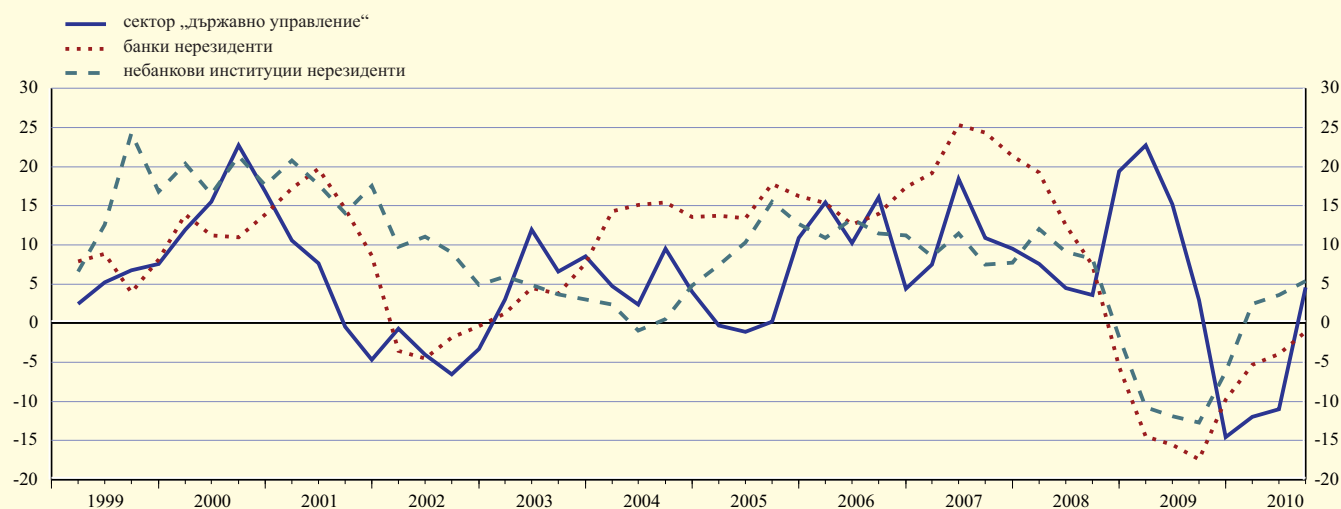
(млрд. евро и годишен темп на прираст; салда и темп на прираст в края на периода; трансакции през периода)

3. Депозити на правителството и на нерезиденти на еврозоната

	Държавно управление					Нерезиденти на еврозоната				
	Общо	Централно държавно управление	Държавно управление – други			Общо	Банки ³⁾	Небанкови институции		
			Държавно управление на федерален окръг	Местно държавно управление	Социално-осигурителни фондове			Общо	Държавно управление	Други
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Салда										
2007	373,5	126,8	58,8	107,7	80,2	3 859,6	2 951,8	907,7	143,1	764,6
2008	444,7	190,8	52,1	116,1	85,8	3 713,2	2 816,1	897,1	65,6	831,5
2009 4 тр.	372,9	144,1	43,4	114,3	71,1	3 368,2	2 532,3	836,0	56,7	779,3
2010 1 тр.	397,6	166,2	50,4	108,4	72,6	3 543,2	2 638,6	904,7	66,8	837,9
2 тр.	412,7	167,6	54,5	113,8	76,8	3 699,6	2 696,7	1 003,0	46,7	956,2
3 тр. ⁽ⁿ⁾	421,5	176,2	58,7	112,0	74,5	3 576,6	2 599,7	976,9	47,7	929,2
Трансакции										
2008	72,7	63,4	-6,5	8,7	7,1	-183,3	-165,8	-17,5	-36,8	19,3
2009	-64,8	-38,1	-8,7	-2,5	-15,5	-331,5	-275,6	-55,8	-4,5	-51,3
2009 4 тр.	-30,1	-12,8	-7,7	-8,8	-0,9	-80,1	-55,9	-24,2	-2,7	-21,5
2010 1 тр.	24,6	22,1	7,0	-5,9	1,4	95,3	49,6	45,7	9,1	36,6
2 тр.	14,7	1,3	4,0	5,1	4,2	-9,9	-26,9	17,0	-2,3	19,3
3 тр. ⁽ⁿ⁾	9,3	8,5	4,3	-1,7	-1,8	14,5	5,3	8,9	3,0	5,9
Темп на прираст										
2007	9,5	-2,4	29,9	10,6	16,9	17,9	21,3	7,7	15,8	6,3
2008	19,4	49,9	-11,0	8,1	8,8	-4,4	-5,6	-1,7	-25,6	2,7
2009 4 тр.	-14,6	-19,9	-16,7	-2,1	-18,0	-8,8	-9,8	-6,2	-7,0	-6,2
2010 1 тр.	-12,0	-17,2	-0,1	-5,4	-13,3	-3,5	-5,3	2,4	12,0	1,7
2 тр.	-11,0	-20,6	11,5	-4,7	-6,0	-2,0	-4,0	3,6	7,0	3,3
3 тр. ⁽ⁿ⁾	4,6	12,3	14,9	-9,2	4,1	0,7	-1,1	5,4	14,2	4,9

Г13 Депозити на правителството и на нерезиденти на еврозоната²⁾

(годишен темп на прираст)

Източник: ЕЦБ.

1) Сектор ПФИ без Евросистемата; секторната класификация е в съответствие с ECC*95.

2) Данните се отнасят за променлив състав на еврозоната. За по-подробна информация виж общите бележки.

3) Терминът „банки“, който се използва в тази таблица, обозначава институции, подобни на ПФИ, които са нерезиденти на еврозоната.

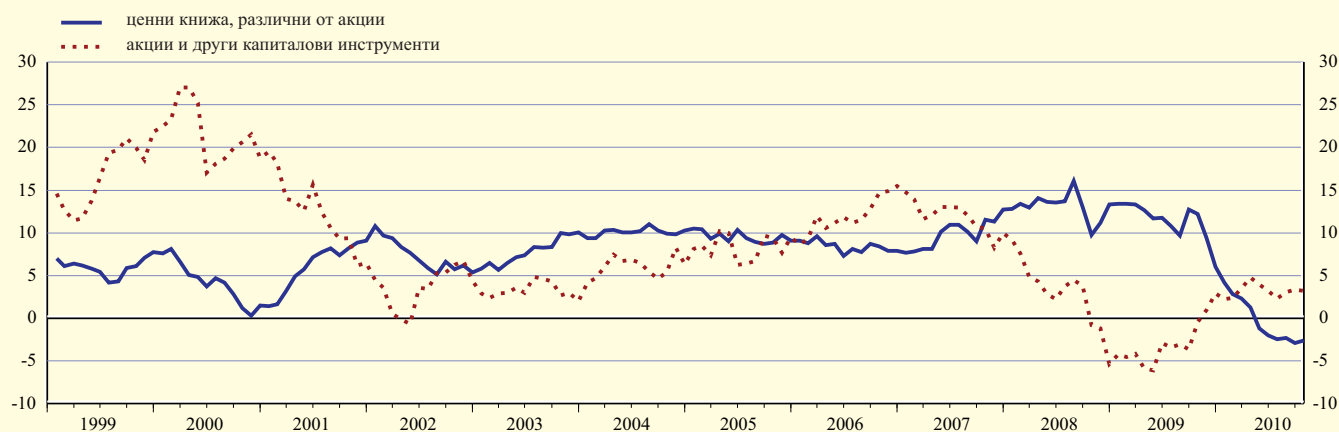
2.6 Ценни книжа, притежавани от ПФИ: разбивка^{1), 2)}

(млрд. евро и годишен темп на прираст; салда и темп на прираст в края на периода; трансакции през периода)

	Ценни книжа, различни от акции								Акции и други капиталови инструменти			
	Общо	ПФИ		Сектор „държавно управление“		Други резиденти на еврозоната		Нерезиденти на еврозоната	Общо	ПФИ	НПФИ	Нерезиденти на еврозоната
		евро	други валути	евро	други валути	евро	други валути					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	1	0	1
	Салда											
2008	5 854,5	1 884,0	92,3	1 226,1	19,3	1 355,3	51,2	1 226,5	1 472,8	421,8	775,0	276,1
2009	6 207,8	1 971,3	109,1	1 467,2	16,0	1 457,8	39,4	1 147,1	1 515,3	434,6	800,5	280,2
2010 2 тр.	6 305,3	1 908,5	117,2	1 555,3	18,5	1 477,6	28,5	1 199,7	1 523,4	456,1	772,2	295,1
3 тр.	6 208,5	1 864,0	105,5	1 548,4	17,7	1 501,7	30,2	1 141,0	1 534,7	458,3	785,8	290,6
2010 юли	6 253,9	1 886,6	104,8	1 555,5	16,9	1 498,6	27,7	1 163,8	1 518,1	455,8	773,7	288,6
авг.	6 299,8	1 890,3	117,1	1 549,3	17,5	1 502,0	26,6	1 197,0	1 529,7	457,3	784,4	288,0
септ.	6 208,5	1 864,0	105,5	1 548,4	17,7	1 501,7	30,2	1 141,0	1 534,7	458,3	785,8	290,6
окт. ⁽ⁿ⁾	6 188,4	1 830,8	108,2	1 634,2	14,9	1 477,8	27,6	1 094,9	1 545,5	459,3	791,8	294,4
	Трансакции											
2008	695,6	213,8	5,8	38,3	1,9	389,8	19,0	26,9	-85,2	22,4	-56,9	-50,8
2009	354,5	83,6	16,6	230,6	-3,2	103,3	-12,0	-64,4	43,2	29,1	11,8	2,3
2010 2 тр.	-95,9	-54,2	-6,9	18,6	-0,4	-4,5	-14,8	-33,8	15,9	10,7	-2,0	7,2
3 тр.	-35,9	-46,4	-0,6	-13,4	0,0	16,7	5,2	2,7	9,6	2,1	9,5	-2,0
2010 юли	-14,0	-24,1	-6,5	-3,5	-0,9	16,9	0,3	3,7	-8,5	-1,8	-3,2	-3,6
авг.	17,0	1,4	10,3	-11,8	-0,3	2,5	-0,4	15,4	14,6	3,7	12,1	-1,3
септ.	-38,9	-23,7	-4,4	1,9	1,2	-2,7	5,2	-16,5	3,6	0,2	0,6	2,8
окт. ⁽ⁿ⁾	-6,4	-30,7	4,0	88,0	-2,6	-24,3	-2,1	-38,7	4,6	1,0	4,1	-0,4
	Темп на прираст											
2008	13,4	12,8	8,0	3,2	9,9	39,9	57,3	2,2	-5,3	5,3	-6,8	-15,4
2009	6,0	4,4	17,6	18,7	-16,0	7,6	-23,2	-5,3	2,9	7,0	1,5	0,8
2010 2 тр.	-2,0	-4,8	-2,6	6,8	-23,0	-1,0	-49,7	-6,8	3,2	8,1	-0,8	7,2
3 тр.	-2,9	-6,9	-2,5	3,5	-15,5	0,5	-39,5	-6,6	3,3	6,3	0,4	7,1
2010 юли	-2,4	-6,8	-8,8	6,0	-22,0	0,4	-49,6	-5,8	2,3	6,0	-0,3	4,0
авг.	-2,3	-6,6	1,2	5,2	-18,5	0,6	-49,6	-5,8	3,1	6,3	1,2	3,3
септ.	-2,9	-6,9	-2,5	3,5	-15,5	0,5	-39,5	-6,6	3,3	6,3	0,4	7,1
окт. ⁽ⁿ⁾	-2,6	-7,4	1,1	8,4	-24,9	-1,0	-39,2	-8,9	3,2	6,1	0,6	6,4

Г14 Ценни книжа, притежавани от ПФИ²⁾

(годишен темп на прираст)

Източник: ЕЦБ.

1) Сектор ПФИ без Евросистемата; секторната класификация е в съответствие с ЕСС'95.

2) Данните се отнасят за променлив състав на еврозоната. За по-подробна информация виж общите бележки.

2.7 Преоценка на избрани показатели от баланса на ПФИ^{1), 2)} (млрд. евро)

1. Отписвания/преоценки на кредити за домакинства³⁾

	Кредити за потребление				Жилищни кредити				Други кредити			
	Общо	До 1 година	От 1 до 5 години	Над 5 години	Общо	До 1 година	От 1 до 5 години	Над 5 години	Общо	До 1 година	От 1 до 5 години	Над 5 години
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	1	0	11
2007	-4,2	-1,2	-1,4	-1,6	-2,7	-0,2	-0,2	-2,3	-6,9	-0,8	-2,3	-3,7
2008	-4,6	-1,1	-1,5	-1,9	-2,7	0,0	-0,2	-2,5	-6,7	-1,2	-2,3	-3,2
2009	-7,5	-1,8	-2,3	-3,4	-4,0	-0,1	-0,2	-3,7	-7,4	-1,6	-1,3	-4,5
2010 1 тр.	-1,9	-1,1	-0,6	-0,2	-1,1	0,0	0,0	-1,1	-2,3	-0,5	-0,3	-1,4
2 тр.	-1,6	-0,4	-0,4	-0,8	-1,1	0,0	0,0	-1,0	-1,9	-0,3	-0,4	-1,3
3 тр.	-1,9	-0,5	-0,5	-0,9	-0,7	0,0	0,0	-0,7	-1,2	-0,1	-0,2	-0,8
2010 юли	-0,4	-0,1	-0,1	-0,2	-0,2	0,0	0,0	-0,2	-0,5	-0,1	-0,2	-0,3
авг.	-0,3	-0,1	-0,1	-0,1	-0,2	0,0	0,0	-0,2	-0,4	0,0	0,0	-0,3
септ.	-1,2	-0,3	-0,4	-0,6	-0,3	0,0	0,0	-0,3	-0,3	0,0	-0,1	-0,2
окт. ⁽ⁿ⁾	-0,4	-0,2	-0,1	-0,1	-0,7	0,0	0,0	-0,7	-0,7	-0,1	-0,1	-0,5

2. Отписвания/преоценки на кредити за нефинансови предприятия и за нерезиденти на еврозоната

	Нефинансови предприятия				Нерезиденти на еврозоната		
	Общо	До 1 година	От 1 до 5 години	Над 5 години	Общо	До 1 година	Над 1 година
	1	2	3	4	5	6	7
2007	-12,5	-2,1	-5,4	-4,9	-5,1	-3,4	-1,7
2008	-17,8	-4,1	-9,1	-4,6	-6,6	-3,4	-3,2
2009	-35,4	-12,7	-12,5	-10,2	-6,9	-2,6	-4,2
2010 1 тр.	-11,4	-7,1	-4,0	-0,3	-1,0	-0,4	-0,6
2 тр.	-17,8	-5,5	-6,4	-6,0	-0,9	-0,4	-0,5
3 тр.	-10,3	-4,0	-2,8	-3,6	-0,4	-0,3	-0,2
2010 юли	-3,5	-2,1	-0,4	-1,0	-0,2	-0,3	0,1
авг.	-2,7	-0,9	-0,9	-1,0	0,0	0,0	0,0
септ.	-4,1	-1,1	-1,4	-1,6	-0,2	0,1	-0,3
окт. ⁽ⁿ⁾	-1,9	-0,4	-0,8	-0,6	-0,1	0,0	-0,2

3. Преоценка на ценни книжа, притежавани от ПФИ

	Ценни книжа, различни от акции								Акции и други капиталови инструменти			
	Общо	ПФИ		Сектор „държавно управление“		Други резиденти на еврозоната		Нерезиденти на еврозоната	Общо	ПФИ	НПФИ	Нерезиденти на еврозоната
		евро	други валути	евро	други валути	евро	други валути					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	1	0	11
2007	-14,2	-3,3	0,1	-0,3	-0,2	-3,2	-0,6	-6,7	27,6	3,8	11,7	12,1
2008	-60,4	-12,0	0,0	4,5	0,0	-19,0	-2,2	-31,7	-63,6	-9,2	-46,2	-8,2
2009	4,4	8,2	0,2	-0,8	-0,1	-0,8	0,8	-3,0	1,0	-5,9	3,4	3,5
2010	1 тр.	14,3	3,2	0,3	4,5	0,1	2,4	0,1	3,7	0,5	-1,0	-0,2
	2 тр.	-12,4	-2,4	0,4	-8,9	0,5	-4,3	0,0	2,3	-14,6	-3,3	-7,3
	3 тр.	19,5	4,0	-0,1	6,5	0,3	5,7	-1,3	4,4	2,0	0,1	4,4
2010	юли	12,3	2,1	0,2	3,8	0,0	4,1	0,1	2,1	3,3	1,6	4,7
	авг.	9,8	2,3	-0,4	5,8	0,5	1,1	-1,4	2,0	-2,7	-2,2	-1,2
	септ.	-2,6	-0,4	0,1	-3,0	-0,1	0,5	0,0	0,2	1,5	0,7	0,9
	окт. ⁽ⁿ⁾	-3,2	-2,4	0,0	-2,1	0,0	0,4	0,0	1,0	1,1	-0,4	2,2

Източник: ЕЦБ.

1) Сектор ПФИ без Евросистемата; секторната класификация е в съответствие с ЕСС'95.

2) Данните се отнасят за променлив състав на еврозоната. За по-подробна информация виж общите бележки.

3) Включително нетърговските организации, обслужващи домакинствата.

2.8 Разбивка по валути на избрани показатели от баланса на ПФИ^{1), 2)} (%, салда в млрд. евро, към края на периода)

1. Депозити

	ПФИ ³⁾							НПФИ						
	Всички валути (салдо)	Евро ⁴⁾	Други валути					Всички валути (салдо)	Евро ⁴⁾	Други валути				
			Общо	USD	JPY	CHF	GBP			Общо	USD	JPY	CHF	GBP
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	1	0	1	2	3
На резиденти на еврозоната														
2007	6 083,9	92,0	8,0	4,8	0,4	1,2	1,0	9 063,4	95,8	4,2	2,2	0,4	0,1	0,5
2008	6 852,0	89,7	10,3	7,3	0,4	1,3	0,8	9 890,2	96,9	3,1	1,9	0,5	0,1	0,4
2009 4 тр.	6 282,0	92,9	7,1	4,4	0,3	1,2	0,7	10 188,9	97,0	3,0	1,9	0,2	0,1	0,4
2010 1 тр.	6 222,1	93,0	7,0	4,1	0,3	1,2	0,8	10 201,5	97,0	3,0	2,0	0,2	0,1	0,4
2 тр.	6 544,7	92,4	7,6	4,5	0,3	1,2	0,9	10 468,1	97,0	3,0	2,0	0,2	0,1	0,4
3 тр. ⁽ⁿ⁾	6 105,0	92,5	7,5	4,5	0,3	1,2	0,8	10 492,9	97,1	2,9	1,9	0,2	0,1	0,4
На нерезиденти на еврозоната														
2007	2 951,8	47,0	53,0	33,5	2,9	2,4	11,0	907,7	50,1	49,9	32,9	1,6	1,8	9,9
2008	2 816,1	48,3	51,7	33,4	2,8	2,6	10,2	897,1	54,9	45,1	28,7	1,4	1,9	9,4
2009 4 тр.	2 532,3	49,2	50,8	34,2	1,8	2,2	9,6	836,0	53,5	46,5	31,4	1,1	1,7	7,5
2010 1 тр.	2 638,6	50,1	49,9	32,9	2,2	2,2	9,4	904,7	54,9	45,1	31,9	1,1	1,3	6,1
2 тр.	2 696,7	52,9	47,1	30,8	2,1	1,6	9,5	1 003,0	55,2	44,8	31,7	1,1	1,4	6,5
3 тр. ⁽ⁿ⁾	2 599,7	51,4	48,6	32,4	2,3	1,6	9,2	976,9	57,0	43,0	30,5	1,2	1,3	5,8

2. Дългови ценни книжа, емитирани от ПФИ в еврозоната

	Всички валути (салдо)	Евро ⁴⁾	Други валути				
			Общо				
	1	2	3	USD	JPY	CHF	GBP
				4	5	6	7
2007	4 925,0	81,5	18,5	9,2	1,7	1,8	3,4
2008	5 101,8	83,3	16,7	8,4	2,0	1,9	2,5
2009 4 тр.	5 168,3	83,3	16,7	8,8	1,6	1,9	2,5
2010 1 тр.	5 284,2	82,5	17,5	9,5	1,6	1,8	2,5
2 тр.	5 244,3	81,6	18,4	10,0	1,8	2,0	2,5
3 тр. ⁽ⁿ⁾	5 143,1	82,3	17,7	9,4	1,7	2,0	2,4

Източник: ЕЦБ.

1) Сектор ПФИ без Евросистемата; секторната класификация е в съответствие с ECC'95.

2) Данните се отнасят за променлив състав на еврозоната. За по-подробна информация виж общите бележки.

3) За нерезидентите на еврозоната терминът „ПФИ“ се отнася за институциите, подобни на ПФИ от еврозоната.

4) Включително позициите, изразени в националните подразделения на еврото.

2.8 Разбивка по валути на избрани показатели от баланса на ПФИ^{1), 2)} (%, салда в млрд. евро, към края на периода)

3. Кредити

	ПФИ ³⁾							НПФИ						
	Всички валути (салдо)	Евро ⁴⁾	Други валути					Всички валути (салдо)	Евро ⁴⁾	Други валути				
			Общо	USD	JPY	CHF	GBP			Общо	USD	JPY	CHF	GBP
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
За резиденти на еврозоната														
2007	5 792,5	-	-	-	-	-	-	11 102,4	96,2	3,8	1,8	0,2	1,0	0,6
2008	6 307,7	-	-	-	-	-	-	11 743,1	95,9	4,1	2,1	0,3	1,1	0,4
2009 4 тр.	5 917,5	-	-	-	-	-	-	11 784,8	96,2	3,8	1,9	0,2	1,0	0,4
2010 1 тр.	5 916,7	-	-	-	-	-	-	11 832,4	96,1	3,9	2,0	0,2	1,0	0,4
2 тр.	6 208,8	-	-	-	-	-	-	12 057,2	95,8	4,2	2,2	0,3	1,0	0,4
3 тр. ⁽ⁿ⁾	5 841,3	-	-	-	-	-	-	12 046,8	96,0	4,0	2,0	0,2	1,1	0,4
За нерезиденти на еврозоната														
2007	2 341,6	48,2	51,8	28,8	2,3	2,4	12,7	953,8	40,8	59,2	41,3	1,2	3,7	8,3
2008	2 278,8	45,8	54,2	31,8	3,0	2,6	11,3	963,6	40,4	59,6	42,0	1,4	4,3	7,5
2009 4 тр.	1 914,9	45,8	54,2	29,4	2,7	2,9	12,6	906,8	40,0	60,0	42,1	1,2	3,7	8,0
2010 1 тр.	1 985,1	46,6	53,4	29,8	2,6	3,0	11,2	964,8	40,2	59,8	42,5	1,3	3,4	7,5
2 тр.	2 074,6	46,5	53,5	29,8	2,8	3,0	12,0	1 000,2	39,2	60,8	43,3	1,4	3,4	7,7
3 тр. ⁽ⁿ⁾	1 995,9	45,9	54,1	29,6	3,3	3,0	12,0	955,1	40,5	59,5	41,7	1,4	3,6	7,3

4. Ценни книжа, различни от акции

	Емитирани от ПФИ ³⁾							Емитирани от НПФИ						
	Всички валути (салдо)	Евро ⁴⁾	Други валути					Всички валути (салдо)	Евро ⁴⁾	Други валути				
			Общо	USD	JPY	CHF	GBP			Общо	USD	JPY	CHF	GBP
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Емитирани от резиденти на еврозоната														
2007	1 739,8	95,2	4,8	2,4	0,3	0,3	1,5	2 209,3	97,7	2,3	1,4	0,2	0,1	0,5
2008	1 976,3	95,3	4,7	2,6	0,4	0,2	1,2	2 651,8	97,3	2,7	1,7	0,3	0,1	0,4
2009 4 тр.	2 080,3	94,8	5,2	3,1	0,2	0,3	1,4	2 980,4	98,1	1,9	1,2	0,2	0,1	0,3
2010 1 тр.	2 092,8	94,6	5,4	3,2	0,2	0,3	1,4	3 033,9	98,1	1,9	1,2	0,2	0,1	0,3
2 тр.	2 025,8	94,2	5,8	3,5	0,2	0,3	1,5	3 079,9	98,5	1,5	0,8	0,2	0,1	0,4
3 тр. ⁽ⁿ⁾	1 969,5	94,6	5,4	3,0	0,2	0,3	1,6	3 098,0	98,5	1,5	0,9	0,2	0,1	0,4
Емитирани от нерезиденти на еврозоната														
2007	582,0	53,9	46,1	27,3	0,7	0,4	14,4	651,6	35,8	64,2	39,3	4,5	0,8	12,6
2008	580,3	54,1	45,9	28,6	0,9	0,5	13,3	646,2	39,0	61,0	37,1	6,4	0,8	11,1
2009 4 тр.	546,6	55,8	44,2	26,3	0,4	0,5	14,8	600,5	34,9	65,1	38,5	4,2	0,9	15,2
2010 1 тр.	561,8	55,3	44,7	28,0	0,4	0,5	14,8	611,4	32,9	67,1	39,9	4,2	0,9	14,9
2 тр.	558,9	53,4	46,6	27,4	0,5	0,9	15,2	640,7	28,8	71,2	43,7	4,6	0,6	15,1
3 тр. ⁽ⁿ⁾	535,2	52,3	47,7	27,7	0,4	0,9	16,1	605,8	29,8	70,2	42,5	4,6	0,6	15,0

Източник: ЕЦБ.

1) Сектор ПФИ без Евросистемата; секторната класификация е в съответствие с ЕСС'95.

2) Данните се отнасят за променлив състав на еврозоната. За по-подробна информация виж общите бележки.

3) За нерезидентите на еврозоната терминът „ПФИ“ се отнася за институциите, подобни на ПФИ от еврозоната.

4) Включително позициите, изразени в националните подразделения на еврото.

2.9 Агрегиран баланс на инвестиционните фондове от еврозоната¹⁾

(млрд. евро; салда в края на периода; трансакции през периода)

1. Активи

	Общо	Депозити и вземания по кредити	Ценни книжа, различни от акции	Акции и други капиталови инструменти (без акции на инвестиционни фондове и фондове на паричния пазар)	Акции на инвестиционни фондове/фондове на паричния пазар	Нефинансови активи	Други активи (с финансови деривати)
	1	2	3	4	5	6	7
Салда							
2010 март	5 833,7	350,5	2 215,7	1 818,5	779,2	237,0	432,9
апр.	5 901,4	367,1	2 235,3	1 823,8	793,4	238,8	442,9
май	5 863,2	378,7	2 265,0	1 751,4	785,5	240,0	442,7
юни	5 844,3	384,9	2 271,0	1 718,8	791,3	242,4	435,9
юли	5 904,2	381,3	2 287,8	1 757,7	796,4	243,4	437,6
авг.	5 978,1	382,5	2 357,3	1 744,9	804,0	245,7	443,8
септ. ⁽ⁿ⁾	6 061,0	373,0	2 329,7	1 790,2	819,0	241,9	507,1
Трансакции							
2010 1 тр.	190,6	-3,7	69,2	34,9	31,1	21,1	38,1
2 тр.	8,4	26,6	5,4	-26,3	8,0	0,2	-5,5
3 тр. ⁽ⁿ⁾	129,4	-12,4	55,1	15,5	15,7	0,0	55,6

2. Пасиви

	Общо	Депозити и получени кредити	Емитирани акции на инвестиционни фондове			Други пасиви (с финансови деривати)	
	1	2	Общо	Държани от резиденти на еврозоната	Държани от нерезиденти на еврозоната		
	1	2	3	4	5	6	7
Салда							
2010 март	5 833,7	114,3	5 331,7	4 242,8	590,1	1 088,9	387,8
апр.	5 901,4	124,0	5 389,1	4 269,3	597,2	1 119,8	388,2
май	5 863,2	125,5	5 330,8	4 209,3	584,0	1 121,4	406,9
юни	5 844,3	125,9	5 319,0	4 181,0	584,9	1 138,0	399,5
юли	5 904,2	124,9	5 387,7	4 247,0	595,3	1 140,7	391,6
авг.	5 978,1	124,0	5 455,4	4 286,9	601,5	1 168,5	398,7
септ. ⁽ⁿ⁾	6 061,0	122,3	5 488,3	4 319,6	623,6	1 168,7	450,3
Трансакции							
2010 1 тр.	190,6	5,2	141,6	92,7	26,0	48,9	43,9
2 тр.	8,4	10,2	28,0	5,2	0,3	22,8	-29,8
3 тр. ⁽ⁿ⁾	129,4	-5,4	70,1	48,6	21,1	21,5	64,7

3. Емитирани акции на инвестиционни фондове с разбивка по инвестиционна политика и типове фондове

		Общо	Фондове по инвестиционна политика					Типове фондове		Допълнителен показател: фондове на паричния пазар	
			Фондове, инвестиращи в дългови инструменти	Фондове, инвестиращи в капиталови инструменти	Смесени фондове	Фондове, инвестиращи в недвижими имоти	Хеджиращи фондове	Други фондове	Отворени фондове		Затворени фондове
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Салда											
2010	февр.	5 099,8	1 639,1	1 451,6	1 252,2	249,7	96,2	410,9	5 025,4	74,4	1 202,3
	март	5 331,7	1 700,2	1 565,9	1 281,2	257,6	100,4	426,5	5 251,9	79,8	1 175,1
	апр.	5 389,1	1 725,0	1 580,1	1 293,8	257,3	102,5	430,4	5 309,1	80,0	1 182,8
	май	5 330,8	1 740,9	1 510,5	1 289,3	255,9	107,5	426,7	5 248,7	82,1	1 190,4
	юни	5 319,0	1 749,9	1 487,0	1 291,4	252,3	107,4	431,0	5 236,1	82,9	1 167,0
	юли	5 387,7	1 766,5	1 520,6	1 305,5	255,8	104,3	435,0	5 305,3	82,4	1 142,7
	авг.	5 455,4	1 820,8	1 509,3	1 329,6	256,3	104,8	434,6	5 372,9	82,4	1 179,8
	септ. ⁽ⁿ⁾	5 488,3	1 806,4	1 551,2	1 337,9	255,7	99,7	437,5	5 404,2	84,2	1 136,9
Трансакции											
2010	март	55,0	40,8	3,8	-4,8	2,7	3,7	8,8	52,0	3,0	-30,1
	апр.	31,5	14,2	2,5	11,0	1,5	0,0	2,3	31,2	0,2	-2,3
	май	-12,2	-1,1	-16,3	2,6	-1,7	1,6	2,8	-13,9	1,7	-16,5
	юни	8,7	1,2	-4,9	4,1	1,0	0,2	7,0	8,1	0,6	-29,7
	юли	20,5	12,0	3,2	5,8	0,6	-0,5	-0,5	20,3	0,2	-5,6
	авг.	30,4	17,4	3,7	10,0	-0,1	-1,3	0,7	30,7	-0,3	27,9
	септ. ⁽ⁿ⁾	19,2	12,2	-0,1	7,5	1,1	-1,2	-0,2	18,0	1,3	-17,8

Източник: ЕЦБ.

1) Различни от фондове на паричния пазар (показани като допълнителен показател в таблица 3, колона 10 в този раздел). За повече подробности виж общите бележки.

2.10 Ценни книжа, държани от инвестиционни фондове¹⁾, с разбивка по емитент (млрд. евро; салда в края на периода; трансакции през периода)

1. Ценни книжа, различни от акции

	Общо	Еврозона						Останалия свят			
		Общо	ПФИ	ДУ	ДФП	Застрахователни дружества и пенсионни фондове	НФП		Държави – членки на ЕС извън еврозоната	САЩ	Япония
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	Салда										
2009 4 тр.	2 084,4	1 410,0	385,7	684,4	187,7	5,6	146,6	674,4	199,6	259,4	16,2
2010 1 тр.	2 215,7	1 461,0	392,9	706,2	199,5	5,9	156,4	754,7	217,8	292,1	15,6
2 тр.	2 271,0	1 446,8	382,9	713,6	193,0	6,0	151,3	824,2	230,2	325,2	16,6
3 тр. ^(a)	2 329,7	1 476,5	385,1	727,5	210,2	6,5	147,2	853,2	242,0	328,1	16,8
	Трансакции										
2010 1 тр.	69,2	25,5	0,6	9,5	8,9	-0,1	6,5	43,7	11,0	17,6	-1,5
2 тр.	5,4	-26,5	-11,8	-5,4	-3,2	0,6	-6,7	32,0	7,0	13,4	-1,4
3 тр. ^(a)	55,1	13,9	3,0	3,7	2,6	0,0	4,6	41,2	8,0	18,4	0,3

2. Акции и други капиталови инструменти (различни от акции на инвестиционни фондове и фондове на паричния пазар)

	Общо	Еврозона						Останалия свят			
		Общо	ПФИ	ДУ	ДФП	Застрахователни дружества и пенсионни фондове	НФП		Държави – членки на ЕС извън еврозоната	САЩ	Япония
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	Салда										
2009 4 тр.	1 681,3	728,1	97,8	-	35,6	23,7	570,9	953,2	138,2	291,4	65,6
2010 1 тр.	1 818,5	750,8	95,1	-	36,3	28,3	590,9	1 067,7	148,6	329,9	75,8
2 тр.	1 718,8	672,1	74,3	-	34,6	24,0	539,1	1 046,7	141,6	315,1	79,0
3 тр. ⁽ⁿ⁾	1 790,2	712,8	79,7	-	127,9	24,3	480,8	1 077,4	153,6	312,9	67,1
	Трансакции										
2010 1 тр.	34,9	11,1	0,1	-	0,0	1,8	9,2	23,8	0,5	4,9	0,9
2 тр.	-26,3	-20,8	-7,9	-	-0,3	-1,2	-11,4	-5,5	-1,5	-4,8	3,9
3 тр. ⁽ⁿ⁾	15,5	10,3	-0,7	-	11,5	0,4	-0,9	5,2	1,9	0,5	-7,5

3. Акции на инвестиционни фондове/фондове на паричния пазар

	Общо	Еврозона						Останалия свят			
		Общо	ПФИ ²⁾	ДУ	ДФП ²⁾	Застрахователни дружества и пенсионни фондове	НФП		Държави – членки на ЕС извън еврозоната	САЩ	Япония
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	Салда										
2009 4 тр.	715,4	612,8	74,4	-	538,4	-	-	102,6	15,9	23,3	0,3
2010 1 тр.	779,2	660,9	70,8	-	590,1	-	-	118,3	18,4	34,8	0,6
2 тр.	791,3	662,3	77,4	-	584,9	-	-	129,0	19,0	36,4	0,4
3 тр. ^(a)	819,0	699,9	76,3	-	623,6	-	-	119,1	20,3	33,7	0,3
	Трансакции										
2010 1 тр.	31,1	21,3	-4,7	-	26,0	-	-	9,8	1,3	9,9	0,2
2 тр.	8,0	5,7	5,5	-	0,3	-	-	2,3	0,9	-0,9	-0,2
3 тр. ^(a)	15,7	20,9	-0,1	-	21,1	-	-	-5,3	0,9	-0,9	0,0

Източник: ЕЦБ.

1) Различни от фондове на паричния пазар. За повече подробности виж общите бележки.

2) Акциите на инвестиционни фондове (различни от фондове на паричния пазар) са емитирани от ДФП. Акциите на паричния пазар са емитирани от ПФИ.

СМЕТКИ НА ЕВРОЗОНАТА

3.1 Обобщени икономически и финансови сметки по институционални сектори (млрд. евро)

Използване	Еврозона	Домакин-ства	Нефинансо-ви предпри-ятия (НФП)	Финансови предпри-ятия	Сектор „държавно управление“	Останалия свят
2 тр. на 2010 г.						
Външна сметка						
Износ на стоки и услуги						512
Търговско салдо ¹⁾						-13
Сметка „Формиране на дохода“						
Брутна добавена стойност (базисни цени)						
Данъци, намалени със субсидии за продукти						
Брутен вътрешен продукт (пазарни цени)						
Компенсации на наети лица	1 131	114	715	55	247	
Други данъци, намалени с производствени субсидии	25	5	14	3	4	
Потребление на основен капитал	352	96	197	12	47	
Нетен опериращ излишък и смесен доход ¹⁾	560	285	239	36	0	
Сметка „Разпределяне на първичния доход“						
Нетен опериращ излишък и смесен доход						
Компенсации на наети лица						5
Данъци, намалени с производствени субсидии						
Доходи от собственост	904	34	462	339	69	107
Рента	358	31	58	200	69	49
Други доходи от собственост	545	2	404	139	0	58
Нетен национален доход ¹⁾	1 929	1 674	-5	44	215	
Сметка „Вторично разпределение на дохода“						
Нетен национален доход						
Текущи данъци върху доходи, имущество и др.	261	214	38	9	0	4
Социалноосигурителни вноски	421	421				1
Социални плащания, различни от социални трансфери в натура	452	2	17	33	401	1
Други социални трансфери	192	73	26	48	45	7
Нетни застрахователни премии (без застраховки „живот“)	46	33	11	1	1	1
Искове по сключени застрахователни полици (без застраховки „живот“)	46			46		1
Други	100	40	16	1	44	5
Нетен разполагам доход ¹⁾	1 906	1 508	-57	50	406	
Сметка „Използване на дохода“						
Нетен разполагам доход						
Разходи за крайно потребление	1 832	1 327			505	
Разходи за лично потребление	1 636	1 327			309	
Разходи за колективно потребление	196				196	
Корекции вследствие промяна в нетния дял на домакинствата						
в резервите на пенсионни фондове	16	0	1	15	0	0
Нетни спестявания/текуща външна сметка ¹⁾	74	196	-58	35	-99	25
Капиталова сметка						
Нетни спестявания/текуща външна сметка						
Брутно капиталопроизводство	451	144	239	11	57	
Брутно образуване на основен капитал	459	142	249	11	57	
Изменение на запасите и на придобитите минус осребрените ценности	-8	2	-10	0	0	
Потребление на основен капитал						
Придобивания минус отписвания на произведени нефинансови активи	0	-2	6	0	-4	0
Капиталови трансфери	40	9	2	4	26	5
Данъци върху капитала	7	5	0	1		0
Други капиталови трансфери	33	4	1	2	26	5
Нетно кредитиране (+)/нетно ползване на кредити (-)						
(от капиталовата сметка) ¹⁾	-23	151	-89	36	-120	23
Статистически несъответствия	0	-44	44	0	0	0

Източници: ЕЦБ и Евростат.

1) За подробности относно изчисляването на балансиращите показатели виж методологическите бележки.

3.1 Обобщени икономически и финансови сметки по институционални сектори (продължение)
(млрд. евро)

Източници	Еврозона	Домакин-ства	Нефинансо-ви предпри-ятия (НФИ)	Финансови предпри-ятия	Сектор „държавно управление“	Останалия свят
2 тр. на 2010 г.						
Външна сметка						
Внос на стоки и услуги <i>Търговско салдо</i>						499
Сметка „Формиране на дохода“						
Брутна добавена стойност (базисни цени)	2 068	500	1 165	106	298	
Данъци, намалени със субсидии за продукти	228					
Брутен вътрешен продукт (пазарни цени) ²⁾	2 296					
Компенсации на наети лица						
Други данъци, намалени с производствени субсидии						
Потребление на основен капитал						
<i>Нетен опериращ излишък и смесен доход</i>						
Сметка „Разпределение на първичния доход“						
Нетен опериращ излишък и смесен доход	560	285	239	36	0	
Компенсации на наети лица	1 133	1 133				3
Данъци, намалени с производствени субсидии	254				254	-1
Доходи от собственост	886	290	218	347	30	125
Рента	343	53	33	249	8	64
Други доходи от собственост	543	237	185	98	22	60
<i>Нетен национален доход</i>						
Сметка „Вторично разпределение на дохода“						
Нетен национален доход	1 929	1 674	-5	44	215	
Текущи данъци върху доходи, имущество и др.	264				264	1
Социалноосигурителни вноски	421	1	18	49	353	1
Социални плащания, различни от социални трансфери в натура	450	450				3
Други социални трансфери	168	92	11	47	19	30
Нетни застрахователни премии (без застраховки „живот“)	46			46		1
Искове по сключени застрахователни полици (без застраховки „живот“)	45	36	8	1	0	1
Други	78	56	3	0	18	28
<i>Нетен разполагаем доход</i>						
Сметка „Използване на дохода“						
Нетен разполагаем доход	1 906	1 508	-57	50	406	
Разходи за крайно потребление						
Разходи за лично потребление						
Разходи за колективно потребление						
Корекции вследствие промяна в нетния дял на домакинствата в резервите на пенсионни фондове	16	16				0
<i>Нетни спестявания/текуща външна сметка</i>						
Капиталова сметка						
Нетни спестявания/текуща външна сметка	74	196	-58	35	-99	25
Брутно капиталобразуване						
Брутно образуване на основен капитал						
Изменение на запасите и на придобитите минус осребрените ценности						
Потребление на основен капитал	352	96	197	12	47	
Придобивания минус отписвания на произведени нефинансови активи						
Капиталови трансфери	42	10	18	4	11	3
Данъци върху капитала	7				7	0
Други капиталови трансфери	36	10	18	4	4	3
<i>Нетно кредитиране (+)/нетно ползване на кредити (-)</i> <i>(от капиталовата сметка)</i>						
Статистически несъответствия						

Източници: ЕЦБ и Евростат.

2) БВП е равен на брутната добавена стойност от всички вътрешни сектори плюс нетните данъци (т.е. данъците минус субсидиите) за продукти.

3.1 Обобщени икономически и финансови сметки по институционални сектори (продължение)

(млрд. евро)

Активи	Еврозона	Дома-кинства	Нефинансо-ви пред-приятия (НФИП)	ПФИ	Други финансови посредници	Застрахо-вателни дружества и пенсионни фондове	Сектор „държавно управление“	Останалия свят
2 тр. на 2010 г.								
Начален баланс, финансови активи								
Финансови активи, общо		18 400	16 871	32 611	13 683	6 703	3 410	15 939
Монетарно злато и СПТ				340				
Валута и депозити		6 436	1 812	9 493	1 943	854	661	3 806
Краткосрочни дългови ценни книжа		44	167	631	293	391	27	835
Дългосрочни дългови ценни книжа		1 366	211	6 376	2 267	2 138	351	3 367
Кредити		72	3 177	12 759	3 542	455	452	1 808
в т. ч. дългосрочни		55	1 767	9 863	2 605	328	364	.
Акции и други капиталови инструменти		4 351	7 568	2 067	5 409	2 399	1 303	5 488
Котираните акции		777	1 373	497	1 884	435	286	.
Некотираните акции и други капиталови инструменти		2 129	5 810	1 243	2 759	475	862	.
Акции на взаимни фондове		1 445	385	327	766	1 489	154	.
Застрахователни технически резерви		5 639	146	2	0	211	3	184
Други задължения и финансови деривати		491	3 791	943	229	254	615	451
Нетна финансова стойност								
Финансова сметка, трансакции по финансови активи								
Трансакции по финансови активи, общо		151	90	736	121	49	119	105
Монетарно злато и СПТ				0				0
Валута и депозити		69	14	615	73	4	60	-10
Краткосрочни дългови ценни книжа		-3	-10	-9	2	4	-1	-15
Дългосрочни дългови ценни книжа		3	6	-40	-45	33	9	83
Кредити		-1	50	107	70	3	44	23
в т. ч. дългосрочни		-1	6	98	2	1	30	.
Акции и други капиталови инструменти		8	20	-24	15	6	10	18
Котираните акции		3	1	-7	-3	-1	1	.
Некотираните акции и други капиталови инструменти		20	36	-3	7	0	3	.
Акции на взаимни фондове		-15	-17	-13	11	7	5	.
Застрахователни технически резерви		59	-1	0	0	1	0	-1
Други задължения и финансови деривати		16	11	87	6	-1	-3	6
Изменение на нетната финансова стойност в резултат от трансакции								
Сметка „Други изменения“, финансови активи								
Други изменения във финансовите активи, общо		-223	-103	401	124	-32	-24	218
Монетарно злато и СПТ				68				
Валута и депозити		8	4	122	185	3	0	175
Краткосрочни дългови ценни книжа		2	15	8	20	3	0	-6
Дългосрочни дългови ценни книжа		-31	13	102	61	16	-5	87
Кредити		0	14	200	-59	0	0	-4
в т. ч. дългосрочни		0	3	137	-55	1	0	.
Акции и други капиталови инструменти		-184	-235	-86	-92	-59	-25	-46
Котираните акции		-70	-69	-50	-98	-25	-30	.
Некотираните акции и други капиталови инструменти		-85	-169	-47	2	-9	9	.
Акции на взаимни фондове		-28	3	10	4	-25	-4	.
Застрахователни технически резерви		-19	0	0	0	4	0	4
Други задължения и финансови деривати		1	86	-14	9	2	5	8
Други изменения на нетната финансова стойност								
Краен баланс, финансови активи								
Финансови активи, общо		18 327	16 858	33 747	13 928	6 720	3 505	16 263
Монетарно злато и СПТ				408				
Валута и депозити		6 512	1 830	10 230	2 201	861	721	3 971
Краткосрочни дългови ценни книжа		43	171	630	315	398	26	814
Дългосрочни дългови ценни книжа		1 339	230	6 438	2 282	2 187	354	3 537
Кредити		71	3 240	13 066	3 553	459	496	1 828
в т. ч. дългосрочни		55	1 776	10 098	2 552	329	394	.
Акции и други капиталови инструменти		4 175	7 353	1 956	5 332	2 345	1 288	5 460
Котираните акции		709	1 306	440	1 784	409	257	.
Некотираните акции и други капиталови инструменти		2 064	5 677	1 193	2 768	466	875	.
Акции на взаимни фондове		1 402	370	323	781	1 470	156	.
Застрахователни технически резерви		5 678	146	2	0	216	3	188
Други задължения и финансови деривати		509	3 888	1 016	244	255	617	465
Нетна финансова стойност								

Източник: ЕЦБ.

3.1 Обобщени икономически и финансови сметки по институционални сектори (продължение)
(млрд. евро)

Пасиви	Еврозона	Дома- кинства	Нефинансо- ви пред- приятия (НФИ)	ПФИ	Други финансови посредници	Застрахо- вателни дружества и пенсионни фондове	Сектор „държавно управ- ление“	Останалия свят
2 тр. на 2010 г.								
Начален баланс, пасиви								
Пасиви, общо		6 636	25 689	31 750	13 598	6 764	8 440	14 400
Монетарно злато и СПТ								
Валута и депозити			29	22 169	23	0	225	2 559
Краткосрочни дългови ценни книжа			317	724	70	11	993	273
Дългосрочни дългови ценни книжа			548	4 631	2 590	45	5 388	2 873
Кредити		5 912	8 435		3 116	244	1 399	3 157
в т. ч. дългосрочни		5 558	5 891		1 709	83	1 198	.
Акции и други капиталови инструменти			12 498	2 887	7 582	515	6	5 091
Котираны акции			3 590	544	202	179	0	.
Некотираны акции и други капиталови инструменти		7	8 907	1 168	2 253	335	6	.
Акции на взаимни фондове				1 175	5 127			.
Застрахователни технически резерви		34	336	64	1	5 750	1	
Други задължения и финансови деривати		683	3 526	1 274	215	199	428	448
Нетна финансова стойност ¹⁾	-1 199	11 764	-8 818	861	85	-61	-5 030	
Финансова сметка, трансакции по пасивите								
Трансакции по пасивите, общо		44	135	681	128	61	240	82
Монетарно злато и СПТ								
Валута и депозити			0	790	3	0	8	24
Краткосрочни дългови ценни книжа			1	-26	-1	1	0	-7
Дългосрочни дългови ценни книжа			6	-81	-24	1	131	14
Кредити		47	36		106	4	73	31
в т. ч. дългосрочни		48	32		22	1	47	.
Акции и други капиталови инструменти			39	-45	43	1	0	14
Котираны акции			11	0	0	0	0	.
Некотираны акции и други капиталови инструменти		0	28	4	10	1	0	.
Акции на взаимни фондове				-48	33			.
Застрахователни технически резерви		0	1	0	0	58	0	
Други задължения и финансови деривати		-3	51	44	1	-4	28	6
Изменение на нетната финансова стойност в резултат от трансакции ¹⁾	-23	107	-45	54	-6	-13	-120	23
Сметка „Други изменения“, пасиви								
Други изменения в пасивите, общо		15	-583	376	111	-44	-19	437
Монетарно злато и СПТ								
Валута и депозити			0	382	0	0	0	114
Краткосрочни дългови ценни книжа			6	17	5	0	0	13
Дългосрочни дългови ценни книжа			-6	35	133	-1	-42	123
Кредити		12	-7		70	-1	3	75
в т. ч. дългосрочни		1	1		48	0	3	.
Акции и други капиталови инструменти			-598	-92	-97	-36	0	95
Котираны акции			-285	-98	-23	-28	0	.
Некотираны акции и други капиталови инструменти		0	-313	-34	-14	-7	0	.
Акции на взаимни фондове				40			-60	.
Застрахователни технически резерви		0	0	0	0	-11	0	
Други задължения и финансови деривати		3	22	34	-1	4	20	17
Други изменения на нетната финансова стойност ¹⁾	287	-238	480	24	14	12	-5	-219
Краен баланс, пасиви								
Пасиви, общо		6 694	25 241	32 807	13 836	6 782	8 661	14 920
Монетарно злато и СПТ								
Валута и депозити			30	23 341	26	0	232	2 697
Краткосрочни дългови ценни книжа			324	715	74	12	994	279
Дългосрочни дългови ценни книжа			548	4 585	2 700	45	5 477	3 010
Кредити		5 971	8 464		3 292	248	1 476	3 264
в т. ч. дългосрочни		5 607	5 924		1 779	84	1 248	.
Акции и други капиталови инструменти			11 939	2 750	7 528	480	6	5 200
Котираны акции			3 316	446	179	150	0	.
Некотираны акции и други капиталови инструменти		7	8 623	1 137	2 249	329	6	.
Акции на взаимни фондове				1 167	5 100			.
Застрахователни технически резерви		34	337	64	1	5 797	1	
Други задължения и финансови деривати		683	3 599	1 352	215	200	475	471
Нетна финансова стойност ¹⁾	-934	11 633	-8 382	940	92	-62	-5 155	

Източник: ЕЦБ.

1) За изчисляване на балансиращите показатели виж методологическите бележки.

3.2 Нефинансови сметки на еврозоната (млрд. евро; кумулативни потоци за 4 тримесечия)

Използване	2006	2007	2008	3 тр. 2008 – 2 тр. 2009 г.	4 тр. 2008 – 3 тр. 2009 г.	1 тр. 2009 – 4 тр. 2009 г.	2 тр. 2009 – 1 тр. 2010 г.	3 тр. 2009 – 2 тр. 2010 г.
Сметка „Формиране на дохода“								
Брутна добавена стойност (базисни цени)								
Данъци, намалени със субсидии за продукти								
Брутен вътрешен продукт (пазарни цени)								
Компенсации на наети лица	4 074	4 259	4 436	4 440	4 431	4 424	4 426	4 442
Други данъци, намалени с производствени субсидии	128	136	133	124	118	113	108	101
Потребление на основен капитал	1 253	1 319	1 383	1 396	1 397	1 398	1 396	1 398
Нетен опериращ излишък и смесен доход ¹⁾	2 192	2 345	2 331	2 186	2 144	2 130	2 156	2 200
Сметка „Разпределяне на първичния доход“								
Нетен опериращ излишък и смесен доход								
Компенсации на наети лица								
Данъци, намалени с производствени субсидии								
Доходи от собственост	3 031	3 627	3 887	3 488	3 210	2 966	2 835	2 758
Рента	1 653	2 079	2 320	2 043	1 821	1 622	1 509	1 446
Други доходи от собственост	1 378	1 548	1 567	1 444	1 389	1 343	1 326	1 312
Нетен национален доход ¹⁾	7 328	7 727	7 797	7 600	7 540	7 518	7 552	7 633
Сметка „Вторично разпределение на дохода“								
Нетен национален доход								
Текущи данъци върху доходи, имущество и др.	1 029	1 113	1 123	1 068	1 038	1 013	1 012	1 019
Социалноосигурителни вноски	1 541	1 598	1 667	1 673	1 675	1 676	1 681	1 688
Социални плащания, различни от социални трансфери в натура	1 555	1 602	1 670	1 726	1 757	1 786	1 806	1 816
Други текущи трансфери	723	753	787	785	782	783	789	792
Нетни застрахователни премии (без застраховки „живот“)	180	184	188	186	184	182	182	182
Искове по сключени застрахователни полици (без застраховки „живот“)	180	184	189	187	184	182	182	182
Други	363	385	409	412	414	419	424	428
Нетен разполагаем доход ¹⁾	7 236	7 634	7 692	7 494	7 431	7 409	7 439	7 519
Сметка „Използване на дохода“								
Нетен разполагаем доход								
Разходи за крайно потребление	6 645	6 911	7 168	7 169	7 163	7 179	7 209	7 252
Разходи за лично потребление	5 957	6 198	6 420	6 399	6 385	6 394	6 426	6 467
Разходи за колективно потребление	688	712	748	769	778	784	784	785
Корекции вследствие изменение на нетния дял на домакинствата в резервите на пенсионни фондове	64	65	71	68	67	66	65	64
Нетни спестявания ¹⁾	592	723	524	325	268	231	229	267
Капиталова сметка								
Нетни спестявания								
Брутно капиталобразуване	1 880	2 027	2 038	1 867	1 786	1 714	1 696	1 728
Брутно образуване на основен капитал	1 858	1 992	2 019	1 892	1 829	1 782	1 758	1 761
Изменение на запасите и на придобитите минус осребрените ценности	22	36	19	-25	-42	-68	-62	-34
Потребление на основен капитал								
Придобивания минус отписвания на произведени нефинансови активи	0	-1	0	-1	-1	1	2	1
Капиталови трансфери	170	151	150	167	175	184	191	184
Данъци върху капитала	23	24	24	29	29	34	34	30
Други капиталови трансфери	148	126	126	139	145	150	157	154
Нетно кредитиране (+)/нетно ползване на кредити (-) (от капиталовата сметка) ¹⁾	-20	31	-121	-137	-111	-78	-63	-55

Източници: ЕЦБ и Евростат.

1) За подробности относно изчисляването на балансиращите показатели виж методологическите бележки.

3.2 Нефинансови сметки на еврозоната (продължение)

(млрд. евро; кумулативни потоци за 4 тримесечия)

Източници	2006	2007	2008	3 тр. 2008 – 2 тр. 2009 г.	4 тр. 2008 – 3 тр. 2009 г.	1 тр. 2009 – 4 тр. 2009 г.	2 тр. 2009 – 1 тр. 2010 г.	3 тр. 2009 – 2 тр. 2010 г.
Сметка „Формиране на дохода“								
Брутна добавена стойност (базисни цени)	7 647	8 060	8 283	8 145	8 091	8 065	8 087	8 141
Данъци, намалени със субсидии за продукти	915	960	946	911	900	893	893	905
Брутен вътрешен продукт (пазарни цени) ²⁾	8 562	9 020	9 228	9 056	8 991	8 958	8 980	9 046
Компенсации на наети лица								
Други данъци, намалени с производствени субсидии								
Потребление на основен капитал								
<i>Нетен опериращ излишък и смесен доход</i>								
Сметка „Разпределение на първичния доход“								
Нетен опериращ излишък и смесен доход	2 192	2 345	2 331	2 186	2 144	2 130	2 156	2 200
Компенсации на наети лица	4 082	4 267	4 443	4 446	4 438	4 430	4 432	4 449
Данъци, намалени с производствени субсидии	1 055	1 104	1 085	1 042	1 028	1 023	1 019	1 022
Доходи от собственост	3 031	3 638	3 825	3 414	3 140	2 901	2 781	2 721
Рента	1 624	2 040	2 263	1 978	1 754	1 553	1 443	1 391
Други доходи от собственост	1 407	1 598	1 562	1 436	1 386	1 348	1 338	1 329
<i>Нетен национален доход</i>								
Сметка „Вторично разпределение на дохода“								
Нетен национален доход	7 328	7 727	7 797	7 600	7 540	7 518	7 552	7 633
Текущи данъци върху доходи, имущество и др.	1 033	1 120	1 130	1 074	1 043	1 019	1 017	1 024
Социалноосигурителни вноски	1 540	1 598	1 667	1 672	1 674	1 675	1 680	1 688
Социални плащания, различни от социални трансфери в натура	1 547	1 593	1 662	1 718	1 750	1 778	1 799	1 808
Други текущи трансфери	635	662	682	680	677	676	678	681
Нетни застрахователни премии (без застраховки „живот“)	180	184	189	187	184	182	182	182
Искове по сключени застрахователни полици (без застраховки „живот“)	177	182	185	183	181	179	179	179
Други	278	296	308	311	312	316	316	320
<i>Нетен разполагаем доход</i>								
Сметка „Използване на дохода“								
Нетен разполагаем доход	7 236	7 634	7 692	7 494	7 431	7 409	7 439	7 519
Разходи за крайно потребление								
Разходи за лично потребление								
Разходи за колективно потребление								
Корекции вследствие изменение на нетния дял на домакинствата в резервите на пенсионни фондове	64	65	71	68	67	66	65	64
<i>Нетни спестявания</i>								
Капиталова сметка								
Нетни спестявания	592	723	524	325	268	231	229	267
Брутно капиталобразуване								
Брутно образуване на основен капитал								
Изменение на запасите и на придобитите минус осребрените ценности								
Потребление на основен капитал	1 253	1 319	1 383	1 396	1 397	1 398	1 396	1 398
Придобивания минус отписвания на произведени нефинансови активи								
Капиталови трансфери	185	166	160	176	183	192	200	193
Данъци върху капитала	23	24	24	29	29	34	34	30
Други капиталови трансфери	162	141	136	147	154	158	166	163
<i>Нетно кредитиране (+)/нетно ползване на кредити (-) (от капиталовата сметка)</i>								

Източници: ЕЦБ и Евростат.

2) БВП е равен на брутната добавена стойност от всички вътрешни сектори плюс нетните данъци (т.е. данъците минус субсидиите) за продукти.

3.3 Домакинства

(млрд. евро; кумулативни потоци за 4 тримесечия; салда в края на периода)

	2006	2007	2008	3 тр. 2008 – 2 тр. 2009 г.	4 тр. 2008 – 3 тр. 2009 г.	1 тр. 2009 – 4 тр. 2009 г.	2 тр. 2009 – 1 тр. 2010 г.	3 тр. 2009 – 2 тр. 2010 г.
Доход, спестявания и изменение на чистата стойност								
Компенсации на наети лица (+)	4 082	4 267	4 443	4 446	4 438	4 430	4 432	4 449
Брутен опериращ излишък и смесен доход (+)	1 420	1 493	1 539	1 514	1 498	1 489	1 491	1 498
Подлежащи на получаване лихви (+)	264	310	347	305	273	245	228	219
Дължими лихви (-)	166	216	243	204	174	148	138	131
Други доходи от собственост, подлежащи на получаване (+)	749	808	820	776	754	740	731	723
Други дължими доходи от собственост (-)	10	10	10	10	10	10	10	10
Текущи данъци върху доходи и имущество (-)	794	852	891	877	871	860	857	857
Нетни социалноосигурителни вноски (-)	1 537	1 594	1 663	1 668	1 670	1 671	1 676	1 683
Нетни социални плащания (+)	1 541	1 587	1 656	1 712	1 743	1 772	1 792	1 802
Текущи трансфери за получаване, нето (+)	67	71	71	74	77	80	81	82
= Брутен разполагаем доход	5 617	5 865	6 069	6 069	6 059	6 066	6 075	6 090
Разходи за крайно потребление (-)	4 910	5 105	5 272	5 225	5 196	5 195	5 220	5 251
Изменение на чистата стойност в пенсионни фондове (+)	64	64	71	68	66	65	65	63
= Брутни спестявания	771	825	869	912	929	937	920	903
Потребление на основен капитал (-)	346	368	385	388	388	388	386	386
Капиталови трансфери, подлежащи на получаване, нето (+)	19	12	1	9	14	12	10	9
Други изменения на чистата стойност (+)	2 615	1 490	-2 110	-2 173	-1 634	-253	909	970
= Изменение на чистата стойност	3 059	1 959	-1 625	-1 640	-1 080	308	1 453	1 496
Инвестиции, финансиране и изменения на чистата стойност								
Нетни придобивания на нефинансови активи (+)	609	645	639	596	573	556	546	546
Потребление на основен капитал (-)	346	368	385	388	388	388	386	386
Основни показатели на финансовите инвестиции (+)								
Краткосрочни активи	321	428	453	261	145	-36	-103	-89
Валута и депозити	285	350	439	323	245	106	64	63
Акции на фондове на паричния пазар	1	39	-10	-19	-22	-50	-86	-86
Дългови ценни книжа ¹⁾	35	38	24	-43	-78	-92	-81	-67
Дългосрочни активи	298	133	42	208	362	531	585	555
Депозити	2	-35	-34	26	66	106	120	115
Дългови ценни книжа	33	24	47	26	22	14	-23	-18
Акции и други капиталови инструменти	-27	-75	-108	-16	81	170	217	195
Котирани и некотирани акции и други капиталови инструменти	-5	-3	24	49	89	95	103	96
Акции на взаимни фондове	-22	-72	-132	-65	-8	75	114	99
Резерви на животозастрахователни и пенсионни фондове	290	219	138	171	192	241	270	263
Основни показатели на финансирането (-)								
Кредити	412	372	215	130	103	111	131	136
<i>в т.ч. от ПФИ от еврозоната</i>	350	283	82	10	-16	63	74	102
Други изменения в активите (+)								
Нефинансови активи	2 061	1 424	-626	-1 518	-1 638	-725	40	624
Финансови активи	558	82	-1 505	-658	2	473	868	370
Акции и други капиталови инструменти	467	82	-1 275	-570	-129	251	504	126
Резерви на животозастрахователни и пенсионни фондове	60	9	-261	-114	53	180	271	177
Други нетни потоци (+)	-30	-12	-29	-11	-32	8	33	12
= Изменение на чистата стойност	3 059	1 959	-1 625	-1 640	-1 080	308	1 453	1 496
Баланс								
Нефинансови активи (+)	25 641	27 342	26 970	26 034	26 411	26 413	26 995	26 817
Финансови активи (+)								
Краткосрочни активи	4 814	5 269	5 806	5 863	5 799	5 762	5 717	5 760
Валута и депозити	4 463	4 852	5 323	5 426	5 394	5 462	5 434	5 498
Акции на фондове на паричния пазар	255	293	324	315	313	244	233	214
Дългови ценни книжа ¹⁾	96	125	158	121	92	56	50	49
Дългосрочни активи	11 871	12 058	10 500	10 689	11 241	11 510	11 768	11 634
Депозити	1 020	952	888	896	928	973	1 002	1 015
Дългови ценни книжа	1 226	1 245	1 300	1 283	1 341	1 352	1 360	1 333
Акции и други капиталови инструменти	4 998	5 006	3 581	3 624	3 923	4 033	4 119	3 961
Котирани и некотирани акции и други капиталови инструменти	3 565	3 627	2 596	2 593	2 830	2 861	2 906	2 773
Акции на взаимни фондове	1 433	1 379	986	1 031	1 093	1 172	1 212	1 188
Резерви на животозастрахователни и пенсионни фондове	4 627	4 855	4 732	4 885	5 050	5 152	5 287	5 325
Други нетни активи (+)	246	226	204	211	194	205	191	210
Пасиви (-)								
Кредити	5 231	5 595	5 806	5 841	5 862	5 906	5 912	5 971
<i>в т.ч. от ПФИ от еврозоната</i>	4 560	4 831	4 906	4 904	4 921	4 961	4 947	5 105
= Нетна финансова стойност	37 341	39 300	37 675	36 954	37 784	37 983	38 759	38 450

Източници: ЕЦБ и Евростат.

1) Ценни книжа, издадени от ПФИ, с матуритет под 2 години, и ценни книжа, издадени от други сектори, с матуритет под 1 година.

3.4 Нефинансови предприятия (НФП)

(млрд. евро; кумулативни потоци за 4 тримесечия; салда в края на периода)

	2006	2007	2008	3 тр. 2008 – 2 тр. 2009 г.	4 тр. 2008 – 3 тр. 2009 г.	1 тр. 2009 – 4 тр. 2009 г.	2 тр. 2009 – 1 тр. 2010 г.	3 тр. 2009 – 2 тр. 2010 г.
Доход и спестявания								
Брутна добавена стойност (базисни цени) (+)	4 376	4 645	4 760	4 613	4 555	4 524	4 535	4 574
Компенсации на наети лица (-)	2 588	2 716	2 836	2 820	2 803	2 788	2 785	2 794
Други данъци, намалени с производствени субсидии (-)	74	80	77	70	65	62	57	50
= Брутен опериращ излишък (+)	1 714	1 849	1 847	1 723	1 687	1 674	1 693	1 730
Потребление на основен капитал (-)	703	738	774	781	781	782	781	781
= Нетен опериращ излишък (+)	1 012	1 111	1 074	942	906	892	912	950
Доходи от собственост, подлежащи на получаване (+)	504	597	595	526	503	476	470	468
Подлежащи на получаване лихви (+)	172	204	216	186	166	150	139	134
Други доходи от собственост, подлежащи на получаване (+)	332	393	378	341	337	326	331	334
Дължими лихви и рента (-)	287	354	404	359	323	291	269	257
= Нетен предприемачески доход (+)	1 229	1 354	1 264	1 110	1 086	1 078	1 113	1 160
Разпределен доход (-)	927	988	1 024	975	934	912	898	892
Дължими данъци върху доходи и имущество (-)	190	212	197	161	139	125	125	132
Социалноосигурителни вноски, подлежащи на получаване (+)	75	64	66	68	68	69	70	70
Дължими социални плащания (-)	61	62	65	66	66	67	67	67
Дължими други текущи трансфери, нето (-)	66	56	59	59	61	62	63	63
= Нетни спестявания	60	100	-14	-84	-45	-18	29	75
Инвестиции, финансиране и спестявания								
Нетни придобивания на нефинансови активи (+)	311	373	336	191	131	79	76	117
Брутно образуване на основен капитал (+)	989	1 075	1 092	1 001	959	931	920	930
Потребление на основен капитал (-)	703	738	774	781	781	782	781	781
Нетни придобивания на други нефинансови активи (+)	24	36	17	-29	-46	-70	-63	-33
Основни показатели на финансовите инвестиции (+)								
Краткосрочни активи	157	168	65	34	81	108	106	44
Валута и депозити	146	154	15	8	36	87	98	58
Акции на фондове на паричния пазар	2	-19	30	35	41	40	5	-21
Дългови ценни книжа ¹⁾	10	33	21	-10	4	-19	3	6
Дългосрочни активи	504	782	731	605	438	236	233	330
Депозити	33	-4	35	62	39	23	5	14
Дългови ценни книжа	-8	-27	-60	-2	-30	-16	-17	29
Акции и други капиталови инструменти	283	439	361	328	266	98	75	73
Други (основно междубанкови заеми)	197	374	396	218	163	132	170	213
Други нетни активи (+)	76	126	-15	-117	-59	-45	49	-3
Основни показатели на финансирането (-)								
Дълг	685	900	748	405	263	127	173	164
в т.ч. кредити от ПФИ от еврозоната	444	539	396	133	0	-111	-100	-86
в т.ч. дългови ценни книжа	38	38	56	78	90	82	101	78
Акции и други капиталови инструменти	231	382	306	310	291	189	183	168
Котираны акции	32	54	8	58	73	67	66	46
Некотираны акции и други капиталови инструменти	198	328	299	252	217	122	118	122
Нетни капиталови трансфери, подлежащи на получаване (-)	72	68	74	77	78	79	77	78
= Нетни спестявания	60	100	-14	-84	-45	-18	29	75
Финансов баланс								
Финансови активи								
Краткосрочни активи	1 674	1 826	1 905	1 921	1 970	2 010	1 988	1 982
Валута и депозити	1 367	1 507	1 537	1 549	1 577	1 631	1 601	1 611
Акции на фондове на паричния пазар	183	159	185	215	222	206	198	181
Дългови ценни книжа ¹⁾	124	161	183	158	171	172	189	191
Дългосрочни активи	10 119	11 117	9 522	9 670	10 343	10 583	10 945	10 842
Депозити	143	171	203	214	215	210	210	219
Дългови ценни книжа	281	252	198	160	148	179	188	210
Акции и други капиталови инструменти	7 498	8 141	6 170	6 295	6 946	7 123	7 370	7 173
Други (основно междудфирмени заеми)	2 198	2 553	2 951	3 001	3 033	3 072	3 177	3 240
Други нетни активи	314	358	422	440	418	422	440	465
Пасиви								
Дълг	7 895	8 692	9 457	9 523	9 521	9 532	9 636	9 673
в т.ч. кредити от ПФИ от еврозоната	3 957	4 478	4 870	4 831	4 766	4 710	4 712	4 728
в т.ч. дългови ценни книжа	675	680	738	772	816	816	865	872
Акции и други капиталови инструменти	13 173	14 367	10 775	10 853	11 926	12 253	12 498	11 939
Котираны акции	4 541	5 038	2 920	2 917	3 362	3 508	3 590	3 316
Некотираны акции и други капиталови инструменти	8 632	9 330	7 855	7 936	8 564	8 745	8 907	8 623

Източници: ЕЦБ и Евростат.

1) Ценни книжа, издадени от ПФИ, с матуритет под 2 години, и ценни книжа, издадени от други сектори, с матуритет под 1 година.

3.5 Застрахователни гружества и пенсионни фондове

(млрд. евро; кумулативни потоци за 4 тримесечия; салда в края на периода)

	2006	2007	2008	3 тр. 2008 – 2 тр. 2009 г.	4 тр. 2008 – 3 тр. 2009 г.	1 тр. 2009 – 4 тр. 2009 г.	2 тр. 2009 – 1 тр. 2010 г.	3 тр. 2009 – 2 тр. 2010 г.
Финансова сметка, финансови трансакции								
Основни показатели на финансовите инвестиции (+)								
Краткосрочни активи	63	66	113	54	47	31	17	29
Валута и депозити	11	6	57	12	-1	-33	-21	1
Акции на фондове на паричния пазар	3	2	20	10	6	10	1	12
Дългови ценни книжа ¹⁾	49	57	36	31	42	55	37	16
Дългосрочни активи	308	165	73	103	137	206	272	273
Депозити	62	47	-3	15	29	18	1	-5
Дългови ценни книжа	116	48	6	-8	-9	51	85	157
Кредити	1	-15	39	30	27	15	13	13
Котирани акции	2	-1	2	-28	-99	-88	-83	-84
Некотирани акции и други капиталови инструменти	32	21	28	15	5	-5	1	5
Акции на взаимни фондове	95	65	1	79	185	215	255	186
Други нетни активи (+)	15	-3	27	13	9	5	26	12
Основни показатели на финансирането (-)								
Дългови ценни книжа	6	3	12	10	10	1	0	5
Кредити	47	-5	29	20	12	-25	-17	-12
Акции и други капиталови инструменти	11	2	9	6	5	3	3	4
Застрахователни технически резерви	318	243	139	168	201	272	318	299
Нетен дял на домакинствата в резерви на животозастрахователни и пенсионни фондове	301	227	117	160	194	259	304	290
Авансови плащания на застрахователни премии и резерви за неуредени искове	17	15	22	7	6	13	14	9
= Изменения на нетната финансова стойност в резултат от трансакции	5	-14	24	-35	-35	-8	11	18
Сметка „Други изменения“								
Други изменения във финансовите активи (+)								
Акции и други капиталови инструменти	171	-2	-600	-274	-30	232	368	187
Други нетни активи	-50	-27	46	40	77	52	100	122
Други изменения в пасивите (-)								
Акции и други капиталови инструменти	41	-32	-195	-123	-48	20	96	34
Застрахователни технически резерви	54	12	-260	-103	55	174	259	176
Нетен дял на домакинствата в резерви на животозастрахователни и пенсионни фондове	53	13	-257	-100	60	176	263	174
Авансови плащания на застрахователни премии и резерви за неуредени искове	1	-1	-3	-3	-5	-2	-4	2
= Други изменения на нетната финансова стойност	25	-9	-99	-8	41	90	114	100
Финансов баланс								
Финансови активи (+)								
Краткосрочни активи	501	564	680	701	693	720	727	743
Валута и депозити	157	163	224	196	190	195	196	205
Акции на фондове на паричния пазар	80	80	98	102	102	99	103	108
Дългови ценни книжа ¹⁾	264	320	358	403	401	426	428	430
Дългосрочни активи	5 171	5 311	4 797	4 945	5 167	5 297	5 511	5 507
Депозити	598	646	641	661	663	659	658	656
Дългови ценни книжа	1 863	1 886	1 904	1 902	1 976	2 008	2 102	2 154
Кредити	410	394	434	445	446	448	455	459
Котирани акции	742	718	417	436	412	420	435	409
Некотирани акции и други капиталови инструменти	475	513	435	428	459	466	475	466
Акции на взаимни фондове	1 083	1 154	968	1 073	1 210	1 295	1 386	1 362
Други нетни активи (+)	204	189	252	245	251	244	266	271
Пасиви (-)								
Дългови ценни книжа	36	29	47	45	49	53	56	58
Кредити	237	229	260	261	251	233	244	248
Акции и други капиталови инструменти	688	658	471	443	497	495	515	480
Застрахователни технически резерви	5 016	5 270	5 150	5 321	5 492	5 595	5 750	5 797
Нетен дял на домакинствата в резерви на животозастрахователни и пенсионни фондове	4 310	4 550	4 411	4 571	4 741	4 845	4 992	5 035
Авансови плащания на застрахователни премии и резерви за неуредени искове	706	720	739	751	751	750	758	762
= Нетна финансова стойност	-101	-123	-198	-179	-179	-116	-61	-62

Източник: ЕЦБ.

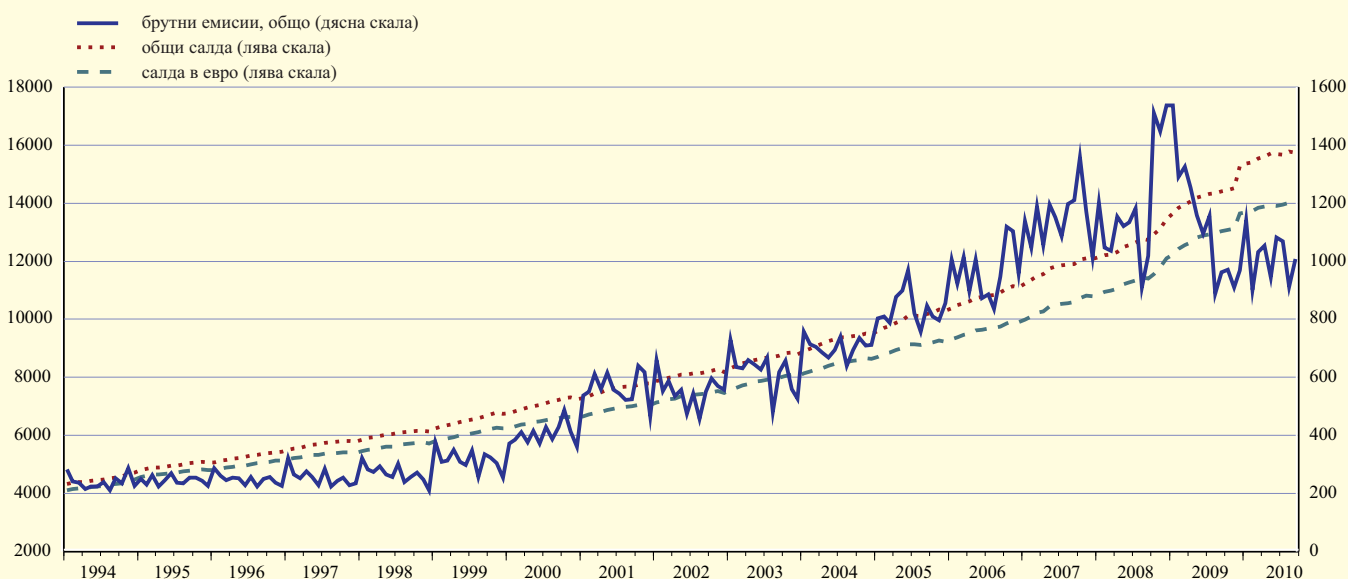
1) Ценни книжа, издадени от ПФИ, с матуритет под 2 години, и ценни книжа, издадени от други сектори, с матуритет под 1 година.

ФИНАНСОВИ ПАЗАРИ

4.1 Ценни книжа, различни от акции, по първоначален матуритет, резидентност на емитента и валута (млрд. евро и темп на прираст за периода; сезонно изгладени данни; трансакции през месеца и салда в края на периода; номинални стойности)

	Общо в евро ¹⁾			По резиденти на еврозоната								
	Салда	Емисии, бруто	Емисии, нето	В евро			Във всички валути					
				Салда	Емисии, бруто	Емисии, нето	Салда	Емисии, бруто	Емисии, нето	Годишен темп на прираст	Сезонно изгладени ²⁾	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	1	а	1 12
	Общо											
2009 септ.	15 324,9	961,6	105,1	13 040,8	878,4	78,1	14 415,9	961,7	83,4	11,7	119,7	8,5
окт.	15 324,8	949,4	0,1	13 069,5	899,8	28,8	14 449,2	969,9	36,1	10,7	14,0	7,5
ноем.	15 375,3	886,3	49,7	13 122,2	844,0	51,9	14 507,7	909,1	63,6	9,4	39,2	6,2
дек.	15 899,8	938,3	-63,2	13 648,5	884,8	-61,4	15 278,3	969,4	-61,7	7,8	13,4	4,9
2010 ян.	15 942,9	1 090,9	42,6	13 694,4	1 028,2	45,3	15 370,3	1 140,5	66,6	7,1	61,9	4,3
февр.	15 980,5	860,0	37,8	13 733,6	811,1	39,5	15 418,1	900,3	33,5	5,9	-13,4	3,1
март	16 125,4	1 027,7	143,9	13 836,6	923,5	101,9	15 532,7	1 031,2	108,6	5,5	93,7	2,6
апр.	16 169,3	1 003,8	46,4	13 888,8	947,8	54,2	15 615,9	1 054,3	75,7	5,2	48,7	3,1
май	16 173,5	867,5	5,7	13 922,4	839,5	35,2	15 720,8	944,0	46,3	4,2	-18,5	2,3
юни	16 163,0	1 049,4	12,6	13 902,6	983,9	3,4	15 704,0	1 081,3	-11,9	3,6	8,3	2,4
юли	16 183,6	1 005,9	21,5	13 949,2	967,2	47,6	15 682,0	1 068,6	22,9	3,3	55,4	2,3
авг.	16 250,1	844,8	66,8	14 013,0	804,6	64,2	15 790,2	911,6	80,7	3,6	142,1	4,3
септ.	16 264,7	978,4	14,9	14 028,0	903,3	15,2	15 740,1	1 007,0	1,3	3,1	44,5	3,6
	Дългосрочни											
2009 септ.	13 694,6	224,4	71,8	11 556,9	197,9	74,1	12 759,8	223,4	75,3	11,2	100,0	9,6
окт.	13 759,7	245,2	63,1	11 618,0	216,7	59,0	12 821,1	236,1	64,8	11,5	63,6	9,6
ноем.	13 843,4	200,8	81,7	11 697,5	180,1	77,5	12 898,0	195,3	81,9	10,7	53,8	8,3
дек.	14 352,2	169,6	-35,4	12 216,2	154,0	-25,5	13 640,4	166,1	-34,2	8,9	-15,1	6,0
2010 ян.	14 393,3	309,5	42,1	12 251,1	278,0	35,7	13 717,5	315,9	55,0	8,6	106,3	6,3
февр.	14 449,6	212,1	56,8	12 314,1	193,6	63,4	13 790,8	211,6	59,6	7,5	10,9	4,8
март	14 583,3	310,3	132,8	12 422,8	250,1	107,8	13 908,2	281,4	113,1	7,2	108,1	4,8
апр.	14 630,0	246,7	47,8	12 470,3	223,3	48,2	13 984,3	255,2	67,6	7,1	53,7	4,6
май	14 638,2	154,4	8,7	12 500,4	148,4	30,5	14 088,5	181,6	48,5	5,9	-15,8	3,5
юни	14 646,7	272,6	33,2	12 509,7	245,4	34,0	14 106,3	265,3	26,0	5,0	8,1	4,0
юли	14 679,6	260,3	34,0	12 544,4	240,9	35,9	14 083,7	268,3	18,3	4,8	61,2	3,3
авг.	14 712,9	140,4	34,1	12 577,7	127,0	34,0	14 151,4	152,3	42,1	4,7	103,2	4,7
септ.	14 714,7	265,7	2,1	12 590,8	227,0	13,4	14 106,5	256,4	3,2	4,1	35,8	3,6

Г15 Общи салда и брутни емисии на ценни книжа, различни от акции, емитирани от резиденти на еврозоната (млрд. евро)

Източници: ЕЦБ и БМР (за емисии на нерезиденти на еврозоната).

1) Ценни книжа, различни от акции, деноминирани в евро, емитирани от резиденти и нерезиденти на еврозоната (общо).

2) За подробности относно изчисляването на темпа на прираст виж методологическите бележки. Шестмесечните темпове на прираст са на годишна база.

4.2 Ценни книжа, различни от акции, емитирани от резиденти на еврозоната, по сектор на емитента и вид на инструмента (млрд. евро; трансакции през месеца и салда в края на периода; номинални стойности)

1. Салда и емисии, бруто

	Салда						Емисии, бруто ¹⁾					
	Общо	ПФИ (включи- телно Евросис- темата)	Предприятия, различни от ПФИ (НПФИ)		Държавно управление		Общо	ПФИ (включи- телно Евросис- темата)	Предприятия, различни от ПФИ (НПФИ)		Държавно управление	
			Непарични финансови предприя- тия (НПФП)	Нефинан- сови пред- приятия (НФП)	Централно държавно управление	Държавно управле- ние – други			Непарични финансови предприя- тия (НПФП)	Нефинан- сови пред- приятия (НФП)	Централно държавно управление	Държавно управле- ние – други
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	1	0	112
Общо												
2008	13 444	5 269	2 195	701	4 939	340	1 192	817	83	106	163	24
2009	15 278	5 376	3 215	805	5 508	374	1 126	734	62	86	221	22
2009 4 тр.	15 278	5 376	3 215	805	5 508	374	949	620	54	73	182	20
2010 1 тр.	15 533	5 468	3 177	843	5 654	389	1 024	642	61	74	227	20
2 тр.	15 704	5 456	3 212	848	5 770	418	1 027	661	61	80	198	26
3 тр.	15 740	5 423	3 212	847	5 821	437	996	631	74	67	198	27
2010 юни	15 704	5 456	3 212	848	5 770	418	1 081	718	62	79	185	37
юли	15 682	5 427	3 210	846	5 773	426	1 069	655	98	69	217	29
авг.	15 790	5 461	3 246	848	5 807	429	912	610	66	61	154	21
септ.	15 740	5 423	3 212	847	5 821	437	1 007	626	58	70	222	30
Краткосрочни												
2008	1 627	822	92	122	567	25	975	722	35	97	102	19
2009	1 638	733	88	72	724	21	876	635	19	69	137	15
2009 4 тр.	1 638	733	88	72	724	21	750	542	19	60	116	13
2010 1 тр.	1 625	747	78	76	706	17	754	536	27	61	120	10
2 тр.	1 598	734	89	73	681	21	793	570	31	67	110	16
3 тр.	1 634	740	93	72	692	37	770	546	28	58	118	20
2010 юни	1 598	734	89	73	681	21	816	608	27	64	102	14
юли	1 598	731	86	78	674	30	800	566	30	63	119	23
авг.	1 639	757	94	75	681	31	759	548	32	57	107	16
септ.	1 634	740	93	72	692	37	751	524	21	55	128	22
Дългосрочни ²⁾												
2008	11 816	4 448	2 103	579	4 371	315	217	95	48	8	61	4
2009	13 640	4 643	3 127	733	4 784	353	251	99	44	17	84	7
2009 4 тр.	13 640	4 643	3 127	733	4 784	353	199	79	35	13	66	7
2010 1 тр.	13 908	4 722	3 099	767	4 948	372	270	106	33	13	107	10
2 тр.	14 106	4 721	3 123	775	5 089	398	234	91	30	13	89	10
3 тр.	14 107	4 683	3 119	775	5 130	400	226	85	46	9	80	6
2010 юни	14 106	4 721	3 123	775	5 089	398	265	111	34	15	83	22
юли	14 084	4 696	3 125	769	5 098	396	268	89	68	6	98	6
авг.	14 151	4 704	3 152	773	5 126	398	152	63	34	4	47	5
септ.	14 107	4 683	3 119	775	5 130	400	256	102	37	16	94	8
В т.ч.: дългосрочни с фиксиран лихвен процент												
2008	7 710	2 305	760	440	3 955	250	120	49	9	7	53	3
2009	8 830	2 587	1 034	600	4 338	271	173	60	18	16	74	4
2009 4 тр.	8 830	2 587	1 034	600	4 338	271	132	46	10	12	59	5
2010 1 тр.	9 093	2 658	1 048	627	4 482	278	186	61	10	12	95	7
2 тр.	9 308	2 663	1 080	655	4 625	286	156	47	12	11	81	5
3 тр.	9 330	2 649	1 066	658	4 670	286	141	48	12	8	70	4
2010 юни	9 308	2 663	1 080	655	4 625	286	172	58	16	13	76	9
юли	9 272	2 640	1 074	651	4 624	283	153	45	14	6	85	3
авг.	9 324	2 651	1 088	656	4 645	285	92	36	9	4	40	3
септ.	9 330	2 649	1 066	658	4 670	286	177	62	13	13	84	5
В т.ч.: дългосрочни с променлив лихвен процент												
2008	3 594	1 743	1 295	129	363	64	81	36	38	1	5	1
2009	4 372	1 769	2 025	123	374	81	62	28	25	1	6	2
2009 4 тр.	4 372	1 769	2 025	123	374	81	58	26	24	1	5	2
2010 1 тр.	4 361	1 775	1 981	130	382	93	70	38	20	1	7	3
2 тр.	4 341	1 770	1 968	110	383	110	65	37	16	1	5	6
3 тр.	4 344	1 755	1 983	108	386	112	72	29	33	1	6	3
2010 юни	4 341	1 770	1 968	110	383	110	81	46	17	1	4	13
юли	4 364	1 772	1 981	108	391	111	104	37	54	0	10	3
авг.	4 379	1 771	1 995	108	394	111	48	20	23	0	3	2
септ.	4 344	1 755	1 983	108	386	112	66	31	23	3	6	3

Източник: ЕЦБ.

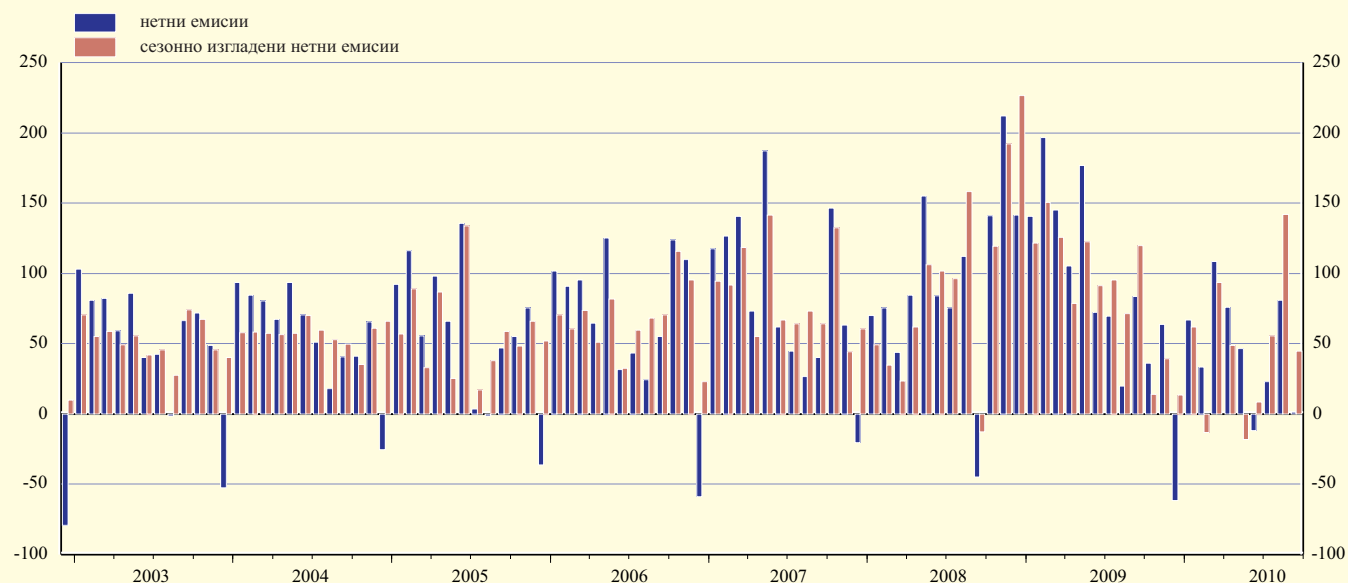
- Средните месечни стойности за brutните емисии се отнасят за трансакциите през месеца. С цел съпоставимост тримесечните и годишните данни се отнасят за съответните средни месечни стойности.
- Разликата между общата сума на дългосрочните дългови ценни книжа и дългосрочните дългови ценни книжа с фиксиран и променлив лихвен процент се състои от облигациите с нулев купон и резултата от преоценка.

4.2 Ценни книжа, различни от акции, емитирани от резиденти на еврозоната, по сектор на емитента и вид на инструмента (млрд. евро, ако не е посочено друго; трансакции през периода; номинални стойности)

2. Емисии, нето

	Сезонно неизгладени ¹⁾						Сезонно изгладени ¹⁾					
	Общо	ПФИ (включи- телно Евросис- темата)	Предприятия, различни от ПФИ (НПФИ)		Държавно управление		Общо	ПФИ (включи- телно Евросис- темата)	Предприятия, различни от ПФИ (НПФИ)		Държавно управление	
			Непарични финансови предпри- ятия (НПФИ)	Нефинан- сови пред- приятия (НФП)	Централно държавно управление	Държавно управле- ние – други			Непарични финансови предпри- ятия (НПФИ)	Нефинан- сови пред- приятия (НФП)	Централно държавно управление	Държавно управле- ние – други
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Общо												
2008	95,8	22,9	35,8	4,4	31,7	1,1	96,3	23,1	35,3	4,5	32,5	0,9
2009	87,2	10,3	19,3	8,6	46,2	2,8	86,9	10,2	18,9	8,3	46,7	2,9
2009 4 тр.	12,7	-21,6	13,1	4,1	11,9	5,2	22,2	-10,5	-13,7	6,9	36,8	2,7
2010 1 тр.	69,6	25,6	-16,8	11,3	46,4	3,1	47,4	7,4	0,9	10,1	24,6	4,5
2010 2 тр.	36,7	-12,2	3,4	4,9	34,9	5,6	12,9	-14,6	-1,9	0,7	23,0	5,7
2010 3 тр.	35,0	0,9	4,7	2,5	20,5	6,4	80,7	10,2	28,3	4,9	29,5	7,7
2010 юни	-11,9	-31,0	-11,9	-5,8	23,0	13,8	8,3	-3,0	-14,4	-7,9	20,0	13,7
2010 юли	22,9	-7,3	9,9	3,5	8,6	8,2	55,4	-14,4	24,4	2,9	33,4	9,1
2010 авг.	80,7	21,8	27,9	-1,8	30,6	2,2	142,1	31,2	55,7	4,7	46,7	3,9
2010 септ.	1,3	-11,8	-23,8	5,9	22,3	8,7	44,5	13,9	4,9	7,2	8,3	10,2
Дългосрочни												
2008	65,3	15,9	32,7	2,8	13,4	0,5	64,8	16,1	32,1	2,8	13,3	0,5
2009	87,9	15,1	22,4	12,7	34,5	3,2	87,8	15,2	22,1	12,8	34,6	3,1
2009 4 тр.	37,5	-13,9	11,9	7,8	27,3	4,4	34,1	-1,9	-14,6	9,0	38,1	3,5
2010 1 тр.	75,9	22,3	-13,3	9,8	52,8	4,3	75,1	12,5	4,9	10,5	43,0	4,2
2010 2 тр.	47,4	-7,1	0,0	6,0	43,9	4,6	15,3	-17,0	-4,9	2,0	30,8	4,4
2010 3 тр.	21,2	-2,1	3,1	2,9	16,3	0,9	66,7	5,6	25,3	4,8	28,6	2,3
2010 юни	26,0	-10,2	-12,0	3,7	30,0	14,5	8,1	-11,1	-15,4	-1,0	21,6	14,1
2010 юли	18,3	-6,4	13,0	-1,0	14,1	-1,3	61,2	-11,0	26,8	-0,3	45,9	-0,2
2010 авг.	42,1	-3,4	19,1	0,4	24,5	1,5	103,2	5,3	46,9	6,0	42,7	2,2
2010 септ.	3,2	3,6	-22,7	9,4	10,5	2,3	35,8	22,6	2,3	8,7	-2,7	5,0

Г16 Нетни емисии на ценни книжа, различни от акции: сезонно изгладени и неизгладени (млрд. евро; трансакции през месеца; номинални стойности)

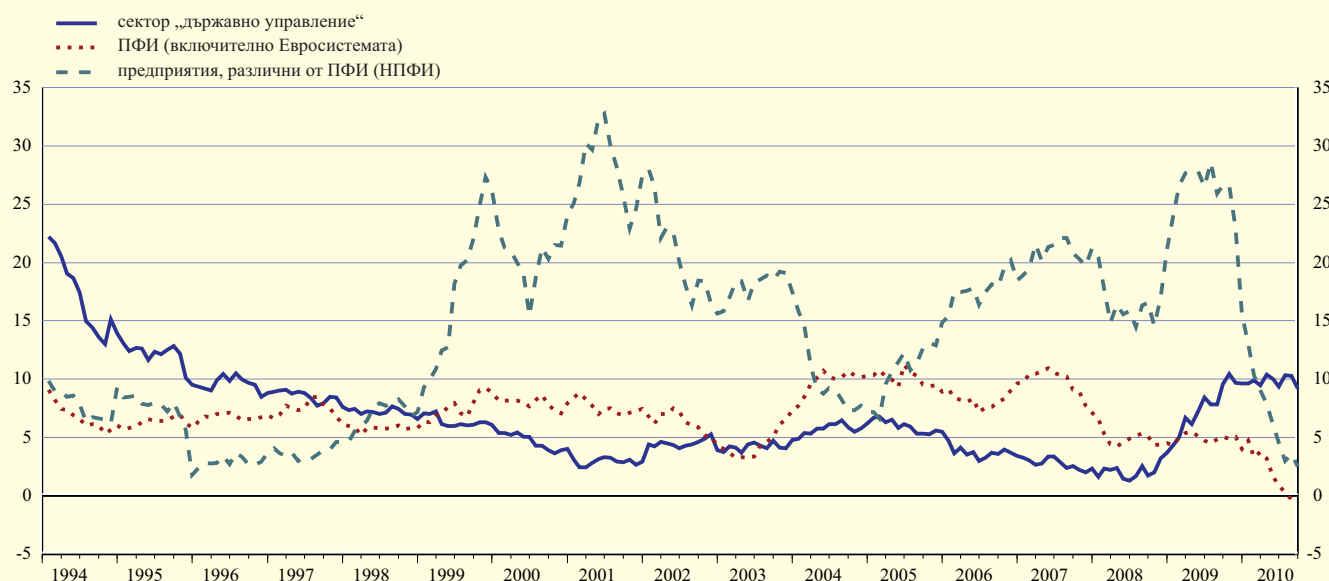
Източник: ЕЦБ.

1) Средните месечни стойности за брутните емисии се отнасят за трансакциите през месеца. С цел съпоставимост тримесечните и годишните данни се отнасят за съответните средни месечни стойности.

4.3 Темпове на прираст на ценните книжа, различни от акции, емитирани от резиденти на еврозоната¹⁾ (процентно изменение)

	Годишни темпове на прираст (сезонно неизгладени)						Шестмесечни сезонно изгладени темпове на прираст					
	Общо	ПФИ (включително Евросистемата)	Предприятия, различни от ПФИ (НПФИ)		Държавно управление		Общо	ПФИ (включително Евросистемата)	Предприятия, различни от ПФИ (НПФИ)		Държавно управление	
			Непарични финансови предприятия (НПФП)	Нефинансови предприятия (НПФ)	Централно държавно управление	Държавно управление – други			Непарични финансови предприятия (НПФП)	Нефинансови предприятия (НПФ)	Централно държавно управление	Държавно управление – други
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Общо												
2009 септ.	11,7	4,1	24,0	16,1	14,9	10,7	8,5	3,4	13,1	19,2	10,2	11,2
окт.	10,7	3,0	23,4	17,4	13,5	10,5	7,5	0,6	10,8	19,3	11,6	9,4
ноем.	9,4	2,5	18,7	16,8	12,1	10,8	6,2	-0,5	8,0	18,0	10,6	9,5
дек.	7,8	2,3	10,4	14,7	11,2	10,0	4,9	-0,1	2,8	16,8	9,3	10,9
2010 ян.	7,1	2,4	9,3	14,0	10,1	9,4	4,3	0,6	0,6	12,4	8,8	8,6
февр.	5,9	0,7	6,2	15,0	9,7	11,0	3,1	-1,3	-2,0	15,5	8,1	11,5
март	5,5	1,5	4,5	16,2	8,5	11,8	2,6	-0,3	-3,4	13,2	6,9	12,3
апр.	5,2	1,3	3,5	16,1	8,4	11,2	3,1	2,2	-3,2	13,3	5,3	12,9
май	4,2	-0,2	2,4	14,9	8,0	10,4	2,3	0,0	-3,0	12,1	5,4	11,3
юни	3,6	-0,4	1,3	12,3	7,2	13,7	2,4	-0,8	-0,2	8,1	5,2	16,7
юли	3,3	-0,9	0,3	10,2	7,4	15,2	2,3	-2,4	0,0	8,1	6,0	22,4
авг.	3,6	-0,3	1,4	10,2	7,2	15,5	4,3	0,6	4,9	5,3	6,4	19,9
септ.	3,1	-0,4	0,7	8,6	6,2	16,6	3,6	-0,5	5,0	4,0	5,6	21,1
Дългосрочни												
2009 септ.	11,2	5,1	27,6	24,8	9,6	9,4	9,6	6,3	14,9	28,5	7,8	11,8
окт.	11,5	4,9	26,7	27,5	10,4	10,6	9,6	4,8	11,9	27,5	11,1	9,3
ноем.	10,7	5,0	21,5	28,4	9,6	11,0	8,3	4,0	8,8	25,1	10,3	7,9
дек.	8,9	4,0	12,6	26,3	9,5	12,0	6,0	2,4	3,5	21,8	8,9	11,2
2010 ян.	8,6	4,8	10,2	23,3	9,5	11,6	6,3	3,6	0,9	16,9	10,4	11,1
февр.	7,5	3,3	7,1	22,6	9,7	12,4	4,8	0,3	-1,6	19,6	10,7	11,8
март	7,2	3,8	5,5	22,8	9,2	12,8	4,8	1,4	-3,0	17,3	10,6	13,8
апр.	7,1	3,2	4,4	21,7	10,4	11,0	4,6	1,7	-2,7	16,0	9,7	12,7
май	5,9	1,6	2,9	18,6	10,1	8,9	3,5	-0,8	-2,7	12,4	9,9	9,9
юни	5,0	0,9	1,7	16,0	9,1	12,9	4,0	-0,6	0,0	10,5	9,4	14,7
юли	4,8	0,2	0,5	12,9	10,2	12,1	3,3	-3,1	0,2	9,0	10,1	13,1
авг.	4,7	-0,3	1,2	13,1	10,2	11,8	4,7	-1,0	4,1	6,9	9,7	11,8
септ.	4,1	-0,1	0,4	11,2	8,9	12,3	3,6	-1,4	4,0	5,5	7,3	10,8

Г17 Годишни темпове на прираст на дългосрочните дългови ценни книжа, по сектор на емитента, във всички валути (годишно процентно изменение)

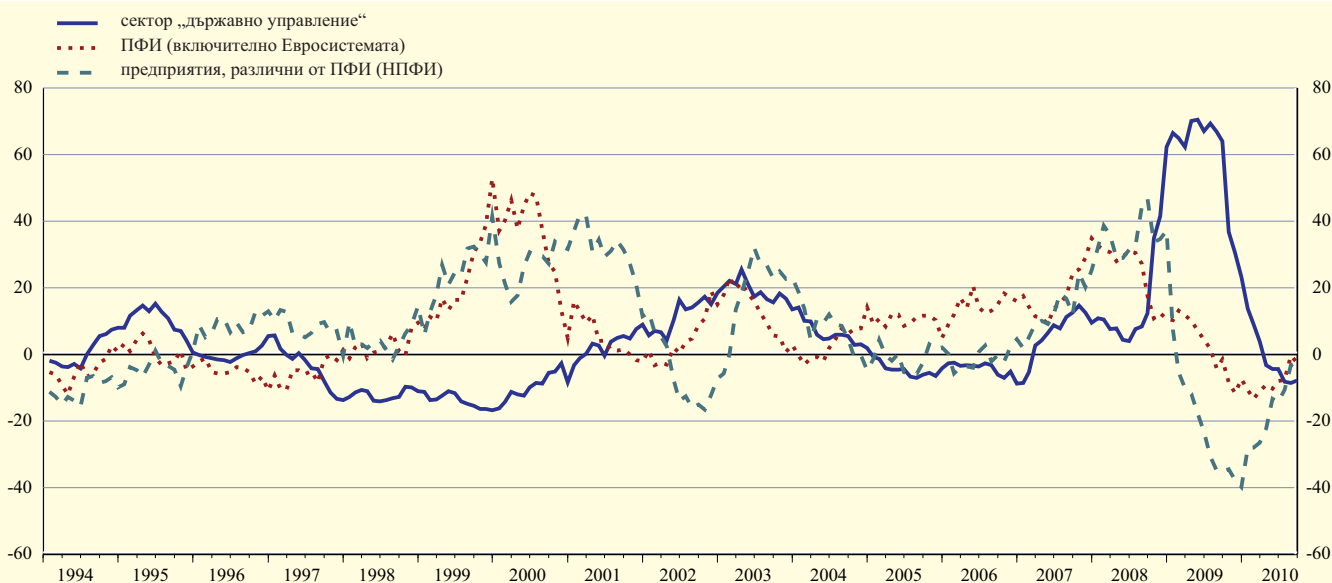
Източник: ЕЦБ.

1) За подробности относно изчисляването на темповете на прираст виж методологическите бележки. Шестмесечните темпове на прираст са на годишна база.

4.3 Темпове на прираст на ценните книжа, различни от акции, емитирани от резиденти на еврозоната¹⁾ (продължение)
(процентно изменение)

	Дългосрочни емисии с фиксиран лихвен процент						Дългосрочни емисии с променлив лихвен процент					
	Общо	ПФИ (включително Евросистемата)	Предприятия, различни от ПФИ (НПФИ)		Държавно управление		Общо	ПФИ (включително Евросистемата)	Предприятия, различни от ПФИ (НПФИ)		Държавно управление	
			Непарични финансови предприятия (НПФП)	Нефинансови предприятия (НФП)	Централно държавно управление	Държавно управление – други			Непарични финансови предприятия (НПФП)	Нефинансови предприятия (НФП)	Централно държавно управление	Държавно управление – други
	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Във всички валути												
2008	3,1	4,9	6,1	4,8	1,5	1,4	12,7	5,4	33,2	7,0	7,6	3,2
2009	9,5	7,1	18,1	25,1	8,1	4,3	12,0	1,8	35,7	-1,9	0,1	20,7
2009 4 тр.	12,2	9,1	20,8	35,4	10,3	6,8	7,4	-1,7	23,9	-4,0	2,0	26,4
2010 1 тр.	11,2	9,8	13,5	29,1	9,6	8,3	1,2	-3,8	5,9	-2,2	4,6	26,9
2 тр.	9,7	7,3	7,3	23,3	10,2	7,5	-1,0	-4,2	0,4	-0,4	5,5	23,4
3 тр.	7,6	3,1	3,4	16,3	10,1	7,2	-1,2	-3,6	-1,1	-1,9	4,8	28,5
2010 апр.	10,7	8,9	8,1	25,8	10,7	8,0	-0,7	-4,4	1,0	-0,4	7,6	22,2
май	9,3	6,1	6,7	21,3	10,5	5,9	-1,4	-4,4	-0,4	-0,3	6,1	20,2
юни	8,0	4,3	4,7	19,2	9,5	7,6	-1,5	-3,6	-1,1	-1,3	2,0	30,9
юли	7,7	3,1	3,2	16,0	10,5	6,7	-1,4	-3,5	-1,7	-2,0	5,4	30,0
авг.	7,5	2,6	3,6	16,5	10,3	7,1	-1,1	-3,9	-0,8	-2,1	6,6	27,0
септ.	7,0	2,8	2,2	13,9	9,7	7,8	-1,0	-3,2	-0,7	-1,7	3,3	26,3
В евро												
2008	3,0	4,8	6,7	3,2	1,7	1,3	14,2	6,5	34,9	7,2	8,0	2,0
2009	10,1	9,0	21,5	23,3	8,2	3,7	14,3	3,9	38,3	-2,4	-0,4	21,8
2009 4 тр.	12,8	11,4	23,1	34,6	10,4	6,3	9,0	-0,2	25,5	-4,8	0,7	27,0
2010 1 тр.	11,4	10,8	15,0	29,6	9,7	8,0	1,7	-3,4	6,5	-2,4	3,2	26,9
2 тр.	9,9	7,4	8,3	23,8	10,2	7,2	-1,0	-3,9	-0,1	-0,6	4,1	23,4
3 тр.	7,9	2,7	4,5	16,8	10,3	7,2	-1,0	-2,9	-1,5	-2,5	4,1	28,6
2010 апр.	10,9	9,1	8,8	26,6	10,7	7,8	-0,5	-3,9	0,8	-0,3	6,2	22,1
май	9,4	6,0	7,5	21,7	10,5	5,4	-1,7	-4,5	-1,3	-0,3	4,7	20,0
юни	8,3	4,5	5,9	19,2	9,6	7,3	-1,8	-3,0	-2,3	-2,6	0,7	31,2
юли	8,1	2,7	4,1	16,6	10,7	6,8	-1,1	-2,8	-1,8	-2,6	4,4	30,3
авг.	7,9	2,1	4,7	16,8	10,5	7,3	-0,8	-3,1	-1,1	-2,7	6,2	27,1
септ.	7,4	2,0	3,5	14,7	9,9	7,9	-0,6	-2,4	-0,6	-1,8	2,9	26,1

Г18 Годишни темпове на прираст на краткосрочните дългови ценни книжа, по сектор на емитента, във всички валути
(годишно процентно изменение)

Източник: ЕЦБ.

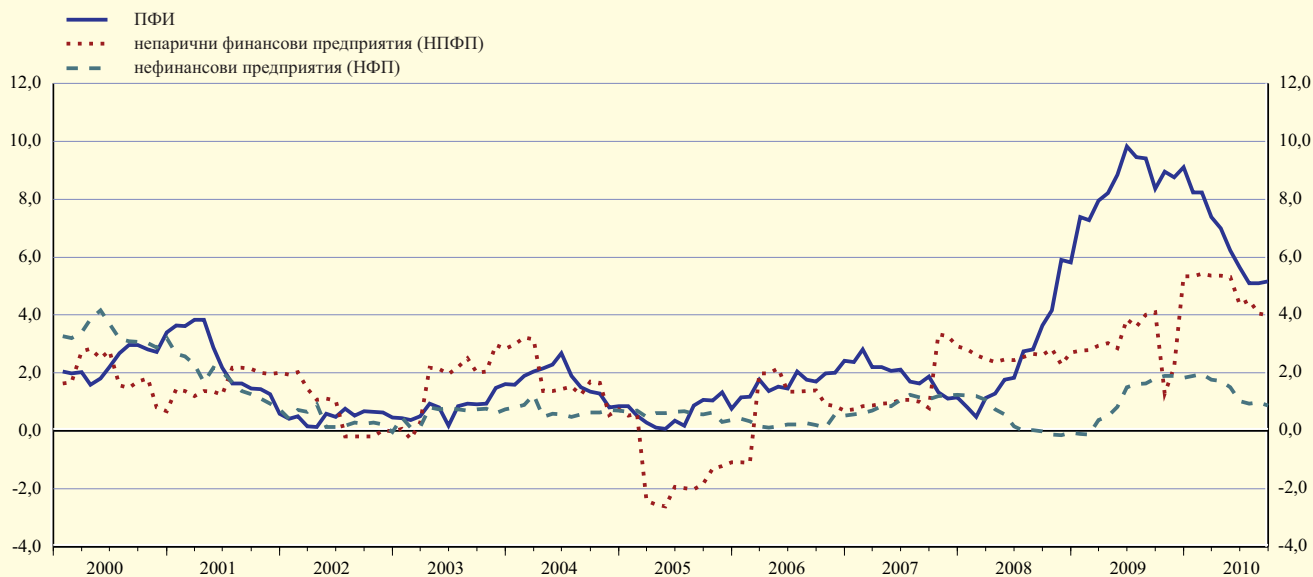
1) Годишното процентно изменение на месечните данни се отнася за края на месеца, а на тримесечните и годишните данни – за годишното изменение на средната за периода стойност. За подробности виж методологическите бележки.

4.4 Котируани акции, емитирани от резиденти на еврозоната¹⁾ (млрд. евро, ако не е посочено друго; пазарни стойности)

1. Салда и годишни темпове на прираст (салда към края на периода)

	Общо			ПФИ		Непарични финансови предприятия (НПФП)		Нефинансови предприятия (НФП)	
	Общо	Индекс декември 2001 = 100	Годишен темп на прираст (%)	Общо	Годишен темп на прираст (%)	Общо	Годишен темп на прираст (%)	Общо	Годишен темп на прираст (%)
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
2008 септ.	4 448,1	104,7	0,7	613,3	3,6	382,3	2,6	3 452,5	0,0
окт.	3 760,0	105,0	0,7	452,9	4,2	280,5	2,8	3 026,6	-0,1
ноем.	3 504,9	105,2	0,9	395,6	5,9	265,4	2,3	2 843,9	-0,1
дек.	3 512,7	105,4	1,0	378,1	5,8	282,5	2,7	2 852,1	-0,1
2009 ян.	3 315,7	105,6	1,1	343,7	7,4	259,0	2,8	2 712,9	-0,1
февр.	2 943,5	105,6	1,1	275,9	7,3	206,3	2,8	2 461,3	-0,1
март	3 027,4	106,1	1,5	315,5	7,9	223,9	2,9	2 488,0	0,4
апр.	3 461,0	106,2	1,6	413,7	8,2	274,6	3,0	2 772,7	0,5
май	3 609,3	106,5	1,9	454,1	8,9	283,3	2,9	2 871,9	0,8
юни	3 560,2	107,3	2,7	449,5	9,8	279,4	3,9	2 831,4	1,5
юли	3 846,1	107,5	2,7	510,4	9,5	301,1	3,6	3 034,6	1,6
авг.	4 044,3	107,5	2,7	573,3	9,4	321,7	4,0	3 149,3	1,6
септ.	4 213,9	107,6	2,8	594,0	8,4	352,2	4,1	3 267,7	1,8
окт.	4 068,7	107,8	2,7	569,0	8,9	326,7	1,3	3 173,0	1,9
ноем.	4 082,3	108,1	2,7	568,5	8,8	318,4	2,2	3 195,3	1,9
дек.	4 414,2	108,5	3,0	570,9	9,1	349,4	5,3	3 493,9	1,8
2010 ян.	4 246,4	108,7	2,9	521,3	8,2	339,2	5,3	3 385,9	1,9
февр.	4 164,6	108,7	3,0	503,5	8,2	337,8	5,4	3 323,3	2,0
март	4 477,9	109,0	2,8	548,1	7,4	363,8	5,4	3 566,0	1,8
апр.	4 412,2	109,0	2,7	512,5	7,0	344,2	5,4	3 555,5	1,7
май	4 096,1	109,1	2,4	449,4	6,2	321,3	5,3	3 325,3	1,5
юни	4 058,1	109,3	1,9	449,8	5,6	314,3	4,4	3 294,0	1,0
юли	4 259,7	109,4	1,7	523,9	5,1	336,8	4,5	3 399,0	0,9
авг.	4 124,3	109,4	1,7	483,2	5,1	313,1	4,1	3 327,9	1,0
септ.	4 349,1	109,4	1,7	491,8	5,2	325,3	4,0	3 532,0	0,9

Г19 Годишни темпове на прираст на котираните акции, емитирани от резиденти на еврозоната (годишно процентно изменение)

Източник: ЕЦБ.

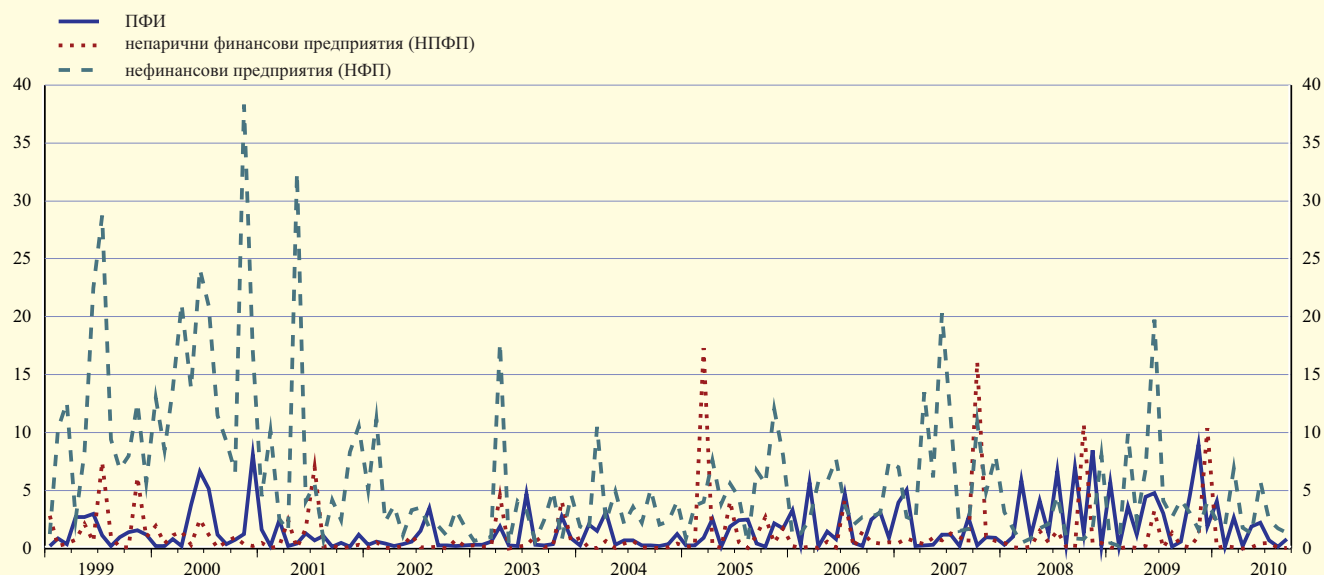
1) За подробности относно изчисляването на индекса и темповете на прираст виж методологическите бележки.

4.4 Котирувани акции, емитирани от резиденти на еврозоната (млрд. евро; пазарни стойности)

2. Трансакции през месеца

	Общо			ПФИ			Непарични финансови предприятия (НПФП)			Нефинансови предприятия (НФП)		
	Емисии, бруто 1	Погашения 2	Емисии, нето 3	Емисии, бруто 4	Погашения 5	Емисии, нето 6	Емисии, бруто 7	Погашения 8	Емисии, нето 9	Емисии, бруто 10	Погашения 11	Емисии, нето 12
2008 септ.	7,8	2,9	5,0	7,0	0,0	7,0	0,0	0,1	-0,1	0,8	2,8	-2,0
окт.	12,9	0,6	12,2	1,4	0,0	1,4	10,7	0,0	10,7	0,8	0,6	0,1
ноем.	10,6	2,9	7,7	8,4	0,5	8,0	0,5	2,1	-1,6	1,7	0,3	1,4
дек.	8,5	2,6	6,0	0,0	0,0	0,0	0,5	0,0	0,4	8,0	2,5	5,5
2009 ян.	6,3	0,5	5,8	5,7	0,0	5,7	0,1	0,0	0,0	0,5	0,4	0,1
февр.	0,2	0,9	-0,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	-0,1	0,2	0,8	-0,6
март	13,7	0,2	13,4	3,6	0,0	3,6	0,2	0,0	0,1	9,9	0,2	9,7
апр.	3,7	0,3	3,4	1,2	0,0	1,2	0,1	0,0	0,0	2,4	0,3	2,1
май	11,4	0,3	11,1	4,4	0,0	4,4	0,2	0,0	0,1	6,8	0,3	6,5
юни	27,8	2,0	25,8	4,8	0,0	4,8	3,3	0,3	3,0	19,7	1,8	18,0
юли	7,2	0,2	7,0	3,0	0,0	3,0	0,0	0,0	0,0	4,1	0,2	4,0
авг.	4,0	3,3	0,7	0,0	0,0	0,0	1,3	0,0	1,3	2,7	3,3	-0,6
септ.	5,0	0,3	4,7	0,6	0,0	0,6	0,2	0,0	0,2	4,2	0,2	3,9
окт.	7,7	0,3	7,4	4,5	0,0	4,5	0,1	0,0	0,1	3,1	0,2	2,8
ноем.	11,6	0,2	11,4	9,0	0,0	9,0	1,0	0,0	1,0	1,6	0,2	1,4
дек.	16,2	0,2	16,1	1,9	0,0	1,9	10,4	0,1	10,3	4,0	0,1	3,9
2010 ян.	6,4	0,0	6,4	4,1	0,0	4,1	0,1	0,0	0,1	2,3	0,0	2,3
февр.	2,2	0,3	1,9	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0	0,2	2,0	0,3	1,7
март	9,6	0,2	9,4	2,6	0,0	2,6	0,1	0,0	0,1	6,9	0,2	6,7
апр.	1,8	0,4	1,5	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,8	0,3	1,5
май	3,2	0,8	2,4	1,9	0,0	1,9	0,1	0,0	0,1	1,3	0,8	0,4
юни	8,4	0,4	8,0	2,2	0,0	2,2	0,4	0,0	0,4	5,8	0,4	5,4
юли	3,6	0,8	2,7	0,7	0,0	0,7	0,5	0,0	0,4	2,4	0,8	1,6
авг.	1,7	1,2	0,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,7	1,2	0,6
септ.	2,2	0,2	2,0	0,8	0,0	0,8	0,0	0,0	0,0	1,4	0,2	1,2

Г20 Брутни емисии на котирувани акции по сектор на емитента (млрд. евро; трансакции през месеца; пазарни стойности)

Източник: ЕЦБ.

4.5 Лихвени проценти на ПФИ по геноминирани в евро депозити и кредити на резиденти на еврозоната ¹⁾ (проценти годишно, салда към края на периода, нов бизнес средно за периода, ако не е посочено друго)

1. Лихвени проценти по депозити (нов бизнес)

	Депозити на домакинства						Депозити на нефинансови предприятия (НФП)				Репозити
	Овърнайт ²⁾	С договорен матуритет			Депозити, договорени за ползване след предизвестие ^{2), 3)}		Овърнайт ²⁾	С договорен матуритет			
		До 1 година	Над 1 и до 2 години	Над 2 години	До 3 месеца	Над 3 месеца		До 1 година	Над 1 и до 2 години	Над 2 години	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	1	0
2009 ноем. дек.	0,46 0,45	1,67 1,67	2,23 2,31	2,56 2,40	1,52 1,53	2,76 2,45	0,48 0,47	0,70 0,77	2,11 2,00	2,92 2,54	0,58 0,64
2010 ян. февр. март апр. май юни юли авг. септ. окт.	0,43	1,74	2,33	2,52	1,47	2,23	0,45	0,72	1,95	2,46	0,53
	0,42	1,75	2,24	2,36	1,45	2,11	0,44	0,73	2,11	2,39	0,53
	0,42	1,90	2,38	2,24	1,45	2,05	0,44	0,79	2,73	2,35	0,50
	0,41	2,02	2,64	2,14	1,42	2,01	0,43	0,78	2,78	2,30	0,58
	0,40	2,04	2,73	2,24	1,40	1,98	0,43	0,77	2,78	2,26	0,52
	0,43	2,16	2,25	2,47	1,41	1,96	0,43	0,89	1,85	2,29	0,66
	0,43	2,31	2,59	2,36	1,40	1,93	0,45	1,06	2,11	2,22	0,74
	0,43	2,21	2,54	2,35	1,50	1,91	0,45	1,01	2,01	2,22	0,70
	0,43	2,25	2,76	2,28	1,55	1,85	0,46	1,11	2,18	2,81	0,71
	0,44	2,35	2,75	2,79	1,54	1,82	0,50	1,18	2,40	2,65	0,98

2. Лихвени проценти по кредити на домакинства (нов бизнес)

	Револвиращи кредити и овърдрафти, дълг по кредитна карта (разширен и по кредит за удобство) ²⁾	Кредити за потребление				Жилищни кредити					Други кредити с първоначален период на фиксиране на лихвения процент		
		С първоначален период на фиксиране на лихвения процент			Годишен процент на разходите ⁴⁾	С първоначален период на фиксиране на лихвения процент				Годишен процент на разходите ⁴⁾	С първоначален период на фиксиране на лихвения процент		
		С плаващ лихвен процент и до 1 година	Над 1 и до 5 години	Над 5 години		С плаващ лихвен процент и до 1 година	Над 1 и до 5 години	Над 5 и до 10 години	Над 10 години		С плаващ лихвен процент и до 1 година	Над 1 и до 5 години	Над 5 години
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
2009 ноем. дек.	9,07 8,99	7,03 6,43	6,29 6,26	7,87 7,56	7,76 7,43	2,71 2,71	3,97 3,96	4,46 4,42	4,32 4,26	3,78 3,81	3,16 3,08	4,57 4,40	4,66 4,35
2010 ян.	8,94	6,83	6,42	8,04	7,86	2,71	3,94	4,38	4,26	3,79	3,12	4,45	4,46
февр.	9,01	6,72	6,25	7,98	7,78	2,68	3,83	4,32	4,18	3,74	3,16	4,48	4,74
март	8,82	6,35	6,21	7,94	7,59	2,63	3,72	4,21	4,15	3,66	3,05	4,61	4,55
апр.	8,77	6,78	6,12	7,92	7,67	2,62	3,71	4,18	4,12	3,68	3,06	4,32	4,53
май	8,77	6,69	6,14	7,84	7,62	2,58	3,64	4,14	4,01	3,58	3,09	4,45	4,50
юни	8,80	5,18	6,13	7,73	7,11	2,56	3,59	4,06	3,90	3,54	3,00	4,22	4,27
юли	8,74	5,48	6,22	7,77	7,32	2,66	3,60	3,94	3,84	3,64	3,15	4,27	4,27
авг.	8,72	5,38	6,25	7,85	7,35	2,84	3,63	3,95	3,80	3,76	3,34	4,52	4,14
септ.	8,74	5,52	6,18	7,87	7,31	2,75	3,57	3,84	3,74	3,62	3,32	4,35	4,07
окт.	8,67	5,31	6,01	7,72	7,14	2,76	3,58	3,78	3,68	3,61	3,36	4,42	4,18

3. Лихвени проценти по кредити на нефинансови предприятия (нов бизнес)

	Револвиращи кредити и овърдрафти, дълг по кредитна карта (разширен и по кредит за удобство) ²⁾	Други кредити до 1 млн. евро с първоначален период на фиксиране на лихвения процент			Други кредити над 1 млн. евро с първоначален период на фиксиране на лихвения процент		
		С плаващ лихвен процент и до 1 година		Над 1 и до 5 години	С плаващ лихвен процент и до 1 година		Над 1 и до 5 години
		1	2		3	4	5
2009 ноем. дек.		4,11 4,06	3,34 3,28	4,49 4,22	4,10 3,96	2,22 2,19	2,74 3,15
2010 ян.		4,05	3,25	4,20	3,99	2,02	2,88
февр.		4,03	3,25	4,22	4,05	1,94	2,90
март		3,98	3,24	4,21	4,00	1,99	2,54
апр.		3,98	3,19	4,17	3,90	2,00	2,72
май		3,97	3,25	4,12	3,86	1,96	2,84
юни		3,70	3,25	4,11	3,80	2,17	2,87
юли		3,69	3,27	4,27	3,95	2,26	2,85
авг.		3,75	3,38	4,19	3,84	2,28	2,92
септ.		3,80	3,34	4,13	3,78	2,26	2,72
окт.		3,82	3,44	4,19	3,80	2,34	2,98

Източник: ЕЦБ.

- Данните се отнасят за променлив състав на еврозоната. За по-подробна информация виж общите бележки.
- За тази категория инструменти нов бизнес и салда съвпадат. Данни към края на периода. Данните към юни 2010 г. може да не са съпоставими с предходните поради методологическите изменения, произтичащи от прилагането на Регламент ЕЦБ/2008/32 и Регламент ЕЦБ/2009/7 (изменящ Регламент ЕЦБ/2001/18).
- За тази категория инструменти домакинствата и нефинансовите предприятия са слети и са отнесени в сектор „домакинства“, тъй като салдата на нефинансовите предприятия са незначителни в сравнение със салдата на сектор „домакинства“ общо във всички участващи държави-членки.
- Годишният процент на разходите отразява общата сума на разходите по кредита. Общата стойност на разходите включва компонента лихвен процент и компонент, обхващащ други (свързани с кредита) такси, както и разходите за проучване, администриране, подготовка на документи и гаранции.

4.5 Лихвени проценти на ПФИ по деноминирани в евро депозити и кредити на резиденти на еврозоната*

(проценти годишно, салда към края на периода, нов бизнес средно за периода, ако не е посочено друго)

4. Лихвени проценти по депозити (салда)

	Депозити на домакинства					Депозити на нефинансови предприятия (НФП)			Репозиделки
	Овърнайт	С договорен матуритет		Депозити, договорени за ползване след предизвестие		Овърнайт	С договорен матуритет		
		До 2 години	Над 2 години	До 3 месеца	Над 3 месеца		До 2 години	Над 2 години	
	1	2	3	4	5	6	7	8	
2009 ноем.	0,46	2,50	2,95	1,52	2,76	0,48	1,62	3,37	1,28
дек.	0,45	2,36	2,91	1,53	2,45	0,47	1,56	3,30	1,21
2010 ян.	0,43	2,19	2,80	1,47	2,23	0,45	1,45	3,23	1,20
февр.	0,42	2,14	2,84	1,45	2,11	0,44	1,42	3,31	1,20
март	0,42	2,12	2,74	1,45	2,05	0,44	1,38	3,26	1,16
апр.	0,41	2,12	2,74	1,42	2,01	0,43	1,37	3,24	1,16
май	0,40	2,12	2,71	1,40	1,98	0,43	1,42	3,22	1,14
юни	0,43	2,13	2,72	1,41	1,96	0,43	1,46	3,12	1,24
юли	0,43	2,15	2,72	1,40	1,93	0,45	1,54	3,15	1,24
авг.	0,43	2,17	2,72	1,50	1,91	0,45	1,57	3,12	1,25
септ.	0,43	2,20	2,74	1,55	1,85	0,46	1,62	3,07	1,26
окт.	0,44	2,22	2,73	1,54	1,82	0,50	1,68	3,05	1,30

5. Лихвени проценти по кредити (салда)

	Кредити за домакинства						Кредити за нефинансови предприятия (НФП)		
	Жилищни кредити с матуритет			Кредити за потребление и други кредити с матуритет			С матуритет		
	До 1 година	Над 1 и до 5 години	Над 5 години	До 1 година	Над 1 и до 5 години	Над 5 години	До 1 година	Над 1 и до 5 години	Над 5 години
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
2009 ноем.	4,01	4,15	4,12	7,56	6,65	5,51	3,53	3,35	3,57
дек.	4,07	4,11	4,07	7,55	6,57	5,42	3,46	3,35	3,50
2010 ян.	3,99	4,05	3,99	7,51	6,52	5,37	3,47	3,31	3,45
февр.	4,03	4,11	4,03	7,49	6,61	5,43	3,45	3,33	3,43
март	3,98	4,04	3,98	7,43	6,51	5,35	3,43	3,26	3,37
апр.	3,89	4,01	3,92	7,38	6,50	5,29	3,42	3,21	3,33
май	3,87	3,97	3,89	7,40	6,45	5,29	3,40	3,20	3,31
юни	3,79	3,96	3,84	7,61	6,48	5,21	3,29	3,22	3,30
юли	3,73	3,93	3,82	7,70	6,50	5,19	3,34	3,25	3,33
авг.	3,79	3,89	3,81	7,74	6,45	5,20	3,37	3,28	3,34
септ.	3,83	3,88	3,83	7,83	6,46	5,21	3,42	3,29	3,38
окт.	3,80	3,85	3,82	7,79	6,43	5,21	3,47	3,34	3,38

Г21 Нови депозити с договорен матуритет
(проценти годишно без включени такси: средно за периода)

Г22 Нови кредити с плаващ лихвен процент и с до 1 година първоначален период на фиксиране на лихвения процент
(проценти годишно без включени такси: средно за периода)

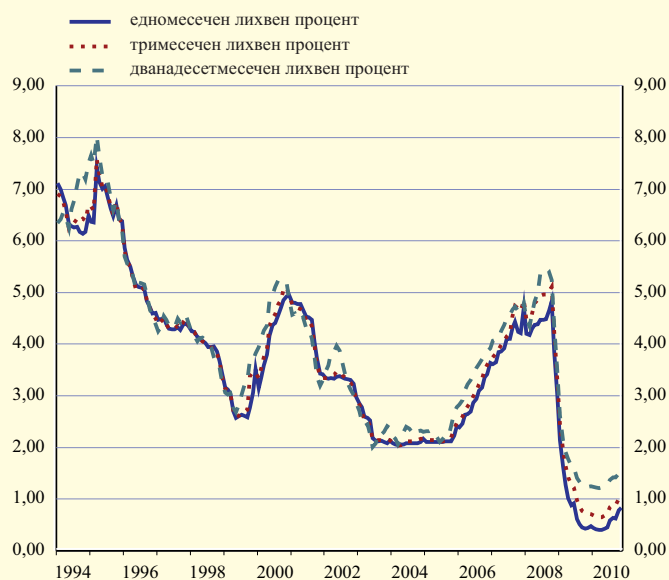
Източник: ЕЦБ.

* За източника на данните в таблицата и съответните бележки под линия виж с. 42.

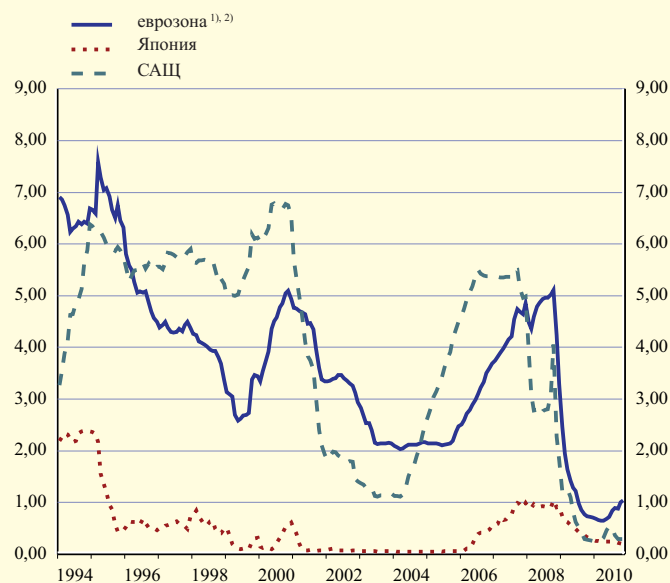
4.6 Лихвени проценти на паричния пазар (проценти годишно; средни стойности за периода)

	Еврозона ^{1), 2)}					САЩ	Япония
	Овърнати депозити (ЕОНИА)	Едномесечни депозити (ЮРИБОР)	Тримесечни депозити (ЮРИБОР)	Шестмесечни депозити (ЮРИБОР)	Дванадесетмесечни депозити (ЮРИБОР)	Тримесечни депозити (ЛИБОР)	Тримесечни депозити (ЛИБОР)
	1	2	3	4	5	6	7
2007	3,87	4,08	4,28	4,35	4,45	5,30	0,79
2008	3,87	4,28	4,64	4,73	4,83	2,93	0,93
2009	0,71	0,89	1,22	1,43	1,61	0,69	0,47
2009 3 тр.	0,36	0,53	0,87	1,13	1,34	0,41	0,40
4 тр.	0,36	0,45	0,72	1,00	1,24	0,27	0,31
2010 1 тр.	0,34	0,42	0,66	0,96	1,22	0,26	0,25
2 тр.	0,35	0,43	0,69	0,98	1,25	0,44	0,24
3 тр.	0,45	0,61	0,87	1,13	1,40	0,39	0,24
2009 ноем. дек.	0,36 0,35	0,44 0,48	0,72 0,71	0,99 1,00	1,23 1,24	0,27 0,25	0,31 0,28
2010 ян.	0,34	0,44	0,68	0,98	1,23	0,25	0,26
февр.	0,34	0,42	0,66	0,96	1,23	0,25	0,25
март	0,35	0,41	0,64	0,95	1,22	0,27	0,25
апр.	0,35	0,40	0,64	0,96	1,23	0,31	0,24
май	0,34	0,42	0,69	0,98	1,25	0,46	0,24
юни	0,35	0,45	0,73	1,01	1,28	0,54	0,24
юли	0,48	0,58	0,85	1,10	1,37	0,51	0,24
авг.	0,43	0,64	0,90	1,15	1,42	0,36	0,24
септ.	0,45	0,62	0,88	1,14	1,42	0,29	0,22
окт.	0,70	0,78	1,00	1,22	1,50	0,29	0,20
ноем.	0,59	0,83	1,04	1,27	1,54	0,29	0,19

Г23 Лихвени проценти на паричния пазар на еврозоната^{1), 2)} (средни месечни стойности; проценти годишно)

Г24 Тримесечни лихвени проценти на паричния пазар (средни месечни стойности; проценти годишно)

Източник: ЕЦБ.

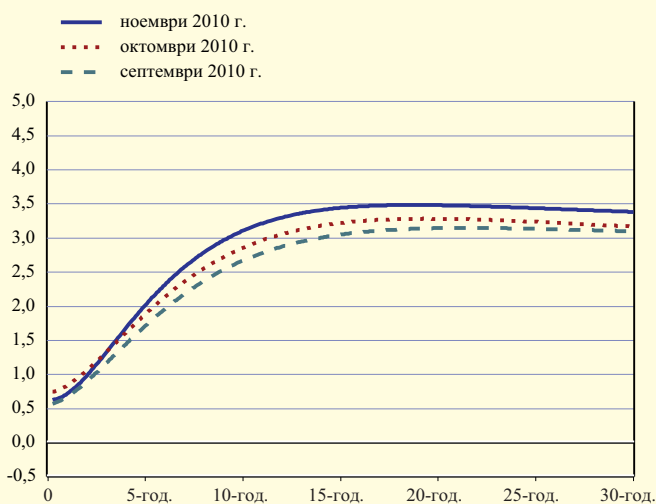
- 1) Преди януари 1999 г. синтетичните лихвени проценти за еврозоната се изчисляваха на базата на националните лихвени проценти, претеглени с БВП. За допълнителна информация виж общите бележки.
- 2) Данните се отнасят за променлив състав на еврозоната. За по-подробна информация виж общите бележки.

4.7 Криви на доходност в еврозоната ¹⁾

(облигации на сектор ЦДУ в еврозоната с рейтинг *AAA*; към края на периода; лихвени проценти годишно; сред, пр.п.)

	Спот лихвени проценти								Моментни форуърдни лихвени проценти			
	3 месеца	1 година	2 години	5 години	7 години	10 години	10 години – 3 месеца (сред)	10 години – 2 години (сред)	1 година	2 години	5 години	10 години
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	1	0	1
2007	3,85	4,00	4,01	4,11	4,23	4,38	0,52	0,36	4,06	4,02	4,40	4,78
2008	1,75	1,85	2,14	2,95	3,32	3,69	1,94	1,55	2,09	2,76	4,04	4,60
2009	0,38	0,81	1,38	2,64	3,20	3,76	3,38	2,38	1,41	2,44	4,27	5,20
2009 3 тр.	0,41	0,70	1,33	2,59	3,12	3,64	3,23	2,31	1,34	2,47	4,14	4,96
4 тр.	0,38	0,81	1,38	2,64	3,20	3,76	3,38	2,38	1,41	2,44	4,27	5,20
2010 1 тр.	0,33	0,60	1,05	2,28	2,86	3,46	3,13	2,41	1,02	1,98	3,96	5,02
2 тр.	0,34	0,42	0,69	1,79	2,41	3,03	2,68	2,33	0,62	1,35	3,54	4,52
3 тр.	0,57	0,68	0,90	1,71	2,18	2,67	2,10	1,77	0,86	1,41	3,01	3,91
2009 ноем.	0,44	0,80	1,34	2,49	3,01	3,57	3,13	2,23	1,38	2,32	4,00	5,04
дек.	0,38	0,81	1,38	2,64	3,20	3,76	3,38	2,38	1,41	2,44	4,27	5,20
2010 ян.	0,28	0,71	1,25	2,48	3,06	3,66	3,38	2,42	1,28	2,25	4,15	5,23
февр.	0,30	0,54	1,02	2,29	2,88	3,49	3,19	2,46	0,98	2,01	3,99	5,08
март	0,33	0,60	1,05	2,28	2,86	3,46	3,13	2,41	1,02	1,98	3,96	5,02
апр.	0,32	0,60	1,01	2,18	2,78	3,40	3,07	2,39	1,00	1,85	3,89	4,94
май	0,21	0,28	0,57	1,75	2,39	3,00	2,78	2,43	0,47	1,28	3,58	4,46
юни	0,34	0,42	0,69	1,79	2,41	3,03	2,68	2,33	0,62	1,35	3,54	4,52
юли	0,45	0,59	0,87	1,88	2,44	3,01	2,56	2,14	0,82	1,51	3,45	4,43
авг.	0,43	0,45	0,62	1,47	1,97	2,48	2,05	1,85	0,55	1,09	2,87	3,70
септ.	0,57	0,68	0,90	1,71	2,18	2,67	2,10	1,77	0,86	1,41	3,01	3,91
окт.	0,75	0,84	1,06	1,89	2,36	2,86	2,11	1,80	1,02	1,57	3,21	4,09
ноем.	0,63	0,72	0,99	2,02	2,58	3,11	2,48	2,12	0,92	1,62	3,62	4,35

Г25 Спот криви на доходност в еврозоната
(проценти годишно; към края на периода)

Г26 Спот лихвени проценти и спредове в еврозоната
(дневни данни; лихвени проценти годишно; сред, пр.п.)

Източници: Изчисления на ЕЦБ, като основните данни са предоставени от *EuroMTS*, а рейтингите са предоставени от *Fitch Ratings*.

1) Данните се отнасят за променлив състав на еврозоната. За по-подробна информация виж общите бележки.

4.8

Индекси на фондовия пазар

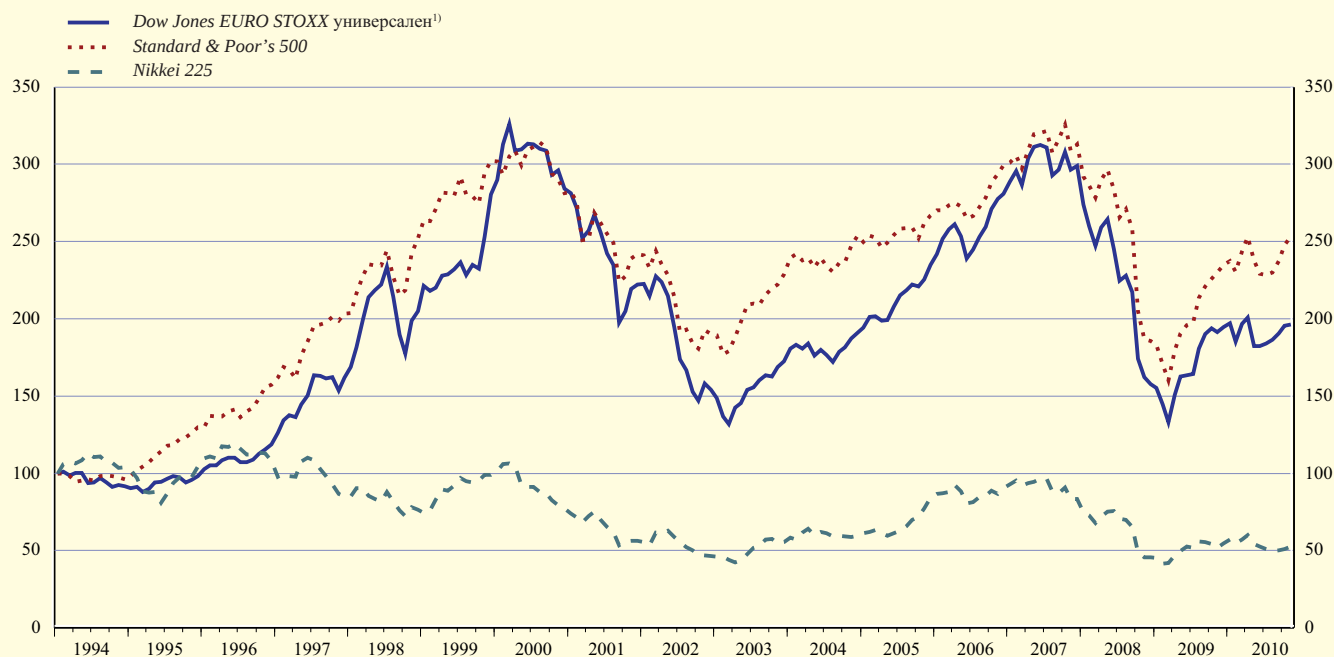
(нива на индексите в пунктове; средни стойности за периода)

	Индекси Dow Jones EURO STOXX ¹⁾												САЩ	Япония
	Бенчмарк/ референтна стойност		Индекси на основни промишлени отрасли											
	Универсалинен индекс	50	Основни материали	Потребителски услуги	Потребителски стоки	Петрол и газ	Финанси	Промисленост	Технологии	Комунални услуги	Телекомуникации	Здравеопазване	Standard & Poor's 500	Nikkei 225
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	1	10	11	12	13
2007	416,4	4 315,8	543,8	235,4	366,5	449,6	408,3	488,4	383,4	561,4	492,7	519,2	1 476,5	16 984,4
2008	313,7	3 319,5	480,4	169,3	290,7	380,9	265,0	350,9	282,5	502,0	431,5	411,5	1 220,7	12 151,6
2009	234,2	2 521,0	353,2	140,5	244,5	293,5	172,1	269,7	200,7	353,7	380,4	363,5	946,2	9 321,6
2009 3 тр.	247,2	2 660,6	369,0	142,0	257,1	296,8	192,7	286,0	211,3	361,1	386,0	365,1	994,2	10 117,3
	4 тр.	268,1	2 872,7	422,1	151,5	282,8	316,9	209,7	317,7	214,1	375,3	399,3	1 088,7	9 969,2
2010 1 тр.	268,0	2 849,0	445,0	159,3	294,9	320,0	195,5	326,7	229,9	372,4	398,8	426,3	1 123,6	10 511,2
	2 тр.	261,1	2 735,7	446,3	163,7	312,9	305,0	178,8	334,3	229,1	349,6	372,2	412,0	1 134,6
	3 тр.	259,5	2 715,9	445,8	165,2	323,0	294,5	181,6	327,0	210,7	325,9	387,6	391,4	9 356,0
2009 ноем. дек.	265,4	2 843,8	415,4	149,5	280,0	315,3	208,7	313,6	209,9	369,8	414,5	391,5	1 088,1	9 641,0
	270,1	2 907,6	447,0	155,0	290,9	321,1	204,3	321,0	211,0	380,5	419,8	412,4	1 110,4	10 169,0
2010 ян. фев. март апр. май юни юли авг. септ. окт. ноем.	273,5	2 922,7	449,4	158,9	295,7	329,8	204,6	331,6	223,1	384,1	407,4	425,5	1 123,6	10 661,6
	257,0	2 727,5	427,9	154,3	285,3	309,8	183,9	312,3	222,7	360,9	386,8	415,0	1 089,2	10 175,1
	272,6	2 890,5	456,0	164,0	302,4	320,3	197,7	335,0	242,2	372,2	401,9	436,8	1 152,0	10 671,5
	278,6	2 937,3	470,9	171,7	313,8	328,6	199,7	349,0	248,8	378,9	396,7	430,0	1 197,3	11 139,8
	252,7	2 642,1	431,4	159,6	305,2	295,4	170,8	324,8	221,9	341,7	360,0	401,0	1 125,1	10 104,0
	253,2	2 641,7	438,1	160,4	319,5	292,7	167,5	330,0	218,3	330,5	361,6	406,1	1 083,4	9 786,1
	255,1	2 669,5	435,0	160,8	320,8	289,3	178,0	324,2	212,3	320,3	369,7	389,2	1 079,8	9 456,8
	258,9	2 712,2	441,5	163,2	315,6	296,0	183,7	324,9	206,8	328,5	392,2	383,1	1 087,3	9 268,2
	264,6	2 766,1	460,9	171,6	332,4	298,4	183,0	331,9	212,9	329,0	400,9	401,8	1 122,1	9 346,7
	271,3	2 817,7	489,1	175,1	346,1	304,9	183,2	346,0	223,7	331,4	410,5	405,4	1 171,6	9 455,1
	272,2	2 809,6	509,9	176,3	359,9	307,4	174,4	358,5	222,9	335,0	403,0	405,0	1 198,9	9 797,2

4

Г27 Dow Jones EURO STOXX универсален, Standard & Poor's 500 и Nikkei 225

(януари 1994 г. = 100; средни месечни стойности)

Източник: ЕЦБ.

1) Данните се отнасят за променлив състав на еврозоната. За по-подробна информация виж общите бележки.

ЦЕНИ, ПРОИЗВОДСТВО, ТЪРСЕНЕ И ПАЗАР НА ТРУДА

5.1 Хармонизиран индекс на потребителските цени (ХИПЦ), други цени и разходи (годишно процентно изменение, ако не е посочено друго)

1. Хармонизиран индекс на потребителските цени¹⁾

	Общо					Общо (с.и., процентно изменение спрямо предходния период)						Допълнителен показател: административно определяни цени ²⁾	
	Индекс 2005 г. = 100	Общо	Стоки	Услуги	Общо	Преработени храни	Непреработени храни	Неенергийни промишлени стоки	Електрическа и топлинна енергия, газообразни горива и вода (сезонно неизгладени)	Услуги	Общ ХИПЦ без административно определяните цени	Административно определяни цени	
		Общо без непреработени храни и енергия											
% от всичко ³⁾	100,0	100,0	83,1	58,0	42,0	100,0	11,9	7,3	29,3	9,6	42,0	88,9	11,1
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	1	10	1	2
2006	102,2	2,2	1,5	2,3	2,0	-	-	-	-	-	-	2,1	2,5
2007	104,4	2,1	2,0	1,9	2,5	-	-	-	-	-	-	2,1	2,3
2008	107,8	3,3	2,4	3,8	2,6	-	-	-	-	-	-	3,4	2,7
2009	108,1	0,3	1,3	-0,9	2,0	-	-	-	-	-	-	0,1	1,7
2009 3 тр.	108,0	-0,4	1,2	-1,9	1,8	0,2	0,3	-0,9	0,0	0,8	0,4	-0,6	1,2
4 тр.	108,6	0,4	1,0	-0,4	1,7	0,2	0,1	0,1	0,0	0,3	0,4	0,4	0,8
2010 1 тр.	108,6	1,1	0,9	0,9	1,5	0,5	0,0	0,8	0,1	3,0	0,3	1,2	0,4
2 тр.	110,0	1,5	0,8	1,7	1,2	0,6	0,3	0,7	0,2	3,9	0,3	1,5	1,4
3 тр.	109,9	1,7	1,0	1,9	1,4	0,4	0,5	0,7	0,2	0,0	0,5	1,7	2,1
2010 юни	110,0	1,4	0,9	1,5	1,3	0,1	0,2	0,2	0,1	-0,4	0,1	1,4	1,4
юли	109,7	1,7	1,0	2,0	1,4	0,2	0,1	0,5	0,1	0,0	0,2	1,7	2,0
авг.	109,9	1,6	1,0	1,7	1,4	0,1	0,2	0,3	0,0	-0,1	0,2	1,5	2,1
септ.	110,1	1,8	1,0	2,1	1,4	0,1	0,0	0,2	0,1	0,3	0,1	1,7	2,1
окт.	110,5	1,9	1,1	2,3	1,3	0,2	0,2	-0,1	0,1	0,6	0,1	1,9	2,4
ноем. ⁴⁾	.	1,9	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.

	Стоки						Услуги					
	Храни (вкл. алкохолни напитки и цигари)			Промислени стоки			Мебели и домашно обзавеждане		Транспорт	Съобщения	Услуги в областта на развлеченията/отдых и свободно време	Други
	Общо	Преработени храни	Непреработени храни	Общо	Неенергийни промишлени стоки	Електрическа и топлинна енергия, газообразни горива и вода	Наеми					
% от всичко ³⁾	19,2	11,9	7,3	38,9	29,3	9,6	10,2	6,0	6,6	3,3	14,9	7,1
	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
2006	2,4	2,1	2,8	2,3	0,6	7,7	2,5	2,1	2,5	-3,3	2,3	2,3
2007	2,8	2,8	3,0	1,4	1,0	2,6	2,7	2,0	2,6	-1,9	2,9	3,2
2008	5,1	6,1	3,5	3,1	0,8	10,3	2,3	1,9	3,9	-2,2	3,2	2,5
2009	0,7	1,1	0,2	-1,7	0,6	-8,1	2,0	1,8	2,9	-1,0	2,1	2,1
2009 3 тр.	-0,1	0,6	-1,2	-2,8	0,5	-11,9	2,0	1,8	2,5	-0,6	1,8	2,1
4 тр.	-0,2	0,5	-1,5	-0,5	0,3	-3,2	1,9	1,7	2,5	-0,6	1,4	2,2
2010 1 тр.	0,0	0,6	-0,8	1,3	0,1	4,8	1,9	1,6	2,5	-0,5	1,1	1,6
2 тр.	0,7	0,8	0,7	2,2	0,3	8,1	1,8	1,5	2,3	-0,9	0,8	1,5
3 тр.	1,5	0,9	2,3	2,2	0,5	7,3	1,7	1,3	2,5	-0,8	1,1	1,5
2010 май	0,7	0,9	0,4	2,5	0,3	9,2	1,8	1,5	2,2	-1,1	0,9	1,5
юни	0,9	0,9	0,9	1,8	0,4	6,2	1,8	1,5	2,3	-1,1	1,0	1,5
юли	1,3	0,9	1,9	2,4	0,5	8,1	1,7	1,3	2,7	-0,9	1,0	1,5
авг.	1,5	1,0	2,4	1,8	0,4	6,1	1,7	1,3	2,5	-0,5	1,1	1,6
септ.	1,6	1,0	2,5	2,3	0,6	7,7	1,7	1,3	2,4	-0,9	1,1	1,5
окт.	1,7	1,2	2,4	2,6	0,7	8,5	1,6	1,3	1,9	-1,1	1,3	1,5

Източници: Евростат и изчисления на ЕЦБ.

- Данните се отнасят за променлив състав на еврозоната. За по-подробна информация виж общите бележки.
- Оценки на ЕЦБ, базирани на данни на Евростат; тази експериментална статистика може да даде само приблизителна представа за административно определяните цени, доколкото измененията им не могат да бъдат изцяло изолирани от други влияния. За обяснение на методологията, използвана за компилирането на този показател, виж <http://www.ecb.europa.eu/portal/page/portal/hicp/introduction>.
- Претегляне, използвано през 2010 г.
- Оценка, базирана на публикувани предварителни национални данни, които обикновено покриват 95% от еврозоната, както и на по-ранна информация за цените на енергията.

5.1 Хармонизиран индекс на потребителските цени (ХИПЦ), други цени и разходи (годишно процентно изменение, ако не е посочено друго)

2. Промисленост, строителство и цени на жилищна собственост

	Цени на производител с изключение на строителството										Строител-ство ¹⁾	Цени на жилищна собственост ²⁾
	Общо (индекс 2005 г. = 100)	Общо	Промисленост без строителството и енергетиката						Енергетика			
			Преработ-ваща про-мисленост	Общо	Междинни стоки	Инвестици-онни стоки	Потребителски стоки					
							Общо	Дълго-трайни		Недълго-трайни		
% от всичко ³⁾	100,0	100,0	82,8	75,6	30,0	22,0	23,7	2,7	21,0	24,4		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2006	105,1	5,1	3,5	2,7	4,6	1,6	1,4	1,4	1,4	13,5	4,7	6,6
2007	107,9	2,7	3,0	3,2	4,6	2,2	2,2	2,4	2,1	1,2	4,2	4,6
2008	114,4	6,1	4,8	3,4	3,9	2,1	3,9	2,8	4,1	14,2	3,9	1,3
2009	108,6	-5,1	-5,4	-2,9	-5,3	0,4	-2,1	1,2	-2,5	-11,8	0,1	-2,9
2009 3 тр.	108,0	-7,9	-7,4	-4,2	-7,5	-0,1	-2,7	1,0	-3,2	-18,3	-1,7	-3,9
4 тр.	108,4	-4,7	-3,0	-3,1	-5,0	-0,6	-2,5	0,4	-2,8	-9,5	-0,3	-1,5
2010 1 тр.	109,6	-0,1	1,7	-0,5	-0,4	-0,5	-0,5	0,3	-0,7	0,3	0,2	0,3
2 тр.	111,4	3,0	3,8	1,6	3,6	0,2	0,0	0,6	-0,1	7,2	2,4	1,8
3 тр.	112,2	4,0	3,7	2,3	4,8	0,6	0,6	1,1	0,5	8,8	,	,
2010 апр.	111,1	2,8	3,7	1,0	2,7	0,0	-0,3	0,4	-0,4	7,9	-	-
май	111,4	3,1	4,1	1,7	3,9	0,3	0,0	0,7	-0,2	7,4	-	-
юни	111,8	3,1	3,6	1,9	4,3	0,4	0,2	0,8	0,1	6,2	-	-
юли	112,1	4,0	3,8	2,1	4,5	0,6	0,4	1,0	0,3	9,6	-	-
авг.	112,2	3,6	3,3	2,3	4,7	0,7	0,5	1,1	0,5	7,4	-	-
септ.	112,5	4,3	4,0	2,6	5,1	0,7	0,8	1,2	0,7	9,4	-	-

3. Цени на суровини и дефлатори на brutния вътрешен продукт¹⁾

	Цени на петрола ⁴⁾ (евро за барел)	Цени на неенергийните стоки						Дефлатори на БВП							
		Претеглени с вноса ⁵⁾			Претеглени с използването ⁶⁾			Общо (сезонно изгладени; индекс 2000 г. = 100)	Общо	Вътрешно търсене				Износ ⁷⁾	Внос ⁷⁾
		Общо	Храни	Нехранителни продукти	Общо	Храни	Нехранителни продукти			Общо	Частно потребление	Правителствено потребление	Брутно образуване на основен капитал		
% от всичко		100,0	35,0	65,0	100,0	45,0	55,0								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
2006	52,9	27,7	5,8	37,9	24,5	6,0	38,3	113,7	1,9	2,4	2,2	2,0	2,9	2,6	3,8
2007	52,8	7,8	14,3	5,5	5,3	9,3	2,9	116,4	2,4	2,3	2,3	1,7	2,7	1,6	1,3
2008	65,9	2,0	18,4	-4,4	-1,7	9,7	-8,6	118,8	2,0	2,6	2,7	2,5	2,3	2,5	3,8
2009	44,6	-18,5	-8,9	-23,1	-18,0	-11,4	-22,8	119,9	0,9	0,0	-0,2	2,1	-0,7	-3,2	-5,8
2009 2 тр.	43,8	-24,5	-11,1	-30,9	-22,5	-10,0	-31,4	119,8	1,0	-0,2	-0,4	1,7	-0,8	-3,9	-7,1
3 тр.	48,1	-18,5	-12,5	-21,4	-18,7	-15,1	-21,3	120,0	0,8	-0,7	-0,8	2,6	-1,6	-4,3	-8,1
4 тр.	51,2	3,1	5,7	1,8	2,4	-1,0	5,0	120,1	0,3	0,0	0,2	1,5	-0,8	-2,3	-3,4
2010 1 тр.	56,0	29,0	7,4	42,6	27,4	7,5	46,5	120,3	0,4	0,1	1,3	1,4	0,1	2,6	1,7
2 тр.	62,6	51,7	12,5	76,0	43,9	14,0	71,6	120,7	0,8	0,9	2,0	1,6	1,4	5,0	5,6
2010 юни	62,2	51,1	17,7	71,6	44,2	21,0	65,0	-	-	-	-	-	-	-	-
юли	58,9	56,8	26,0	74,2	50,1	32,0	65,1	-	-	-	-	-	-	-	-
авг.	59,9	51,5	26,7	64,5	48,7	39,5	55,5	-	-	-	-	-	-	-	-
септ.	59,8	58,7	36,8	69,7	57,4	52,2	61,1	-	-	-	-	-	-	-	-
окт.	60,2	50,9	34,9	58,9	52,6	52,6	52,6	-	-	-	-	-	-	-	-
ноем.	63,1	51,5	34,6	60,3	49,7	45,0	53,1	-	-	-	-	-	-	-	-

Източници: Евростат, изчисления на ЕЦБ, базирани на данни от Евростат (колона 7 в таблица 2, раздел 5.1 и колони 8–15 в таблица 3, раздел 5.1), изчисления на ЕЦБ, базирани на данни от Thomson Financial Datastream (колона 1 в таблица 3, раздел 5.1), и изчисления на ЕЦБ (колона 12 в таблица 2, раздел 5.1 и колони 2–7 в таблица 3, раздел 5.1).

1) Цени на производствени фактори на жилищни сгради.

2) Експериментални данни, базирани на нехармонизирани национални източници (за повече подробности виж <http://www.ecb.europa.eu/stats/intro/html>).

3) През 2005 г.

4) Петрол Брент (за доставка месец напред).

5) Отнася се за цените, изразени в евро. Претеглени в съответствие със структурата на вноса на еврозоната през периода 2004–2006 г.

6) Отнася се за цените, изразени в евро. Претеглени чрез вътрешното търсене в еврозоната (местно производство плюс внос минус износ) през периода 2004–2006 г. Експериментални данни (за повече подробности виж <http://www.ecb.europa.eu/stats/intro/html>).

7) Дефлаторите за износа и вноса се отнасят за стоки и услуги и включват презграничната търговия в рамките на еврозоната.

5.1 Хармонизиран индекс на потребителските цени (ХИПЦ), други цени и разходи (годишно процентно изменение, ако не е посочено друго)

4. Разходи за труд на единица продукция, компенсация на единица вложен труд и производителност на труда (сезонно изгладени данни)

	Общо (индекс 2000 г. = 100)	Общо	По икономически дейности					
			Селско стопанство, лов, горско стопанство и риболов	Преработваща промишленост, добивна промишленост и производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия, газообразни горива и вода	Строителство	Търговия, ремонтни дейности, хотелиерство и ресторантьорство, транспорт и съобщения	Финансови услуги, операции с недвижими имоти, наемодателна дейност и бизнес услуги	Публична администрация, образование, здравеопазване и други услуги
	1	2	3	4	5	6	7	8
Разходи за труд на единица продукция¹⁾								
2008	115,5	3,5	0,8	5,3	4,2	2,5	3,2	2,6
2009	120,1	3,9	-1,6	9,5	1,6	5,2	0,9	2,8
2009 3 тр.	120,0	3,5	-2,5	8,1	1,0	4,0	0,3	3,6
4 тр.	119,9	1,4	-1,1	0,9	2,2	2,6	0,7	2,0
2010 1 тр.	119,8	-0,5	-0,5	-6,7	2,5	-0,1	1,1	1,3
2 тр.	119,5	-0,6	0,4	-7,6	2,1	-0,5	1,5	1,9
Компенсация на наето лице								
2008	121,5	3,2	3,6	3,0	5,1	2,6	2,7	3,3
2009	123,4	1,6	3,0	0,4	2,3	1,7	1,5	2,5
2009 3 тр.	123,8	1,6	2,7	0,6	2,3	0,7	1,5	3,2
4 тр.	124,2	1,4	2,8	0,4	2,0	1,5	1,8	2,1
2010 1 тр.	124,6	1,5	1,7	2,4	0,2	1,6	2,2	1,1
2 тр.	125,5	2,0	2,2	3,1	1,1	1,8	1,9	1,7
Производителност на труда на един зает²⁾								
2008	105,2	-0,3	2,7	-2,1	0,9	0,1	-0,5	0,7
2009	102,8	-2,3	4,7	-8,4	0,7	-3,4	0,6	-0,2
2009 3 тр.	103,2	-1,8	5,4	-6,9	1,3	-3,2	1,2	-0,4
4 тр.	103,6	0,0	3,9	-0,5	-0,2	-1,1	1,1	0,1
2010 1 тр.	103,9	2,1	2,2	9,7	-2,2	1,7	1,1	-0,2
2 тр.	105,0	2,7	1,8	11,5	-0,9	2,4	0,4	-0,2
Компенсация за отработен час								
2008	123,8	3,1	2,4	3,6	4,5	2,7	2,4	3,0
2009	127,8	3,2	3,8	4,6	4,4	2,7	2,7	3,0
2009 3 тр.	128,1	3,3	3,6	4,8	4,3	1,9	2,8	3,5
4 тр.	128,3	2,3	3,4	1,7	4,3	2,0	2,6	2,4
2010 1 тр.	128,3	0,9	2,0	0,1	0,3	0,9	1,8	0,7
2 тр.	129,1	1,1	3,3	-0,7	0,9	1,2	1,6	1,5
Почасова производителност на труда²⁾								
2008	108,0	-0,2	2,9	-1,6	0,5	0,4	-0,8	0,4
2009	107,1	-0,8	4,9	-4,8	2,3	-2,4	1,9	0,1
2009 3 тр.	107,4	-0,4	5,6	-3,3	2,8	-2,3	2,7	-0,2
4 тр.	107,6	0,7	4,3	0,6	1,1	-0,9	2,0	0,2
2010 1 тр.	107,8	1,4	4,0	7,3	-2,9	0,9	0,8	-0,7
2 тр.	108,6	1,8	3,2	7,6	-1,9	1,4	0,3	-0,5

5. Индекси на разходите за труд³⁾

	Общо (сезонно изгладени; индекс 2008 г. = 100)	Общо	По компоненти		За избрани икономически дейности			Допълнителен показател: показател за договорени работни заплати ⁴⁾
			Фонд работна заплата	Социални вноски на работодателя	Добивна промишленост, преработваща промишленост и производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия, газообразни горива и вода	Строителство	Услуги	
% от всичко ⁵⁾	100,0	100,0	75,2	24,8	32,4	9,0	58,6	
	1	2	3	4	5	6	7	8
2008	100,0	3,4	3,6	2,8	3,5	4,7	3,1	3,3
2009	102,9	2,9	2,7	3,4	3,3	3,5	2,6	2,7
2009 4 тр.	103,5	2,0	1,8	2,6	1,1	3,3	2,4	2,2
2010 1 тр.	104,0	1,9	1,8	2,2	1,6	2,5	2,0	1,8
2 тр.	104,4	1,6	1,5	2,0	1,1	1,7	1,9	1,9
3 тр.	.	.	.	.	.	.	.	1,4

Източник: Евростат, изчисления на ЕЦБ, базирани на данни от Евростат (таблица 4 в раздел 5.1 и колона 7 в таблица 5, раздел 5.1) и изчисления на ЕЦБ (колона 8 в таблица 5, раздел 5.1).

1) Компенсациите (по текущи цени) на наети лица, разделени на добавената стойност (обеми) за наети лица.

2) Добавена стойност (обеми) на единица вложен труд (заети лица и отработени часове).

3) Почасовите разходи за труд на единица продукция за цялата икономика не включват земеделието, публичната администрация, образованието, здравеопазването и услугите, които не са класифицирани другояче. Поради разлики в обхвата оценките за компонентите могат да не съответстват на общите.

4) Експериментални данни (за повече подробности виж <http://www.ecb.int/stats/intro/html/experiment.en.html>).

5) През 2008 г.

5.2 Производство и търсене

1. Компоненти на БВП и на разходите

	БВП								
	Общо	Вътрешно търсене					Външнотърговски баланс ¹⁾		
		Общо	Частно потребление	Правителствено потребление	Брутно образуване на основен капитал	Изменение на запасите ²⁾	Общо	Износ ¹⁾	Внос ¹⁾
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Текущи цени (млрд. евро; сезонно изгладени)									
2006	8 564,8	8 467,4	4 876,1	1 733,4	1 832,8	25,1	97,5	3 454,3	3 356,8
2007	9 021,8	8 887,8	5 074,9	1 803,2	1 969,5	40,2	134,0	3 734,2	3 600,2
2008	9 239,0	9 139,5	5 231,4	1 891,8	1 996,0	20,3	99,4	3 860,1	3 760,7
2009	8 952,0	8 833,9	5 166,4	1 978,7	1 757,9	-69,1	118,2	3 249,7	3 131,6
2009 3 тр.	2 241,3	2 206,6	1 289,5	499,1	434,6	-16,6	34,7	813,6	778,9
4 тр.	2 247,6	2 206,1	1 299,2	497,1	430,4	-20,6	41,4	837,5	796,1
2010 1 тр.	2 261,2	2 233,6	1 310,5	502,3	430,9	-10,2	27,6	875,0	847,4
2 тр.	2 292,3	2 268,9	1 323,8	505,2	442,9	-3,0	23,4	926,6	903,2
3 тр.	2 306,4	2 276,2	1 332,7	504,9	444,3	-5,6	30,2	952,0	921,9
Процент от БВП									
2009	100,0	98,7	57,7	22,1	19,6	-0,8	1,3	-	-
Верижно свързани обеми (цени от предходната година; сезонно изгладени ³⁾)									
Процентно изменение по тримесечия									
2009 3 тр.	0,4	0,3	-0,2	0,5	-1,1	-	-	2,3	2,1
4 тр.	0,2	-0,1	0,3	-0,1	-1,2	-	-	2,0	1,3
2010 1 тр.	0,4	0,9	0,3	0,1	-0,3	-	-	2,6	4,3
2 тр.	1,0	0,9	0,2	0,1	1,7	-	-	4,3	4,2
3 тр.	0,4	0,3	0,3	0,4	0,0	-	-	1,9	1,7
Годишно процентно изменение									
2006	3,0	2,9	2,1	2,1	5,4	-	-	8,6	8,5
2007	2,8	2,6	1,7	2,3	4,7	-	-	6,3	5,8
2008	0,4	0,3	0,4	2,3	-0,7	-	-	1,0	0,7
2009	-4,1	-3,4	-1,1	2,3	-11,3	-	-	-13,2	-11,9
2009 3 тр.	-4,0	-3,3	-1,2	2,5	-12,0	-	-	-13,6	-12,3
4 тр.	-2,0	-2,8	-0,4	1,6	-9,6	-	-	-5,2	-7,1
2010 1 тр.	0,8	0,4	0,4	1,1	-4,9	-	-	5,8	4,9
2 тр.	2,0	2,0	0,6	0,6	-0,9	-	-	11,8	12,3
3 тр.	1,9	2,0	1,0	0,5	0,3	-	-	11,3	11,9
Принос за процентното изменение на БВП по тримесечия; процентни пунктове									
2009 3 тр.	0,4	0,3	-0,1	0,1	-0,2	0,5	0,1	-	-
4 тр.	0,2	-0,1	0,2	0,0	-0,2	0,0	0,3	-	-
2010 1 тр.	0,4	0,9	0,1	0,0	0,0	0,8	-0,5	-	-
2 тр.	1,0	0,9	0,1	0,0	0,3	0,4	0,1	-	-
3 тр.	0,4	0,3	0,1	0,1	0,0	0,0	0,1	-	-
Принос за годишното процентно изменение на БВП; процентни пунктове									
2006	3,0	2,9	1,2	0,4	1,1	0,2	0,2	-	-
2007	2,8	2,6	1,0	0,5	1,0	0,2	0,3	-	-
2008	0,4	0,3	0,2	0,5	-0,1	-0,2	0,1	-	-
2009	-4,1	-3,4	-0,6	0,5	-2,4	-0,8	-0,7	-	-
2009 3 тр.	-4,0	-3,3	-0,7	0,5	-2,6	-0,6	-0,7	-	-
4 тр.	-2,0	-2,8	-0,2	0,3	-2,0	-0,8	0,7	-	-
2010 1 тр.	0,8	0,4	0,2	0,2	-1,0	1,0	0,4	-	-
2 тр.	2,0	2,0	0,3	0,1	-0,2	1,7	0,0	-	-
3 тр.	1,9	2,0	0,6	0,1	0,1	1,2	0,0	-	-

Източници: Евростат и изчисления на ЕЦБ.

- 1) Износът и вносът обхващат стоки и услуги и включват презграничната търговия в рамките на еврозоната. Те не са изцяло съпоставими със: раздел 3.1; таблица 1 в раздел 7.1; таблица 3 в раздел 7.2; или таблица 1 или 3 в раздел 7.5.
- 2) Включително придобитите минус осребрените ценности.
- 3) Годишните данни не са календарно изгладени.

5.2 Производство и търсене

2. Добавена стойност по икономически дейности

	Брутна добавена стойност (базисни цени)							Данъци, намадени със субсидиите за продукти
	Общо	Селско стопанство, лов, горско стопанство и риболов	Добивна промишленост, преработвателна промишленост и производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия, газообразни горива и вода	Строителство	Търговия, ремонтни дейности, хотелническо и ресторантьор- ство, транспорт и съобщения	Финансово посредничество, операции с недвижими имоти, наемодателна дейност и бизнес услуги	Публична администрация, образование, здравеопазване и други услуги	
	1	2	3	4	5	6	7	8
Текущи цени (млрд. евро; сезонно изгладени)								
2006	7 650,4	140,2	1 562,0	479,2	1 599,6	2 138,7	1 730,8	914,4
2007	8 063,0	152,2	1 651,0	511,5	1 673,9	2 273,2	1 801,1	958,8
2008	8 294,0	147,1	1 649,3	528,4	1 730,8	2 355,4	1 883,0	945,0
2009	8 059,9	132,0	1 436,2	507,4	1 666,0	2 361,5	1 956,9	892,2
2009 3 тр.	2 018,7	32,2	361,7	125,9	416,7	591,0	491,2	222,6
4 тр.	2 022,2	32,7	363,6	124,2	416,5	593,1	492,2	225,3
2010 1 тр.	2 036,3	34,2	369,3	122,1	419,1	594,5	497,0	224,9
2 тр.	2 058,9	34,7	377,0	123,9	424,4	598,3	500,6	233,4
3 тр.	2 066,5	35,0	378,9	123,8	426,6	603,7	498,4	239,8
Процент от добавената стойност								
2009	100,0	1,6	17,8	6,3	20,7	29,3	24,3	-
Верижно свързани обеми (цени от предходната година; сезонно изгладени ¹⁾)								
Процентно изменение по тримесечия								
2009 3 тр.	0,4	0,2	2,0	-1,8	0,2	0,1	0,2	0,6
4 тр.	0,1	-0,6	0,7	-1,7	0,0	0,1	0,3	1,0
2010 1 тр.	0,6	1,7	2,2	-1,7	0,2	0,5	0,4	-1,8
2 тр.	0,8	-0,6	2,0	0,8	0,8	0,7	0,2	2,5
3 тр.	0,3	-0,3	0,1	-0,6	0,6	0,6	0,3	0,6
Годишно процентно изменение								
2006	3,0	-0,2	3,7	2,8	2,9	4,1	1,5	3,2
2007	3,1	1,4	3,2	2,4	3,6	4,0	1,7	0,8
2008	0,7	0,9	-2,2	-1,2	1,3	1,7	1,9	-1,3
2009	-4,2	2,1	-13,3	-5,9	-5,0	-1,6	1,1	-2,9
2009 3 тр.	-4,1	2,3	-12,9	-6,0	-5,0	-1,5	1,0	-2,8
4 тр.	-2,3	1,6	-6,8	-5,8	-3,2	-0,8	1,2	-0,1
2010 1 тр.	0,9	0,8	3,8	-6,7	0,3	0,9	1,3	0,1
2 тр.	1,9	0,6	7,1	-4,3	1,3	1,4	1,1	2,3
3 тр.	1,9	0,1	5,1	-3,2	1,7	1,9	1,1	2,3
Принос за процентното изменение на БВП по тримесечия; процентни пунктове								
2009 3 тр.	0,4	0,0	0,4	-0,1	0,0	0,0	0,0	-
4 тр.	0,1	0,0	0,1	-0,1	0,0	0,0	0,1	-
2010 1 тр.	0,6	0,0	0,4	-0,1	0,0	0,1	0,1	-
2 тр.	0,8	0,0	0,4	0,0	0,2	0,2	0,1	-
3 тр.	0,3	0,0	0,0	0,0	0,1	0,2	0,1	-
Принос за годишното процентно изменение на БВП; процентни пунктове								
2006	3,0	0,0	0,7	0,2	0,6	1,1	0,3	-
2007	3,1	0,0	0,7	0,2	0,7	1,1	0,4	-
2008	0,7	0,0	-0,4	-0,1	0,3	0,5	0,4	-
2009	-4,2	0,0	-2,6	-0,4	-1,1	-0,4	0,2	-
2009 3 тр.	-4,1	0,0	-2,6	-0,4	-1,0	-0,4	0,2	-
4 тр.	-2,3	0,0	-1,3	-0,4	-0,7	-0,2	0,3	-
2010 1 тр.	0,9	0,0	0,7	-0,4	0,1	0,3	0,3	-
2 тр.	1,9	0,0	1,2	-0,3	0,3	0,4	0,3	-
3 тр.	1,9	0,0	0,9	-0,2	0,3	0,6	0,3	-

Източници: Евростат и изчисления на ЕЦБ.

1) Годишните данни не са календарно изгладени.

5.2 Производство и търсене (годишно процентно изменение, ако не е посочено друго)

3. Промислено производство

	Общо	Промисленост без строителство										Строителство
		Общо (сезонно изгладени; индекс 2005 г. = 100)	Общо		Промисленост без строителството и производството и разпределението на електрическа и топлинна енергия, газообразни горива и вода						Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия, газообразни горива и вода	
			Преработваща промишленост	Общо	Междинни стоки	Инвестиционни стоки	Потребителски стоки					
							Общо	Дълготрайни	Недълготрайни			
% от всичко ¹⁾	100,0	77,8	77,8	69,2	68,7	28,1	22,3	18,3	2,6	15,7	9,1	22,2
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	1	0 11	12
2007	3,2	108,2	3,7	4,2	4,3	3,8	6,6	2,4	1,3	2,6	-0,9	1,3
2008	-2,5	106,3	-1,8	-1,9	-2,0	-3,5	-0,2	-2,1	-5,7	-1,5	0,3	-5,3
2009	-13,8	90,5	-14,9	-15,9	-16,0	-19,2	-20,8	-5,0	-17,4	-3,0	-5,3	-8,3
2009 4 тр.	-7,4	92,2	-7,4	-8,0	-8,1	-6,7	-13,8	-2,7	-10,1	-1,5	-3,6	-6,2
2010 1 тр.	1,8	94,4	4,7	4,9	4,9	8,0	2,6	3,2	0,0	3,6	3,1	-9,9
2 тр.	6,2	96,5	9,0	9,2	9,4	13,9	9,0	3,8	5,0	3,6	5,4	-3,7
3 тр.	3,7	97,4	6,9	7,4	7,6	9,2	9,5	3,3	3,7	3,2	1,9	-7,8
2010 апр.	5,5	95,8	9,1	9,3	9,5	15,5	8,9	2,7	0,6	3,0	5,2	-6,6
май	6,0	97,0	9,8	9,7	9,8	14,5	9,2	4,2	6,7	3,8	7,5	-6,8
юни	7,0	96,8	8,3	8,8	8,8	11,9	8,9	4,3	7,8	3,8	3,3	2,2
юли	4,0	96,9	7,2	7,6	7,9	9,6	9,2	4,0	5,1	3,7	2,3	-7,6
авг.	4,9	98,0	8,4	9,3	9,4	11,3	12,1	4,5	7,1	4,2	1,1	-8,2
септ.	2,6	97,3	5,5	5,9	5,9	7,3	7,9	1,7	0,4	1,8	2,3	-7,7
	Месечно процентно изменение (сезонно изгладено)											
2010 апр.	0,0	-	0,6	0,3	0,6	1,9	1,5	-1,3	-0,4	-1,3	-1,0	-0,1
май	0,8	-	1,2	0,7	0,4	0,7	1,6	0,9	2,8	0,7	2,3	-1,0
юни	0,9	-	-0,1	-0,2	0,0	-0,5	0,4	0,2	-0,6	0,3	-1,7	2,0
юли	-1,4	-	0,1	-0,4	0,1	-0,1	0,1	0,1	-0,6	0,2	0,3	-3,6
авг.	0,8	-	1,1	1,1	1,0	1,5	3,1	0,0	1,6	-0,1	-0,2	-0,4
септ.	-0,6	-	-0,7	-1,2	-0,6	-1,0	-1,0	-0,8	-2,7	-0,4	-0,4	-1,8

4. Нови промишлени поръчки и оборот, продажби на дребно и регистрации на пътнически превозни средства

	Нови промишлени поръчки		Промислен оборот		Продажби на дребно							Нови регистрации на пътнически превозни средства	
	Преработваща промишленост ²⁾ (текущи цени)		Преработваща промишленост (текущи цени)		Текущи цени	Постоянни цени					Общо (с.и.; в хиляди) ³⁾	Общо	
	Общо (сезонно изгладени; индекс 2005 г. = 100)	Общо	Общо (сезонно изгладени; индекс 2005 г. = 100)	Общо		Общо (сезонно изгладени; индекс 2005 г. = 100)	Общо	Хранителни продукти, напитки и тютюневи изделия	Нехранителни продукти				
									Текстил, облекло и обувки	Стоки и услуги за домакинството			
% от всичко ¹⁾	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	43,0	57,0	10,1	14,3		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
2007	119,8	8,6	114,9	6,5	2,6	104,3	1,8	0,0	3,1	4,1	3,1	968	-0,6
2008	113,0	-5,4	116,7	1,8	1,7	103,4	-0,8	-1,9	-0,1	-1,8	-1,9	896	-7,0
2009	87,5	-22,7	95,4	-18,5	-2,7	101,5	-1,8	-1,7	-2,0	-1,2	-3,9	926	3,2
2009 4 тр.	92,0	-2,7	97,5	-9,2	-1,5	101,8	-0,6	-0,5	-0,7	0,5	-1,0	966	20,7
2010 1 тр.	95,1	13,9	101,0	6,3	0,8	102,4	0,9	1,5	0,8	3,4	0,6	892	7,5
2 тр.	102,5	22,6	104,2	12,3	1,2	102,5	0,9	0,2	1,5	-0,3	2,8	822	-10,6
3 тр.	105,7	15,8	105,7	10,1	2,1	103,0	1,7	0,4	2,8	,	,	820	-16,6
2010 май	103,0	23,0	105,7	13,0	1,5	102,6	1,2	0,8	1,6	-1,4	4,0	784	-13,2
юни	105,4	22,5	105,8	13,8	2,0	102,9	1,6	0,8	2,5	0,7	3,5	844	-8,8
юли	103,7	12,2	104,8	7,5	2,1	102,9	1,6	2,2	1,5	4,6	0,8	780	-24,2
авг.	109,0	24,6	107,3	14,8	2,1	103,2	1,9	-1,1	4,5	7,6	3,0	827	-10,6
септ.	104,5	13,2	105,1	9,0	1,9	102,9	1,5	0,2	2,6	.	.	852	-12,0
окт.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	791	-22,2
	Месечно процентно изменение (сезонно изгладено)												
2010 юни	-	2,3	-	0,1	0,2	-	0,2	-0,4	0,6	1,3	0,1	-	7,7
юли	-	-1,7	-	-1,0	0,1	-	0,1	0,5	-0,2	2,2	-1,1	-	-7,5
авг.	-	5,1	-	2,4	0,2	-	0,2	-0,9	1,1	0,5	1,2	-	5,9
септ.	-	-4,1	-	-2,1	-0,3	-	-0,3	0,0	-0,6	.	.	-	3,1
окт.	-	.	-	.	.	-	.	.	.	.	.	-	-7,2

Източници: Евростат, с изключение на колонии 12 и 13 в таблица 4, раздел 5.2. (които съдържат изчисления на ЕЦБ въз основа на данни на ACEA).

1) През 2005 г.

2) Включва предимно преработвателни отрасли, работещи главно с поръчки, които представляват 61,2% от преработващата промишленост през 2005 г.

3) Годишните и тримесечните данни са средни от месечните данни за периода.

5.2 Производство и търсене (баланс на оценките¹⁾, ако не е посочено друго; сезонно изгладени)

5. Проучване на бизнеса²⁾ и потребителите

	Показател за икономическите нагласи ³⁾ (дългосрочен среден = 100)	Преработваща промишленост				Показател за потребителското доверие					
		Показател за доверието на промишлеността				Натовареност на мощностите ⁴⁾ (в проценти)	Общо ⁵⁾	Оценка за финансовата ситуация през следващите 12 месеца	Оценка за икономическата ситуация през следващите 12 месеца	Безработица през следващите 12 месеца	Спестявания през следващите 12 месеца
		Общо ⁵⁾	Регистър на поръчките	Наличности на готова продукция	Очаквания за производството						
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	1	10
2006	107,3	2	0	6	13	83,2	-9	-3	-9	15	-9
2007	109,2	5	5	5	13	84,2	-5	-2	-4	5	-8
2008	93,5	-9	-15	11	-2	81,8	-18	-10	-25	24	-14
2009	80,8	-28	-56	14	-15	71,1	-25	-7	-26	56	-10
2009 3 тр.	84,1	-26	-58	12	-9	70,3	-21	-5	-20	51	-9
4 тр.	91,9	-19	-50	7	1	71,7	-17	-3	-11	48	-7
2010 1 тр.	96,6	-12	-41	2	7	73,9	-17	-4	-11	46	-7
2 тр.	99,4	-6	-28	0	9	76,3	-17	-6	-18	34	-9
3 тр.	102,2	-3	-19	0	10	77,4	-12	-6	-11	23	-8
2010 юни	99,0	-6	-26	1	9	-	-17	-7	-20	32	-9
юли	101,1	-4	-21	0	9	77,2	-14	-7	-14	27	-9
авг.	102,3	-3	-18	0	10	-	-11	-5	-9	23	-8
септ.	103,3	-2	-16	0	12	-	-11	-5	-11	20	-8
окт.	103,8	0	-13	1	14	77,6	-11	-6	-10	22	-6
ноем.	105,3	1	-13	0	15	-	-9	-5	-7	20	-6

	Показател за доверието на строителството			Показател за доверието на търговията на дребно				Показател за доверието на услугите			
	Общо ⁵⁾	Регистър на поръчките	Очаквания за заетостта	Общо ⁵⁾	Настояща бизнес ситуация	Обем на наличностите	Очаквана бизнес ситуация	Общо ⁵⁾	Бизнес климат	Търсене през последните месеци	Търсене за предстоящите месеци
	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
2006	1	-4	6	1	3	14	13	18	13	18	24
2007	0	-7	7	1	5	15	13	20	16	19	24
2008	-13	-20	-6	-7	-6	17	2	2	-5	4	7
2009	-31	-40	-22	-15	-21	11	-15	-16	-22	-16	-9
2009 3 тр.	-31	-41	-22	-14	-19	10	-13	-12	-18	-13	-5
4 тр.	-28	-40	-16	-12	-19	10	-7	-4	-8	-8	3
2010 1 тр.	-27	-37	-17	-7	-9	8	-2	0	-4	-2	7
2 тр.	-28	-40	-16	-4	-5	8	0	4	1	4	8
3 тр.	-28	-40	-16	-3	-4	7	3	7	5	8	8
2010 юни	-30	-43	-17	-6	-7	7	-3	4	2	4	5
юли	-29	-42	-16	-4	-6	7	1	7	5	9	6
авг.	-29	-38	-19	-3	-5	7	1	7	6	8	8
септ.	-26	-39	-13	-1	-3	6	6	8	5	8	10
окт.	-25	-35	-15	-1	0	10	7	8	7	7	11
ноем.	-26	-37	-16	-2	-5	8	8	10	9	11	10

Източник: Европейска комисия (главна дирекция „Икономически и финансови въпроси“).

- 1) Процентната разлика между респондентите, дали съответно положителен или отрицателен отговор.
- 2) От май 2010 г. данните се отнасят за новата версия на класификацията на икономическите дейности в Европейския съюз (NACE Revision 2).
- 3) Показателят за икономическите нагласи се състои от показателите за доверието на промишлеността, услугите, потребителите, строителството и търговията на дребно; показателят за доверието на промишлеността е с тегло 40%, показателят за доверието на услугите има тегло 30%, показателят за доверието на потребителите – 20%, и останалите два показателя са с тегло от по 5% всеки. Стойности на показателя за икономическите нагласи над/под 100 показват над/под средно ниво на икономически нагласи, изчислени за периода от 1990 до 2008 г.
- 4) Данните се събират всяка година през януари, април, юли и октомври. Тримесечните данни са средни за две последователни проучвания. Годишните данни се излизват от тримесечните средни величини.
- 5) Показателите за доверието се изчисляват като проста средна от посочените компоненти; оценките на наличностите (колони 4 и 17) и безработицата (колона 10) се използват с обратни знаци при изчисляване на показателите за доверието.

5.3 Пазар на труда¹⁾ (годишно процентно изменение, ако не е посочено друго; сезонно изгладени данни)

1. Заетост (брой заети)

	Цялата икономика		По вид заетост		По икономическа активност					
	Общо (млн. души)	Общо	Наети лица	Самооси- гуяващи се лица	Селско стопанство, лов, горско стопанство, риболов	Добивна промишленост, преработваща промиш- леност и производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия, газообразни горива и вода	Строи- телство	Търговия, ремонтни дейности, хотелиерство и ресторантьор- ство, транспорт и съобщения	Финансово посредничество, операции с недвижими имоти, наемо- дателна дейност и бизнес услуги	Публична администрация, образование, здравеопазване и други услуги
% от всичко ²⁾	100,0	100,0	85,4	14,6	3,8	17,1	7,5	25,5	16,1	30,0
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2007	146,831	1,8	2,0	0,6	-1,7	0,3	3,6	1,9	4,3	1,3
2008	147,963	0,8	1,0	-0,4	-1,8	0,0	-2,1	1,2	2,1	1,2
2009	145,209	-1,9	-1,8	-2,2	-2,5	-5,3	-6,5	-1,7	-2,1	1,4
2009 3 тр.	144,713	-2,2	-2,2	-2,4	-2,9	-6,4	-7,2	-1,9	-2,7	1,4
4 тр.	144,437	-2,1	-2,1	-2,0	-2,2	-6,3	-5,6	-2,1	-1,9	1,1
2010 1 тр.	144,464	-1,2	-1,3	-0,5	-1,4	-5,4	-4,6	-1,3	-0,2	1,5
2 тр.	144,454	-0,7	-0,7	-0,8	-1,1	-4,0	-3,4	-1,0	1,0	1,2
Тримесечно процентно изменение										
2009 3 тр.	-0,723	-0,5	-0,5	-0,5	-1,0	-1,7	-1,4	-0,4	-0,4	0,2
4 тр.	-0,277	-0,2	-0,2	0,0	0,5	-1,1	-0,5	-0,4	0,2	0,3
2010 1 тр.	0,027	0,0	-0,1	0,5	0,2	-0,8	-1,2	0,0	0,5	0,5
2 тр.	-0,010	0,0	0,1	-0,8	-0,9	-0,5	-0,4	-0,2	0,7	0,2

2. Заетост (отработени часове)

	Цялата икономика		По вид заетост		По икономическа активност					
	Общо (млн. души)	Общо	Наети лица	Самооси- гуяващи се лица	Селско стопанство, лов, горско стопанство, риболов	Добивна промишленост, преработваща промиш- леност и производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия, газообразни горива и вода	Строи- телство	Търговия, ремонтни дейности, хотелиерство и ресторантьор- ство, транспорт и съобщения	Финансово посредничество, операции с недвижими имоти, наемо- дателна дейност и бизнес услуги	Публична администрация, образование, здравеопазване и други услуги
% от всичко ²⁾	100,0	100,0	80,5	19,5	5,0	17,1	8,5	26,9	15,7	26,9
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2007	237 119,5	1,7	2,0	0,6	-2,5	0,6	3,6	1,9	4,4	1,0
2008	238 675,1	0,7	1,0	-0,7	-1,9	-0,5	-1,8	0,9	2,5	1,4
2009	230 808,0	-3,3	-3,4	-2,9	-2,6	-8,9	-8,0	-2,7	-3,4	1,1
2009 3 тр.	57 542,1	-3,6	-3,8	-2,9	-3,1	-9,9	-8,6	-2,7	-4,1	1,2
4 тр.	57 555,3	-2,7	-2,9	-2,0	-2,6	-7,3	-6,9	-2,4	-2,7	0,9
2010 1 тр.	57 685,1	-0,6	-0,7	0,0	-3,1	-3,2	-3,9	-0,5	0,1	2,0
2 тр.	57 794,6	0,2	0,2	-0,1	-2,5	-0,5	-2,5	-0,1	1,1	1,5
Тримесечно процентно изменение										
2009 3 тр.	-161,4	-0,3	-0,2	-0,6	-1,2	-0,6	-1,3	-0,4	-0,2	0,4
4 тр.	13,2	0,0	0,0	0,2	-0,1	-0,4	-0,8	0,0	0,5	0,3
2010 1 тр.	129,9	0,2	0,2	0,4	-1,1	0,0	-0,6	0,1	0,5	0,8
2 тр.	109,5	0,2	0,3	-0,1	-0,1	0,5	0,1	0,1	0,4	0,1

3. Отработени часове на един зает

	Цялата икономика		По вид заетост		По икономическа активност					
	Общо (млн. души)	Общо	Наети лица	Самооси- гуяващи се лица	Селско стопанство, лов, горско стопанство, риболов	Добивна промишленост, преработваща промиш- леност и производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия, газообразни горива и вода	Строи- телство	Търговия, ремонтни дейности, хотелиерство и ресторантьор- ство, транспорт и съобщения	Финансово посредничество, операции с недвижими имоти, наемо- дателна дейност и бизнес услуги	Публична администрация, образование, здравеопазване и други услуги
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2007	1,615	-0,1	0,0	0,0	-0,8	0,3	0,0	0,0	0,1	-0,2
2008	1,613	-0,1	0,0	-0,3	-0,2	-0,5	0,4	-0,3	0,3	0,2
2009	1,589	-1,5	-1,6	-0,7	-0,2	-3,8	-1,6	-1,0	-1,3	-0,3
2009 3 тр.	0,398	-1,4	-1,6	-0,5	-0,2	-3,7	-1,4	-0,9	-1,4	-0,2
4 тр.	0,398	-0,6	-0,8	0,1	-0,3	-1,1	-1,4	-0,2	-0,8	-0,1
2010 1 тр.	0,399	0,7	0,7	0,5	-1,7	2,3	0,7	0,8	0,3	0,5
2 тр.	0,400	0,8	0,9	0,7	-1,4	3,6	1,0	0,9	0,1	0,3

Източник: Изчисления на ЕЦБ, базирани на данни от Евростат.

1) Данните за заетостта се отнасят за лица и се основават на ЕСС'95.

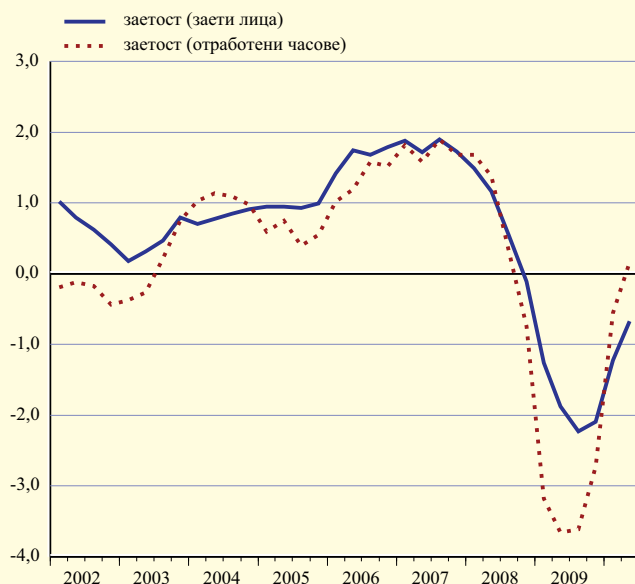
2) През 2009 г.

5.3 Пазар на труда

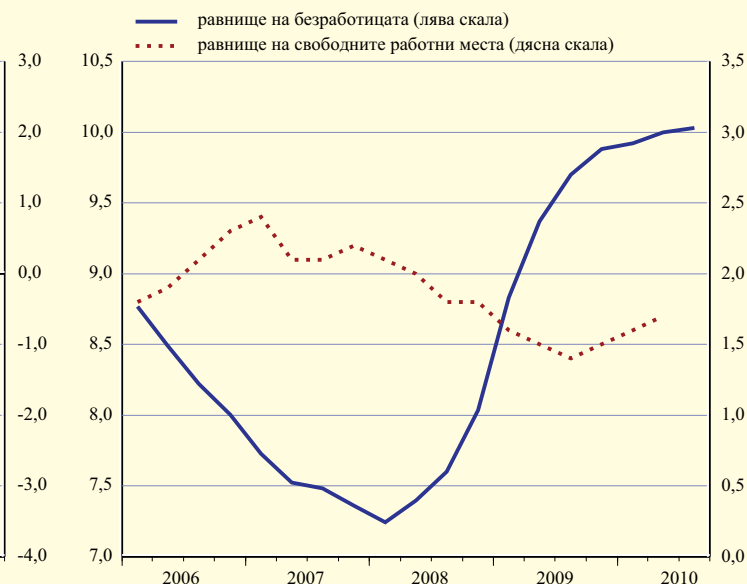
4. Безработица и свободни работни места¹⁾ (сезонно изгладени данни)

	Безработица										Свободни работни места, процент ²⁾
	Общо		По възраст ³⁾				По пол ⁴⁾				
	Млн. души	% от работната сила	Възрастни		Младежи		Мъже		Жени		
			Млн. души	% от работната сила	Млн. души	% от работната сила	Млн. души	% от работната сила	Млн. души	% от работната сила	
% от всичко ⁵⁾	100,0		78,3		21,7		53,8		46,2		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2006	12,902	8,4	10,071	7,4	2,831	16,5	6,399	7,5	6,503	9,5	2,0
2007	11,710	7,5	9,146	6,6	2,564	15,1	5,755	6,7	5,955	8,6	2,2
2008	11,905	7,6	9,269	6,6	2,636	15,5	6,001	6,9	5,904	8,4	1,9
2009	14,906	9,4	11,672	8,3	3,234	19,5	8,027	9,3	6,879	9,6	1,5
2009 3 тр.	15,305	9,7	11,990	8,5	3,316	20,1	8,278	9,6	7,028	9,8	1,4
4 тр.	15,583	9,9	12,303	8,7	3,280	20,1	8,473	9,8	7,110	10,0	1,5
2010 1 тр.	15,659	9,9	12,399	8,8	3,260	20,2	8,483	9,8	7,176	10,0	1,6
2 тр.	15,805	10,0	12,550	8,8	3,255	20,3	8,515	9,9	7,291	10,2	1,7
3 тр.	15,840	10,0	12,671	8,9	3,169	20,0	8,482	9,8	7,358	10,2	.
2010 май	15,837	10,0	12,565	8,8	3,272	20,3	8,519	9,9	7,318	10,2	-
юни	15,806	10,0	12,595	8,9	3,211	20,1	8,505	9,9	7,301	10,2	-
юли	15,827	10,0	12,653	8,9	3,174	20,0	8,464	9,8	7,363	10,3	-
авг.	15,825	10,0	12,672	8,9	3,154	20,0	8,502	9,9	7,324	10,2	-
септ.	15,867	10,0	12,687	8,9	3,180	20,1	8,480	9,8	7,387	10,3	-
окт.	15,947	10,1	12,722	9,0	3,225	20,1	8,557	9,9	7,390	10,3	-

Г28 Заетост – заети лица и отработени часове (годишно процентно изменение)

Г29 Безработица и свободни работни места

Източник: Евростат.

- 1) Данните за безработицата се отнасят за лица и са в съответствие с препоръките на МОТ.
- 2) Промисленост, строителство и услуги (без домакинствата като работодатели и извънтериториалните организации и агенции); сезонно неизгладени данни.
- 3) Възрастни: на и над 25 години; младежи: до 24 години вкл.; равнищата са изразени като процент от работната сила за съответната възрастова група.
- 4) Равнищата са изразени като процент от работната сила за съответния пол.
- 5) През 2009 г.

ДЪРЖАВНИ ФИНАНСИ

6.1 Приходи, разходи и дефицит/излишък¹⁾ (процент от БВП)

1. Еврозона – приходи

	Общо	Текущи приходи										Капиталови приходи		Допълнителен показател: данъчно бреме ²⁾
		Преки данъци			Косвени данъци		Социално-осигурителни вноски			Продажби				
			Домакинства	Предприятия		Получени от институции на ЕС		Работодатели	Наети лица		Данъци върху капитала			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
2001	45,7	45,4	12,2	9,4	2,8	13,5	0,5	15,6	8,1	4,7	2,1	0,2	0,3	41,6
2002	45,1	44,8	11,8	9,2	2,5	13,5	0,4	15,6	8,1	4,6	2,1	0,3	0,3	41,1
2003	45,0	44,3	11,4	9,0	2,3	13,5	0,4	15,7	8,2	4,6	2,1	0,6	0,5	41,1
2004	44,5	44,0	11,3	8,7	2,5	13,5	0,3	15,5	8,1	4,5	2,1	0,5	0,4	40,7
2005	44,8	44,3	11,5	8,7	2,7	13,7	0,3	15,4	8,1	4,5	2,2	0,5	0,3	40,9
2006	45,3	45,0	12,1	8,9	3,0	13,8	0,3	15,3	8,0	4,5	2,1	0,3	0,3	41,4
2007	45,4	45,1	12,4	9,1	3,2	13,8	0,3	15,1	8,0	4,4	2,1	0,3	0,3	41,5
2008	45,0	44,8	12,2	9,3	2,8	13,3	0,3	15,3	8,0	4,5	2,1	0,2	0,3	41,1
2009	44,6	44,2	11,4	9,3	1,9	13,1	0,3	15,7	8,2	4,5	2,3	0,3	0,4	40,5

2. Еврозона – разходи

	Общо	Текущи разходи								Капиталови разходи				Допълнителен показател: първични разходи ³⁾
		Общо	Компенсация на наети лица	Междино потребление	Лихви	Текущи трансфери	Социални плащания	Субсидии	Изплащания от институции на ЕС	Инвестиции	Капиталови трансфери	Изплащания от институции на ЕС		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
2001	47,5	43,6	10,3	4,8	3,8	24,7	21,7	1,9	0,5	3,9	2,5	1,4	0,0	43,7
2002	47,7	43,9	10,4	4,9	3,5	25,1	22,2	1,9	0,5	3,8	2,4	1,4	0,1	44,2
2003	48,1	44,1	10,5	5,0	3,3	25,4	22,5	1,9	0,5	3,9	2,5	1,4	0,1	44,8
2004	47,5	43,5	10,4	5,0	3,1	25,1	22,3	1,7	0,5	3,9	2,5	1,5	0,1	44,4
2005	47,3	43,4	10,4	5,1	3,0	25,0	22,3	1,7	0,5	3,9	2,5	1,4	0,0	44,3
2006	46,7	42,9	10,2	5,0	2,9	24,8	22,0	1,7	0,5	3,8	2,5	1,4	0,0	43,8
2007	46,0	42,2	10,0	5,0	3,0	24,3	21,6	1,6	0,4	3,8	2,6	1,2	0,0	43,1
2008	47,0	43,2	10,1	5,1	3,0	24,9	22,0	1,6	0,4	3,8	2,6	1,3	0,0	44,0
2009	50,8	46,6	10,8	5,6	2,8	27,3	24,3	1,8	0,5	4,2	2,8	1,4	0,0	48,0

3. Еврозона – дефицит/излишък, първичен дефицит/излишък и държавно потребление

	Дефицит (-)/излишък (+)					Първичен дефицит (-)/излишък (+)	Държавно потребление ⁴⁾							
	Общо	Централно държавно управление	Държавно управление на федерален окръг	Местно държавно управление	Социалноосигурителни фондове		Общо	Компенсации на наети лица	Междинно потребление	Трансфери в натура чрез пазарни производители	Потребление на основен капитал	Продажби (минус)	Колективно потребление	Индивидуално потребление
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
2001	-1,9	-1,7	-0,4	-0,1	0,3	1,9	19,8	10,3	4,8	4,9	1,8	2,1	8,2	11,7
2002	-2,6	-2,1	-0,5	-0,2	0,2	0,9	20,2	10,4	4,9	5,1	1,8	2,1	8,3	12,0
2003	-3,1	-2,4	-0,5	-0,2	0,0	0,2	20,5	10,5	5,0	5,2	1,9	2,1	8,3	12,2
2004	-3,0	-2,5	-0,4	-0,3	0,1	0,1	20,4	10,4	5,0	5,1	1,9	2,1	8,3	12,1
2005	-2,6	-2,2	-0,3	-0,2	0,2	0,4	20,4	10,4	5,1	5,1	1,9	2,2	8,2	12,3
2006	-1,4	-1,5	-0,1	-0,2	0,4	1,5	20,3	10,2	5,0	5,2	1,9	2,1	8,1	12,2
2007	-0,7	-1,2	0,0	-0,1	0,5	2,3	20,0	10,0	5,0	5,2	1,9	2,1	7,9	12,1
2008	-2,0	-2,1	-0,2	-0,2	0,4	1,0	20,5	10,1	5,1	5,3	1,9	2,1	8,1	12,4
2009	-6,3	-5,1	-0,5	-0,3	-0,4	-3,4	22,2	10,8	5,6	5,8	2,0	2,3	8,8	13,4

4. Държави от еврозоната – дефицит (-)/излишък (+)⁵⁾

	Белгия	Германия	Ирландия	Гърция	Испания	Франция	Италия	Кипър	Люксембург	Малта	Нидерландия	Австрия	Португалия	Словения	Словакия	Финландия
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
2006	0,2	-1,6	2,9	-5,7	2,0	-2,3	-3,4	-1,2	1,4	-2,7	0,5	-1,5	-4,1	-1,3	-3,2	4,0
2007	-0,3	0,3	0,0	-6,4	1,9	-2,7	-1,5	3,4	3,7	-2,3	0,2	-0,4	-2,8	0,0	-1,8	5,2
2008	-1,3	0,1	-7,3	-9,4	-4,2	-3,3	-2,7	0,9	3,0	-4,8	0,6	-0,5	-2,9	-1,8	-2,1	4,2
2009	-6,0	-3,0	-14,4	-15,4	-11,1	-7,5	-5,3	-6,0	-0,7	-3,8	-5,4	-3,5	-9,3	-5,8	-7,9	-2,5

Източници: Обобщени данни на ЕЦБ за еврозоната; данни на Европейската комисия, отнасящи се до дефицита/излишъка на страните.

1) Данните се отнасят за Евро-16. Приходи, разходи и дефицит/излишък са изготвени въз основа на ЕСС'95. Трансакции, ангажиращи бюджета на ЕС, се включват и се консолидират. Трансакции между правителствата на държавите-членки не се консолидират.

2) Данъчното бреме включва данъци и социалноосигурителни вноски.

3) Включва общите разходи без разходи за лихви.

4) Съответства на разходите за крайно потребление (Р.3) на сектор „държавно управление“ в ЕСС'95.

5) Включва приходи от продажби на лицензи за универсални мобилни телекомуникационни системи и сетълмент по споразумения за суап и лихвен форуърд.

6.2 Дълг¹⁾ (процент от БВП)

1. Еврозона – по финансов инструмент и сектор на държателя

	Общо	Финансови инструменти				Държатели				
		Валута и депозити	Кредити	Краткосрочни ценни книжа	Дългосрочни ценни книжа	Местни кредитори ²⁾				Други кредитори ³⁾
						Общо	ПФИ	Други финансови предприятия	Други сектори	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	1
2000	69,2	2,7	13,2	3,7	49,6	43,9	22,1	12,3	9,5	25,3
2001	68,2	2,8	12,4	4,0	48,9	42,1	20,7	11,0	10,4	26,1
2002	67,9	2,7	11,8	4,6	48,9	40,6	19,5	10,5	10,6	27,3
2003	69,1	2,1	12,4	5,0	49,6	39,8	19,7	11,0	9,1	29,2
2004	69,5	2,2	12,0	5,0	50,3	38,4	18,6	10,7	9,0	31,1
2005	70,3	2,4	12,1	4,7	51,1	36,5	17,4	11,1	8,0	33,8
2006	68,4	2,4	11,7	4,1	50,2	34,6	17,5	9,3	7,8	33,8
2007	66,1	2,2	11,1	4,2	48,7	32,7	16,9	8,6	7,3	33,4
2008	69,8	2,3	11,3	6,7	49,5	32,7	17,4	7,8	7,5	37,1
2009	79,2	2,4	12,3	8,6	55,9	36,8	20,2	8,9	7,7	42,4

2. Еврозона – по емитент, матуритет и валута

	Общо	Емитирани от ⁴⁾				Първоначален матуритет			Остатъчен матуритет			Валуты		
		Централно държавно управление	Държавно управление на федерален окръг	Местно държавно управление	Социално-осигурителни фондове	До 1 година	Над 1 година	Променлив лихвен процент	До 1 година	Над 1 и до 5 години	Над 5 години	Евро или валути на участващите държави-членки	Други валути	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	1	0 1	1 1	2 1	3
2000	69,2	58,1	5,8	4,8	0,4	6,5	62,7	6,2	13,4	27,8	28,0	67,4	1,8	
2001	68,2	57,0	6,0	4,7	0,4	7,0	61,1	5,3	13,7	26,6	27,9	66,6	1,5	
2002	67,9	56,6	6,2	4,7	0,4	7,6	60,3	5,2	15,5	25,3	27,2	66,7	1,3	
2003	69,1	56,9	6,5	5,1	0,6	7,8	61,3	5,0	14,9	26,0	28,2	68,1	0,9	
2004	69,5	57,3	6,6	5,1	0,4	7,8	61,6	4,6	14,8	26,2	28,5	68,6	0,9	
2005	70,3	57,8	6,7	5,2	0,5	7,9	62,4	4,6	14,9	25,6	29,8	69,3	1,0	
2006	68,4	56,1	6,5	5,3	0,5	7,4	61,0	4,4	14,4	24,1	29,9	67,9	0,6	
2007	66,1	54,1	6,2	5,2	0,5	7,4	58,7	4,4	14,6	23,5	28,0	65,6	0,5	
2008	69,8	57,5	6,6	5,2	0,4	10,2	59,6	4,5	17,8	23,3	28,6	68,9	0,9	
2009	79,2	65,3	7,6	5,7	0,6	12,2	66,9	4,6	19,6	27,1	32,4	78,0	1,2	

3. Държави от еврозоната

	Белгия	Германия	Ирландия	Гърция	Испания	Франция	Италия	Кипър	Люксембург	Малта	Нидерландия	Австрия	Португалия	Словения	Словакия	Финландия
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
2006	88,1	67,6	24,8	106,1	39,6	63,7	106,6	64,6	6,7	63,4	47,4	62,1	63,9	26,7	30,5	39,7
2007	84,2	64,9	25,0	105,0	36,1	63,8	103,6	58,3	6,7	61,7	45,3	59,3	62,7	23,4	29,6	35,2
2008	89,6	66,3	44,3	110,3	39,8	67,5	106,3	48,3	13,6	63,1	58,2	62,5	65,3	22,5	27,8	34,1
2009	96,2	73,4	65,5	126,8	53,2	78,1	116,0	58,0	14,5	68,6	60,8	67,5	76,1	35,4	35,4	43,8

Източници: Обобщени данни на ЕЦБ за еврозоната; данни на Европейската комисия, отнасящи се до дълга на страните.

- Данните се отнасят за Евро-16. Брутният дълг на сектор „държавно управление“ по номинална стойност, консолидиран между подсекторите на държавното управление. Средствата, държани от правителства извън еврозоната, не са консолидирани. Част от данните са оценки.
- Държатели – резиденти на страната, чието правителство е емитирало дълга.
- Включва резиденти на страни от еврозоната, различни от страната, чието правителство е емитирало дълга.
- Без дълга, държан от сектор „държавно управление“ в страната, чието правителство го е емитирало.

6.3 Изменение на дълга¹⁾ (процент от БВП)

1. Еврозона – по източник, финансов инструмент и сектор на държателя

	Общо	Източник на изменението			Финансови инструменти				Държатели			
		Необходимост от финансиране ²⁾	Влияние на оценката ³⁾	Други изменения в обема ⁴⁾	Валута и депозити	Кредити	Краткосрочни ценни книжа	Дългосрочни ценни книжа	Местни кредитори ⁵⁾	ПФИ	Други финансови предприятия	Други кредитори ⁶⁾
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2001	1,9	1,9	-0,1	0,1	0,2	-0,2	0,5	1,5	0,0	-0,5	-0,8	1,9
2002	2,1	2,7	-0,5	-0,1	0,0	-0,2	0,7	1,6	0,0	-0,5	-0,1	2,1
2003	3,1	3,3	-0,2	0,0	-0,6	0,9	0,6	2,1	0,4	0,8	0,8	2,7
2004	3,1	3,2	-0,1	0,0	0,2	0,1	0,1	2,7	0,1	-0,3	0,1	3,0
2005	3,3	3,0	0,2	0,0	0,3	0,5	-0,1	2,6	-0,5	-0,6	0,8	3,8
2006	1,6	1,5	0,1	0,0	0,2	0,2	-0,4	1,5	-0,1	1,0	-1,2	1,7
2007	1,1	1,1	0,0	0,0	-0,1	0,0	0,3	1,0	-0,2	0,2	-0,3	1,3
2008	5,2	5,1	0,1	0,0	0,1	0,4	2,6	2,0	0,7	0,9	-0,5	4,5
2009	7,1	7,3	-0,2	0,0	0,1	0,6	1,6	4,8	3,0	2,2	0,8	4,1

2. Еврозона – корекции на дефицита и дълга

	Измене- ние на дълга	Дефицит (-) / излишък (+) ⁷⁾	Корекции на дефицита и дълга ⁸⁾									Други изменения в обема	Други ⁹⁾	
			Общо	Трансакции в основни финансови активи, държани от сектор „държавно управление“						Влияние на оценката	Влияние на обмен- ните курсове			
				Общо	Валута и депозити	Кредити	Ценни книжа ¹⁰⁾	Акции и други форми на собстве- ност	Привати- зации					Капита- лови инжек- ции
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
2001	1,9	-1,9	0,0	-0,5	-0,6	0,1	0,1	-0,1	-0,3	0,1	-0,1	0,0	0,1	0,6
2002	2,1	-2,6	-0,5	0,1	0,1	0,0	0,0	-0,1	-0,4	0,1	-0,5	-0,1	-0,1	0,0
2003	3,1	-3,1	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0	0,1	-0,2	0,1	-0,2	-0,1	0,0	0,1
2004	3,1	-3,0	0,2	0,2	0,2	0,0	0,1	0,0	-0,5	0,2	-0,1	0,0	0,0	0,1
2005	3,3	-2,6	0,7	0,6	0,3	0,1	0,1	0,1	-0,3	0,2	0,2	0,0	0,0	-0,1
2006	1,6	-1,4	0,2	0,3	0,3	-0,1	0,3	-0,2	-0,4	0,1	0,1	0,0	0,0	-0,2
2007	1,1	-0,7	0,5	0,6	0,2	0,0	0,3	0,1	-0,2	0,2	0,0	0,0	0,0	-0,2
2008	5,2	-2,0	3,2	3,0	0,8	0,7	0,7	0,8	-0,1	0,5	0,1	0,0	0,0	0,1
2009	7,1	-6,3	0,9	1,0	0,3	0,0	0,3	0,4	-0,3	0,5	-0,2	0,0	0,0	0,0

Източник: ЕЦБ.

- Данните се отнасят за Евро-16 и част от тях са оценки. Годишното изменение в brutния номинален консолидиран дълг се изразява като процент от БВП, т.е. [дълг (t) - дълг (t-1)]/БВП (t).
- Необходимостта от финансиране по дефиниция е равна на трансакциите в дългови инструменти.
- Освен влиянието на колебанията на курсовете на чуждестранните валути включва и влиянието на измерването по номинална стойност (премии или отстъпки по емитирани ценни книжа).
- Включва в частност влиянието от прекласификации на единиците и някои видове поемане на дълг.
- Държатели – резиденти на страната, чието правителство е емитирало дълга.
- Включва резиденти на страните от еврозоната, различни от страната, чието правителство е емитирало дълга.
- Включително приходи от продажби на лицензи за универсални мобилни телекомуникационни системи.
- Разликата между годишното изменение на brutния номинален консолидиран дълг и дефицита като процент от БВП.
- Състои се главно от трансакции в други активи и пасиви (търговски кредити, други вземания/плащания и финансови деривати).
- Без финансови деривати.

6.4 Тримесечни приходи, разходи и дефицит/излишък ¹⁾ (процент от БВП)

1. Еврозона – тримесечни приходи

	Общо	Текущи приходи							Капиталови приходи	Допълнителен показател: данъчно бреме ²⁾	
		Преки данъци	Косвени данъци	Социално-осигурителни вноски	Продажби	Доход от собственост	Капиталови данъци				
	1	2	3	4	5	6	7	8	9		
2004	2 тр.	44,7	43,9	11,9	12,9	15,3	2,0	1,1	0,8	0,6	40,7
	3 тр.	42,8	42,3	10,7	12,8	15,3	1,9	0,7	0,5	0,3	39,1
	4 тр.	48,9	48,0	12,9	14,2	16,1	2,9	0,7	1,0	0,4	43,7
2005	1 тр.	42,0	41,5	10,0	13,0	15,2	1,7	0,6	0,5	0,3	38,5
	2 тр.	44,3	43,7	11,5	13,2	15,1	2,0	1,1	0,6	0,3	40,1
	3 тр.	43,5	42,8	11,1	13,0	15,2	1,9	0,7	0,7	0,3	39,6
	4 тр.	49,0	48,2	13,3	14,2	16,1	2,9	0,8	0,7	0,3	43,9
2006	1 тр.	42,4	42,0	10,3	13,3	15,1	1,7	0,8	0,4	0,3	38,9
	2 тр.	45,3	44,9	12,2	13,5	15,1	1,9	1,3	0,5	0,3	41,0
	3 тр.	43,8	43,3	11,6	13,0	15,1	2,0	0,8	0,5	0,3	40,0
	4 тр.	49,3	48,7	14,0	14,2	15,8	2,9	0,9	0,6	0,3	44,3
2007	1 тр.	42,1	41,8	10,2	13,5	14,7	1,7	0,9	0,4	0,3	38,7
	2 тр.	45,5	45,1	12,7	13,5	15,0	1,8	1,4	0,4	0,3	41,4
	3 тр.	43,6	43,2	12,2	12,8	14,8	1,9	0,8	0,5	0,3	40,0
	4 тр.	49,6	49,1	14,4	14,1	15,7	3,0	0,9	0,6	0,3	44,5
2008	1 тр.	42,3	42,0	10,7	12,9	14,8	1,7	1,1	0,3	0,2	38,6
	2 тр.	44,9	44,6	12,6	12,8	15,0	1,9	1,5	0,4	0,3	40,7
	3 тр.	43,3	42,9	11,9	12,5	15,0	1,9	0,8	0,3	0,3	39,7
	4 тр.	49,0	48,5	13,6	13,6	16,3	3,0	1,1	0,5	0,3	43,8
2009	1 тр.	42,0	41,9	10,2	12,5	15,4	1,8	1,1	0,2	0,2	38,4
	2 тр.	44,4	43,8	11,5	12,6	15,5	2,0	1,4	0,6	0,5	40,1
	3 тр.	42,7	42,3	11,0	12,3	15,5	2,0	0,7	0,3	0,3	39,1
	4 тр.	48,7	48,0	12,7	13,7	16,4	3,2	0,9	0,7	0,5	43,3
2010	1 тр.	41,6	41,4	10,0	12,3	15,4	1,8	0,9	0,2	0,2	38,0
	2 тр.	43,8	43,3	11,5	12,4	15,4	1,9	1,3	0,5	0,3	39,5

2. Еврозона – тримесечни разходи и дефицит/излишък

		Общо	Текущи разходи						Капиталови разходи			Дефицит (-)/ излишък(+)	Първичен дефицит (-)/ излишък (+)	
			Общо	Компенсации на наети лица	Междинно потребле- ние	Лихви	Текущи транс- фери			Инвес- тиции	Капита- лови трансфери			
								Социални плащания	Субсидии					
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
2004	2 тр.	46,6	43,2	10,3	4,8	3,3	24,7	21,4	1,3	3,4	2,3	1,1	-1,9	1,4
	3 тр.	46,0	42,6	9,9	4,7	3,1	24,8	21,4	1,3	3,4	2,4	1,0	-3,2	-0,1
	4 тр.	50,8	45,6	10,9	5,7	2,9	26,0	22,6	1,4	5,2	3,1	2,1	-1,9	1,0
2005	1 тр.	46,8	43,0	10,2	4,6	3,1	25,1	21,4	1,2	3,7	1,9	1,8	-4,8	-1,7
	2 тр.	46,1	42,8	10,2	4,9	3,2	24,5	21,3	1,1	3,4	2,3	1,1	-1,9	1,3
	3 тр.	45,7	42,3	9,9	4,8	3,0	24,6	21,3	1,2	3,4	2,5	1,0	-2,2	0,8
	4 тр.	50,5	45,7	11,1	5,8	2,7	26,0	22,5	1,3	4,8	3,1	1,7	-1,5	1,2
2006	1 тр.	45,3	42,1	10,0	4,6	3,0	24,6	21,1	1,2	3,1	1,9	1,2	-2,9	0,0
	2 тр.	45,5	42,2	10,2	4,9	3,1	24,0	21,0	1,1	3,2	2,3	0,9	-0,1	2,9
	3 тр.	45,3	41,9	9,8	4,7	2,9	24,5	21,1	1,2	3,4	2,4	1,0	-1,5	1,4
	4 тр.	50,3	45,0	10,7	5,8	2,7	25,8	22,2	1,4	5,3	3,2	2,2	-1,1	1,6
2007	1 тр.	44,2	41,1	9,8	4,5	2,9	23,9	20,4	1,2	3,2	2,0	1,2	-2,1	0,8
	2 тр.	44,6	41,4	9,9	4,8	3,2	23,5	20,5	1,1	3,2	2,3	0,8	0,9	4,1
	3 тр.	44,5	41,1	9,5	4,7	3,0	23,9	20,6	1,2	3,4	2,5	0,9	-0,9	2,1
	4 тр.	50,3	45,2	10,6	5,8	2,8	26,0	22,2	1,5	5,1	3,4	1,7	-0,7	2,1
2008	1 тр.	44,6	41,5	9,7	4,6	3,0	24,1	20,5	1,2	3,2	2,0	1,2	-2,4	0,6
	2 тр.	45,3	42,0	10,1	5,0	3,2	23,7	20,6	1,1	3,3	2,3	1,0	-0,4	2,8
	3 тр.	45,6	42,0	9,7	4,8	3,1	24,4	21,2	1,2	3,5	2,5	1,0	-2,3	0,8
	4 тр.	52,0	46,9	11,0	6,1	2,8	27,0	23,1	1,4	5,1	3,4	1,6	-3,0	-0,3
2009	1 тр.	48,5	45,0	10,6	5,3	2,9	26,3	22,4	1,3	3,4	2,2	1,2	-6,4	-3,6
	2 тр.	50,1	46,1	10,9	5,5	3,2	26,6	23,1	1,3	4,0	2,7	1,2	-5,8	-2,6
	3 тр.	49,4	45,5	10,4	5,3	2,8	27,1	23,4	1,4	3,9	2,7	1,1	-6,7	-3,9
	4 тр.	54,9	49,6	11,5	6,4	2,5	29,2	24,9	1,5	5,4	3,5	1,9	-6,3	-3,7
2010	1 тр.	49,6	46,0	10,5	5,1	2,8	27,5	23,3	1,4	3,6	2,1	1,5	-8,1	-5,2
	2 тр.	49,0	45,5	10,7	5,4	3,0	26,4	22,9	1,3	3,4	2,5	1,1	-5,2	-2,2

Източници: Изчисления на ЕЦБ, които се основават на данни от Евростат и на национални данни.

- 1) Приходите, разходите и дефицитът/излишъкът са изготвени в съответствие с ЕСС'95. Трансакциите между бюджета на ЕС и единици извън сектор „държавно управление“ не са включени. С изключение на различните крайни срокове за предаване на данните тримесечните данни са съпоставими с годишните. Данните са сезонно неизгладени.
- 2) Данъчното бреме включва данъци и социалноосигурителни вноски.

6.5 Тримесечен дълг и изменение на дълга (процент от БВП)

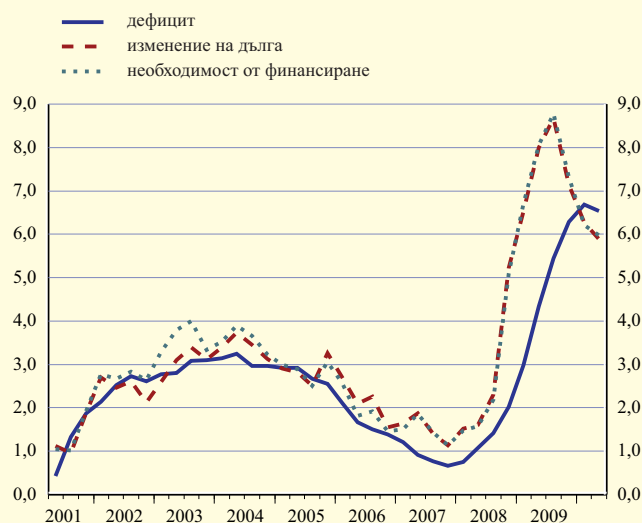
1. Еврозона – Маастрихтски дълг по финансови инструменти¹⁾

		Общо	Финансови инструменти			
		1	Валута и депозити	Кредити	Краткосрочни ценни книжа	Дългосрочни ценни книжа
			2	3	4	5
2007	3 тр.	67,8	2,1	11,3	5,1	49,3
	4 тр.	66,1	2,2	11,1	4,2	48,7
2008	1 тр.	67,1	2,1	11,4	5,0	48,6
	2 тр.	67,5	2,1	11,5	4,9	49,0
	3 тр.	67,7	2,1	11,4	5,5	48,7
	4 тр.	69,8	2,3	11,3	6,7	49,5
2009	1 тр.	73,2	2,3	11,6	7,9	51,5
	2 тр.	76,5	2,4	11,9	8,4	53,8
	3 тр.	78,3	2,3	12,1	9,2	54,7
	4 тр.	79,2	2,4	12,3	8,6	55,9
2010	1 тр.	81,0	2,4	12,5	8,4	57,6
	2 тр.	82,4	2,4	13,2	8,0	58,8

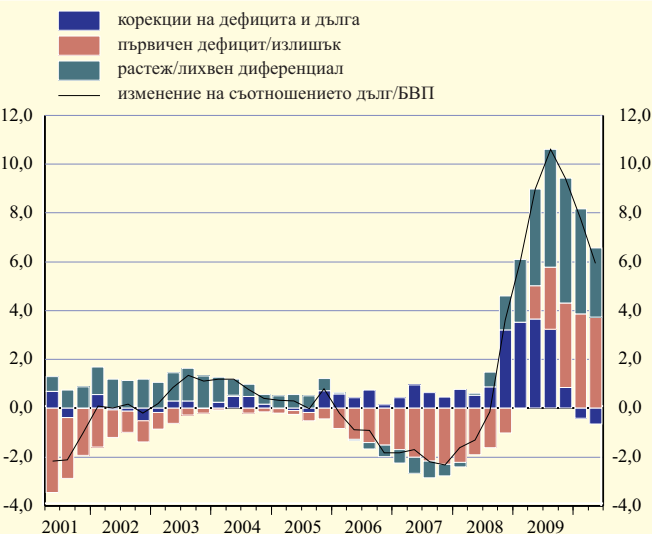
2. Еврозона – корекции на дефицита и дълга

		Изменение на дълга	Дефицит (-)/ излишък (+)	Корекции на дефицита и дълга								Допълнителен показател: необходимост от финансиране
				Общо	Трансакции в основни финансови активи, държани от сектор „държавно управление“					Влияние на оценките и други изменения в обема	Други	
					Общо	Валута и депозити	Кредити	Ценни книжа	Акции и други капиталови инструменти			
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	1	Ю
2007	3 тр.	-0,6	-0,9	-1,5	-1,4	-2,0	0,1	0,4	0,2	0,1	-0,2	-0,6
	4 тр.	-3,3	-0,7	-4,0	-2,8	-2,1	0,0	-0,6	-0,2	0,0	-1,1	-3,3
2008	1 тр.	6,4	-2,4	4,0	3,1	1,9	-0,1	0,9	0,3	0,0	0,9	6,4
	2 тр.	4,0	-0,4	3,6	3,9	1,9	0,3	1,3	0,5	0,1	-0,3	3,9
	3 тр.	2,3	-2,3	0,0	-0,8	-1,6	0,0	0,3	0,5	0,4	0,4	1,8
	4 тр.	8,2	-3,0	5,1	5,8	0,8	2,5	0,5	1,9	0,0	-0,7	8,2
2009	1 тр.	11,9	-6,4	5,4	6,7	5,2	-0,1	0,9	0,7	-1,3	0,0	13,1
	2 тр.	9,9	-5,8	4,1	3,1	2,3	-0,6	0,2	1,2	0,6	0,5	9,3
	3 тр.	4,8	-6,7	-1,9	-2,9	-3,2	0,7	0,0	-0,4	0,2	0,8	4,6
	4 тр.	2,3	-6,3	-4,0	-2,5	-2,7	-0,1	0,1	0,2	-0,3	-1,2	2,5
2010	1 тр.	8,3	-8,1	0,2	0,8	0,8	-0,1	-0,3	0,3	-0,3	-0,3	8,6
	2 тр.	8,3	-5,2	3,1	4,4	2,3	1,9	-0,2	0,4	0,0	-1,3	8,3

Г30 Дефицит, необходимост от финансиране и изменение на дълга (плъзгача се средна за 4 тримесечия, % от БВП)

Г31 Маастрихтски дълг (годишно изменение на съотношението дълг/БВП и други базисни фактори)

Източници: Изчисления на ЕЦБ, базирани на данни от Евростат и на национални данни.

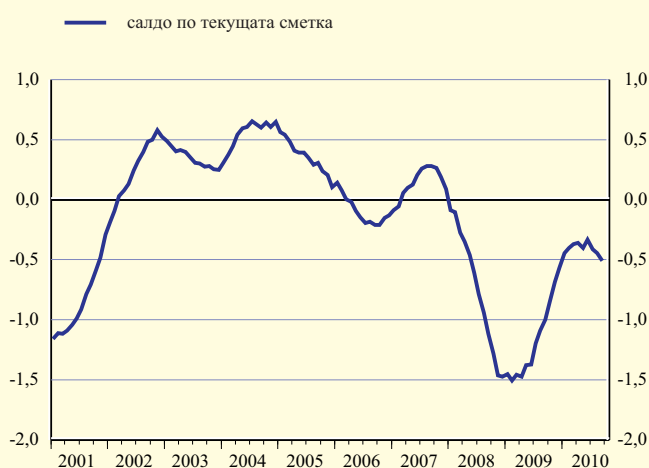
1) Данните за наличностите за тримесечие *t* са изразени като процент от сумата на БВП за тримесечие *t* и за предходните три тримесечия.

ВЪНШНИ ТРАНСАКЦИИ И ПОЗИЦИИ

7.1 Обобщен платежен баланс ¹⁾ (млрд. евро; нетни трансакции)

	Текуща сметка					Капита- лова сметка	Нетно кредити- ране/нетно финансира- не от/към останалия свят (ко- лонии 1+6)	Финансова сметка						Грешки и пропуски
	Общо	Стоки	Услуги	Доход	Текущи транс- фери			Общо	Преки инвес- тиции	Порт- фейлни инвес- тиции	Финан- сови деривати	Други инвес- тиции	Резервни активи	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
2007	10,7	45,6	46,9	6,3	-88,2	4,6	15,3	-2,6	-90,1	127,1	-66,9	32,3	-5,1	-12,6
2008	-133,9	-18,3	42,1	-58,3	-99,4	9,8	-124,2	116,8	-240,3	303,8	-75,0	131,7	-3,4	7,3
2009	-49,8	39,4	32,2	-28,7	-92,6	6,1	-43,7	31,0	-74,5	264,8	51,5	-215,4	4,6	12,6
2009 3 тр.	-0,4	13,9	11,9	-3,4	-22,7	1,2	0,8	-22,2	-25,7	57,3	2,0	-56,1	0,3	21,4
4 тр.	11,7	19,9	9,1	2,3	-19,6	1,0	12,7	-12,0	11,6	30,7	8,6	-62,9	0,0	-0,7
2010 1 тр.	-21,8	2,7	3,7	7,1	-35,3	2,5	-19,3	22,1	-40,3	16,6	3,9	46,5	-4,6	-2,8
2 тр.	-23,1	3,9	11,9	-18,1	-20,8	1,9	-21,3	46,5	-37,6	101,7	6,5	-25,1	1,0	-25,2
3 тр.	-16,4	6,7	9,8	-5,1	-27,8	1,3	-15,1	27,9	-21,2	11,1	3,0	39,8	-4,9	-12,8
2009 септ.	-4,1	1,7	3,7	-2,0	-7,5	-0,1	-4,2	3,7	-34,0	53,6	3,2	-22,4	3,3	0,5
окт.	0,5	8,4	3,1	2,1	-13,1	-0,3	0,3	4,4	7,3	6,7	1,7	-10,7	-0,7	-4,6
ноем.	-0,6	5,3	1,1	-0,9	-6,1	0,9	0,3	6,0	-4,8	-0,9	0,8	9,3	1,5	-6,3
дек.	11,8	6,2	5,0	1,2	-0,5	0,4	12,2	-22,3	9,1	24,9	6,1	-61,6	-0,8	10,2
2010 ян.	-13,6	-7,6	0,7	2,0	-8,6	1,5	-12,1	22,2	-5,0	26,9	3,9	-5,2	1,5	-10,1
февр.	-7,2	4,3	1,2	3,6	-16,3	0,8	-6,4	-0,5	-3,3	-6,6	0,3	12,8	-3,6	6,9
март	-1,0	6,0	1,8	1,5	-10,4	0,2	-0,8	0,4	-32,0	-3,6	-0,3	38,9	-2,5	0,4
апр.	-6,4	1,1	2,9	-2,3	-8,2	-0,4	-6,8	16,5	-14,5	45,7	0,3	-15,0	-0,1	-9,7
май	-17,3	-1,2	3,9	-13,9	-6,1	1,8	-15,5	24,9	-12,1	63,0	-0,4	-25,5	-0,1	-9,3
юни	0,6	3,9	5,0	-1,9	-6,5	0,4	1,1	5,1	-11,0	-7,0	6,5	15,4	1,1	-6,2
юли	3,4	7,6	4,0	-0,7	-7,5	1,6	4,9	4,8	-0,6	-17,0	1,0	24,5	-3,1	-9,8
авг.	-10,6	-4,3	2,7	0,3	-9,4	0,3	-10,3	10,4	-11,1	11,5	3,9	7,6	-1,6	-0,1
септ.	-9,2	3,4	3,1	-4,8	-11,0	-0,5	-9,7	12,6	-9,6	16,5	-1,9	7,7	-0,2	-2,9
трансакции с натрупване за 12 месеца														
2010 септ.	-49,7	33,1	34,5	-13,7	-103,6	6,7	-43,0	84,5	-87,4	160,2	22,0	-1,7	-8,5	-41,5
трансакции с натрупване за 12 месеца като процент от БВП														
2010 септ.	-0,5	0,4	0,4	-0,2	-1,1	0,1	-0,5	0,9	-1,0	1,8	0,2	0,0	-0,1	-0,5

Г32 Платежен баланс на еврозоната: текуща сметка
(сезонно изгладени; трансакции с натрупване за 12 месеца като процент от БВП)

Г33 Платежен баланс на еврозоната: преки и портфейлни инвестиции
(трансакции с натрупване за 12 месеца като процент от БВП)

Източник: ЕЦБ.

1) Конвенцията за знаците е представена в общите бележки.

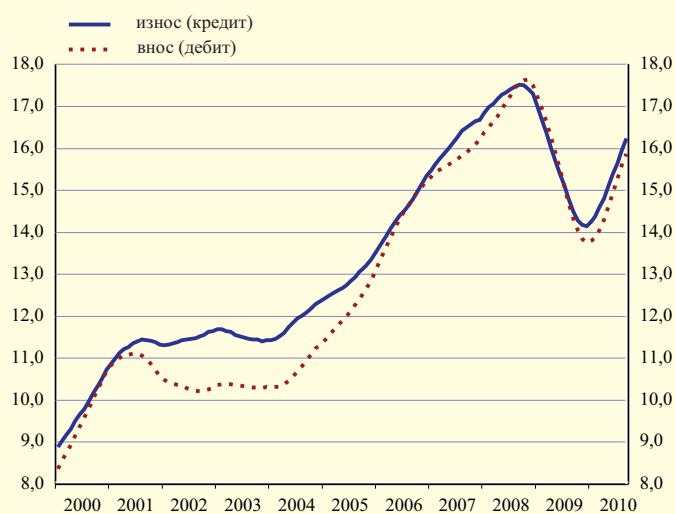
7.2 Текуща и капиталова сметка (млрд. евро; трансакции)

1. Обобщена текуща и капиталова сметка

	Текуща сметка													Капиталова сметка	
	Общо			Стоки		Услуги		Доход		Текущи трансфери				Кредит	Дебит
	Кредит	Дебит	Нето	Кредит	Дебит	Кредит	Дебит	Кредит	Дебит	Кредит	Парични преводи на работещи лица	Дебит	Парични преводи на работещи лица		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
2007	2 707,8	2 697,2	10,7	1 518,8	1 473,2	494,2	447,2	604,0	597,7	90,9	6,4	179,0	20,7	25,6	21,0
2008	2 728,6	2 862,5	-133,9	1 580,9	1 599,2	513,0	470,9	546,0	604,3	88,6	6,8	188,1	21,6	24,4	14,7
2009	2 259,1	2 308,9	-49,8	1 291,3	1 251,9	469,0	436,8	405,8	434,6	93,0	6,0	185,6	22,4	19,6	13,5
2009 3 тр.	555,2	555,6	-0,4	322,6	308,8	124,3	112,4	93,3	96,7	15,0	1,6	37,7	5,7	3,8	2,7
4 тр.	599,2	587,5	11,7	348,6	328,7	120,8	111,7	97,8	95,5	32,0	1,5	51,6	5,8	6,0	5,0
2010 1 тр.	580,0	601,8	-21,8	348,6	345,9	111,0	107,3	99,2	92,0	21,3	1,4	56,6	5,2	5,3	2,8
2 тр.	637,8	660,9	-23,1	386,4	382,5	127,2	115,3	106,8	124,8	17,4	1,6	38,3	5,3	5,1	3,2
3 тр.	645,6	662,0	-16,4	402,0	395,4	133,1	123,3	96,1	101,2	14,3	.	42,1	.	4,4	3,1
2010 юли	223,2	219,8	3,4	140,0	132,4	45,7	41,7	32,7	33,4	4,8	.	12,3	.	2,4	0,9
авг.	201,7	212,3	-10,6	122,6	126,8	43,8	41,1	30,6	30,3	4,8	.	14,1	.	1,1	0,9
септ.	220,7	230,0	-9,2	139,5	136,1	43,6	40,5	32,9	37,6	4,7	.	15,7	.	0,8	1,3
Сезонно изгладени															
2010 1 тр.	608,1	610,1	-1,9	365,0	349,7	121,9	113,4	102,5	100,2	18,7	.	46,8	.	.	.
2 тр.	636,8	646,6	-9,8	387,5	380,8	127,4	117,4	102,0	103,1	20,0	.	45,3	.	.	.
3 тр.	638,7	663,5	-24,8	392,9	389,1	123,7	117,9	100,4	107,9	21,7	.	48,7	.	.	.
2010 юли	214,7	219,5	-4,8	131,6	129,9	41,6	39,4	34,2	35,0	7,2	.	15,2	.	.	.
авг.	212,9	219,8	-6,9	131,0	130,8	41,0	39,2	33,2	34,5	7,7	.	15,3	.	.	.
септ.	211,1	224,2	-13,1	130,2	128,4	41,1	39,2	32,9	38,4	6,9	.	18,2	.	.	.
трансакции с натрупване за 12 месеца															
2010 септ.	2 456,0	2 502,3	-46,3	1 479,1	1 445,7	491,0	456,8	400,0	412,6	85,8	.	187,2	.	.	.
трансакции с натрупване за 12 месеца като процент от БВП															
2010 септ.	27,0	27,5	-0,5	16,2	15,9	5,4	5,0	4,4	4,5	0,9	.	2,1	.	.	.

Г34 Платежен баланс на еврозоната: стоки

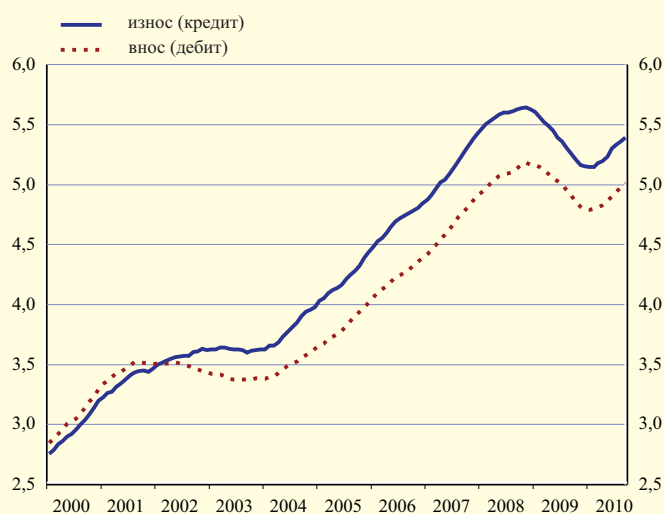
(сезонно изгладени; трансакции с натрупване за 12 месеца като процент от БВП)

Източник: ЕЦБ.

Г35 Платежен баланс на еврозоната: услуги

(сезонно изгладени; трансакции с натрупване за 12 месеца като процент от БВП)

7.2 Текуща и капиталова сметка (млрд. евро)

2. Сметка „доход“ (транзакции)

	Компенсации на наети лица		Доход от инвестиции													
	Кредит	Дебит	Общо		Преки инвестиции						Портфейлни инвестиции				Други инвестиции	
			Кредит	Дебит	Дялов капитал				Дълг		Дялов капитал		Дълг		Кредит	Дебит
					Кредит	Дебит	Кредит	Дебит	Кредит	Дебит	Кредит	Дебит				
													Реинвестирана печалба	Реинвестирана печалба		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
2007	18,8	11,2	585,2	586,4	212,4	71,3	137,2	42,8	28,6	26,8	45,3	113,8	118,7	110,6	180,3	197,9
2008	19,1	11,8	526,9	592,5	155,5	12,6	127,1	27,0	30,7	25,9	43,2	120,5	125,0	123,7	172,5	195,2
2009	19,2	12,9	386,7	421,7	133,9	8,5	100,5	17,4	20,3	22,3	27,3	76,7	102,3	129,0	102,9	93,2
2009 2 тр.	4,7	2,9	102,7	133,4	36,1	-2,3	29,7	0,8	5,5	7,4	8,5	37,1	25,2	33,1	27,5	26,1
3 тр.	4,7	3,8	88,6	92,9	30,1	6,2	24,2	5,7	4,4	4,6	6,4	13,3	25,7	32,1	21,9	18,7
4 тр.	5,1	3,9	92,8	91,7	35,4	0,0	24,5	0,6	5,3	5,1	6,0	13,9	24,5	30,0	21,6	18,2
2010 1 тр.	4,9	2,2	94,3	89,8	39,0	-1,4	25,0	3,4	4,5	4,3	6,0	12,0	25,0	32,3	19,8	16,2
2 тр.	4,8	2,7	102,0	122,1	41,6	-5,7	28,6	-3,3	4,7	5,0	9,8	38,5	26,1	33,3	19,7	16,6

3. Географска разбивка (транзакции с натрупване)

	Общо	Държави – членки на ЕС, извън еврозоната						Бразилия	Канада	Китай	Индия	Япония	Русия	Швейцария	САЩ	Други
		Общо	Дания	Швеция	Обединено кралство	Други страни от ЕС	Институции от ЕС									
3 тр. на 2009 г. до 2 тр. на 2010 г.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Кредит																
Текуща сметка	2 372,2	814,3	45,8	72,0	393,2	245,2	58,2	41,4	31,1	101,1	33,1	49,0	76,3	176,2	317,6	732,1
Стоки	1 406,2	458,6	28,2	46,1	193,6	190,5	0,2	23,2	16,7	82,9	24,6	31,4	54,9	88,9	164,2	460,7
Услуги	483,3	160,5	10,8	12,9	104,1	26,9	5,7	7,3	7,0	13,2	6,7	10,8	14,2	51,1	72,1	140,5
Доход	397,1	133,7	6,1	11,8	83,9	24,4	7,6	10,4	6,6	4,8	1,7	6,5	6,8	28,8	76,4	121,3
доход от инвестиции	377,6	127,0	6,0	11,6	82,2	23,7	3,4	10,4	6,6	4,7	1,7	6,4	6,7	21,2	74,5	118,3
Текущи трансфери	85,6	61,5	0,6	1,2	11,6	3,3	44,8	0,4	0,9	0,3	0,1	0,3	0,4	7,3	4,9	9,6
Капиталова сметка	20,3	17,0	0,0	0,0	0,9	0,3	15,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,4	0,4	2,3
Дебит																
Текуща сметка	2 405,8	762,3	40,3	67,3	334,2	222,8	97,7	-	25,6	-	-	85,8	-	160,3	314,6	-
Стоки	1 365,9	389,3	26,3	40,4	147,0	175,6	0,0	22,1	10,8	170,0	20,1	44,9	94,4	75,9	119,4	418,9
Услуги	446,8	133,2	7,3	10,2	83,0	32,4	0,2	5,5	5,8	10,8	4,7	8,1	8,4	42,6	93,3	134,4
Доход	409,0	128,5	6,0	15,6	91,2	10,5	5,3	-	7,2	-	-	32,4	-	35,2	95,6	-
доход от инвестиции	396,5	120,7	5,9	15,5	89,3	4,7	5,3	-	7,1	-	-	32,3	-	34,6	94,5	-
Текущи трансфери	184,2	111,3	0,7	1,1	13,0	4,3	92,1	1,5	1,8	2,8	0,7	0,4	0,6	6,6	6,3	52,2
Капиталова сметка	13,7	2,4	0,1	0,1	0,9	0,2	1,0	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,5	1,2	9,0
Нето																
Текуща сметка	-33,6	52,1	5,5	4,7	59,0	22,4	-39,4	-	5,5	-	-	-36,8	-	15,9	2,9	-
Стоки	40,3	69,3	1,9	5,7	46,6	15,0	0,2	1,1	5,8	-87,2	4,5	-13,5	-39,4	13,0	44,8	41,8
Услуги	36,5	27,2	3,5	2,7	21,1	-5,5	5,5	1,8	1,2	2,3	2,1	2,7	5,8	8,5	-21,2	6,1
Доход	-12,0	5,2	0,2	-3,8	-7,3	14,0	2,2	-	-0,6	-	-	-25,9	-	-6,4	-19,2	-
доход от инвестиции	-18,8	6,3	0,2	-3,9	-7,1	18,9	-1,9	-	-0,5	-	-	-25,8	-	-13,3	-20,0	-
Текущи трансфери	-98,5	-49,7	-0,1	0,1	-1,4	-1,0	-47,3	-1,1	-0,9	-2,6	-0,7	-0,1	-0,2	0,7	-1,5	-42,6
Капиталова сметка	6,6	14,6	-0,1	-0,1	0,0	0,1	14,7	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	0,0	-0,1	-0,8	-6,7

Източник: ЕЦБ.

7.3 Финансова сметка

(млрд. евро, годишен темп на прираст; салда и темп на прираст в края на периода; трансакции и други изменения през периода)

1. Обобщена финансова сметка

	Общо ¹⁾			Общо, като процент от БВП			Преки инвестиции		Портфейлни инвестиции		Финансови деривати, нето	Други инвестиции		Резервни активи
	Активи	Пасиви	Нето	Активи	Пасиви	Нето	Активи	Пасиви	Активи	Пасиви		Активи	Пасиви	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Салда (международна инвестиционна позиция)														
2006	12 384,3	13 399,8	-1 015,5	144,7	156,5	-11,9	3 153,4	2 729,4	4 372,1	5 950,0	-20,8	4 553,8	4 720,4	325,8
2007	13 994,5	15 268,8	-1 274,3	155,2	169,3	-14,1	3 725,2	3 215,5	4 630,1	6 541,2	-28,9	5 321,0	5 512,2	347,2
2008	13 344,9	14 985,6	-1 640,7	144,3	162,1	-17,7	3 888,0	3 313,4	3 727,4	5 941,5	-29,8	5 385,1	5 730,6	374,2
2009	13 760,1	15 208,0	-1 447,8	153,6	169,8	-16,2	4 261,0	3 472,5	4 225,8	6 741,2	-45,4	4 856,4	4 994,2	462,4
2010 1 тр.	14 413,1	15 737,6	-1 324,6	160,4	175,2	-14,7	4 375,9	3 486,5	4 493,4	7 048,2	-39,0	5 084,1	5 202,9	498,7
2 тр.	14 932,8	16 055,1	-1 122,3	164,9	177,3	-12,4	4 525,2	3 520,8	4 614,0	7 138,5	-49,8	5 260,1	5 395,8	583,3
Изменения на салдата														
2006	1 545,8	1 845,7	-299,9	18,1	21,6	-3,5	362,6	285,1	484,6	892,2	0,6	692,3	668,4	5,7
2007	1 610,2	1 869,0	-258,8	17,9	20,7	-2,9	571,8	486,1	258,0	591,2	-8,2	767,2	791,8	21,4
2008	-649,6	-283,2	-366,4	-7,0	-3,1	-4,0	162,9	98,0	-902,7	-599,6	-0,9	64,1	218,5	27,0
2009	415,2	222,3	192,9	4,6	2,5	2,2	372,9	159,1	498,4	799,6	-15,6	-528,7	-736,4	88,2
2010 1 тр.	653,0	529,7	123,3	29,5	23,9	5,6	114,9	14,0	267,6	307,0	6,4	227,8	208,7	36,3
2 тр.	519,7	317,5	202,2	22,6	13,8	8,8	149,4	34,3	120,6	90,3	-10,8	176,0	192,9	84,7
Трансакции														
2006	1 728,6	1 719,1	9,4	20,2	20,1	0,1	417,6	257,4	519,8	708,5	0,6	789,3	753,2	1,3
2007	1 942,6	1 940,0	2,6	21,5	21,5	0,0	511,5	421,4	438,9	566,1	66,9	920,2	952,6	5,1
2008	407,8	524,7	-116,8	4,4	5,7	-1,3	333,7	93,4	-15,0	288,9	75,0	10,8	142,4	3,4
2009	-213,4	-182,3	-31,0	-2,4	-2,0	-0,3	288,3	213,8	78,6	343,4	-51,5	-524,2	-739,6	-4,6
2010 1 тр.	182,8	204,9	-22,1	8,3	9,3	-1,0	38,8	-1,5	61,0	77,6	-3,9	82,3	128,8	4,6
2 тр.	67,3	113,8	-46,5	2,9	4,9	-2,0	60,2	22,7	-16,3	85,4	-6,5	30,9	5,8	-1,0
3 тр.	93,9	121,8	-27,9	4,1	5,3	-1,2	28,2	7,0	59,2	70,3	-3,0	4,8	44,5	4,9
2010 май	106,1	131,0	-24,9	.	.	.	27,4	15,3	-19,2	43,8	0,4	97,5	71,9	0,1
юни	-154,9	-149,8	-5,1	.	.	.	14,5	3,5	-5,9	-13,0	-6,5	-155,8	-140,3	-1,1
юли	-13,5	-8,6	-4,8	.	.	.	8,4	7,9	21,3	4,4	-1,0	-45,3	-20,9	3,1
авг.	115,3	125,7	-10,4	.	.	.	15,9	4,8	22,7	34,3	-3,9	79,1	86,6	1,6
септ.	-7,9	4,8	-12,6	.	.	.	3,9	-5,7	15,1	31,7	1,9	-29,0	-21,3	0,2
Други изменения														
2006	-182,7	126,6	-309,3	-2,1	1,5	-3,6	-55,0	27,7	-35,2	183,7	0,0	-97,0	-84,8	4,4
2007	-332,4	-71,0	-261,4	-3,7	-0,8	-2,9	60,3	64,7	-180,9	25,1	-75,1	-153,0	-160,8	16,3
2008	-1 057,4	-807,8	-249,6	-11,4	-8,7	-2,7	-170,8	4,6	-887,8	-888,5	-75,8	53,3	76,0	23,7
2009	628,6	404,7	223,9	7,0	4,5	2,5	84,7	-54,7	419,8	456,2	35,9	-4,5	3,2	92,7
Други изменения, произтичащи от изменения на валутните курсове														
2006	-343,3	-228,5	-114,8	-4,0	-2,7	-1,3	-72,1	-4,2	-151,6	-101,1	.	-105,7	-123,2	-13,9
2007	-521,9	-339,5	-182,4	-5,8	-3,8	-2,0	-104,1	-17,1	-217,4	-146,9	.	-186,7	-175,5	-13,7
2008	-39,4	55,1	-94,5	-0,4	0,6	-1,0	-20,1	-9,6	6,8	47,4	.	-35,4	17,3	9,2
2009	-45,8	-49,7	3,9	-0,5	-0,6	0,0	-4,8	1,7	-28,4	-27,5	.	-10,1	-23,9	-2,5
Други изменения, произтичащи от изменения на цените														
2006	288,6	298,4	-9,8	3,4	3,5	-0,1	45,4	33,5	226,0	264,9	0,0	.	.	17,1
2007	78,7	113,4	-34,7	0,9	1,3	-0,4	45,2	5,8	77,3	107,6	-75,1	.	.	31,3
2008	-1 021,5	-1 018,4	-3,1	-11,0	-11,0	0,0	-154,5	-94,8	-812,8	-923,6	-75,8	.	.	21,5
2009	622,1	494,0	128,1	6,9	5,5	1,4	137,9	44,5	402,2	449,5	35,9	.	.	46,1
Други изменения, произтичащи от други корекции														
2006	-128,1	56,7	-184,7	-1,5	0,7	-2,2	-28,3	-1,6	-109,6	19,8	.	8,7	38,4	1,2
2007	110,8	155,1	-44,3	1,2	1,7	-0,5	119,2	76,0	-40,8	64,4	.	33,7	14,7	-1,3
2008	3,5	155,5	-152,0	0,0	1,7	-1,6	3,8	109,0	-81,8	-12,3	.	88,7	58,8	-7,1
2009	52,3	-39,6	91,9	0,6	-0,4	1,0	-48,5	-100,9	46,0	34,3	.	5,6	27,0	49,2
Темпове на прираст на салдата														
2006	16,1	14,8	-	.	.	.	15,0	10,5	13,6	13,7	.	20,5	18,7	0,3
2007	15,6	14,3	-	.	.	.	15,8	15,1	10,0	9,4	.	20,3	20,2	1,6
2008	2,9	3,4	-	.	.	.	9,1	2,9	-0,6	4,6	.	0,2	2,7	1,0
2009	-1,6	-1,2	-	.	.	.	7,4	6,6	2,0	5,8	.	-9,7	-12,8	-1,2
2010 1 тр.	1,1	1,1	-	.	.	.	5,7	5,5	4,6	6,2	.	-4,2	-7,0	1,3
2 тр.	2,2	2,2	-	.	.	.	5,2	3,6	3,4	5,3	.	-0,5	-2,3	0,7
3 тр.	2,8	3,1	.	.	.	.	4,1	2,6	3,2	4,4	.	1,7	1,6	1,6

Източник: ЕЦБ.

1) Финансовите деривати, нето, са включени в активите.

7.3 Финансова сметка

(млрд. евро, годишен темп на прираст; салда и темп на прираст в края на периода; трансакции и други изменения през периода)

2. Преки инвестиции

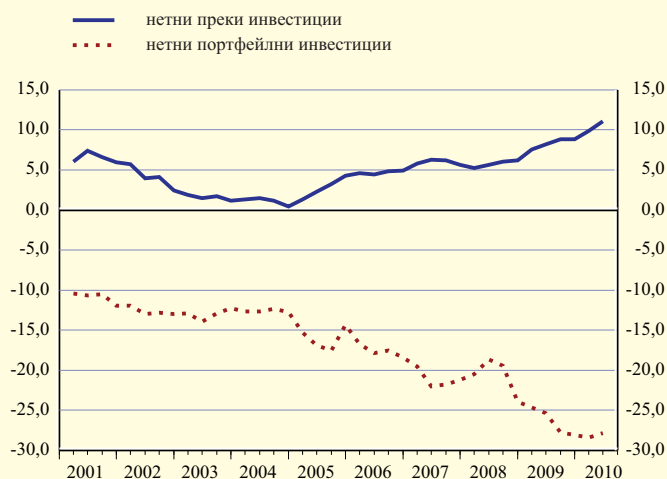
	По резидентни единици извън еврозоната							По нерезидентни единици в еврозоната						
	Общо	Дялов капитал и реинвестирана печалба			Друг капитал (предимно междуфирмени кредити)			Общо	Дялов капитал и реинвестирана печалба			Друг капитал (предимно междуфирмени кредити)		
		Общо	ПФИ	НПФИ	Общо	ПФИ	НПФИ		Общо	Към ПФИ	Към НПФИ	Общо	За ПФИ	За НПФИ
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Салда (международна инвестиционна позиция)														
2008	3 888,0	3 015,7	213,1	2 802,6	872,3	13,0	859,4	3 313,4	2 354,7	64,5	2 290,1	958,8	18,3	940,4
2009	4 261,0	3 290,8	227,5	3 063,3	970,2	14,4	955,8	3 472,5	2 526,0	76,3	2 449,7	946,6	17,8	928,8
2010 1 тр.	4 375,9	3 380,3	243,3	3 137,0	995,6	15,1	980,5	3 486,5	2 611,7	80,4	2 531,2	874,8	17,8	857,1
2 тр.	4 525,2	3 477,8	255,2	3 222,6	1 047,5	16,5	1 031,0	3 520,8	2 629,5	80,3	2 549,2	891,3	16,1	875,2
Трансакции														
2007	511,5	388,8	18,9	369,8	122,8	-0,1	122,9	421,4	314,6	5,3	309,3	106,8	1,4	105,4
2008	333,7	214,3	20,4	193,9	119,4	-0,3	119,7	93,4	70,0	-1,2	71,2	23,4	1,6	21,8
2009	288,3	215,7	15,4	200,3	72,6	3,4	69,2	213,8	214,9	7,4	207,5	-1,1	-0,6	-0,5
2010 1 тр.	38,8	8,8	6,1	2,7	30,0	0,2	29,7	-1,5	60,7	1,5	59,2	-62,2	-0,2	-62,0
2 тр.	60,2	17,4	-0,7	18,0	42,9	0,5	42,4	22,7	11,7	2,2	9,5	11,0	-2,4	13,4
3 тр.	28,2	26,8	1,2	25,7	1,4	0,3	1,1	7,0	-1,8	1,5	-3,3	8,8	-0,3	9,1
2010 май	27,4	11,8	-1,5	13,4	15,5	0,2	15,3	15,3	3,4	0,8	2,6	11,9	-1,6	13,5
юни	14,5	-1,9	0,1	-2,0	16,4	0,0	16,5	3,5	2,4	0,9	1,5	1,1	-2,2	3,3
юли	8,4	7,8	0,3	7,5	0,6	0,2	0,4	7,9	6,8	1,0	5,7	1,1	-0,8	1,9
авг.	15,9	20,7	0,5	20,2	-4,8	-0,1	-4,8	4,8	4,6	0,1	4,5	0,2	0,8	-0,6
септ.	3,9	-1,7	0,4	-2,0	5,6	0,1	5,5	-5,7	-13,2	0,4	-13,6	7,6	-0,3	7,9
Темп на прираст														
2008	9,1	7,3	9,1	7,2	15,9	-1,0	16,2	2,9	2,9	-1,7	3,1	2,9	9,2	2,8
2009	7,4	7,1	7,3	7,1	8,3	26,3	8,1	6,6	9,3	11,3	9,2	-0,1	-3,2	-0,1
2010 1 тр.	5,7	5,9	5,3	6,0	5,1	20,1	4,8	5,5	10,3	11,7	10,3	-6,7	-4,9	-6,8
2 тр.	5,2	3,9	1,9	4,1	9,3	19,0	9,1	3,6	7,3	12,6	7,2	-5,9	-19,3	-5,6
3 тр.	4,1	3,3	2,8	3,3	6,9	18,9	6,7	2,6	5,7	10,9	5,6	-5,5	-16,1	-5,3

Г36 Международна инвестиционна позиция на еврозоната
(салда в края на периода; дял от БВП, %)

Източник: ЕЦБ.

Г37 Нетни преки и портфейлни инвестиции на еврозоната
(салда в края на периода; дял от БВП, %)

7.3 Финансова сметка
(млрд. евро, годишен темп на прираст; салда и темп на прираст в края на периода; трансакции и други изменения през периода)

3. Портфейлни инвестиции – активи

	Общо		Дялов капитал				Дългови инструменти									
							Облигации				Инструменти на паричния пазар					
			Общо		ПФИ		НПФИ				Общо		ПФИ		НПФИ	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Салда (международна инвестиционна позиция)																
2007	3 727,4	1 128,6	68,4	3,0	1 060,1	27,1	2 164,2	965,0	20,0	1 199,2	18,4	434,6	358,0	61,6	76,6	1,3
2009	4 225,8	1 488,5	76,2	3,4	1 412,3	34,4	2 339,3	917,5	17,0	1 421,8	36,4	398,0	327,2	44,9	70,8	2,0
2010 1 тр.	4 493,4	1 641,9	90,7	3,6	1 551,2	39,1	2 439,3	934,8	17,3	1 504,5	36,4	412,3	342,0	41,0	70,3	0,6
2 тр.	4 614,0	1 648,2	80,4	3,5	1 567,8	43,6	2 538,5	931,2	16,9	1 607,3	45,9	427,3	336,4	43,6	90,9	0,3
Трансакции																
2007	438,9	62,5	26,7	0,0	35,7	8,2	293,2	148,0	4,9	145,2	3,3	83,3	63,4	26,3	19,8	0,8
2008	-15,0	-106,5	-36,0	0,6	-70,5	-0,2	81,2	40,9	3,2	40,3	2,6	10,3	35,1	15,1	-24,8	0,4
2009	78,6	45,5	-3,6	-0,2	49,1	1,5	24,7	-99,9	-3,4	124,7	17,6	8,4	11,7	-12,7	-3,3	1,0
2010 1 тр.	61,0	36,4	9,5	0,0	26,8	1,0	46,5	3,2	0,2	43,3	-1,6	-21,9	-19,1	-6,1	-2,8	-1,5
2 тр.	-16,3	-7,9	-5,9	-0,2	-2,0	2,7	-2,5	-36,4	-0,7	33,8	0,6	-5,9	-17,1	-2,6	11,2	-0,3
3 тр.	59,2	9,1	-0,9	0,0	10,0	.	4,0	-36,9	1,2	40,9	.	46,1	47,1	6,2	-1,0	.
2010 май	-19,2	-13,1	-2,0	0,0	-11,1	.	-6,9	-23,3	1,2	16,4	.	0,8	-5,2	2,8	6,0	.
юни	-5,9	3,0	-2,6	0,0	5,6	.	0,0	-9,4	-2,7	9,4	.	-9,0	-7,8	-6,1	-1,2	.
юли	21,3	-1,7	-4,0	0,0	2,3	.	-2,7	-14,1	-0,4	11,4	.	25,8	13,8	-3,6	12,0	.
авг.	22,7	-0,1	-2,2	0,0	2,1	.	13,8	-1,5	0,8	15,3	.	9,0	24,2	4,9	-15,2	.
септ.	15,1	10,9	5,3	0,0	5,6	.	-7,1	-21,4	0,7	14,3	.	11,3	9,1	4,9	2,3	.
Темп на прираст																
2008	-0,6	-6,4	-27,8	24,6	-4,8	-0,4	3,6	4,2	20,3	3,1	15,7	2,8	12,0	41,9	-27,7	71,1
2009	2,0	3,3	-5,6	-7,2	3,8	5,4	1,0	-10,2	-17,1	10,2	95,3	1,4	2,6	-22,0	-4,5	73,1
2010 1 тр.	4,6	9,2	19,1	-7,0	8,7	7,0	4,4	-5,5	-5,1	12,0	-10,5	-9,3	-9,1	-32,1	-10,5	-67,0
2 тр.	3,4	8,3	11,3	-10,9	8,1	12,3	4,3	-6,1	-10,0	11,5	-8,6	-14,8	-17,5	-34,3	-2,2	-81,5
3 тр.	3,2	5,1	3,8	-12,1	5,2	.	2,9	-9,2	0,4	11,0	.	-1,8	-3,7	-4,6	8,3	.

4. Портфейлни инвестиции – пасиви

	Общо	Дялов капитал			Дългови инструменти								
					Облигации				Инструменти на паричния пазар				
		Общо	ПФИ	НПФИ	Общо	ПФИ	НПФИ	Държавно управление	Общо	ПФИ	НПФИ	Държавно управление	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12		
Салда (международна инвестиционна позиция)													
2008	5 941,5	2 186,0	616,9	1 569,1	3 373,3	1 198,2	2 175,1	1 428,2	382,3	62,0	320,3	271,7	
2009	6 741,2	2 752,2	686,6	2 065,6	3 461,6	1 132,1	2 329,5	1 478,0	527,3	67,8	459,5	425,0	
2010	1 тр.	7 048,2	2 829,3	665,4	2 163,9	3 683,2	1 160,2	2 522,9	1 617,8	535,8	99,0	436,8	395,8
	2 тр.	7 138,5	2 781,1	682,3	2 098,8	3 857,3	1 176,8	2 680,6	1 748,3	500,1	79,7	420,4	380,8
Трансакции													
2007	566,1	164,4	34,0	130,4	341,1	154,4	186,7	126,5	60,5	52,1	8,4	20,8	
2008	288,9	-101,1	84,4	-185,6	209,2	7,3	202,0	185,6	180,7	-33,4	214,1	191,4	
2009	343,4	82,7	3,6	79,0	141,8	6,0	135,8	98,0	119,0	-14,9	133,8	157,5	
2010	1 тр.	77,6	0,3	-16,7	17,0	70,4	14,7	55,7	82,0	6,9	37,0	-30,1	-21,3
	2 тр.	85,4	3,8	2,0	1,7	90,4	-7,0	97,4	103,6	-8,8	-9,4	0,6	-6,8
	3 тр.	70,3	30,6	16,9	13,8	-19,1	9,3	-28,4	.	58,7	19,7	39,0	.
2010	май	43,8	-10,8	-9,6	-1,2	40,2	-8,7	48,9	.	14,3	0,7	13,7	.
	юни	-13,0	22,5	13,9	8,5	-0,7	-11,6	10,8	.	-34,7	-14,8	-19,9	.
	юли	4,4	4,9	5,3	-0,3	-37,2	-7,8	-29,5	.	36,7	13,9	22,8	.
	авг.	34,3	25,4	17,0	8,5	-8,5	13,0	-21,5	.	17,3	-4,6	21,9	.
	септ.	31,7	0,3	-5,4	5,6	26,7	4,1	22,6	.	4,7	10,5	-5,7	.
Темп на прираст													
2008	4,6	-4,2	14,9	-8,6	7,0	0,7	11,0	16,8	75,6	-24,9	207,5	255,5	
2009	5,8	3,6	0,6	4,7	4,2	0,5	6,2	6,9	31,2	-32,0	41,6	58,2	
2010	1 тр.	6,2	6,1	-2,3	9,4	4,2	2,9	4,8	9,9	25,5	75,5	15,2	23,3
	2 тр.	5,3	4,5	-2,1	7,0	5,1	1,9	6,5	12,4	13,5	73,0	4,6	9,1
	3 тр.	4,4	2,5	-0,8	3,6	4,4	1,8	5,7	.	15,5	145,5	2,7	.

Източник: ЕЦБ.

7.3 Финансова сметка

(млрд. евро, годишен темп на прираст; салда и темп на прираст в края на периода; трансакции и други изменения през периода)

5. Други инвестиции – активи

	Общо	Евросистема			ПФИ (с изключение на Евросистемата)			Сектор „държавно управление“				Други сектори			
		Общо	Кредити/валута и депозити	Други активи	Общо	Кредити/валута и депозити	Други активи	Търговски кредити	Кредити/валута и депозити		Валута и депозити	Търговски кредити	Кредити/валута и депозити		Валута и депозити
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Салда (международна инвестиционна позиция)															
2008	5 385,1	28,8	27,7	1,0	3 273,5	3 214,3	59,2	90,7	12,3	42,6	8,8	1 992,1	188,5	1 610,1	432,1
2009	4 856,4	29,7	29,4	0,3	2 837,3	2 806,8	30,5	109,0	8,4	63,6	11,3	1 880,4	192,0	1 504,1	398,5
2010 1 тр.	5 084,1	24,1	23,8	0,3	2 971,9	2 938,2	33,7	106,6	8,4	59,6	7,8	1 981,4	196,5	1 576,6	413,2
2 тр.	5 260,1	24,3	24,0	0,3	3 079,5	3 045,1	34,3	114,4	8,6	65,7	13,0	2 041,9	209,3	1 622,9	439,8
Трансакции															
2007	920,2	22,0	22,0	0,0	538,1	530,9	7,2	-7,8	-1,4	-7,4	-5,5	367,9	14,0	340,8	64,7
2008	10,8	-9,3	-9,3	0,0	-42,1	-58,7	16,6	-5,7	-1,1	-6,0	-4,8	67,9	0,2	62,1	-61,7
2009	-524,2	-0,3	-0,3	0,0	-421,6	-401,2	-20,5	10,9	-0,4	9,5	1,3	-113,2	-1,4	-115,6	-55,7
2010 1 тр.	82,3	-7,0	-7,0	0,0	55,7	52,6	3,2	-6,9	-0,1	-7,7	-3,7	40,5	1,7	26,5	1,3
2 тр.	30,9	-3,4	-3,4	0,0	2,4	-5,0	7,4	5,7	0,0	5,5	5,2	26,1	9,4	18,8	6,6
3 тр.	4,8	1,6	.	.	-17,0	.	.	5,0	.	.	-2,0	15,1	.	.	12,8
2010 май	97,5	-3,9	.	.	72,7	.	.	0,2	.	.	0,0	28,5	.	.	6,5
юни	-155,8	-0,6	.	.	-140,3	.	.	0,4	.	.	0,2	-15,3	.	.	-13,5
юли	-45,3	2,0	.	.	-51,0	.	.	6,3	.	.	-1,5	-2,7	.	.	-0,4
авг.	79,1	-0,9	.	.	71,6	.	.	0,6	.	.	1,0	7,9	.	.	16,3
септ.	-29,0	0,5	.	.	-37,6	.	.	-1,8	.	.	-1,5	9,9	.	.	-3,0
Темп на прираст															
2008	0,2	-26,0	-26,7	5,0	-1,3	-1,8	23,5	-6,1	-8,9	-12,3	-35,2	3,7	0,1	4,2	-14,0
2009	-9,7	-1,8	-2,7	0,2	-12,8	-12,4	-36,9	11,4	-3,4	19,5	12,9	-5,7	-0,8	-7,3	-13,3
2010 1 тр.	-4,2	-2,5	-2,5	1,6	-4,0	-3,6	-27,8	-2,6	-3,8	-7,8	-62,2	-4,6	1,9	-6,9	-14,7
2 тр.	-0,5	-36,7	-37,0	-2,5	-1,0	-1,2	17,7	6,5	-3,9	10,4	-13,6	0,5	5,5	-0,6	-8,2
3 тр.	1,7	-13,2	.	.	1,2	.	.	9,6	.	.	5,1	2,4	.	.	-3,0

6. Други инвестиции – пасиви

	Общо	Евросистема			ПФИ (с изключение на Евросистемата)			Сектор „държавно управление“				Други сектори			
		Общо	Кредити/валута и депозити	Други пасиви	Общо	Кредити/валута и депозити	Други пасиви	Общо	Търговски кредити	Кредити	Други пасиви	Общо	Търговски кредити	Кредити	Други пасиви
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Салда (международна инвестиционна позиция)															
2008	5 730,6	497,5	497,2	0,3	3 756,8	3 702,9	53,9	62,0	0,0	58,0	4,0	1 414,3	177,8	1 058,0	178,5
2009	4 994,2	267,2	266,8	0,3	3 392,6	3 354,1	38,5	71,1	0,0	67,1	4,0	1 263,3	175,0	909,9	178,5
2010 1 тр.	5 202,9	267,1	266,4	0,8	3 578,2	3 534,8	43,4	77,5	0,0	72,9	4,6	1 280,1	177,4	911,3	191,4
2 тр.	5 395,8	275,6	274,9	0,7	3 718,2	3 669,2	49,0	86,3	0,0	81,1	5,1	1 315,7	186,8	946,9	182,0
Трансакции															
2007	952,6	90,4	90,4	0,0	621,3	616,6	4,6	-0,9	0,0	-2,0	1,1	241,8	10,0	232,9	-1,0
2008	142,4	282,3	282,2	0,1	-174,9	-186,1	11,2	9,4	0,0	10,8	-1,4	25,6	9,5	16,1	-0,1
2009	-739,6	-232,5	-232,6	0,2	-353,5	-342,1	-11,3	11,4	0,0	11,6	-0,1	-165,1	-2,3	-147,9	-14,9
2010 1 тр.	128,8	-5,3	-5,7	0,4	104,1	99,2	4,9	4,5	0,0	4,9	-0,4	25,5	-0,4	17,0	8,9
2 тр.	5,8	-0,3	-0,3	0,0	-12,8	-14,1	1,3	8,8	0,0	7,8	1,0	10,0	8,0	2,9	-0,9
3 тр.	44,5	-2,6	.	.	2,6	.	.	5,1	.	.	.	39,4	.	.	.
2010 май	71,9	9,7	.	.	40,1	.	.	6,9	.	.	.	15,3	.	.	.
юни	-140,3	-12,1	.	.	-140,8	.	.	0,2	.	.	.	12,3	.	.	.
юли	-20,9	-1,1	.	.	-32,7	.	.	1,0	.	.	.	11,9	.	.	.
авг.	86,6	-2,3	.	.	73,0	.	.	0,7	.	.	.	15,2	.	.	.
септ.	-21,3	0,8	.	.	-37,7	.	.	3,4	.	.	.	12,3	.	.	.
Темп на прираст															
2008	2,7	132,9	133,0	20,8	-4,4	-4,7	17,9	18,1	-17,8	23,0	-24,7	1,9	5,6	1,6	-0,7
2009	-12,8	-46,5	-46,6	42,3	-9,4	-9,2	-20,3	18,3	-148,2	19,7	-3,9	-11,5	-1,3	-13,8	-7,9
2010 1 тр.	-7,0	-37,0	-37,1	81,0	-3,7	-3,6	-8,2	-3,7	-141,7	-4,4	11,8	-7,1	0,1	-9,2	-2,0
2 тр.	-2,3	-19,5	-19,6	106,2	-1,9	-2,1	20,1	11,8	-143,4	11,5	13,6	0,1	4,1	-0,1	-2,8
3 тр.	1,6	-7,6	.	.	0,3	.	.	17,7	.	.	.	6,5	.	.	.

Източник: ЕЦБ.

7.3 Финансова сметка

(млрд. евро, годишен темп на прираст; салда и темп на прираст в края на периода; трансакции и други изменения през периода)

7. Резервни активи

	Резервни активи													Допълнителен показател				
	Общо	Монетарно злато		Държа-ни СПТ	Резерв-на позиция в МВФ	Валутни резервни активи								Други взе-мания	Други активи в чужде-странна валута	Безусловно кратко-срочно изтичане на активи в чужде-странна валута	Разпре-деление на СПТ	
		В мили-арди евро	В трой-унции (мили-они)			Общо	Валута и депозити		Ценни книжа				Финан-сови деривати					
							При парични власти и БМР	При банки	Общо	Дялов капитал	Обли-гации	Инстру-менти на паричния пазар						
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
	Салда (международна инвестиционна позиция)																	
2007		347,2	201,0	353,688	4,6	3,6	138,0	7,2	22,0	108,5	0,4	87,8	20,3	0,3	0,0	44,3	-38,5	5,3
2008		374,2	217,0	349,207	4,7	7,3	145,1	7,6	8,1	129,5	0,6	111,3	17,6	0,0	0,0	262,8	-245,7	5,5
2009		462,4	266,1	347,180	50,8	10,5	134,9	11,7	8,1	115,2	0,5	92,0	22,7	-0,1	0,0	32,1	-24,2	51,2
2010	1 тр.	498,7	287,3	347,176	52,7	12,4	146,3	9,9	10,6	126,1	0,6	99,6	26,0	-0,3	0,0	28,8	-23,0	53,0
	2 тр.	583,3	351,9	347,156	56,3	16,3	158,8	9,2	13,0	136,8	0,6	110,8	25,5	-0,2	0,0	32,7	-24,2	56,7
2010	септ.	552,2	332,3	346,994	53,3	15,3	151,3	7,9	15,7	127,2	-	-	-	0,4	0,0	26,2	-22,6	53,7
	окт.	555,6	337,2	346,994	53,0	15,1	150,3	5,9	19,0	125,0	-	-	-	0,3	0,0	25,9	-23,7	53,4
	Трансакции																	
2007		5,1	-3,2	-	0,3	-0,9	8,8	1,0	1,6	6,2	0,0	14,5	-8,3	0,0	0,0	-	-	-
2008		3,4	-2,7	-	-0,1	3,8	2,4	5,0	-15,7	11,8	0,1	15,8	-4,1	1,3	0,0	-	-	-
2009		-4,6	-2,0	-	0,5	3,4	-6,4	3,1	-1,2	-9,5	0,0	-14,1	4,6	1,2	0,0	-	-	-
2010	1 тр.	4,6	0,0	-	-0,2	1,8	3,1	-2,5	2,0	3,6	0,0	1,9	1,7	-0,1	0,0	-	-	-
	2 тр.	-1,0	0,0	-	0,1	3,0	-4,0	-2,0	1,3	-3,2	0,0	0,0	-3,1	-0,1	0,0	-	-	-
	3 тр.	4,9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Темп на прираст																	
2006		0,3	-2,4	-	11,6	-49,0	7,7	-48,4	12,7	13,4	0,0	29,2	-15,3	-	-	-	-	-
2007		1,6	-1,7	-	7,3	-18,3	6,3	14,9	6,4	5,7	1,1	18,6	-27,6	-	-	-	-	-
2008		1,0	-1,3	-	-2,5	105,4	1,7	67,7	-68,9	10,8	28,0	17,9	-20,6	-	-	-	-	-
2010	1 тр.	1,3	-0,5	-	-3,8	51,8	1,8	-14,0	148,1	-1,6	1,0	-5,3	15,7	-	-	-	-	-
	2 тр.	0,7	-0,1	-	8,1	34,9	-0,7	-28,0	56,1	-1,7	-6,1	-3,6	8,2	-	-	-	-	-
	3 тр.	1,6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

8. Брутен външен дълг

	Общо	По инструмент						По сектори (без преки инвестиции)			
		Кредити, валута и депозити	Инстру-менти на паричния пазар	Облигации	Търговски кредити	Други дългови пасиви	Преки инвестиции: между-фирмени кредити	Сектор „държавно управление“	Евросистема	ПФИ (без Евро-системата)	Други сектори
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	1	0
Салда (международна инвестиционна позиция)											
2006	8 683,9	4 425,5	217,5	2 697,9	144,1	150,8	1 048,0	1 115,2	116,3	4 586,8	1 817,5
2007	9 997,1	5 150,5	242,0	2 997,1	172,3	189,4	1 245,8	1 238,2	215,4	5 222,1	2 075,7
2008	10 924,1	5 316,1	382,3	3 373,3	177,8	236,7	1 437,9	1 762,0	497,5	5 017,0	2 209,7
2009 4 тр.	10 422,5	4 597,9	527,3	3 461,6	175,0	221,3	1 439,3	1 974,1	267,2	4 592,6	2 149,3
2010 1 тр.	10 808,7	4 785,3	535,8	3 683,2	177,4	240,2	1 386,9	2 091,1	267,1	4 837,4	2 226,2
2 тр.	11 181,2	4 972,1	500,1	3 857,3	186,8	236,9	1 427,9	2 215,3	275,6	4 974,7	2 287,7
Салда като процент от БВП											
2006	101,4	51,7	2,5	31,5	1,7	1,8	12,2	13,0	1,4	53,6	21,2
2007	110,8	57,1	2,7	33,2	1,9	2,1	13,8	13,7	2,4	57,9	23,0
2008	118,2	57,5	4,1	36,5	1,9	2,6	15,6	19,1	5,4	54,3	23,9
2009 4 тр.	116,4	51,4	5,9	38,7	2,0	2,5	16,1	22,1	3,0	51,3	24,0
2010 1 тр.	120,4	53,3	6,0	41,0	2,0	2,7	15,4	23,3	3,0	53,9	24,8
2 тр.	123,7	55,0	5,5	42,7	2,1	2,6	15,8	24,5	3,0	55,0	25,3

Източник: ЕЦБ.

7.3 Финансова сметка

(млрд. евро, годишен темп на прираст; салда и темп на прираст в края на периода; трансакции и други изменения през периода)

9. Географска разбивка

	Общо	Държави – членки на ЕС, извън еврозоната						Канада	Китай	Япония	Швей- цария	САЩ	Офшор- ни фи- нансо- ви цен- трове	Между- народ- ни органи- зации	Други страни
	Общо	Дания	Швеция	Обеди- нено крал- ство	Други страни в ЕС	Инсти- туции на ЕС									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
2009 г.	Салда (международна инвестиционна позиция)														
Преки инвестиции	788,4	120,6	2,5	-13,0	-125,4	256,8	-0,3	45,7	44,2	-28,9	129,8	-42,0	77,7	-0,3	441,6
В чужбина	4 261,0	1 427,8	34,5	123,7	988,9	280,7	0,0	119,6	48,3	77,7	423,5	784,3	540,9	0,0	838,9
Дялов капитал/ реинвестирана печалба	3 290,8	1 073,9	29,1	79,8	735,3	229,7	0,0	95,2	39,1	58,9	349,5	559,7	484,7	0,0	629,9
Друг капитал	970,2	353,9	5,3	43,9	253,6	51,0	0,0	24,4	9,1	18,8	74,1	224,6	56,2	0,0	209,1
В еврозоната	3 472,5	1 307,2	32,0	136,7	1 114,3	23,9	0,3	73,9	4,1	106,6	293,7	826,3	463,2	0,4	397,3
Дялов капитал/ реинвестирана печалба	2 526,0	1 073,2	22,6	120,9	922,4	7,1	0,3	60,9	1,1	85,5	200,9	613,2	245,2	0,2	245,8
Друг капитал	946,6	234,0	9,4	15,8	191,9	16,8	0,1	13,0	3,0	21,1	92,8	213,1	218,0	0,2	151,4
Портфейлни инвестиции – активи	4 225,8	1 424,6	79,0	156,4	1 000,8	89,3	99,2	95,4	47,5	181,9	107,0	1 349,1	434,1	29,3	556,8
Дялов капитал	1 488,5	296,9	8,8	28,8	245,2	13,4	0,6	28,6	45,3	85,7	92,4	468,9	193,3	1,5	275,8
Дългови инструменти	2 737,3	1 127,7	70,2	127,6	755,5	75,9	98,5	66,8	2,2	96,2	14,6	880,1	240,8	27,8	281,1
Облигации	2 339,3	979,0	62,9	108,0	635,5	74,2	98,4	63,3	1,5	38,1	10,6	739,5	225,5	27,2	254,7
Инструменти на паричния пазар	398,0	148,7	7,3	19,6	120,0	1,7	0,1	3,5	0,7	58,1	4,0	140,7	15,4	0,6	26,3
Други инвестиции	-137,9	-104,4	50,0	11,4	-96,8	89,8	-159,0	0,2	-8,7	17,0	-118,6	-106,5	-3,8	14,1	172,8
Активи	4 856,4	2 247,1	108,6	84,7	1 847,0	190,5	16,3	26,8	31,5	95,0	238,7	687,1	599,3	61,3	869,6
Държавно управление	109,0	23,1	0,1	5,4	6,8	0,2	10,4	0,0	3,1	0,2	0,2	3,5	1,9	27,3	49,7
ПФИ	2 867,0	1 540,4	90,9	50,5	1 240,1	156,3	2,6	15,2	9,3	64,4	125,5	352,9	329,8	20,4	409,3
Други сектори	1 880,4	683,6	17,5	28,8	600,1	34,0	3,3	11,5	19,1	30,4	113,1	330,8	267,6	13,6	410,6
Пасиви	4 994,2	2 351,5	58,6	73,3	1 943,8	100,7	175,2	26,5	40,3	78,0	357,2	793,6	603,1	47,1	696,8
Държавно управление	71,1	28,8	0,1	0,4	4,4	0,1	23,9	0,1	0,1	0,5	0,2	22,1	0,3	16,9	2,2
ПФИ	3 659,8	1 746,1	47,2	39,7	1 486,2	76,5	96,6	19,4	19,1	45,6	270,3	500,1	498,5	27,6	533,1
Други сектори	1 263,3	576,5	11,2	33,2	453,2	24,1	54,8	7,1	21,2	32,0	86,7	271,3	104,3	2,6	161,6
3 тр. 2009 до 2 тр. 2010 г.	Трансакции с натрупване														
Преки инвестиции	92,0	3,0	0,4	-2,0	-9,5	14,1	0,0	3,3	4,6	-0,1	15,8	44,5	7,7	-0,2	13,4
В чужбина	213,0	48,6	2,5	5,2	25,6	15,3	0,0	9,3	4,0	-1,4	29,9	54,5	14,3	0,0	53,9
Дялов капитал/ реинвестирана печалба	125,4	28,1	1,5	3,7	10,0	12,9	0,0	9,4	0,4	-1,4	8,6	44,8	2,5	0,0	32,9
Друг капитал	87,6	20,4	1,0	1,5	15,5	2,4	0,0	-0,1	3,5	-0,1	21,2	9,7	11,8	0,0	21,0
В еврозоната	121,1	45,5	2,1	7,2	35,1	1,2	0,0	6,1	-0,6	-1,3	14,1	10,0	6,6	0,2	40,5
Дялов капитал/ реинвестирана печалба	176,8	34,7	1,4	11,9	25,2	-3,7	0,0	5,9	0,2	2,6	13,3	42,7	54,8	0,2	22,4
Друг капитал	-55,7	10,8	0,7	-4,7	10,0	4,9	0,0	0,1	-0,8	-3,9	0,7	-32,6	-48,2	0,0	18,1
Портфейлни инвестиции – активи	135,4	49,0	8,7	15,5	-4,4	13,5	15,7	-4,3	6,4	-20,2	5,0	5,6	-7,2	-3,5	104,6
Дялов капитал	105,2	20,9	1,6	3,2	15,0	0,8	0,2	1,6	6,3	7,1	5,3	21,9	6,6	0,1	35,5
Дългови инструменти	30,2	28,1	7,2	12,3	-19,4	12,6	15,5	-5,9	0,0	-27,3	-0,3	-16,3	-13,8	-3,6	69,1
Облигации	95,8	60,4	5,6	15,6	11,8	11,8	15,6	-2,9	-0,1	-11,7	0,8	-5,8	-4,3	-3,1	62,5
Инструменти на паричния пазар	-65,6	-32,3	1,5	-3,3	-31,2	0,8	-0,1	-2,9	0,2	-15,6	-1,1	-10,5	-9,5	-0,5	6,6
Други инвестиции	-46,9	-11,3	-9,2	-4,4	-17,4	-4,5	3,4	14,7	-11,5	44,0	90,9	55,6	-11,3	-41,3	
Активи	-23,2	-7,5	-5,2	2,3	0,9	-7,0	1,6	-1,5	6,0	-8,9	-30,6	-12,8	36,6	-3,2	-1,3
Държавно управление	6,8	5,6	-0,2	5,3	0,5	0,0	0,0	0,0	-0,1	0,0	-0,1	-0,1	0,0	0,7	0,8
ПФИ	-41,5	2,6	-7,2	-6,0	20,8	-5,8	0,7	-0,5	3,1	-10,8	-7,3	-14,7	2,8	-3,9	-12,7
Други сектори	11,5	-15,7	2,2	3,0	-20,5	-1,3	0,8	-1,0	3,0	2,0	-23,3	2,1	33,8	0,0	10,6
Пасиви	-120,8	39,4	6,1	11,4	5,3	10,4	6,1	-4,9	-8,7	2,7	-74,7	-103,6	-19,0	8,1	40,0
Държавно управление	9,1	5,8	0,1	0,0	3,9	0,0	1,9	0,1	0,0	-0,1	0,1	-2,2	0,0	5,4	-0,1
ПФИ	-131,0	51,4	6,5	8,9	29,6	7,8	-1,4	-0,9	-10,2	1,7	-79,1	-108,4	-21,8	2,5	33,9
Други сектори	1,1	-17,9	-0,5	2,6	-28,2	2,6	5,7	-4,1	1,6	1,1	4,3	7,0	2,9	0,1	6,1

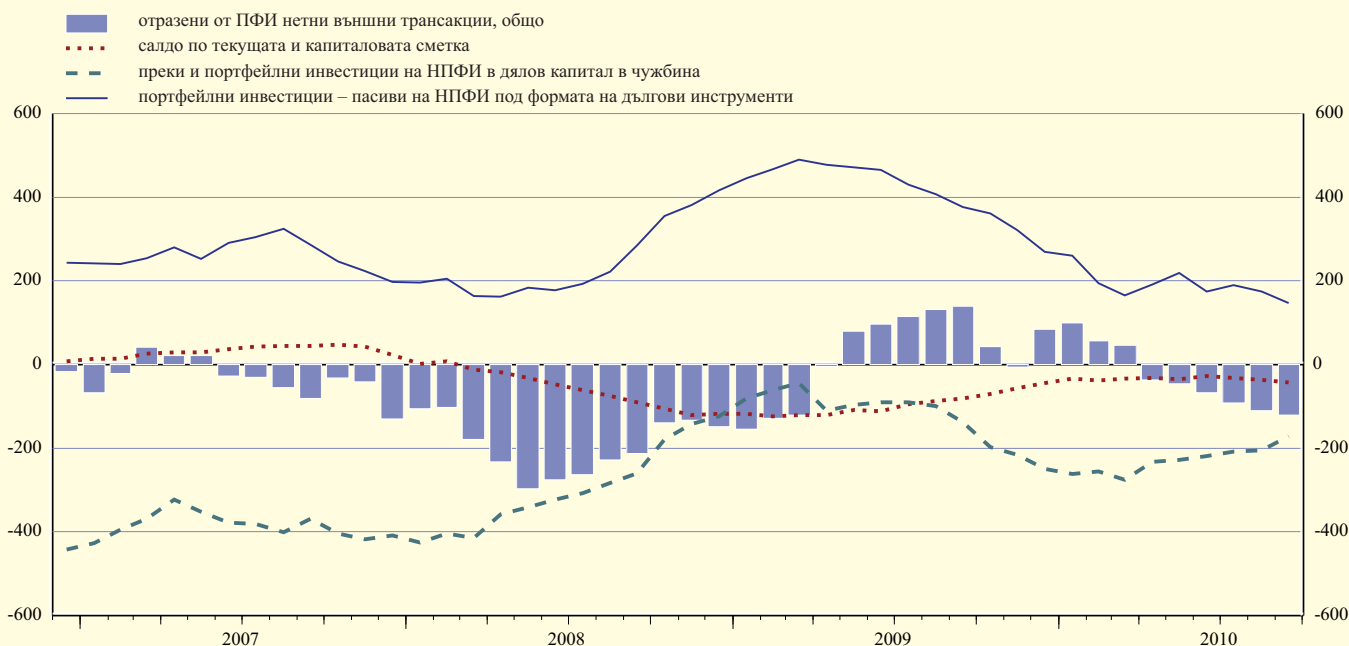
Източник: ЕЦБ.

7.4 Парично представяне на платежния баланс¹⁾ (млрд. евро; трансакции)

Показатели от платежния баланс, отразяващи нетни трансакции на ПФИ

	Показатели от платежния баланс, отразяващи нетни трансакции на ПФИ											
	Общо	Салдо по текущата и капиталовата сметка	Трансакции на НПФИ								Финансови деривати	Грешки и пропуски
			Преки инвестиции		Портфейлни инвестиции				Други инвестиции			
			На резидентни единици в страни извън еврозоната	На нерезидентни единици в страни от еврозоната	Активи		Пасиви		Активи	Пасиви		
					Дялов капитал	Дългови инструменти	Дялов капитал	Дългови инструменти				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
2007	-130,1	22,3	-494,4	413,7	-36,6	-165,1	131,1	197,5	-360,3	240,8	-67,2	-11,9
2008	-148,2	-117,1	-314,1	92,7	70,4	-15,0	-185,8	416,7	-62,9	35,5	-74,9	6,3
2009	84,8	-43,7	-269,5	207,0	-49,1	-121,4	79,0	269,6	102,3	-153,6	51,5	12,6
2009 3 тр.	6,8	0,8	-66,7	39,0	-38,0	-30,5	62,2	38,4	19,1	-40,7	2,0	21,4
4 тр.	42,1	12,7	-46,7	56,9	-34,9	-35,6	38,8	13,0	28,1	2,0	8,6	-0,7
2010 1 тр.	-81,8	-19,3	-32,5	-2,8	-26,8	-40,5	17,0	25,6	-33,6	30,0	3,9	-2,8
2 тр.	-33,8	-21,3	-60,4	22,9	2,0	-45,0	1,7	98,0	-31,8	18,9	6,5	-25,2
3 тр.	-47,0	-15,1	-26,7	5,8	-10,0	-39,9	13,8	10,6	-20,1	44,5	3,0	-12,8
2009 септ.	-6,1	-4,2	-40,7	1,9	-6,3	1,9	14,2	44,0	0,0	-20,5	3,2	0,5
окт.	13,7	0,3	-15,3	23,5	-13,3	-6,8	-22,3	44,3	-26,6	32,9	1,7	-4,6
ноем.	-10,6	0,3	-14,9	12,3	-7,6	-15,0	0,9	10,0	4,5	4,3	0,8	-6,3
дек.	39,0	12,2	-16,4	21,1	-14,1	-13,8	60,2	-41,3	50,1	-35,2	6,1	10,2
2010 ян.	-28,3	-12,1	-6,4	3,4	-11,5	-11,1	-3,0	29,7	-9,1	-2,0	3,9	-10,1
февр.	-11,9	-6,4	3,7	-7,3	-1,3	-5,2	17,9	-11,1	-13,9	4,5	0,3	6,9
март	-41,6	-0,8	-29,8	1,2	-14,0	-24,2	2,2	6,9	-10,7	27,5	-0,3	0,4
апр.	-44,4	-6,8	-17,3	1,9	-3,5	-14,4	-5,6	44,5	-18,0	-15,8	0,3	-9,7
май	5,7	-15,5	-28,7	16,1	11,1	-22,4	-1,2	62,6	-28,7	22,1	-0,4	-9,3
юни	5,0	1,1	-14,4	4,9	-5,6	-8,2	8,5	-9,1	14,9	12,5	6,5	-6,2
юли	-27,4	4,9	-7,9	7,6	-2,3	-23,3	-0,3	-6,7	-3,6	13,0	1,0	-9,8
авг.	-3,8	-10,3	-15,4	3,9	-2,1	0,0	8,5	0,4	-8,4	15,9	3,9	-0,1
септ.	-15,8	-9,7	-3,4	-5,7	-5,6	-16,6	5,6	16,8	-8,1	15,6	-1,9	-2,9
	трансакции с натрупване за 12 месеца											
2010 септ.	-120,5	-43,0	-166,3	82,8	-69,8	-161,1	71,3	147,1	-57,5	95,4	22,0	-41,5

Г38 Основни показатели на платежния баланс, отразяващи тенденциите в нетните външни трансакции на ПФИ¹⁾ (млрд. евро; натрупани трансакции за 12 месеца)

Източник: ЕЦБ.

1) Данните се отнасят за променлив състав на еврозоната. За по-подробна информация виж общите бележки.

7.5 Търговия със стоки (сезонно изгладени данни, ако не е посочено друго)

1. Стойности и обеми по групи продукти¹⁾ (сезонно изгладени данни, ако не е посочено друго)

	Общо (сезонно изгладени)		Износ (f.o.b.)					Внос (c.i.f.)					
	Износ	Внос	Общо			Допълнителен показател: промишлени стоки		Общо			Допълнителен показател:		
			Междинен	Инвестиционни стоки	Потребление			Междинен	Инвестиционни стоки	Потребление	Промислени стоки	Петрол	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Стойности (млрд. евро; годишно процентно изменение за колони 1 и 2)													
2008	3,9	8,2	1 561,6	771,1	337,9	413,9	1 303,8	1 610,3	1 019,2	232,9	333,9	1 021,7	293,6
2009	-18,1	-22,1	1 276,8	627,1	264,1	354,9	1 062,5	1 259,6	727,7	193,6	315,4	838,3	175,1
2009 4 тр.	-9,3	-14,4	328,4	163,6	66,8	91,8	273,6	321,6	189,8	48,3	78,5	212,3	49,3
2010 1 тр.	12,9	9,5	354,7	176,2	68,9	98,7	292,6	350,8	209,7	52,3	81,8	232,5	53,1
2 тр.	22,3	27,2	377,6	188,4	75,7	103,6	315,7	381,7	231,9	56,0	84,9	251,6	59,3
3 тр.	22,6	26,1	394,4	.	.	.	328,1	393,7	.	.	.	260,7	.
2010 апр.	17,1	19,9	122,1	61,3	23,6	33,6	100,9	122,0	74,0	17,5	27,3	79,8	19,2
май	22,9	29,7	124,3	61,5	25,1	34,2	104,1	127,1	77,1	18,2	28,5	83,3	20,3
юни	26,6	32,0	131,2	65,6	27,0	35,8	110,7	132,6	80,9	20,3	29,1	88,5	19,8
юли	17,3	25,6	130,7	65,0	26,1	35,7	109,1	130,8	79,3	20,1	28,9	86,8	20,3
авг.	29,8	32,8	131,5	65,8	26,3	35,6	109,3	133,1	81,2	20,0	29,6	88,2	20,5
септ.	22,2	21,0	132,2	.	.	.	109,7	129,8	.	.	.	85,6	.
Индекси за обем (2000 г. = 100; годишно процентно изменение за колони 1 и 2)													
2008	1,4	0,1	143,4	136,8	154,2	147,0	142,3	126,9	119,2	140,4	144,5	133,3	108,1
2009	-16,6	-14,5	119,4	115,0	119,2	127,5	115,9	108,9	99,8	114,9	136,0	110,5	97,8
2009 3 тр.	-16,6	-15,8	119,8	115,7	117,5	128,7	116,9	107,0	96,7	115,2	135,7	109,6	95,4
4 тр.	-6,7	-7,7	123,2	120,1	121,3	132,5	120,2	111,1	102,4	117,3	138,7	114,6	95,7
2010 1 тр.	11,5	4,6	130,2	126,3	124,3	138,7	126,4	116,1	107,2	123,0	140,5	121,8	94,9
2 тр.	16,2	14,0	134,8	130,9	134,9	141,4	133,4	119,3	110,4	127,4	140,5	126,4	94,8
2010 март	20,2	13,5	137,8	131,9	138,8	146,3	136,6	122,9	111,6	133,3	147,5	130,1	101,8
апр.	12,2	8,2	132,3	129,4	127,2	139,9	129,5	116,3	107,8	121,2	137,1	122,0	92,6
май	17,1	16,0	133,4	128,3	134,2	140,1	132,0	119,6	110,0	125,4	143,4	126,6	96,8
юни	19,2	17,9	138,9	135,1	143,3	144,2	138,7	122,0	113,6	135,6	141,0	130,7	94,9
юли	10,5	10,4	137,8	133,5	139,7	141,5	135,6	119,2	110,4	132,2	138,6	127,0	97,3
авг.	22,8	19,4	139,6	134,9	140,8	145,2	137,2	121,8	112,9	134,2	142,5	130,5	98,6

2. Цени²⁾ (годишно процентно изменение, ако не е посочено друго)

	Експортни цени на производител в промишлеността (f.o.b.) ³⁾							Цени на вноса в промишлеността (c.i.f.)						
	Общо (2005 г. = 100)	Общо				Допълнителен показател: преработваща промишленост		Общо (2005 г. = 100)	Общо				Допълнителен показател: преработваща промишленост	
		Междинни стоки	Инвестиционни стоки	Потребителски стоки	Енергия				Междинни стоки	Инвестиционни стоки	Потребителски стоки	Енергия		
% от всичко	100,0	100,0	33,1	44,5	17,9	4,5	99,2	100,0	100,0	28,4	27,9	22,1	21,6	81,1
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
2008	104,1	1,9	1,7	-0,4	2,3	23,8	1,7	110,8	5,5	-0,4	-4,6	2,3	28,6	-0,2
2009	101,5	-2,6	-3,8	0,6	0,5	-23,7	-2,5	99,2	-10,4	-5,7	-1,3	0,3	-28,3	-4,0
2010 1 тр.	103,3	1,6	-0,1	-0,2	0,7	35,6	1,7	104,3	5,3	2,1	-2,4	-0,8	27,2	0,4
2 тр.	105,9	4,3	5,2	0,9	2,4	30,9	4,3	109,7	11,2	10,8	0,0	2,7	33,1	5,6
3 тр.	106,1	4,6	6,4	1,6	2,9	19,6	4,5	110,2	11,1	12,2	2,0	4,7	25,9	6,7
2010 май	105,9	4,5	5,5	0,9	2,6	30,3	4,4	109,6	11,6	11,3	0,2	3,0	33,2	6,0
юни	106,5	4,6	6,4	1,5	3,1	20,9	4,5	110,7	11,1	12,8	1,6	4,4	25,5	7,0
юли	106,1	4,6	6,4	1,4	2,9	23,2	4,5	110,1	11,8	12,4	2,0	4,1	29,2	6,7
авг.	106,1	4,2	6,2	1,6	2,7	14,3	4,1	110,3	10,1	11,6	1,8	4,7	21,5	6,2
септ.	106,2	4,9	6,6	1,9	2,9	21,7	4,8	110,2	11,5	12,6	2,1	5,3	27,1	7,1
окт.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	0,0	.	.	.	6,0

Източник: Евростат.

- 1) Продуктови групи, както са класифицирани в широките икономически категории. За разлика от показаните в таблица 2 групите на междинните и потребителските продукти включват селскостопански и енергийни продукти.
- 2) Продуктови групи, както са класифицирани в широките икономически категории. За разлика от показаните в таблица 1 групите на междинните и потребителските продукти не включват енергийни продукти, а селскостопанските не са обхванати. Структурата на преработващата промишленост се различава от данните в таблица 1, колони 7 и 12. Те представляват ценови индекси, които следват единствено изменението в определена кошница от продукти, а не са съотношения между представените в таблица 1 стойности и обеми, върху които оказват влияние измененията в структурата и качеството на търгуваните стоки. Тези индекси се различават от дефлаторите на БВП за внос и износ (показани в раздел 5.1, таблица 3) главно по това, че дефлаторите включват всички стоки и услуги и обхващат презграничната търговия в рамките на еврозоната.
- 3) Експортните цени на производител в промишлеността се отнасят за преки сделки между местни производители и чуждестранни клиенти. В противовес на данните за стойности и обеми в таблица 1 износът на търговци на едро и реекспортът не са обхванати.

7.5 Търговия със стоки (млрд. евро, ако не е посочено друго; сезонно изгладени)

3. Географска разбивка

	Общо	Държави – членки на ЕС, извън еврозоната				Русия	Швей- цария	Турция	САЩ	Азия		Африка	Латин- ска Аме- рика	Други държа- ви	
		Дания	Швеция	Обеди- нено кралство	Други страни от ЕС					Китай	Япония				
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	Износ (f.o.b.)														
2008	1 561,6	35,1	53,9	220,4	233,7	78,5	86,7	42,7	186,5	309,5	65,7	33,7	100,1	68,2	146,2
2009	1 276,8	27,1	40,8	175,2	176,3	49,4	78,7	34,7	152,7	283,6	68,8	28,8	91,8	54,2	112,2
2009 2 тр.	311,2	6,6	9,8	42,9	42,4	12,3	19,1	8,4	38,5	70,2	17,0	7,1	22,8	12,5	25,9
3 тр.	320,5	6,7	10,4	44,4	44,5	12,0	19,6	9,3	36,9	71,7	17,8	7,2	22,7	14,4	27,9
4 тр.	328,4	6,6	10,7	44,9	45,9	12,4	19,8	9,3	38,0	74,7	18,8	7,3	23,0	14,3	28,8
2010 1 тр.	354,7	7,0	11,7	46,6	48,3	13,5	21,4	10,7	41,1	81,7	22,3	8,1	24,9	16,8	31,1
2 тр.	377,6	7,4	12,9	47,9	51,7	15,7	22,9	11,4	45,3	87,9	23,4	8,7	25,6	18,6	30,5
3 тр.	394,4	.	.	.	.	17,2	23,7	12,0	47,9	91,3	23,6	8,9	26,7	18,8	.
2010 апр.	122,1	2,4	4,1	15,7	16,5	5,1	7,4	3,8	14,8	28,0	7,5	2,8	8,6	5,7	9,9
май	124,3	2,5	4,2	15,7	17,2	5,1	7,5	3,5	15,0	28,9	7,8	2,9	8,4	6,3	9,9
юни	131,2	2,5	4,6	16,4	18,0	5,4	7,9	4,1	15,5	30,9	8,1	3,0	8,6	6,6	10,7
юли	130,7	2,5	4,4	16,4	17,7	5,6	7,9	4,0	15,9	30,6	7,9	3,0	8,7	6,2	10,7
авг.	131,5	2,5	4,3	16,8	18,3	5,9	7,9	3,8	16,0	29,9	7,7	3,0	9,0	6,3	10,8
септ.	132,2	.	.	.	.	5,8	7,9	4,2	16,1	30,8	8,0	3,0	9,0	6,3	.
	Процентен дял от общия износ														
2009	100,0	2,1	3,2	13,7	13,8	3,9	6,2	2,7	12,0	22,2	5,4	2,3	7,2	4,2	8,8
	Внос (c.i.f.)														
2008	1 610,3	30,7	52,1	164,8	184,8	122,0	70,2	32,4	136,0	479,8	184,7	57,4	141,2	81,7	114,7
2009	1 259,6	26,9	37,5	126,9	161,7	81,6	65,2	26,2	115,5	376,7	157,9	43,8	93,9	59,4	87,9
2009 2 тр.	304,4	6,5	8,9	31,0	39,0	18,1	16,2	6,3	30,1	92,3	38,2	10,5	22,9	14,3	19,1
3 тр.	312,2	6,8	9,6	31,7	41,1	21,9	16,1	6,6	25,7	92,6	38,9	10,9	22,7	14,8	22,7
4 тр.	321,6	6,7	9,6	32,5	42,7	23,7	16,1	6,8	28,0	94,2	39,5	10,8	24,3	15,5	21,4
2010 1 тр.	350,8	6,6	10,3	35,1	45,1	24,5	17,1	7,4	29,3	109,7	45,9	11,7	26,8	16,5	22,5
2 тр.	381,7	6,8	11,7	36,5	48,8	27,2	19,5	7,5	32,6	123,8	51,9	12,8	29,4	18,1	19,7
3 тр.	393,7	.	.	.	.	26,5	19,1	7,5	31,2	128,0	56,7	13,0	29,1	19,6	.
2010 апр.	122,0	2,1	3,6	11,7	15,5	8,7	5,9	2,5	10,1	39,4	16,0	4,2	10,0	5,8	6,6
май	127,1	2,3	3,8	12,2	16,5	9,7	6,9	2,5	10,1	40,8	17,0	4,2	9,6	6,0	6,7
юни	132,6	2,4	4,2	12,5	16,8	8,8	6,7	2,6	12,4	43,7	18,9	4,5	9,8	6,3	6,5
юли	130,8	2,3	4,1	12,6	16,5	9,1	6,5	2,4	10,3	42,6	18,6	4,4	9,5	6,5	8,4
авг.	133,1	2,3	4,1	13,0	16,9	8,9	6,4	2,5	10,3	43,4	19,2	4,3	10,1	6,6	8,6
септ.	129,8	.	.	.	.	8,5	6,2	2,5	10,6	42,1	18,9	4,3	9,5	6,6	.
	Процентен дял от общия внос														
2009	100,0	2,1	3,0	10,1	12,8	6,5	5,2	2,1	9,2	29,9	12,5	3,5	7,5	4,7	7,0
	Салдо														
2008	-48,8	4,4	1,8	55,7	49,0	-43,6	16,5	10,4	50,6	-170,3	-119,1	-23,7	-41,0	-13,6	31,4
2009	17,2	0,2	3,3	48,2	14,6	-32,2	13,6	8,4	37,2	-93,1	-89,1	-15,0	-2,2	-5,2	24,3
2009 2 тр.	6,7	0,1	0,9	11,9	3,4	-5,9	3,0	2,1	8,4	-22,2	-21,3	-3,5	0,0	-1,8	6,8
3 тр.	8,3	-0,1	0,8	12,7	3,4	-9,8	3,5	2,7	11,2	-20,9	-21,1	-3,7	0,0	-0,4	5,2
4 тр.	6,9	-0,1	1,1	12,4	3,2	-11,3	3,6	2,5	10,0	-19,4	-20,7	-3,4	-1,4	-1,2	7,5
2010 1 тр.	3,9	0,4	1,3	11,5	3,3	-11,0	4,3	3,4	11,8	-28,0	-23,6	-3,6	-1,9	0,3	8,5
2 тр.	-4,1	0,6	1,2	11,4	2,9	-11,5	3,4	3,9	12,7	-35,9	-28,6	-4,1	-3,8	0,5	10,8
3 тр.	0,6	.	.	.	.	-9,3	4,6	4,5	16,7	-36,8	-33,1	-4,0	-2,4	-0,8	.
2010 апр.	0,1	0,3	0,5	4,0	0,9	-3,6	1,6	1,3	4,6	-11,3	-8,5	-1,3	-1,4	-0,1	3,3
май	-2,8	0,2	0,3	3,5	0,7	-4,5	0,6	1,1	4,9	-11,9	-9,2	-1,3	-1,2	0,3	3,2
юни	-1,4	0,1	0,4	3,9	1,3	-3,4	1,2	1,5	3,2	-12,7	-10,8	-1,5	-1,2	0,3	4,2
юли	-0,1	0,3	0,3	3,8	1,2	-3,5	1,4	1,6	5,6	-12,0	-10,7	-1,4	-0,8	-0,2	2,3
авг.	-1,7	0,2	0,2	3,9	1,4	-3,1	1,5	1,3	5,6	-13,5	-11,5	-1,3	-1,1	-0,3	2,2
септ.	2,4	.	.	.	.	-2,7	1,6	1,6	5,5	-11,3	-10,9	-1,3	-0,5	-0,3	.

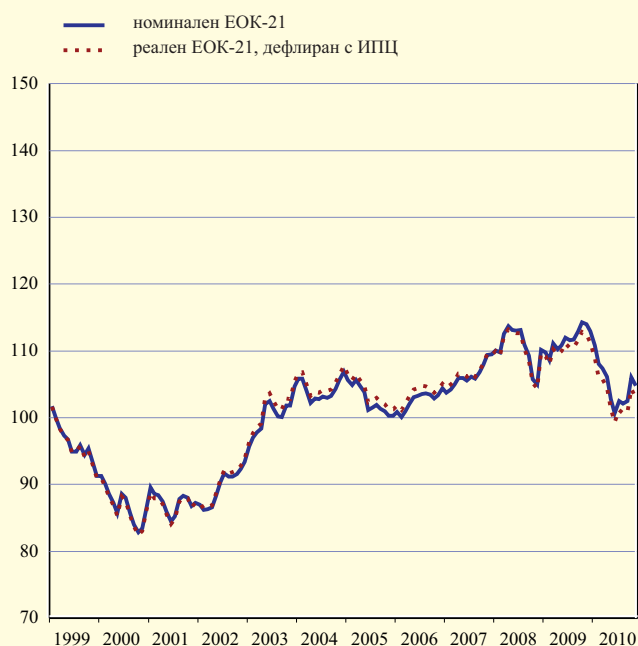
Източник: Евростат.

ОБМЕННИ КУРСОВЕ

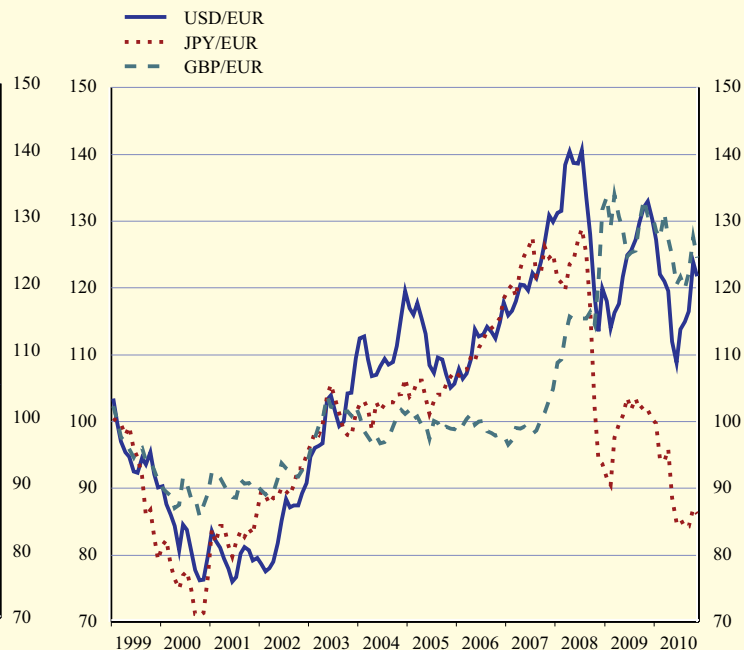
8.1 Ефективни обменни курсове¹⁾ (средни за периода; индекс 1 тр. на 1999 г. = 100)

	ЕОК-21						ЕОК-41	
	Номинален	Реален ИПЦ	Реален ИЦП	Реален Дефлатор на БВП	Реален РТЕППП	Реален Разходи за труд на единица продукция общо за икономиката	Номинален	Реален ИПЦ
	1	2	3	4	5	6	7	8
2007	106,3	106,8	103,8	102,9	105,8	100,6	113,0	104,3
2008	110,5	110,1	105,8	105,5	112,5	104,3	118,0	107,2
2009	111,7	110,6	104,2	106,4	118,2	106,4	120,6	108,0
2009 3 тр.	112,1	110,9	104,4	106,7	118,4	106,3	121,0	108,2
4 тр.	113,8	112,2	105,6	108,0	119,3	109,0	122,5	109,0
2010 1 тр.	108,7	106,9	100,7	102,8	113,8	103,5	116,9	103,4
2 тр.	103,1	101,8	95,8	97,7	108,2	97,9	110,4	97,8
3 тр.	102,3	100,9	95,2	-	-	-	109,8	97,2
2009 ноем.	114,0	112,5	105,8	-	-	-	122,9	109,3
дек.	113,0	111,2	104,5	-	-	-	121,7	108,0
2010 ян.	110,8	108,9	102,4	-	-	-	119,1	105,5
февр.	108,0	106,1	100,0	-	-	-	116,2	102,7
март	107,4	105,7	99,5	-	-	-	115,2	102,0
апр.	106,1	104,5	98,5	-	-	-	113,5	100,5
май	102,8	101,4	95,5	-	-	-	109,9	97,4
юни	100,7	99,4	93,6	-	-	-	107,7	95,5
юли	102,5	101,1	95,1	-	-	-	109,9	97,5
авг.	102,1	100,7	94,8	-	-	-	109,5	97,0
септ.	102,5	100,9	95,5	-	-	-	110,0	97,2
окт.	106,1	104,3	99,0	-	-	-	113,8	100,4
ноем.	104,8	103,0	97,8	-	-	-	112,4	99,1
Процентно изменение спрямо предходния месец								
2010 ноем.	-1,2	-1,3	-1,2	-	-	-	-1,2	-1,3
Процентно изменение спрямо предходната година								
2010 ноем.	-8,1	-8,4	-7,6	-	-	-	-8,5	-9,3

Г39 Ефективни обменни курсове (месечни средни; индекс 1 тр. на 1999 г. = 100)

Г40 Двустранни обменни курсове (месечни средни; индекс 1 тр. на 1999 г. = 100)

Източник: ЕЦБ.

1) Дефиницията за групи търговски партньори и допълнителна информация са предоставени в общите бележки.

8.2 Двустранни обменни курсове

(средни стойности за периода; единици национална валута за 1 евро)

	Датска крона	Шведска крона	Британска лира	Щатски долар	Японска йена	Швейцар- ски франк	Южноко- рейски вон	Хонконг- ски долар	Сингапур- ски долар	Канадски долар	Норвежка крона	Австралий- ски долар
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	1	0	112
2007	7,4506	9,2501	0,68434	1,3705	161,25	1,6427	1 272,99	10,6912	2,0636	1,4678	8,0165	1,6348
2008	7,4560	9,6152	0,79628	1,4708	152,45	1,5874	1 606,09	11,4541	2,0762	1,5594	8,2237	1,7416
2009	7,4462	10,6191	0,89094	1,3948	130,34	1,5100	1 772,90	10,8114	2,0241	1,5850	8,7278	1,7727
2010 1 тр.	7,4426	9,9464	0,88760	1,3829	125,48	1,4632	1 581,41	10,7364	1,9395	1,4383	8,1020	1,5293
2 тр.	7,4416	9,6313	0,85239	1,2708	117,15	1,4086	1 481,01	9,8857	1,7674	1,3054	7,9093	1,4403
3 тр.	7,4498	9,3804	0,83305	1,2910	110,68	1,3321	1 526,12	10,0324	1,7503	1,3416	7,9561	1,4289
2010 май	7,4413	9,6641	0,85714	1,2565	115,83	1,4181	1 465,81	9,7843	1,7503	1,3060	7,8907	1,4436
юни	7,4409	9,5723	0,82771	1,2209	110,99	1,3767	1 483,22	9,5091	1,7081	1,2674	7,9062	1,4315
юли	7,4522	9,4954	0,83566	1,2770	111,73	1,3460	1 538,85	9,9308	1,7588	1,3322	8,0201	1,4586
авг.	7,4495	9,4216	0,82363	1,2894	110,04	1,3413	1 522,39	10,0193	1,7482	1,3411	7,9325	1,4337
септ.	7,4476	9,2241	0,83987	1,3067	110,26	1,3089	1 517,10	10,1470	1,7439	1,3515	7,9156	1,3943
окт.	7,4567	9,2794	0,87638	1,3898	113,67	1,3452	1 560,30	10,7835	1,8116	1,4152	8,1110	1,4164
ноем.	7,4547	9,3166	0,85510	1,3661	112,69	1,3442	1 544,16	10,5941	1,7739	1,3831	8,1463	1,3813
Процентно изменение спрямо предходния месец												
2010 ноем.	0,0	0,4	-2,4	-1,7	-0,9	-0,1	-1,0	-1,8	-2,1	-2,3	0,4	-2,5
Процентно изменение спрямо предходната година												
2010 ноем.	0,2	-9,8	-4,9	-8,4	-15,3	-11,0	-11,0	-8,3	-14,3	-12,5	-3,2	-14,9

	Чешка крона	Естонска крона	Латвийски лат	Литовски литас	Унгарски форинт	Полска злота	Български лев	Нова румънска лея	Хърватска куна	Нова турска лира
	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
2007	27,766	15,6466	0,7001	3,4528	251,35	3,7837	1,9558	3,3353	7,3376	1,7865
2008	24,946	15,6466	0,7027	3,4528	251,51	3,5121	1,9558	3,6826	7,2239	1,9064
2009	26,435	15,6466	0,7057	3,4528	280,33	4,3276	1,9558	4,2399	7,3400	2,1631
2010 1 тр.	25,868	15,6466	0,7087	3,4528	268,52	3,9869	1,9558	4,1135	7,2849	2,0866
2 тр.	25,591	15,6466	0,7078	3,4528	274,85	4,0171	1,9558	4,1854	7,2477	1,9560
3 тр.	24,928	15,6466	0,7089	3,4528	282,44	4,0087	1,9558	4,2553	7,2532	1,9560
2010 май	25,663	15,6466	0,7075	3,4528	276,78	4,0567	1,9558	4,1767	7,2630	1,9459
юни	25,780	15,6466	0,7082	3,4528	281,49	4,1055	1,9558	4,2434	7,2225	1,9274
юли	25,328	15,6466	0,7090	3,4528	283,75	4,0814	1,9558	4,2608	7,2198	1,9669
авг.	24,806	15,6466	0,7085	3,4528	281,45	3,9899	1,9558	4,2396	7,2525	1,9484
септ.	24,651	15,6466	0,7091	3,4528	282,10	3,9548	1,9558	4,2655	7,2874	1,9528
окт.	24,531	15,6466	0,7094	3,4528	274,01	3,9496	1,9558	4,2787	7,3277	1,9800
ноем.	24,633	15,6466	0,7094	3,4528	275,51	3,9520	1,9558	4,2940	7,3830	1,9717
Процентно изменение спрямо предходния месец										
2010 ноем.	0,4	0,0	0,0	0,0	0,5	0,1	0,0	0,4	0,8	-0,4
Процентно изменение спрямо предходната година										
2010 ноем.	-4,6	0,0	0,1	0,0	1,7	-5,1	0,0	0,1	1,2	-11,4

	Бразилски реал ¹⁾	Китайски ренминби юан	Исландска крона ²⁾	Индийска рупия ³⁾	Индонезийска рупия	Малайзийски рингит	Мексиканско песо ⁴⁾	Новозеландски долар	Филипинско песо	Руска рубла	Южноафрикански ранд	Тайландски бат
	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34
2007	2,6633	10,4178	87,63	56,4186	12 528,33	4,7076	14,9743	1,8627	63,026	35,0183	9,6596	44,214
2008	2,6737	10,2236	143,83	63,6143	14 165,16	4,8893	16,2911	2,0770	65,172	36,4207	12,0590	48,475
2009	2,7674	9,5277	-	67,3611	14 443,74	4,9079	18,7989	2,2121	66,338	44,1376	11,6737	47,804
2010 1 тр.	2,4917	9,4417	-	63,4796	12 809,32	4,6590	17,6555	1,9510	63,593	41,2697	10,3852	45,472
2 тр.	2,2762	8,6717	-	57,9879	11 581,24	4,1172	15,9583	1,8145	57,848	38,5027	9,5974	41,152
3 тр.	2,2589	8,7388	-	59,9818	11 612,07	4,0716	16,5210	1,7979	58,363	39,5260	9,4593	40,825
2010 май	2,2750	8,5794	-	57,6166	11 517,01	4,0874	15,9856	1,8010	57,315	38,2707	9,6117	40,714
юни	2,2057	8,3245	-	56,8582	11 169,39	3,9853	15,5346	1,7667	56,594	38,1507	9,3398	39,635
юли	2,2600	8,6538	-	59,8100	11 546,78	4,0924	16,3699	1,7925	59,072	39,1317	9,6351	41,273
авг.	2,2691	8,7520	-	60,0584	11 573,26	4,0654	16,4571	1,8059	58,245	39,1898	9,4192	40,937
септ.	2,2476	8,8104	-	60,0771	11 716,16	4,0570	16,7361	1,7955	57,772	40,2564	9,3236	40,264
окт.	2,3378	9,2665	-	61,7399	12 407,16	4,3092	17,2845	1,8498	60,285	42,1471	9,6165	41,636
ноем.	2,3391	9,0895	-	61,4539	12 224,00	4,2588	16,8386	1,7703	59,485	42,3360	9,5320	40,826
Процентно изменение спрямо предходния месец												
2010 ноем.	0,1	-1,9	-	-0,5	-1,5	-1,2	-2,6	-4,3	-1,3	0,4	-0,9	-1,9
Процентно изменение спрямо предходната година												
2010 ноем.	-9,3	-10,7	-	-11,5	-13,4	-15,8	-13,9	-13,4	-15,2	-2,0	-15,0	-17,7

Източник: ЕЦБ.

1) За тези валути ЕЦБ изчислява и публикува референтните обменни курсове към еврото от 1 януари 2008 г. Данните преди тази дата са за сведение.

2) Последният отчетен обменен курс на исландската круна към еврото е от 3 декември 2008 г.

3) За тази валута ЕЦБ изчислява и публикува референтен обменен курс към еврото от 1 януари 2009 г. Данните преди тази дата са за сведение.

ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ ИЗВЪН ЕВРОЗОНАТА

9.1 Икономическо и финансово развитие в други държави – членки на ЕС (годишно процентно изменение, ако не е посочено друго)

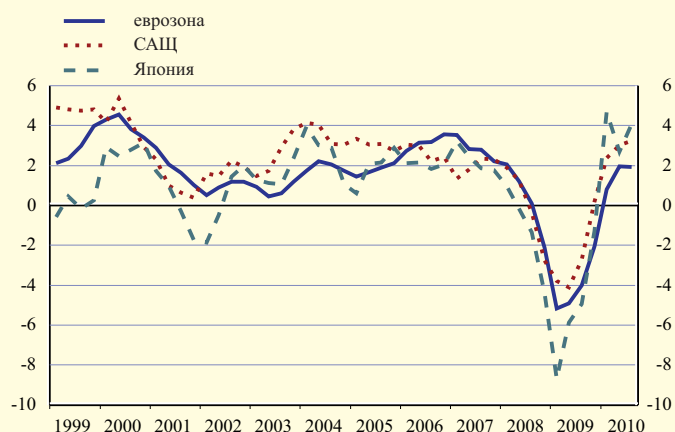
	България	Чешка република	Дания	Естония	Латвия	Литва	Унгария	Полша	Румъния	Швеция	Обединено кралство
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
ХИПЦ											
2008	12,0	6,3	3,6	10,6	15,3	11,1	6,0	4,2	7,9	3,3	3,6
2009	2,5	0,6	1,1	0,2	3,3	4,2	4,0	4,0	5,6	1,9	2,2
2010 2 тр.	2,9	0,9	2,0	2,9	-2,3	0,5	5,2	2,5	4,3	1,8	3,4
3 тр.	3,3	1,6	2,3	3,1	-0,3	1,8	3,6	2,1	7,5	1,3	3,1
2010 авг.	3,2	1,5	2,3	2,8	-0,4	1,8	3,6	1,9	7,6	1,1	3,1
септ.	3,6	1,8	2,5	3,8	0,3	1,8	3,7	2,5	7,7	1,5	3,0
окт.	3,6	1,8	2,4	4,5	0,9	2,6	4,3	2,6	7,9	1,6	3,1
Дефицит(-)/излишък(+) на сектор „държавно управление“ като процент от БВП											
2007	1,1	-0,7	4,8	2,5	-0,3	-1,0	-5,0	-1,9	-2,6	3,6	-2,7
2008	1,7	-2,7	3,4	-2,8	-4,2	-3,3	-3,7	-3,7	-5,7	2,2	-5,0
2009	-4,7	-5,8	-2,7	-1,7	-10,2	-9,2	-4,4	-7,2	-8,6	-0,9	-11,4
Брутен дълг на сектор „държавно управление“ като процент от БВП											
2007	17,2	29,0	27,4	3,7	9,0	16,9	66,1	45,0	12,6	40,0	44,5
2008	13,7	30,0	34,2	4,6	19,7	15,6	72,3	47,1	13,4	38,2	52,1
2009	14,7	35,3	41,4	7,2	36,7	29,5	78,4	50,9	23,9	41,9	68,2
Доходност на дългосрочни държавни облигации като процент годишно; средни стойности за периода											
2010 май	6,13	4,10	2,93	-	10,13	5,15	7,07	5,72	7,27	2,73	3,60
юни	6,21	4,26	2,70	-	10,12	5,15	7,60	5,87	7,10	2,61	3,14
юли	6,05	3,97	2,72	-	10,00	5,15	7,39	5,84	7,18	2,70	2,97
авг.	5,99	3,56	2,45	-	10,00	5,15	7,07	5,62	7,15	2,45	2,68
септ.	5,90	3,34	2,40	-	9,97	5,15	7,04	5,49	7,14	2,53	2,84
окт.	5,82	3,43	2,46	-	9,24	5,15	6,87	5,53	7,02	2,64	2,80
Тримесечни лихвени проценти като процент годишно; средни стойности за периода											
2010 май	4,19	1,27	1,25	1,67	2,26	1,47	6,23	3,85	6,38	0,60	0,70
юни	4,18	1,24	1,15	1,47	2,09	1,64	5,43	3,86	6,60	0,70	0,73
юли	4,09	1,23	1,13	1,40	1,74	1,70	6,17	3,84	6,92	0,87	0,74
авг.	4,04	1,24	1,14	1,29	1,28	1,70	5,82	3,82	6,46	0,99	0,73
септ.	3,94	1,22	1,15	1,16	1,19	1,65	6,41	3,82	6,48	1,16	0,73
окт.	3,99	1,20	1,19	1,08	1,22	1,61	5,90	3,83	6,44	1,37	0,74
Реален БВП											
2008	6,2	2,5	-1,1	-5,1	-4,2	2,9	0,8	5,1	7,3	-0,6	-0,1
2009	-4,9	-4,1	-5,2	-13,9	-18,0	-14,7	-6,7	1,7	-7,1	-5,3	-5,0
2010 1 тр.	-4,0	1,0	-0,9	-2,6	-5,1	-0,6	-1,1	3,1	-2,6	2,8	-0,3
2 тр.	0,5	2,4	3,0	3,1	-2,9	-0,3	0,5	3,8	-0,5	4,5	1,7
3 тр.	.	.	3,1	.	.	0,8	2,1	4,7	-2,5	6,8	2,8
Салдо по текущата и капиталовата сметка като процент от БВП											
2008	-22,3	0,2	2,7	-8,7	-11,6	-11,3	-6,1	-3,7	-11,1	8,6	-1,3
2009	-8,6	0,1	3,5	7,3	11,0	7,6	0,7	-0,5	-3,7	7,4	-1,0
2010 1 тр.	-6,7	2,4	2,8	5,6	12,0	3,9	5,0	0,2	-6,7	7,8	-3,3
2 тр.	-4,2	-2,1	5,1	4,5	7,3	7,8	3,9	-0,5	-7,8	6,0	-1,6
3 тр.	.	.	6,2	.	.	-1,1	.	-3,3	-1,0	5,7	.
Брутен външен дълг като процент от БВП											
2007	94,3	44,5	170,2	109,6	127,6	71,9	120,2	48,4	50,9	176,2	398,5
2008	104,7	50,0	177,8	118,2	129,2	71,3	157,9	57,0	56,0	204,4	441,4
2009 4 тр.	107,9	50,8	189,8	125,5	156,3	87,2	170,9	59,6	69,1	205,0	414,1
2010 1 тр.	106,2	49,0	201,5	123,6	162,4	91,1	176,0	57,8	71,7	206,2	432,0
2 тр.	106,5	52,4	202,0	123,9	164,9	89,7	189,8	60,6	77,0	209,3	419,9
Разходи за труд на единица продукция											
2008	12,5	5,1	6,7	16,3	22,0	10,4	4,3	7,5	22,9	3,1	2,3
2009	12,8	3,6	4,7	1,1	-7,0	-2,8	1,3	4,2	7,2	4,8	5,7
2010 1 тр.	7,7	-2,5	0,4	-10,3	-18,8	-10,8	1,1	4,9	-	-0,6	4,1
2 тр.	0,4	-0,8	-2,3	-9,3	-15,2	-10,0	-0,8	3,2	-	-1,8	0,4
3 тр.	.	.	-3,6	.	.	.	.	.	-	-2,8	.
Стандартизирано ниво на безработицата като процент от работната сила (сезонно изгладени данни)											
2008	5,6	4,4	3,3	5,6	7,5	5,9	7,8	7,2	5,8	6,2	5,7
2009	6,9	6,7	6,0	13,8	17,1	13,7	10,0	8,2	6,9	8,3	7,6
2010 2 тр.	10,0	7,3	7,4	18,5	19,4	18,2	11,3	9,6	7,1	8,6	7,8
3 тр.	10,0	7,0	7,2	16,2	.	18,4	10,9	9,5	.	8,3	.
2010 авг.	10,0	6,9	7,1	-	.	18,4	10,9	9,5	.	8,2	7,7
септ.	10,0	6,9	7,3	-	.	18,4	10,8	9,6	.	8,2	.
окт.	9,9	6,9	.	-	.	.	10,9	9,7	.	8,1	.

Източници: Европейска комисия (главна дирекция „Икономически и финансови въпроси“ и Евростат), национални данни, Ройтерс и изчисления на ЕЦБ.

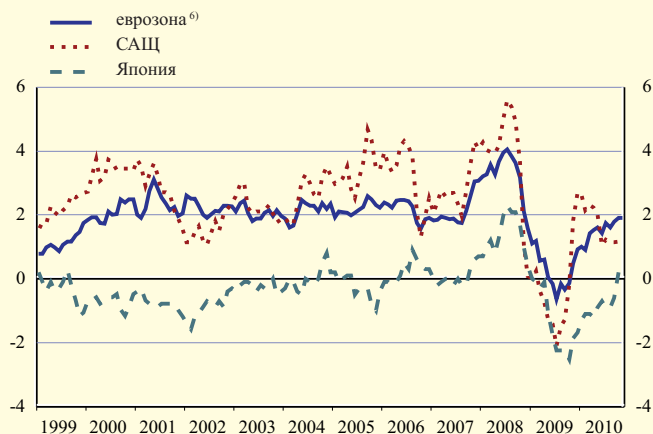
9.2 Икономическо и финансово развитие на САЩ и Япония (годишно процентно изменение, ако не е посочено друго)

	Индекс на потребителските цени	Разходи за труд на единица продукция ¹⁾	Реален БВП	Индекс на промишлената продукция (преработваща промишленост)	Равнище на безработица в процент от работната сила (сезонно изгладени)	Широки пари ²⁾	Лихви по тримесечни между-банкови депозити ³⁾	Доходност по десетгодишните държавни облигации с нулев купон ³⁾ , към края на периода	Обменни курсове ⁴⁾ , национална валута за 1 евро	Фискален дефицит (-)/излишък (+) в процент от БВП	Брутен публичен дълг ⁵⁾ в процент от БВП
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	1	01
САЩ											
2006	3,2	2,9	2,7	2,7	4,6	5,3	5,20	5,26	1,2556	-2,2	47,8
2007	2,9	2,4	1,9	3,2	4,6	6,3	5,30	4,81	1,3705	-2,9	48,4
2008	3,8	2,2	0,0	-4,4	5,8	7,1	2,93	2,70	1,4708	-6,3	56,7
2009	-0,4	-1,6	-2,6	-10,9	9,3	7,9	0,69	4,17	1,3948	-11,3	68,6
2009 3 тр.	-1,6	-2,1	-2,7	-10,0	9,6	7,8	0,41	3,61	1,4303	-11,6	66,6
4 тр.	1,4	-3,4	0,2	-3,7	10,0	5,1	0,27	4,17	1,4779	-11,1	68,6
2010 1 тр.	2,4	-2,9	2,4	3,9	9,7	1,9	0,26	4,01	1,3829	-10,7	71,7
2 тр.	1,8	-2,7	3,0	8,8	9,7	1,6	0,44	3,13	1,2708	-11,2	73,3
3 тр.	1,2	-2,0	3,2	7,1	9,6	2,5	0,39	2,69	1,2910	.	.
2010 юли	1,2	-	-	8,2	9,5	1,9	0,51	3,03	1,2770	-	-
авг.	1,1	-	-	6,8	9,6	2,7	0,36	2,58	1,2894	-	-
септ.	1,1	-	-	6,3	9,6	3,0	0,29	2,69	1,3067	-	-
окт.	1,2	-	-	6,7	9,6	3,2	0,29	2,82	1,3898	-	-
ноем.	.	-	-	.	.	.	0,29	3,12	1,3661	-	-
Япония											
2006	0,2	-0,5	2,0	4,5	4,1	1,0	0,30	1,85	146,02	-1,6	159,9
2007	0,1	-2,3	2,3	2,8	3,8	1,6	0,79	1,70	161,25	-2,4	156,3
2008	1,4	1,7	-1,2	-3,4	4,0	2,1	0,93	1,21	152,45	-2,1	162,2
2009	-1,4	0,4	-5,3	-21,9	5,1	2,7	0,47	1,42	130,34	.	.
2009 3 тр.	-2,2	0,8	-4,9	-19,4	5,4	2,8	0,40	1,45	133,82	.	.
4 тр.	-2,0	-3,6	-1,3	-4,2	5,2	3,3	0,31	1,42	132,69	.	.
2010 1 тр.	-1,2	-3,7	4,7	27,6	4,9	2,8	0,25	1,48	125,48	.	.
2 тр.	-0,9	-1,2	2,7	21,0	5,2	3,0	0,24	1,18	117,15	.	.
3 тр.	-0,8	.	4,1	13,6	5,1	2,8	0,24	1,03	110,68	.	.
2010 юли	-0,9	-	-	14,3	5,2	2,7	0,24	1,13	111,73	-	-
авг.	-0,9	-	-	15,1	5,1	2,8	0,24	1,06	110,04	-	-
септ.	-0,6	-	-	11,6	5,0	2,8	0,22	1,03	110,26	-	-
окт.	0,2	-	-	4,5	.	2,7	0,20	1,01	113,67	-	-
ноем.	.	-	-	.	.	.	0,19	1,27	112,69	-	-

Г41 Реален брутен вътрешен продукт (годишно процентно изменение; тримесечни стойности)

Г42 Индекси на потребителските цени (годишно процентно изменение; месечни стойности)

Източници: Национални данни (колони 1, 2 (САЩ), 3, 4, 5 (САЩ), 6, 9 и 10); ОИСР (колона 2 (Япония)); Евростат (колона 5 (Япония), графични данни за еврозоната); Ройтерс (колони 7 и 8); изчисления на ЕЦБ (колона 11).

- Данните за САЩ са сезонно изгладени.
- Средни стойности за периода; М2 за САЩ, М2+CD за Япония.
- Годишен процент. За повече информация относно лихвите по тримесечните междубанкови депозити виж раздел 4.6.
- За повече информация виж раздел 8.2.
- Брутен консолидиран дълг на сектор „държавно управление“ (към края на периода).
- Данните се отнасят за променлив състав на еврозоната. За по-подробна информация виж общите бележки.

СЪДЪРЖАНИЕ НА ГРАФИКИТЕ

Г1	Парични агрегати	C12
Г2	Източници	C12
Г3	Компоненти на паричните агрегати	C13
Г4	Компоненти на дългосрочните финансови пасиви	C13
Г5	Кредити за финансови посредници и нефинансови предприятия	C14
Г6	Кредити за домакинства	C14
Г7	Кредити за сектор „държавно управление“	C16
Г8	Кредити за нерезиденти на еврозоната	C16
Г9	Депозити по сектори	C17
Г10	Общо депозити и включени в МЗ депозити, по сектори	C17
Г11	Депозити по сектори	C18
Г12	Общо депозити и включени в МЗ депозити, по сектори	C18
Г13	Депозити на правителството и на нерезиденти на еврозоната	C19
Г14	Ценни книжа, притежавани от ПФИ	C20
Г15	Общи салда и брутни емисии на ценни книжа, различни от акции, емитирани от резиденти на еврозоната	C35
Г16	Нетни емисии на ценни книжа, различни от акции: сезонно изгладени и неизгладени	C37
Г17	Годишни темпове на прираст на дългосрочните дългови ценни книжа, по сектор на емитента, във всички валути	C38
Г18	Годишни темпове на прираст на краткосрочните дългови ценни книжа, по сектор на емитента, във всички валути	C39
Г19	Годишни темпове на прираст на котираните акции, емитирани от резиденти на еврозоната	C40
Г20	Брутни емисии на котираните акции по сектор на емитента	C41
Г21	Нови депозити с договорен матуритет	C43
Г22	Нови кредити с плаващ лихвен процент и с до 1 година първоначален период на фиксиране на лихвения процент	C43
Г23	Лихвени проценти на паричния пазар на еврозоната	C44
Г24	Тримесечни лихвени проценти на паричния пазар	C44
Г25	Спот криви на доходност в еврозоната	C45
Г26	Спот лихвени проценти и спредове в еврозоната	C45
Г27	<i>Dow Jones EURO STOXX</i> универсален, <i>Standard & Poor's 500</i> и <i>Nikkei 225</i>	C46
Г28	Заетост – заети лица и отработени часове	C55
Г29	Безработица и свободни работни места	C55
Г30	Дефицит, необходимост от финансиране и изменение на дълга	C60
Г31	Маастрихтски дълг	C60
Г32	Платежен баланс на еврозоната: текуща сметка	C61
Г33	Платежен баланс на еврозоната: преки и портфейлни инвестиции	C61
Г34	Платежен баланс на еврозоната: стоки	C62
Г35	Платежен баланс на еврозоната: услуги	C62
Г36	Международна инвестиционна позиция на еврозоната	C65
Г37	Нетни преки и портфейлни инвестиции на еврозоната	C65
Г38	Основни показатели на платежния баланс, отразяващи тенденциите в нетните външни трансакции на ПФИ	C70
Г39	Ефективни обменни курсове	C73
Г40	Двустранни обменни курсове	C73
Г41	Реален брутен вътрешен продукт	C76
Г42	Индекси на потребителските цени	C76

МЕТОДОЛОГИЧЕСКИ БЕЛЕЖКИ

ОБЗОР НА ЕВРОЗОНАТА

ИЗЧИСЛЯВАНЕ ТЕМПОВЕТЕ НА ПРИРАСТ НА ПАРИЧНИТЕ ПОКАЗАТЕЛИ

Средният темп на прираст за тримесечието, завършващо в месец t , се изчислява по следния начин:

$$а) \left(\frac{0.5I_t + \sum_{i=1}^2 I_{t-i} + 0.5I_{t-3}}{0.5I_{t-12} + \sum_{i=1}^2 I_{t-i-12} + 0.5I_{t-15}} - 1 \right) \times 100,$$

където I_t е индексът на коригираните салда към края на месец t (виж също по-долу). По подобен начин се изчислява и средният темп на прираст за годината, завършваща в месец t :

$$б) \left(\frac{0.5I_t + \sum_{i=1}^{11} I_{t-i} + 0.5I_{t-12}}{0.5I_{t-12} + \sum_{i=1}^{11} I_{t-i-12} + 0.5I_{t-24}} - 1 \right) \times 100.$$

РАЗДЕЛИ 2.1.-2.6.

ИЗЧИСЛЯВАНЕ НА ТРАНСАКЦИИТЕ

На месечна основа трансакциите се изчисляват чрез месечните разлики в салдата, коригирани с прекласификациите, другите преоценки, измененията на валутните курсове и с всички други изменения, които не са резултат от трансакции.

Ако L_t е салдото към края на месец t , C_t^M – корекциите по прекласифицирането през месец t , E_t^M – валутните преоценки, V_t^M – корекциите от други преоценки, то трансакциите F_t^M за месец t се определят, като:

$$в) F_t^M = (L_t - L_{t-1}) - C_t^M - E_t^M - V_t^M.$$

По същия начин за тримесечието, завършващо в месец t , трансакциите F_t^Q се определят, като:

$$г) F_t^Q = (L_t - L_{t-3}) - C_t^Q - E_t^Q - V_t^Q,$$

където L_{t-3} е салдото към края на месец $t-3$ (края на предходното тримесечие), а C_t^Q например са корекциите по прекласифицирането за тримесечието, завършващо в месец t .

При тримесечните динамични редове, за които са налице наблюдения на месечна база (виж по-долу), трансакциите за тримесечието могат да бъдат изведени като сбор от месечните трансакции за тримесечието.

ИЗЧИСЛЯВАНЕ ТЕМПОВЕТЕ НА ПРИРАСТ НА МЕСЕЧНИ ДИНАМИЧНИ РЕДОВЕ

Темповете на прираст могат да бъдат изчислявани или чрез трансакциите, или чрез индекса на коригираните салда. Ако F_t^M и L_t са определени по начина, показан по-горе, индексът I_t на коригираните салда за месец t се определя, като:

$$д) I_t = I_{t-1} \times \left(1 + \frac{F_t^M}{L_{t-1}} \right).$$

Индексът (за сезонно неизгладените динамични редове) текущо се определя на база декември 2006 г. = 100. Динамичните редове за индекса на коригираните салда са публикувани на интернет страницата на ЕЦБ (www.ecb.int) в подраздел *Парична и финансова статистика* на раздел *Статистика*.

Годишният темп на прираст a_t за месец t (т.е. изменението за последните 12 месеца, завършващи в месец t) може да се изчисли посредством една от следните формули:

$$е) a_t = \left[\prod_{i=0}^{11} \left(1 + \frac{F_{t-i}^M}{L_{t-i-1}} \right) - 1 \right] \times 100;$$

$$\text{ж) } a_t = \left(\frac{I_t}{I_{t-12}} - 1 \right) \times 100.$$

Ако не се посочва друго, годишният темп на прираст се отнася за края на обозначения период. Годишното процентно изменение за 2002 г. например се изчислява по формула ж), като индексът за декември 2002 г. се дели на индекса за декември 2001 г.

Темповете на прираст за отделните периоди в рамките на годината могат да бъдат изведени, като се приспособи формула ж). Месечният темп на прираст a_t^M например може да се изчисли, като:

$$\text{з) } a_t^M = \left(\frac{I_t}{I_{t-1}} - 1 \right) \times 100.$$

И накрая, тримесечната центрирана плъзгаща се средна за годишния темп на прираст на МЗ се получава по формулата $(a_{t+1} + a_t + a_{t-1})/3$, където a_t се определя както е посочено в е) и ж) по-горе.

ИЗЧИСЛЯВАНЕ ТЕМПОВЕТЕ НА ПРИРАСТ НА ТРИМЕСЕЧНИ ДИНАМИЧНИ РЕДОВЕ

Ако F_t^Q и L_{t-3} се определят както по-горе, индексът I_t на коригираните салда за тримесечието, завършващо в месец t , се определя по следния начин:

$$\text{и) } I_t = I_{t-3} \times \left(1 + \frac{F_t^Q}{L_{t-3}} \right).$$

Годишният темп на прираст за четирите тримесечия, които приключват в месец t , т.е. a_t , може да се изчисли, като се използва формула ж).

СЕЗОННО ИЗГЛАЖДАНЕ НА ПАРИЧНАТА СТАТИСТИКА НА ЕВРОЗОНАТА¹

Прилаганият подход се основава на мулти-пликативно разлагане чрез X-12-ARIMA².

Сезонното изглаждане може да включва изглаждане към определен ден от седмицата, като за някои динамични редове то се извършва косвено, чрез линейно комбиниране на компонентите. Такъв е случаят с МЗ, изведен чрез агрегиране на сезонно изгладените динамични редове за М1, М2 минус М1 и МЗ минус М2.

Процедурите по сезонното изглаждане първоначално се прилагат към индекса на коригираните салда³. След това оценките за влиянието на сезонни фактори се прилагат към равнищата и корекциите, свързани с прекласификации и преоценки, в резултат на което се получават сезонно изгладените трансакции. Сезонните (и свързаните с операционния ден) фактори се актуализират на годишна основа или съгласно изискванията.

РАЗДЕЛИ 3.1.–3.5.

РАВЕНСТВО МЕЖДУ ИЗПОЛЗВАНЕ И ИЗТОЧНИЦИ

Данните в раздел 3.1 потвърждават основното счетоводно твърдение. При нефинансовите трансакции за всяка категория използването, общо, е равно на източниците, общо. По същия начин счетоводното твърдение намира отражение и във финансовата сметка, т.е. за всяка категория финансови инструменти трансакциите във финансови активи, общо, са

- 1 За повече подробности виж материала на ЕЦБ *Seasonal adjustment of monetary aggregates and HICP for the euro area* (август 2000 г.) и подраздел *Парична и финансова статистика* в раздел *Статистика* на интернет страницата на ЕЦБ (www.ecb.int).
- 2 За повече подробности виж Findley, D., Monsell, B., Bell, W., Otto, M. and Chen, B. C. (1998), *New Capabilities and Methods of the X-12-ARIMA Seasonal Adjustment Program* *Journal of Business and Economic Statistics*, 16, 2, с. 127–152; *X-12-ARIMA Reference Manual*, Time Series Staff, Bureau of the Census, Washington, D.C.
За вътрешна употреба се използва и методът, базиран на модела TRAMO-SEATS. За повече подробности относно TRAMO-SEATS виж Gomez, V., Maravall, A. (1996), *Programs TRAMO and SEATS: Instructions for the User*, Banco de España, Working Paper No. 9628, Madrid.
- 3 Следователно при сезонно изгладените динамични редове равнището на индекса за базисния период (декември 2001 г.) по правило е различно от 100 поради сезонните особености на месеца.

равни на трансакциите по пасивите, общо. В сметка „Други изменения“ по активите и във финансовия баланс финансовите активи, общо, са равни на финансовите пасиви, общо, за всяка категория инструменти, с изключение на монетарното злато и специалните права на тираж, които по дефиниция не се считат за пасив за никой сектор.

ИЗЧИСЛЯВАНЕ НА БАЛАНСИРАЩИТЕ ПОКАЗАТЕЛИ

Балансиращите показатели най-долу във всяка сметка в раздели 3.1 и 3.2 се изчисляват, както следва:

Търговското салдо е равно на вноса минус износа на стоки и услуги към сектор „Останалия свят“ (от гледна точка на еврозоната).

Нетният опериращ излишък и смесеният доход се определят само за сектора на резидентите и се изчисляват, като от брутната добавена стойност (брутния вътрешен продукт на еврозоната по пазарни цени) се приспадат последователно компенсации на наети лица (използване), други данъци, намалени със субсидии за продукти (използване), и потребление на основен капитал (използване).

Нетният национален доход се определя само за сектора на резидентите и се изчислява по следния начин: нетен опериращ излишък и смесен доход плюс компенсации на наети лица (източници) плюс данъци, намалени със субсидии за продукти (източници) плюс доходи от собственост, нето (източници минус използване).

Нетният располагаем доход също се определя само за сектора на резидентите и е равен на нетния национален доход плюс текущи данъци върху доходи и имущество, нето (източници минус използване), плюс социалноосигурителни вноски, нето (източници минус използване), плюс социални плащания, различни от социални трансфери в натура, нето (източници

минус използване), плюс други текущи трансфери, нето (източници минус използване).

Нетните спестявания се определят за сектора на резидентите и се изчисляват, както следва: нетен располагаем доход плюс нетна корекция за отчитане измененията в нетния дял на домакинствата в резерви на пенсионни фондове (източници минус използване) минус разходи за крайно потребление (използване). За сектор „Останалия свят“ текущата външна сметка се компилира така: търговско салдо плюс всички доходи, нето (източници минус използване).

Нетното кредитиране/нетното ползване на кредити се изчислява въз основа на капиталовата сметка по следния начин: нетни спестявания плюс капиталови трансфери, нето (източници минус използване), минус брутно капиталобразуване (използване) минус придобивания с приспадания отписвания на непроизведени нефинансови активи (използване) плюс потребление на основен капитал (източници). Същият показател може да се изчисли от финансовата сметка, както следва: трансакции във финансови активи, общо, минус трансакции по пасивите, общо (познати като изменение на чистата финансова стойност в резултат от трансакции). За секторите на домакинствата и нефинансовите предприятия съществува статистическо несъответствие между балансиращите показатели, изчислявани от капиталовата и от финансовата сметка.

Изменението на чистата стойност се изчислява така: изменението на чистата стойност в резултат от спестявания и капиталови трансфери плюс други изменения в нетната стойност. Понастоящем поради липсата на налични данни се изключват други изменения в нефинансовите активи.

Предвид факта, че изменението на чистата финансова стойност е равно на сумата от измененията на чистата финансова стойност в резултат от трансакции (кредитиране/нетно ползване на кредити от финансовата сметка) и

други изменения в чистата финансова стойност, чистата финансова стойност се изчислява като финансови активи, общо, минус финансови пасиви, общо.

Накрая, изменението на чистата финансова стойност в резултат от трансакции се изчислява като трансакции във финансови активи, общо, минус трансакции по пасивите, общо, докато други изменения в чистата финансова стойност се получават от други изменения във финансовите активи, общо, минус други изменения в пасивите, общо.

РАЗДЕЛИ 4.3. И 4.4.

ИЗЧИСЛЯВАНЕ ТЕМПОВЕТЕ НА ПРИРАСТ НА ДЪЛГОВИТЕ ЦЕННИ КНИЖА И НА АКЦИИТЕ, ТЪРГУВАНИ НА ФОНДОВАТА БОРСА

Темповете на прираст се изчисляват въз основа на финансовите трансакции и поради това се изключват прекласификациите, преоценките, колебанията на валутните курсове и всички други изменения, които не са резултат от трансакции. Те могат да се изчисляват или чрез трансакциите, или чрез индекса на коригираните салда. Ако N_t^M са трансакциите (нетните емисии) през месец t и L_t е салдото към края на месец t , то индексът I_t на коригираните салда за месец t се определя по следния начин:

$$\kappa) \quad I_t = I_{t-1} \left(1 + \frac{N_t}{L_{t-1}} \right).$$

За база се определя индекс, равен на 100 през декември 2001 г. Нарастването a_t за месец t , съответстващо на изменението за 12-месечния период, който приключва към месец t , може да се изчисли, като се използва една от следните формули:

$$\lambda) \quad a_t = \left[\prod_{i=0}^{11} \left(1 + \frac{N_{t-i}^M}{L_{t-1-i}} \right) - 1 \right] \times 100;$$

$$\mu) \quad a_t = \left(\frac{I_t}{I_{t-12}} - 1 \right) \times 100.$$

За изчисляване темповете на прираст на ценните книжа, различни от акции, се прилага същият метод, както при изчисляването прираста на паричните агрегати, като единствената разлика е в това, че се използва N вместо F . Така става видно, че методът, използван за получаване на „нетните емисии“ при статистиката на ценните книжа, се различава от метода, използван за изчисляване на „трансакциите“ при паричните агрегати.

Средният темп на прираст за тримесечието, завършващо в месец t , се изчислява по следния начин:

$$\eta) \quad \left(\frac{0.5I_t + \sum_{i=1}^2 I_{t-i} + 0.5I_{t-3}}{0.5I_{t-12} + \sum_{i=1}^2 I_{t-i-12} + 0.5I_{t-15}} - 1 \right) \times 100,$$

където I_t е индексът на коригираните салда към месец t . По подобен начин за годината, завършваща с месец t , средният темп на прираст се изчислява, като:

$$\omicron) \quad \left(\frac{0.5I_t + \sum_{i=1}^{11} I_{t-i} + 0.5I_{t-12}}{0.5I_{t-12} + \sum_{i=1}^{11} I_{t-i-12} + 0.5I_{t-24}} - 1 \right) \times 100.$$

Формулата, използвана по раздел 4.3, се прилага и по отношение на раздел 4.4, като се базира съответно и на формулата, използвана за паричните агрегати. Раздел 4.4 взема предвид пазарните стойности и изчисляването се базира на финансовите трансакции при изключване на прекласификациите, преоценките и всички други изменения, които не са резултат от трансакции. Колебанията на валутните курсове не се включват, тъй като всички акции, които се котират на фондовата борса, са деноминирани в евро.

СЕЗОННО ИЗГЛАЖДАНЕ НА СТАТИСТИКАТА НА ЕМИСИИТЕ ЦЕННИ КНИЖА⁴

Използваният подход се основава на мултипликативно разлагане чрез X-12-ARIMA. Сезонното изглаждане за общия размер емисии ценни книжа се извършва косвено, чрез линейно комбиниране на секторни и матурир-тени разбивки по компоненти.

Процедурите по сезонното изглаждане се прилагат и по отношение на индекса на коригираните салда. Получените оценки за сезонните фактори след това се прилагат към салдата, от които се получават сезонните нетни емисии. Сезонните фактори се актуализират веднъж годишно или при необходимост.

Както във формулите л) и м), темпът на прираст a_t за месец t , съответстващ на изменението за 6-месечния период, завършващ в месец t , може да се изчисли, като се използва една от следните формули:

$$п) \quad a_t = \left[\prod_{i=0}^5 \left(1 + \frac{N_{t-i}^M}{L_{t-i-1}} \right) - 1 \right] \times 100;$$

$$р) \quad a_t = \left(\frac{I_t}{I_{t-6}} - 1 \right) \times 100.$$

ТАБЛИЦА 1, РАЗДЕЛ 5.1.

СЕЗОННО ИЗГЛАЖДАНЕ НА ХАРМОНИЗИРАНИЯ ИНДЕКС НА ПОТРЕБИТЕЛСКИТЕ ЦЕНИ (ХИПЦ)⁴

Използваният подход се основава на мултипликативно разлагане чрез X-12-ARIMA (виж бел. 2 на с. С80). Сезонното изглаждане на общия хармонизиран индекс на потребителските цени за еврозоната се извършва косвено, чрез агрегиране на сезонно изгладените динамични редове на преработените хранителни стоки, непреработените хранителни стоки, промишлените стоки (с изключение на енергоносителите) и услугите. Енергоносителите се

прибавят без изглаждане, тъй като при тях не съществуват статистически данни за сезонност. Сезонните фактори се актуализират на годишна база или при необходимост.

ТАБЛИЦА 2, РАЗДЕЛ 7.1.

СЕЗОННО ИЗГЛАЖДАНЕ НА ТЕКУЩАТА СМЕТКА НА ПЛАТЕЖНИЯ БАЛАНС

Използваният подход се основава на мултипликативно разлагане чрез X-12-ARIMA (виж бел. 2 на с. С78). Първоначалните данни за стоки, услуги, доходи и текущи трансфери се изглаждат предварително, за да се отчете влиянието на броя работни дни (календарно изглаждане). Факторът на календарното изглаждане се коригира според националните празнични дни. За сезонното изглаждане на тези показатели се използват предварително изгладените динамични редове. Сезонното изглаждане на данните за текущата сметка се извършва чрез агрегиране на сезонно изгладените динамични редове за стоки, услуги, доходи и текущи трансфери на еврозоната. Сезонните и календарните фактори се актуализират два пъти годишно или при необходимост.

РАЗДЕЛ 7.3.

ИЗЧИСЛЯВАНЕ ТЕМПОВЕТЕ НА ПРИРАСТ НА ТРИМЕСЕЧНИ И ГОДИШНИ ДИНАМИЧНИ РЕДОВЕ

Годишният темп на прираст за тримесечието се изчислява на базата на тримесечните трансакции (F_t) и позиции (L_t), както следва:

$$a_t = \left(\prod_{i=t-3}^t \left(1 + \frac{F_i}{L_{i-1}} \right) - 1 \right) \times 100$$

⁴ За повече подробности виж *Seasonal adjustment of monetary aggregates and HICP for the euro area*, ЕЦБ (август 2000 г.) и подраздел *Парична и финансова статистика* в раздел *Статистика* на интернет страницата на ЕЦБ (www.ecb.int).

Темпът на прираст за годишните динамични редове е равен на темпа на прираст през последното тримесечие на годината.

ОБЩИ БЕЛЕЖКИ

Разделът *Статистика на еврозоната* в *Месечния бюлетин* на Европейската централна банка (ЕЦБ) разглежда статистиката на еврозоната като цяло. По-детайлни и по-дълги редове от данни с допълнителни обяснителни бележки са поместени на интернет страницата на ЕЦБ (<http://sdw.ecb.europa.eu>), раздел *Статистика*. Подразделът *Предлагане на данни* включва браузър-интерфейс за търсене на информация, абонамент за отделни серии от данни и възможност за пряко копиране на компресирани файлове с данни във формат CSV (*Comma Separated Value*). Допълнителна информация може да бъде открита на адрес: statistics@ecb.int.

По принцип статистическите данни, поместени в *Месечния бюлетин*, са към датата, предхождаща деня на първото за месеца заседание на Управителния съвет. За този брой датата е 1 декември 2010 г.

Ако не е посочено друго, всички динамични редове с данни, включващи наблюдения за 2007 г., се отнасят за Евро-16 (еврозоната, включително Словакия). По отношение на лихвените проценти, паричната статистика и ХИПЦ (и съответно компонентите и източниците на МЗ и компонентите на ХИПЦ) статистическите редове се отнасят за променлив състав на еврозоната. Където е необходимо, това се обозначава под таблиците в забележка. В такива случаи, ако са налице базови данни, абсолютните и процентните изменения за съответната година на влизане в еврозоната на Гърция (2001 г.), Словения (2007 г.), Кипър (2008 г.), Малта (2008 г.) и Словакия (2009 г.) са формирани въз основа на редове, които отчитат влиянието от влизането в еврозоната на тези държави. Исторически данни, отнасящи се за еврозоната преди влизането на Словения, можете да намерите на интернет страницата на ЕЦБ (<http://www.ecb.int/stats/services/downloads/html/index.en.html>).

Статистическите динамични редове за променливия състав на еврозоната се основават на състава на еврозоната по времето, за което се отнася статистиката. Така данните за времето

до 2001 г. се отнасят за Евро-11, т.е. за следните 11 държави-членки: Австрия, Белгия, Германия, Ирландия, Испания, Италия, Люксембург, Нидерландия, Португалия, Финландия и Франция. Данните за периода 2001–2006 г. се отнасят за Евро-12, т.е. Евро-11 плюс Гърция. Данните за 2007 г. се отнасят за Евро-13, т.е. Евро-12 плюс Словения, данните за 2008 г. се отнасят за Евро-15, т.е. Евро-13 плюс Кипър и Малта, а данните за 2009 г. се отнасят за Евро-16, т.е. Евро-15 плюс Словакия.

Като се има предвид, че валутната кошница на ЕКЮ не съвпада с националните валути на страните, приели единната валута, количествата преди 1999 г., обменени от националните валути в ЕКЮ по текущия му обменен курс, са повлияни от измененията във валутите на държавите – членки на ЕС, които не са приели еврото. За да се избегне това въздействие върху паричната статистика, данните за периода преди 1999 г.¹ са представени в единици, превърнати от националните валути в евро по неотменимия курс, определен на 31 декември 1998 г. Ако не е посочено друго, статистиката на цените и разходите преди 1999 г. се основава на данни, изразени в национална валута.

Където е необходимо, са използвани методи на агрегиране и/или консолидиране (включително презгранично консолидиране).

Новите данни често са предварителни и е възможно да бъдат ревизирани. Възможно е да се получи несъответствие между общите стойности и сумата на техните компоненти, което се дължи на закръгляване.

Групата „Други държави – членки на Европейския съюз“ е съставена от България, Дания, Естония, Латвия, Литва, Обединеното крал-

¹ Данни за паричната статистика в раздели 2.1–2.8 за периода до декември 1998 г. са представени на интернет страницата на ЕЦБ (<http://www.ecb.europa.eu/stats/services/downloads/html/index.en.html>) и в SDW (<http://sdw.ecb.europa.eu/browse.do?node=2018811>).

ство, Полша, Румъния, Унгария, Чехия и Швеция.

Терминологията, използвана в таблиците, в повечето случаи е съобразена с международните стандарти, например с тези, включени в Европейската система от сметки и в *Ръководството по платежен баланс на МВФ*. Трансакциите се отнасят за свободна обмяна (измервана пряко или косвено), докато потоците включват също и измененията на салдата, дължащи се на ценови и валутнокурсони разлики, отписвания и други промени.

Изразът „до (х) години“, използван в таблиците, означава „до (х) години включително“.

ОБЗОР НА ЕВРОЗОНАТА

Промените в основните за еврозоната показатели са обобщени в таблица със заглавие „Обзор“.

СТАТИСТИКА НА ПАРИЧНАТА ПОЛИТИКА

Раздел 1.4 съдържа статистика на минималните резерви и на факторите на ликвидността. Периодът на поддържане на задължителните минимални резерви започва всеки месец от датата на сепълмента на основната операция по рефинансиране (ООР) след заседанието на Управителния съвет, на което е направена месечна оценка за ориентацията на паричната политика. Той приключва в деня, предхождащ датата на съответния сепълмент през следващия месец. Годишните/тримесечните данни показват средните стойности за последния период на поддържане на резервите през годината/тримесечието.

Таблица 1 в раздел 1.4 включва компонентите на резервната база на кредитните институции, за които се отнасят изискванията за поддържане на резерви. Задълженията към други кредитни институции, за които е в сила системата на ЕСЦБ за поддържане на мини-

мални резерви, към ЕЦБ и участващите национални централни банки се изключват от резервната база. В случай че кредитна институция не е в състояние да представи доказателства за размера на своите емисии от дългови ценни книжа с матуритет до две години, притежавани от споменатите по-горе институции, тя може да приспадне известен процент от тези задължения от резервната си база. Процентът, използван за изчисляване на резервната база, е 10% до ноември 1999 г., а оттогава насам е 30%.

Таблица 2 в раздел 1.4 включва осреднени данни за приключилите периоди на поддържане на задължителни минимални резерви. Първо, задължителните резерви за всяка кредитна институция се изчисляват чрез съотношението между резервите за съответните категории пасиви и допустимите пасиви, като се използват данните от баланса към края на всеки календарен месец. От полученото число всяка кредитна институция впоследствие прави еднократна отстъпка от 100 000 евро. Полученият размер на задължителните резерви се обобщава на равнище еврозоната (колона 1). Наличности по разплащателните сметки (колона 2) представляват агрегираните среднодневни наличности по разплащателните сметки на кредитните институции, включително и тези, които са в изпълнение на изискванията за задължителните резерви. Свръхрезервите (колона 3) показват средните наличности по разплащателните сметки над размера на задължителните резерви. Недостигът (колона 4) се определя като среден недостиг на задължителни резерви по разплащателните сметки през периода на поддържане, изчислен на база кредитни институции, които не са изпълнили изискванията за задължителните резерви. Лихвеният процент по минималните резерви (колона 5) е равен на средния лихвен процент на ЕЦБ (претеглен според броя календарни дни) по основните операции по рефинансиране на Евросистемата през периода на поддържането (вж. раздел 1.3.).

Таблица 3 в раздел 1.4 представя ликвидната позиция на банковата система, която се определя като наличности по разплащателните сметки в евро на кредитните институции от еврозоната в Евросистемата. Всички суми са извлечени от консолидирания финансов отчет на Евросистемата. Другите операции по изтегляне на ликвидност (колона 7) изключват издаването на дългови сертификати от национални централни банки през втория етап на Икономическия и паричен съюз. Показателят *други фактори (нето)* – колона 10, съдържа останалите нетирани показатели от консолидирания финансов отчет на Евросистемата. Разплащателните сметки на кредитните институции (колона 11) са равни на разликата между сбора на факторите за предоставяне на ликвидност (колони 1–5) и сбора на факторите за изтегляне на ликвидност (колони 6–10). Паричната база (колона 12) се изчислява като сума от депозитното улеснение (колона 6), банкнотите в обращение (колона 8) и наличностите по разплащателните сметки на кредитните институции (колона 11).

ПАРИ, БАНКИ И ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

Раздел 2.1 показва агрегирания баланс на сектор *парично-финансови институции*, т.е. сбора от хармонизирания баланс на всички ПФИ, резиденти на еврозоната. ПФИ включват централните банки, кредитните институции съгласно законодателството на Общността, фондовете на паричния пазар и другите институции, чиято дейност се състои в това, да получават депозити и/или близки до депозити заместители от институционални единици, различни от ПФИ, и за своя сметка (в икономически смисъл) да отпускат кредити и/или да извършват инвестиции в ценни книжа. Изчерпателен списък на ПФИ е поместен на интернет страницата на ЕЦБ.

В раздел 2.2 е представен консолидираният баланс на сектор ПФИ, получен след нетиране на агрегираните балансови позиции на ПФИ

в еврозоната. Поради известно разминаване в методите на отчитане сумата на позициите между ПФИ не е непременно равна на нула; резултатът е показан в колона 10 от пасива в раздел 2.2. Раздел 2.3 включва паричните агрегати на еврозоната и техните източници. Те са получени от консолидирания баланс на ПФИ и обхващат позициите на непарично-финансовите институции (НПФИ) – резиденти на еврозоната, притежавани от ПФИ – резиденти на еврозоната; те включват и някои парични активи/пасиви на централното държавно управление. Статистическите данни за паричните агрегати и техните източници се изглаждат със сезонни или календарни фактори. В показателя *чуждестранни пасиви* в раздели 2.1 и 2.2 са отразени притежаваните от нерезиденти на еврозоната: а) акции/дялове на фондове на паричния пазар от еврозоната; б) дългови ценни книжа, издадени с матуритет до две години от ПФИ в еврозоната. В раздел 2.3 обаче тези средства са изключени от паричните агрегати и участват в показателя *нетни чуждестранни активи*.

В раздел 2.4 са анализирани с разбивка по сектори, видове и първоначален матуритет кредитите, предоставени от ПФИ – резиденти на еврозоната, и различни от Евросистемата, т.е. банковата система. Раздел 2.5 съдържа анализ на депозитите в банковата система на еврозоната с разбивка по сектори и инструменти, а в раздел 2.6 са включени ценните книжа, притежавани от банковата система в еврозоната, с разбивка по вид на емитента.

Раздели 2.2–2.6 включват данни за трансакции, получени като разлики в салдата, изчистени от влиянието на (коригирани за) прекласификации, преоценки, колебания на валутния курс и всички други изменения, които не са резултат от трансакции. Раздел 2.7 представя преоценка на избрани показатели, използвани за изчисляването на трансакции. Раздели 2.2–2.6 съдържат също и годишните темпове на прираст на база тези трансакции под формата на годишно про-

центно изменение. Раздел 2.8 включва тримесечна разбивка по валути на избрани показатели от баланса на ПФИ.

Подробности относно определенията на секторите са включени в третото издание на „Ръководство за сектор *парично-финансови институции и статистика на пазарите* – указания за статистическа класификация по клиенти“ – *Monetary financial institutions and markets statistics sector manual – Guidance for the statistical classification of customers*, (ЕЦБ, март 2007 г.). В „Методическите бележки към Регламент ЕЦБ/2001/13 за статистиката на балансите на парично-финансовите институции“ (*Guidance Notes to the Regulation ECB/2001/13 on the MFI Balance Sheet Statistics*) на ЕЦБ от ноември 2002 г. са разяснени практиките, препоръчвани на националните централни банки. От януари 1999 г. статистическата информация се събира и се подготвя на базата на Регламент ЕЦБ/1998/16 от 1 декември 1998 г. за консолидирания баланс на ПФИ², изменен и допълнен с Регламент ЕЦБ/2003/10³.

Съгласно този регламент балансовият показател *книжа на паричния пазар* беше обединен с показателя *дългови ценни книжа* и в актива, и в пасива на балансите на ПФИ.

Раздел 2.9 представя салдата в края на тримесечието от баланса на инвестиционните фондове в еврозоната (различни от фондове на паричния пазар). Балансът е агрегиран и затова пасивите включват притежаваните от инвестиционни фондове акции/ дялове, емитирани от други инвестиционни фондове. Подразделът *общо активи/пасиви* съдържа разбивка по инвестиционна политика (фондове, инвестиращи в капиталови инструменти, фондове, инвестиращи в дългови инструменти, смесени фондове, фондове, инвестиращи в недвижими имоти, и други фондове) и по тип инвеститор (публични фондове и специални инвеститорски фондове). Раздел 2.10 представя агрегирания баланс на отделните типове инвестиционни

фондове с разбивка по инвестиционна политика и по тип инвеститор.

СМЕТКИ НА ЕВРОЗОНАТА

Раздел 3.1 включва данни от интегрираните тримесечни сметки на еврозоната, които предоставят подробна информация за икономическите дейности на домакинствата (включително нетърговските организации, обслужващи домакинствата), нефинансовите предприятия, финансовите предприятия и сектор „Държавно управление“, както и за взаимодействието между тези сектори на еврозоната и останалия свят. Данните за сезонно неизгладените текущи цени се отнасят за последното тримесечие, за което има налична информация, според ограничен набор от сметки в съответствие с методологическата рамка на Европейската система от сметки, 1995 г.

Накратко, наборът от сметки (транзакции) включва: 1) сметка „Формиране на дохода“, която показва как производствената дейност поражда различните категории доход; 2) сметка „Разпределяне на първичния доход“, която обхваща приходите и разходите, свързани с различните форми на доход от собственост (за икономиката като цяло балансиращият показател при сметката за първичния доход е националният доход); 3) сметка „Вторично разпределение на дохода“, която показва как националният доход на един институционален сектор се променя в резултат от текущите трансфери; 4) сметка „Използване на дохода“, която показва дали разполагаемият доход се използва за потребление или се спестява; 5) капиталовата сметка, която показва как спестяванията и нетните капиталови трансфери се използват за придобиване на нефинансови активи (балансиращият показател при капиталовата сметка е съотношението между нетното кредитиране и нетното полз-

2 ОВ L 356, 30.XII.1998, с. 7.

3 ОВ L 250, 2.X.2003, с. 19.

ване на кредити); и 6) финансовата сметка, която отразява нетните придобивания на финансови активи и нетното поемане на пасиви. Доколкото срещу всяка нефинансова трансакция стои финансова трансакция, балансиращият показател при финансовата сметка по принцип също се равнява на съотношението между нетното кредитиране и нетното ползване на кредити, както е изчислено според капиталовата сметка.

В допълнение са представени началният и крайният финансов баланс, които дават представа за финансовото състояние на всеки отделен сектор в даден момент. Накрая са показани и други изменения във финансовите активи и пасиви (в т.ч. произтичащите от промени в цените на активите).

Покритието по сектори на финансовата сметка и финансовия баланс е по-подробно за финансовите предприятия с разбивка по ПФИ, други финансови посредници (включително финансовите спомагатели) и застрахователни дружества и пенсионни фондове.

Раздел 3.2 представя кумулативните потоци (трансакции) за четири тримесечия по „нефинансовите сметки на еврозоната“ (т.е. сметки 1–5 по-горе) отново според ограничения набор от сметки.

В раздел 3.3 кумулативните потоци (трансакции и други изменения) за четири тримесечия на дохода, разходните и приходните сметки и салдата по финансовите сметки от баланса на домакинствата са по-подробно представени. Специфичните за сектора трансакции и балансиращи показатели са подредени така, че да очертават по-ясно финансовите и инвестиционните решения на домакинствата съгласно идентичността на сметките, както е посочена в раздели 3.1 и 3.2.

В раздел 3.4 кумулативните потоци (трансакции) за четири тримесечия на дохода и приходните сметки и салдата по финансовите

сметки от баланса на нефинансовите предприятия са представени по-подробно.

Раздел 3.5 включва кумулативните финансови потоци (трансакции и други изменения) за четири тримесечия и салдата по финансовия баланс на застрахователните дружества и пенсионните фондове.

ФИНАНСОВИ ПАЗАРИ

Динамичните редове за статистиката на финансовите пазари за еврозоната обхваща държавите – членки на ЕС, приели еврото по времето, за което се отнасят данните (променлив състав), с изключение на статистическите данни за емисиите ценни книжа (раздели 4.1–4.4), които обхващат Евро-16 за целите динамични редове (постоянен състав).

Статистическите данни за ценните книжа, различни от акции, и за котираните акции (раздели 4.1–4.4) са изготвени от ЕЦБ, като са използвани данни и от ЕСЦБ и БМР. Раздел 4.5 представя лихвените проценти на ПФИ по деноминирани в евро депозити и кредити за резиденти на еврозоната. Статистиката за лихвите на паричния пазар, доходността на дългосрочните държавни облигации и индексите на фондовия пазар (раздели 4.6–4.8) е изготвена от ЕЦБ, като са използвани данни от информационни агенции.

Статистиката за емисиите ценни книжа се отнася за: а) ценни книжа, различни от акции, без финансови деривати; и б) котираните акции. Първите са включени в раздели 4.1–4.3, а вторите – в раздел 4.4. Дълговите ценни книжа са разбити на краткосрочни и дългосрочни. Краткосрочни са ценните книжа, чийто първоначален матуритет е до една година (в отделни случаи до две години). Ценни книжа със: а) по-дълъг матуритет; б) с договорен матуритет, най-дългият от които е над една година; или в) без определени дати на падеж, са класифицирани

като дългосрочни. Дългосрочните дългови ценни книжа, издадени от резиденти на еврозоната, са разбити в две категории: с фиксирани лихвени проценти и с променливи лихвени проценти. Емисиите с фиксирани лихвени проценти се състоят от ценни книжа, чиято купонна лихва не се променя през целия живот на емисията. Емисиите с променливи лихви включват всички ценни книжа, чийто купон периодично се фиксира съобразно определен независим лихвен процент или индекс. Деноминираните в евро ценни книжа в раздели 4.1–4.3 включват и показатели, изразени в националните подразделения на еврото.

В раздел 4.1 са показани ценни книжа, различни от акции, по първоначален падеж, резидентност на емитента и валута. Този раздел представя салда, брутни и нетни емисии ценни книжа, различни от акции, разбити на: а) емисии, деноминирани в евро, и емисии във всички валути; б) емисии на резиденти на еврозоната и емисии, общо; и в) емисии, общо, и емисии с дълг матуритет. Нетните емисии се различават от промените в салдата поради измененията, дължащи се на курсови разлики, прекласифициране и други корекции. Този раздел съдържа и сезонно изгладени статистически данни, включително и шестмесечни сезонно изгладени темпове на прираст на годишна база, за общата сума на дълговите ценни книжа и за дългосрочните дългови ценни книжа. Дългосрочните ценни книжа са изчислени с помощта на сезонно изгладения индекс на коригираните салда, от които са извадени промените, дължащи се на сезонни фактори. За повече подробности виж методологическите бележки.

Раздел 4.2 съдържа секторна разбивка на салдата и на брутните и нетните емисии по емитенти, резиденти на еврозоната, в съответствие с ЕСС'95. Европейската централна банка е включена в Евросистемата.

Салдата на общата сума на дълговите ценни книжа и на дългосрочните дългови ценни книжа в раздел 4.2, таблица 1, колона 1 съответстват на данните за салдата на общата сума на дълговите ценни книжа и на дългосрочните дългови ценни книжа, издадени от резиденти на еврозоната, включени в раздел 4.1, колона 7. Салдата на общата сума на дълговите ценни книжа и на дългосрочните дългови ценни книжа, издадени от ПФИ, в раздел 4.2, таблица 1, колона 2 като цяло са съпоставими с данните за издадените дългови ценни книжа, както се вижда от пасива в агрегирания баланс на ПФИ в раздел 2.1, таблица 2, колона 8. Общата сума на нетните емисии на дълговите ценни книжа в раздел 4.2, таблица 2, колона 1 съответства на данните за общата сума на нетните емисии, издадени от резиденти на еврозоната, включени в раздел 4.1, колона 9. Остатъчната разлика между общата сума на дългосрочните дългови ценни книжа и дългосрочните дългови ценни книжа с фиксиран и променлив лихвен процент в раздел 4.2, таблица 1 обхваща облигациите с нулев купон и резултатите от преоценки.

Раздел 4.3 съдържа сезонно изгладени и неизгладени темпове на прираст на дълговите ценни книжа, издадени от резиденти на еврозоната (по матуритет, вид инструмент, сектор на емитента и валута), които произтичат от финансови трансакции, извършвани при възникване или изплащане на задължения на институционални единици. Следователно темповете на прираст изключват прекласификации, преоценки, валутно-курсори разлики и други промени, които не са свързани с трансакции. Сезонно изгладените темпове на прираст са изчислени на годишна база за целите на представянето им. За повече подробности виж методологическите бележки.

Раздел 4.4, таблица 1, колони 1, 4, 6 и 8 показват салдата на котираните акции,

издадени от резиденти на еврозоната, по сектор на емитента. Месечните данни за котираните акции, издадени от нефинансови предприятия, съответстват на тримесечните динамични редове, представени в раздел 3.4 (финансов баланс, котираны акции).

Раздел 4.4, таблица 1, колони 3, 5, 7 и 9 съдържат годишните темпове на прираст на котираните акции, издадени от резиденти на еврозоната (по сектор на емитента), които са резултат от финансови трансакции, извършвани при продажба или изплащане на акции в брой от страна на емитента, с изключение на инвестиции в собствени акции на емитентите. Изчисляването на годишните темпове на прираст изключва прекласификации, преоценки и други изменения, които не са свързани с трансакции.

В раздел 4.5 е включена статистика на всички лихвени проценти, които резидентните в еврозоната ПФИ използват за деноминирани в евро депозити и заеми на домакинства и нефинансови предприятия, резиденти на еврозоната. Лихвените проценти на ПФИ в еврозоната се изчисляват като среднопретеглени (по съответния обем на бизнеса) за страните в еврозоната за всяка категория.

Статистиката на лихвените проценти на ПФИ е представена по вид на бизнеса, сектор, категория и матуритет на инструмента, период на предизвестие или първоначален период на фиксиране на лихвения процент. Тази статистика на лихвените проценти на ПФИ замества десетте преходни статистически редове за лихвените проценти по депозити и кредити на нефинансови предприятия, домакинства и нетърговски организации, обслужващи домакинствата (НТООД) в еврозоната, включени в Месечния бюлетин от януари 1999 г. насам.

Раздел 4.6 представя лихвените проценти на паричния пазар за еврозоната, САЩ и Япония. Данните за еврозоната обхващат широк диапазон от лихвени проценти на

паричния пазар – от лихвени проценти по овърнайт-депозити до дванадесетмесечни депозити. Преди януари 1999 г. синтетичните данни за лихвените проценти в еврозоната се изчисляваха на базата на националните лихви, претеглени с БВП. С изключение на лихвения процент по овърнайт-депозитите, до декември 1998 г. месечните, тримесечните и годишните стойности са средни за периода. Овърнайт-депозитите са представени по курс *купува* на междубанковите депозити до декември 1998 г., а след това по средни за периода стойности на средния индекс на овърнайт-депозитите в евро (ЕОНИА). От януари 1999 г. насам лихвените проценти на едно-, три-, шест- и дванадесетмесечните депозити в еврозоната са междубанковите лихвени проценти, по които се предлагат депозитите в евро (*EURIBOR*); до декември 1998 г. това е лондонският междубанков лихвен процент (*LIBOR*). За САЩ и Япония лихвените проценти на тримесечните депозити са представени с *ЛИБОР*.

Раздел 4.7 показва лихвените проценти към края на периода, оценени чрез номиналните спот криви на доходност въз основа на деноминирани в евро облигации, емитирани от секторите ЦДУ на държавите от еврозоната, с рейтинг *AAA*. Кривите на доходност са оценени чрез използване на модела Свенсон⁴. Дадени са и спредовете между десетгодишните и тримесечните и двегодишните лихвени равнища. Допълнителни криви на доходност (ежедневни съобщения, включващи графики и таблици) и съответната методологическа информация са достъпни на адрес: <http://www.ecb.europa.eu/stats/money/yc/html/index.en.html>. Дневните данни също могат да бъдат копирани.

Раздел 4.8 съдържа индексите на фондовия пазар за еврозоната, САЩ и Япония.

4 Svensson, L. E., 1994, *Estimating and Interpreting Forward Interest Rates: Sweden 1992–1994*, Centre for Economic Policy Research, Discussion Paper No. 1051.

ЦЕНИ, ПРОИЗВОДСТВО, ТЪРСЕНЕ И ПАЗАР НА ТРУДА

По-голямата част от данните в този раздел са на Европейската комисия (предимно на Евростат) и национални статистически институти. Резултатите за еврозоната са получени посредством агрегиране на данните за отделните страни. Доколкото е възможно, данните са хармонизирани и съпоставими. Статистиката на почасовите разходи за труд, на компонентите на БВП и на разходите, на данъка върху добавената стойност по икономически дейности, на промишленото производство, на продажбите на дребно и на регистрациите на пътнически превозни средства е календарно изгладена.

Данни за хармонизирания индекс на потребителските цени (ХИПЦ) за еврозоната (раздел 5.1, таблица 1) съществуват от 1995 г. Те са изготвени на базата на националните ХИПЦ по еднаква методология за всички страни от еврозоната. Разбивката по стоки и услуги е извлечена от Класификацията на индивидуалното потребление по предназначение (*Coicop*/ХИПЦ). ХИПЦ покрива паричните разходи по крайно потребление на домакинствата на икономическата територия на еврозоната. Таблицата включва сезонно изгладени данни за ХИПЦ и експериментални, базирани на ХИПЦ оценки на административно определяните цени, съставени от ЕЦБ.

Цените на производител в промишлеността (раздел 5.1, таблица 2), промишленото производство, новите промишлени поръчки, промишленият оборот и продажбите на дребно (раздел 5.2) са уредени в Регламент (ЕО) № 1165/98 на Съвета от 19 май 1998 г., засягащ краткосрочната статистика⁵. От януари 2009 г. в краткосрочната статистика за производството се прилага ревизираната класификация на икономическите дейности (*NACE Rev. 2*) според разпоредбите на Регламент (ЕО) № 1893/2006 от 20 декември 2006 г. на Европейския парламент и на Съвета за

установяване на статистическа класификация на икономическите дейности *NACE Rev. 2* и за изменение на Регламент (ЕИО) № 3037/90 на Съвета, както и на някои регламенти на ЕО относно специфични статистически области⁶. Разбивката на цените на производител в промишленото производство по крайно използване представлява хармонизирана класификация на промишлеността без строителството (*NACE Rev. 2*, раздели Б–Д) по главни промишлени групи, както са дефинирани в Регламент (ЕО) № 656/2007 от 14 юни 2007 г. на Комисията⁷. Цените на производител в промишлеността са франко завод. Те включват косвените данъци, с изключение на данъка върху добавената стойност и другите данъци, които се приспадат. Промисленото производство отразява данъка върху добавената стойност от съответните промишлени отрасли.

Двата индекса на цените на неенергийните основни стоки, показани в таблица 3, раздел 5.1, са съставени с еднакъв обхват на стоките, но при използване на различни схеми за определяне на теглата: единият – въз основа на вноса на съответните основни стоки в еврозоната (колони 2–4), а другият (колони 5–7) – на база оценките за вътрешното търсене в еврозоната или „използването“, като се отчитат данните за вноса, износа и местното производство на всяка една от стоките (за улеснение се пренебрегват запасите, като се приема, че през наблюдавания период те се запазват относително стабилни). Индексът на цените на основните стоки, претеглени чрез вноса, е подходящ за анализиране на външните тенденции, а обвързаният с използването индекс – за специфични цели, свързани с анализа на оказвания от страна на международните цени на основните стоки натиск върху инфлацията в еврозоната. Данните за обвързаните с използването индекси на цените на основните стоки са експериментални. За повече подробности

5 ОВ L 162, 5.VI.1998, с. 1.

6 ОВ L 393, 30.XII.2006, с. 1.

7 ОВ L 155, 15.VI.2007, с. 3.

относно съставянето на индексите на цените на основните стоки на ЕЦБ виж каре 1, *Месечен бюлетин* на ЕЦБ, декември 2008 г.

Индексите за единица стойност (раздел 5.1, таблица 5) измерват промените в почасовите разходи за труд в промишлеността (включително строителството) и пазарните услуги. Тяхната методология е разработена в Регламент (ЕО) № 450/2003 на Европейския парламент и на Съвета от 27 февруари 2003 г., отнасящ се до индекса за единица стойност⁸, и в Регламент (ЕО) № 1216/2003 на Комисията от 7 юли 2003 г.⁹ Разбивката на почасовите разходи за труд за еврозоната е по компонентите на разходите за труд (заплати, социалноосигурителни вноски на служителите и данъци, свързани с наемането на работа, изплащани от работодателя, с изключение на субсидиите, получавани от работодателя) и по икономическа дейност. Европейската централна банка изчислява показателя за договорените заплати (включен в раздел 5.1, таблица 3 като допълнителен показател) на базата на нехармонизирани данни по национална дефиниция.

Разходите за труд на единица продукция (раздел 5.1, таблица 4), БВП и неговите компоненти (раздел 5.2, таблици 1 и 2), дефлаторите на БВП (раздел 5.1, таблица 3) и статистиката на заетостта (раздел 5.3, таблица 1) са извлечени от тримесечните национални сметки по ЕСС'95.

Новите промишлени поръчки (раздел 5.2, таблица 4) измерват поръчките, получени през отчетния период, и включват различните промишлени отрасли, които работят главно с поръчки (производство на текстил, дървесна маса и хартия, химикали, метали, инвестиционни стоки и дълготрайни потребителски стоки). Данните са изчислени по текущи цени.

Индексите за промишлен оборот и продажби на дребно (раздел 5.2, таблица 4) измерват оборота с всички мита и данъци (без данъка

върху добавената стойност), начислени през отчетния период. Оборътът в търговията на дребно включва търговията на дребно (с изключение на продажбите на моторни превозни средства и мотоциклети) без автомобилните горива. Новорегистрираните пътнически превозни средства включват регистрираните частни и търговски пътнически превозни средства. Динамичните редове за еврозоната не включват Кипър и Малта.

Данните от наблюдението на бизнеса и потребителите (раздел 5.2, таблица 5) са извлечени от наблюденията на Европейската комисия върху бизнеса и потребителите.

Данните за равнището на безработицата (раздел 5.3, таблица 2) са съобразени с препоръките на Международната организация по труда. Те се отнасят за частта от работната сила, която активно търси работа, и при изготвянето им са използвани хармонизирани критерии и дефиниции. Изчисленията за работната сила, които лежат в основата на данните за безработицата, се различават от сбора на данните за равнището на заетостта и безработицата, включени в раздел 5.3.

ДЪРЖАВНИ ФИНАНСИ

Раздели 6.1–6.5 представят фискалната позиция на държавното управление в еврозоната. Данните в по-голямата си част са консолидирани и се основават на методологията на ЕСС'95. Годишните агрегати на еврозоната, включени в раздели 6.1–6.3, са съставени от ЕЦБ от хармонизирани данни, предоставени от националните централни банки, които редовно се актуализират. Следователно е възможно данните за дефицита и дълга на страните от еврозоната да се различават от данните, използвани от Европейската комисия в рамките на процедурата при прекомерен дефицит. Тримесечните агре-

⁸ ОВ L 69, 13.III.2003, с. 1.

⁹ ОВ L 169, 8.VII.2003, с. 37.

гати в еврозоната, включени в раздели 6.4 и 6.5, са съставени от ЕЦБ на базата на данни от Евростат и на национални данни.

Раздел 6.1 представя годишните стойности на приходите и разходите на държавното управление по дефиниции, съдържащи се в Регламент (ЕО) 1500/2000 г. на Комисията от 10 юли 2000 г.¹⁰, изменящ ЕСС'95. В раздел 6.2 е показана подробна информация за brutния консолидиран дълг на държавното управление в номинално изражение съгласно разпоредбите от Договора, засягащи процедурата при прекомерен дефицит. Раздели 6.1 и 6.2 представят обобщени данни за отделни страни в еврозоната поради тяхното значение в рамките на Пакта за стабилност и растеж. Дефицитите/излишъците на отделните страни в еврозоната съответстват на процедурата при прекомерен дефицит – ППД, В.9, определена в Регламент (ЕО) № 479/2009 по отношение на разпоредбите, свързани с ЕСС'95. Раздел 6.3 представя изменението на дълга на държавното управление. Разликата между промяната в държавния дълг и в дефицита на държавното управление – корекциите на дефицита и дълга – се обяснява главно с трансакциите на държавното управление с финансови активи и с въздействието на валутните курсове. Раздел 6.4 представя тримесечните стойности на приходите и разходите на държавното управление по дефиниции, съдържащи се в Регламент (ЕО) № 1221/2002 на Европейския парламент и на Съвета от 10 юни 2002 г.¹¹ относно тримесечните нефинансови сметки на държавното управление. Раздел 6.5 представя тримесечните стойности на brutния консолидиран държавен дълг, корекциите на дефицита и дълга и необходимостта от финансиране на държавното управление. За тези стойности са използвани данни, предоставени от държавите – членки на ЕС, съгласно Регламент (ЕО) № 501/2004 и Регламент (ЕО) № 222/2004 и от националните централни банки.

ВЪНШНИ ТРАНСАКЦИИ И ПОЗИЦИИ

Понятията и дефинициите, използвани в статистиката на платежния баланс и международната инвестиционна позиция (раздели 7.1–7.4), в общи линии са съобразени с петото издание на „Ръководство по платежен баланс на МВФ“ от октомври 1993 г. (*IMF Balance of Payments Manual*), с изданието „Насоки на ЕЦБ“ (*ECB Guidelines*) от 16 юли 2004 г. относно изискванията за статистическа отчетност (ЕЦБ/2004/15)¹² и с изменените „Насоки на ЕЦБ“ от 31 май 2007 г. (ЕЦБ/2007/3)¹³. Допълнителна информация за методологията и източниците, използвани при изготвяне на статистиката на платежния баланс на еврозоната, е включена в изданието на ЕЦБ *European Union balance of payments/ international investment position statistical methods* (май 2007 г.) и в докладите на специализираните работни групи: за системите за събиране на информация за портфейлните инвестиции (юни 2002 г.), за доходите от портфейлни инвестиции (август 2003 г.) и за преките чуждестранни инвестиции (март 2004 г.), които са на интернет страницата на ЕЦБ. В допълнение към тези отчети на интернет страницата на Комитета по парична и финансова статистика и по статистика на платежния баланс (www.cmfb.org) е поместен отчетът на работната група на ЕЦБ/Европейската комисия (Евростат) относно качеството на статистиката на платежния баланс и на международната инвестиционна позиция (юни 2004 г.). Годишният отчет за качеството на платежния баланс и на международната инвестиционна позиция в еврозоната, който се основава на препоръките на специализираната работна група и се подчинява на основните принципи на Рамката на ЕЦБ за качеството на статистиката, публикувана през април 2008 г., е поместен на интернет страницата на ЕЦБ.

10 ОВ L 172, 12.VII.2000, с. 3.

11 ОВ L 179, 9.VII.2002, с. 1.

12 ОВ L 354, 30.XI.2004, с. 34.

13 ОВ L 159, 20.VI.2007, с. 48.

Таблиците в разделите 7.1 и 7.4 са съобразени с конвенцията за знаците в „Ръководството по платежен баланс на МВФ“, т.е. излишъкът по текущата и по капиталовата сметка се отбелязва със знак плюс, докато във финансовата сметка знакът плюс обозначава нарастване на пасивите или намаляване на активите. В таблиците в раздел 7.2 и дебитните, и кредитните трансакции са представени със знак плюс. Нещо повече, от февруарския брой на *Месечен бюлетин* за 2008 г. таблиците в раздел 7.3 са реструктурирани с оглед да позволят данните за платежния баланс, международната инвестиционна позиция и съответните темпове на прираст да бъдат представяни заедно; в новите таблици трансакциите в активите и пасивите, които съответстват на нарастване в позициите, са отбелязани със знак плюс.

Платежният баланс на еврозоната се съставя от ЕЦБ. Последните месечни стойности са предварителни. Данните се ревизират, след като се обявят стойностите за следващия месец и/или подробният тримесечен платежен баланс. По-ранните данни се ревизират периодично или се обновяват в резултат от методологически промени при съставянето на данните от източниците.

В таблица 1 в раздел 7.2 също са представени сезонно изгладени данни за текущата сметка. Където е уместно, корекциите включват и въздействието на броя работни дни, на високосните години и/или на великденските празници. Таблица 3 в раздел 7.2 и таблица 8 в раздел 7.3 представят географска разбивка на платежния баланс на еврозоната и на международната инвестиционна позиция по основни страни партньори поотделно или по групи, като се прави разграничение между държавите – членки на ЕС извън еврозоната, и държавите или регионите извън ЕС. Разбивката показва също трансакции и позиции спрямо институции на ЕС (които, с изключение на ЕЦБ, са разгледани за статистически цели извън еврозоната независимо от тяхното физическо местоположение), а в някои слу-

чай и на офшорни центрове и на международни организации. Разбивката не покрива трансакциите и позициите в портфейлните инвестиции – пасиви, финансовите деривати или международните резерви. Освен това не са предоставени някои данни за дължимия доход от инвестиции за Бразилия, континентален Китай, Индия или Русия. Географската разбивка е обяснена в статията *Euro area balance of payments and international investment position vis-à-vis main counterparts*, публикувана в *Месечен бюлетин* от февруари 2005 г.

Данните за финансовата сметка на платежния баланс и за международната инвестиционна позиция (МИП) на еврозоната в раздел 7.3 се основават на трансакции и позиции спрямо нерезиденти на еврозоната, като еврозоната се разглежда като самостоятелна икономическа единица (виж и каре 9 в *Месечен бюлетин* от декември 2002 г., каре 5 в *Месечен бюлетин* от януари 2007 г. и каре 6 в *Месечен бюлетин* от януари 2008 г.). МИП се оценява по текущи пазарни цени, с изключение на преките инвестиции, където счетоводните стойности се използват за некотираните акции и други инвестиции (например кредити и депозити). Тримесечната МИП се съставя въз основа на същата методологическа рамка, както годишната. Тъй като някои източници на данни не са налични по тримесечия (или закъсняват), тримесечната МИП е оценена отчасти на базата на финансовите трансакции, цените на активите и динамиката на валутните курсове.

Таблица 1 в раздел 7.3 обобщава МИП и финансовите трансакции в платежния баланс на еврозоната. Разбивката на изменението на годишната МИП е получена чрез прилагане на статистически модел за измененията на МИП, различни от трансакции, въз основа на информация за географската разбивка и за валутната структура на активите и пасивите, също и като ценови индекси за различни финансови активи. Колони 5 и 6 на тази таблица се отнасят за преките инвестиции на

резиденти в нерезидентни страни и за преките инвестиции на нерезиденти в еврозоната.

В таблица 5 на раздел 7.3 разбивката между *кредити и валута и депозити* следва сектора на нерезидентния източник, т.е. активите по отношение на нерезидентни банки са класифицирани като депозити, докато активите по отношение на други нерезидентни сектори са класифицирани като кредити. В тази разбивка е използвано разграничението, което се прави в някои други видове статистика, например на консолидирания баланс на ПФИ, и е в съответствие с „Ръководство по платежен баланс на МВФ“.

Салдата на международните резерви и свързаните с тях активи и пасиви на Евросистемата са представени в раздел 7.3, таблица 7. Тези стойности не са изцяло съпоставими със стойностите в седмичните финансови отчети на Евросистемата поради разликите в обхвата и оценяването. Данните в таблица 7 съответстват на препоръките на рамката за международните резерви и ликвидността в чуждестранна валута. Промените в наличното злато на Евросистемата (колона 3) са предизвикани от трансакции със злато съобразно споразумението между централните банки за златото от 26 септември 1999 г., актуализирано на 27 септември 2009 г. Повече подробности за статистическото представяне на международните резерви на Евросистемата са поместени в изданието *Statistical treatment of the Eurosystem's international reserves* (октомври 2000 г.), което може да бъде копирано от интернет страницата на ЕЦБ. Интернет страницата съдържа и по-изчерпателни данни съобразно рамката за международните резерви и ликвидността в чуждестранна валута.

Раздел 7.4 съдържа парично представяне на платежния баланс на еврозоната и показва трансакциите на НПФИ, отразяващи нетните външни трансакции на ПФИ. В трансакциите на НПФИ са включени трансакции в платеж-

ния баланс, за които няма налична секторна разбивка. Това се отнася за текущата и капиталовата сметка (колона 2) и за финансовите деривати. Методологическа бележка за паричното представяне на платежния баланс в еврозоната е поместена на интернет страницата на ЕЦБ в раздел *Статистика*. Виж също и каре 1 в *Месечен бюлетин* от юни 2003 г.

Раздел 7.5 представя данни за външната търговия със стоки на еврозоната. Източникът е Евростат. Данните за стойностите и за индексите за обем са сезонно и календарно изгледени от Евростат. Разбивката по групи стоки в раздел 7.5, таблица 1, колони 4–6 и 9–11 съответства на класификацията по общи икономически категории и съответства на основните класове стоки в Системата на националните сметки. Промислените стоки (колони 7 и 12) и петролът (колона 13) са в съответствие с дефиницията на Стандартната външнотърговска класификация (*SITC rev.4*). Географската разбивка (раздел 7.5, таблица 3) съдържа основните търговски партньори поотделно или по региони. Китай не включва Хонконг. Поради различията в дефинициите, класификацията, обхвата и времето на отчитане данните за външната търговия, и по-специално за вноса, не съответстват изцяло на показателя *стоки* в статистиката на платежния баланс (раздели 7.1–7.2). Част от разликата се дължи на включването на застрахователните и транспортните услуги при отчитането на внасяните стоки в данните за външната търговия.

Промислените цени на вноса и експортните цени на производител в промишлеността (или цените на промишленото производство за външните пазари), дадени в таблица 2, раздел 7.5, са въведени с Регламент (ЕО) № 1158/2005 на Европейския парламент и на Съвета от 6 юли 2005 г. за изменение на Регламент (ЕО) № 1165/98 на Съвета, която представлява правната основа при изготвяне на краткосрочната статистика. Индексът на промишлените цени на вноса обхваща про-

мишлените цени на внесените извън еврозоната продукти съгласно раздел Б–Д от Статистическата класификация на продуктите по дейности в Европейската икономическа общност и всички институционални сектори на вносителите с изключение на домакинствата, държавното, федералното и местното управление и нетърговските организации. Той отразява цените *c.i.f.* (стойност, застраховка, фрахтоване) без вносните мита и данъците и се отнася за реално извършените трансакции в евро, отчитани в момента на прехвърляне на собствеността върху стоките. Експортните цени на производител в промишлеността обхващат износа на всички промишлени продукти пряко от производителите в еврозоната към пазарите извън еврозоната съгласно раздели Б–Д от *NACE Rev.2*. Износът от търговци на едро и реекспортът не са обхванати. Индексите отразяват цените (*f.o.b.*) в евро, изчислени до границите на еврозоната, в т.ч. косвените данъци с изключение на ДДС и други приспадаеми данъци. Промислените цени на вноса и експортните цени на производител в промишлеността са в съответствие с Основните промишлени групировки (*MIGS*), както са определени от Регламент (ЕО) № 656/2007 на Комисията от 14 юни 2007 г. За повече подробности виж каре 11, *Месечен бюлетин* на ЕЦБ, декември 2008 г.

ОБМЕННИ КУРСОВЕ

Раздел 8.1 представя индексите на номиналния и реалния ефективен обменен курс на еврото, изчислени от ЕЦБ на база среднопретеглените стойности на двустранните валутни курсове спрямо валутите на търговските партньори на еврозоната. Положителната промяна означава поскъпване на еврото. Теглата се основават на търговията с промишлени стоки с тези търговски партньори през периодите 1995–1997, 1998–2000, 2001–2003 и 2004–2006 г. и са изчислени с оглед въздействията на трети пазари. Индексите на ефективния валутен курс са получени

чрез верижно свързване на показателите, формирани от всички типове търговски тегла в края на всеки тригодишен период. Полученият индекс на ЕОК има за базов период първото тримесечие на 1999 г. Групата на търговските партньори ЕОК-21 се състои от единадесетте страни от Европейския съюз, които не са в еврозоната, Австралия, Канада, Китай, Норвегия, САЩ, Сингапур, Хонконг, Швейцария, Южна Корея и Япония. Групата ЕОК-41 включва страните от ЕОК-21 и Алжир, Аржентина, Бразилия, Венесуела, Израел, Индия, Индонезия, Исландия, Малайзия, Мароко, Мексико, Нова Зеландия, Русия, Тайван, Тайланд, Турция, Филипините, Хърватия, Чили и Южна Африка. Реалните ефективни валутни курсове се изчисляват, като се използват индексите на потребителските цени, индексите на цените на производител, дефлаторите на брутния вътрешен продукт, разходите за труд на единица продукция в преработващата промишленост и разходите за труд на единица продукция общо в икономиката.

За по-подробна информация относно изчисляването на ефективните обменни курсове вж. каре 5 в *Месечен бюлетин* на ЕЦБ, януари 2010 г., и съответната методологическа бележка във втората публикация от серията тематични материали от февруари 2002 г. (*Buldorini, L., S. Makrydakis, Ch. Thiman. The effective exchange rates of the euro*) на интернет страницата на ЕЦБ.

Двустранните курсове, представени в раздел 8.2, са средни месечни стойности на дневните курсове, референтни за тези валути.

ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ ИЗВЪН ЕВРОЗОНАТА

Статистиката за другите държави – членки на ЕС (раздел 9.1), следва същите принципи, както статистиката, свързана с еврозоната. Данните за САЩ и Япония в раздел 9.2 са от национални източници.

ПРИЛОЖЕНИЯ

МЕРКИ НА ЕВРОСИСТЕМАТА, СВЪРЗАНИ С ПАРИЧНАТА ПОЛИТИКА – ХРОНОЛОГИЯ¹

11 ЯНУАРИ 2007 г. и 8 ФЕВРУАРИ 2007 г.

Управителният съвет на ЕЦБ взема решение минималният лихвен процент по заявки при основните операции по рефинансиране и лихвените проценти по пределното кредитно улеснение и по депозитното улеснение да останат непроменени – съответно 3,50%, 4,50% и 2,50%.

8 МАРТ 2007 г.

Управителният съвет на ЕЦБ взема решение да увеличи минималния лихвен процент по заявки при основните операции по рефинансиране с 25 базисни точки до 3,75%, като се започне от операцията, която ще бъде извършена на 14 март 2007 г. Освен това Управителният съвет решава да увеличи лихвените проценти както по пределното кредитно улеснение, така и по депозитното улеснение с 25 базисни точки съответно до 4,75% и 2,75%, считано от 14 март 2007 г.

12 АПРИЛ и 10 МАИ 2007 г.

Управителният съвет на ЕЦБ взема решение минималният лихвен процент по заявки при основните операции по рефинансиране и лихвените проценти по пределното кредитно улеснение и по депозитното улеснение да останат непроменени – съответно 3,75%, 4,75% и 2,75%.

6 ЮНИ 2007 г.

Управителният съвет на ЕЦБ взема решение да увеличи минималния лихвен процент по заявки при основните операции по рефинансиране с 25 базисни точки до 4%, като се започне от операцията, която ще бъде извършена на 13 юни 2007 г. Освен това Управителният съвет решава да увеличи лихвените проценти както по пределното кредитно улеснение, така и по депозитното улеснение с 25 базисни точки съответно до 5% и 3%, считано от 13 юни 2007 г.

7 АВГУСТ, 6 СЕПТЕМВРИ, 4 ОКТОМВРИ, 8 НОЕМВРИ и 6 ДЕКЕМВРИ 2007 г., 10 ЯНУАРИ, 7 ФЕВРУАРИ, 6 МАРТ, 19 АПРИЛ, 8 МАИ и 5 ЮНИ 2008 г.

Управителният съвет на ЕЦБ взема решение минималният лихвен процент по заявки при основните операции по рефинансиране и лихвените проценти по пределното кредитно улеснение и по депозитното улеснение да останат непроменени – съответно 4,00%, 5,00% и 3,00%.

3 ЮЛИ 2008 г.

Управителният съвет на ЕЦБ взема решение да увеличи минималния лихвен процент по заявки при основните операции по рефинансиране с 25 базисни точки до 4,25%, като се започне от операцията, която ще бъде извършена на 9 юли 2008 г. Освен това Управителният съвет решава да увеличи лихвените проценти както по пределното кредитно улеснение, така и по депозитното улеснение с 25 базисни точки съответно до 5,25% и 3,25%, считано от 9 юли 2008 г.

7 АВГУСТ, 4 СЕПТЕМВРИ и 2 ОКТОМВРИ 2008 г.

Управителният съвет на ЕЦБ взема решение минималният лихвен процент по заявки при основните операции по рефинансиране и лихвените проценти по пределното кредитно улеснение и по депозитното улеснение да останат непроменени – съответно 4,25%, 5,25% и 3,25%.

8 ОКТОМВРИ 2008 г.

Управителният съвет на ЕЦБ взема решение да намали минималния лихвен процент по заявки при основните операции по рефинансиране с 50 базисни точки до 3,75%, като се започне от операцията, която ще бъде извършена на 15 октомври 2008 г. Освен това Управителният съвет решава да намали лихвените проценти както по пределното кредитно улеснение, така и по депозитното улеснение с 50 базисни точки съответно до 4,75% и 2,75%, с незабавно действие. Освен това

1 Хронологията на мерките, свързани с паричната политика на Евросистемата от 1999 г. до 2006 г., можете да намерите в Годишния доклад на ЕЦБ за съответната година.

Управителният съвет решава, че от операцията, договорена за 15 октомври 2008 г., седмичните основни операции по рефинансиране ще се осъществяват съгласно процедурата за търг с фиксиран лихвен процент с пълно разпределение на заявките при прилагане на лихвения процент по основните операции по рефинансиране. В допълнение от 9 октомври 2008 г. ЕЦБ стеснява коридора по ликвидните улеснения с постоянен достъп от 200 на 100 б.т. около лихвения процент по основните операции по рефинансиране. Тези две мерки ще бъдат в сила, докогато е необходимо, но най-малко до края на първия период на поддържане през 2009 г. – 20 януари.

15 ОКТОМВРИ 2008 г.

Управителният съвет на ЕЦБ взема решение да разшири допълнително рамката на обезпеченията и да улесни предоставянето на ликвидност. За тази цел Управителният съвет решава: а) да разшири списъка на допустимите активи като обезпечение при кредитните операции на Евросистемата, като това разширяване остава в сила до края на 2009 г.; б) да улесни предоставянето на дългосрочно рефинансиране, считано от 30 октомври 2008 г. до края на първото тримесечие на 2009 г.; и в) да предоставя ликвидност в щатски долари посредством валутни суапове.

6 НОЕМВРИ 2008 г.

Управителният съвет на ЕЦБ взема решение да намали лихвения процент по основните операции по рефинансиране с 50 базисни точки до 3,25%, като се започне от операцията, която ще бъде извършена на 12 ноември 2008 г. Освен това Управителният съвет решава да намали лихвените проценти както по пределното кредитно улеснение, така и по депозитното улеснение с 50 базисни точки съответно до 3,75% и 2,75%, считано от 12 ноември 2008 г.

4 ДЕКЕМВРИ 2008 г.

Управителният съвет на ЕЦБ взема решение да намали лихвения процент по основните операции по рефинансиране на Евросистемата

със 75 базисни точки до 2,50%, като се започне от операцията, която ще бъде извършена на 10 декември 2008 г. Освен това Управителният съвет решава да намали лихвените проценти както по пределното кредитно улеснение, така и по депозитното улеснение със 75 базисни точки съответно до 3,00% и 2,00%, считано от 10 декември 2008 г.

18 ДЕКЕМВРИ 2008 г.

Управителният съвет на ЕЦБ взе решение основните операции по рефинансиране да продължат да бъдат провеждани чрез тръжна процедура с фиксиран лихвен процент при пълно разпределяне и след периода на поддържане, завършващ на 20 януари 2009 г. Тази мярка ще бъде прилагана, докогато е необходимо, но най-малко до последното разпределение при третия период на поддържане през 2009 г., завършващ на 31 март.

Освен това, считано от 21 януари 2009 г., диапазонът на лихвените проценти при постоянните ликвидни улеснения, който на 9 октомври 2008 г. беше стеснен на 100 базисни точки около преобладаващия лихвен процент при основната операция по рефинансиране, ще бъде възстановен на 200 базисни точки.

15 ЯНУАРИ 2009 г.

Управителният съвет на ЕЦБ взе решение да намали с 50 базисни точки лихвения процент при основните операции по рефинансиране до 2,00%, започвайки с операциите със сетълмент на 21 януари 2009 г. Освен това той реши лихвените проценти по пределното кредитно и по депозитното улеснение да бъдат съответно 3,00% и 1,00%, в сила от 21 януари 2009 г., съгласно решението от 18 декември 2008 г.

5 ФЕВРУАРИ 2009 г.

На днешното си заседание Управителният съвет на ЕЦБ взе решение лихвеният процент при основните операции по рефинансиране и лихвените проценти по пределното кредитно и по депозитното улеснение да останат непроменени – съответно 2,00%, 3,00% и 1,00%.

5 МАРТ 2009 г.

Управителният съвет на ЕЦБ взе решение да намали с 50 базисни точки лихвения процент при основните операции по рефинансиране до 1,50%, започвайки с операциите със сетълмент на 11 март 2009 г. Освен това той реши лихвените проценти по пределното кредитно и по депозитното улеснение да бъдат съответно 2,50% и 0,50%, в сила от 11 март 2009 г. Нещо повече, Управителният съвет реши да продължи да използва тръжни процедури с фиксиран лихвен процент и пълно разпределение на сумите при основните операции по рефинансиране, операциите по рефинансиране с особена срочност и при допълнителните и редовните операции по дългосрочно рефинансиране, докогато е необходимо и след края на 2009 г. Освен това Управителният съвет взе решение да продължи, докогато е необходимо и след края на 2009 г. да провежда допълнителни операции по дългосрочно рефинансиране и операции с особена срочност, запазвайки досегашните им периодичност и матуритет.

2 АПРИЛ 2009 г.

Управителният съвет на ЕЦБ взе решение да намали с 25 базисни точки лихвения процент при основните операции по рефинансиране до 1,25%, започвайки с операциите със сетълмент на 8 април 2009 г. Освен това той реши лихвените проценти по пределното кредитно и по депозитното улеснение да бъдат съответно 2,25% и 0,25%, в сила от 8 април 2009 г.

7 МАЙ 2009 г.

Управителният съвет на ЕЦБ взе решение да намали с 25 базисни точки лихвения процент при основните операции по рефинансиране до 1,00%, започвайки с операциите със сетълмент на 13 май 2009 г. Освен това той реши да намали лихвения процент по пределното кредитно улеснение с 50 базисни точки до 1,75%, в сила от 13 май 2009 г., и да не променя лихвения процент по депозитното улеснение на ниво от 0,25%. В допълнение Управителният съвет реши да продължи да прилага подхода на засилена кредитна подкрепа. По-точно, той взе решение Евросистемата да провежда опе-

рации по дългосрочно рефинансиране за предоставяне на ликвидност с едногодишен матуритет при тръжни процедури с фиксиран лихвен процент и пълно разпределение. И накрая, Управителният съвет взе принципно решение Евросистемата да изкупува деноминирани в евро обезпечени облигации, емитирани в еврозоната.

4 ЮНИ 2009 г.

Управителният съвет взе решение лихвеният процент при основните операции по рефинансиране и лихвените проценти по пределното кредитно и по депозитното улеснение да останат непроменени – съответно 1,00%, 1,75% и 0,25%. И накрая, Управителният съвет на ЕЦБ взе решения относно техническите условия, свързани с изкупуването на деноминирани в евро обезпечени облигации, емитирани в еврозоната, според решението на УС, взето на 7 май 2009 г.

2 ЮЛИ, 6 АВГУСТ, 3 СЕПТЕМВРИ, 8 ОКТОМВРИ и 5 НОЕМВРИ 2009 г.

Управителният съвет на ЕЦБ взе решение лихвеният процент при основните операции по рефинансиране и лихвените проценти по пределното кредитно и по депозитното улеснение да останат непроменени – съответно 1,0%, 1,75% и 0,25%.

3 ДЕКЕМВРИ 2009 г.

Управителният съвет на ЕЦБ взе решение лихвеният процент при основните операции по рефинансиране и лихвените проценти по пределното кредитно и по депозитното улеснение да останат непроменени – съответно 1,0%, 1,75% и 0,25%. Той също така взе решения, с които уточни тръжните процедури и начините за провеждането на операциите по рефинансиране до 13 април 2010 г.

14 ЯНУАРИ и 4 ФЕВРУАРИ 2010 г.

Управителният съвет на ЕЦБ взе решение лихвеният процент при основните операции по рефинансиране и лихвените проценти по пределното кредитно и по депозитното улеснение да останат непроменени – съответно 1,0%, 1,75% и 0,25%.

4 МАРТ 2010 г.

Управителният съвет на ЕЦБ взе решение лихвеният процент при основните операции по рефинансиране и лихвените проценти по пределното кредитно и по депозитното улеснение да останат непроменени – съответно 1,0%, 1,75% и 0,25%. Той също така взе решения, с които уточни тръжните процедури и начините за провеждането на операциите по рефинансиране до 12 октомври 2010 г., включително възобновяването на тръжните процедури с променлив лихвен процент при редовните тримесечни операции по дългосрочно рефинансиране (ОДР), като се започне с операцията, чието разпределение ще бъде на 28 април 2010 г.

8 АПРИЛ и 6 МАИ 2010 г.

Управителният съвет на ЕЦБ взе решение лихвеният процент при основните операции по рефинансиране и лихвените проценти по пределното кредитно и по депозитното улеснение да останат непроменени – съответно 1,0%, 1,75% и 0,25%.

10 МАИ 2010 г.

Управителният съвет на ЕЦБ взе решение да въведе някои мерки, за да противостои на сериозното напрежение на финансовите пазари. По-конкретно, той взе решение да осъществява интервенции на пазарите на публични и частни дългови ценни книжа в еврозоната (Програма за пазарите на ценни книжа) и да проведе редовните тримесечни операции по дългосрочно рефинансиране (ОДР) през май и юни 2010 г. като тръжни процедури с фиксиран лихвен процент и пълно разпределение.

10 ЮНИ 2010 г.

Управителният съвет на ЕЦБ взе решение лихвеният процент при основните операции по рефинансиране и лихвените проценти по пределното кредитно и по депозитното улеснение да останат непроменени – съответно 1,0%, 1,75% и 0,25%. Освен това той взе решение да проведе редовните тримесечни операции по дългосрочно рефинансиране, които ще

бъдат извършени през третото тримесечие на 2010 г., като тръжни процедури с фиксиран лихвен процент и пълно разпределение.

8 ЮЛИ и 5 АВГУСТ 2010 г.

Управителният съвет на ЕЦБ взе решение лихвеният процент при основните операции по рефинансиране и лихвените проценти по пределното кредитно и по депозитното улеснение да останат непроменени – съответно 1,0%, 1,75% и 0,25%.

2 СЕПТЕМВРИ 2010 г.

Управителният съвет на ЕЦБ взе решение лихвеният процент при основните операции по рефинансиране и лихвените проценти по пределното кредитно и по депозитното улеснение да останат непроменени – съответно 1,0%, 1,75% и 0,25%. Той също така взе решения, с които уточни тръжните процедури и начините за провеждането на операциите по рефинансиране до 11 януари 2011 г., а именно – да провежда тримесечните операции по дългосрочно рефинансиране като тръжни процедури с фиксиран лихвен процент и пълно разпределение.

7 ОКТОМВРИ и 4 НОЕМВРИ 2010 г.

Управителният съвет на ЕЦБ взе решение лихвеният процент при основните операции по рефинансиране и лихвените проценти по пределното кредитно и по депозитното улеснение да останат непроменени – съответно 1,0%, 1,75% и 0,25%.

2 ДЕКЕМВРИ 2010 г.

Управителният съвет на ЕЦБ взе решение лихвеният процент при основните операции по рефинансиране и лихвените проценти по пределното кредитно и по депозитното улеснение да останат непроменени – съответно 1,0%, 1,75% и 0,25%. Той също така взе решения, с които уточни тръжните процедури и начините за провеждането на операциите по рефинансиране до 12 април 2011 г., а именно – да продължи да провежда тръжните процедури с фиксиран лихвен процент и пълно разпределение.

СИСТЕМАТА TARGET (ТРАНСЕВРОПЕЙСКА АВТОМАТИЗИРАНА СИСТЕМА ЗА БРУТЕН СЕТЪЛМЕНТ НА ЕКСПРЕСНИ ПРЕВОДИ В РЕАЛНО ВРЕМЕ)

TARGET2¹ има ключово значение за развитието на интегрирания паричен пазар на еврозоната, който е предпоставка за ефективното провеждане на единната парична политика. Освен това системата допринася за интеграцията на финансовите пазари в еврозоната. Повече от 4400 търговски банки, както и 22 национални централни банки използват TARGET2 за нареждане на плащания за своя сметка или за сметка на свои клиенти. Като се включат клоновете и дъщерните компании, над 50 000 банки в света (а оттам и всички клиенти на тези банки) са достъпни чрез TARGET2.

TARGET2 се използва за големи и неотложни плащания, включително плащания за улесняване на сетълмента в други системи за междубанкови парични преводи (напр. Системата за непрекъснат свързан процес на сетълмент, CLS, или ЕВРО1) и за сетълмент на трансакции на паричния и валутния пазар, както и на пазара на ценни книжа. Системата се използва и за по-малки клиентски плащания. TARGET2 осигурява окончателен сетълмент на трансакции в рамките на деня и дава възможност средствата, отпуснати като кредит в сметка на участник, да бъдат допустими незабавно за други плащания.

ПЛАТЕЖНИ ПОТОЦИ В TARGET2

През третото тримесечие на 2010 г. през TARGET2 са обработени 21 565 535 трансакции с обща стойност 150 281 млрд. евро, което се равнява на средно 326 751 трансакции на ден със стойност 2277 млрд. евро. Най-много плащания през TARGET2 за това тримесечие са регистрирани на 30 септември, когато са обработени 475 913 плащания. Върховете стойности са обичайни за последния работен ден на тримесечието.

Със своя пазарен дял от 59% на броя и 91% на стойността на плащанията TARGET2 поддържа доминантната си пазарна позиция сред платежните системи за големи плащания, опериращи в евро. Стабилността на пазарния дял

на TARGET2 потвърждава твърдото желание на банките да извършват сетълмент в резервни пари, особено във времена на пазарни сътресения. Средният дял на междубанковите плащания възлиза на 42% по отношение на броя и на 94% по отношение на стойността. Средната стойност на обработено междубанково плащане в системата е 15,7 млн. евро, а на клиентско – 0,7 млн. евро. Общо 66% от плащанията са на стойност под 50 000 евро, а 11% са над 1 млн. евро. Средно на ден се извършват 273 плащания на стойност над 1 млрд. евро.

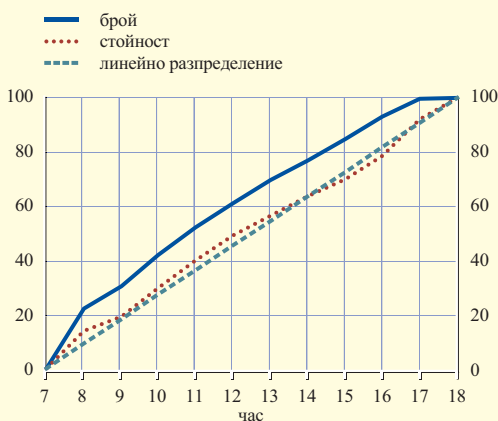
ДИНАМИКА НА БРОЯ И СТОЙНОСТТА НА ПЛАЩАНИЯТА В РАМКИТЕ НА ДЕНЯ

Графиката показва движението на паричните потоци в TARGET2 в рамките на деня, т.е. процентното разпределение на дневните обеми и стойности, обработени в различни часове на работния ден, през третото тримесечие на 2010 г. По отношение на обема кривата надвишава доста линейното разпределение при обработени 70% от обема към 13 ч. ЦЕВ и 99,6% към 17 ч. В 13 ч. ЦЕВ е извършен сетълментът на 56% от стойността на трансакциите през TARGET2, а в 17 ч. този дял достига 92%. В стойностно изражение кривата е много близо до линейното разпределение. Това

1 TARGET2 е второ поколение на системата TARGET, въведена през 2007 г.

Кредит в рамките на деня

(процент; трето тримесечие)

показва, че оборотът е равномерно разпределен в хода на деня и че обращението на ликвидността обслужва добре участниците, осигурявайки по този начин гладкото провеждане на трансакциите през TARGET2.

ДОСТЪПНОСТ НА TARGET2 И ЕФЕКТИВНОСТ НА ФУНКЦИОНИРАНЕТО ѝ

През третото тримесечие на 2010 г. TARGET2 постига 100% обща достъпност. При измерване на достъпността на TARGET2 се вземат

под внимание инцидентите, които спират обработването на плащания за 10 или повече минути. В резултат на пълната достъпност на TARGET2 всички плащания са извършени средно за по-малко от 5 минути и така системата изпълнява всички заложи очаквания.

В два случая отварянето на TARGET2 е забавено с един час (на 8 юли и на 13 септември). Забавянето е свързано с технически затруднения, възникнали в спомагателната система и съответно в системата на вътрешните плащания сметки.

**Таблица 1 Платежни нареждания, обработени чрез TARGET2 и ЕВРО1:
брой на трансакциите**

(брой плащания)	2009 3 тр.	2009 4 тр.	2010 1 тр.	2010 2 тр.	2010 3 тр.
TARGET2 ²					
Общ брой	22 078 092	23 484 185	21 701 047	22 532 655	21 565 535
Среднодневен брой ЕВРО 1 (EBA)	334 517	361 295	344 461	357 661	326 751
Общ брой	14 650 126	15 154 195	14 200 046	14 971 067	14 755 175
Среднодневен брой	221 972	233 141	225 398	237 636	223 563

**Таблица 2 Платежни нареждания, обработени чрез TARGET2 и ЕВРО1:
стойност на трансакциите**

(млрд. евро)	2009 3 тр.	2009 4 тр.	2010 1 тр.	2010 2 тр.	2010 3 тр.
TARGET2 ²					
Общ брой	132 263	137 942	138 751	153 299	150 281
Среднодневен брой ЕВРО 1 (EBA)	2 004	2 122	2 202	2 433	2 277
Общ брой	15 583	15 416	15 294	16 152	15 199
Среднодневен брой	236	237	243	256	230

МАТЕРИАЛИ, ПУБЛИКУВАНИ ОТ ЕВРОПЕЙСКАТА ЦЕНТРАЛНА БАНКА ОТ 2009 Г.

Този списък има за цел да представи на читателите подборка от материали, публикувани от Европейската централна банка от януари 2009 г. От работните материали, публикувани след 1 януари 2009 г. (от № 989 нататък) и достъпни само в електронен вид, в списъка са поместени само публикуваните от септември до ноември 2010 г. От ноември 2009 г. юридическите работни материали (от № 9 нататък) също са достъпни само в електронен вид. Ако не е посочено друго, за единични поръчки или за безплатен абонамент за материали на хартиен носител според наличностите пишете на електронен адрес: info@ecb.europa.eu. Пълен списък на публикациите на Европейската централна банка и на Европейския паричен институт можете да намерите на страницата на ЕЦБ (<http://www.ecb.europa.eu>).

ГОДИШЕН ДОКЛАД

Годишен доклад 2008, април 2009 г.

Годишен доклад 2009, април 2010 г.

ДОКЛАД ЗА КОНВЕРГЕНЦИЯТА

Доклад за конвергенцията 2010, май 2010 г.

СТАТИИ В МЕСЕЧНИЯ БЮЛЕТИН НА ЕЦБ

Housing wealth and private consumption in the euro area, януари 2009 г.

Foreign asset accumulation by authorities in emerging markets, януари 2009 г.

New survey evidence on wage setting in Europe, февруари 2009 г.

Assessing global trends in protectionism, февруари 2009 г.

The external financing of households and non-financial corporations: a comparison of the euro area and the United States, април 2009 г.

Revisions to GDP estimates in the euro area, април 2009 г.

The functional composition of government spending in the European Union, април 2009 г.

Expectations and the conduct of monetary policy, май 2009 г.

Five years of EU membership, май 2009 г.

Credit rating agencies: developments and policy issues, май 2009 г.

The impact of government support to the banking sector on euro area public finances, юли 2009 г.

The implementation of monetary policy since August 2007, юли 2009 г.

Rotation of voting rights in the Governing Council of the ECB, юли 2009 г.

Housing finance in the euro area, август 2009 г.

Recent developments in the retail bank interest rate pass-through in the euro area, август 2009 г.

Monetary policy and loan supply in the euro area, октомври 2009 г.

Recent developments in the balance sheets of the Eurosystem, the Federal Reserve System and the Bank of Japan, октомври 2009 г.

Financial development in emerging economies – stock-taking and policy implications, октомври 2009 г.

Central bank communication in periods of heightened uncertainty, ноември 2009 г.

Monetary analysis in an environment of financial turmoil, ноември 2009 г.

The latest euro area recession in a historical context, ноември 2009 г.

The ECB's monetary policy stance during the financial crisis, януари 2010 г.

The ECB's relations with European Union institutions and bodies: trends and prospects, януари 2010 г.

Entitlements of households under government pension schemes in the euro area – results on the basis of the new system of national accounts, януари 2010 г.
Euro repo markets and the financial market turmoil, февруари 2010 г.
Euro area commercial property markets and their impact on banks, февруари 2010 г.
Update on developments in general economic statistics for the euro area, февруари 2010 г.
Tools for preparing short-term projections of euro area inflation, април 2010 г.
Measures taken by euro area governments in support of the financial sector, април 2010 г.
Prospects for real and financial imbalances and a global rebalancing, април 2010 г.
Monetary policy transmission in the euro area, a decade after the introduction of the euro, май 2010 г.
The ‘Great Inflation’: lessons for monetary policy, май 2010 г.
Labour market adjustments to the recession in the euro area, юли 2010 г.
The effectiveness of euro area fiscal policies, юли 2010 г.
The impact of the financial crisis on the central and eastern European countries, юли 2010 г.
Oil prices – their determinants and impact on euro area inflation and the macroeconomy, август 2010 г.
Recent developments in global and euro area trade, август 2010 г.
Harmonised ECB statistics on euro area investment funds and their analytical use for monetary policy purposes, август 2010 г.
The ECB’s response to the financial crisis, октомври 2010 г.
Asset price bubbles and monetary policy revisited, ноември 2010 г.
Enhancing monetary analysis, ноември 2010 г.

КРАТЪК СТАТИСТИЧЕСКИ СПРАВОЧНИК

Издава се всеки месец от август 2003 г.

ЮРИДИЧЕСКИ РАБОТНИ МАТЕРИАЛИ

- 8 *National rescue measures in response to the current financial crisis* by A. Petrovic and R. Tutsch, юли 2009 г.
- 9 *The legal duty to consult the European Central Bank – national and EU consultations* by S. E. Lambrinos, ноември 2009 г.
- 10 *Withdrawal and expulsion from the EU and EMU: some reflections* by P. Athanassiou, декември 2009 г.
- 11 *The role of national central banks in banking supervision in selected central and eastern European countries* by M. Apinis, M. Bodzioch, E. Csongrádi, T. Filipova, Z. Foit, J. Kotkas, M. Porzycki and M. Vetrák, март 2010 г.

ТЕМАТИЧНИ МАТЕРИАЛИ

- 100 *Survey data on household finance and consumption: research summary and policy use* by the Eurosystem Household Finance and Consumption Network, януари 2009 г.
- 101 *Housing finance in the euro area* by the Task Force of the Monetary Policy Committee of the European System of Central Banks, март 2009 г.
- 102 *Domestic financial development in emerging economies: evidence and implications* by E. Dorrucchi, A. Meyer-Cirkel and D. Santabábara, април 2009 г.

- 103 *Transnational governance in global finance: the principles for stable capital flows and fair debt restructuring in emerging markets* by R. Ritter, април 2009 г.
- 104 *Fiscal policy challenges in oil-exporting countries: a review of key issues* by M. Sturm, F. Gurtner and J. González Alegre, юни 2009 г.
- 105 *Flow-of-funds analysis at the ECB – framework and applications* by L. Bê Duc and G. Le Breton, август 2009 г.
- 106 *Monetary policy strategy in a global environment* by P. Moutot and G. Vitale, август 2009 г.
- 107 *The collateral frameworks of the Eurosystem, the Federal Reserve System and the Bank of England and the financial market turmoil* by S. Cheun, I. von Köppen-Mertes and B. Weller, декември 2009 г.
- 108 *Trade consistency in the context of the Eurosystem projection exercises – an overview* by K. Hubrich and T. Karlsson, март 2010 г.
- 109 *Euro area fiscal policies and the crisis* edited by A. van Riet, април 2010 г.
- 110 *Protectionist responses to the crisis: global trends and implications* by M. Bussière, E. Pérez-Barreiro, R. Straub and D. Taglioni, май 2010 г.
- 111 *Main drivers of the ECB financial accounts and ECB financial strength over the first 11 years* by O. Vergote, W. Studener, I. Efthymiadis and N. Merriman, май 2010 г.
- 112 *Public wages in the euro area: towards securing stability and competitiveness* by F. Holm-Hadulla, K. Kamath, A. Lamo, J. J. Pérez and L. Schuknecht, юни 2010 г.
- 113 *Energy markets and the euro area macroeconomy* by Task Force of the Monetary Policy Committee of the European System of Central Banks, юни 2010 г.
- 114 *The impact of the global economic and financial crisis on central, eastern and south-eastern Europe: a stock-taking exercise* by S. Gardó and R. Martin, юни 2010 г.
- 115 *Financial stability challenges in EU candidate countries. Financial systems in the aftermath of the global financial crisis* by an IRC expert team of the ESCB, юли 2010 г.
- 116 *Securities clearing and settlement in China – markets, infrastructures and policy-making* by P. Hess, юли 2010 г.
- 117 *Extraordinary measures in extraordinary times: public measures in support of the financial sector in the EU and the United States* by S. M. Stolz and M. Wedow, юли 2010 г.
- 118 *The impact of the global financial turmoil and recession on Mediterranean countries' economies* by M. Sturm and N. Sauter, август 2010 г.
- 119 *The global downturn and its impact on euro area exports and competitiveness* by F. di Mauro, K. Forster and A. Lima, октомври 2010 г.
- 120 *Dancing together at arm's length? The interaction of central banks with governments in the G7* by C. Bodea and S. Huemer, октомври 2010 г.
- 121 *The benefits of fiscal consolidation in uncharted waters* by P. Rother, L. Schuknecht and J. Stark, ноември 2010 г.

НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКИ БЮЛЕТИН

Research Bulletin, № 8, март 2009 г.

Research Bulletin, № 9, март 2010 г.

Research Bulletin, № 10, юни 2010 г.

Research Bulletin, № 11, ноември 2010 г.

РАБОТНИ МАТЕРИАЛИ

- 1238 *Household money holdings in the euro area: an explorative investigation* by F. Seitz and J. von Landesberger, септември 2010 г.
- 1239 *Supply, demand and monetary policy shocks in a multi-country New Keynesian model* by S. Dées, H. Pesaran, V. Smith and R. P. Smith, септември 2010 г.
- 1240 *Monetary policy, asset prices and consumption in China* by T. Koivu, септември 2010 г.
- 1241 *Major public debt reductions: lessons from the past, lessons for the future* by C. Nickel, P. Rother and L. Zimmermann, септември 2010 г.
- 1242 *Changes in the Czech wage structure: does immigration matter?* by K. Dybczak and K. Galuščák, септември 2010 г.
- 1243 *Current account determinants and external sustainability in periods of structural change* by S. N. Brissimis, G. Hondroyannis, C. Papazoglou, N. T. Tsaveas and M. A. Vasardani, септември 2010 г.
- 1244 *Trade with central and eastern Europe: is it really a threat to wages in the West?* by É. K. Polgár and J. Wörz, септември 2010 г.
- 1245 *Firms and the global crisis: French exports in the turmoil* by J.-C. Bricongne, L. Fontagné, G. Gaulier, D. Taglioni and V. Vicard, септември 2010 г.
- 1246 *Predicting recessions and recoveries in real time: the euro area-wide leading indicator (ALI)* by G. de Bondt and E. Hahn, септември 2010 г.
- 1247 *The euro overnight interbank market and the ECB's liquidity management policy during tranquil and turbulent times* by N. Cassola and M. Huetl, септември 2010 г.
- 1248 *Bank risk-taking, securitisation, supervision and low interest rates: evidence from the euro area and the US lending standards* by A. Maddaloni and J.-L. Peydró, септември 2010 г.
- 1249 *Forecasting and assessing euro area house prices through the lens of key fundamentals* by L. Gattini and P. Hiebert, септември 2010 г.
- 1250 *Optimal monetary policy with state-dependent pricing* by A. Nakov and C. Thomas, септември 2010 г.
- 1251 *Macroeconomic propagation under different regulatory regimes: evidence from an estimated DSGE model for the euro area* by M. Darracq Pariès, C. Kok Sørensen and D. Rodriguez-Palenzuela, септември 2010 г.
- 1252 *Interbank market integration, loan rates and firm leverage* by S. Ongena and A. Popov, септември 2010 г.
- 1253 *Monetary policy in exceptional times* by M. Lenza, H. Pill and L. Reichlin, октомври 2010 г.
- 1254 *Global policy at the zero lower bound in a large-scale DSGE model* by S. Gomes, P. Jacquinot, R. Mestre and J. Sousa, октомври 2010 г.
- 1255 *Predicting recession probabilities with financial variables over multiple horizons* by F. Fornari and W. Lemke, октомври 2010 г.
- 1256 *Credit risk transfers and the macroeconomy* by E. Faia, октомври 2010 г.
- 1257 *Explaining the money demand of non-financial corporations in the euro area: a macro and a micro view* by C. Martinez-Carrascal and J. von Landesberger, октомври 2010 г.
- 1258 *Unconventional monetary policy and the great recession: estimating the impact of a compression in the yield spread at the zero lower bound* by C. Baumeister and L. Benati, октомври 2010 г.
- 1259 *Finance and diversification* by S. Manganelli and A. Popov, октомври 2010 г.
- 1260 *A decade (and a global financial crisis) after Blinder: the interaction between researchers and policy-makers in central banks* by M. Bussière and L. Stracca, ноември 2010 г.
- 1261 *Surprising comparative properties of monetary models: results from a new model database* by J. B. Taylor and V. Wieland, ноември 2010 г.

- 1262 *The impact of supply constraints on bank lending in the euro area – crisis induced crunching?* by H. S. Hempell and C. Kok Sørensen, ноември 2010 г.
- 1263 *Autoregressions in small samples, priors about observables and initial conditions* by M. Jarociński and A. Marcet, ноември 2010 г.
- 1264 *On approximating DSGE models by series expansions* by G. Lombardo, ноември 2010 г.
- 1265 *How much does the public know about the ECB's monetary policy? Evidence from a survey of Dutch households* by C. van der Cruijsen, D.-J. Jansen and J. de Haan, ноември 2010 г.
- 1266 *Towards expenditure rules and fiscal sanity in the euro area* by S. Hauptmeier, J. Sanchez Fuentes and L. Schuknecht, ноември 2010 г.
- 1267 *Keynesian government spending multipliers and spillovers in the euro area* by T. Cwik and V. Wieland, ноември 2010 г.
- 1268 *Changes in the Austrian structure of wages, 1996-2002: evidence from linked employer-employee data* by W. Pointner and A. Stiglbauer, ноември 2010 г.

ДРУГИ ИЗДАНИЯ

- Letter from the ECB President to Mr Robert Sturdy, Member of the European Parliament*, януари 2009 г. (само в електронен вид).
- Euro money market study 2008*, февруари 2009 г. (само в електронен вид).
- Eurosystem oversight policy framework*, февруари 2009 г. (само в електронен вид).
- Harmonised oversight approach and oversight standards for payment instruments*, февруари 2009 г. (само в електронен вид).
- European Commission's consultation on hedge funds – Eurosystem contribution*, февруари 2009 г. (само в електронен вид).
- Guiding principles for bank asset support schemes*, март 2009 г. (само в електронен вид).
- Letter from the ECB President to Mr José Ribeiro e Castro, Member of the European Parliament*, март 2009 г. (само в електронен вид).
- Letter from the ECB President to Mr Dimitrios Papadimoulis, Member of the European Parliament*, март 2009 г. (само в електронен вид).
- Letter from the ECB President to Mr Manolis Mavrommatis, Member of the European Parliament, regarding the issuance of low denomination euro banknotes*, март 2009 г. (само в електронен вид).
- Letter from the ECB President to Mr Eoin Ryan, Member of the European Parliament, concerning the recent widening of spreads between euro area government bond yields*, март 2009 г. (само в електронен вид).
- Eurosystem's SEPA expectations*, март 2009 г. (само в електронен вид).
- Housing finance in the euro area*, март 2009 г. (само в електронен вид).
- Euro area monetary and financial statistics: 2008 quality report*, март 2009 г. (само в електронен вид).
- Euro area balance of payments and international investment position statistics: 2008 quality report*, март 2009 г. (само в електронен вид).
- Manual on investment fund statistics*, май 2009 г. (само в електронен вид).
- EU banks' funding structures and policies*, май 2009 г. (само в електронен вид).
- Letter from the ECB President to Mr Ashley Mote, Member of the European Parliament*, май 2009 г. (само в електронен вид).
- TARGET2 oversight assessment report*, май 2009 г. (само в електронен вид).
- TARGET Annual Report*, май 2009 г. (само в електронен вид).
- The ECB's advisory role – overview of opinions (1994-2008)*, май 2009 г.
- Financial Stability Review*, юни 2009 г.

Recommendations for securities settlement systems and recommendations for central counterparties in the European Union – European Central Bank (ECB) and the Committee of European Securities Regulators (CESR), юни 2009 г. (само в електронен вид).

The international role of the euro, юли 2009 г.

Monthly report on the Eurosystem's covered bond purchase programme – July 2009, август 2009 г. (само в електронен вид).

Oversight framework for direct debit schemes, август 2009 г. (само в електронен вид).

Oversight framework for credit transfer schemes, август 2009 г. (само в електронен вид).

The Eurosystem's stance on the Commission's consultation document on the review of Directive 94/19/EC on deposit-guarantee schemes, август 2009 г. (само в електронен вид).

Legal framework of the Eurosystem and the European System of Central Banks. ECB legal acts and instruments. 2009 update, август 2009 г.

EU banking sector stability, август 2009 г. (само в електронен вид).

Credit default swaps and counterparty risk, август 2009 г. (само в електронен вид).

OTC derivatives and post-trading infrastructures, септември 2009 г. (само в електронен вид).

Monthly report on the Eurosystem's covered bond purchase programme – August 2009, септември 2009 г. (само в електронен вид).

Consultation of the European Commission on 'Possible initiatives to enhance the resilience of OTC derivatives markets': Eurosystem contribution, септември 2009 г. (само в електронен вид).

ECB survey on access to finance for small and medium-sized enterprises in the euro area, септември 2009 г. (само в електронен вид).

The euro at ten – lessons and challenges, Fifth ECB Central Banking Conference volume, септември 2009 г.

Euro money market survey, септември 2009 г. (само в електронен вид).

Monthly report on the Eurosystem's covered bond purchase programme – September 2009, октомври 2009 г. (само в електронен вид).

Letter from the ECB President to Mr Jim Higgins, Member of the European Parliament, concerning consumer protection and banking practices in Spain, октомври 2009 г. (само в електронен вид).

Letter from the ECB President to Mr Jim Higgins, Member of the European Parliament, concerning the ECB's considerations on issuing a €30 banknote, октомври 2009 г. (само в електронен вид).

Monthly report on the Eurosystem's covered bond purchase programme – October 2009, ноември 2009 г. (само в електронен вид).

Consultation of the Committee of European Securities Regulators on trade repositories in the European Union – ECB contribution, ноември 2009 г. (само в електронен вид).

Eurosystem oversight report 2009, ноември 2009 г. (само в електронен вид).

Glossary of terms related to payment clearing and settlement systems, декември 2009 г. (само в електронен вид).

Monthly report on the Eurosystem's covered bond purchase programme – November 2009, декември 2009 г. (само в електронен вид).

New procedure for constructing Eurosystem and ECB staff projection ranges, декември 2009 г. (само в електронен вид).

Financial Stability Review, декември 2009 г.

Retail payments – integration and innovation, декември 2009 г. (само в електронен вид).

Recent advances in modelling systemic risk using network analysis, януари 2010 г. (само в електронен вид).

Contribution of the Eurosystem to the public consultation of the European Commission on the future 'EU 2020' strategy, януари 2010 г. (само в електронен вид).

Monthly report on the Eurosystem's covered bond purchase programme – December 2009, януари 2010 г. (само в електронен вид).

Structural indicators for the EU banking sector, януари 2010 г. (само в електронен вид).

Correspondent central banking model (CCBM) – procedure for Eurosystem counterparties, януари 2010 г. (само в електронен вид).

Letter from the ECB President to Mr Nuno Melo, Member of the European Parliament, concerning the increase in the capital of Banco Português de Negócios (BPN), февруари 2010 г. (само в електронен вид).

The 'Centralised Securities Database' in brief, февруари 2010 г. (само в електронен вид).

Monthly report on the Eurosystem's covered bond purchase programme – January 2010, февруари 2010 г. (само в електронен вид).

Commission communication on 'An EU framework for cross-border crisis management in the banking sector': Eurosystem's reply to the public consultation, февруари 2010 г. (само в електронен вид).

Survey on the access to finance of small and medium-sized enterprises in the euro area – second half of 2009, февруари 2010 г. (само в електронен вид).

MFI balance sheet and interest rate statistics and CEBS' guidelines on FINREP and COREP, февруари 2010 г. (само в електронен вид).

Letter from the ECB President to Mr Nikolaos Chountis, Member of the European Parliament, related to the income of Mr Provopoulos, Governor of the Bank of Greece, февруари 2010 г. (само в електронен вид).

ECB–Eurostat workshop on pensions, февруари 2010 г. (само в електронен вид).

Monthly report on the Eurosystem's covered bond purchase programme – February 2010, март 2010 г. (само в електронен вид).

Letter from the ECB President to Mr Diogo Feio, Member of the European Parliament, regarding the economic situation in Portugal, март 2010 г. (само в електронен вид).

Strengthening macro and micro-prudential supervision in EU candidates and potential candidates, март 2010 г. (само в електронен вид).

Letter from the ECB President to Mr Nuno Melo, Member of the European Parliament, concerning the increase in the capital of Banco Português de Negócios (BPN), март 2010 г. (само в електронен вид).

Government finance statistics guide, март 2010 г. (само в електронен вид).

Letter from the ECB President to Mr Nikolaos Chountis, Member of the European Parliament, regarding credit rating agencies, март 2010 г. (online only).

Euro area balance of payments and international investment position statistics – 2009 quality report, март 2010 г. (само в електронен вид).

Euro area monetary and financial statistics – 2009 quality report, март 2010 г. (само в електронен вид).

Monthly report on the Eurosystem's covered bond purchase programme – March 2010, април 2010 г. (само в електронен вид).

Financial integration in Europe, април 2010 г.

Report on the lessons learned from the financial crisis with regard to the functioning of European financial market infrastructures, април 2010 г. (само в електронен вид).

Results of the public consultation on ABS loan-level information in the Eurosystem collateral framework, април 2010 г. (само в електронен вид).

ECB statistics – an overview, април 2010 г. (само в електронен вид).

European statistics provided by the ESCB – the governance structure, април 2010 г. (само в електронен вид).

Memorandum of understanding on the exchange of information among national central credit registers for the purpose of passing it on to reporting institutions, април 2010 г. (само в електронен вид).

Monthly report on the Eurosystem's covered bond purchase programme – April 2010, май 2010 г. (само в електронен вид).

TARGET Annual Report 2009, май 2010 г. (само в електронен вид).

Letter from the ECB President to Mr Paulo Rangel, Member of the European Parliament, regarding structural reforms, май 2010 г.

Financial Stability Review, юни 2010 г.

Structural Issues Report 2010 – Energy markets and the euro area macroeconomy, юни 2010 г. (само в електронен вид).

Monthly report on the Eurosystem's covered bond purchase programme – May 2010, юни 2010 г. (само в електронен вид).

Reinforcing economic governance in the euro area – The ECB Governing Council's proposals to strengthen decisively governance and enforcement structures in the economic policy framework of the euro area, юни 2010 г. (само в електронен вид).

Letter from the ECB President to the President of the European Council, Mr Herman Van Rompuy, presenting the ECB Governing Council's proposals for reinforcing economic governance in the euro area, юни 2010 г. (само в електронен вид).

Letter from the ECB President to Mr Andreas Mölzer, Member of the European Parliament, regarding questions related to the governance of the euro area, юни 2010 г. (само в електронен вид).

Letter from the ECB President to Mr Ioannis A. Tsoukalas, Member of the European Parliament, on questions related to the Greek crisis, юли 2010 г. (само в електронен вид).

Monthly report on the Eurosystem's covered bond purchase programme – June 2010, юли 2010 г. (само в електронен вид).

European Commission's public consultation on derivatives and market infrastructures – Eurosystem contribution, юли 2010 г. (само в електронен вид).

The international role of the euro, юли 2010 г.

EU stress-test exercise: key message on methodological issues, юли 2010 г. (само в електронен вид).

EU stress-test exercise: technical note on the macroeconomic scenarios and reference risk parameters, юли 2010 г. (само в електронен вид).

2010 EU stress-test exercise: questions and answers, юли 2010 г. (само в електронен вид).

Commission public consultation on short selling – Eurosystem reply, август 2010 г. (само в електронен вид).

The payment system: payments, securities and derivatives, and the role of the Eurosystem, септември 2010 г.

Eurosystem assessment report on the implementation of the business continuity oversight expectations for systemically important payment systems, септември 2010 г. (само в електронен вид).

Euro money market survey, септември 2010 г. (само в електронен вид).

EU banking sector stability, септември 2010 г. (само в електронен вид).

Beyond RoE: how to measure bank performance – appendix to the report on EU banking structures, септември 2010 г. (само в електронен вид).

EU banking structures, септември 2010 г. (само в електронен вид).

Oversight framework for credit transfer schemes, октомври 2010 г. (само в електронен вид).

Oversight framework for direct debit schemes, октомври 2010 г. (само в електронен вид).

Summary of the outcome of the public consultation on the overnight frameworks for credit transfer and direct debit schemes, октомври 2010 г. (само в електронен вид).

Enhancing monetary analysis, октомври 2010 г.

Recent developments in supervisory structures in the EU Member States (2007-10), октомври 2010 г. (само в електронен вид).

Survey on the access to finance of SMEs in the euro area – March to September 2010, октомври 2010 г. (само в електронен вид).

Seventh SEPA progress report: beyond theory into practice, октомври 2010 г. (само в електронен вид).

ИНФОРМАЦИОННИ БРОШУРИ

The European Central Bank, the Eurosystem, the European System of Central Banks, април 2009 г.
Европейска централна банка, Евросистема, Европейска система на централните банки, април 2009 г.

Price stability – why is it important for you?, април 2009 г.

Ценовата стабилност: защо тя е важна за нас?, април 2009 г.

The Single Euro Payments Area (SEPA): an integrated retail payments market, юли 2009 г.

T2S – settling without borders, януари 2010 г.

ECB statistics: a brief overview, април 2010 г.

T2S: half-way to delivery, октомври 2010 г.

РЕЧНИК

Речникът включва избрани понятия, които се употребяват често в *Месечния бюлетин*. По-подробен и изчерпателен речник на английски език можете да намерите на интернет страницата на ЕЦБ (www.ecb.europa.eu/home/glossary/html/index.en.html).

Автономни фактори на ликвидността *Autonomous liquidity factors*: фактори на ликвидността, които обикновено не зависят от използването на инструментите на паричната политика. Такива са например банкнотите в обращение, правителствените депозити при централната банка и нетните чуждестранни активи на централната банка.

Акции *Equities*: ценни книжа, доказващи собственост върху дял от капитала на предприятие. Те обхващат акциите, търгувани на фондова борса (котираны акции), некотираны (нетърговувани) акции и други капиталови инструменти. Акциите обикновено носят доход под формата на дивидент.

Брутен вътрешен продукт (БВП) *Gross domestic product (GDP)*: стойността на общото количество стоки и услуги, произведени в дадена страна, минус междинното потребление, плюс нетните данъци върху продуктите и вноса. За БВП могат да бъдат направени разбивки по произведена продукция и по компоненти на разходите и приходите. Основните агрегати на разходите, съставляващи БВП, са крайното потребление на домакинствата, крайното потребление на държавния сектор, брутното образуване на основен капитал, изменението на запасите и вносът и износът на стоки и услуги (включително вътрешната за еврозоната търговия).

Вземания на ПФИ от резиденти на еврозоната *MFI credit to euro area residents*: кредити, предоставяни от ПФИ на резидентни на еврозоната НПФИ (включително сектор „Държавно управление“ и частния сектор), и ценни книжа, държани от ПФИ (акции, други форми на собственост и дългови ценни книжа), емитирани от резидентни на еврозоната НПФИ.

Външна търговия със стоки *External trade in goods*: износ и внос на стоки от страни извън еврозоната, измерени в стойностно изражение, индекси за обем и индекс на единичната стойност. Статистиката на външната търговия не осигурява съпоставимост между вноса и износа, записани по националните сметки, тъй като последните включват както вътрешни, така и външни за еврозоната трансакции, а също обединяват стоки и услуги. Те не са напълно съпоставими и с показателите за стоките, включени в статистиката на платежния баланс. Освен методологическите несъответствия главната разлика е, че при статистиката на външната търговия вносът включва разходи за застраховка и транспорт, докато при статистиката на платежния баланс вносът на стоки е по цени f.o.b., т.е. без застраховка и транспорт.

Депозитно улеснение *Deposit facility*: постоянно улеснение на Евросистемата, което може да се използва от контрагентите за извършване на овърнай-депозити при национална централна банка, по които се заплаща предварително определен лихвен процент.

Дефицит (сектор „Държавно управление“) *Deficit (general government)*: нетно получените кредити от сектор „Държавно управление“, т.е. разликата между общите държавни приходи и общите държавни разходи.

Дефлация *Deflation*: спад на общото ценово равнище, например на индекса на потребителските цени.

Други инвестиции *Other investment*: статия на платежния баланс и международната инвестиционна позиция, която включва финансовите позиции/транзакции с нерезиденти по търговски кредити, депозити и заеми, както и други сметки за получаване/плащане.

Дълг (финансови сметки) *Debt (financial accounts)*: кредити на домакинства, издадени дългови ценни книжа и резерви на пенсионни фондове на нефинансови предприятия (произтичащи от преки пенсионни задължения на работодателите към служителите), оценени по пазарна стойност в края на периода. Въпреки това вследствие ограничеността на данните дългът, посочен в тримесечните финансови сметки, не включва кредити, предоставени от нефинансовите сектори (напр. междуфирмени кредити) или от банки извън еврозоната, докато тези компоненти са включени в годишните финансови сметки.

Дълг (сектор „Държавно управление“) *Debt (general government)*: непогасеният брутен дълг (депозити, кредити и дългови ценни книжа с изключение на финансови деривати) по номинална стойност към края на годината, консолидиран между и в рамките на отделните подсектори на сектор „Държавно управление“.

Дългови ценни книжа *Debt security*: ангажимент от страна на емитента (т.е. длъжника) да извърши едно или повече плащания към притежателя (кредитора) на определена дата или дати в бъдещето. Такива ценни книжа обикновено носят определен лихвен процент (купон) и/или се продават с отстъпка от номинала, който ще бъде платен на деня на падежа. Дълговите ценни книжа, издадени с първоначален матуритет над една година, се определят като дългосрочни.

Дългосрочни финансови пасиви на ПФИ *MFI longer-term financial liabilities*: депозити с договорен матуритет над две години; депозити, договорени за ползване след предизвестие, над три месеца; дългови ценни книжа, емитирани от ПФИ от еврозоната с първоначален матуритет над две години, и капитал и резерви на сектор ПФИ на еврозоната.

еврозона *Euro area*: зона, обхващаща държавите – членки на ЕС, в които еврото е прието като единна валута в съответствие с Договора за създаване на ЕО.

Евросистема *Eurosystem*: системата от централни банки, която обхваща ЕЦБ и националните централни банки на държавите – членки на ЕС, приели еврото.

ЕОНИА *EONIA (Euro OverNight Index Average)*: мярка за ефективен лихвен процент, преобладаващ на междубанковия пазар за овърнайт-депозити в евро. Той се изчислява като среднопретеглен лихвен процент по необезпечени заемни овърнайт-транзакции, деноминирани в евро, отчетени от група участващи банки.

***EURIBOR Euro Interbank Offered Rate*:** процентът, по който първокласна банка е склонна да предостави заемни средства в евро на друга първокласна банка. За междубанкови депозити с различен матуритет до дванадесет месеца *EURIBOR* се изчислява на дневна база.

Ефективни обменни курсове (ЕОК) на еврото (номинален/реален) *Effective exchange rates (EERs) of the euro (nominal/real)*: среднопретеглени двустранни курсове на еврото към валутите на основните търговски партньори в еврозоната. ЕЦБ публикува индексите на номиналните ефективни обменни курсове на еврото към две групи търговски партньори –

ЕОК-24 (включваща четиринадесетте държави – членки на ЕС извън еврозоната, и десетте основни търговски партньори извън Европейския съюз) и ЕОК-44 (която се състои от ЕОК-24 и още 20 държави). Използваните тегла отразяват дела на всяка държава-партньор в търговията на еврозоната и допринасят за конкуренцията на трети пазари. Реалните ефективни обменни курсове са номиналните ефективни обменни курсове, дефлирани със среднопретеглени чуждестранни, съответно вътрешни цени или разходи. Това служи за измерване на конкуренцията чрез цените и разходите.

Задължителни резерви *Reserve requirement*: минималният размер на резервите, който всяка кредитна институция трябва да поддържа при Евросистемата. Изпълнението на изискването се установява на база среднодневните салда през периода на поддържане от около месец.

Индекс на договорените заплати *Index of negotiated wages*: мярка за прекия резултат от колективното договаряне на основното трудово възнаграждение (т.е. без допълнителните възнаграждения) на равнище еврозона. Отнася се за прилаганото месечно изменение на надниците и заплатите.

Индекс на почасовия разход за труд *Hourly labour cost index*: мярка на разхода за труд, включително надници и брутни заплати (в брой или натура, включително допълнителните възнаграждения) и други разходи за труд (социални вноски на работодателите плюс данъци, свързани със заетостта, изплащани от работодателя, минус получаваните от него субсидии) за действително отработен час (включително извънредния труд).

Инфлационно индексирани държавни облигации *Inflation-indexed government bonds*: дългови ценни книжа, издадени от сектор „Държавно управление“, главницата и купонните плащания по които са обвързани към определен индекс на потребителските цени.

Инфлация *Inflation*: нарастване на общото равнище на цените, например на индекса на потребителските цени.

Капиталова сметка *Capital account*: сметка в платежния баланс, която включва всички капиталови трансфери и придобивания/отписвания на непроизведени нефинансови активи между резиденти и нерезиденти.

Компенсации на наето лице *Compensation per employee*: крайната сума на трудовото възнаграждение в брой или в натура, която се изплаща от работодателя на наетото лице, т.е. надници и заплати, както и допълнителни възнаграждения и социалноосигурителни вноски, разделена на броя на наетите.

Консолидиран баланс на сектор „Парично-финансови институции“ *Consolidated balance sheet of the MFI sector*: балансът, който се получава чрез нетиране на позициите между парично-финансовите институции в агрегирания баланс на ПФИ (напр. кредити и депозити между парично-финансовите институции). Съдържа статистическа информация за активите и пасивите на сектор ПФИ към резиденти на еврозоната, които не принадлежат към този сектор (напр. сектор „Държавно управление“ и други резиденти в еврозоната) и към нерезиденти на еврозоната. Консолидираният баланс е основният статистически източник за изчисляване на паричните агрегати и осигурява основата за редовен анализ на източниците на МЗ.

Коригиране на дефицита и дълга (сектор „Държавно управление“) *Deficit-debt adjustment (general government)*: разликата между дефицита и изменението на дълга на сектор „Държавно управление“.

Крива на доходност *Yield curve*: графично изобразяване в определен момент на зависимостта между лихвения процент или доходността и остатъчния матуритет на дългови ценни книжа с еднакъв кредитен риск, но с различен матуритет. Наклонът на кривата на доходност може да бъде измерен като разлика между лихвените проценти или доходността при два избрани матуритета.

Лихвени проценти на ПФИ *MFI interest rates*: лихвените проценти, прилагани от резидентните кредитни институции и от други парично-финансови институции, с изключение на централните банки и фондовете на паричния пазар, за деноминирани в евро депозити и кредити на домакинства и нефинансови предприятия – резиденти на еврозоната.

M1: „тесен“ паричен агрегат, който включва парите в обращение и овърнайт-депозитите при ПФИ и подсектор „Централно държавно управление“ (напр. пощите или хазната).

M2: „междинен“ паричен агрегат, който включва M1 плюс депозитите, договорени за ползване след предизвестие, с матуритет до (включително) три месеца (т.е. краткосрочни спестовни депозити), и депозитите с договорен матуритет до (включително) две години (т.е. краткосрочни срочни депозити) при ПФИ и подсектор „Централно държавно управление“.

M3: „широк“ паричен агрегат, който включва M2 плюс търгуемите инструменти, по-специално репо-сделки, акции и дялове на фондове на паричния пазар, както и дългови ценни книжа с матуритет до (включително) две години, емитирани от ПФИ.

Международна инвестиционна позиция *International investment position*: размерът и структурата на нетните финансови вземания от (или финансови задължения към) останалия свят.

Международни резерви *International reserves*: бързоликвидни и контролирани от паричните власти външни активи, предназначени за пряко финансиране или регулиране размера на платежните диспропорции чрез интервенция на валутните пазари. Международните резерви на еврозоната включват деноминирани във валути, различни от евро, вземания от нерезиденти на еврозоната, злато, специални права на тираж (СПТ) и резервната позиция в МВФ, държани от Евросистемата.

Механизъм на обменните курсове II *Exchange rate mechanism II (ERM II)*: споразумение за валутния курс, което осигурява рамката за сътрудничество в областта на валутната политика между страните от еврозоната и държавите – членки на ЕС, които не участват в третия етап от развитието на Икономическия и паричен съюз.

Минимален лихвен процент по заявки *Minimum bid rate*: долната граница на лихвения процент, по който участниците могат да представят заявки за търг с променлив лихвен процент.

Необходимост от финансиране (сектор „Държавно управление“) *Borrowing requirement (general government)*: нетен натрупан дълг от сектор „Държавно управление“.

Нетни чуждестранни активи на ПФИ *MFI net external assets*: чуждестранните активи на сектор ПФИ на еврозоната (например злато, банкноти и монети в чуждестранна валута, ценни книжа, емитирани от нерезиденти на еврозоната, и кредити, предоставени на нерезиденти на еврозоната) минус чуждестранните пасиви на сектор ПФИ в еврозоната (например депозити на нерезиденти на еврозоната, репо-сделки, акции/дялове на фондове на паричния пазар и дългови ценни книжа, емитирани от ПФИ с матуритет до две години включително).

Обезценка *Write-down*: частично намаляване на стойността на кредит, записан в баланс на ПФИ, когато е признат като частично несъбираем.

Операция по дългосрочно рефинансиране *Longer-term refinancing operation*: редовно извършвана операция на открития пазар, която Евросистемата осъществява под формата на обратна трансакция. Такива операции се провеждат посредством стандартни месечни тръжни процедури и обикновено са с матуритет 3 месеца.

Основна операция по рефинансиране *Main refinancing operation*: редовно извършвана операция на открития пазар, която Евросистемата осъществява под формата на обратна трансакция. Такива операции се провеждат посредством стандартни седмични тръжни процедури и обикновено са с матуритет 1 седмица.

Основни лихвени проценти на ЕЦБ *Key ECB interest rates*: лихвените проценти, определени от Управителния съвет, които отразяват насоките в провежданата от ЕЦБ парична политика. Основните лихвени проценти са: минималният лихвен процент по заявки при основните операции по рефинансиране; лихвеният процент по пределното кредитно улеснение и лихвеният процент по депозитното улеснение.

Отписване на кредит *Write-off*: отписване на цялата стойност на кредит от баланс на ПФИ, когато се счита, че е изцяло несъбираем.

Очаквана колебливост *Implied volatility*: очакваното колебание (т.е. стандартното отклонение) в темпа на изменение на цената на активите (напр. акция или облигация). Колебливостта може да бъде изчислена чрез цената на актива, матуритета му, цената на упражняване на опцията за него, както и чрез безрисковата норма на възвръщаемост, като се използва моделът Блек–Скоулс (*Black–Scholes*) за определяне цената на опцията.

Паритет на покупателната способност (ППП) *Purchasing power parity (PPP)*: валутният курс, използван при обмяната на една валута в друга, при който покупателната способност на двете валути се изравнява чрез елиминиране на разликите в ценовите равнища, преобладаващи в съответните страни. В най-простата си форма PPP показва равнището на цените в национална валута на едни и същи стоки или услуги в различните страни.

Парично-финансови институции (ПФИ) *Monetary financial institutions (MFIs)*: финансовите институции, които заедно представляват сектора, създаващ пари в еврозоната. Включват се Евросистемата, резидентните кредитни институции (както са дефинирани в правото на Общността) и всички други резидентни финансови институции, чиято сфера на дейност е

да получават депозити и/или близки до депозити заместители от институционални единици, различни от ПФИ, и за своя собствена сметка (поне в икономически смисъл) да предоставят кредити и/или да инвестират в ценни книжа. Последната група се състои главно от фондове на паричния пазар.

Платежен баланс *Balance of payments*: статистически отчет, който обобщава за определен период от време стопанските трансакции на дадена икономика с останалия свят.

Портфейлни инвестиции *Portfolio investment*: нетни трансакции и/или позиции на резиденти на еврозоната в ценни книжа, емитирани от нерезиденти („активи“), и нетни трансакции и/или позиции на нерезиденти в ценни книжа, емитирани от резиденти на еврозоната („пасиви“). Тук се включват акции и дългови ценни книжа (облигации и инструменти на паричния пазар). Трансакциите се записват по ефективната цена, на която са получени или платени, минус комисиони и разходи. За да се счита една инвестиция за портфейлна, участието в капитала трябва да е по-малко от 10% от обикновените акции или от правото на глас.

Пределно кредитно улеснение *Marginal lending facility*: ликвидно улеснение, предоставяно от Евросистемата, при което срещу допустими активи участниците могат да ползват овърнайт-кредити от националната централна банка по предварително определен лихвен процент.

Преки инвестиции *Direct investment*: презгранична инвестиция с цел придобиването и запазването на дял в предприятие – резидент в друга икономика (в практиката за собственост се счита притежаването на поне 10% от обикновените акции или от правото на глас). Тук се включват акционерен капитал, реинвестирани печалби и друг капитал, свързан с вътрешно-фирмени операции. В сметка *преки инвестиции* се записват нетни трансакции/позиции в активи в чужбина на резиденти на еврозоната (като „преки инвестиции в чужбина“) и нетни трансакции/позиции в активи на еврозоната на нерезиденти (като „преки инвестиции в еврозоната“).

Производителност на труда *Labour productivity*: продукцията, която може да се произведе с дадено количество труд. Може да се измери по няколко различни начина, като обикновено се измерва по следния начин: БВП по постоянни цени се дели или на общия брой заети лица, или на общия брой отработени часове.

Промислено производство *Industrial production*: брутната добавена стойност, създадена в промишлеността по постоянни цени.

Проучване на банковото кредитиране *Bank lending survey*: проучване на кредитната политика, провеждано на всеки три месеца от Евросистемата след януари 2003 г. На предварително определена представителна група банки в еврозоната се задават въпроси за оценка развитието на кредитните стандарти, сроковете и условията за отпускане на кредити и търсенето им от предприятия и от домакинства.

Проучвания на Европейската комисия *European Commission surveys*: хармонизирани наблюдения за нагласите на бизнеса и/или потребителите, провеждани от Европейската комисия във всяка държава – членка на ЕС. Такива базирани на въпросници наблюдения се адресират към мениджъри в преработващата промишленост, строителството, търговията на дребно и в областта на услугите, както и към потребителите. От данните, получени от всяко

месечно наблюдение на Европейската комисия, се изчисляват съставни показатели, които обобщават отговорите на много и разнообразни въпроси в един-единствен показател (индекс на доверието).

Проучвания на мениджърите по продажбите в еврозоната *Eurozone Purchasing Managers' Surveys*: наблюдения за условията за осъществяване на дейност в преработващата промишленост и услугите, извършвани в страни от еврозоната и използвани за съставянето на индекси. Индексът на мениджърите по продажбите в еврозоната (ИМП) е среднопретеглен показател, изчислен от индексите на производство, новите поръчки, заетостта, времето за доставка и обема на продажбите. При наблюдение на сектора на услугите се задават въпроси за вид дейност, очаквания за бъдещото ѝ развитие, размер на неуредения бизнес, нов бизнес, заетост, цени на факторите на производство и крайни цени. Съставният индекс на еврозоната се изчислява, като се обединят резултатите от проучванията в преработващата промишленост и в сектора на услугите.

Проучвания на експерти по икономическо прогнозиране *Survey of Professional Forecasters (SPF)*: изследвания, провеждани на тримесечна основа от ЕЦБ след 1999 г., на базата на макроикономическите прогнози на група експерти от финансови и нефинансови институции на ЕС за инфлацията в еврозоната, реалния растеж на БВП и безработицата.

Работна сила *Labour force*: общият брой на заетите лица и безработните.

Разходи за труд на единица продукция *Unit labour costs*: мярка за общите разходи за труд на единица продукция в еврозоната, изчислени като съотношение между общите компенсации на наето лице и производителността на труда (определена като БВП по постоянни цени на наето лице).

Референтна стойност на прираста на МЗ *Reference value for M3 growth*: годишният темп на прираст на МЗ в средносрочен план, който позволява поддържането на ценова стабилност. Понастоящем референтната стойност на годишния темп на прираст на МЗ е 4.5%.

Свободни работни места *Job vacancies*: събирателно понятие, включващо следните видове работни места, за които работодателят е предприел активни действия за откриване на подходящ кандидат: новооткритите, незаетите и тези, които предстои скоро да се овакантят.

Сектор „Държавно управление“ *General government*: сектор, който съгласно ЕСС'95 обхваща институционални единици-резиденти, чиято основна дейност е производството на непазарни стоки и услуги, предназначени за индивидуално или колективно потребление, и/или преразпределението на националния доход и богатство. Тук се включват централните, регионалните и местните органи на властта, както и социалноосигурителните фондове. Изключват се институционални единици, които са държавна собственост и извършват търговски операции, например държавните предприятия.

Съотношение дефицит/БВП (сектор „Държавно управление“) *Deficit ratio (general government)*: съотношението между дефицита на сектор „Държавно управление“ и БВП по текущи пазарни цени, което е предмет на един от фискалните критерии, определен в чл. 104 (2) от Договора за създаване на Европейската общност, използвано за установяване наличието на прекомерен дефицит. Нарича се още съотношение на бюджетния или на фискалния дефицит.

Съотношение дълг/БВП (сектор „Държавно управление“) *Debt-to-GDP ratio (general government)*: съотношение между дълга на сектор „Държавно управление“ и БВП по текущи пазарни цени. То е предмет на един от фискалните критерии, посочени в член 104 (2) от Договора за създаване на Европейската общност, за установяване наличието на свръх-дефицит.

Текуща сметка *Current account*: сметка на платежния баланс, която включва всички трансакции със стоки и услуги, доход и текущи трансфери между резиденти и нерезиденти.

Търг с променлив лихвен процент *Variable rate tender*: тръжна процедура, при която участниците заявяват както сумата, за която желаят да сключат сделка с централната банка, така и лихвения процент, по който желаят да встъпят в сделката.

Търг с фиксиран лихвен процент *Fixed rate tender*: тръжна процедура, при която лихвеният процент е предварително определен от централната банка, а участниците заявяват сумата, за която желаят да извършат сделка по този лихвен процент.

Финансова сметка *Financial account*: сметка на платежния баланс, която включва всички трансакции с преки инвестиции, портфейлни инвестиции, други инвестиции, финансови деривати и резервни активи между резиденти и нерезиденти на еврозоната.

Хармонизиран индекс на потребителските цени (ХИПЦ) *Harmonised Index of Consumer Prices (HICP)*: мярка за потребителските цени, която се изчислява от Евростат и е хармонизирана за всички държави – членки на ЕС.

Цена на производител в промишлеността *Industrial producer prices*: цена на изхода на предприятието (не се включват транспортните разходи) на всички стоки, продавани от промишлеността без строителството на местните пазари в страните от еврозоната, с изключение на вносните стоки.

Ценова стабилност *Price stability*: поддържането на ценова стабилност е главна задача на Евросистемата. Управителният съвет определя ценовата стабилност като годишно нарастване на хармонизирания индекс на потребителските цени (ХИПЦ) за еврозоната с по-малко от 2%. Управителният съвет също така ясно заяви, че с цел установяването на ценова стабилност инфлацията трябва да се държи на равнище малко под 2%.

Централен паритет (централен обменен курс) *Central parity (or central rate)*: обменният курс на всички валути на държавите – членки на Механизма на обменните курсове II, към еврото, който определя диапазона на колебанията в този механизъм.

ISSN 1561-0136

9 771561 013006